การพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

ปริญญานิพนธ์

ของ

ฝนทิพย์ มีชูธน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา

กุมภาพันธ์ 2557

การพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

ปริญญานิพนธ์

ของ

ฝนทิพย์ มีชูธน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา

กุมภาพันธ์ 2557

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

บทคัดย่อ

ของ

ฝนทิพย์ มีชูธน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา

กุมภาพันธ์ 2557

ฝนทิพย์ มีชูธน. (2557). *การพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (ศิลปศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: ดร.อธิพัชร์ วิจิตสถิตรัตน์, ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา.

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบทักษะทางศิลปะของเด็กระดับปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นอนุบาล 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนอนุบาลสิทธิศาสตร์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งได้จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) มา 1 ห้องเรียน มีจำนวน 12 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง เป็นระยะเวลา 12 ครั้ง โดยกำหนดครั้งละ 50 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์และ แบบประเมินทักษะทางศิลปะ การศึกษาครั้งนี้เป็นวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลอง One – Group Pretest – Posttest Design การวิเคราะห์ข้อมูลให้ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่า t – test for dependent -samples

ผลการวิจัยพบว่า 1.จากการประเมินผลการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กระดับปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีและ 2.ค่าเฉลี่ยผลการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กระดับปฐมวัยหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยอภิปรายเป็นกิจกรรมได้ดังนี้ กิจกรรมที่ 1 เรื่อง ร่มบ่อสร้าง คะแนนค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 21.5 คะแนน คิดเป็นร้อยละ71.67% คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 26.67 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88.89% และคะแนนค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 5.17 คะแนน คิดเป็นร้อยละ17.22% กิจกรรมที่ 2 เรื่อง กะเหรี่ยงคอยาว คะแนนค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 23.33 คะแนน คิดเป็นร้อยละ77.78% คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 27.91 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93.06% และคะแนนค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 4.58 คะแนน คิดเป็นร้อยละ15.28% กิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลอยโคม คะแนนค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 24.58 คะแนน คิดเป็นร้อยละ81.94% คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 29.25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 97.50% และคะแนนค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 4.67 คะแนน คิดเป็นร้อยละ15.56% กิจกรรมที่ 4 เรื่อง ทุ่งกุลาร้องไห้ คะแนนค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 26.42 คะแนน คิดเป็นร้อยละ88.06% คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 27.33 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 91.11% และคะแนนค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 3.42 คะแนน คิดเป็นร้อยละ11.39% กิจกรรมที่ 5 เรื่อง ผีตาโขน คะแนนค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 24.42 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.39% คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 29 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 96.67% และคะแนนค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 4.58 คะแนน คิดเป็นร้อยละ15.28%

กิจกรรมที่ 6 เรื่อง อุทยานแห่งชาติผาแต้ม คะแนนค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.33% คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 28.08 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93.61% และคะแนนค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 3.08 คะแนน คิดเป็นร้อยละ10.28% กิจกรรมที่ 7 เรื่อง พระบรมมหาราชวัง คะแนนค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 24.58 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.94% คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 29คะแนน คิดเป็นร้อยละ 96.67% และคะแนนค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 4.42 คะแนน คิดเป็นร้อยละ14.72%กิจกรรมที่ 8 เรื่อง ตลาดน้ำอัมพวา คะแนนค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 23.67 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 78.89% คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 29คะแนน คิดเป็นร้อยละ 96.67% และคะแนนค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 5.33 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 17.78% กิจกรรมที่ 9 เรื่อง สะพานข้ามแม่น้ำแคว คะแนนค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.33% คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 28.67คะแนน คิดเป็นร้อยละ 95.56% และคะแนนค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 3.67 คะแนน คิดเป็นร้อยละ12.22% กิจกรรมที่ 10 เรื่อง หนังตะลุง คะแนนค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 25.83 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 86.11% คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 28.33คะแนน คิดเป็นร้อยละ 94.44% และคะแนนค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 2.5 คะแนน คิดเป็นร้อยละ8.33% กิจกรรมที่ 11 เรื่อง นกกรงหัวจุก คะแนนค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 26.58 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88.61% คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 28.83คะแนน คิดเป็นร้อยละ 96.11% และคะแนนค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 2.25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ7.5% กิจกรรมที่ 12 เรื่อง เรือกอและ คะแนนค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 25.5 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85% คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 27.67คะแนน คิดเป็นร้อยละ 92.22% และคะแนนค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 2.17 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 7.22%

THE DEVELOPMENT OF ART SKILLS FOR PRESCHOOL CHILDREN USING A CREATIVE ART ACTIVITY MODEL

AN ABSTRACT

BY

FONTIP MEJUDHON

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the

Master of Education Degree in Art Education

at Srinakharinwirot University

February 2014

Fontip Mejudhon. (2014). *The Development of Art Skills for Preschool Children Using a Creative Art Activity Model.* Master thesis, M.Ed. (Art Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Assoc. Dr.Atipat Vijitsatitrat, Dr.Wilailak Langka.

In general, the objectives of this research are to compare the level of art skills of preschool children before and after using the creative art activity model. The samples of this research are first-year kindergarteners in the second semester of the school year 2013 at Siddhisas School, under subordination of the Office of the Private Education Commission. In order to accomplish the assigned objectives, the researcher selected one classroom, consists of 12 students, by using the Purposive sampling. The primary data is conducted by carrying out a test which includes 12 sessions of 50 minutes each and the instruments used are the creative art activity and the art skill evaluation sets. In terms of methodological work of this Research and Development, the researcher uses the one–group pre-post test design and the data is collected by undertaking the mean test, standard deviation test and t–test for dependent samples.

The research findings are, (1) the evaluated results of preschool children's art skills development, with the use of a creative art activity model, indicated good level of appropriateness and (2) the mean of the results of preschool children's art skills development, after using a creative art activity model, has increased at .001 in statistical significance, divided into the following activities. Activity 1 'Bo Sang Umbrellas', the average result before an activity is 21.50 equals 71.67% and the average result after an activity is 26.67 equals 88.89%, the average result has increased by 5.17 equals 17.22%. Activity 2 'Long-necked Karens' the average result before an activity is 23.33 equals 77.78% and the average result after an activity is 27.91 equals 93.06%, the average result has increased by 4.58 equals 15.28%. Activity 3 'Yee Peng Festival' the average result before an activity is 24.58 equals 81.94% and the average result after an activity is 29.25 equals 97.50%, the average result has increased by

4.67 equals 15.56%. Activity 4 ‘Thung Kula Rong Hai’ the average result before an activity is 26.42 equals 88.06% and the average result after an activity is 27.33 equals 91.11%, the average result has increased by 3.42 equals 11.39%. Activity 5 ‘Phi Ta Khon Festival’ the average result before an activity is 24.42 equals 81.39% and the average result after an activity is 29.00 equals 96.67%, the average result has increased by 4.58 equals 15.28%. Activity 6 ‘Pha Taem National Park’ the average result before an activity is 25.00 equals 83.33% and the average result after an activity is 28.08 equals 93.61%, the average result has increased by 3.08 equals 10.28%. Activity 7 ‘The Grand Palace’ the average result before an activity is 24.58 equals 81.94% and the average result after an activity is 29.00 equals 96.67%, the average result has increased by 4.42 equals 14.72%. Activity 8 ‘Amphawa Floating Market’ the average result before an activity is 23.67 equals 78.89% and the average result after an activity is 29.00 equals 96.67%, the average result has increased by 5.33 equals 17.78%. Activity 9 ‘The Bridge of the River Kwai’ the average result before an activity is 25.00 equals 83.33% and the average result after an activity is 28.67 equals 95.56%, the average result has increased by 3.67 equals 12.22%. Activity 10 ‘Nang Talung’ the average result before an activity is 25.83 equals 86.11% and the average result after an activity is 28.33 equals 94.44%, the average result has increased by 2.50 equals 8.33%. Activity 11 ‘Red Whiskered Bulbuls’ the average result before an activity is 26.58 equals 88.61% and the average result after an activity is 28.83 equals 96.11%, the average result has increased by 2.25 equals 7.50%. Activity 12 ‘Kolek Boats’ the average result before an activity is 25.50 equals 85.00% and the average result after an activity is 27.67 equals 92.22%, the average result has increased by 2.17 equals 7.22%.

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับทุนอุดหนุน
จาก
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีงบประมาณ 2557

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

ของ

ฝนทิพย์ มีชูธน

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา

ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่.....เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.2557

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

.....ที่ปรึกษาหลัก

(ดร.อธิพัชร์ วิจิตสถิตรัตน์)

.....ที่ปรึกษาร่วม

(ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

(ดร.ศุภชัย อารีรุ่งเรือง)

.....กรรมการ

(ดร.วิรัตน์ ปิ่นแก้ว)

.....กรรมการ

(ดร.อธิพัชร์ วิจิตสถิตรัตน์)

.....กรรมการ

(ดร.วิไลลักษณ์ ลังกา)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความเมตตากรุณาและช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ดร.อธิพัชร์ วิจิตสถิตรัตน์ ประธานที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ และดร.วิไลลักษณ์ ลังกา กรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา ข้อแนะนำอันเป็นประโยชน์พร้อมทั้งช่วยแก้ปัญหาและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ให้ชัดเจนและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ตลอดจนคอยให้กำลังใจและเอื้ออาทรต่อผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ศุภชัย อารีรุ่งเรือง ประธานกรรมการสอบ ปริญญานิพนธ์ และอาจารย์ ดร.วิรัตน์ ปิ่นแก้ว กรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติมที่เป็นคุณประโยชน์อย่างยิ่ง ท่านคณาจารย์ สาขาวิชาศิลปศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่านที่ได้ให้ความเมตตากรุณาประสิทธิ์ ประสาทวิชา อบรมสั่งสอน และถ่ายทอดความรู้ที่มีคุณค่าแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง อาจารย์ ดร.กนกพร ฉันทนารุ่งภักดิ์ และอาจารย์สุรางคนา บุญญถิร ที่ได้ให้คำแนะนำในการตรวจแบบประเมินทักษะทางศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย แผนการสอน คู่มือครู และชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้บริหารโรงเรียน และอาจารย์ ปิยณัฐฏา ชาวเนื้อดี โรงเรียนอนุบาลสิทธิศาสตร์ ให้ความอนุเคราะห์เสียสละเวลาอันมีค่าให้ความร่วมมือและให้ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้อย่างดียิ่ง

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่อรวรรณ สุนทรสารสาสน์ ที่อบรมเลี้ยงดู ให้ความอุปการะสนับสนุนและเห็นความสำคัญของการศึกษาของผู้วิจัยมาโดยตลอดและขอบคุณทุกกำลังใจในครอบครัวที่คอยห่วงใย ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนผู้วิจัย ตลอดจนกัลยาณมิตรทุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจ รับฟังปัญหา จนกระทั่งสำเร็จการศึกษาคุณค่าใดๆ อันเกิดจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเพื่อตอบแทนพระคุณของบิดามารดา ที่ได้อบรมเลี้ยงดู ให้ความรักความอบอุ่นแก่ผู้วิจัยตลอดมาและพระคุณคณาจารย์ทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบันที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัย ทำให้ได้รับประสบการณ์ที่ทรงคุณค่ายิ่ง

ฝนทิพย์ มีชูธน

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	**บทนำ**	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
	ความสำคัญของการวิจัย	3
	ขอบเขตของการวิจัย	3
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	3
	ตัวแปรที่ศึกษา	3
	เนื้อหาที่ทำการทดลอง	3
	ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	4
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
	สมมติฐานการวิจัย	6
2	**เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**	7
	การพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย	8
	ความหมายของการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย	8
	ทักษะในการใช้กล้ามเนื้อมือของเด็กปฐมวัย	9
	พัฒนาการทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย	11
	แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย	17
	การวัดประเมินผลการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย	22

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ **หน้า**

2 (ต่อ)

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย 25

ความหมายการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย 25

หลักการจัดประสบการณ์พื้นฐานของพัฒนาการเด็กปฐมวัย 26

ความสำคัญของการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย 32

ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ 34

ชุดกิจกรรม 34

ความหมายของชุดกิจกรรม 34

ประเภทของชุดกิจกรรม 35

องค์ประกอบของชุดกิจกรรม 36

หลักในการสร้างชุดกิจกรรม 39

จิตวิทยาที่นำมาใช้ในชุดกิจกรรม 41

ประโยชน์ของชุดกิจกรรม 42

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ 43

ความหมายของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย 43

ความสำคัญของศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย 44

หลักในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย 46

สื่อในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย 51

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 54

งานวิจัยในประเทศ 54

งานวิจัยในต่างประเทศ 57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	**วิธีดำเนินการวิจัย**	61
	การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	61
	เนื้อหาที่ทำการทดลอง	61
	ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย	62
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	62
	การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ	62
	แบบแผนที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย	67
	วีธีดำเนินการวิจัย	67
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	72
4	**ผลการวิเคราะห์ข้อมูล**	74
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	74
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
	ตอนที่ 1 ผลการประเมินแบบประเมินทักษะ	74
	ตอนที่ 2 ผลการทดลอง	83
	ตอนที่ 3 ผลการสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างในการทดลองเป็นรายบุคคล	83
5	**สรุปผล อภิปราผลและข้อเสนอแนะ**	300
	สรุปผลการวิจัย	302
	อภิปรายผล	352
	ข้อเสนอแนะทั่วไป	368
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	368

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บรรณานุกรม	370
ภาคผนวก	379
ภาคผนวก ก	380
ภาคผนวก ข	400
ภาคผนวก ค	406
ประวัติย่อผู้วิจัย	408

บัญชีตาราง

ตาราง **หน้า**

1 ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมไทย 4 ภาค 64

2 แบบแผนการทดลอง One – Group Pretest – Posttest Design 67

3 กำหนดการทดลอง 68

4 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบประเมินทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย มีความเหมาะสมสอดคล้องตามองค์ประกอบด้านต่าง ๆ 75

5 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ 78

6 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย 83

7 ผลงานร่มบ่อสร้างของเด็กคนที่ 1 84

8 ผลงานกะเหรี่ยงคอยาวของเด็กคนที่ 1 85

9 ผลงานลอยโคมของเด็กคนที่ 1 87

10 ผลงานทุ่งกุลาร้องไห้ของเด็กคนที่ 1 88

11 ผลงานผีตาโขนของเด็กคนที่ 1 90

12 ผลงานอุทยานแห่งชาติผาแต้มของเด็กคนที่ 1 91

13 ผลงานพระบรมมหาราชวังของเด็กคนที่ 1 93

14 ผลงานตลาดน้ำอัมพวาของเด็กคนที่ 1 94

15 ผลงานสะพานข้ามแม่น้ำแคว ของเด็กคนที่ 1 96

16 ผลงานหนังตะลุงของเด็กคนที่ 1 97

17 ผลงานนกกรงหัวจุกของเด็กคนที่ 1 99

18 ผลงานเรือกอและของเด็กคนที่ 1 100

19 ผลงานร่มบ่อสร้างของเด็กคนที่ 2 102

20 ผลงานกะเหรี่ยงคอยาวของเด็กคนที่ 2 103

21 ผลงานลอยโคมของเด็กคนที่ 2 105

22 ผลงานทุ่งกุลาร้องไห้ของเด็กคนที่ 2 106

23 ผลงานผีตาโขนของเด็กคนที่ 2 108

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
24	ผลงานอุทยานแห่งชาติผาแต้มของเด็กคนที่ 2	109
25	ผลงานพระบรมมหาราชวังของเด็กคนที่ 2	111
26	ผลงานตลาดน้ำอัมพวาของเด็กคนที่ 2	112
27	ผลงานสะพานข้ามแม่น้ำแควของเด็กคนที่ 2	114
28	ผลงานหนังตะลุงของเด็กคนที่ 2	115
29	ผลงานนกกรงหัวจุกของเด็กคนที่ 2	117
30	ผลงานเรือกอและของเด็กคนที่ 2	118
31	ผลงานร่มบ่อสร้างของเด็กคนที่ 3	120
32	ผลงานกะเหรี่ยงคอยาวของเด็กคนที่ 3	121
33	ผลงานลอยโคมของเด็กคนที่ 3	123
34	ผลงานทุ่งกุลาร้องไห้ของเด็กคนที่ 3	124
35	ผลงานผีตาโขนของเด็กคนที่ 3	126
36	ผลงานอุทยานแห่งชาติผาแต้มของเด็กคนที่ 3	127
37	ผลงานพระบรมมหาราชวังของเด็กคนที่ 3	129
38	ผลงานตลาดน้ำอัมพวาของเด็กคนที่ 3	130
39	ผลงานสะพานข้ามแม่น้ำแควของเด็กคนที่ 3	132
40	ผลงานหนังตะลุงของเด็กคนที่ 3	133
41	ผลงานนกกรงหัวจุกของเด็กคนที่ 3	135
42	ผลงานเรือกอและของเด็กคนที่ 3	136
43	ผลงานร่มบ่อสร้างของเด็กคนที่ 4	138
44	ผลงานกะเหรี่ยงคอยาวของเด็กคนที่ 4	139
45	ผลงานลอยโคมของเด็กคนที่ 4	141
46	ผลงานทุ่งกุลาร้องไห้ของเด็กคนที่ 4	142
47	ผลงานผีตาโขนของเด็กคนที่ 4	144
48	ผลงานอุทยานแห่งชาติผาแต้มของเด็กคนที่ 4	145

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
49	ผลงานพระบรมมหาราชวังของเด็กคนที่ 4	147
50	ผลงานตลาดน้ำอัมพวาของเด็กคนที่ 4	148
51	ผลงานสะพานข้ามแม่น้ำแคว ของเด็กคนที่ 4	150
52	ผลงานหนังตะลุงของเด็กคนที่ 4	151
53	ผลงานนกกรงหัวจุกของเด็กคนที่ 4	153
54	ผลงานเรือกอและของเด็กคนที่ 4	154
55	ผลงานร่มบ่อสร้างของเด็กคนที่ 5	156
56	ผลงานกะเหรี่ยงคอยาวของเด็กคนที่ 5	157
57	ผลงานลอยโคมของเด็กคนที่ 5	159
58	ผลงานทุ่งกุลาร้องไห้ของเด็กคนที่ 5	160
59	ผลงานผีตาโขนของเด็กคนที่ 5	162
60	ผลงานอุทยานแห่งชาติผาแต้มของเด็กคนที่ 5	163
61	ผลงานพระบรมมหาราชวังของเด็กคนที่ 5	165
62	ผลงานตลาดน้ำอัมพวาของเด็กคนที่ 5	166
63	ผลงานสะพานข้ามแม่น้ำแคว ของเด็กคนที่ 5	168
64	ผลงานหนังตะลุงของเด็กคนที่ 5	169
65	ผลงานนกกรงหัวจุกของเด็กคนที่ 5	171
66	ผลงานเรือกอและของเด็กคนที่ 5	172
67	ผลงานร่มบ่อสร้างของเด็กคนที่ 6	174
68	ผลงานกะเหรี่ยงคอยาวของเด็กคนที่ 6	175
69	ผลงานลอยโคมของเด็กคนที่ 6	177
70	ผลงานทุ่งกุลาร้องไห้ของเด็กคนที่ 6	178
71	ผลงานผีตาโขนของเด็กคนที่ 6	180
72	ผลงานอุทยานแห่งชาติผาแต้มของเด็กคนที่ 6	181
73	ผลงานพระบรมมหาราชวังของเด็กคนที่ 6	183

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

74 ผลงานตลาดน้ำอัมพวาของเด็กคนที่ 6 184
75 ผลงานสะพานข้ามแม่น้ำแควของเด็กคนที่ 6 186
76 ผลงานหนังตะลุงของเด็กคนที่ 6 187
77 ผลงานนกกรงหัวจุกของเด็กคนที่ 6 189
78 ผลงานเรือกอและของเด็กคนที่ 6 190
79 ผลงานร่มบ่อสร้างของเด็กคนที่ 7 192
80 ผลงานกะเหรี่ยงคอยาวของเด็กคนที่ 7 193
81 ผลงานลอยโคมของเด็กคนที่ 7 195
82 ผลงานทุ่งกุลาร้องไห้ของเด็กคนที่ 7 196
83 ผลงานผีตาโขนของเด็กคนที่ 7 198
84 ผลงานอุทยานแห่งชาติผาแต้มของเด็กคนที่ 7 199
85 ผลงานพระบรมมหาราชวังของเด็กคนที่ 7 201
86 ผลงานตลาดน้ำอัมพวาของเด็กคนที่ 7 202
87 ผลงานสะพานข้ามแม่น้ำแควของเด็กคนที่ 7 204
88 ผลงานหนังตะลุงของเด็กคนที่ 7 205
89 ผลงานนกกรงหัวจุกของเด็กคนที่ 7 207
90 ผลงานเรือกอและของเด็กคนที่ 7 208
91 ผลงานร่มบ่อสร้างของเด็กคนที่ 8 210
92 ผลงานกะเหรี่ยงคอยาวของเด็กคนที่ 8 211
93 ผลงานลอยโคมของเด็กคนที่ 8 213
94 ผลงานทุ่งกุลาร้องไห้ของเด็กคนที่ 8 214
95 ผลงานผีตาโขนของเด็กคนที่ 8 216
96 ผลงานอุทยานแห่งชาติผาแต้มของเด็กคนที่ 8 217
97 ผลงานพระบรมมหาราชวังของเด็กคนที่ 8 219
98 ผลงานตลาดน้ำอัมพวาของเด็กคนที่ 8 220

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
99	ผลงานสะพานข้ามแม่น้ำแควของเด็กคนที่ 8	222
100	ผลงานหนังตะลุงของเด็กคนที่ 8	223
101	ผลงานนกกรงหัวจุกของเด็กคนที่ 8	225
102	ผลงานเรือกอและของเด็กคนที่ 8	226
103	ผลงานร่มบ่อสร้างของเด็กคนที่ 9	228
104	ผลงานกะเหรี่ยงคอยาวของเด็กคนที่ 9	229
105	ผลงานลอยโคมของเด็กคนที่ 9	231
106	ผลงานทุ่งกุลาร้องไห้ของเด็กคนที่ 9	232
107	ผลงานผีตาโขนของเด็กคนที่ 9	234
108	ผลงานอุทยานแห่งชาติผาแต้มของเด็กคนที่ 9	235
109	ผลงานพระบรมมหาราชวังของเด็กคนที่ 9	237
110	ผลงานตลาดน้ำอัมพวาของเด็กคนที่ 9	241
111	ผลงานสะพานข้ามแม่น้ำแควของเด็กคนที่ 9	240
112	ผลงานหนังตะลุงของเด็กคนที่ 9	241
113	ผลงานนกกรงหัวจุกของเด็กคนที่ 9	243
114	ผลงานเรือกอและของเด็กคนที่ 9	244
115	ผลงานร่มบ่อสร้างของเด็กคนที่ 10	246
116	ผลงานกะเหรี่ยงคอยาวของเด็กคนที่ 10	247
117	ผลงานลอยโคมของเด็กคนที่ 10	249
118	ผลงานทุ่งกุลาร้องไห้ของเด็กคนที่ 10	250
119	ผลงานผีตาโขนของเด็กคนที่ 10	252
120	ผลงานอุทยานแห่งชาติผาแต้มของเด็กคนที่ 10	253
121	ผลงานพระบรมมหาราชวังของเด็กคนที่ 10	255
122	ผลงานตลาดน้ำอัมพวาของเด็กคนที่ 10	256
123	ผลงานสะพานข้ามแม่น้ำแควของเด็กคนที่ 10	258

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

124 ผลงานหนังตะลุงของเด็กคนที่ 10 259
125 ผลงานนกกรงหัวจุกของเด็กคนที่ 10 261
126 ผลงานเรือกอและของเด็กคนที่ 10 262
127 ผลงานร่มบ่อสร้างของเด็กคนที่ 11 264
128 ผลงานกะเหรี่ยงคอยาวของเด็กคนที่ 11 265
129 ผลงานลอยโคมของเด็กคนที่ 11 267
130 ผลงานทุ่งกุลาร้องไห้ของเด็กคนที่ 11 268
131 ผลงานผีตาโขนของเด็กคนที่ 11 270
132 ผลงานอุทยานแห่งชาติผาแต้มของเด็กคนที่ 11 271
133 ผลงานพระบรมมหาราชวังของเด็กคนที่ 11 273
134 ผลงานตลาดน้ำอัมพวาของเด็กคนที่ 11 274
135 ผลงานสะพานข้ามแม่น้ำแคว ของเด็กคนที่ 11 276
136 ผลงานหนังตะลุงของเด็กคนที่ 11 277
137 ผลงานนกกรงหัวจุกของเด็กคนที่ 11 279
138 ผลงานเรือกอและของเด็กคนที่ 11 280
139 ผลงานร่มบ่อสร้างของเด็กคนที่ 12 282
140 ผลงานกะเหรี่ยงคอยาวของเด็กคนที่ 12 283
141 ผลงานลอยโคมของเด็กคนที่ 12 285
142 ผลงานทุ่งกุลาร้องไห้ของเด็กคนที่ 12 286
143 ผลงานผีตาโขนของเด็กคนที่ 12 288
144 ผลงานอุทยานแห่งชาติผาแต้มของเด็กคนที่ 12 289
145 ผลงานพระบรมมหาราชวังของเด็กคนที่ 12 291
146 ผลงานตลาดน้ำอัมพวาของเด็กคนที่ 12 292
147 ผลงานสะพานข้ามแม่น้ำแคว ของเด็กคนที่ 12 294
148 ผลงานหนังตะลุงของเด็กคนที่ 12 295

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง **หน้า**

149 ผลงานนกกรงหัวจุกของเด็กคนที่ 12 297

150 ผลงานเรือกอและของเด็กคนที่ 12 298

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ **หน้า**

1 กรอบแนวคิดการวิจัย 6
2 ตัวอย่างลักษณะเส้นพื้นฐาน 20 แบบ 17

บทที่ 1
บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มุ่งส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาเต็มตามศักยภาพดังนั้น เด็กปฐมวัยควรได้รับการสร้างเสริม ให้มีความพร้อมสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา มีความรักความชื่นชม ยินดี และเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม การปูพื้นฐานให้เด็กมีความพร้อมสมบูรณ์ และมีพฤติกรรม ดังที่พึงประสงค์ ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยเน้นให้มีการส่งเสริมพัฒนาการเรื่องความพร้อม ทุกด้านให้มีคุณภาพ พัฒนาการทางด้านร่างกายก็เป็นด้านหนึ่งที่ต้องส่งเสริมเพื่อให้เด็กได้ใช้กล้ามเนื้อมือ พัฒนาไปตามวัยให้เหมาะสม การส่งเสริมให้เด็กรู้จักทักษะการสังเกต มีไหวพริบ มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ สามารถที่จะแสดงออก และชื่นชมต่อความไพเราะ และสิ่งสวยงามต่าง ๆ การจัดประสบการณ์ ทางศิลปะให้แก่เด็ก จะช่วยพัฒนาเด็กไปสู่จุดมุ่งหมายดังกล่าวโดยกิจกรรมทางศิลปะเป็นส่วนหนึ่ง ของกิจกรรมสร้างสรรค์

สมองของเด็กปฐมวัยอยู่ในระยะของการรับประสบการณ์ โดยสมองซีกขวาจะทำงานเกี่ยวกับการ เรียนรู้ และทำความเข้าใจในด้านศิลปะ และการสร้างสรรค์ซึ่งสอดคล้องกับ (จักรพงศ์ สุวรรณรัศมี. 2553: 1; อ้างอิงจาก สถาบันส่งเสริมอัจฉริยภาพ และนวัตกรรมการเรียนรู้. 2550: 3 – 4) กล่าวว่าการ แสดงออกทางศิลปะของเด็กทำให้ผู้ใหญ่ได้เข้าใจความหมาย ความรู้สึกนึกคิด และความต้องการของ เด็ก ซึ่งเด็กวัยนี้ยังไม่พร้อมที่จะพูด ฟัง อ่าน และเขียนเช่นเดียวกับเด็กประถมศึกษา แต่เด็กปฐมวัยจะ อาศัยศิลปะ การวาด ขีด เขียน เป็นเครื่องมือสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจ และแสดง ความต้องการดังกล่าวออกมา นอกจากนี้กิจกรรมทางศิลปะอื่น ๆ อาทิเช่น การปั้น การพับ ตัด ฉีก ปะ และการประดิษฐ์ ยังมีส่วนช่วยสร้างเสริมให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ มีความละเอียดลออ ประณีตเรียบร้อย และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ศิลปะจึงเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่ง ที่จะ เตรียมสร้างเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็ก จะเห็นได้ว่าการเข้าใจความต้องการและพัฒนาการ ของเด็กส่งผลดีต่อตัวครูผู้สอนหลายประการ ผลดีประการหนึ่งคือ ช่วยให้ครูเข้าใจกระบวนการเรียนรู้ ของเด็กได้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถวางแผนหลักสูตรการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน ได้มากขึ้น

วิกฤติทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรงได้สร้างความกดดันให้เกิดความจำเป็นอย่างยิ่งในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาของไทย (นภเนตร ธรรมบวร. 2546: ความนำ) กล่าวว่า ปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อสุขภาพอนามัยและพัฒนาการ ตลอดจนการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย รวมทั้งการหลั่งไหลเข้ามาของวัฒนธรรมต่างๆ จากภายนอกส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต ทำให้จำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของการ ดำรงเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมในสังคมตนเอง การพัฒนาเด็กที่สอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตทางสังคมของเด็กซึ่งมีลักษณะเฉพาะและแตกต่างกันไปจึงมีความสำคัญ จำเป็นต้องปลูกฝังตั้งแต่ปฐมวัยและต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ผู้วิจัยจึงได้สนใจศึกษาพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย ซึ่งประกอบไปด้วยกิจกรรมต่างๆ ที่มุ่งเน้นและช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ในเวลา 50 นาทีในแต่ละกิจกรรมนั้น จะเชื่อมโยงศิลปวัฒนธรรมไทยในภาคต่างๆ เช่น ภาคเหนือ ร่มบ่อสร้าง กะเหรี่ยงคอยาว ลอยโคม ภาคอีสานทุ่งกุลาร้องไห้ ผีตาโขน อุทยานแห่งชาติผาแต้ม ภาคกลาง พระบรมมหาราชวัง ตลาดน้ำอัมพวา สะพานข้ามแม่น้ำแคว ภาคใต้ หนังตะลุง นกกรงหัวจุก เรือกอและ เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ทักษะทางศิลปะผ่านทางวัฒนธรรมไทยโดยมีการเล่าถึงเรื่องราว ดูภาพหรือคลิปวีดีโอประกอบของแต่ละกิจกรรมเด็กได้ฝึกทักษะ ปั้น พับ ฉีก ตัด ปะ ขีด เขียน ระบายสี บิด ประดิษฐ์ ม้วน ขยำ การร้อยลูกปัด การพิมพ์ภาพ กิจกรรมมือตาสัมพันธ์ประสาทสัมผัส โดยการใช้งานศิลปะจากวัฒนธรรมภาคต่างๆ ที่หลากหลายเข้าด้วยกันเข้ามาร่วมในการฝึกพัฒนาทักษะทางศิลปะโดยเปิดโอกาสให้เด็กได้ใช้ความคิดริเริ่มและจินตนาการ สอดคล้องกับ (กรกฎ แพทย์หลักฟ้า. 2552. ภูมิหลัง; อ้างอิงจาก องค์การ อินทร์มาพรรย์. 2526: 279-282) การส่งเสริมให้เด็กสังเกตสิ่งแวดล้อมรอบตัว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสี รูปทรง รูปร่าง พื้นผิว พื้นที่ว่าง อีกทั้ง เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กได้แสดงความสามารถและความรู้สึกนึกคิดของตนออกมาในรูปของภาพหรือสิ่งของที่เด็กสามารถมองเห็นได้ และในกิจกรรมศิลปะนั้นเด็กจะใช้ศิลปะเพื่อเป็นสื่ออธิบายสิ่งที่ เห็น รู้สึก และคิดออกมาเป็นผลงาน การจัดประสบการณ์ทางศิลปะให้แก่เด็กช่วยให้เด็กมีโอกาสค้นคว้า ทดลอง และสื่อสารความคิดความรู้สึกของตนให้ผู้อื่นที่อยู่รอบตัวเด็กเองนั้นเข้าใจได้นอกจากนั้นยังได้มีโอกาสพัฒนาความสามารถในการคิด และการใช้จินตนาการ การสังเกต พัฒนาความเชื่อมั่น เกี่ยวกับตัวเองในการเลือกใช้วัสดุต่าง ๆ ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับรูปร่าง สี อีกด้วย

จากเหตุผลและสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อเป็นแนวทางแก่ครูและผู้เกี่ยวข้องกับเด็กจะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยจะร่วมมือกันส่งเสริมพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคมให้แข็งแกร่ง ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีที่ดีงามของท้องถิ่นให้เด็กตั้งแต่ยังเล็กเพื่อให้เด็กเติบโตมาเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กระดับปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางศิลปะของเด็กระดับปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้ครูและผู้เกี่ยวข้องได้พัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพที่ครูสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านต่างๆได้

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ นักเรียนชั้นอนุบาล 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นอนุบาล 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนอนุบาลสิทธิศาสตร์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งได้จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) มา 1 ห้องเรียน มีจำนวน 12 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

ตัวแปรตาม คือ ทักษะทางศิลปะ

เนื้อหาที่ทำการทดลอง

ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยเนื้อหาการเรียนการสอนส่งเสริมให้เด็กรับรู้ถึงความงามทางสุนทรียศาสตร์และสนุกสนานไปกับกระบวนการหรือเทคนิควิธีการทางศิลปะและพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ประกอบด้วย การขีด เขียน ระบายสี การปั้น การฉีก ปะ พับการขยำ บิด การประดิษฐ์ ร้อยลูกปัด และ การพิมพ์ภาพ บูรณาการผ่านเรื่องราวประเพณีและวัฒนธรรมไทย 4 ภาค แต่ละภาคมี 3 กิจกรรม

ภาคเหนือ ร่มบ่อสร้าง กะเหรี่ยงคอยาว ลอยโคม

ภาคอีสาน ทุ่งกุลาร้องไห้ ผีตาโขน อุทยานแห่งชาติผาแต้ม

ภาคกลาง พระบรมมหาราชวัง ตลาดน้ำอัมพวา สะพานข้ามแม่น้ำแคว

ภาคใต้ หนังตะลุง นกกรงหัวจุก เรือกอและ

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน รวมเป็น 12 กิจกรรม กิจกรรมละ 50 นาที

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **เด็กปฐมวัย** หมายถึง เด็กชายและเด็กหญิง อายุระหว่าง 3 - 4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลสิทธิศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

2. **ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์** หมายถึงชุดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แสดงออกทางความคิดจินตนาการและสร้างสรรค์ผลงานศิลปะอย่างง่าย โดยเนื้อหาการเรียนการสอนส่งเสริมให้เด็กรับรู้ถึงความงามทางสุนทรียศาสตร์และสนุกสนานไปกับกระบวนการหรือเทคนิควิธีการทางศิลปะและพัฒนาทักษะทางศิลปะ ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ประกอบด้วย

1. การปูพื้นฐานให้เด็กมองเห็นความสวยงามของศิลปะ คือ ฝึกการสังเกตรูปทรงต่างๆ ของ รูป เส้น สี และผิวของวัสดุ รอบตัว โดยให้เด็กสัมผัส รูปทรงที่เหมือนและแตกต่างกัน

2. การวาดภาพระบายสี คือ เด็กสามารถวาดภาพและระบายสีด้วยดินสอสี ตามรูปทรงหรือเรื่องราวที่กำหนดใช้สีเทียน โดยใช้ปลายหรือข้างดินสอสีเทียนโดยอิสระ ใช้สีน้ำ หรือป้ายสีด้วยฟู่กันโดยอิสระลงบนกระดาษตามใจชอบหรือตามคำสั่งครู และเล่าเรื่องจากภาพ

3. การทดลองเกี่ยวกับสี คือ ให้ละเลงสี ด้วยส่วนต่างๆของช่วงแขน เช่น ฝ่ามือ นิ้ว ท่อนแขน การหยดสี การเอียงสีไปมาให้ไหลผสมกัน การเป่าสี บนกระดาษเปียกหรือแห้ง สังเกตการผสมผสานกันของสีต่างๆ

4. การพิมพ์ภาพ คือ เด็กสามารถพิมพ์ภาพโดยใช้สีและวัสดุต่างๆ โดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น หรือ ใช้ส่วนต่างๆของช่วงแขน เช่น นิ้วมือ อุ้มมือ ฝ่ามือ

5. การปั้น คือ เด็กสามารถปั้นและ กดบนแป้นพิมพ์ หรือจากวัสดุต่างๆ และเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งที่ปั้น

6. การพับ ฉีก ปะ ม้วน บิด คือ เด็กสามารถฉีกกระดาษชนิดต่างๆหรือฉีกกระดาษเป็นชิ้นเล็กๆ แล้วสามารถปะกระดาษที่ฉีกลงบนกระดาษอีกแผ่นหนึ่ง หรือบนพื้นที่ที่กำหนดให้เด็กสามารถพับ หรือ ม้วนกระดาษที่ตัดเป็นแถบยาวให้เป็นวงกลม หรือ บิดกระดาษในการควบคุมกล้ามเนื้อมือได้ดี

7. การประดิษฐ์ คือ เด็กสามารถประดิษฐ์ผลงานจากเศษวัสดุต่างๆ สามารถร้อยลูกปัดหรือร้อยเชือก ตามรอยเจาะรูปภาพบนกระดาษแข็งได้

ซึ่งเป็นชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่บูรณาการระหว่าง ประเพณี และวัฒนธรรมไทย 4 ภาค เพื่อให้เด็กระดับปฐมวัยได้มีโอกาสรู้จักสถานที่ท่องเที่ยว รู้จักวัฒนธรรมหลากหลายอีกทั้งเป็นการปลูกฝังให้เด็กได้เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทยด้วย โดยแบ่งชุดกิจกรรมออกเป็น 4 ภาค และแต่ละภาคมี 3 กิจกรรมดังนี้

ภาคเหนือ ร่มบ่อสร้าง กะเหรี่ยงคอยาว ลอยโคม

ภาคอีสาน ทุ่งกุลาร้องไห้ ผีตาโขน อุทยานแห่งชาติผาแต้ม

ภาคกลาง พระบรมมหาราชวัง ตลาดน้ำอัมพวา สะพานข้ามแม่น้ำแคว

ภาคใต้ หนังตะลุง นกกรงหัวจุก เรือกอและ

3. **ทักษะทางศิลปะ** หมายถึง ความสามารถของเด็กปฐมวัยในการ ขีด เขียน ระบายสี การปั้น การฉีก ปะ พับ การขยำ บิด การประดิษฐ์ ร้อยลูกปัด และ การพิมพ์ภาพ อันเป็นกิจกรรมที่จะช่วยพัฒนากล้ามเนื้อมือ การทำงานประสานสัมพันธ์กันร่วมกับสายตา และการทำกิจกรรมต่างๆ ระหว่างที่มีการจัดการเรียนรู้ในชั่วโมง ซึ่งวัดออกมาเป็นคะแนนโดยใช้แบบประเมินทักษะทางศิลปะ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

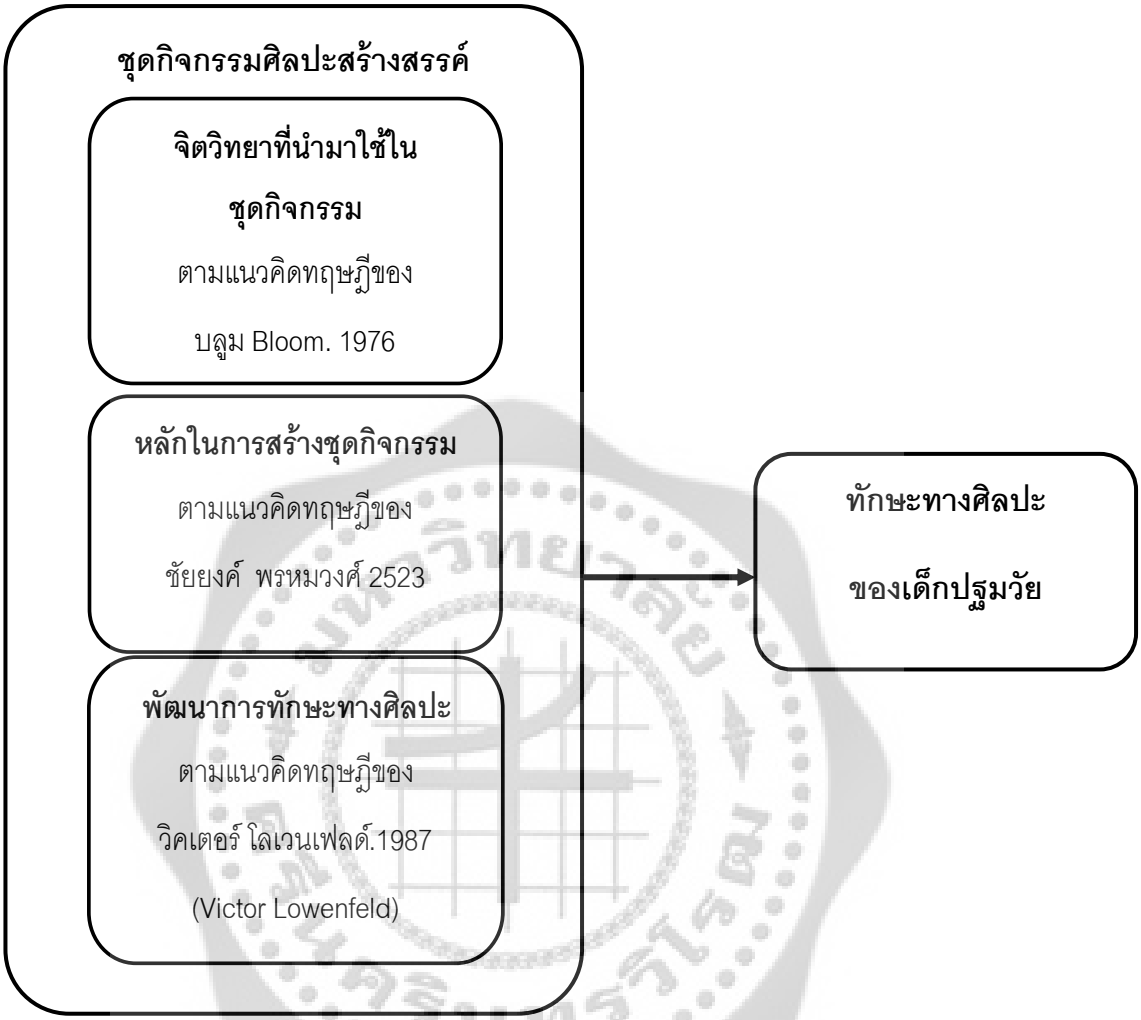

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย หลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สูงกว่าก่อนเรียน

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอหัวข้อ ต่อไปนี้

1. การพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย
   - 1.1 ความหมายการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย
   - 1.2 ทักษะในการใช้กล้ามเนื้อมือของเด็กปฐมวัย
   - 1.3 พัฒนาการทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย
   - 1.4 แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย
   - 1.5 การวัดประเมินผลการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย
2. การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย
   - 2.1 ความหมายการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย
   - 2.2 หลักการจัดประสบการณ์พื้นฐานของพัฒนาการเด็กปฐมวัย
   - 2.3 ความสำคัญของการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย
3. ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
   - 3.1 ชุดกิจกรรม
     - 3.1.1 ความหมายของชุดกิจกรรม
     - 3.1.2 ประเภทของชุดกิจกรรม
     - 3.1.3 องค์ประกอบของชุดกิจกรรม
     - 3.1.4 หลักในการสร้างชุดกิจกรรม
     - 3.1.5 จิตวิทยาที่นำมาใช้ในชุดกิจกรรม
     - 3.1.6 ประโยชน์ของชุดกิจกรรม
   - 3.2 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
     - 3.2.1 ความหมายของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย
     - 3.2.2 ความสำคัญของศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย
     - 3.2.3 หลักในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย
     - 3.2.4 สื่อในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

4.1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางศิลปะ

4.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

4.1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

4.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางศิลปะ

4.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

4.2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

1. การพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย

1.1 ความหมายของการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย

การเรียนศิลปะมีความสำคัญต่อการศึกษามากเพราะศิลปะเป็นพื้นฐานของประสบการณ์อื่นและยังสร้างเสริมลักษณะนิสัยให้เด็กมีพฤติกรรมอันดีงามที่พึงประสงค์อีกด้วยศิลปะเป็นวิชาที่ยอมรับกันว่าเป็นพื้นฐานทางการศึกษาที่ช่วยพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคลซึ่งควรเริ่มตั้งแต่เด็กยังเล็กจะเห็นได้ว่าการเรียนการสอนศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัยนั้น จะมุ่งเน้นถึงพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ของเด็กมากกว่าผลงาน ศิลปะกับพื้นฐานทางการศึกษา (ศิลปะกับพื้นฐานทางการศึกษา. 2554: ออนไลน์)

วิรุณ ตั้งเจริญ (2526: 40) ได้กล่าวว่า การพัฒนาทักษะทางศิลปะ คือ ศิลปะที่เด็กแสดงออกตามสภาพความสนใจในการรับรู้ และความพร้อมของเด็กแต่ละคนโดยที่การแสดงออกนั้นจะแสดงออกด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง ผ่านวัสดุที่เหมาะสม และปรากฏเป็นผลงานศิลปะที่รับรู้ด้วยประสาทตา

ประเทิน มหาขันธ์ (จักรพงศ์ สุวรรณรัศมี. 2535: 4; อ้างอิงจาก ประเทิน มหาขันธ์. 2509) ได้ให้ความเห็นว่า พัฒนาการทางศิลปะคือ งานของเด็กที่เกิดขึ้นจากความสนใจ ความต้องการและประสบการณ์ของเด็ก

นภเนตร ธรรมบวร (2540: 73) กล่าวว่า พัฒนาการทางศิลปะหมายถึงความสามารถในการบังคับกล้ามเนื้อเล็กส่วนต่างๆให้ทำงานประสานกันระหว่างตากับมือ ในกิจกรรมดังนี้ การวาดภาพ การลากเส้น การตัดกระดาษ การร้อยลูกปัด และการลากเส้นตามรอยปะ

อุบล ตู้จินดา (2532: 4) ได้กล่าวว่า พัฒนาการทางศิลปะคือ การสร้างสรรค์งานที่แสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิด เป็นการสำรวจตรวจสอบสิ่งต่าง ๆ ที่มาประกอบงานศิลปะ ชี้ให้เห็นถึงแบบแผนของความคิด และความรู้สึกส่วนตัวของแต่ละคน โดยเน้นความสนุกสนานเพลิดเพลิน อันมีผลไปสู่บุคลิกลักษณะนิสัยของเด็กต่อไปในอนาคต

พีรพงษ์ กุลพิศาล (2531: 29 – 32) ได้กล่าวว่า พัฒนาการทางศิลปะเป็นกระบวนการแสดงออกทางศิลปะที่มีลักษณะเฉพาะของเด็ก ซึ่งปรากฏจากวัยหนึ่งสู่อีกวัยหนึ่งอย่างต่อเนื่องและพัฒนาการดังกล่าวจะดำเนินไปอย่างช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับพื้นฐานความเข้าใจและความสามารถทางศิลปะ ประกอบกับสิ่งแวดล้อมและแรงจูงใจของแต่ละคน ดังจะเห็นได้จากพัฒนาการทางศิลปะของเด็กนั้น จะเริ่มต้นจากการเขียนภาพเป็นเส้นขยุกขยิก จนสามารถลากเส้นตรงได้ เพราะกล้ามเนื้อแขนและมือได้รับการควบคุมที่ดีขึ้น

ศรีเรือน แก้วกังวาน (2545: 232) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางศิลปะ เป็นพัฒนาการควบคู่ทั้งด้านความคิดและทักษะ พัฒนาการทางศิลปะของเด็ก มีความพิเศษกว่าของผู้ใหญ่ในเรื่องความสามารถทางกาย ด้านประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหวรวมทั้งความสามารถด้านสมองเชิงสร้างสรรค์ และแสดงออกทางจินตนาการ ซึ่งมีค่าต่อพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจและความคิดเชิงบวก

เคลล็อก (หรรษา นิลวิเชียร. 2535: 183; อ้างอิงจาก Kellogg. 1967) ได้ศึกษางานขีดๆ เขียนๆ ของเด็กและให้ความเห็นว่า เด็กทั่วโลกมีกระบวนการในการพัฒนางานศิลปะเป็นขั้นตอนที่เหมือนกัน วงจรของการพัฒนาจะเริ่มจากอายุ 2 ขวบหรือก่อน 2 ขวบเล็กน้อย จนถึงอายุ 4 – 5 ขวบ และได้จำแนกออกเป็น 4 ขั้นตอน ทำให้เราเข้าใจถึงความสำคัญของงานขีดๆ เขียนๆ ทางศิลปะที่มีต่อพัฒนาการในชีวิตของเด็ก

ออเดร (ญาณิศา บุญพิมพ์. 2552: 14; อ้างอิงจาก Audrey. 1998: 76) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางศิลปะคือ การใช้อวัยวะโดยเฉพาะมือและนิ้วในการทำกิจกรรม เช่น การตัด การเขียน หลักการทำงานที่สำคัญ คือ ความสามารถในการควบคุมการประสานสัมพันธ์กันของมือ นิ้วมือ และ ตา

จากนิยามความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า พัฒนาการทางศิลปะเป็นกระบวนการแสดงออกทางศิลปะที่มีลักษณะเฉพาะของเด็ก และเป็นการพัฒนาควบคู่ทั้งด้านความคิดและทักษะ ซึ่งปรากฏอยู่ในวัยหนึ่งสู่อีกวัยหนึ่งอย่างต่อเนื่องและพัฒนาการดังกล่าวจะดำเนินไปอย่างช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับพื้นฐานความเข้าใจและความสามารถทางศิลปะ ประกอบกับสิ่งแวดล้อมและแรงจูงใจ ของแต่ละคน

1.2 ทักษะในการใช้กล้ามเนื้อมือของเด็กปฐมวัย

สำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯสหประชาชาติ (2539: 23 – 27) ได้กล่าวถึง ทักษะในการใช้กล้ามเนื้อมือ โดยแบ่งความสามารถตามช่วงวัยแรกเกิดถึง 6 ขวบ มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็ก ดังนี้

1. อายุ 2 – 3 ขวบ รู้จักการแต่งตัวและเลือกเสื้อผ้าได้เอง เขียนรูปหัวและส่วนของตัวหรืออาจจะส่วนอื่น ๆ ของร่างกาย สามารถทำงานง่าย ๆ ได้

2. อายุ 4 – 5 ขวบ เขียนรูปมีหัว มีตัว มีส่วนต่าง ๆ ของร่างกายที่สำคัญได้ สามารถเขียนรูปสี่เหลี่ยมหรือสามเหลี่ยมตามแบบได้

3. อายุ 6 ขวบ สามารถรับลูกบอลที่โยนมาให้จากระยะไกล 1 เมตร เขียนรูปหัว มีตัว มีขา แขนและมือได้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536: 38– 40) กล่าวถึง ทักษะในการใช้กล้ามเนื้อมือ ไว้ดังนี้

วัย 2 – 3 ปี เด็กสามารถจัดเรียงไม้ซ้อนกันถึง 3 ชิ้น เป็นรูปสะพานได้ และสามารถแกะห่อของขนาดเล็กที่ผูกหลวม ๆ ได้ สามารถหมุนลูกบิดเพื่อเปิดประตูได้ สามารถตักอาหารใส่ปากตัวเองได้ดีขึ้น เริ่มหัดแต่งตัวด้วยตนเองแต่ยังไม่ดีนัก สามารถตัดดินน้ำมันนุ่ม ๆ ด้วยมีดทาเนยหรือไม้บรรทัดได้ สามารถร้อยลูกปัดที่มีขนาดใหญ่ 1 นิ้ว และชอบฉีกกระดาษ เล่นกับนิ้วมือโดยมีเพลงประกอบ สามารถเขียนรูปวงกลมบนกระดาษหรือบนพื้นทรายได้ตามแบบ สามารถจับกรรไกรได้

วัย 3 – 4 ปี เป็นวัยที่เด็กเริ่มเข้าโรงเรียน เด็กในวัยนี้มีความสามารถดังนี้ คือ

1. สามารถต่อแท่งไม้ลูกบาศก์ได้ 9 – 10 ก้อนได้

2. สามารถวาดรูป O □ และ △ ลงใน แผ่นไม้ตามมุมได้

3. สามารถใช้ค้อนตอกตะปูบนไม้ หรือตอกหมุดไม้ลงในช่องแบบ 5 – 6 ตัวได้

4. สามารถหมุนเปิดปิดฝาเกลียวที่มีขนาดใหญ่ 1 นิ้วได้

5. สามารถวาดภาพ รู้จักลงน้ำหนัก เส้นที่ลากได้ดีขึ้น สามารถเขียนรูปหัว และตัวหรืออาจจะวาดส่วนอื่นๆ ของร่างกาย และเขียนรูปกางเกงตามแบบได้

6. สามารถพับกระดาษได้

7. สามารถไขลานของเล่นได้

8. สามารถร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด

9. สามารถหยิบเข็มกลัดขนาดยาว 2 เซนติเมตร ได้โดยใช้นิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้

10. สามารถคัดแยกวัตถุที่แตกต่างกับของในกองได้

11. สามารถแต่งตัว สวมหรือถอดเสื้อผ้าได้เอง

12. สามารถใช้กรรไกรตัดกระดาษเป็นเส้นยาว ๆ ได้

13. สามารถประกอบ ภาพตัดต่อจำนวน 4 – 5 ชิ้น เข้าด้วยกันลงในกรอบได้

14. สามารถปั้นดินน้ำมันแล้วคลึงเป็นเส้นยาวได้ และสามารถปั้นเป็นรูปทรงกลมแล้วแผ่เป็นแผ่นกลมแบนได้

15. สามารถจับดินสอได้ถูกต้อง

16. สามารถเลียนแบบการเขียนเส้นต่าง ๆ ได้ เช่น → ↙ ↘ ←

17. สามารถเลียนแบบการเขียนรูป X และรูปฟันปลาได้

18. สามารถระบายสีได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1 – 2 เซนติเมตร

วัย 4 – 5 ปี เด็กจะมีความสามารถในการใช้ทักษะกล้ามเนื้อมือ ดังนี้

1. สามารถเสียบคลิปกระดาษลงบนกระดาษได้
2. สามารถจับดินสอด้วยนิ้วมือในท่าทางที่ถูกต้องได้
3. สามารถพับกระดาษซ้อนกัน 3 ทบได้ และใช้นิ้วรีดตามรอบพับได้
4. สามารถประกอบภาพตัดต่อจำนวน 6 – 10 ชิ้น ลงในกรอบได้
5. มีความคล่องในการใช้กรรไกร ตัดกระดาษเป็นรูป □ O
6. สามารถปั้นดินน้ำมันเป็นรูปร่างหยาบ ๆ โดยผู้อื่นอาจจะยังไม่เข้าใจความหมาย
7. สามารถเขียนรูปมีส่วนของหัว ตัว และมีส่วนต่างๆ ของร่างกายที่สำคัญได้
8. สามารถเขียนรูป △ หรือ □ ตามแบบได้
9. สามารถเขียนเส้น (ตามรอยประ)
10. สามารถวาดรูปบ้านแบบง่าย ๆ ได้
11. สามารถระบายสีรูปทรง และภาพอิสระแบบง่าย ๆ ที่มีขนาดใหญ่ภายในกรอบรูป
12. สามารถพับนิ้วมือของตนเอง เอาขึ้นหรือหดลงทีละนิ้วได้
13. สามารถกะขนาดรูปร่าง ของสิ่งของรู้ว่าอะไรคือขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ทักษะในการใช้กล้ามเนื้อมือของเด็กปฐมวัยการขีด เขียน ล้วนเป็นตามหลักพัฒนาการ เป็นไปอย่างมีขั้นตอน เด็กทุกคนจะสามารถทำกิจกรรมต่างๆที่ควรจะทำได้ในเวลาต่างกัน เริ่มจากการบังคับกล้ามเนื้อใหญ่ได้ก่อนแล้วจึงจะบังคับกล้ามเนื้อมือได้ หรืออาจกล่าวได้ว่าเริ่มจากง่ายไปหายาก จากใกล้ตัวออกไปไกลตัว ซึ่งแต่ละช่วงจะมีความแตกต่างกันไปตามวุฒิภาวะและการได้รับการกระตุ้นเนื่องจากอัตราการเจริญเติบโตที่ต่างกัน อายุ และความสามารถในการแสดงพฤติกรรมนั้น มีความพร้อมที่แตกต่างกัน ดังนั้น การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะในการใช้กล้ามเนื้อมือของเด็กปฐมวัยควรจัดให้เหมาะสมและสอดคล้องกับพัฒนาการตามขีดความสามารถของเด็กซึ่งมีความแตกต่างกันไปตามวุฒิภาวะและการได้รับการกระตุ้น

1.3 พัฒนาการทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย

วิรุณ ตั้งเจริญ(2526: 94-95) ศิลปะช่วยพัฒนาการในด้านต่างๆ ได้ดี และยังเป็นประสบการณ์ที่ดีต่อเด็ก ศิลปะที่ส่งเสริมการรับรู้และการแสดงออกจะช่วยให้เกิดความรู้สึกนึกคิดหรือสติปัญญาที่เฉียบคม ฉับไวต่อการรับรู้และการแสดงออก อีกทั้งยังส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์และที่สำคัญคือ พัฒนาการทางการทำงานด้วยมือคือการปฏิบัติ ซึ่งระหว่างการแสดงออกทางศิลปะนั้นเด็กจะต้องใช้มือปฏิบัติงานให้สัมพันธ์กับการมองเห็น สัมพันธ์กับความคิดและจินตนาการ การทำงานเช่นนี้จึงเป็นการพัฒนาพฤติกรรมหลาย ๆ ด้านไปพร้อมกัน

เยาวพา เดชะคุปต์ (2542: 107-108) กล่าวว่าครูสามารถจัดประสบการณ์ทางศิลปะให้แก่เด็กโดยแบ่งขั้นตอนของการพัฒนาทางศิลปะไว้ 2 ระยะ คือ

ขั้นที่ 1 ระยะเส้นยุ่ง (Scribbing stage) อายุ 2-4 ขวบ ในระยะนี้เด็กจะแสดงออกโดยการลากเส้นยุ่งๆลงในกระดาษ ฝาผนัง หรือบนพื้นดิน ฯลฯ ซึ่งเรียกว่า งานขีดเขี่ย หรือเส้นยุ่ง

ขั้นที่ 2 ระยะก่อนสัญลักษณ์ (Pre Symbolic stage) อายุระหว่าง 4-7 ในช่วงนี้เด็กจะเริ่มวาดภาพโดยใช้วิธีการต่างๆ และสนุกกับการสร้างรูปแบบหรือสัญลักษณ์ต่างๆ ขึ้น ในขั้นนี้เรียกว่าขั้นก่อนสัญลักษณ์เพราะเด็กจะเปรียบกับสัญลักษณ์ต่างๆ ที่อยู่ใกล้ตัว จะเริ่มต้นเมื่อเด็กสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เขาวาดกับความเป็นจริง

พีระพงษ์ กุลพิศาล (2531: 32) ได้กล่าวถึง พัฒนาการทางศิลปะ หมายถึง กระบวนการที่แสดงออกทางศิลปะมีลักษณะเฉพาะของเด็กแต่ละคน ซึ่งจะปรากฏอยู่ในผลงาน จากวัยหนึ่งไปสู่อีกวัยหนึ่งอย่างต่อเนื่องและการพัฒนาดังกล่าวจะดำเนินไปช้าหรือเร็วนั้นขึ้นอยู่กับพื้นฐานความสนใจและความสามารถทางศิลปะ ประกอบกับสิ่งแวดล้อมและแรงจูงใจของเด็กแต่ละคน พัฒนาการทางศิลปะจะมีลักษณะเป็นสากล เด็กทุกคนไม่ว่าชาติใด ภาษาใดจะมีลักษณะการแสดงออกคล้ายๆ กัน โดยพัฒนาการทางศิลปะของเด็กวัย 4-6 ปี มีดังนี้

1. ยังคงใช้รูปเรขาคณิตเป็นสัญลักษณ์ แต่ก็พยายามปรับปรุงให้สอดคล้องกับประสบการณ์จริงมากยิ่งขึ้น

2. พยายามสร้างความแตกต่าง ของสิ่งที่เป็นประเภทเดียวกัน

3. ใช้สัญลักษณ์ที่ตัวเองชอบซ้ำๆ

4. มีการประกอบสัญลักษณ์เข้าด้วยกันโดยไม่ซ้ำแบบคนอื่น

5. ใช้รูปแบบง่ายๆ ไม่เน้นรายละเอียด

6. เขียนภาพตามความรู้สึกและการรับรู้เฉพาะของตนเอง เช่น เขียนดวงอาทิตย์ไว้ส่วนบนของภาพเสมอ เขียนถนนตรงๆ ไม่คดเคี้ยว หรือเขียนต้นไม้เน้นเฉพาะขนาดของลำต้นให้ใหญ่

7. ใช้ขอบกระดาษล่างเป็นเส้นฐาน บางครั้งก็ใช้เส้นนอนเพื่อแสดงความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ

8. ใช้สีตามอารมณ์โดยไม่คำนึงถึงสีต้นแบบที่เห็นในธรรมชาติ

โลเวนเฟลด์และบริตเตน (Lowenfeld; & Briltain. 1987) ได้จัดระบบพัฒนาการศิลปะของเด็กปฐมวัย ไว้ว่า

1. ใช้รูปร่างเรขาคณิตในการสื่อความหมายสิ่งที่ตัวเองวาดพิจารณาจัดวางวัตถุและ เริ่มใส่ใจเรื่องขนาดของวัตถุที่วาด

2. ศิลปะเป็นหนทางที่เด็กสื่อความหมายกับตัวเอง

3. เด็กวาดภาพคล้ายกับว่า เด็กพยายามเรียบเรียงสิ่งที่ตนรู้จักบันทึกลงในภาพ

4. สามารถลอกรูปเหลี่ยมและสามเหลี่ยมได้ในวัย 5 ขวบ

5. รูปที่เด็กวาดลอยอยู่รอบๆ หน้ากระดาษบางครั้งเวลาวาดเด็กจะหมุนกระดาษ ไปรอบ ๆ ขนาดของวัตถุในภาพไม่เป็นสัดส่วนต่อกัน

6. บางครั้งคาดว่าเด็กวาดขนาดของวัตถุให้เหมาะกับเนื้อที่ๆ มีอยู่

7. หัวและขาของรูปคนที่เด็กวาด (ในช่วงอายุประมาณ 5-7 ขวบ) คือเด็กกำลังเข้าสู่วิวัฒนาการ จากการขีดเขี่ยแบบมีทิศทาง รูปคนอยู่ในลักษณะวงกลมมีแขนขาต่อออกมาจากส่วนหัว บางครั้งคล้ายลักษณะว่าวาดนิ้วมือ นิ้วเท้า ส่วนมากรูปคนที่วาดมักหันหน้ามาหาคนดูและมีลักษณะยิ้มแย้มแจ่มใส

8. ในช่วงปลายของวัยนี้ เด็กจะวาดรายละเอียดเพิ่มขึ้น เช่น ใส่เสื้อผ้า

อุบล ตู้จินดา (2532: 23) ได้เสนอแนวคิดการพัฒนาพฤติกรรมของเด็กทางศิลปะว่า เด็กจะแสดงออกทางศิลปะตั้งแต่อายุราว 2 ขวบ และระหว่างอายุ 2-4 ขวบ เด็กจะแสดงออกโดยใช้มือป้าย หรือละเลงสิ่งเลอะเทอะ โคลน น้ำ แป้ง ฯลฯ หรือขีดเขียนเส้นที่ไม่เป็นรูปร่างโดยลากจากซ้ายไปขวา ขวามาซ้าย บนไปล่าง ถูไปถูมา หรือขีดเขียนเส้นที่ไม่เป็นรูปร่าง โดยไม่เลือกจากทางไหนไปทางไหน การลากเส้นจึงไม่มีระเบียบยุ่งเหยิง สับสน ซึ่งการแสดงออกเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่าเด็กในวัยนี้ยังไม่สามารถบังคับหรือให้เป็นไปตามความต้องการได้ เด็กจะสนใจต่อการเคลื่อนไหวของมือเท่านั้น เมื่อเด็กเจริญเติบโตขึ้นก็จะค่อยๆ รู้จักบังคับมือให้ลากเส้นไปตามความพอใจได้ การแสดงออกของเด็กในวัยนี้ ถ้าได้รับการส่งเสริมให้ทำไปเรื่อยๆ จะพัฒนาถึงขั้นที่เรียกว่า เส้นที่วาดนั้นอาจสร้างเป็นรูปสิ่งหนึ่งสิ่งใดก็ได้ โดยที่เด็กจะเริ่มพูดว่า ตนกำลังเขียนรูปอะไร เช่น บอกว่า “นี่น้องของหนู” การที่เด็กบอกชื่อรูปที่วาดเช่นนี้ ไม่ได้หมายความว่า รูปที่วาดนั้นจะมีส่วนคล้ายคลึงกับความจริง รูปนั้นอาจจะเป็นเพียงแต่เส้นขยุกขยิกตามเดิม แต่ที่บอกเช่นนี้ หมายความว่าเด็กเริ่มรู้จักคิด รู้จักใช้จินตนาการเป็นบ้างแล้ว ความสนใจตามธรรมชาติของเด็ก 2-4 ขวบ คือ เรื่องเกี่ยวกับบ้าน และชีวิตครอบครัว ซึ่งเด็กจะสนใจและเข้าใจมากกว่าอย่างอื่น

โบรแมน (หรรษา นิลวิเชียร. 2535: 184; อ้างอิงจาก Broman. 1982) ได้เสนอทักษะทางศิลปศึกษาของเด็กเล็ก ก่อนเข้าชั้นเรียนประถมศึกษาปีที่หนึ่ง ดังนี้คือ

1. เด็กสามารถบอกสีพื้นฐานแปดสี ดังนี้ แดง น้ำเงิน เหลือง ส้ม เขียว ม่วง น้ำตาล และดำ

2. เด็กสามารถแยกสิ่งของตามลักษณะของสี

3. เด็กสามารถใช้กรรไกรตัดกระดาษได้

4. เด็กสามารถลอกแบบสี่เหลี่ยม วงกลม รูปไข่ สี่เหลี่ยมผืนผ้า และเส้นได้

5. เด็กสามารถ ลูบ ทุบ กลิ้ง บีบ ปั้น ดินเหนียวได้

6. เด็กสามารถเย็บด้วยเข็มพลาสติกได้

7. เด็กสามารถถักไหมพรมได้

8. เด็กสามารถระบายสีบนขาหยั่ง โดยไม่ให้สีหยดหรือหกได้

9. เด็กสามารถทำภาพปะติด (Collages) จากวัสดุต่าง ๆ ได้

10. เด็กสามารถวาดภาพ ใช้สีเทียนหลายสีได้

11. เด็กแสดงความสนใจในงานฝีมือ

12. เด็กแสดงความสนใจ และถามคำถามเกี่ยวกับการระบายสี การพิมพ์ การปั้น และการถักทอ

จากการศึกษาพัฒนาการทางศิลปะของเด็ก เด็กทุกคนมีการแสดงออกทางศิลปะพัฒนาไปตามลำดับขั้น

โลเวนเฟลด์ และบริตเตน (Lowenfeld; & Brittain. 1987) ได้กล่าวถึงลำดับขั้นของทฤษฎีพัฒนาการทางศิลปะของเด็กไว้ดังนี้

ทฤษฎีพัฒนาการทางศิลปะของเด็กของโลเวนเฟลด์และบริตเตน

1. ขั้นขีดเขี่ย (Scribbling Stage) ประมาณอายุระหว่าง 2-4 ปี ขั้นนี้แบ่งระยะของพัฒนาการออกเป็น 4 ขั้น คือ

1.1 การขีดเขียนยังเป็นแบบสะเปะสะปะ (2 ปี) Disorder Scribbling กล่าวคือ การขีดเขียนจะเป็นเส้นยุ่งเหยิง โดยปราศจากความหมาย ทั้งนี้เนื่องจากการประสานงานของกล้ามเนื้อยังไม่ดี เช่น การบังคับกล้ามเนื้อเล็กยังทำไม่ได้ ทดลองง่าย ๆ โดยให้เด็กวัยนี้ลองกำมือ แล้วให้เด็กยกนิ้วมือทีละนิ้ว หรือสองนิ้วก็ได้ เด็กจะทำไม่ได้ หรือลองให้เด็กชกเรา เด็กจะยกแขนชกพร้อมๆ กัน ทั้ง 2 ข้าง เป็นต้น

1.2 ขั้นขีดเป็นเส้นยาว Longitudinal Scribbling เด็กจะเคลื่อนแขนขีดได้เป็นเส้นแนวยาว ขีดเขี่ยซ้ำๆ หลายครั้ง ทั้งแนวตั้งและแนวนอน แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการทางกล้ามเนื้อว่าเด็กค่อยๆ ควบคุมกล้ามเนื้อการเคลื่อนไหวของตนเองให้ดีขึ้น ระยะนี้เด็กจะเริ่มรู้สึกสนุกและสนใจเป็นครั้งแรก

1.3 ขั้นที่เด็กสามารถขีดลากเป็นรูปวงกลม Circular Scribbling ระยะนี้การประสานงานของกล้ามเนื้อ (motor coordination) ดีขึ้น การประสานงานของกล้ามเนื้อมือ และสายตา (Eye-hand coordination) ดีขึ้น เด็กสามารถขีดเส้น ซึ่งมีความคล้ายรูปวงกลมเป็นระยะที่เด็กเคลื่อนไหวได้ตลอดทั้งแขน

1.4 ขั้นให้ชื่อรอยขีดเขียน Noming Scribbling การขีดเขียนเริ่มมีความหมายขึ้น เช่น จะวาดรูป พ่อ แม่ พี่ น้อง ซึ่งเป็นสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก ขณะที่ขีดเขียนไปเด็กก็จะบรรยายไปด้วยถ่ายทอดออกมาในรูปการขีดเขียนและจินตนาการตามภาพ

พัฒนาการทั้ง 4 ระยะนี้ ย่อมขึ้นอยู่กับเด็กแต่ละบุคคลไม่คงตัวเสมอไป เด็กที่มีพัฒนาการเร็วจะถึงขั้น Nomimg Scribbling ก่อน ซึ่งนับเป็นขั้นพัฒนาการที่สำคัญมาก จากการใช้จินตนาการในการวาดภาพของเด็กทั้งๆ ที่ภาพนั้นจะไม่เป็นรูปร่างดังกล่าวเลย ซึ่งเด็กจะบรรลุถึงขั้นนี้เมื่อใกล้ 4 ขวบ

2. ขั้นเริ่มขีดเขียน (Pre-Schematic Stage) (4-7 ปี) เป็นระยะเริ่มต้นการขีดเขียนภาพอย่างมีความหมาย การขีดเขียนจะปรากฏเป็นรูปร่างขึ้น สัมพันธ์กับความจริงโลกภายนอกมากขึ้น มีความหมายกับเด็กมากขึ้น ซึ่งจะสังเกตได้จาก

2.1 คนที่วาดอาจเป็น พ่อ แม่ พี่ น้อง ตุ๊กตาที่รัก ฯลฯ

2.2 ชอบใช้สีที่สะดุดตา ไม่คำนึงถึงความเป็นจริงตามธรรมชาติ แล้วแต่สีไหน จะประทับใจ

2.3 ช่องไฟ (Space) ภายในภาพยังไม่เป็นระเบียบ สิ่งที่เขียนมักกระจัดกระจาย ไม่สัมพันธ์กัน

2.4 การออกแบบ (Design)ไม่ค่อยมีหรือไม่มีเลย แล้วแต่จะนึกหรือคิดว่าเป็น อย่างนั้นอย่างนี้

3. ขั้นขีดเขียน (Schematic Stage) (7-9 ปี) เป็นขั้นที่ขีดเขียนให้คล้ายของจริง และความเป็นจริง จะพิจารณาได้ตามลำดับดังนี้

3.1 รูปคนที่ออกมาจะแสดงความเป็นสัญลักษณ์ ถ้าวาดรูปคนเราอาจไม่รู้ว่าเป็นรูปคน และภาพที่ออกมาเป็นรูปทรงเรขาคณิต เช่น ส่วนใดที่เด็กเห็นว่าสำคัญ น่าสนใจก็จะวาดส่วนนั้นใหญ่เป็นพิเศษ ส่วนไหนที่ไม่สำคัญอาจตัดทิ้งไปเลย ฉะนั้น เราจะเห็นเด็กวัยนี้วาดภาพส่วนต่าง ๆ ขาดหายไป เช่น ลำตัว ขา เท้า ฯลฯ ซึ่งไม่ใช่เรื่องประหลาดอะไรเลย บางทีอาจจะเป็นเด็กหัวโต ตาโต แขนโต ฯลฯ แล้วแต่เด็กจะให้ความสำคัญอะไร และบางทีในรูปหนึ่งจะย้ำหลาย ๆ อย่างในภาพ

3.2 การใช้สี ส่วนมากใช้สีตรงกับความเป็นจริง แต่มักใช้สีเดียวตลอด เช่น พระอาทิตย์ต้องสีแดง ท้องฟ้าต้องสีฟ้า ประสบการณ์ของเด็กจะทำให้ใช้สีได้ถูกต้อง และตรงกับความเป็นจริงขึ้น ถ้าใบไม้สดต้องสีเขียว ถ้าใบไม้แห้งต้องสีน้ำตาล เป็นต้น

3.3 ช่องว่าง (Space) มีการใช้เส้นฐาน (Based line) แล้วเขียนทุกอย่างสัมพันธ์กันบนเส้นฐาน เช่น วาดรูป คน สุนัข ต้นไม้ บ้าน อยู่บนเส้นเดียวกันภาพที่ออกมาจะเป็นลำดับเหตุการณ์ ส่วนสูง ขนาด ยังไม่มีความสัมพันธ์กัน เช่น ดวงอาทิตย์อยู่บนขอบของกระดาษ รูปคน ก็อาจสูงถึงใกล้ขอบกระดาษ เป็นต้น

3.4 งานออกแบบไม่ค่อยดี มักจะเขียนตามลักษณะที่ตนพอใจ

4. ขั้นวาดภาพของจริง (The Drawing Realism) (9-11 ปี) เป็นขั้นเริ่มต้นการขีดเขียนภาพของจริง เนื่องจากระยะนี้ตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการ เด็กเริ่มรวมกลุ่มกัน โดยแยกเพศชาย หญิง เด็กผู้ชายชอบผาดโผน เดินทางไกล ส่วนเด็กผู้หญิงสนใจอุปกรณ์แต่งตัว งานรื่นเริง ฉะนั้นการขีดเขียนจะแสดงออกในทำนองต่อไปนี้ คือ

4.1 คน จะเน้นเรื่องเพศด้วยเครื่องแต่งตัว แบบไม่ค่อยมีรายละเอียด

4.2 สี ใช้ตามความเป็นจริง แต่อาจเพิ่มความรู้สึก เช่น บ้านคนจนอาจใช้สีหม่น ๆ บ้านคนรวยใช้สีสด ๆ มีชีวิตชีวา

4.3 ช่องว่าง ภาพในช่องว่างเหลื่อมล้ำกันได้ เช่น ต้นไม้บังฟ้าได้ วาดฟ้าคลุม ไปถึงดินเส้นระดับ (Based Line) ค่อยๆหายไป รูปผู้หญิงมักเน้นลวดลาย เครื่องแต่งกายมีลายดอกไม้ วงกลม หรือลวดลายต่างๆ ส่วนรูปผู้ชายก็ต้องเป็นรูปตำรวจ ทหาร การจัดวัตถุให้สัมพันธ์กันเป็นเรื่องสำคัญมากในระยะนี้ เพราะเป็นระยะแรกของพัฒนาการทางการรับรู้ทางสายตา ซึ่งจะนำไปสู่การวาดภาพสามมิติได้อีกต่อหนึ่ง

4.4 การออกแบบ ประสบการณ์ของเด็กจะทำให้การออกแบบดีขึ้น เป็นธรรมชาติขึ้นรู้จักการวางหน้าที่ของวัตถุต่าง ๆ

โรดา เคลล็อก (หรรษา นิลวิเชียร. 2535: 184; อ้างอิงจาก Rhoda Kellogg. 1969) ได้ศึกษาและรวบรวมผลงานศิลปะของเด็กทั่วโลก เป็นจำนวนมากพบว่า เด็กทั่วโลกชอบที่จะวาดภาพคล้ายๆ กัน หรือวิธีการแบบเดียวกันเมื่ออายุไล่เลี่ยกัน และค้นพบว่ามีเส้นขยุกขยิก หรือเส้นขีดเขียน (Scribble) ที่เป็นเส้นพื้นฐานจำนวนยี่สิบเส้น เด็กอายุ 2 ขวบ หรือต่ำกว่าจะวาดเส้นเหล่านี้ พออายุ 3 ขวบ จะสามารถวาดรูปแผนผังหรือแบบแปลน (Diagram) ได้ ซึ่งจะมีรูปพื้นฐานแปดรูปในระยะต่อมา เด็กจะวาดรูปแผนผังเหล่านี้ซ้อนกันหรือประกอบกันสองรูป และเพิ่มเป็นสามรูป และมากกว่าสามรูปตามลำดับ เมื่ออายุระหว่าง 3-5 ขวบ อย่างไรก็ตามเด็กจะไม่ผ่านขั้นตอนเหล่านี้ทุกคน ต่อไปนี้คือตัวอย่างลักษณะเส้นพื้นฐาน 20 แบบจากการศึกษาของ โรดา เคลล็อก

1. จุด (dot)
2. เส้นตั้งเดี่ยว (Single vertical line)
3. เส้นนอนเดี่ยว (Single horizontal line)
4. เส้นเอียงเดี่ยว (Single diagonal line)
5. เส้นโค้งเดี่ยว (Single Curved line)
6. เส้นตั้งหลายเส้น (Multiple vertical line)
7. เส้นนอนหลายเส้น (Multiple horizontal line)
8. เส้นเอียงหลายเส้น (Multiple diagonal line)
9. เส้นโค้งหลายเส้น (Multiple curved line)
10. เส้นเคลื่อนส่ายเดี่ยว (Roving open line)
11. เส้นเคลื่อนส่ายทับซ้อนกัน (Roving enclosing line)
12. เส้นหักหรือเส้นคลื่น (Zigzag or wave line)
13. เส้นห่วงเดี่ยว (Single loop line)

14. เส้นห่วงหลายเส้น (Multiple loop line)
15. เส้นขมวดก้นหอย (Spiral line)
16. วงกลมทับซ้อนกันหลายวง (Multiple - line overlaid circle)
17. เส้นรอบวงทับซ้อนกัน (Multiple-line circumference circle)
18. เส้นวงกลมต่อเนื่องกันหลายวง (circular line spread out)
19. เส้นวงกลมเดี่ยวปลายเส้นจรดซ้อน (Single crossed circle)
20. วงกลมเส้นปลายจรดแต่ยังบิดเบี้ยว (imperfect circle)

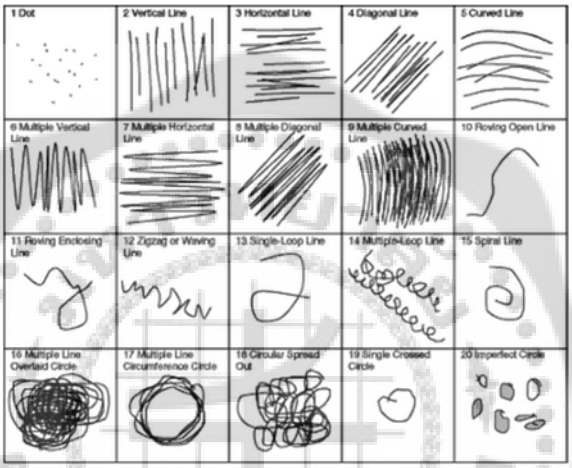

ภาพประกอบ 2 ตัวอย่างลักษณะเส้นพื้นฐาน 20 แบบ

สรุปได้ว่า การได้รู้ถึงพัฒนาการทางศิลปะของเด็ก จะทำให้ผู้สอนรู้ถึงความพร้อมของเด็กได้เป็นอย่างดี ว่าเด็กต้องการอะไร มีความพร้อมที่จะเขียน พูด ได้ดีเพียงไร และพร้อมที่จะเรียนสิ่งใหม่ได้เมื่อไร เด็กจะมีพัฒนาการมาเป็นลำดับขั้นอย่างไร และควรที่จะต้องส่งเสริม หรือสนับสนุนมากน้อยแค่ไหน

1.4 แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย

ราศี ทองสวัสดิ์ (2529: 103) กล่าวว่า แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะทางศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการคิดอย่างอิสระและคิดอย่างมีจินตนาการ ไม่ได้มุ่งเน้นเพื่อให้เด็กทำงานออกมาสวยงามเหมือนจริง แต่เป็นการช่วยพัฒนากล้ามเนื้อมือให้แข็งแรงสามารถจับดินสอเขียนได้ เป็นการฝึกประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา เพื่อให้มีพื้นฐานการเขียนที่ดี ตลอดจนช่วยพัฒนาอารมณ์จิตใจให้เด็กมีความอดทนมีสมาธิในการทำงาน และรู้จักรับผิดชอบ การทำงานเป็นกลุ่มช่วยให้เด็กได้เรียนรู้การเข้าสังคม การแบ่งปัน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และการส่งเสริมพัฒนาการในด้านสติปัญญา ทำให้เด็กรู้จักคิด มีเหตุผลในการทำงาน จึงควรให้กำลังใจในการทำงานกับเด็กอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เด็กเกิดความมั่นใจ กล้าคิด และกล้าแสดงออกอย่างเต็มที่

นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะทางศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

แบรนด์ (พนิดา ซาตยาภา. 2544: 33; อ้างอิงจาก Brand. 1975: 226-229) กล่าวถึง แนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะทางศิลปะไว้ดังนี้

1. ให้ความสำคัญในกระบวนการทำงานของเด็กมากกว่าคำนึงถึงผลงานของเด็ก

2. ให้การสนับสนุนการแสดงออกทางด้านความคิดสร้างสรรค์ โดยหลีกเลี่ยงการให้เด็กวาดภาพตามแบบ หรือวาดภาพระบายสีจากสมุดภาพ ซึ่งจะทำให้เด็กไม่ได้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อย่างอิสระ

3. แสดงความชื่นชมต่อผลงานและความก้าวหน้าของเด็ก

4. วางแผนในการทำกิจกรรมต่างๆ สำหรับเด็กให้พร้อม

5. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ให้เด็กสามารถหยิบได้ง่ายและสะดวกในการใช้งาน

6. ควรหลีกเลี่ยงคำถามที่ว่า “กำลังทำอะไรอยู่” หรือเดาว่าสิ่งที่เด็กทำอยู่นั้นคืออะไร

7. ฝึกฝนและแนะนำให้เด็กลองฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง รู้จักการแสดงออกและมีทัศนคติที่ดีต่องานศิลปะ โดยต้องคำนึงถึงความเหมาะสมตามวุฒิภาวะของเด็กด้วย

8. ให้คิดว่ากิจกรรมด้านศิลปะมีความสำคัญเหมือนกับการจัดประสบการณ์ในการเขียนการอ่าน

9. ให้ความรู้ในด้านศิลปะ เช่น เรื่องสี ขนาด และรูปร่างแก่เด็ก

10. อธิบายให้ผู้ปกครองเข้าใจถึงจุดมุ่งหมายและแนวทางในการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางด้านศิลปะแก่เด็ก

เกศินี นิสสัยเจริญ (2527: 5-6) ได้กล่าวถึงรูปแบบของกิจกรรมพัฒนาทักษะทางศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย สามารถแบ่งได้ดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมวาดภาพระบายสี เป็นกิจกรรมการวาดภาพ ที่เด็กเขียนด้วยความรู้สึกของตัวเองโดยแสดงเป็นสัญลักษณ์ แบบหรือ ลวดลาย จังหวะและสีสันต่างๆ แทนการใช้คำพูด เช่น การวาดภาพด้วยสีน้ำ พู่กัน การวาดรูป ระบายสี ด้วยสีเทียน และดินสอสี การเล่นกับสีในแบบต่างๆ กิจกรรมวาดภาพระบายสีนั้นเด็กจะสนุกสนานการเล่นกับสีในแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการทับสี การเป่าสี การละเลงสีด้วยนิ้วมือ เป็นต้น

จุดมุ่งหมายของกิจกรรมวาดภาพระบายสี

1. เพื่อช่วยพัฒนาการทำงานของประสาทสัมผัสกับกล้ามเนื้อ

2. เพื่อส่งเสริมให้เด็กรู้จักการทำงานด้วยมือ การใช้นิ้ว

3. ส่งเสริมให้เด็กได้ใช้กล้ามเนื้อเล็กและกล้ามเนื้อใหญ่

4. ส่งเสริมให้เด็กได้แสดงออกถึงความรู้สึก และผ่อนคลายอารมณ์ของเด็ก

5. ช่วยกระตุ้นการแสดงออกและความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ

6. ส่งเสริมให้เด็กกล้าแสดงออกอย่างเชื่อมั่นในตนเอง ตัวอย่างกิจกรรม ได้แก่

- วาดรูปและระบายสีตามใจชอบ
- วาดภาพจากการฟังนิทาน
- วาดภาพจากประสบการณ์
- วาดภาพจากเสียงเพลง
- วาดภาพจากจินตนาการ
- ระบายสีที่กำหนดให้
- วาดภาพด้วยนิ้วมือ
- วาดภาพต่อเติมจากสิ่งเร้าที่กำหนดให้ หรือการวาดภาพต่อเติมจากส่วนที่ไม่สมบูรณ์ เช่น ให้ภาพวงกลม สามเหลี่ยม แล้วให้เด็กใช้จินตนาการต่อเติมให้เป็นรูปอะไรก็ได้

2. กิจกรรมฉีก ปะ และตัดกระดาษ เป็นกิจกรรมที่ใช้กระดาษต่างๆ มาฉีก ตัด และนำมาติดบนกระดาษทำให้เป็นภาพ กระดาษที่ใช้ไม่ควรแข็งหรือเหนียวเกินไป ได้แก่ กระดาษหนังสือพิมพ์ กระดาษวารสาร กระดาษห่อของขวัญ กระดาษสีมัน ฯลฯ

จุดมุ่งหมายของกิจกรรม ฉีก ปะ และตัดกระดาษ

1. สร้างและพัฒนาการควบคุมกล้ามเนื้อมือในการบังคับ เวลาตัด หรือฉีก
2. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา
3. เพื่อพัฒนาการใช้กรรไกร และควบคุมทิศทางการฉีกตัวอย่างกิจกรรม ได้แก่

- ฉีกกระดาษเป็นชิ้นๆ ติดซ้อนเรียงกัน
- ฉีกกระดาษเป็นรูปเรขาคณิต เช่น สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม ฯลฯโดยติดกระดาษลงบนรูปที่กำหนดไว้ให้แล้วปละให้เด็กฉีกกระดาษส่วนที่เกินออก
- ฉีก หรือตัดกระดาษอิสระเป็นรูปตามจินตนาการ

3. การปั้น เป็นกิจกรรมที่เด็กชอบมาก วัสดุที่ใช้ปั้น ได้แก่ ดินเหนียว ดินน้ำมัน แป้งสำเร็จ การปั้นทำได้หลายวิธี เช่น

- คลึงให้เป็นเส้น ปั้นเป็นแผ่น ปั้นเป็นก้อนกลมหรือสี่เหลี่ยม
- ปั้นตามเรื่องราว หรือนิทานที่ครูเล่า หรือตามจินตนาการ
- ให้ทดลองปั้นแป้งทำขนมง่ายๆ เช่น ขนมบัวลอย ขนมกรอบเค็ม ฯลฯ
- ให้ปั้นตามใจชอบเป็นรูปสัตว์ คน หรือสิ่งของเครื่องใช้ การปั้นควรใช้วัสดุรองที่มีผิวมัน เช่น พลาสติก โลหะ โฟเมก้า เพื่อกันไม่ให้โต๊ะเปื้อน

4. การพิมพ์ เป็นกิจกรรมที่ฝึกการวางแผนและการออกแบบ การพิมพ์ทำได้หลายวิธี ดังนี้

- ให้พิมพ์ภาพด้วยนิ้วมือ
- ให้พิมพ์ภาพจากวัสดุธรรมชาติชนิดต่าง ๆ เช่น ก้านกล้วย ก้านบัว ใบไม้ ดอกไม้ ฯลฯ
- ให้พิมพ์ภาพจากวัสดุเหลือใช้ต่าง ๆ เช่น ฝาจุกขวด ลูกกุญแจ ปลอกปากกา
- ให้พิมพ์ภาพด้วยเศษเชือก หรือเศษด้าย นำมาจุ่มสี ให้เหลือที่จับไว้พอสมควร พับกระดาษแบ่งครึ่ง แล้วขดเชือกลงบนกระดาษด้านขวามือ ให้เหลือชายเชือกออกมานอกกระดาษจับได้ พับกระดาษด้านซ้ายมือทับขดเชือกไว้ ค่อยๆ ดึงเชือกลงมาทางด้านล่างจนสุด จะได้ภาพเหมือนกัน 2 ภาพ เช่น เดียวกับการทับสี
- ให้พิมพ์จากแม่พิมพ์ที่ครูหรือนักเรียนทำขึ้นจากวัสดุเนื้ออ่อน เช่น แม่พิมพ์จากมะละกอ มันเทศ หัวผักกาด ฯลฯ
- พิมพ์ด้วยตรายาง และระบายสี
- ให้เด็กใช้กระดาษวางซ้อนวัสดุที่มีลายนูนแล้วจึงใช้ดินสอสีถูจะได้ภาพเหมือนแบบ
- พิมพ์ภาพด้วยการขยุ้มกระดาษ

5. งานพับกระดาษ เป็นการประดิษฐ์กระดาษให้มีลักษณะเป็นภาพ 3 มิติ อีกแบบที่ต้องอาศัยการทำงานประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อตามือและนิ้วมือ พับกระดาษให้เป็นภาพสัญลักษณ์ตามลำดับขั้นตอนจากง่ายไปหายาก โดยครูใช้การอธิบายประกอบแผนภูมิลำดับขั้นตอนการพับปฏิบัติด้วยตนเอง ลำดับขั้นตอนการพับไม่ควรยากเกินความสามารถของเด็ก พับแล้วให้เด็กนักเรียนตกแต่งระบายสีให้สวยงาม

6. งานประดิษฐ์เศษวัสดุ เป็นของเล่นและของใช้ เป็นการรวบรวมเศษวัสดุจากกระดาษ เช่น กล่องกระดาษชนิดต่างๆ เศษกระดาษ กระดาษห่อของขวัญ กระดาษปกนิตยสาร หนังสือพิมพ์ ฯลฯ มาประดิษฐ์เป็นของเล่นต่างๆ ตามแบบอย่าง หรือความคิดอิสระและใช้วัสดุอื่นๆ ในการประกอบตกแต่งเพิ่มเติม เพื่อให้งานออกมาสมบูรณ์ เช่น กาว กรรไกร เศษไหมพรม แท่งไม้ ไอศกรีม หลอดกาแฟ ฯลฯ รวมถึงงานกระดาษเส้นที่ใช้กาวประกอบเป็นรูปแบบต่างๆ

7. งานสาน เป็นการใช้วัสดุที่มีตามธรรมชาติ หรือวัสดุสังเคราะห์ เช่น ใบลาน ใบมะพร้าว ใบหมาก หรือเส้นพลาสติก ผ้า เชือก ฯลฯ นำมาสาน ขัด สอดให้เกิดรูปร่าง รูปทรงต่างๆ ตามแบบอย่าง หรือตามความคิดอิสระ อาจสานเป็นของใช้ ของเล่น และของตกแต่งต่างๆ หรืออาจใช้วัสดุอื่นประกอบตกแต่งให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ฮิลเดรท (ปทุมทิพย์ ไพศาล. 2547: 14; อ้างอิงจาก Hildreth. 1956: 584) ได้กล่าวว่า แนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยทำได้โดยให้เด็กฝึกทักษะในการใช้มือวาดรูประบายสีด้วยนิ้วมือ ปั้น ถัก สาน ฉีก ตัด ปะ และการเล่นของเล่น

แอนเดอร์สันและแลพพ์. (ตรีดาว รองสวัสดิ์. 2549: 49; อ้างอิงจาก Anderson; & Lapp. 1979: 102) ได้แยกวิธีการฝึกความพร้อมทางการใช้กล้ามเนื้อมือเป็น 3 แบบ คือ

แบบที่ 1 ฝึกกล้ามเนื้อมือและฝึกการบังคับเครื่องมือที่ใช้เขียน ให้เด็กพัฒนากล้ามเนื้อมือด้วยการเล่นต่าง ๆ เช่น เล่นโทรศัพท์ จัดโต๊ะ เปลี่ยนเสื้อตุ๊กตา ตัดกระดาษด้วยกรรไกร เขียนภาพด้วยนิ้วมือ ปั้นดินเหนียว ถักสาน และฝึกการใช้ชอล์กเขียนบนกระดานดำหรือใช้สีเทียน ในกระดาษแผ่นใหญ่

แบบที่ 2 เพิ่มความสามารถของเด็กในการใช้ภาษา พวกที่ฝึกแบบนี้เชื่อว่าเป็นการหาประโยชน์ไม่ได้ให้เด็กเรียนเขียนก่อนที่จะสามารถอธิบายสิ่งที่เขาคิดได้ เด็กเริ่มเรียนจะต้องมีประสบการณ์อย่างมาก เพื่อที่จะสามารถแสดงความคิดด้วยตนเองได้ เมื่อเด็กได้ฟังเรื่องราว ต่างๆ เขาจะต้องได้รับการกระตุ้นให้มีโอกาสวิพากษ์วิจารณ์และการแสดงความคิดเห็นโดยเสรี การเขียนจึงเป็นเครื่องมืออันวิเศษสำหรับการขยายคำพูด ความเข้าใจ ตลอดจนถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดให้ผู้อื่นทราบ

แบบที่ 3 ให้การฝึกฝนเกี่ยวกับพื้นฐานในการเขียนโดยตรง เริ่มแรกให้เขียนบนกระดานดำก่อนเพื่อเด็กจะได้ใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ เข้าใจรูปร่างตัวอักษรที่แท้จริง และรู้จักวิธีการเขียน เด็กจะฝึกเขียนรูปวงกลมเป็นอันดับแรก โดยมีการกำหนดภาพที่เริ่มต้น เช่น เขียนรูปนาฬิกา ขนมกลมๆ ลูกบอล ฟองสบู่ เป็นต้น ต่อจากนั้นก็เชื่อมโยงวงกลมกับเส้นตรง เช่น ให้วาดภาพรถมีล้อ วาดภาพไก่มีขนไก่ที่หาง

จาก ฟิชเชอร์ และเทอร์รี (ปทุมทิพย์ ไพศาล. 2547: 14; อ้างอิง Fisher; & terry. 1977: 284) กล่าวถึงการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะทางศิลปะให้แก่เด็กเพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมือของเด็กปฐมวัย เขียนไว้ดังนี้

1. การวาดภาพระบายสี จัดที่ให้วาดบนพื้นหรือกระดาษที่ใช้ขาตั้ง เส้นต่าง ๆ ที่เด็กต้องใช้ในการเขียนตัวอักษร เช่น เส้นตรง วงกลม หรือเส้นพื้นฐานต่าง ๆ นั้น จะพบได้จากการวาดภาพของเด็ก

2. การออกแบบ ให้เด็กได้ออกแบบเอง เช่น ลวดลายที่ขอบรูปภาพ แมกกาซีนต่างๆ ที่ห่อหนังสือ รูปทรงของถุงกระดาษ ความคิดในการออกแบบของเด็กจะมาจากลีลาเส้นและอื่นๆ

3. ถาดทราย ทำได้ง่ายและเด็ก ๆ รู้สึกสนุกสนานมากในการใช้นิ้วมือขีด เขียน วาดเส้น

4. การระบายสีด้วยนิ้วมือ

จากเอกสารที่กล่าวมาสรุปได้ว่า แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะทางศิลปะ โดยการจัดประสบการณ์ต่างๆ ของเด็กปฐมวัยเป็นสิ่งที่สำคัญมาก นั้นทำได้โดยให้เด็กฝึกทักษะในการใช้มือหยิบจับสัมผัสจับวัตถุ และทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เด็กได้เล่นอย่างสม่ำเสมอ การจัดกิจกรรมที่เร้าความสนใจจะช่วยให้เด็กเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและไม่เกิดความคับข้องใจ อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมให้การประสานงานระหว่างสายตา และมือ เป็นไปอย่างกลมกลืน ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการเขียนต่อไป โดยครูผู้สอนต้องจัดสภาพของการเรียนรู้ให้เด็กปฐมวัยทั้งภายนอก และภายในเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสสัมผัสและมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอุปกรณ์การเรียนรู้ อุปกรณ์การทำงานต่างๆ ด้วยการเล่น การลงมือปฏิบัติจริง

1.5 การวัดประเมินผลการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย

การวัดและประเมินผลงานศิลปะเด็กปฐมวัย จะไม่วัดและประเมินผลความรู้ ความจำ ความเข้าใจ จากเนื้อหาสาระในหน่วยการเรียน แต่จะวัดและประเมินพัฒนาการความพร้อมในการเรียนเป็นหลัก โดยประเมินทั้งกระบวนการ และผลงาน วิธีการที่ใช้วัดและประเมินผลงานทางศิลปะของเด็กปฐมวัยมีดังนี้ (สัญญลักษณ์ สุวรรณรัศมี. 2533: 23-24; อ้างอิงจาก กระทรวงศึกษาธิการ. 2529: 4-6) มีดังนี้

1. การสังเกต
2. การสนทนา ซักถาม
3. การตรวจผลงาน
4. การใช้แบบทดสอบ
5. การทดสอบปากเปล่า

อย่างไรก็ตาม การใช้แบบทดสอบ และทดสอบปากเปล่า ไม่นิยมใช้ในการวัดและประเมินผลงานศิลปะเด็กปฐมวัย แต่จะมีอยู่ 3 วิธีการ ที่นิยมใช้ คือ

1. การสังเกต คือการแสวงหาข้อเท็จจริงที่ต้องการทราบ ด้วยการเฝ้ามองจากสถานการณ์จริงติดต่อกันเป็นเวลานาน เช่น สังเกตจากการทำงานทั้งเป็นหมู่คณะ และรายบุคคล ทั้งนี้เพื่อต้องการทราบความเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในตัวเด็ก จะได้ทราบ เข้าใจสาเหตุ และแก้ปัญหานั้นได้

การสังเกตเด็กว่ามีความพร้อมทางศิลปะหรือไม่ อาจสังเกตจากความสามารถในเรื่องการแสดงออกเกี่ยวกับงานศิลปะ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541: 49)

1. ความสนใจต่อธรรมชาติทั่ว ๆ ไป
2. การแสดงออกทางความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
3. การแสดงออกตามความถนัด และความสามารถ
4. ผลงาน
5. พัฒนาการด้านผลงาน

2. การสนทนาและซักถาม จะใช้ได้ดีตั้งแต่เริ่มต้นสอน กำลังสอน และหลังจากสอนแล้ว ใช้ซักถามเรื่องราว และประสบการณ์จากผลงาน ในการวัดนิยมจัดเป็นอันดับ ดีมาก ดี พอใช้ และต้องแก้ไขปรับปรุง หรือส่งเสริม

3. การตรวจผลงาน วิธีนี้ได้จากการนำผลงานของเด็กมาตรวจ โดยจัดเป็นกลุ่มตามอันดับคุณภาพของงาน ซึ่งอันดับคุณภาพของงาน ควรมี 3-5 อันดับ คือ ดี ปานกลาง อ่อน หรือ ดีมาก ดี ปานกลาง อ่อน อ่อนมาก ซึ่งการจัดอันดับคุณภาพก็เพื่อที่จะได้ดูความก้าวหน้าด้านพัฒนาการของเด็ก

ในการประเมินผลงานศิลปะเด็กปฐมวัย จะเลือกใช้วิธีการประเมินผลแบบใด ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของความพร้อม และจุดประสงค์ที่จะวัด และประเมินผลแต่ละครั้ง โดยทั่วไปการประเมินผลงานทางศิลปะของเด็กปฐมวัย ควรเป็นเรื่องการช่วยเหลือให้เด็กมีพัฒนาการต่อไป มากกว่าที่จะทำให้เด็กรู้สึกท้อแท้เบื่อหน่าย ซึ่งผู้ทำการประเมินจะต้องเข้าใจเด็ก เข้าใจจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก และเข้าใจถึงความสามารถ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มองผลงานของเด็กในลักษณะของการให้การศึกษาด้านศิลปะ มากกว่าที่จะประเมินว่าเด็กเป็นศิลปิน หรือมีศิลปะเพียงไร (จักรพงษ์ สุวรรณรัศมี. 2553: 22; อ้างอิงจาก ประภัสสร นิยมธรรม. 2523: 50)

สิ่งสำคัญที่จะทำให้ทราบว่าเด็กแต่ละคนมีพัฒนาการ ทักษะทางศิลปะเป็นอย่างไร ก็คือการบันทึกผลของเด็กไว้เป็นรายบุคคล การบันทึกผลการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กก็เพื่อที่จะใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมเด็กที่มีความพร้อมทางด้านศิลปะ หรือแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดจากการเรียนรู้ที่ผิดพลาดของเด็ก ซึ่งอาจทำได้โดยการใช้แบบสังเกต แล้วบันทึกผลการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็ก เช่น เด็กได้ใช้การขีดเขียนหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อแสดงความเข้าใจในการทำงานเป็นลำดับขั้นของเด็ก เด็กมีความเข้าใจ และใช้เทคนิคเพิ่มขึ้นหรือไม่ เด็กมีความเข้าใจเรื่องเส้น รูป สี หรือไม่ เด็กแสดงความคิดริเริ่มหรือไม่ เด็กทำงานเป็นหมู่คณะหรือไม่ (จักรพงษ์ สุวรรณรัศมี. 2553: 23; อ้างอิงจาก ชวลิต ดาบแก้ว; และสุดาวดี เหมทานนท์. 2525: 27)

นอกจากนี้อาจบันทึกผลการประเมินกิจกรรมทักษะทางศิลปะเด็ก (จักรพงษ์ สุวรรณรัศมี. 2553: 23; อ้างอิงจาก กระทรวงศึกษาธิการ. 2522: 40 – 48) ดังนี้

1. ให้เด็กสามารถบอกได้ว่าสิ่งใดสวย สิ่งใดไม่สวย
2. ดูพฤติกรรมของเด็กว่าลากเส้นจากบนลงล่าง จากซ้ายไปขวา ได้หรือไม่
3. เด็กวาดรูประบายสีได้หรือไม่
4. เด็กจับดินสอ หรือแท่งสีได้หรือไม่
5. ดูพัฒนาการของเด็ก จากผลงานที่รวบรวมไว้เกี่ยวกับประสาทสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อต่าง ๆ
6. สังเกตการแสดงออกทางการใช้จินตนาการ และแนวความคิดสร้างสรรค์
7. ดูการพัฒนาของเด็กจากผลงาน ว่าเด็กมีจินตนาการ และแนวคิดริเริ่มสร้างสรรค์ก้าวหน้าขึ้นหรือไม่
8. ดูการควบคุมกล้ามเนื้อมือของเด็ก ว่าประสานสัมพันธ์กันได้ดีหรือไม่
9. เด็กสามารถใช้กล้ามเนื้อต่าง ๆ ได้คล่องแคล่วหรือไม่
10. เด็กสามารถปั้นได้ตามจินตนาการ และตามแนวความคิดริเริ่มสร้างสรรค์หรือไม่
11. เด็กบอกคุณสมบัติของวัสดุที่นำมาปั้นได้หรือไม่

12. สังเกตการใช้กล้ามเนื้อมือ พับ ฉีก ปะกระดาษ ใบตอง และใบมะพร้าวเป็นรูปต่าง ๆ แบบง่ายได้หรือไม่ บังคับกล้ามเนื้อมือได้คล่องแคล่วหรือไม่

13. สังเกตการทำงานเป็นกลุ่มของเด็ก ว่าร่วมมือกันดีหรือไม่

14. สังเกตการใช้ประสาทตา กับกล้ามเนื้อมือของเด็กในการทำงาน ว่าใช้ได้คล่องแคล่วหรือไม่

15. ดูผลงานของเด็ก ว่ามีจินตนาการ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้หรือไม่

ด้วยเหตุที่กิจกรรมพัฒนาทักษะทางศิลปะเด็กปฐมวัยส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมประเภท ฉีก ตัด ปะ เขียน ระบายสี และการปั้น ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ ต้องใช้การบังคับควบคุมกล้ามเนื้อมือ ในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ดังนั้นในการวัด และประเมินผลความพร้อมในการเรียนจึงต้องวัด และประเมินผลหลายด้าน เช่น การสังเกตการแสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์ศิลปะ ลักษณะนิสัย สังคมนิสัย และการประเมินความสามารถในการบังคับกล้ามเนื้อเล็ก โดยอาจพิจารณาได้ ดังนี้

1. การประเมินความสามารถในการบังคับกล้ามเนื้อเล็ก เช่น

1.1 การพับกระดาษ ให้ดูการจดมุมตรงกันหรือไม่ กรีดรอยพับเรียบร้อย ไม่ฉีกขาด ย่น

1.2 การระบายสี ให้ดูความเรียบร้อยของการระบายสี และการระบายสีตามขอบเขตที่ไม่ปะปนกัน

1.3 การพิมพ์ ให้ดูความสม่ำเสมอของการกดแม่พิมพ์

1.4 งานฉีก เช่น ฉีกรูปคน รูปสัตว์ ให้ดูที่เค้าโครง สัดส่วน

1.5 งานปะ ให้ดูว่า เมื่อกำหนดขอบเขต รูปทรงต่าง ๆ ให้แล้ว เด็กปะกระดาษ ได้ตามขอบเขตเพียงใด

2. การประเมินผลงานศิลปะทางความคิดสร้างสรรค์ ให้ดูที่ผลงานว่า

2.1 มีการแสดงออกอย่างอิสระ แปลกใหม่

2.2 การใช้วัสดุ ฉีก ปะ และการใช้สี

2.3 การสื่อความหมายจากงานที่ทำ

2.4 รายละเอียด ความสมดุลของภาพและจุดเด่น

นอกจากนี้ การประเมินพัฒนาการทางศิลปะเด็กปฐมวัย อาจเน้นจากการประเมินสภาพจริง (Authentic Assessment) จากผลการกระทำของเด็กที่สะท้อนให้เห็นพัฒนาการ และความสามารถของเด็กแต่ละคน ซึ่งเทคนิคการสังเกต และการพัฒนาผลการปฏิบัติงานจะมีความสำคัญมาก และเน้นการใช้แฟ้มสะสมงาน (Portfolio) โดยการรวบรวมผลการปฏิบัติงานของเด็กอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลอธิบายถึงพัฒนาการ และความสัมฤทธิ์ผลในการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541: 45) อย่างไรก็ตามในการประเมินผลงานศิลปะ

เด็กปฐมวัย จะเลือกใช้วิธีการประเมินแบบใดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของความพร้อม และจุดประสงค์ที่จะวัด และการประเมินแต่ละครั้ง ในการเก็บผลงานของเด็กให้ดูความสามารถในการบังคับกล้ามเนื้อมือ ดูผลงานของเด็กแต่ละคนมีพัฒนาการขึ้นอย่างไร สังเกตการทำงานร่วมกับผู้อื่น และสังเกตความรับผิดชอบในการทำงานของเด็ก

ตามที่กล่าวมาแล้วนี้ ในการวัดและการประเมินผลงานทางศิลปะเด็กจึงต้องพิจารณาในด้านพัฒนาการเด็ก และความพร้อมที่จะเรียนของเด็ก โดยมีการประเมินพัฒนาการและความพร้อมทั้งกระบวนการและผลงาน สิ่งที่จะทำให้การวัดและการประเมินผลเป็นไปอย่างถูกต้อง อยู่ที่การรู้จักบันทึกพฤติกรรมการแสดงออกทางศิลปะของเด็ก แล้วนำผลที่ได้จากการบันทึกไปปรับปรุงแก้ไข หรือส่งเสริมให้เด็กมีความพร้อมทางศิลปะต่อไป ซึ่งหลักการสำคัญของการวัด และการประเมินผลงานทางศิลปะเด็กทุกครั้ง ต้องเป็นการส่งเสริม และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่เด็ก โดยคำนึงถึงกระบวนการทำงานมากกว่าผลงาน

2. การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

2.1 ความหมายการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

กู๊ด (ญาณิศา บุญพิมพ์. 2552: 26; อ้างอิงจาก Good. 1959: 214) ประสบการณ์ (Experience) ตามความหมายของกู๊ด คือกระบวนการในการได้รับความรู้หรือเกิดทักษะ โดยการกระทำหรือการเห็นสิ่งต่างๆหรือกระบวนการของจิตสำนึกในการรับรู้ถึงความรู้ ทักษะ และทัศนคติ โดยการมีส่วนร่วมในการกระทำสิ่งต่างๆ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (ญาณิศา บุญพิมพ์. 2552: 26; อ้างอิงจาก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2526: 194) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์หมายถึงการจัดสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก การจัดวัสดุอุปกรณ์ สื่อจำลอง และสื่ออื่นๆ ที่มีลักษณะและคุณสมบัติเหมาะสมอันจะเป็นสถานการณ์ที่กระตุ้นให้เด็กทำกิจกรรมเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์นั้น และเกิดประสบการณ์ต่างๆ ตามจุดมุ่งหมาย

พัฒนา ชัชพงศ์ (2530: 24) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์ หมายถึง การจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัยเพื่อพัฒนาครบทุกด้าน ไม่ได้มุ่งเน้นการอ่าน การเขียน ได้ดังเช่นระดับประถมศึกษา แต่เป็นการปูพื้นฐานโดยคำนึงถึงวัยและความสามารถของเด็กและการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการให้พร้อมที่จะเรียนรู้ในระดับต่อไป

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์ คือ กิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญา โดยมีสาระการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก บุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก ธรรมชาติรอบตัวและสิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก มุ่งให้เด็กได้มีโอกาส ฟัง พูด สังเกต คิดแก้ปัญหา เน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ฝึกการทำงานและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม

2.2 หลักการจัดประสบการณ์พื้นฐานของพัฒนาการเด็กปฐมวัย

นภเนตร ธรรมบวร (2546: 17-21) ได้กล่าวถึงหลักการพื้นฐานของพัฒนาการเด็ก ดังนี้ ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กถือเป็นสิ่งสำคัญที่ครูปฐมวัยจำเป็นต้องตระหนัก เพราะการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงตัวเด็กว่าเป็นใคร มาจากไหน มีพื้นฐานความรู้หรือพัฒนาการมาอย่างไร สมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา Cooper, Robert K. and Sawaf, Ayman (1997: 10-15) ได้กล่าวถึงกฎเกณฑ์ที่เป็นพื้นฐานของการพัฒนาเด็กซึ่งรวบรวมจากงานวิจัย การเรียนการสอน และทฤษฎีทางการศึกษาต่างๆ ที่ครูปฐมวัยจำเป็นต้องคำนึงถึงในการจัดการเรียนการสอนดังนี้

1. พัฒนาการด้านต่างๆของเด็กไม่ว่าจะเป็น ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาล้วนมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันอย่างแยกกันไม่ได้เมื่อมีการพัฒนาการด้านหนึ่งก็จะส่งผลกระทบต่อพัฒนาการด้านอื่นๆ ด้วยไม่ว่าจะในทางบวกหรือลบ ด้วยเหตุนี้ในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนจึงควรให้ความสำคัญกับพัฒนาการทุกด้านของเด็กอย่างเท่าเทียมกัน

2. พัฒนาการของเด็กจะเกิดขึ้นตามลำดับขั้นความรู้ ความสามารถและทักษะต่างๆจะถูกสร้างขึ้นโดยมีพื้นฐานมาจากประสบการณ์เดิม จากงานวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กพบว่าการที่ผู้ปกครองหรือครูบังคับโดยเร่งเด็กให้ทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งไม่คำนึงถึงพัฒนาการของเด็กย่อมส่งผลในทางลบต่อการเจริญเติบโตและการเรียนรู้ของเด็ก

3. อัตราพัฒนาการของเด็กแต่ละคนจะมีความแตกต่างกัน และพัฒนาการในแต่ละด้านก็จะไม่เท่ากัน การเปรียบเทียบพัฒนาการของเด็กแต่ละคนถือเป็นการกระทำที่ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง เพราะเด็กแต่ละคนนั้นมีอัตราการพัฒนาเฉพาะของแต่ละคน อีกทั้งปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็ก เช่น กรรมพันธุ์ สุขภาพ บุคลิกภาพ วิธีการเรียนรู้ ประสบการณ์ และพื้นฐานครอบครัว เป็นต้น

4. ประสบการณ์เบื้องต้นของเด็กไม่ว่าจะเป็นในด้านบวกหรือลบย่อมส่งผลต่อพัฒนาการในช่วงต่อมา เด็กที่ผ่านการเล่นกับเพื่อนในวัยเด็กจะส่งผลให้เด็กมีความมั่นใจในตนเองเมื่อต้องเข้าสังคมกับเพื่อนมากกว่าเด็กที่ขาดประสบการณ์ทางสังคมในวัยเด็ก

5. พัฒนาการของเด็กจะก้าวหน้าไปในทิศทางที่คาดเดาได้ การเรียนรู้ของเด็กจะพัฒนาจากพฤติกรรมที่ไม่ซับซ้อนไปสู่พฤติกรรมที่ซับซ้อนมากขึ้น

6. พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเกิดขึ้นในบริบทของสังคมและวัฒนธรรมที่หลากหลายขณะเดียวกันก็ได้รับผลจากบริบทและวัฒนธรรมดังกล่าวด้วย

7. เด็กเป็นผู้เรียนที่มีความกระตือรือร้นโดยเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและสร้างองค์ความรู้จากโลกรอบตัวดังที่ เพียเจต์ (Piaget, J. 1952) กล่าวว่าพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กเป็นกระบวนการสร้างองค์ความรู้โดยผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง ดังนั้นการจัดสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมและวิธีการสอนที่เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริงเป็นเรื่องสำคัญในการสร้างองค์ความรู้

8. พัฒนาการและการเรียนรู้เป็นผลสืบเนื่องมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างวุฒิภาวะ และสิ่งแวดล้อมรอบตัว ดังนั้นพัฒนาการจึงเป็นผลมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ไม่ใช่องค์ประกอบเพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง

9. การเล่นถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็ก ได้แก่พัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ขณะเดียวกันก็เป็นตัวช่วยสะท้อนถึงพัฒนาการของเด็กด้วย

10. เด็กจะมีพัฒนาการที่ก้าวหน้าถ้าได้รับโอกาสในการฝึกทักษะต่างๆ รวมตลอดถึงได้รับการท้าทายในระดับที่เหมาะสมครูจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาความสามารถ และความสนใจของเด็กแต่ละคนโดยผ่านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน สอดคล้องตามที่นักการศึกษา (Gestwicki. 1999) พบว่าเด็กจะเรียนรู้ได้ดีถ้าได้รับการท้าทายในระดับที่เหมาะสม และมีครูหรือผู้ใหญ่คอยแนะนำให้ความช่วยเหลือ

11. เด็กจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดในสิ่งแวดล้อม หรือบริบทที่ตนรู้สึกปลอดภัยทั้งทางร่างกายและจิตใจ

12. เด็กมีวิธีรับรู้และการเรียนรู้ รวมตลอดถึงการนำเสนอสิ่งที่ตนรู้แตกต่างกัน สอดคล้องกับความคิดของ การ์ดเนอร์ (Gardner. 1983) กล่าวว่าเด็กแต่ละคนมีความสามารถหรือความฉลาดที่แตกต่างกัน วิธีการเรียนรู้หรือเข้าใจสิ่งต่างๆรอบตัวที่แตกต่างเช่นกัน ดังนั้นครูต้องจัดประสบการณ์ที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการและการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

การจัดการศึกษา หรือการจัดประสบการณ์ระดับการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การจัดประสบการณ์ระดับการศึกษาปฐมวัย

วาโร เพ็งสวัสดิ์ (2544: 221-223) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กทุกด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา

2. การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยไม่ใช่การศึกษาภาคบังคับจึงเรียกการจัดหลักสูตรระดับปฐมวัยว่าเป็น แนวการจัดประสบการณ์

3. แนวคิดหรือปรัชญาการศึกษาของนักการศึกษา ที่นำมาใช้ในการจัดประสบการณ์ระดับการศึกษาปฐมวัยได้แก่

3.1 เปสตาลอสซี่ (Johann Pastalozzi. 1746-1827) ผู้ริเริ่มในเรื่องของการเตรียมความพร้อม และเห็นว่าเด็กไม่ควรถูกบังคับให้เรียนรู้ด้วยการท่องจำ แต่ต้องให้เวลาและประสบการณ์แก่เด็กในการทำความเข้าใจ

3.2 เฟอเบล (Friedrich Froebel. 1782-1852) ผู้ได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งการอนุบาล มีความเชื่อว่าควรส่งเสริมพัฒนาการตามธรรมชาติของเด็ก โดยใช้การเล่นและกิจกรรมเป็นเครื่องมือ เพราะการเล่นเป็นการทำงานและเรียนรู้ของเด็ก

3.3 กีเซล (Arnold Gesell. 1880-1961) ผู้ที่มีแนวคิดในเรื่องของความแตกต่างระหว่างบุคคล

3.4 เพียเจต์ (Jean Piaget. 1896-1980) ผู้คิดทฤษฎีพัฒนาการด้านสติปัญญา ซึ่งตามทฤษฎีนี้เด็กก่อนวัยเรียน (อายุ 4-6 ปี) อยู่ในขั้นก่อนปฏิบัติการ (Pre-Operational Stage) โดยเด็กจะเรียนรู้ได้ดีด้วยการสัมผัส สำรวจ ทดลองหรือลงมือกระทำต่อวัตถุด้วยตนเอง

3.5 เอคไคนด์ (Elkind. 1987) ผู้มีแนวความคิดว่าการสอนเนื้อหาสาระทางวิชาการ การสอนว่ายน้ำ ยิมนาสติกหรือบัลเลย์ ให้แก่เด็กเล็กๆ เป็นการให้การศึกษาที่ผิดพลาด เพราะเป็นความเสี่ยงต่อความเครียดในระยะสั้น และการสูญเสียบุคลิกภาพในระยะยาวโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ทั้งนี้เพราะไม่มีเหตุผลอันใดที่จะบอกว่าการสอนเด็กเร็วเกินไปจะมีผลดีต่อตัวเด็กแต่มีข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ว่าอาจมีผลเสียในระยะยาว (วาโร เพ็งสวัสดิ์. 2544: 222; อ้างอิงจาก หรรษา นิลวิเชียร. 2535: 10)

3.6 เคทส์ (Katz. 1987) ผู้ที่มีแนวความคิดเกี่ยวกับความเสี่ยงของการบังคับเด็กเรียนวิชาการเร็วเกินไป ผลของการกระทำดังกล่าวอาจทำลายพัฒนาการของเด็ก

4. การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก ซึ่งจะช่วยให้เด็กได้มีพื้นฐานที่ดี อีกทั้งยังทำให้เด็กไม่เบื่อหน่ายและมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนด้วย

5. เด็กแต่ละคนจะมีความแตกต่างกัน การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กทุก ๆ คนให้เหมือนๆ กันย่อมไม่เกิดผลดีต่อตัวเด็ก ดังนั้น ในการจัดประสบการณ์ครูควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

5.1 ยอมรับว่าเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน

5.2 ควรจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาตามความสามารถของตน โดยเน้นกระบวนการมากกว่าการท่องจำ

5.3 ควรมีกิจกรรมให้เด็กได้กระทำเป็นรายบุคคล

5.4 การประเมินพัฒนาการควรประเมินเป็นรายบุคคลโดยเน้นการสังเกตเป็นเครื่องมือวัดพฤติกรรม

6. เป็นการจัดหน่วยการสอนในรูปกิจกรรมบูรณาการและจัดให้เหมาะสมกับพัฒนาการตลอดจนสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็ก

7. จัดประสบการณ์ในรูปกิจกรรม เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงอันจะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ดียิ่งขึ้น

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2540: 23–24) ได้กล่าวถึง หลักการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

1. กิจกรรมที่จัดควรคำนึงถึงตัวเด็กเป็นสำคัญ เด็กแต่ละคนมีความสนใจแตกต่างกันจึงควรจัดให้มีกิจกรรมหลายประเภทที่เหมาะสมกับวัย ตรงกับความสนใจและความต้องการของเด็ก

2. กิจกรรมที่จัดควรมีทั้งกิจกรรมที่ให้เด็กทำเป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ ควรเปิดโอกาสให้เด็กริเริ่มกิจกรรมด้วยตนเองตามความเหมาะสม

3. กิจกรรมที่จัดควรมีความสมดุล คือ ให้มีทั้งกิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียนกิจกรรมที่ต้องเคลื่อนไหวและสงบ กิจกรรมที่เด็กริเริ่มและครูริเริ่ม

4. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมควรเหมาะสมกับวัย มีการยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจเด็ก

5. กิจกรรมที่จัดควรเน้นให้มีสื่อของจริงให้เด็กได้มีโอกาสสังเกต สำรวจค้นคว้า ทดลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นๆ และผู้ใหญ่

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2540: 44–45) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าการจัดตารางกิจกรรมประจำวันสำหรับเด็กปฐมวัยควรครอบคลุมพัฒนาการด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ทั้งนี้เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อใหญ่ การเคลื่อนไหว และความคล่องแคล่วในการใช้อวัยวะต่างๆ

2. การพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อมัดเล็กและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา

3. การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและซึมซับความสวยงามของสิ่งต่างๆ รอบตัว

4. การพัฒนาการคิด เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดรวบยอด การสังเกต จำแนก เปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับเหตุการณ์ รวมตลอดถึงการแก้ปัญหา

5. การส่งเสริมให้เด็กได้เลือกและตัดสินใจ ทั้งนี้เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือกเล่นหรือทำกิจกรรมอย่างเสรีตามความสนใจ และความต้องการของตนเอง

6. การส่งเสริมลักษณะนิสัยและทักษะการใช้ชีวิตประจำวันเพื่อให้เด็กมีสุขนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองได้ในกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการทำงานรู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541: 20) ได้กล่าวถึงแนวการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

1. จัดกิจกรรมในรูปแบบบูรณาการโดยคำนึงถึงพัฒนาการทุกด้าน

2. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการเพื่อสนองต่อความต้องการและความสามารถในการเรียนรู้ของเด็ก

3. จัดกิจกรรมการเล่นที่หลากหลายให้เด็ก ได้มีโอกาสเลือกเล่นตามความสนใจ

4. จัดกิจกรรมยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง โดยคำนึงถึงความสนใจ ความต้องการความแตกต่างของเด็กแต่ละคน

5. จัดกิจกรรมที่มีความสมดุล มีทั้งกิจกรรมที่เด็กริเริ่มและครูริเริ่ม ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก ในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เคลื่อนไหวและสงบ

6. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมในท้องถิ่น และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

7. จัดกิจกรรมให้เด็กมีจิตสำนึกในความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อส่วนรวม รักธรรมชาติและท้องถิ่น

8. ให้เด็กมีนิสัยรักการทำงาน มีส่วนร่วมในการวางแผน ลงมือปฏิบัติ และบอกผลการปฏิบัติกิจกรรมของตนเองและผู้อื่นได้

9. จัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนให้มีมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์หรือศูนย์การเรียนต่างๆให้เด็กมีโอกาสเล่นร่วมกับผู้อื่น

10. จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศให้มีความอบอุ่น เป็นกันเอง เน้นให้เด็กมีความสุขในการร่วมกิจกรรม

ภรณี คุรุรัตนะ (2535: 76 – 81) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กปฐมวัยมีเป้าหมายเพื่อกระตุ้นให้เด็กได้พัฒนาไปในรูปแบบ ที่พึงประสงค์ทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ครูหรือผู้ดูแลเด็กจึงควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุที่มาของพฤติกรรมและลักษณะพัฒนาการโดยทั่วไป เพื่อเป็นพื้นฐานในการจัดประสบการณ์ที่จะส่งเสริมพัฒนาการดังกล่าว โดยให้สอดคล้องกับความพร้อม วุฒิภาวะ ความสนใจ ความต้องการ และความสามารถของเด็ก ตลอดจนป้องกันหรือแก้ไขพฤติกรรมที่อาจเป็นปัญหาได้อย่างเหมาะสมหลักการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กปฐมวัยควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. การจัดประสบการณ์ต้องเหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความต้องการ และความสนใจของเด็ก

2. การจัดประสบการณ์ต้องดัดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพเด็ก

3. การจัดประสบการณ์ต้องสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสฝึกฝนตนเองให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

4. การจัดประสบการณ์ต้องเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดควรเป็นอุปกรณ์ที่หาได้ในท้องถิ่นนั้น อาจนำวัสดุในท้องถิ่นมาดัดแปลงทำเป็นอุปกรณ์ต่างๆ ได้

พัฒนา ชัชพงศ์ (2540: 7) ได้ประมวลหลักการจัดประสบการณ์หรือกิจกรรมไว้ดังนี้

1. เป็นการปูพื้นฐานให้กับเด็ก โดยคำนึงความสามารถและความเหมาะสมกับวัยของเด็กเป็นหลัก การจัดกิจกรรมปูพื้นฐานทักษะทางการเรียนรู้เป็นการฝึกการใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า เช่น การมอง การดม การฟัง การชิม และการสัมผัส

2. บูรณาการหน่วยประสบการณ์เข้าด้วยกัน การจัดการศึกษาปฐมวัยไม่ได้แบ่งเป็นรายวิชา แต่จัดรวม (บูรณาการ) เป็นหน่วยประสบการณ์ โดยแต่ละหน่วยจะประมวลทุกวิชาให้เด็กเรียนรู้หลักบูรณาการที่เหมาะสม คือ

2.1 ยึดเด็กเป็นหลัก แนวการจัดประสบการณ์ควรเป็นเรื่องที่เด็กสนใจและใกล้ตัว เปิดโอกาสให้เด็กเลือกทำกิจกรรมตามความสนใจ ซึ่งอาจเป็นกิจกรรมกลุ่มหรือรายบุคคล

2.2 สอดคล้องกับพัฒนาการ เด็กปฐมวัยมีความสนใจในสิ่งแวดล้อมรอบตัว ฉะนั้นจึงเลือกสิ่งแวดล้อมตัวที่เด็กคุ้นเคยมาให้เด็กเรียนรู้

2.3 ให้ประสบการณ์กว้างขวาง เมื่อเด็กพบเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง เด็กมีโอกาสได้รับประสบการณ์หลายด้านพร้อมกัน ดังนั้นการช่วยให้เด็กได้ประโยชน์เต็มที่จึงน่าจะจัดประสบการณ์ในรูปบูรณาการ จากหลักการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ดังกล่าว กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ (2539: 1–51) จึงได้กำหนดกิจกรรมหลักสำหรับเด็กปฐมวัยเป็น 6 กิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมเสรี เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเล่นอิสระตามมุม มุมประสบการณ์หรือศูนย์การเรียนต่างๆ ที่จัดไว้ภายในห้องเรียน เพื่อช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้เกิดความคิดสร้างสรรค์จินตนาการและสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง เช่น มุมบล็อก มุมหนังสือ มุมดนตรีเป็นต้น

2. กิจกรรมสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาเด็กให้แสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยใช้ศิลปะหรือวิธีการต่างๆเป็นเครื่องมือ เช่น การวาดภาพ ระบายสี การพิมพ์ภาพ การปั้น การฉีก ตัด ปะ การประดิษฐ์ การทำกิจกรรมจะเน้นกระบวนการทำงานมากกว่าผลงาน ควรจัดทุกวันและเลือกจัดตามความเหมาะสม

3. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เป็นกิจกรรมในวงกลม หรือ กิจกรรมที่เป็นกลุ่มย่อยกลุ่มใหญ่ ซึ่งจัดให้เด็กได้มีโอกาสฟัง พูด สังเกต คิด และปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน โดยจัดในรูปแบบต่างๆ เช่น สนทนา อภิปรายซักถาม สาธิต ทดลอง ศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น

4. กิจกรรมกลางแจ้ง เป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และการทำงานประสานสัมพันธ์ของอวัยวะต่างๆ การเล่นกลางแจ้งเป็นการตอบสนองความต้องการตามธรรมชาติของเด็กช่วยให้เด็กมีร่างกายแข็งแรง อารมณ์ จิตใจเบิกบาน สดชื่นแจ่มใส มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับเด็ก

และผู้ใหญ่รู้บทบาทของการเล่นและการอยู่ร่วมกัน กิจกรรมกลางแจ้ง ได้แก่ การเล่นเครื่องเล่นสนาม เล่นของเล่น ประเภทลาก เข็น จูง เล่นทราย เล่นน้ำ เคลื่อนไหวข้ามเครื่องกีดขวางอย่างง่ายๆ เกมและการละเล่นพื้นเมืองต่างๆ เป็นต้น

5. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่ให้เด็กได้เคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายตามจังหวะอิสระโดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง เครื่องเคาะจังหวะ และอุปกรณ์อื่นๆประกอบการเคลื่อนไหว เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ รู้จังหวะและควบคุมการเคลื่อนไหวของตนเองได้

6. เกมการศึกษา เป็นเกมการเล่นที่ฝึกการสังเกต พัฒนากระบวนการคิด และเกิดความคิดรวบยอด เกมการศึกษามีกฎกติกาง่ายๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้เกมการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย เช่น เกมการจับคู่สิ่งที่เหมือนกัน เกมเรียงลำดับ เป็นต้น

ซึ่งกิจกรรมหลักทั้ง 6 กิจกรรมนี้สามารถนำมาจัดลงในตารางกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ โดยยึดหลักการจัดกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียนในอัตราส่วนที่เหมาะสม กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ ควรใช้เวลาประมาณ 15-20 นาที และกิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรีควรใช้เวลาประมาณ 30-60 นาที มีความสมดุลระหว่างกิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่กับกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมสงบและเคลื่อนไหว กิจกรรมใช้ความคิดและกิจกรรมผ่อนคลายควรจัดให้ครบทุกประเภท

สรุปได้ว่า หลักการจัดประสบการณ์ สำหรับเด็กปฐมวัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเน้นให้เด็กมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยยึดหลักการจัดในลักษณะบูรณาการ ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงจากกิจกรรม มีรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย สามารถตอบสนองความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคล ยืดหยุ่นได้ตามเหตุการณ์ เป็นกิจกรรมที่มีความหมายต่อตัวผู้เรียน ซึ่งในการปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าว เด็กต้องใช้อวัยวะส่วนต่างๆของร่างกายในการปฏิบัติย่อมจะส่งผลผู้เรียนทำให้เกิดการพัฒนาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะพัฒนาการทางด้านร่างกายในการเคลื่อนไหวและปฏิบัติกิจกรรม

2.3 ความสำคัญของการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

อารี พันธ์มณี (2546: 149 - 150) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ว่า เป็นการจัดกิจกรรมที่ช่วยทำให้เด็กมีโลกทัศน์ที่กว้าง และจุดประกายความอยากรู้ให้มากขึ้น เพราะในสมัยปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) ที่คนทุกคนต้องเรียนรู้ตลอดเวลา จึงจำเป็นฝึกลูกดังนี้

1. สมองดี (Head) เพราะมีข้อมูลข่าวสารที่จะต้องรู้และเลือกใช้ให้เหมาะสม ตัดสินใจอย่างชาญฉลาด รอบคอบ มีความคิดวิจารณญาณรู้จักเลือก

2. จิตใจดี (Heart) มีจิตใจงดงาม เป็นคนที่มีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ หรือสุขภาพกายดีสุขภาพจิตก็ดีนั่นเอง เพราะมีการพักผ่อนหย่อนใจอย่างเพียงพอ และมีความสนใจต่อสิ่งใหม่ที่พบ และยังเป็นช่างซักถามและจดจำได้ดี ทำให้สามารถนำข้อมูลที่จดจำมาใช้ประโยชน์ได้ดี จึงทำให้งานดำเนินไปได้ด้วยดี

3. ทักษะความชำนาญ (Hand) การฝึกให้ลงมือปฏิบัติทำให้เด็กรู้จริง ทำได้เพราะการลงมือทำจะทำให้เข้าใจและเป็นความประทับใจเมื่ออยากจะให้ข้อมูล ก็สามารถคิดได้ทันที

4. สุขภาพดี (Health) เติบโตสมวัยและได้รับความรัก ความอบอุ่นใส่ใจดูแลอย่างเพียงพอ จะทำให้เด็กรู้จักให้ความรักผู้อื่นได้

นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการ (2547: 36) ยังได้ระบุถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กในทุกด้าน โดยจัดกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ อาทิ เช่น กิจกรรมการเล่านิทาน กิจกรรมเพลง กิจกรรมคำคล้องจอง กิจกรรมศึกษานอกสถานที่ กิจกรรมปริศนาคำทาย กิจกรรมปฏิบัติการทดลองทางวิทยาศาสตร์ ผู้สอนพิจารณาเลือกใช้กิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งหรือหลาย ๆ กิจกรรม ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวจะช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้ดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาและภาษาดีขึ้น
2. ส่งเสริมกระบวนการคิดสามารถแก้ปัญหาได้ตามวัย
3. ส่งเสริมและปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรมและพฤติกรรมที่พึงประสงค์
4. ช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ
5. ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวที่เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัย
6. ช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านอารมณ์และสังคมที่ดี
7. กระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ
8. ช่วยส่งเสริมความมีระเบียบวินัย
9. ทักษะในเรื่องความจำ

สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์มีความสำคัญคือ เป็นการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้าน เป็นการจัดกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กมีโลกทัศน์ที่กว้าง จุดประกายความอยากรู้ให้มากขึ้น เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่เรียน ได้พัฒนาสติปัญญา ภาษา ส่งเสริมกระบวนการคิด ส่งเสริมและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและพัฒนาทักษะในการจำ ช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านอารมณ์และสังคมที่ดี

3. ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

3.1 ชุดกิจกรรม

3.1.1 ความหมายของชุดกิจกรรม

ชุดกิจกรรม (Activity Package) เป็นชื่อที่ตั้งขึ้นมาใหม่ ซึ่งเดิมจะใช้ชื่อต่างกัน เช่น ชุดการสอนหรือชุดการเรียนมาจากคำว่า Instructional Package หรือ Learning Package หรือ Instructional Kits เดิมใช้คำว่า “ชุดการสอน” เพราะเป็นสื่อที่ครูนำมาใช้ประกอบการสอน แต่ต่อมาแนวคิดในการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนเข้ามามีบทบาทมากขึ้น นักการศึกษาจึงเปลี่ยนมาใช้คำว่า “ชุดการเรียน” (Learning Package) เพราะการเรียนรู้เป็นกิจกรรมของนักเรียนและการสอนเป็นกิจกรรมของครู กิจกรรมของครูกับนักเรียนจะต้องเกิดควบคู่กัน (บุญเกื้อ ควรหาเวช. 2542: 91) ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้คำว่า “ชุดกิจกรรม”

ระพินทร์ โพธิ์ศรี ได้ให้ความหมายของชุดกิจกรรมไว้ว่า ชุดกิจกรรม คือ สื่อการสอนที่ประกอบไปด้วยจุดประสงค์การเรียนรู้ที่สะท้อนถึงปัญหาและความต้องการในการเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และกิจกรรมประเมินผลการเรียนรู้ที่นำมาบูรณาการเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ สามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ศศศร เดชะกุล. 2553: 30; ธันย์ชนก แดนโพธิ์. 2551: ออนไลน์; อ้างอิงจาก ระพินทร์ โพธิ์ศรี. 2537: 40)

เนื้อทอง นายี่ (2544: 12) ได้กล่าวว่า ชุดกิจกรรม เป็นชุดการเรียนหรือการฝึกที่ประกอบด้วยวัสดุอุปกรณ์หลายชนิด และองค์ประกอบอื่นที่ก่อให้เกิดความสมบูรณ์ในตัวเองโดยที่ผู้สร้างได้รวบรวมและจัดอย่างเป็นระเบียบไว้ในกลุ่ม และชุดกิจกรรมนี้ถูกสร้างขึ้นเพื่อสนองวัตถุประสงค์โดยมีชื่อเรียกตามการใช้งานนั้นๆ เช่น ให้นักเรียน เรียนจากชุดกิจกรรมนี้โดยที่นักเรียนสามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ระหว่างประกอบกิจกรรมในลักษณะนี้เรียกว่า “ชุดกิจกรรม” (Learning Package)

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2542: 15) ได้ให้ความหมายของชุดกิจกรรมไว้ว่าชุดกิจกรรมเป็นระบบการผลิตและการนำสื่อการเรียนหลายอย่างมาสัมพันธ์กันและมีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน สื่ออย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อเร้าความสนใจ สื่ออีกอย่างหนึ่งใช้เพื่ออธิบายข้อเท็จจริงของเนื้อหาและสื่ออีกอย่างหนึ่งอาจใช้เพื่อก่อให้เกิดการเสาะแสวงหา อันนำไปสู่ความเข้าใจอันลึกซึ้งและป้องกันการเข้าใจความหมายผิด สื่อการสอนเหล่านี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า สื่อประสม นำมาใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมาก (ศศศร เดชะกุล. 2553: 30; อ้างอิงจาก ธันย์ชนก แดนโพธิ์. 2551: ออนไลน์)

ฮุลตัน และคณะ (Houston; et al. 1972: 10 –15) ได้ให้ความหมายว่า ชุดการสอนเป็นชุดของประสบการณ์ที่จะช่วยอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน เพื่อให้สัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายเฉพาะซึ่งอาจมีรูปแบบ (Format) ต่างๆ กัน

แคปเฟอร์ และแคปเฟอร์ (กรกฎ แพทย์หลักฟ้า. 2552: 33; อ้างอิงจาก Kapfer; & Kapfer. 1972: 3 –10)ให้ความหมายว่า ชุดการสอนเป็นรูปแบบของการสื่อสารระหว่างครูและนักเรียน ซึ่งประกอบด้วยคำแนะนำที่ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนจนบรรลุพฤติกรรมที่เป็นผลของการเรียนรู้ การรวบรวมเนื้อหาที่นำมาสร้างชุดกิจกรรมนั้นได้มาจากขอบข่ายความรู้ที่หลักสูตรต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้และเนื้อหาจะต้องตรงและชัดเจน ที่จะสื่อความหมายให้ผู้เรียนได้เกิดพฤติกรรมตามเป้าหมายของการเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมซึ่งหมายถึงชุดของสื่อประสมที่มีการนำสื่อและกิจกรรมหลายๆ อย่างมาประกอบกันเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน มีความสมบูรณ์ในตนเอง ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูมีการเตรียมความพร้อมก่อนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ประสบความสำเร็จในการสอน

3.1.2 ประเภทของชุดกิจกรรม

ชุดกิจกรรมแต่ละประเภทมีจุดมุ่งหมายในการใช้แตกต่างกันตามแต่ละประเภทของชุดกิจกรรม ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้แบ่งประเภทชุดกิจกรรมไว้ดังนี้

คณะอนุกรรมการพัฒนาการสอนและผลิตวัสดุอุปกรณ์การสอนคณิตศาสตร์ (2524: 250-251) ได้แบ่งประเภทของชุดกิจกรรมออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ชุดกิจกรรมสำหรับครู เป็นชุดสำหรับจัดให้ครูโดยเฉพาะ มีคู่มือและเครื่องมือสำหรับครู ซึ่งจะนำไปใช้สอนให้เด็กเกิดพฤติกรรมที่คาดหวัง ครูเป็นผู้ดำเนินการและควบคุม กิจกรรมทั้งหมด นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมโดยมีครูเป็นผู้ดูแล

2. ชุดกิจกรรมสำหรับนักเรียน เป็นชุดกิจกรรมสำหรับจัดให้นักเรียน เรียนด้วยตนเอง ครูมีหน้าที่เพียงจัดอุปกรณ์และมอบชุดกิจกรรมให้แล้วคอยรับรายงานเป็นระยะๆ ให้คำแนะนำ เมื่อมีปัญหาและประเมินผลชุดกิจกรรมนี้ จะฝึกการเรียนด้วยตนเองเมื่อนักเรียนจบการศึกษา จากโรงเรียนนี้ไปแล้ว ก็สามารถเรียนรู้หรือศึกษาสิ่งต่างๆ ได้ด้วยตนเอง

3. ชุดกิจกรรมสำหรับครูและนักเรียนใช้ร่วมกัน ชุดนี้มีลักษณะผสมผสานระหว่างชุดแบบที่ 1 และชุดแบบที่ 2 ครูเป็นผู้คอยดูแลและกิจกรรมบางอย่างครูต้องเป็นผู้แสดงนำให้นักเรียนดู กิจกรรมบางอย่างนักเรียนต้องทำด้วยตนเอง ชุดกิจกรรมอย่างนี้ เหมาะอย่างยิ่งที่จะใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ซึ่งจะเริ่มฝึกให้รู้จักการเรียนด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้ดูแล

วาโร เพ็งสวัสดิ์ (2544: 164) ได้แบ่งประเภทของชุดการสอนตามลักษณะใช้งาน แบ่งเป็น 3 ประเภทไว้ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมสำหรับประกอบคำบรรยาย เป็นชุดการสอนที่กำหนดกิจกรรมและสื่อการสอนให้ครูได้ใช้ประกอบการสอนแบบบรรยาย เพื่อเปลี่ยนบทบาทให้ครูพูดน้อยลง และเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น ชุดกิจกรรมการสอนนี้จะมีเนื้อหาเพียงอย่างเดียว และใช้กับนักเรียนทั้งชั้น

2. ชุดกิจกรรมสำหรับกิจกรรมแบบกลุ่ม ชุดกิจกรรมนี้มุ่งเน้นที่ตัวผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน และอาจจัดการเรียนการสอนในรูปของศูนย์การเรียน ชุดกิจกรรมแบบกิจกรรมกลุ่มจะประกอบด้วยชุดกิจกรรมย่อยที่มีจำนวนเท่ากับศูนย์การเรียนที่แบ่งไว้ในแต่ละหน่วย ในแต่ละศูนย์จะมีสื่อการเรียนครบชุดตามจำนวนผู้เรียน การเรียนอาจจะจัดในรูปรายบุคคลหรือผู้เรียนทั้งศูนย์ใช้ร่วมกัน

3. ชุดกิจกรรมสำหรับรายบุคคล เป็นชุดกิจกรรมที่จัดระบบขั้นตอนเพื่อให้ผู้เรียนใช้เรียนด้วยตนเองตามลำดับความสามารถของแต่ละบุคคล เมื่อศึกษาจบแล้วจะทำการทดสอบประเมินผลความก้าวหน้าและศึกษาชุดอื่นต่อไปตามลำดับ เมื่อมีปัญหาผู้เรียนจะปรึกษาร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอนก็พร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือทันที ชุดกิจกรรมแบบนี้จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลให้พัฒนาการเรียนรู้ของตนไปได้จนสุดความสามารถโดยไม่เสียเวลารอคอยผู้อื่น ซึ่งชุดกิจกรรมแบบนี้บางครั้งเรียกว่า “บทเรียนโมดูล (Instructional Module)”

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมในแต่ละประเภทนั้นจะเป็นตัวกำหนดบทบาทของครู และนักเรียนแตกต่างกันออกไป การจะเลือกผลิตชุดชนิดใด ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของครูหรือผู้ผลิต ดังนั้นการสร้างชุดกิจกรรมการทดลองครั้งนี้ ชุดการสอนที่เหมาะสมใช้ในระดับปฐมวัยจะใช้ชุดการสอนประเภทการสอนสำหรับครู เพราะเป็นชุดการสอนที่ครูใช้สื่อประกอบการสอนและการจัดประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้โดยมีครูเป็นผู้ดำเนินการควบคุมกิจกรรมทั้งหมดและนักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมโดยมีครูเป็นผู้ดูแล

3.1.3 องค์ประกอบของชุดกิจกรรม

ในการสร้างชุดกิจกรรมเพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนในวิชาต่างๆ ผู้สร้างจะต้องศึกษาองค์ประกอบของชุดกิจกรรม ว่ามีองค์ประกอบหลักอะไรบ้าง เพื่อจะได้นำมากำหนดองค์ประกอบของชุดกิจกรรมสร้างขึ้น ซึ่งนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดกิจกรรมแตกต่างกันออกไป ประกอบด้วยสื่อประสมในรูปของวัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการตั้งแต่สองอย่างขึ้นไป โดยใช้วิธีการจัดระบบ เพื่อให้ชุดกิจกรรมแต่ละชุดมีประสิทธิภาพและมีความสมบูรณ์ ในตัวเอง ดังนั้น ในชุดกิจกรรมจึงมีองค์ประกอบดังนี้

ฮุสตันและคนอื่นๆ (Houston; et al.1972: 10-15) ได้ให้ส่วนประกอบของชุดกิจกรรมไว้ดังนี้

1. คำชี้แจง (Prospectus) ในส่วนนี้จะอธิบายถึงความสำคัญของจุดมุ่งหมายของขอบข่ายชุดกิจกรรมสิ่งที่ผู้เรียนจะมีความรู้ก่อนเรียนและขอบข่ายของกระบวนการทั้งหมดในชุดกิจกรรม

2. จุดมุ่งหมาย (Objectives) คือข้อความที่กำหนดว่า ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จอะไร หลังเรียนแล้ว

3. การประเมินผลเบื้องต้น (Pre-assessment) มีจุดประสงค์ 2 ประการคือ เพื่อให้ทราบว่า ผู้เรียนอยู่ในการเรียนจากชุดการเรียนการสอนนั้นและเพื่อให้ดูว่าได้สัมฤทธิ์ผลตามจุดประสงค์เพียงใด การประเมินเบื้องต้นนี้อาจจะอยู่ในการทดสอบแบบข้อเขียน ปากเปล่า การทำงาน ปฏิกิริยาตอบสนองต่อคำถามง่ายๆ เพื่อให้รู้ถึงความต้องการและความสนใจ

4. การกำหนดกิจกรรม (Enabling Activities) คือ การกำหนดแนวทางและวิธีเพื่อไปสู่จุดประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นด้วย

5. ประเมินขั้นสุดท้าย (Post- assessment) เป็นข้อทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังจากที่เรียนแล้ว

คาร์ดาเรลลี่ (Cardarelli. 1973: 150) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดกิจกรรมไว้ดังนี้

1. หัวข้อ (Topic)
2. หัวข้อย่อย (Sub Topic)
3. จุดมุ่งหมายหรือเหตุผล (Rationale)
4. จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม (Behavioral Objective)
5. การทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test)
6. กิจกรรมการประเมินตนเอง (Activities and Self- Evaluation)
7. การทดสอบย่อย (Quiz หรือ Formative Test)
8. การทดสอบขั้นสุดท้าย (Post-Test หรือ Summative Evaluation)

ดวน (กรกฎ แพทย์หลักฟ้า. 2552: 37; อ้างอิงจาก Duane. 1973: 169) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดกิจกรรม 6 ประการ ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายและเนื้อหา
2. บรรยายเนื้อหา
3. มีจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
4. มีกิจกรรมให้เลือกเรียน

5. มีกิจกรรมที่ส่งเสริมเจตคติ

6. มีเครื่องมือวัดผลก่อนการเรียน ระหว่างเรียน และหลังการเรียน

บุญเกื้อ ควรเวหา (2542: 95-97) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบที่สำคัญภายในชุดกิจกรรมสามารถจำแนกออกเป็น 4 ส่วน คือ

1. คู่มือครู เป็นคู่มือและแผนการสอนสำหรับผู้สอนหรือผู้เรียนตามชนิดของชุดกิจกรรม

2. บัตรคำสั่งหรือคำแนะนำ เป็นส่วนที่บอกให้ผู้เรียนดำเนินการเรียนหรือประกอบกิจกรรมแต่ละอย่าง ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้

3. เนื้อหาสาระและสื่อ เป็นสื่อการสอนต่างๆ ที่บรรจุในชุดกิจกรรม ตามบัตรที่กำหนดให้

4. แบบประเมินผล เป็นแบบประเมินผลที่อยู่ในชุดกิจกรรมอาจจะเป็นแบบฝึกหัด ให้เติมคำในช่องว่าง เลือกคำตอบที่ถูก จับคู่ ดูผลจากการทดลอง หรือให้ทำกิจกรรม เป็นต้น

วรรณทิพา รอดแรงค้า และพิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2542: 1-2) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมมีองค์ประกอบที่สำคัญดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ชื่อกิจกรรม เป็นส่วนที่บอกให้ทราบถึงลักษณะที่ต้องการฝึก

2. คำชี้แจง เป็นส่วนที่อธิบายความมุ่งหมายและความสำคัญของกิจกรรม

3. จุดมุ่งหมาย เป็นส่วนที่ระบุจุดมุ่งหมายที่สำคัญของกิจกรรมนั้นๆ

3.1 จุดมุ่งหมายทั่วไป เป็นส่วนที่บอกจุดมุ่งหมายปลายทางหรือพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้นตามกิจกรรมนั้น

3.2 จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม เป็นส่วนชี้บ่งให้ผู้เรียนได้แสดงพฤติกรรมที่กำหนดโดยสังเกตและวัดได้ และเป็นไปตามเกณฑ์ที่คาดหวัง

4. แนวคิด เป็นส่วนที่ระบุเนื้อหาหรือมโนมติของกิจกรรมนั้น

5. สื่อ เป็นส่วนที่ระบุถึงวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินกิจกรรม

6. เวลาที่ใช้ เป็นส่วนที่ระบุจำนวนโดยประมาณว่ากิจกรรมนั้นควรใช้เวลาเพียงใด

7. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม เป็นส่วนที่ระบุวิธีการจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ วิธีจัดกิจกรรมนี้ได้จัดไว้เป็นขั้นตอน

7.1 ขั้นนำ เป็นการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนก่อนเริ่มทำกิจกรรมฝึกทักษะแต่ละทักษะ

7.2 ขั้นกิจกรรม เป็นส่วนที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม ได้ฝึกปฏิบัติการทดลอง

7.3 ขั้นอภิปราย เป็นส่วนที่ผู้เรียนจะได้มีโอกาสนำเอาประสบการณ์ที่ได้จากขั้นกิจกรรมมาวิเคราะห์เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนและแม่นยำ

7.4 ขั้นสรุป เป็นส่วนที่ผู้สอนและผู้เรียนประมวลข้อความรู้ที่ได้จากขั้นกิจกรรมและขั้นอภิปรายแล้วนำมาสรุปหาสาระและใจความสำคัญ

8. การประเมินผล เป็นการทดสอบผู้เรียนหลังจากจบบทเรียนของแต่ละกิจกรรม

9. ภาคผนวก เป็นส่วนที่ให้ความรู้แก่ครูผู้สอน

วาโร เพ็งสวัสดิ์ (2544: 165) ชุดกิจกรรมที่ใช้ในระดับปฐมวัยจะใช้ชุดการสอนประเภทการสอนสำหรับครู เพราะเป็นชุดที่ครูใช้สื่อประกอบการสอนและการจัดประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ ได้แบ่งส่วนประกอบของชุดการสอนไว้ดังนี้

1. กล่องหรือกระเป๋า หรือ ซองสำหรับบรรจุชุดการสอน

2. คู่มือครูซึ่งจะเป็นคำชี้แจงการใช้ชุดการสอนและรายละเอียดอื่นๆ ที่จำเป็น

3. แผนการสอนตามหน่วยการเรียน โดยแยกเป็นรายวัน

4. สื่อประกอบกิจกรรมต่างๆ ตามแผนการสอน

จากการที่มีนักการศึกษากำหนดองค์ประกอบของชุดกิจกรรมไว้หลายรูปแบบ สรุปได้ว่าองค์ประกอบของชุดกิจกรรมส่วนใหญ่จะคล้ายคลึงกันมีองค์ประกอบหลักที่สำคัญ คือ ชื่อกิจกรรม แนวคิดหลัก คำชี้แจง จุดประสงค์ของกิจกรรม เวลาที่ใช้ เนื้อหา วัสดุอุปกรณ์ และสื่อประกอบ

3.1.4 หลักในการสร้างชุดกิจกรรม

เมื่อลงมือสร้างชุดกิจกรรม ผู้สร้างจะต้องรู้ถึงหลักการสร้างชุดกิจกรรม ว่าต้องมีการดำเนินการอย่างไร ซึ่งก็ได้มีนักการศึกษาหลายท่านที่ได้เสนอหลักในการสร้างชุดกิจกรรมไว้ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523: 122-123) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการผลิตชุดกิจกรรม 10 ขั้น คือ

1. กำหนดหมวดหมู่เนื้อหาและประสบการณ์

2. กำหนดหน่วยการสอน

3. กำหนดหัวเรื่อง

4. กำหนดมโนทัศน์และหลักการ

5. กำหนดวัตถุประสงค์

6. กำหนดกิจกรรมการเรียน

7. กำหนดแบบประเมินผล

8. เลือกและผลิตสื่อการสอน

9. หาประสิทธิภาพชุดกิจกรรม

10. การใช้ชุดกิจกรรม

10.1 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อพิจารณาพื้นความรู้เดิม

10.2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

10.3 ขั้นสอน

10.4 ขั้นสรุปผลการสอน

10.5 ทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อดูพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลงไปแล้ว

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2533: 495) ได้กล่าวถึงขั้น ตอนในการสร้างชุดการเรียนไว้ ดังนี้

1. วิเคราะห์เนื้อหา ได้แก่ การกำหนดหน่วย หัวเรื่องและมโนคติ

2. การวางแผน เป็นการวางแผนไว้ล่วงหน้าโดยกำหนดรายละเอียดไว้

3. การผลิตสื่อการเรียน เป็นสื่อประเภทต่างๆ ที่กำหนดไว้ในแผน

4. หาประสิทธิภาพ เป็นการประเมินคุณภาพของชุดการเรียนการสอน โดยนำไปทดลองใช้ ปรับปรุงให้มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

สุกิจ ศรีพรหม (2541: 69 – 70) ได้กล่าวถึงขั้น ตอนในการสร้างชุดการสอนประกอบด้วยขั้นตอน 10 ขั้น ตอน ดังต่อไปนี้

1. กำหนดหมวดหมู่ เนื้อหาและประสบการณ์ อาจกำหนดเป็นหมวดวิชา หรือบูรณาการเป็นแบบสหวิทยาการตามที่เหมาะสม

2. กำหนดหน่วยการสอน แบ่งเนื้อหาออกเป็นการสอนโดยประมาณเนื้อหาวิชาที่ครูจะถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้ในหนึ่งสัปดาห์หรือหนึ่งครั้ง

3. กำหนดหัวเรื่อง ผู้สอนจะต้องถามตนเองว่าในการสอนแต่ละหน่วยควรให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนอะไรบ้าง แล้วกำหนดออกมาเป็น 4 - 6 หัวข้อ

4. กำหนดมโนทัศน์และหลักการ ให้สอดคล้องกับหัวเรื่องโดยสรุปรวมแนวคิดและสาระและหลักเกณฑ์สำคัญไว้เพื่อเป็นแนวทางจัดเนื้อหามาสอนให้สอดคล้องกัน

5. กำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับหัวเรื่องเป็นจุดประสงค์ทั่ว ไปก่อน แล้วเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไว้ทุกครั้ง

6. กำหนดกิจกรรมการเรียนการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งเป็นแนวทางการเลือกและการผลิตสื่อการสอน

7. กำหนดแบบประเมินผล ต้องประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยใช้แบบสอบอิงเกณฑ์ เพื่อให้ผู้สอนทราบว่าหลังจากการผ่านกิจกรรมเรียบร้อยแล้วนักเรียนได้เปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้ง ไว้หรือไม่

8. เลือกและผลิตสื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์ และวิธีการที่ครูใช้ ถือว่าเป็นสื่อการสอนทั้งสิ้น เมื่อผลิตสื่อการสอนของแต่ละหัวเรื่อง แล้วก็จัดสื่อการสอนเหล่านั้นไว้เป็นหมวดหมู่ในกล่องที่เตรียมไว้ก่อนนำไปทดลองหาประสิทธิภาพ เรียกว่า“ชุดการสอน”

9. การหาประสิทธิภาพของชุดการสอน เพื่อเป็นการประกันว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพในการสอน ผู้สร้างจำเป็นต้องกำหนดเกณฑ์ขึ้นล่วงหน้า โดยคำนึงถึงหลักการที่ว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการเพื่อช่วยให้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนบรรลุผล

10. การใช้ชุดการสอน ที่ได้รับการปรับปรุงและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ สามารถนำไปสอนผู้เรียนได้ตามประเภทของชุดการสอนและตามระดับการศึกษาโดยกำหนดขั้นตอนการใช้ดังนี้

10.1 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อพิจารณาพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน (ใช้เวลาประมาณ 10 -15 นาที)

10.2 ขั้น นำเข้าสู่บทเรียน

10.3 ขั้นประกอบกิจกรรมการเรียน (ขั้นสอน) ผู้สอนบรรยายหรือแบ่งกลุ่มประกอบกิจกรรมการเรียน

10.4 ขั้น สรุปผลการสอน เพื่อสรุปมโนทัศน์และหลักการที่สำคัญ

10.5 ทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อดูพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลงไปจากกระบวนการสร้างชุดการเรียนการสอนหรือชุดกิจกรรม

พอสรุปได้ว่า การสร้างชุดกิจกรรม ต้องมีการวางแผนกำหนดเนื้อหา จุดมุ่งหมายสื่อการเรียนการสอน เวลาที่ใช้ และมีการวัดประเมินผล แล้วทำการทดลองใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องและนำชุดกิจกรรมไปใช้สอนจริง ในการวิจัยครั้งนี้ยึดหลักการสร้างชุดกิจกรรมของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523: 122-123) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

3.1.5 จิตวิทยาที่นำมาใช้ในชุดกิจกรรม

บลูม (Bloom.B.S. 1976: 115 – 124) กล่าวว่า การสอนที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วยลักษณะที่ สำคัญ 4 ประการ คือ

1. การให้แนวทาง (Cues) คือคำอธิบายของครูที่ทำให้นักเรียนเข้าใจชัดเจนว่าเมื่อเรียนเรื่องนั้นๆ แล้ว จะต้องมีความสามารถอย่างไร ต้องทำอะไร

2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน (Participation) เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียน

3. การเสริมแรง (Reinforcement) ทั้ง การเสริมแรงภายนอก เช่น สิ่งของ การกล่าวติชมหรือการเสริมแรงภายในตัวนักเรียนเอง เช่น ความอยากรู้อยากเห็น ฯลฯ

4. การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการแก้ไขข้อบกพร่อง (Feedback and Corrections) จะต้องมีการแจ้งผลการเรียนและข้อบกพร่องให้นักเรียนทราบ

จิตวิทยาที่นำมาใช้ในชุดกิจกรรมจะเห็นได้ว่า ชุดกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนนั้น จะต้องยึดหลักและการดำเนินงานตาม หลักจิตวิทยา โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถ จากง่ายไปหายากตามลำดับ ประกอบกับผู้เรียนสามารถรู้ถึงผลของการกระทำของตนเอง เน้นผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม เร้าความสนใจด้วยสื่อที่หลากหลาย ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ได้ยึดหลักจิตวิทยาของ บลูม (Bloom. 1976: 115 – 124)เพื่อเป็นแนวทางในการช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้นได้

3.1.6 ประโยชน์ของชุดกิจกรรม

ในการใช้ชุดกิจกรรมเพื่อช่วยในการจัดการเรียนการสอน นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดกิจกรรมไว้ดังนี้

กรรณิกา ไผทฉันท์ (2541: 21) กล่าวถึงประโยชน์ของชุดกิจกรรมไว้ดังนี้

เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถตามความต้องการของตน ช่วยให้ทุกคนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้ทั้งสิ้น ตามอัตราการเรียนรู้ของผู้เรียน

1. ฝึกตัดสินใจแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

2. ช่วยให้ผู้สอนสามารถถ่ายทอดเนื้อหาประสบการณ์ที่ซับซ้อน และมีลักษณะเป็นนามธรรมสูงซึ่งสามารถถ่ายทอดด้วยบรรยายได้ดี

3. ช่วยให้การเรียนรู้เป็นอิสระจากอารมณ์และบุคลิกภาพของผู้สอน

4. ช่วยสร้างความพร้อมและความมั่นใจให้กับผู้สอน

5. เร้าความสนใจของผู้เรียนไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน

6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดการพัฒนาในทุกๆ ด้าน

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า ประโยชน์ของชุดกิจกรรมจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนของครูและส่งเสริมการเรียนของนักเรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมจากชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของแต่ละบุคคลทำให้นักเรียนไม่เบื่อหน่ายที่จะเรียนแต่มีความกระตือรือร้นค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนมีโอกาสในการฝึกทักษะปฏิบัติในด้านต่างๆ ได้ด้วย

3.2 กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

3.2.1 ความหมายของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย

ปัจจุบันสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ฝึกให้เด็กรู้จักคิด รู้จักแสดงออกในทางสร้างสรรค์จึงเป็นสิ่งจำเป็น ความคิดสร้างสรรค์เป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของประเทศ การสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่ทุกคนมีอยู่ในระดับที่ต่างกัน ทุกคนเกิดมาพร้อมกับศักยภาพของการสร้างสรรค์ ซึ่งสามารถพัฒนาได้ในทุกระดับอายุและทุกสาขาวิชาถ้าหากมีการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสม

กู๊ด (จักรพงศ์ สุวรรณรัศมี. 2553: 4; อ้างอิงจาก Good. 1973: 38) ได้กล่าวว่า กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ คือ กิจกรรมที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ การตัดสินใจและการมีทักษะเพื่อสร้างเป็นผลงาน

ทอแรนซ์ (สัญญลักษณ์ สุวรรณรัศมี. 2533: 4; อ้างอิงจาก Torrance. 1964: 88) สำหรับเด็กอนุบาล เด็กวัยนี้เป็นวัยที่มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์สูง เด็กวัยนี้จะเรียนรู้ทักษะที่จะวางแผน ด้วยการเลียนแบบ มีความอยากรู้อยากเห็น และพยายามที่จะค้นหาความจริง เด็กสามารถเชื่อมโยงเหตุการณ์ต่างๆที่ห่างไกลกันได้ ความมั่นใจและความเชื่อมั่นจะพัฒนาได้มากหรือน้อยสามารถทำได้ด้วยกิจกรรมการสร้างสรรค์ทางศิลปะ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536: 6 –15) ได้ให้ความหมายและความสำคัญของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระ ส่งเสริมอิสรภาพในการทำงาน ครูควรวางวัสดุอุปกรณ์ไว้ในที่ๆ เด็กจะหยิบมาใช้ได้ และมีโอกาสเลือกหยิบได้ตามความพอใจ ในขณะเดียวกันเด็กก็สามารถแลกเปลี่ยนความคิดของตนกับเพื่อนๆ ได้

2. เด็กมีสุนทรียภาพต่อสิ่งแวดล้อม เด็กรู้จักชื่นชมและมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งต่างๆ เป็นสิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา ซึ่งผู้ใหญ่ควรทำตัวอย่างโดยการยอมรับและชื่นชมในผลงานของเด็ก โดยฝึกให้เด็กเห็นว่าทุกๆ อย่างมีความหมายสำหรับตัวเขา ส่งเสริมให้รู้จักสังเกต เห็นสิ่งที่ผิดแปลกในสิ่งธรรมดาสามัญ ให้ได้ยินในสิ่งที่ไม่เคยได้ยิน และฝึกให้เขาสนใจสิ่งต่างๆ รอบตัว

3. เด็กเกิดความพอใจและสนุกสนาน ในขณะที่เด็กทำกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ เด็กควรทำตามความพอใจและมีความสนุกสนาน การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนเป็นโอกาสที่เด็กแสดงออกซึ่งความคิดของเขา และเป็นการพัฒนาภาษาไปด้วย การเปิดโอกาสให้เด็กแสดงความสามารถทางสร้างสรรค์ จะช่วยให้เด็กตระหนักถึงคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ช่วยส่งเสริมให้เขามีกำลังใจ เข้าใจตนเองว่ามีความคิดที่ดีและมีความสามารถหลายอย่าง

จากนิยามความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ หมายถึง ผลแห่งความคิดสร้างสรรค์ของเด็กที่แสดงออกมาในรูปลักษณ์ต่างๆ ให้ปรากฏซึ่งความสุนทรียภาพ ความประทับใจ หรือความสะเทือนอารมณ์ ตามประสบการณ์ รสนิยม และทักษะของบุคคลแต่ละคน การแสดงออกของบุคลิกภาพทางอารมณ์ของเด็ก โดยมุ่งเน้นให้เด็กแสดงออกอย่างอิสระครูเป็นเพียงผู้สนับสนุนให้เด็กมีความมั่นใจ ซึ่งส่งผลต่อพัฒนาการทางด้านภาษา ด้านการสื่อความหมายได้จากการนำผลงานเพื่อเป็นสื่อให้เห็นแนวคิดออย่างชัดเจน

3.2.2 ความสำคัญของศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ มีความสำคัญต่อเด็กปฐมวัยที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆ และสอดคล้องกับความต้องการตามธรรมชาติของเด็ก ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านให้ทัศนะเกี่ยวกับความสำคัญของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ไว้ดังนี้

วิรุณ ตั้งเจริญ (2526: 237) กล่าวว่า ในขณะที่เด็กสร้างสรรค์ศิลปะนั้นเขาจะจัดระบบความคิดอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง ในอันที่จะควบคุมการแสดงออกให้เป็นไปอย่างที่เขาคิดคำนึงงานศิลปะของเด็กจึงเปลี่ยนไปตามแง่มุมความคิดต่างๆ นั้น ซึ่งความคิดทั้งหมดย่อมมีความหมายสำหรับเขาจึงเป็นวิถีการเรียนรู้ทางหนึ่งและด้วยประสบการณ์เช่นนี้ย่อมเป็นผลกระทบโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการคิด

สัญญลักษณ์ สุวรรณรัศมี (2533: 11) ธรรมชาติของเด็กอนุบาลจะชอบการแสดงออกอย่างอิสระ โดยเฉพาะการเล่น การให้เด็กสร้างสรรค์ศิลปะจะช่วยก่อให้เกิดประโยชน์กับเด็กหลายด้านคือ

1. ฝึกสายตา การวาดรูป เขียนรูป และระบายสีได้ เด็กต้องเป็นคนช่างสังเกตเด็กเห็นสิ่งของและดูสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัว จึงขีดเขียนสิ่งที่พบเห็นเป็นภาพได้

2. ฝึกการใช้มือ งานศิลปะไม่ว่าจะเป็นการวาดเขียน ระบายสี ปั้นดิน พับกระดาษ ปะ สาน ประดิษฐ์ ล้วนต้องใช้มือทั้งสิ้น เด็กหัดทำก็เท่ากับเป็นการฝึกใช้มือ และนิ้วมือของเด็ก

3. ส่งเสริมประสาทสัมพันธ์ การทำงานศิลปะของเด็กนั้น ต้องใช้การประสานระหว่างตา มือ และการเคลื่อนไหว การทำกิจกรรมศิลปะของเด็กจึงช่วยให้ประสาทได้สัมพันธ์กัน

4. ฝึกความจำ การที่เด็กจะเขียน จะปั้นดิน หรือทำสิ่งใด เด็กมักเคยพบเห็นสิ่งนั้นมาก่อนและจดจำได้ จึงถ่ายทอดสิ่งที่พบเห็นออกมาเป็นภาพหรือประดิษฐ์เป็นสิ่งของขึ้นมา

5. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ เด็กที่ทำกิจกรรมศิลปะบ่อยๆ ไม่เพียงแต่จะถ่ายทอดสิ่งที่พบเห็นเป็นภาพเป็นรูปร่างสิ่งของถ้าให้เด็กได้ทำอย่างอิสระ เด็กจะคิดสร้างสิ่งต่างๆ ตามความคิดของตนเอง

6. ระบายอารมณ์ เด็กจะรู้สึกสนุกสนานเป็นสุขที่ได้ถ่ายทอดสิ่งที่พบเห็น หรือคิดและสร้างให้ผู้อื่นเข้าใจได้

7. ฝึกความละเอียดประณีต เด็กจะเรียนศิลปะด้วยความพอใจ เด็กจะพยายามเขียนรูป ระบายสี หรือปั้นดินให้สวยงาม เท่าที่เขาจะทำได้ งานของเด็กจะดีขึ้นเรื่อยๆ ตามวัย เมื่อทำบ่อยเข้า เด็กจะกลายเป็นคนละเอียด มีความประณีตในการทำงาน

ภรณี คุรุรัตนะ (2535: 67) อธิบายถึง กิจกรรมสร้างสรรค์ศิลปะว่า เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสนใจ ความสามารถและสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กเป็นอย่างยิ่ง กิจกรรมสร้างสรรค์จึงไม่เป็นเพียงแต่ส่งเสริมการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือ-ตา และการผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์ที่อาจมีเท่านั้น แต่ยังเป็นการส่งเสริมความคิดอิสระ ความคิดจินตนาการ ฝึกการรู้จักทำงานด้วยตนเอง และฝึกการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ทั้ง ทางความคิดและการกระทำ ซึ่งถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานทางศิลปะและยังนำไปสู่การเรียน เขียน อ่าน อย่างสร้างสรรค์ต่อไป

โอภาส บุญครองสุข (2535: 89) กล่าวถึง ความสำคัญในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทางศิลปะให้กับเด็กคือ การพัฒนาให้เกิดความงอกงามทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งในการจัดกิจกรรมศิลปะนั้นควรเน้นการพัฒนาประสาทสัมผัสทั้ง 5 และควรเป็นกิจกรรมที่กระตุ้นให้เด็กได้คิดตลอดจนลงมือปฏิบัติ

พีระพงษ์ กุลพิศาล (2546: 36) กล่าวเพิ่มเติมเกี่ยวกับกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ว่า การเรียนรู้โลกภายนอกด้วยประสาทสัมผัส (Senses Perception) เป็นธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็กอยู่แล้ว และกิจกรรมศิลปะเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ฝึกให้เด็กรู้จักนำเอาธรรมชาติของตนที่มีอยู่ มาใช้เก็บเกี่ยวความรู้ต่างๆ ที่อยู่รอบตัว โดยเฉพาะความรู้อันจะเป็นพื้นฐานพัฒนาวุฒิภาวะทางสุนทรียภาพให้แก่ตน นอกจากนั้นยังเป็นประสบการณ์หรือความรู้ทางอ้อมที่ได้จากงานศิลปะ ได้แก่ ประสบการณ์สังคม ประสบการณ์ในการใช้เครื่องมือง่ายๆ รู้จักวัสดุต่างๆ เป็นต้น ซึ่งมีส่วนช่วยพัฒนาการเจริญเติบโตทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคมของเด็ก

จากแนวคิด สรุปได้ว่า กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ความสำคัญกิจกรรมกับความสนใจของเด็กแต่ละคน ศิลปะนับเป็นสื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อพัฒนาการ เด็ก ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการคิด และส่งเสริมประสบการณ์ในการใช้เครื่องมือง่ายๆ รู้จักวัสดุต่างๆ และเป็นประสบการณ์ทางด้านสังคม กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จึงเป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่มีความสำคัญและมีคุณค่ามากมายกับเด็กปฐมวัย

3.2.3 หลักในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดกิจกรรมสำหรับเด็กเด็กปฐมวัยมีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะ เป็นระยะที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาทั้ง ทางร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดกิจกรรมที่เหมาะสมให้กับเด็กเพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพของเด็กแต่ละคน

สัญญลักษณ์ สุวรรณรัศมี (2533: 11) สำหรับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัย นั้นมีอยู่มากมายแต่สามารถแบ่งออกเป็นสาขาใหญ่ๆได้ 5 สาขา คือ

1. กิจกรรมวาดเส้น
2. กิจกรรมระบายสี
3. กิจกรรมภาพพิมพ์
4. กิจกรรมประติมากรรม
5. กิจกรรมประดิษฐ์ตกแต่ง

1. กิจกรรมวาดเส้น มีจุดประสงค์ที่สำคัญ เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา พื้นฐานสำคัญของการวาดเส้นของเด็กอยู่ที่ความสามารถในการควบคุมเส้น ให้เป็นไปตามที่เด็กต้องการ เด็กที่ไม่เคยฝึกการวาดเส้นมาก่อน จะไม่สามารถประสานสัมพันธ์ระหว่างสายตากับมือได้ดี ดังนั้น ควรเปิดโอกาสให้เด็กทำงานตามสบาย จะวาดเส้นขนาดเล็กหรือใหญ่ วาดเป็นเรื่อง หรือไม่เป็นเรื่องก็ได้ ซึ่งอาจจะช่วยเด็กในเรื่องการแนะนำวัสดุอุปกรณ์ และการแสดงวิธีใช้อุปกรณ์ ให้เด็กดูเป็นตัวอย่าง อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในกิจกรรมประเภทนี้ ได้แก่ ดินสอสีดำ ดินสอสี สีเทียน สีชอล์ค สีเมจิก ปากกาลูกลื่น ปากกาปลายสักหลาด และพู่กัน

2. กิจกรรมระบายสี กิจกรรมประเภทนี้มุ่งเน้นการส่งเสริมพัฒนาการทางกล้ามเนื้อมือกับสายตาได้เป็นอย่างดี การสอนระบายสีให้กับเด็ก ต้องคำนึงถึงอยู่เสมอว่า กิจกรรมนี้เป็นประสบการณ์ใหม่สำหรับเด็ก ฉะนั้น เพื่อให้มีความละเอียด จึงต้องอธิบายวิธีการใช้สี การถือพู่กัน การจุ่มสีที่มากมาย การระบายสี และการล้างทำความสะอาด กิจกรรมที่ขาดไม่ได้ในกิจกรรมประเภทนี้ ได้แก่ การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ (Finger Painting) และสีที่นิยมใช้ในกิจกรรมระบายสี ได้แก่ สีฝุ่น สีโปสเตอร์ สีเทียน และสีเมจิก

3. กิจกรรมภาพพิมพ์ เด็กปฐมวัยส่วนใหญ่จะชอบงานภาพพิมพ์มาก เพราะมีกิจกรรมหลายขั้นตอนน่าสนุก และเข้ากับวัยที่กำลังอยากรู้อยากเห็นของเด็ก การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับภาพพิมพ์จึงควรเริ่มต้นด้วยการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้เข้าใจเสียก่อนว่า ภาพพิมพ์คืออะไร เช่น ใช้สีโปสเตอร์ทาที่ด้านหลังของเศษวัสดุ แล้วนำมาประทับลงบนกระดาษ จะได้ภาพพิมพ์เกิดขึ้น เนื่องจากกรรมวิธีทางภาพพิมพ์ มีหลายวิธี แต่ที่เหมาะสมสำหรับเด็กอนุบาลคือ การพิมพ์ภาพจากแม่พิมพ์นูน เช่น ใบไม้ ขนนก ลูกโป่ง ลูกกุญแจ ก้านไม้ขีด ฯลฯ เป็นต้น

4. กิจกรรมประติมากรรม กิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็กวัยนี้มากที่สุด จะเป็นงานดิน ได้แก่ การปั้นดิน โดยให้เด็กปั้นเป็นทรงกลม ปั้นม้วนยาว ๆ เหมือนงู หรือปั้นอะไรก็ได้ตามใจชอบ หรือวัสดุต่าง ๆ ลงบนแผ่นดิน เช่น กดลูกกุญแจ กดเหรียญบาท หรือแผ่ดินเป็นแผ่นบาง ๆ แล้ว ขีดเขียนลงบนแผ่นดินนั้น การตัดแผ่นดินให้เป็นเส้นยาว ๆ หลาย ๆ เส้น แล้วนำมาถัก หรือสาน เป็นตาข่าย สิ่งที่สำคัญก็คือ ไม่ควรแนะนำเด็กปั้นเป็นรูปต่าง ๆ ที่ต้องดูให้รู้เรื่อง เช่น วัว ควาย สุนัข แมว เพราะว่าไม่มีเด็กคนใดในวัยนี้สามารถปั้นตามคำบอกได้

5. กิจกรรมประดิษฐ์ตกแต่ง งานประดิษฐ์ตกแต่งที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยมีไม่มากนัก ส่วนใหญ่เป็นการเก็บสิ่งของที่ใช้แล้ว เช่น หลอดด้าย กาบมะพร้าว กล่องกระดาษ แกนกระดาษชำระ อับยารองเท้า และกล่องไม้ขีดไฟ นำมาประกอบเป็นสิ่งต่าง ๆ ตามที่ต้องการและ เป้าหมายของการประดิษฐ์ มิได้มุ่งให้เด็กแสดงออกทางศิลปะแต่เพียงอย่างเดียว แต่จะเน้นให้เด็กได้เรียนรู้การทำงานที่มีกระบวนการ หรือมีขั้นตอนด้วย

นอกจากกิจกรรมดังกล่าว เบญจา แสงมลิ (2545: 72-74) ได้กล่าวถึงกิจกรรมอื่น ๆ อีกที่จัดให้เด็กปฐมวัย โดยมุ่งเน้นให้เด็ก เกิดความคิดสร้างสรรค์ มีความละเอียดลออ ประณีต และมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย กิจกรรมดังกล่าว ได้แก่

1. กิจกรรมการฉีก และปะกระดาษ
2. กิจกรรมการพับกระดาษ
3. กิจกรรมการตัดกระดาษ
4. กิจกรรมการเล่นสี

1. กิจกรรมการฉีก และปะกระดาษ กิจกรรมประเภทนี้ นิยมให้เด็กปฐมวัยทำ เพราะปลอดภัย เด็กจะฉีกกระดาษเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อย หรือพยายามฉีกตามรูปภาพในกระดาษ แล้วทากาวหรือแป้งเปียกปะลงบนกระดาษขาว กิจกรรมนี้ ช่วยฝึกการบังคับนิ้วมือ และควบคุมความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาได้เป็นอย่างดี

2. กิจกรรมการพับกระดาษ การพับกระดาษในวัยเด็กปฐมวัย ควรเป็นการพับอย่างง่าย ๆ เช่น การพับรูปสี่เหลี่ยม ทำนก เรือ บ้าน ฯลฯ เป็นต้น จะไม่สอนให้พับซับซ้อนในวัยนี้

3. กิจกรรมการตัดกระดาษ การตัดกระดาษจะเริ่มสอนได้ดี เด็กควรจะมีอายุ 5 ขวบขึ้นไป เพราะต้องใช้สายตามาก การที่เด็กตัดกระดาษได้แสดงว่า เด็กควบคุมการใช้นิ้วมือได้ดี สิ่งที่สำคัญคือกรรไกรที่ให้เด็กใช้ต้องเป็นกรรไกรหัวป้าน

4. กิจกรรมการเล่นสี การเล่นสีมีหลายชนิด ตั้งแต่หยดสี เทสี เป่าสี ปั่นสี การจัดกิจกรรมประเภทนี้ สิ่งที่สำคัญคือ ต้องเตรียมผสมสีให้กับเด็ก และใช้กระดาษขาว จะทำให้ภาพที่ได้มีความชัดเจน อีกทั้งควรหาผ้าพลาสติกไว้สำหรับให้เด็กใส่กันเปื้อน การจัดกิจกรรมประเภทนี้ ต้องจัดให้เด็กมีโอกาสทดลองเล่นสีได้อย่างเสรี และทดลองเล่นได้มาก ๆ

นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมสร้างสรรค์ศิลปะที่อาจสร้างสรรค์เพิ่มเติมได้อีก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549 ข: 77-78) ได้แก่

1) การร้อย กิจกรรมส่วนใหญ่เป็นการร้อยลูกปัด หลอดกาแฟ หรือหลอดด้าย

2) การสาน เป็นการสานด้วยกระดาษที่ตัดเป็นริ้ว ๆ หรือใบตอง ใบมะพร้าว ฯลฯ

3) การเล่นพลาสติกสร้างสรรค์ โดยใช้พลาสติกชิ้นเล็ก ๆ รูปทรงต่าง ๆ ผู้เล่นนำมาต่อเป็นรูปแบบต่าง ๆ ตามที่ต้องการ

4) การสร้างรูปจากกระดานปักหมุด จากแป้นตะปู ที่ใช้หนังยาง หรือเชือกผูกดึงให้เป็นรูปแบบต่างๆ

กรมวิชาการจึงกำหนดหลักการในการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษาไว้ดังนี้ (กรมวิชาการ. 2540: 23 - 24)

1. กิจกรรมที่จัดควรคำนึงถึงตัวเด็กเป็นสำคัญ เด็กแต่ละคนมีความสนใจแตกต่างกัน จึงควรจัดให้มีกิจกรรมหลายประเภทที่เหมาะสมกับวัย ตรงกับความสนใจและความต้องการของเด็ก เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสเลือกตามความสนใจและความสามารถ

2. กิจกรรมที่จัดควรมีทั้งกิจกรรมที่ให้เด็กทำเป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ควรเปิดโอกาสให้เด็กริเริ่มกิจกรรมด้วยตนเองตามความเหมาะสม

3. กิจกรรมที่จัดควรมีความสมดุล คือให้มีทั้ง กิจกรรมในห้องเรียนและนอกห้องเรียน กิจกรรมที่ต้องเคลื่อนไหวและสงบ กิจกรรมที่เด็กริเริ่มและครูริเริ่ม

4. ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมควรเหมาะสมกับวัย มีการยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น

เด็กวัย 3 -4 ขวบ ใช้เวลาทำกิจกรรม ประมาณ 10-20 นาที

เด็กวัย 5 -6 ขวบ ใช้เวลาทำกิจกรรม ประมาณ 20-30 นาที

สำหรับวิชาศิลปะ จะใช้ระยะเวลานานขึ้น ตั้งแต่ 40-60 นาที หรือมากกว่านั้น

5. กิจกรรมที่จัดควรเน้นให้มีสื่อของจริงให้เด็กได้มีโอกาสสังเกต สำรวจ ค้นคว้าทดลองแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นๆ และผู้ใหญ่

ราศี ทองสวัสดิ์ (ชมรมไทยอิสราเอล. 2523: 75) กล่าวในแนวทางเดียวกันว่าการกำหนดตารางกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นสิ่งสำคัญ ทั้งนี้เพื่อมีพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ หากไม่เช่นนั้น เด็กอาจทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งนานเกินไปจนเหนื่อยหรือเครียดทำให้หงุดหงิดแล้วจะทำกิจกรรมต่อๆ ไปไม่ได้ผลเต็มที่ แต่กิจกรรมการทำศิลปะ การเล่นกลางแจ้งจะให้เวลานานขึ้นคือตั้งแต่ 40 - 60 นาที หรือนานกว่านั้น และสอดคล้องกับ นภเนตร ธรรมบวร (2540: 115) ที่กล่าวว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการทำงานศิลปะ คือ เวลา เด็กจำเป็นต้องมีช่วงเวลาที่ต่อเนื่องและยาวนานเพียงพอที่จะทำงานศิลปะ

ดังที่ เชอร์มาเชอร์ (Schirrmacher,Robert. 1998: 1 - 2)กล่าวว่า นักการศึกษาปฐมวัยได้มองเห็นคุณค่าของงานศิลปะที่เด็กได้ทำ ถึงแม้ว่าเด็กในวัยนี้จะไม่สนใจและไม่พร้อมที่จะรับความรู้เชิงวิชาการ แต่ว่าเด็กก็ยังมีความสนใจและพร้อมที่จะทำกิจกรรมทางศิลปะ ซึ่งได้สรุปเกี่ยวกับศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัยควรเป็นดังต่อไปนี้

1. ส่งเสริมให้เด็กได้แสดงความรู้สึกของตนเองออกมาอย่างอิสระเสรี เด็กต้องการแสดงความรู้สึกของตนเองผ่านงานศิลปะ และเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว

2. ส่งเสริมให้เกิดความสมดุลระหว่างกระบวนการและผลผลิตทางศิลปะ โปรแกรมศิลปะที่ดีจะต้องให้เด็กได้เข้าใจและเกิดความคิดรวบยอดในข้อเท็จจริงที่เด็กแต่ละคนสามารถเกิดในทั้งกระบวนการและผลผลิต รวมทั้งทักษะที่ต้องการให้แก่เด็ก เช่น การหยด การตัด การม้วน การโรย การติด และการถัก ผลผลิตของการลงมือกระทำ คือผลงาน

3. ส่งเสริมให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ การกระตุ้นให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์จำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

3.1 เด็กต้องการทำอะไร (เนื้อหา)

3.2 เด็กต้องการทำอย่างไร (กระบวนการ)

3.3 เด็กต้องการได้อะไรเป็นผลขั้นสุดท้าย (ผลผลิต)

4. ส่งเสริมให้เด็กได้ลงมือกระทำและค้นพบด้วยตนเอง เด็กสามารถสร้างผลงานศิลปะโดยผ่านการค้นพบและการทดลอง การวางแผนในกิจกรรมศิลปะแต่ละครั้ง จึงต้องสอนวิธีการแต่ละขั้นเพื่อให้เด็กมีโอกาส แสดงความเป็นตัวตนของตนเองไม่ว่าจะเป็นการค้นพบ การสืบค้น การประดิษฐ์ และการทดลองที่สร้างสรรค์

5. ส่งเสริมกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและการมีส่วนร่วมตลอดเวลา เด็กจะมีการเคลื่อนไหวและแสดงออกถึงศิลปะ การยกมือ การยืน การระบายสี การใช้ดินน้ำมัน การฉีก การทุบ ดึง ม้วน กด จิก หยิบ ซึ่งการเคลื่อนไหวเหล่านี้เป็นการกระตุ้นพัฒนาการทางด้านร่างกายและการเคลื่อนไหวการส่งเสริมการแสดงออกอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้เด็กได้แสดงออกอย่างเต็มที่

6. สร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นภายในตัวเด็ก ศิลปะเป็นกิจกรรมที่ต้องเกิดจากแรงจูงใจภายในตนเอง ซึ่งนักการศึกษาปฐมวัยพบว่า การสร้างสรรค์งานศิลปะเกิดจากแรงจูงใจภายในที่เด็กต้องการเรียนรู้และรับรู้สิ่งรอบตัว

7. สร้างความสำเร็จและความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง การเลือกกิจกรรมทางศิลปะ ที่เหมาะสมกับพัฒนาการของวัยและการส่งเสริมความสำเร็จของเด็ก ความรู้สึกที่เด็กได้ทำสำเร็จช่วยให้เกิดความคิดเชิงบวกต่อตนเอง กิจกรรมที่ยากเกินไปจะเป็นตัวสกัดกั้นเด็กและนำไปสู่ความล้มเหลวในที่สุดนับว่าเป็นอันตรายอย่างยิ่งในการพัฒนาเด็ก

8. ส่งเสริมตามความเหมาะสมของพัฒนาการแต่ละวัย กิจกรรมทางศิลปะที่ดีต้องคำนึงถึงพัฒนาการแต่ละวัย ซึ่งเด็กแต่ละวัยจะมีขีดจำกัดในด้านการควบคุมอวัยวะและการใช้มิติสัมพันธ์

9. ใช้สื่อและอุปกรณ์ทางศิลปะอย่างเหมาะสม เด็กสามารถใช้อุปกรณ์งานศิลปะได้อย่างหลากหลาย ครูจึงต้องนำสื่อที่เหมาะสมมาใช้ในงานศิลปะในทางที่สร้างสรรค์ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ ต้องเหมาะสมกับพื้นฐานของเด็ก ตลอดจนคำนึงถึงราคาอุปกรณ์ การคุ้มค่า ในการลงทุน การดูแลและรักษาเป็นอย่างดี

10. เปิดโอกาสให้เด็กทุกคนได้มีส่วนร่วมและเป็นไปอย่างเสรี

เยาวพา เดชะคุปต์ (2542: 108) กล่าวว่า การเตรียมกิจกรรมทางศิลปะสร้างสรรค์ที่เหมาะสมให้กับเด็กควรคำนึงว่าจะเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กเป็นอิสระในการทดลอง ค้นคว้าและสามารถสื่อสารสิ่งที่เขาทดลองกับผู้อื่น นอกจากนี้ยังได้มีโอกาสพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก สร้างความสัมพันธ์ระหว่างมือและตาเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับรูปทรงคละสี ซึ่งจะเป็นพื้นฐานต่อการเตรียมความพร้อมในการอ่าน และยังได้มีโอกาสพัฒนาทางสังคมจากการแลกเปลี่ยน วัสดุอุปกรณ์ หมุนเวียนกันรับผิดชอบในการใช้และเก็บอุปกรณ์ต่างๆ

เบญจา แสงมะลิ (2545: 63 - 67) กล่าวในแนวทางเดียวกันว่า การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ มีสิ่งที่ควรคำนึงถึงข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ความสนใจของแต่ละบุคคล ครูควรช่วยเหลือให้เด็กได้ประสบการณ์ที่เป็นผลสำเร็จตามความต้องการของเด็ก สร้างเสริมเจตคติที่ดีต่อการผิดพลาดและการรู้จักรับผิดชอบในการดูแลรักษาวัสดุ พร้อมทั้งสร้างความรู้สึกมั่นคง โดยปล่อยให้เด็กมีอิสระในการคิดจินตนาการ เลือกและตัดสินใจ ครูมีหน้าที่ช่วยเหลือแนะนำเด็กเมื่อเด็กต้องการ ใช้คำถามกระตุ้นความคิดและให้ความเห็นพ้องในความพยายามที่แท้จริงของเด็ก นอกจากนั้นครูควรมีความเป็นกันเอง จริงใจ และมีความเข้าใจในตัวเด็กด้วย

2. การจัดสถานที่ เวลา และวัสดุให้พอเพียงเหมาะสมเพื่อให้เด็กได้เคลื่อนไหวอย่างอิสระเมื่อทำงานคนเดียวหรือทำงานเป็นกลุ่มเล็กๆ บนพื้น บนโต๊ะ ภายในและภายนอกอาคารเรียน มอบความไว้วางใจแก่เด็กให้เด็กดูแลรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้และวัสดุด้วยตนเอง เวลาที่ให้เด็กไม่ควรน้อยเกินไปจนเด็กต้องรีบร้อนในการกระทำ กิจกรรม การสำรวจ การวางแผน การเก็บทำความสะอาดหลังจากการทำงานเสร็จ วัสดุที่ใช้ต้องเตรียมไว้หลากหลายชนิดให้เด็กเลือกตามความพอใจ และเหมาะสมกับอายุของเด็ก เก็บรักษาง่าย และให้โอกาสเด็กมีประสบการณ์ทางประสาท สัมผัส

3. การแสดงออกเชิงสร้างสรรค์ เด็กต้องประสบการณ์ที่สมบูรณ์ เพื่อช่วยกระตุ้นการแสดงออกสร้างสรรค์ ประสบการณ์นี้เริ่มจากการเล่นของเด็กในเด็กชีวิตประจำวัน การพูดการสนทนา ความรู้สึกในสิ่งที่เด็กเห็น ช่วยให้เด็กนึกถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ครูควรสนับสนุนการพูดของเด็ก การแสดงออกทางการกระทำและการแสดงออกโดยการใช้สื่อกลาง วัสดุเครื่องใช้ทางศิลปะ การทัศนศึกษา เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างเสริมการแสดงออกแบบสร้างสรรค์

4. เจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อการแสดงออกสร้างสรรค์ของเด็ก ครูต้องทำหน้าที่เป็นผู้ทำให้ผู้ปกครองเด็กเข้าใจผลงานของเด็ก และแนะนำผู้ปกครองในการเลือกวัสดุที่เหมาะสมให้เด็กเมื่ออยู่บ้าน

5. ครูใช้วิธีการสร้างสรรค์สนับสนุนเด็กให้เลือกกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยวิธีที่เด็กจะแสดงออกหรือกระทำได้ และจะรวบรวมความคิดหรือวัสดุ วิธีนี้ไม่ได้หมายความว่าเด็กจะกระทำกิจกรรมโดยปราศจากการ แนะนำ แต่หมายความว่าเด็กจะตัดสินใจและเลือกด้วยตนเอง กิจกรรมศิลปะควรมีหลายชนิดให้เด็กได้มีโอกาสเลือกในแต่ละวัน

6. ครูวางแผนจัดเตรียมกิจกรรมต่างๆ เป็นอย่างดี เด็กมีอิสระในการค้นหา สำรวจและทดลอง และเมื่อเด็กรู้สภาพแวดล้อม เด็กจะถ่ายทอดสิ่งที่ตนเองรู้ให้ผู้อื่นเข้าใจ กล้ามเนื้อเล็กการประสานสัมพันธ์ของมือและตาจะพัฒนาขึ้น มโนภาพเรื่องรูปทรง สี เจริญเติบโตขึ้น การที่เด็ก ได้เล่นร่วมกับเพื่อน พูดสนทนา แลกเปลี่ยนสิ่งของ รับผิดชอบร่วมกัน การรอคอย ตามลำดับ ช่วยเสริมสร้างความพร้อมทางอารมณ์และสังคมแก่เด็ก

7. ครูต้องรวบรวมหลักฐานเพื่อจุดมุ่งหมายในการวัดผล

สรุปได้ว่า หลักการในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งครูและผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรศึกษาและนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ให้กับเด็กโดยคำนึงถึงเด็กเป็นสำคัญ จัดให้เหมาะสมและสอดคล้องกับวัย ความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคล เปิดโอกาสให้เด็กมีความอิสระในการคิด การแสดงออก ทดลอง ค้นคว้า และสื่อสารกับผู้อื่น ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองผ่านการเล่นและมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อวัสดุที่หลากหลาย เหมาะสมกับเด็ก สร้างความสำเร็จและภาคภูมิใจในผลงานของเด็กเอง ตลอดจนส่งเสริมความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง

3.2.4 สื่อในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย

สื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กวัยก่อนเรียนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรจัดวางไว้อย่างมีระเบียบน่าใช้ เรามักพบเสมอว่าเด็กเล็กๆ ไม่รู้จะเริ่มต้นทำงานศิลปะอย่างไรดี แต่เมื่อเด็กเห็นอุปกรณ์หลายอย่างวางไว้บนโต๊ะก็เกิดความคิดที่จะอยากวาดหรืออยากทำกิจกรรมศิลปะทันที ชัยณรงค์ เจริญพานิชกุล (2532: 5) สอดคล้องกับพีระพงษ์ กุลพิศาล (2531: 191) กล่าวว่า สื่อ วัสดุ ทางศิลปะเป็นหัวใจสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยกระตุ้นการทำงานศิลปะ

แก่เด็กเป็นอย่างมาก นอกเหนือไปจากประสบการณ์ทางการมอง และการสังเกตซึ่งถ้าเราจัดเตรียมสื่อวัสดุหลายๆ ชนิดให้เด็ก เด็กจะวาดภาพหรือทำงานศิลปะได้ดีขึ้นเพราะสื่อวัสดุเป็นสิ่งท้าทายให้เด็กชอบงานศิลปะนั่นเอง

เคลลี่ (Kelley. 1986: 32-a) มีทัศนะว่า การให้สื่อศิลปะอย่างต่อเนื่อง แก่เด็กมีความสมเหตุสมผลเพียงพอ เพื่อให้เด็กเกิดความคิดสร้างสรรค์ และเพื่อช่วยเด็กค้นหาสิ่งที่เด็กแสดงออกถึงความรู้สึก อารมณ์ และความคิดของเขาเป็นพิเศษ อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีเหตุผลอื่นอีก ทักษะต่างๆ ที่พัฒนาขึ้นผ่านการใช้สื่อศิลปะเป็นได้ทั้งทักษะการเขียนและการอ่านเบื้องต้นบางครั้ง ก็เรียกว่า เริ่มอ่านออกเขียนได้ (Emerging literacy)

เบญจา แสงมะลิ (2545: 119, 131) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัยนั้นมีหลายประเภท แต่ละประเภทมีวิธีการจัดกิจกรรมที่แตกต่างกันออกไป การนำสื่อมาใช้ในกิจกรรมประเภทต่างๆ จึงมีหลายลักษณะที่แตกต่างกันออกไปด้วย สื่อที่จะนำมาใช้สำหรับจัดกิจกรรมทางศิลปะให้แก่เด็กปฐมวัย ได้แก่

1. วัสดุที่ซื้อมาด้วยราคาถูก อาทิเช่น กระดาษบรู๊ฟ กระดาษสี สีฝุ่น ดินสอสี สีเทียน ผ้าสำลี แป้ง กาวแผ่น กระดาษแข็ง ชอล์ก ลวดกำมะหยี่หรือลวดชนิดต่างๆ ฯลฯ

2. วัสดุเหลือใช้ อาทิเช่น กล่องกระดาษ ถ้วยไอศกรีม จุกไม้ก๊อก ฝาน้ำอัดลม ถุงกระดาษ กระดาษหนังสือพิมพ์ ขวดพลาสติก เศษผ้า หลอดกาแฟ หลอดด้าย กระดาษห่อของขวัญ บัตรเชิญ เกล็ดปลา ลวดผูกถุงขนม ฯลฯ

3. วัสดุท้องถิ่น อาทิเช่น ใบไม้ กะลา เปลือกมะพร้าว ก้านกล้วย ก้านมะพร้าว ใบตอง ใบมะพร้าว ดอกกรรณิการ์ ดอกอัญชัน ฟาง เปลือกหอย ดิน หิน ทราย ฯลฯ

นอกจากนั้น ได้กล่าวถึงสื่อที่จะนำมาใช้ในกิจกรรมประดิษฐ์เศษวัสดุ ได้แก่ กล่องกระดาษต่างๆ หลอดด้าย เศษผ้าต่างๆ เศษไหมพรม ลวดชนิดต่างๆ ฟาง อับยา ขวดพลาสติก กระป๋องนม กิ่งไม้แห้ง หรืออาจจะเป็นเศษวัสดุที่หาง่ายในท้องถิ่น

สัญญลักษณ์ สุวรรณรัศมี (2533: 23) กล่าวในแนวทางเดียวกันว่า สื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์นั้น มีความสำคัญยิ่งต่อการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งเด็กจะเรียนรู้จากสื่อ โดยอาศัยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น และกาย ดังนั้นในการจัดหาสื่อที่เหมาะสม จึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ คือ

1. สื่อที่จะนำมาให้เด็กเกิดการเรียนรู้ ต้องเป็นสื่อที่หาง่าย และอยู่รอบๆ ตัวเด็ก

2. สื่อนั้นต้องมีความปลอดภัย เพราะเด็กเรียนรู้จากสื่อด้วยการสัมผัส

3. สื่อต้องไม่มีราคาแพง หาง่าย และประหยัดเวลา อาจเป็นสื่อที่หาง่ายได้จากภายในท้องถิ่น

4. สื่อที่นำมาใช้ต้องตรงกับเป้าหมาย ที่จะให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และสร้างเสริมให้เด็กมีความพร้อมในการพัฒนาการทั้งสี่ด้านไปพร้อมๆ กัน ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

5. สื่อนั้นต้องสะดวกต่อการนำมาใช้สอย สำหรับการปฏิบัติกิจกรรมทางศิลปะของเด็ก

6. สื่อที่นำมาใช้ต้องสอดคล้องกับวัย และความสามารถของเด็ก

กรมวิชาการ (2540: 54 - 56) อธิบายถึงสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ควรมีในการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ ดังนี้

1. การวาดภาพระบายสี

- สีเทียนแท่งใหญ่ สีไม้ สีชอล์ก สีน้ำ
- พู่กันขนาดใหญ่ (ประมาณเบอร์ 12)
- กระดาษ
- เสื้อคลุม หรือผ้ากันเปื้อน

2. การเล่นกับสี

- การเป่าสี มีกระดาษ หลอดกาแฟ สีน้ำ
- การหยดสี มีกระดาษ หลอดกาแฟ พู่กัน สีน้ำ
- การพับสี มีกระดาษ สีน้ำ พู่กัน
- การเทสี มีกระดาษ สีน้ำ
- การละเลงสี มีกระดาษ สีน้ำ แป้งเปียก

3. การพิมพ์ภาพ

- แม่พิมพ์ต่างๆ จากของจริง เช่น นิ้วมือ ใบไม้ ก้านกล้วย ฯลฯ
- แม่พิมพ์จากวัสดุอื่น เช่น เชือก เส้นด้าย ตรายาง ลวดกำมะหยี่ ฯลฯ
- กระดาษ ผ้าเช็ดมือ สีโปสเตอร์ (สีน้ำ สีฝุ่น ฯลฯ)

4. การปั้นเช่น ดินน้ำมัน ดินเหนียว แป้งโดว์ แผ่นรองปั้น แม่พิมพ์รูปต่างๆ ไม้นวดแป้ง กระดาษหนังสือพิมพ์ ฯลฯ

5. การพับ ฉีก ตัดปะ เช่น กระดาษ หรือวัสดุอื่นๆ ที่จะใช้พับ ฉีก ตัดปะ กรรไกรขนาดเล็กปลายมน กาวน้ำหรือแป้งเปียก ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

6. การร้อย เช่น ลูกปัด หลอดกาแฟ หลอดด้าย ฯลฯ

7. การสาน เช่น กระดาษ ใบตอง ใบมะพร้าว ลวดกำมะหยี่ ฯลฯ

8. การเล่นพลาสติกสร้างสรรค์ พลาสติกชิ้นเล็กๆ รูปทรงต่างๆ ผู้เล่นสามารถนำมาต่อเป็นรูปแบบต่างๆ ตามความต้องการ

9. การสร้างรูป เช่น จากกระดานปักหมุด จากแป้นตะปูที่ใช้หนังยางหรือเชือกผูกดึงให้เป็นรูปร่างต่างๆ ฯลฯ

10. การประดิษฐ์เศษวัสดุ เช่น เศษวัสดุต่างๆ มีกล่องกระดาษ แกนกระดาษ เศษผ้า เศษไหม ลวดกำมะหยี่หรือลวดต่างๆ กาว กรรไกร สี ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

มานพ ถนอมศรี (2546: 82) กล่าวถึงวัสดุราคาถูกหรือเหลือใช้ต่างๆ เช่น ลวดกำมะหยี่ เชือก กระดาษ สี กระป๋อง เศษผ้า กระดุม ภาพต่างๆ ฯลฯ หรือวัสดุจากธรรมชาติที่หาได้ตามท้องถิ่น และ จันทร วรากุลเทพ; และ คณะ (ม.ป.ป.: 65) ได้กล่าวอีกว่า ลวดกำมะหยี่ยังสามารถเลือกสีได้ตามใจชอบ และดัดแปลงทำเป็นแบบ รูปร่างต่างๆ ได้ตามต้องการ นอกจากนั้นยังทำให้สนุกสนานเพลิดเพลินอีกด้วย

สรุปได้ว่า สื่อที่จะนำมาใช้ในกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นสิ่งที่สำคัญเป็น เสมือนเป็นการกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจ อยากสัมผัส ทดลอง ในการทำกิจกรรมทางศิลปะและนำไปสู่การส่งเสริมพัฒนาการทั้งสี่ด้านของเด็ก จึงเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนควรคำนึงถึงในการจัดเตรียมสื่อวัสดุในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กให้สอดคล้องกับพัฒนาการตามวัย และความสามารถของเด็กตลอดจนควรเป็นสื่อที่สามารถจัดหาได้ง่าย ราคาถูกอาจเป็นวัสดุที่หาได้ในท้องถิ่นหรือวัสดุที่เหลือใช้ ปลอดภัยสำหรับเด็ก นอกจากนั้น เด็กสามารถใช้สื่อหรือจัดกระทำกับสื่อให้เป็นชิ้นงานตามความต้องการ เช่น การปั้นดินให้เป็นรูปสัตว์ การขดลวด ขดเชือก เป็นรูปร่างต่างๆ ตามจินตนาการ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

4.1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางศิลปะ

สุจิตรา สุขเกษม (2538: 28) ได้ทำการวิจัยเรื่องศึกษาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมือของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาโดยใช้กิจกรรมศิลปะ พบว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่ได้รับการฝึกโดยใช้กิจกรรมศิลปะ มีความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมือสูงขึ้นกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกตามแผนการสอนของโรงเรียน

สดใส ชนะกุล (2538: 70) ศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์และการรับรู้การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมวาดภาพนอกชั้นเรียน และเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมวาดภาพในชั้นเรียนแบบปกติ มีความคิดสร้างสรรค์และการรับรับรู้การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เสาวนีย์ บุญยะฤทธิ์ (2539: บทคัดย่อ) ศึกษาการเปรียบเทียบการรับรู้ทางศิลปะของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ก่อนและหลังการเรียนตามแผนการสอนโดยวิธีสังเกตที่มีต่อการรับรู้ทางศิลปะของเด็กอายุ 4-6 ปีพบว่า การรับรู้ 6 ด้าน ได้แก่ รูปร่าง รูปทรง สี ลักษณะพื้นผิว ขนาดและสัดส่วน ระยะใกล้-ไกล ความสัมพันธ์ของรูปภาพกับพื้นหลัง และผลรวมของการรับรู้ทางศิลปะทั้ง 6 ด้าน ก่อนและหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สรุปว่า การรับรู้ทางศิลปะหลังการเรียนตามแผนการสอนโดยวิธีสังเกตของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 สูงกว่าก่อนการเรียน

เสาวลักษณ์ อนุดิตย์ (2542: บทคัดย่อ) ศึกษาผลการทดลองใช้โปรแกรมศิลปศึกษาเพื่อส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะสำหรับวัยอนุบาล พบว่า หลังการทดลองใช้โปรแกรมศิลปศึกษา เพื่อส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะสำหรับเด็กวัยอนุบาล นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนการรับรู้ทางศิลปะหลังการทดลองใช้โปรแกรมฯ สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนการรับรู้ทางศิลปะหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองใช้โปรแกรมฯอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สมศรี แสงธนู (2545: 66) ศึกษาความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการวาดภาพบนทรายเปียกแบบครูให้การเสริมแรง พบว่าเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมและระหว่างการจัดกิจกรรมการวาดภาพบนทรายเปียกแบบครูให้การเสริมแรงในแต่ละช่วงสัปดาห์มีความสามารถทางภาษาด้านการฟังและการพูดโดยเฉลี่ยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 และเมื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงระหว่างช่วงสัปดาห์ พบว่าคะแนนความสามารถทางภาษาด้านการฟังและการพูด โดยเฉลี่ยรวมมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่เพิ่มขึ้น ตลอดช่วงเวลา 8 สัปดาห์

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมศิลปะสามารถส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาให้กับเด็กได้เป็นอย่างดี เด็กทุกคนมีความสุขที่ได้แสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดต่างๆ สื่อออกมาในรูปแบบของการสร้างสรรค์ผลงานในลักษณะต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการปั้น การพิมพ์ภาพ การพับ การตัดปะ การประดิษฐ์ โดยเฉพาะการสร้างสรรค์ผลงานที่ออกมาในรูปแบบของการวาดภาพระบายสี ทั้งนี้เพราะกิจกรรมการวาดภาพเป็นกิจกรรมสำคัญ ที่เด็กทุกคนเริ่มเรียนรู้การสร้างผลงานทางศิลปะโดยการขีดเขียนเส้นต่างๆ ออกมาเป็นรูปภาพแล้วสามารถสื่อความหมายและบอกความรู้สึกได้ในวัยเริ่มต้นแห่งการเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว

4.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

จงใจ ชัยกิจ (2530: 122) ศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กระดับอนุบาลปีที่ 2 ที่เรียนวิชาศิลปศึกษาโดยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ กับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ ผลปรากฏว่านักเรียนที่เรียนวิชาศิลปศึกษาโดยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่เรียนศิลปศึกษาตามแผนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิจิตรา วิเศษสมบัติ (2539: 136) การศึกษาความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ความคิดรวบยอดประกอบการสนทนาในกิจกรรมการปั้น พบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ความคิดรวบยอดประกอบการสนทนาในกิจกรรมการปั้น มีความพร้อมทางภาษาสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การปั้นแบบปกติ

วาสนา บัวศรี (วาโร เพ็งสวัสดิ์. 2544: 109; อ้างอิงจาก วาสนา บัวศรี. 2542: บทคัดย่อ) การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนทางการเรียนสาระการเรียนรู้ เรื่องธรรมชาติรอบตัวของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ระหว่างการเล่านิทานจากหนังสือภาพและการเล่านิทานโดยสื่อการ์ตูนแอนิเมชั่น 2 มิตินักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนชีโหล่นวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 2 จำนวน 26 คน พบว่า การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยการเล่านิทานโดยใช้สื่อการ์ตูนแอนิเมชั่น 2 มิติ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเล่านิทานโดยใช้สื่อหนังสือภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการศึกษาความคงทนทางการเรียนสาระการเรียนรู้ นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยการเล่านิทานโดยใช้สื่อการ์ตูนแอนิเมชั่น 2 มิติ มีคะแนนความคงทนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การเล่านิทานโดยใช้สื่อหนังสือภาพ

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์และกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อพัฒนาความพร้อมให้เด็กเกิดการเรียนรู้มีรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย สามารถพัฒนาเด็กได้หลายด้าน และบทบาทครูมีส่วนสำคัญที่จะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายของการจัดกิจกรรมนั้นๆ ซึ่งประสบการณ์เหล่านั้น เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลทำให้เด็กเกิดความพร้อมทุกด้านเป็นพื้นฐานของการศึกษาในระดับต่อไป

4.1.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

บังอร พราหมณ์ฤกษ์ (ศศศร เดชะกุล. 2553: 47; อ้างอิงจาก บังอร พราหมณ์ฤกษ์. 2544: 81-82) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการฝึกแบบโมเดลซิปปา กับการศึกษาคิดแบบหมวกหกใบที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่5 โรงเรียนวัดสระบัว ใช้แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 หลังได้รับการฝึกแบบโมเดลซิปปา

อารี เกษมรัตติ (2533: บทคัดย่อ) ศึกษาผลการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่มและกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ปกติที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบรักทะนุถนอม พบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขันและแบบรักทะนุถนอมเมื่อได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่มจะมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่า เมื่อได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ปกติ

สุทธิพรรณ ธีระพงศ์ (2534: 74) ศึกษาพฤติกรรมการร่วมมือของเด็กปฐมวัยที่ทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่มแบบครูมีส่วนร่วมและแบบครูไม่มีส่วนร่วม พบว่า 1) การเปรียบเทียบพฤติกรรมการร่วมมือของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่ม พบว่า ก่อนและหลังการทดลองกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่มแบบครูมีส่วนร่วม และแบบครูไม่มีส่วนร่วม มีพฤติกรรมการร่วมมือแตกต่างกันกับก่อนการทดลอง 2) การเปรียบเทียบพฤติกรรมการร่วมมือของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่มแบบครูมีส่วนร่วม และแบบครูไม่มีส่วนร่วม

จากงานวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้พัฒนาขึ้นได้ ซึ่งควรส่งเสริมและปลูกฝังตั้งแต่เยาว์วัย ควรจัดหาประสบการณ์ที่ท้าทายเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และได้แสดงออกอย่างเต็มที่

4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

4.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางศิลปะ

ฮิลการ์ด (ญาณิศา บุญพิมพ์. 2552: 19; อ้างอิงจาก Hilgard. 1932: 36–56. *Joumal of Genetic Psychology*.) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องความพร้อม พบว่า เด็กที่มีอายุมากกว่าเขียนรูปได้เร็วและง่ายกว่าเด็กที่มีอายุน้อย จากการทดลองกับเด็กกลุ่มหนึ่งอายุประมาณ 2- 3 ขวบ โดยการฝึกให้ติดกระดุม ปีนบันได และการใช้กรรไกรเป็นเวลา 12 อาทิตย์ เปรียบเทียบกับเด็กอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งเป็นกลุ่มควบคุมไม่ได้รับการฝึกให้ทำกิจกรรมต่างๆดังกลุ่มทดลอง เด็กกลุ่มนี้อายุแก่กว่าเด็กกลุ่มแรก 3 เดือน ผลปรากฏว่าหลังการฝึกหัด 12 อาทิตย์ เด็กในกลุ่มทดลองสามารถทำกิจกรรมเหล่านี้ได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม หลังจากนั้นกลุ่มควบคุมได้รับการแนะนำให้ทำกิจกรรมต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นภายในเวลา 1 อาทิตย์ ผลปรากฏว่าเด็กกลุ่มนี้ทำได้ดีเท่ากับเด็กกลุ่มแรกซึ่งได้รับการฝึกหัดมาเป็นเวลา 3 เดือน ผลจากการทดลองนี้สรุปได้ว่าเด็กที่อายุมากกว่าใช้เวลาในการฝึกการใช้กล้ามเนื้อเล็กน้อยกว่าเด็กที่มีอายุน้อยกว่า

โลเวนเฟลด์ (Lowenfeld. 1957: 86) ได้ทำการศึกษาขั้นพัฒนาการทางศิลปะของเด็กตะวันตก ด้วยการเก็บผลงานของเด็กในวัยต่าง ๆ มาศึกษาวิเคราะห์ โดยแยกขั้นพัฒนาการทางศิลปะไว้ทั้งหมด 5 ขั้น แต่ในที่นี้ขอกล่าวเพียง 2 ขั้น ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย คือขั้นที่ 1 เป็นขั้นขีดเขี่ย ซึ่งนี้เด็กมีอายุประมาณ 2 - 4 ปี เป็นเด็กวัยก่อนเข้าเรียน เด็กสนุกอยู่กับการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อ ได้ขีดเขียนเส้นต่างๆ แบบยุ่งเหยิงไม่มีความหมาย แต่ขั้นที่2เป็นขั้นที่เริ่มเขียนภาพให้มีความหมายหรือขั้นก่อนสัญลักษณ์ จะอยู่ในช่วงประมาณ 4 - 7 ปี เป็นขั้นเริ่มต้นของการแสดงออกที่มีความหมาย ภาพสิ่งของสิ่งเดียวกันเด็กอาจจะเขียนได้หลายๆ แบบ เช่นภาพคนที่เด็กเขียนวันหนึ่ง อาจจะไม่เหมือนภาพที่เขียนในวันต่อ ๆ ไป

กัลลัส (สิริยา พันโสรี. 2546: 19; อ้างอิงจาก กัลลัส. 1991) พบว่า ประสบการณ์ศิลปะช่วยพัฒนาการรับรู้ของเด็กให้เจริญเต็มที่ และส่งเสริมฟูมฟักความเข้าใจในมโนทัศน์ต่างๆ ด้านพุทธิปัญญา รวมทั้งความเข้าใจเชิงวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่ศึกษาไคสัน (1990) ระบุว่า ศิลปะและการละเล่นต่าง ๆ มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเด็กในการสร้างสัญลักษณ์(การเขียนตัวอักษร การคิดคำนวณ และวิทยาศาสตร์) อย่างสำคัญ

หลี่หยู (Liu. 2000: 6 -10A) ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการวาดภาพ และการมองเห็น/สติปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ของนักเรียนระดับเกรด 3 ของโรงเรียนในพื้นที่เขตชินชูในประเทศไต้หวัน ผลการศึกษาพบว่า รวมทั้งความคิดสร้างสรรค์ยังมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการวาดภาพและการมองเห็นสติปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ รวมทั้งความคิดสร้างสรรค์ยังมีความสัมพันธ์การรับรู้ของนักการศึกษาทางศิลปะท้องถิ่นและตัวนักเรียนเอง พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในการตอบตามปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชุมชนที่อยู่ อายุ และเวลาที่ทำแบบทดสอบ โดยนักเรียนหญิงเกรด 3 แสดงภาพพจน์ของตัวเองดีกว่า มีความคิดริเริ่มมากกว่า และมีความสามารถในการมองเห็นพร้อมกับมีความคิดริเริ่มดีกว่านักเรียนที่อยู่ชานเมือง ในชนบท และพื้นที่ห่างไกล พบว่านักเรียนที่อยู่ในชนบทมีความคล่องแคล่วในการใช้ความคิดสร้างสรรค์มีความสามารถในการยืดหยุ่น และมีความละเอียดลออมากกว่านักเรียนที่อยู่ในตัวเมือง อยู่ชานเมือง และอยู่ในพื้นที่ห่างไกล พบว่านักเรียนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลมีความสามารถในการมองเห็นดีกว่านักเรียนที่อยู่ในตัวเมือง อยู่ชานเมืองและอยู่ในชนบทพบว่า เด็กที่มีอายุ 9 - 12 ปี โดยรวมแล้วจะได้คะแนนสูงกว่าเด็กในกลุ่มเดียวกันจากแบบทดสอบย่อยความคล่องแคล่ว พบว่ามีเด็กที่ทำแบบทดสอบในช่วงบ่ายโดยรวมแล้วได้คะแนนความสามารถในการมองเห็นสูง และมีความคิดริเริ่มสูงกว่าเด็กที่ทำแบบทดสอบในช่วงเช้า

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ทางศิลปะ พบว่า การรับรู้ทางศิลปะเป็นคุณสิ่งที่มีคุณค่าต่อเด็กปฐมวัยในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ด้านสังคมและสติปัญญา โดยอาศัยการแสดงออกการรับรู้ทางศิลปะผ่านกิจกรรมศิลปะ ซึ่งการรับรู้ทางศิลปะเป็นการปูพื้นฐานอันสำคัญเป็นเสมือนการเพิ่มพลังและทักษะในอันที่จะแยกแยะสิ่งต่าง ๆ ให้กระจ่างชัด และเมื่อความคิดที่เด็กมองเห็นต่อสิ่งต่างๆ เป็นไปอย่างกว้างขวาง ย่อมเป็นพื้นฐานสำหรับการเรียนรู้ขั้นต่อๆ ไปด้วย

4.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย

โรเจอร์ส (Rogers. 1969: 121 - 122) กล่าวอ้างถึงผลการวิจัยที่พบว่า การทำงานกิจกรรมร่วมกับกลุ่มจะให้ผลส่งเสริมทางด้านจิตวิทยามากจะมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านการรับรู้ทางด้านความรู้สึก มีการตระหนักถึงความรู้สึกของตนเองและผู้อื่นมากขึ้น ยอมรับตนเอง พัฒนาใน

เรื่องของคุณค่าของตนเอง เข้าใจตนเอง และมีความมั่นคงยิ่งขึ้นในด้านทัศนคติที่ดีต่อผู้อื่น ได้แก่ การใช้อำนาจน้อยลง มีการยอมรับผู้อื่นมากขึ้น และมีความรู้สึกพึ่งพาซึ่งกันและกัน เชื่อในความสามารถของบุคคล มีการแก้ปัญหาโดยการทำงานเป็นกลุ่ม

ไบรแอ้นท์ และฮังเกอร์ฟอรด์ (ญาณิศา บุญพิมพ์. 2552: 27; อ้างอิงจาก Bryant; & Hungerforc. 1977: 44–49) การศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์กลวิธีการสอนความคิดรวบยอดและค่านิยมทางสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสอนเรื่อง สิ่งแวดล้อมและปัญหามลพิษ ใช้เวลาทดลอง 1 เดือน ผลปรากฏว่า นักเรียนอนุบาลสามารถสร้างความคิดรวบยอดเกี่ยวกับผลสืบเนื่องของสิ่งแวดล้อมและสำนึกในหน้าที่ของพลเมืองที่มีต่อสิ่งแวดล้อม และได้อภิปรายผลเพิ่มเติมว่า ข้อค้นพบนี้มีความสำคัญมาก เนื่องจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสอนเช่นนี้ในระดับอนุบาลมีน้อยมาก และการสอนเช่นนี้ใช่สิ่งที่กระทำได้โดยง่าย ความสำเร็จในการสร้างความคิด รวบยอดและค่านิยมขึ้นอยู่กับการพัฒนาแบบสอนด้วยผู้สอนจะต้องให้ความรู้อย่างเพียงพอ และต้องกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักคิดเกี่ยวกับหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น สิ่งสำคัญที่ควรพิจารณาคือต้องสอนให้เด็กเข้าใจสิ่งแวดล้อมก่อนที่จะสอนถึงผลสืบเนื่องของปัญหาสิ่งแวดล้อม

ดิกสัน และคณะ (Dixon, D.; others. 1977: 367- 373) การศึกษาเด็ก 4 กลุ่มโดยเด็กในจำนวน 3 กลุ่ม ได้รับการเล่านิทานให้ฟังหลังจากได้ทำกิจกรรม คือ ฟังนิทานแล้วมีการสนทนาหรือพาไปศึกษานอกสถานที่ หรือแสดงบทบาทเลียนแบบตัวละคร และ อีก 1 กลุ่ม ฟังนิทานโดยไม่มีกิจกรรมอื่นๆ ผลการทดลองพบว่า ในการฟังนิทานนั้นถ้าเด็กได้แสดงบทบาทเลียนแบบตัวละครในเรื่องไปด้วยจะพัฒนาความคิดต่างๆ ให้ดีที่สุด แสดงว่าหลังจากเด็กได้ฟังนิทานแล้วเด็กได้มีการสนทนาเล่าเรื่อง ได้ไปศึกษานอกสถานที่และได้มีการเลียนแบบตัวละคร จะพัฒนาความคิดได้ดีกว่าเด็กฟังนิทานโดยไม่มีกิจกรรมอื่นๆ

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแสดงให้เห็นว่า จัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยสามารถกระทำได้หลายแนวทาง โดยมุ่งเน้นการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับความต้องการและสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กเปิดโอกาสให้เด็กได้ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้างและสิ่งแวดล้อมรอบตัว เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ สามารถปรับตัวให้อยู่ร่วมและดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างสันติสุข

4.2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

แสตปป์ (Spence,J.T.Helmreich,R.L.; & Stapp,J. 1975: 52 - 58) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์และสติปัญญาของนักเรียนที่เรียนศิลปะและไม่เรียนศิลปะพบว่า ความคิดสร้างสรรค์และสติปัญญาไม่มีความสัมพันธ์กันแต่นักเรียนที่เรียนศิลปะได้คะแนนความ คิดสร้างสรรค์สูงกว่าพวกที่ไม่เรียนศิลปะ

วิลเลี่ยม (Williams. 1972: 352 - 358) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ด้านความคิดริเริ่มกับคะแนนของวิชาหมวดคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศิลปศึกษาและดนตรี ผลปรากฏว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดริเริ่มกับคะแนนรวมหมวดศิลปศึกษา และวิชาดนตรีมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

เคลลี่ (Kelley. 1986: 32 - A) ศึกษาเปรียบเทียบผลการฝึกตามแบบแผนเสริมสร้างประสบการณ์ทางศิลปะเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะเป็นเวลา 10 สัปดาห์ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลปรากฏว่า ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กที่เข้าร่วมตามแผนกับเด็กที่ไม่ได้เข้าร่วมตามแผนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สรุปได้ว่า กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์นั้นเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญอีกทั้งยังช่วยส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง โดยใช้ประสาท สัมผัสทั้ง 5 เปิดโอกาสให้เด็กได้สังเกตสัมผัสและจัดกระทำกับวัตถุต่างๆ เสริมสร้างความสามารถ ทางสติปัญญาได้ดี เหมาะสมกับการจัดให้กับเด็กเพื่อพัฒนาเด็กให้เจริญงอกงาม ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม และสติปัญญาได้เป็นอย่างดี

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเพื่อพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กระดับปฐมวัย โดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์และเพื่อเปรียบเทียบทักษะทางศิลปะของเด็กระดับปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยกำหนดเป็นลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เนื้อหาที่ทำการทดลอง
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
6. แบบแผนที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย
7. วิธีการดำเนินการวิจัย
8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ นักเรียนชั้นอนุบาล 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556

กลุ่มตัวอย่าง

เป็นนักเรียนชั้นอนุบาล 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนอนุบาลสิทธิศาสตร์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งได้จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) มา 1 ห้องเรียน มีจำนวน 12 คน

2. เนื้อหาที่ทำการทดลอง

ชุดกิจกรรมศิลปะโดยเนื้อหาการเรียนการสอนส่งเสริมให้เด็กรับรู้ถึงความงามทางสุนทรียศาสตร์และสนุกสนานไปกับกระบวนการหรือเทคนิควิธีการทางศิลปะและพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ประกอบด้วย การขีด เขียน ระบายสี การปั้นการฉีก ปะ พับ การขยำ บิด การประดิษฐ์ ร้อยลูกปัด และ การพิมพ์ภาพ บูรณาการผ่านเรื่องราวประเพณีและวัฒนธรรมไทย 4 ภาค แต่ละภาคมี 3 กิจกรรม

ภาคเหนือ ร่มบ่อสร้าง กะเหรี่ยงคอยาว ลอยโคม

ภาคอีสาน ทุ่งกุลาร้องไห้ ผีตาโขน อุทยานแห่งชาติผาแต้ม

ภาคกลาง พระบรมมหาราชวัง ตลาดน้ำอัมพวา สะพานข้ามแม่น้ำแคว

ภาคใต้ หนังตะลุง นกกรงหัวจุก เรือกอและ

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาในการวิจัย ดำเนินการศึกษาค้นคว้าในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน ได้แก่วันอังคาร และวันพฤหัสบดี โดยดำเนินการจัดกิจกรรม ใน ช่วงเวลา 09:30-10:20 น. เป็นระยะเวลา 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
2. แบบประเมินทักษะทางศิลปะ

5. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

5.1 การสร้างชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มีลำดับขั้นตอนในการสร้างดังนี้

5.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการต่างๆจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย และคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของกรมวิชาการ ได้แก่

1. การขีด เขียน ระบายสี เป็น การพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา เป็นพื้นฐานสำคัญในการวาดเส้น การควบคุมเส้นให้เป็นไปตามที่เด็กต้องการ ส่วนการระบายสีเป็นการแสดงออกทางอารมณ์ เด็กชอบที่จะทดลองเล่นสีหลายๆ สี และเรียนรู้จากสิ่งของ ธรรมชาติรอบๆ ตัว อีกทั้งเป็นการส่งเสริมพัฒนาการทางกล้ามเนื้อมือกับสายตาได้เป็นอย่างดี การสอน ระบายสีให้กับเด็ก ต้องคำนึงอยู่เสมอว่า กิจกรรมนี้เป็นประสบการณ์ใหม่ ฉะนั้นต้องอธิบายวิธีการ ใช้สี การจับพู่กัน การจุ่มสี การระบายสี และการล้างทำความสะอาด

2. การปั้น แป้งโดว์ เป็นการฝึกใช้นิ้วมือของเด็กให้คล่องแคล่ว ในระยะแรกจะต้องฝึกให้เด็กรู้จักการทุบดิน คลึงดิน ม้วนดิน และแผ่ดินให้เป็นแผ่น เมื่อเด็กใช้มือได้คล่องแคล่วแล้ว จึงฝึกให้เด็กปั้นสิ่งต่างๆ ตามใจชอบ การปั้นแป้งโดว์ยังช่วยส่งเสริมจินตนาการความคิดสร้างสรรค์

3. การฉีก ปะ พับ กิจกรรมงานกระดาษในเด็กปฐมวัย จะเริ่มจากการฉีกกระดาษก่อน เพราะทำได้ง่ายและเป็นการออกกำลังกล้ามเนื้อมือ ต่อจากนั้นจึงเริ่มด้วยการปะ พับ ตัด และสาน เป็นการฝึกการบังคับนิ้วมือ มือ ข้อมือ และแขน ให้แข็งแรง มีการเคลื่อนไหวที่สัมพันธ์กันเป็นการบังคับกล้ามเนื้อมัดเล็กในการฉีกกระดาษในทิศทางที่ต้องการ และทากาวปะติดลงบนกระดาษ

4. การขยำ บิด กระดาษ เป็นการฝึกการทำงานของกล้ามเนื้อมือ บริเวณนิ้วมือ ฝ่ามือ ข้อมือ และแขน ให้มีความแข็งแรงโดยการบังคับกล้ามเนื้อมือในการขยำ บิดกระดาษเป็นรูปร่างตามจินตนาการได้ มีการเคลื่อนไหวที่สัมพันธ์กัน เป็นการส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก

5. การประดิษฐ์และ ร้อยลูกปัด เป็น กิจกรรมที่เด็กปฐมวัยชอบมาก เพราะเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และช่วยส่งเสริมให้เด็กเป็นนักคิด และนักออกแบบ เป้าหมายของการประดิษฐ์ไม่ได้มุ่งเน้นการแสดงออกทางศิลปะเพียงอย่างเดียว แต่เน้นให้เด็กเรียนรู้การทำงานที่มีกระบวนการ หรือมีขั้นตอนด้วย

6. การพิมพ์ภาพ เด็กปฐมวัยจะชอบการพิมพ์ภาพมาก เพราะเป็นกิจกรรมหลายขั้นตอนน่าสนุกและเข้ากับวัยที่กำลังอยากรู้อยากเห็น การจัดกิจกรรมการพิมพ์ภาพควรส่งเสริมให้เด็กเข้าใจก่อนว่า การพิมพ์ภาพคืออะไร เช่น ใช้สีโปสเตอร์ทาที่ด้านหลังเศษวัสดุ แล้วนำมาประทับบนกระดาษ จะได้ภาพพิมพ์เกิดขึ้นเรื่อยๆ เป็นการฝึกกล้ามเนื้อมือ ฝ่ามือ สันมือ ให้เกิดความแข็งแรง ยังส่งเสริมการประสานสัมพันธ์กันระหว่างตากับมือ และเป็นการส่งเสริมจินตนาการ

5.1.2 ศึกษาเอกสารตำราที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับประเพณีและวัฒนธรรมไทย 4 ภาค ของ วิมล จิโรจพันธ์ และคณะ (2549) ศุภชัย เอี่ยมสุวรรณ (2553) พัทยา สายหู (2514) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2543) จากการศึกษาเอกสาร หนังสือ และตำราที่เกี่ยวข้องกับประเพณีและวัฒนธรรมไทย 4 ภาค ผู้วิจัยได้คัดเลือกกิจกรรมเพื่อปลูกฝังให้เด็กเห็นคุณค่าของประเพณีวัฒนธรรมไทย โดยแบ่งชุดกิจกรรมออกเป็น 4 ภาคและแต่ละภาคมี 3 กิจกรรม

5.1.3 นำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ดังตาราง 1

ตาราง 1 ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เรื่อง ประเพณีและวัฒนธรรมไทย 4 ภาค

ภาค	กิจกรรม
เหนือ	ร่มบ่อสร้าง,กะเหรี่ยงคอยาว,ลอยโคม
อีสาน	ทุ่งกุลาร้องไห้,ผีตาโขน,อุทยานแห่งชาติผาแต้ม
กลาง	พระบรมมหาราชวัง,ตลาดน้ำอัมพวา,สะพานข้ามแม่น้ำแคว
ใต้	หนังตะลุง,นกกรงหัวจุก,เรือกอและ

ภายในชุดกิจกรรมแต่ละชุดประกอบด้วยหัวข้อ ในการวิจัยครั้งนี้ยึดหลักการสร้างชุดกิจกรรม ของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523: 122-123) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ดังต่อไปนี้

1. ชื่อกิจกรรม เป็นการตั้งชื่อชุดกิจกรรมให้มีความน่าสนใจและสอดคล้องกับจุดประสงค์ของแต่ละกิจกรรม
2. คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรม เป็นส่วนที่อธิบายถึงลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละชุดกิจกรรม
3. จุดประสงค์ เป็นสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นหลังจากที่นักเรียนทำชุดกิจกรรมแล้ว
4. เนื้อหาสาระ เป็นส่วนที่อธิบายถึงเนื้อหาที่ใช้ในชุดกิจกรรม
5. เวลาที่ใช้ เป็นส่วนที่บอกถึงเวลาที่ใช้ในการทำชุดกิจกรรม
6. สถานที่ เป็นส่วนที่ระบุไว้ในกิจกรรมว่าสมควรใช้สถานที่แบบใดในการทำกิจกรรม
7. สื่อการเรียนรู้ เป็นส่วนที่ระบุถึง สื่อ วัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในแต่ละชุดกิจกรรม
8. กิจกรรม เป็นส่วนที่อธิบายถึงขั้นตอนและวิธีการดำเนินกิจกรรม
9. การประเมินผล เป็นส่วนที่ประเมินการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยหลังการปฏิบัติจากชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

5.1.4 กำหนดกรอบในการสร้างแบบประเมินความเหมาะสม แผนการจัดการเรียนรู้และชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ ระดับความเหมาะสมมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยคำนวณคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีระดับความเหมาะสมและการแปลความหมายดังนี้

ระดับความเหมาะสม 5 หมายถึง มากที่สุด

ระดับความเหมาะสม 4 หมายถึง มาก

ระดับความเหมาะสม 3 หมายถึง ปานกลาง

ระดับความเหมาะสม 2 หมายถึง น้อย

ระดับความเหมาะสม 1 หมายถึง น้อยที่สุด

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย คะแนนความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้และชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

5.1.5 นำชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหาและกิจกรรมที่ใช้ในแต่ละชุดกิจกรรม จากนั้นนำกิจกรรมและการประเมินไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และความถูกต้องของภาษา และความเหมาะสมของกิจกรรมจากนั้นนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

5.1.6 นำชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ที่ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้วไปพบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของภาษาและความเหมาะสมของกิจกรรมและนำชุดกิจกรรมไปทดลองใช้ (Try out) กับเด็กนักเรียนอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนเสริมทักษะพัฐชญาณ์ (JUNO PARK METRO) สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนจำนวน 10 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เวลา 3 ครั้ง ครั้งละ 50 นาทีเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการใช้ชุดกิจกรรมทั้งในด้านความเหมาะสมของเนื้อหา ความยากง่ายของภาษาและเวลาที่ใช้ในแต่ละชุดกิจกรรม

5.1.6 นำชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของกิจกรรมอีกครั้งหนึ่งแล้วนำมาทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

5.2 แบบประเมินทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย

5.2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักการต่าง ๆ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน พัฒนาการทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย การสังเกต และการบันทึกของ จักรพงศ์ สุวรรณรัศมี (2553) สัญญลักษณ์ สุวรรณรัศมี (2533)

5.2.2 ศึกษาวิธีการสร้างและเทคนิคในการสร้างแบบประเมินทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย ของจักรพงศ์ สุวรรณรัศมี (2553) สัญญลักษณ์ สุวรรณรัศมี (2533) รติชน รัตนธรรม (2848) ศศศร เดชะกุล (2553) การวัดและประเมินความพร้อมสำหรับเด็กอนุบาลด้านร่างกาย ของวาโร เพ็งสวัสดิ์ (2540) การวัดและประเมินแนวใหม่ : เด็กปฐมวัย ของ สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2545)

มาปรับปรุงให้สอดคล้องและเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างในการทำวิจัย สร้างแบบประเมินเชิงปฏิบัติพัฒนาการทักษะทางศิลปะ สำหรับเด็กปฐมวัย โดยวัดทักษะการทำงานประสานสัมพันธ์กันของกล้ามเนื้อแขน มือ นิ้วมือ ร่วมกับสายตาใน การขีด เขียน ระบายสี การปั้น การฉีก ปะ พับ การขยำ บิด การประดิษฐ์ ร้อยลูกปัด และ การพิมพ์ภาพ

5.2.3 วิเคราะห์เนื้อหาจุดประสงค์ของกิจกรรม กำหนดพฤติกรรมที่แสดงถึงทักษะต้องการวัดเพื่อใช้ในการสร้างแบบประเมินทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

5.2.4 สร้างแบบประเมินการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ตามจุดประสงค์ของกิจกรรมในแต่ละชุดกิจกรรม เป็นแบบทดสอบการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย เรื่องละ 5 ด้านให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์ตามที่กำหนด มีขั้นตอนการสร้างและเกณฑ์การประเมินดังภาคผนวก ก.

5.2.5 นำแบบประเมินทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจเพื่อหาความถูกต้อง ความเหมาะสมของแบบประเมินทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย และกฎเกณฑ์การให้คะแนนพัฒนาการทักษะทางศิลปะ จำนวน 3 ท่าน

5.2.6 การแสดงหลักฐานความเที่ยงตรงของแบบประเมิน โดยนำแบบประเมินเชิงปฏิบัติพัฒนาการทักษะทางศิลปะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ลงความเห็นและให้คะแนนแบบประเมิน แล้วนำคะแนนที่ได้จากการลงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างพฤติกรรมกับจุดประสงค์ (IOC) โดยใช้กฎเกณฑ์คุณภาพตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป จึงถือว่าใช้ได้ (บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2526: 89)

สูตร $IOC = \frac{\sum R}{N}$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีประเด็นการประเมินสอดคล้องกับนิยามศัพท์ทักษะทางศิลปะ

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

กำหนดระดับความคิดเห็นไว้ดังนี้

+1 = สอดคล้องถ้าแน่ใจว่าประเด็นการประเมินสอดคล้องกับนิยามศัพท์ทักษะทางศิลปะ

0 = ไม่แน่ใจถ้าไม่แน่ใจว่าประเด็นการประเมินสอดคล้องกับนิยามศัพท์ทักษะทางศิลปะ

-1 = ไม่สอดคล้องหรือแน่ใจว่าประเด็นการประเมินไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์ทักษะทางศิลปะ

5.2.7 นำแบบประเมินทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย หาค่าความเชื่อมั่นของผู้สังเกต 2 คน โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องของผู้สังเกต โดยใช้สูตร RAI (Burry Stock. 1996: 256)

6. แบบแผนที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้ง นี้เป็นการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลอง One – Group Pretest – Posttest Design (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538: 248-249) มีลักษณะ ดังนี้

ตาราง 2 แบบแผนการทดลอง One – Group Pretest – Posttest Design

กลุ่ม	ก่อนสอน	ตัวแปรอิสระ	หลังสอน
E	T_1	X	T_2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการวิจัย

E คือ กลุ่มทดลอง

X คือ การพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ (Treatment)

T_1 คือ การประเมินก่อนการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย (Pretest)

T_2 คือ การประเมินหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ (Posttest)

7. วิธีดำเนินการวิจัย

การทดลองครั้งนี้ดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 เป็นเวลา 6 สัปดาห์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. สร้างความคุ้นเคยกับกลุ่มตัวอย่างเป็นเวลา 1 สัปดาห์
2. จัดเตรียมสภาพแวดล้อมภายในสถานที่ทำการทดลองให้เหมาะสม
3. ขั้นตอนก่อนการทดลองทำการประเมินความสามารถในการใช้ทักษะทางศิลปะก่อนการทดลอง (Pretest) โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการใช้ทักษะทางศิลปะที่ได้สร้างไว้
4. ขั้นดำเนินการทดลอง ดำเนินการทดลองด้วยตนเองโดยนำชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่ได้สร้างขึ้นมาทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 12 กิจกรรม ดังนี้

ตาราง 3 กำหนดการทดลอง

กิจกรรมสัปดาห์ที่	ชื่อกิจกรรม			วัน / เวลา
	ภาค	เรื่อง	กิจกรรม	
1	เหนือ	ร่มบ่อสร้าง	1. การหยดสี 2. การวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียน 3. การใช้กรรไกรตัดไหมพรม 4. การฉีกกระดาษ 5. การออกแบบตกแต่ง	อังคาร 09:30-10:20
2		กะเหรี่ยงคอยาว	1. การใช้สีเทียนวาดอวัยวะทั้ง5 ส่วนประกอบบนใบหน้า 2. การปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาว 3. การฉีกกระดาษตามรอยเส้น 4. การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 5. การร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพ	พฤหัส 09:30-10:20
3		ลอยโคม	1. การใช้ด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรง 2. การวาดภาพสี่เหลี่ยม 3. การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม 4. การม้วนกระดาษ 5. การขยำกระดาษเป็นก้อนกลม	อังคาร 09:30-10:20
4	อีสาน	ทุ่งกุลาร้องไห้	1. การใช้ฟองน้ำระบายสี 2. การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ 3. การประดิษฐ์ผลงาน โดยการใช้เมล็ดข้าว 4. การปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตประกอบเป็นรูปภาพ 5. การขยำกระดาษเป็นก้อนกลม	พฤหัส 09:30-10:20

ตาราง 3 (ต่อ)

กิจกรรมสัปดาห์ที่	ชื่อกิจกรรม			วัน / เวลา
	ภาค	เรื่อง	กิจกรรม	
5		ผีตาโขน	1. การการพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ 2. การฉีกกระดาษเป็นรูปสี่เหลี่ยม 3.การทากาวและปะกระดาษติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้ 4. การสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบ 5.การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็ง	อังคาร 09:30-10:20
6		อุทยานแห่งชาติผาแต้ม	1. การใช้ฟองน้ำระบายสีผสมสีกัน 2. การปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาว 3. การวาดภาพวงกลม 4. การใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปวงกลมให้ขาดจากกันได้ 5. การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมจนเต็ม	พฤหัส 09:30-10:20
7	กลาง	พระบรมมหาราชวัง	1. การจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตปะปนกัน 2. การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น 3. การลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงด้วยสีเทียน 4. การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยม 5. การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่ที่กำหนด	อังคาร 09:30-10:20

ตาราง 3 (ต่อ)

กิจกรรมสัปดาห์ที่	ชื่อกิจกรรม			วัน / เวลา
	ภาค	เรื่อง	กิจกรรม	
8		ตลาดน้ำอัมพวา	1. การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้ 2. การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 3. การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลม โดยการสังเกตจากผลไม้จำลอง 4. การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร 5. การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่งได้	พฤหัส 09:30-10:20
9		สะพานข้ามแม่น้ำแคว	1. การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์และผสมสีเข้าด้วยกัน 2. การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง และเส้นโค้ง 3. รู้จักการลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน 4. การประดิษฐ์โดยการเลียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีม 5. การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีของการกดแม่พิมพ์	อังคาร 09:30-10:20
10	ใต้	หนังตะลุง	1. การลากเส้นแนวตั้ง แนวนอน เส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอน 2. การระบายสีด้วยสีเทียน 3. การจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่ 4. การวาดรายละเอียดของใบหน้า 5. การใช้ปลายพู่กันหรือวัตถุที่มีปลายมนขูดสีเป็นรูปวงกลม สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพได้	พฤหัส 09:30-10:20

ตาราง 3 (ต่อ)

กิจกรรมสัปดาห์ที่	ชื่อกิจกรรม			วัน / เวลา
	ภาค	เรื่อง	กิจกรรม	
11		นกกรงหัวจุก	1. การระบายสีด้วยสีเทียน 2. การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรงได้ 3. การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้10 รู 4. การร้อยลูกปัดขนาดเล็กครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด 5. การปะกระดาษรูปสีเหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนด	อังคาร 09:30-10:20
12		เรือกอและ	1. การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้ 2. การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3ได้ 3. การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีของการกดแม่พิมพ์ 4. การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่น 5. การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม	พฤหัส 09:30-10:20

5. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจำนวน 1 คน รวมผู้ประเมิน 2 คน ดำเนินการทดลองโดยให้กลุ่มตัวอย่างได้รับการจัดชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 คน โดยใช้ระยะเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน ได้แก่วันอังคารและวันพฤหัสบดี ในช่วงเวลา 09:30 – 10:20 น.

6. ขั้นหลังการทดลอง เมื่อสิ้นสุดการทดลองพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์แล้ว ผู้วิจัยทำการประเมินความสามารถทักษะทางศิลปะหลังการทดลอง (Posttest) โดยใช้แบบทดลองและวิธีการตรวจสอบให้คะแนนเช่นเดียวกับการทดลองก่อนการทดลอง

8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลการทดลองมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตร (ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. 2538: 73)

$$\overline{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

$\overline{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียน

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คำนวณจากสูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544: 76)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$(\Sigma X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนยกกำลังสอง

N แทน จำนวนนักเรียน

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

2.1 ค่าความเที่ยงตรง

หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินเชิงปฏิบัติการพัฒนาทักษะทางศิลปะ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างลักษณะพฤติกรรมกับจุดประสงค์
(บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. 2526: 89)

สูตร $IOC = \frac{\Sigma R}{N}$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีประเด็นการประเมินสอดคล้องกับนิยามศัพท์ทักษะทางศิลปะ

ΣR แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของผู้สังเกต ผู้วิจัยนำแบบประเมินทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยไปทดลองใช้(Try out) และคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของผู้สังเกต 2 คน โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องของผู้สังเกต โดยใช้สูตร RAI (Burry Stock. 1996: 256)

$$RAI = 1 - \frac{\sum_{k=1}^{K}\sum_{n=1}^{N}\left(R_{1nk} - R_{2nk}\right)}{KN\left(I - 1\right)}$$

เมื่อ RAI แทน ดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน

$R_{1nk} - R_{2nk}$ แทน ผลการสังเกตของผู้สังเกตคนที่ 1 และคนที่ 2 ตามลำดับ

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

K แทน จำนวนพัฒนาการ

I แทน จำนวนช่วงคะแนน (1, 2 , 3)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบสมมติฐานในการเปรียบเทียบคะแนนจากแบบทดสอบการพัฒนาทักษะทางศิลปะก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยใช้สถิติ t – test for dependent - samples ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n\sum D^2 - \left(\sum D\right)^2}{\left(n-1\right)}}}$$,df=n-1

เมื่อ t แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน t – distribution

D แทน ความแตกต่างระหว่างคะแนนแต่ละคู่

n แทน จำนวนคู่

(ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544: 179)

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดลองและการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	แทน	จำนวนนักเรียน
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
$\overline{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t – distribution
***		มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการประเมินแบบประเมินทักษะ

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.1 ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินความเหมาะสม แผนการจัดการเรียนรู้และชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้ผลดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบประเมินทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยมีความเหมาะสมสอดคล้องตามองค์ประกอบด้านต่าง ๆ

ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่าเฉลี่ย $\overline{X}$	ระดับความเหมาะสม
		1	2	3		
1.	**ด้านแผนการจัดการเรียนรู้** 1.1 มีองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
	1.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมด้านความรู้ทักษะกระบวนการทางศิลปะ	5	5	5	5.00	มากที่สุด
	1.3 เนื้อหามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	มากที่สุด
	1.4 เนื้อหามีความละเอียดและชัดเจน	4	5	5	4.66	มากที่สุด
	1.5 เนื้อหาเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน	5	5	4	4.66	มากที่สุด
	1.6 เนื้อหามีความเหมาะสมกับเวลาเรียน	4	5	5	4.66	มากที่สุด
	1.7 ขอบข่ายเนื้อหาสาระสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน	4	5	5	4.66	มากที่สุด
	1.8 เนื้อหาที่กำหนดในกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมและมีประโยชน์ต่อผู้เรียน	4	5	5	4.66	มากที่สุด
	1.9 กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลายและเอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4	5	5	4.66	มากที่สุด
	1.10 สื่อการเรียนรู้ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย น่าสนใจ	5	5	5	5.00	มากที่สุด
	1.11 กิจกรรมการเรียนการสอนมีขั้นตอนตามลำดับจากง่ายไปหายาก	5	5	5	5.00	มากที่สุด
	1.12 กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา	5	5	5	5.00	มากที่สุด

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่าเฉลี่ย $\overline{X}$	ระดับความเหมาะสม
		1	2	3		
2	**ด้านการวัดและประเมินผล** 2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา	5	5	5	5.00	มากที่สุด
	2.2 เกณฑ์การประเมินผลเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละชุด	4	5	5	4.66	มากที่สุด
	2.3 การวัดและประเมินผลตรงกับการพัฒนาทักษะทางศิลปะ	4	5	5	4.66	มากที่สุด
	2.4 เทคนิคการวัดและประเมินผลเหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน	4	5	5	4.66	มากที่สุด
	2.5 วิธีการวัดและประเมินผลช่วยตรวจสอบการบรรลุจุดมุ่งหมายของชุดกิจกรรมได้จริง	4	5	5	4.66	มากที่สุด
3.	**ด้านการออกแบบชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์** 3.1 เหมาะสม จัดแบ่งหมวดหมู่ ง่ายต่อการใช้งาน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
	3.2 ขนาดและความสวยงาม เหมาะกับการใช้งานของครูผู้สอน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
	3.3 การออกแบบสอดคล้องกับเนื้อหา ครบทุกชุดกิจกรรม	5	5	5	5.00	มากที่สุด
4.	**ด้านชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์** 4.1 มีความถูกต้อง สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา	5	5	5	5.00	มากที่สุด
	4.2 มีความหลากหลาย ที่ใช้ในแต่ละชุดกิจกรรมและมีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
	4.3 มีสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละชุด	5	5	5	5.00	มากที่สุด
	4.4 เหมาะสมกับผู้เรียน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
	4.5 กิจกรรมช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะทางศิลปะ	5	5	5	5.00	มากที่สุด

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่าเฉลี่ย $\overline{X}$	ระดับความเหมาะสม
		1	2	3		
5	**คู่มือการใช้ชุดกิจกรรม(สำหรับครู)** 5.1 มีคำแนะนำในการใช้ชุดกิจกรรมสำหรับครูสื่อความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย	5	5	5	5.00	มากที่สุด
	5.2 กำหนดจำนวนชุดกิจกรรมได้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	มากที่สุด
	5.3 กำหนดบทบาทของครูผู้สอนได้ชัดเจน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
	5.4 กำหนดสิ่งที่ครูผู้สอนต้องเตรียมได้ชัดเจน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
	5.5 กำหนดแนวการประเมินผลการเรียนรู้ได้ชัดเจน	5	5	5	5.00	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย				5.00	มากที่สุด

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแบบประเมินทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยมีความเหมาะสมสอดคล้องตามองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ผลปรากฏว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 5.00)

นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะในส่วนของชุดกิจกรรมให้หาลักษณะเด่นที่เด่นชัดอย่างใดอย่างหนึ่ง และในคู่มือการใช้กิจกรรมสำหรับครูทำมาดีมากแล้ว หากมีตัวบ่งบอกหน้าในแต่ละกิจกรรม(index)เพื่อง่ายต่อการใช้ของครูจะดีขึ้นเพื่อไม่ต้องเปิดสารบัญในหาค้นหา แผนการจัดการเรียนรู้

1.2 ผลการปรับปรุงชุดกิจกรรมและคู่มือการใช้กิจกรรมสำหรับครู

ผลการปรับปรุงชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญในส่วนของชุดกิจกรรมโดยให้หาลักษณะเด่นที่เด่นชัดอย่างใดอย่างหนึ่ง ผู้วิจัยได้นำไปเพิ่มในส่วนของแผนการสอนขั้นสรุป คือเมื่อสอนจบในแต่ละภาคให้นักเรียนช่วยสรุปลักษณะเด่นของแต่ละภาคเพื่อเป็นการทบทวนกิจกรรมที่ได้ทำไป

ผลการปรับปรุงคู่มือการใช้กิจกรรมสำหรับครูตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญในส่วนของคู่มือการใช้กิจกรรมสำหรับครู ผู้วิจัยได้แก้ไขปรับรูปเล่มเพิ่มในส่วน ตัวบ่งบอกหน้าในแต่ละกิจกรรมเพื่อง่ายต่อการใช้ของครูโดยเจาะกระดาษและใส่ตัวเลขด้านข้างของแต่ละกิจกรรม แบ่งเป็น 12 กิจกรรมเพื่อง่ายต่อการค้นหาโดยไม่ต้องเปิดสารบัญ

1.3 ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินความเหมาะสม แผนการจัดการเรียนรู้และชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้ผลดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

รายการขอความคิดเห็น	**ประมาณค่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่**			**ค่า IOC**	**แปลผล**
	1	2	3		
กิจกรรมที่ 1 ภาคเหนือ เรื่องร่มบ่อสร้าง					
1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้ภายในเวลา 5 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
กิจกรรมที่ 2 ภาคเหนือ เรื่อง กะเหรี่ยงคอยาว					
1.การใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว หู จมูก ปาก ได้รวม 5 อวัยวะ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2. การปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวขนาดใดก็ได้อย่างน้อย 2 เส้นโดยอาจใช้มือเดียวหรือ 2 มือก็ได้ภายในเวลา 5 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.การฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ครูกำหนดได้ภายในเวลา 5 นาทีโดยการฉีกจะต้องฉีกกระดาษไม่ห่างจากรอยเส้นที่กำหนดเกิน 0.5 เซนติเมตร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบตามแบบโดยพับมุมกระดาษตรงกันและกรีดเป็นรอยพับได้เรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่งภายในเวลา 5 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5.การร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 เส้นภายในเวลา 10 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
กิจกรรมที่ 3 ภาคเหนือ เรื่อง ลอยโคม					
1.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรงตามขั้นตอน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.การวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนอย่างน้อย 2 ชิ้นภายในเวลา 5 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ตาราง 5 (ต่อ)

รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
3.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่เด็กวาดขึ้นโดยตัดกระดาษต้องเรียบ ไม่มีรอยฉีกขาดหรือรอยย่นของกระดาษที่แสดงให้เห็นว่าเด็กใช้มือข้างหนึ่งช่วยดึงให้กระดาษแยกออกจากกันอย่างน้อย 1 ชิ้น ภายในเวลา 5 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 2 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อนภายในเวลา 5 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
กิจกรรมที่ 4 ภาคอีสาน เรื่อง ทุ่งกุลาร้องไห้					
1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 โดยอิสระ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ (Finger Paint)โดยลากเส้นบนลงล่างใช้สีประมาณ 3 สีบนกระดาษโดยอิสระ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.การประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดจนครบจำนวน10 เม็ด ตกแต่งบนผลงานที่มีกาวภายในเวลา 5 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4. การปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนแกนไม้ที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปคนใส่เสื้อและใส่งอบภายในเวลา 5 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 4 ก้อนภายในเวลา 5 นาที		+1	+1	1.0	ใช้ได้
กิจกรรมที่ 5 ภาคอีสาน เรื่อง ผีตาโขน					
1.การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ อย่างน้อย 5 ตำแหน่ง ในพื้นที่กำหนดโดยดูความสม่ำเสมอของการกดนิ้ว ภายในเวลา 5 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยมโดยไม่กำหนดว่าจะมีขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ อย่างน้อย 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3. การปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยที่อยู่ในขอบเขตรูปทรงต่างๆภายในเวลา 20 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.การประดิษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้อย่างน้อย 4 แบบภายในเวลา 5 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5.การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู ภายในเวลา 5 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ตาราง 5 (ต่อ)

รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
กิจกรรมที่ 6 ภาคอีสาน เรื่อง ผาแต้ม					
1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีคือสีแดง และสีเหลือง ผสมกันเป็นสีส้มบนกระดาษขนาด A3 โดยเด็กสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีอะไร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.การปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวมากกว่า 10 เซนติเมตร ได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพได้ภายในเวลา 20 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.การวาดภาพวงกลมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.การใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้น	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมจนเต็มภายในเวลา 5 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
กิจกรรมที่ 7 ภาคกลาง เรื่อง พระบรมมหาราชวัง					
1.การจับฟู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตปะปนกัน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์ ภายในเวลา 10 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.การลากเส้น I แนวตั้ง__แนวนอนและ/ เส้นเฉียงด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยมโดยไม่กำหนดว่าจะมีขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ อย่างน้อย 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5.การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนด	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
กิจกรรมที่ 8 ภาคกลาง เรื่อง ตลาดน้ำอัมพวา					
1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้นภายในเวลา 5 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลอง เช่น ส้ม มังคุด เงาะ อย่างน้อย 3 ชนิด	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.การระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ ภายในเวลา 5 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ตาราง 5 (ต่อ)

รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
กิจกรรมที่ 9 ภาคกลาง เรื่อง สะพานข้ามแม่น้ำแคว					
1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3ได้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง I,เส้นเฉียง /,เส้น◜◝	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.รู้จักการลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.การประดิษฐ์โดยการเลียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีมอย่างน้อย 10 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพานภายในเวลา 10 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์ ภายในเวลา 10 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
กิจกรรมที่ 10 ภาคใต้ เรื่อง หนังตะลุง					
1.การลากเส้น I แนวตั้ง__แนวนอนและ/ เส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2เซนติเมตร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.การจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.การวาดรายละเอียดของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้รวม 4 อวัยวะ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5.การใช้ปลายพู่กันหรือวัตถุที่มีปลายมนขูดสีเป็นรูป วงกลม,สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพได้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
กิจกรรมที่ 11 ภาคใต้ เรื่อง นกกรงหัวจุก					
1.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง I ได้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รูภายในเวลา 10 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.การร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ดภายในเวลา 10 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5.การปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนดภายในเวลา 5 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ตาราง 5 (ต่อ)

รายการขอความคิดเห็น	ประมาณค่าความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
กิจกรรมที่ 12 ภาคใต้ เรื่อง เรือกอและ					
1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้นภายในเวลา 5 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3ได้	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีของการกดแม่พิมพ์ ภายในเวลา 10 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่เด็กวาดขึ้นโดยตัดกระดาษต้องเรียบ ไม่มีรอยฉีกขาดหรือรอยย่นของกระดาษที่แสดงให้เห็นว่าเด็กใช้มือข้างหนึ่งช่วยดึงให้กระดาษแยกออกจากกันอย่างน้อย 2 ชิ้น ภายในเวลา 5 นาที	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ผลปรากฏว่ามีความถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องอยู่ในระดับใช้ได้ (IOC เท่ากับ 1)

นอกจากนี้ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะในส่วนของชุดกิจกรรมควรปรับขนาดของผลงานนักเรียนให้เล็กลง (จาก A2 เป็น A3) เพื่อให้เหมาะกับวัยของเด็ก เนื่องจากถ้าผลงานมีขนาดใหญ่เกินไปเด็กอาจจะไม่มีความพยายามในการทำมากพอ ถ้าชิ้นเล็กลงจะมีกำลังใจมากกว่า

1.4 ผลการปรับปรุงชุดกิจกรรม

ผลการปรับปรุงชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญในส่วนของขนาดของผลงานนักเรียน ผู้วิจัยได้ปรับขนาดของกระดาษที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานเป็นขนาด A3 ทั้งหมด เพื่อให้เหมาะกับวัยของเด็กและให้เด็กมีกำลังใจในการสร้างผลงาน

1.5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการพัฒนาทักษะทางศิลปะของนักเรียนอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลสิทธิศาสตร์ หลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยนำคะแนนความแตกต่าง ระหว่างคะแนนก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์การพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้วิธีการทางสถิติ t – test for dependent samples ได้ผลดังแสดงในตาราง 6

ตอนที่ 2 ผลการทดลอง

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D	t	Sig
ก่อนใช้ชุดกิจกรรม	12	24.70	1.81	14.33***	.00
หลังใช้ชุดกิจกรรม	12	28.52	1.07		

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ทักษะทางศิลปะของเด็กระดับปฐมวัยหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตอนที่ 3 ผลการสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มตัวอย่างในการทดลองเป็นรายบุคคล

เด็กคนที่ 1 เพศ ชาย อายุ 3 ปี 6 เดือน เป็นเด็กที่อายุต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดในชั้นเรียน บุคลิกเป็นเด็กที่ช่างพูดช่างคุย ว่าเริง กล้าซักถาม มีความสนใจในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ถ้าเป็นงานที่ตัวเองสนใจ จะมีความพยายามในการทำงานจนสำเร็จ

ตาราง 7 ผลงานร่มบ่อสร้างของเด็กคนที่ 1

กิจกรรมที่ 1 เรื่อง ร่มบ่อสร้าง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร	5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน	1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร	5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ปรับปรุง	ปรับปรุง	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้
ผลงาน	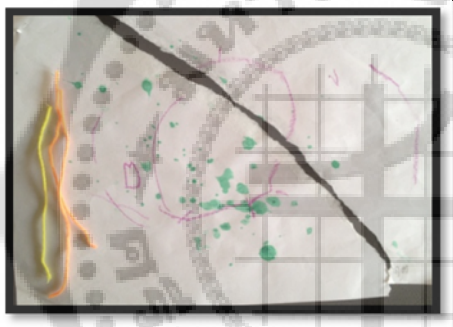									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 1 มีสมาธิในการฟังการเล่าเรื่องค่อนข้างดีเมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ ผู้วิจัยยังต้องแนะนำวิธีการควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียก การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร และในขั้นตอนของการออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงานในช่วงแรกไม่มั่นใจในการทำงานจะรอให้ผู้วิจัยบอกจึงจะกล้าลงมือปฏิบัติ ส่วนการวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอน และการใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้นนั้นยังไม่สามารถทำได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 1 เมื่อผู้วิจัยถามถึงที่มาของร่มบ่อสร้างสามารถตอบได้ และบอกได้ว่ารูปร่มที่ทำนั้นมาจากรูปทรงเรขาคณิตรูปทรงใดบ้าง หลังจากที่ผู้วิจัยสอนอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 1 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้

สามารถควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกได้ด้วยตนเอง ภาพผลงานมีการใช้สีสันได้สวยงามมีการกระจายของสีและเรียนรู้เทคนิคการใช้ระดับสูงต่ำของการหยดสี สามารถฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้ด้วยตนเองและนำมาตกแต่งเป็นด้ามร่มและสามารถออกแบบตกแต่งลวดลายบนร่มได้ด้วยตนเองโดยการนำเลื่อมดอกไม้ขนาดใหญ่สีม่วงมาวางตรงกลางของผลงานและเลื่อมรูปทรงต่างๆนำมาตกแต่งที่ด้ามร่มพร้อมกับไม้ไอศกรีม ในส่วนของการวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนต้องให้มีผู้อื่นคอยแนะนำ และสามารถใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้นผู้วิจัยยังต้องช่วยกระตุ้นในการสร้างผลงาน โดยเฉพาะกรรไกรต้องใช้ของตัวเองที่ใช้ประจำที่โรงเรียนจึงจะถนัดมากกว่าของที่ผู้วิจัยเตรียมให้ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 8 ผลงานกะเหรี่ยงคอยาวของเด็กคนที่ 1

กิจกรรมที่ 2 เรื่อง กะเหรี่ยงคอยาว

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ให้ครบ 5 อวัยวะ	2.การปั่นแป้งโด(วัว)เป็นเส้นยาวขนาดใดก็ได้ อย่างน้อย 2 เส้น	3.การฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ครูกำหนด	4.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบ	5.การร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 เส้น	1.การใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ให้ครบ 5 อวัยวะ	2.การปั่นแป้งโด(วัว)เป็นเส้นยาวขนาดใดก็ได้ อย่างน้อย 2 เส้น	3.การฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ครูกำหนด	4.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบ	5.การร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 เส้น
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 1ให้ความสนใจในการดูคลิปวีดีโอและฟังการเล่าเรื่องค่อนข้างดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำอยู่บ้าง สามารถปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวโดยที่ผู้วิจัยยังช่วยแนะนำเล็กน้อย สามารถฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ผู้วิจัยกำหนดได้ดีมากแต่ผู้วิจัยต้องให้คำแนะนำเพื่อให้สังเกตเส้นที่จะฉีกให้ดี สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบตามแบบโดยพับมุมกระดาษบิดเบี้ยวไม่ตรงกันเล็กน้อยและกรีดเป็นรอยพับได้เรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 รูได้ด้วยตนเองสรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เมื่อผู้วิจัยถามถึงถิ่นฐานและความเชื่อของกะเหรี่ยงคอยาวสามารถตอบได้ ถูกต้องชัดเจน หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 1 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับสีเทียนได้ถูกต้องและวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก รวม 5 อวัยวะได้ด้วยตนเองโดยภาพดวงตามีรายละเอียดชัดเจน จมูกมีความคล้ายกับของจริง สามารถใช้ฝ่ามือปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวอย่างน้อย 2 เส้นตามเวลาที่กำหนด ได้ด้วยตนเอง สามารถฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ผู้วิจัยกำหนดได้โดยการฉีกจะต้องฉีกกระดาษไม่ห่างจากรอยเส้นที่กำหนดเกิน 0.5 เซนติเมตรได้ด้วยตนเอง สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบตามแบบโดยพับมุมกระดาษยังไม่ตรงกันเท่าที่ควรและยังไม่สามารถกรีดเป็นรอยพับได้เรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง ภายในเวลา 5 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 4 เส้นภายในเวลา 10 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 9 ผลงานลอยโคมของเด็กคนที่ 1

กิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลอยโคม

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรง	2.การวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนอย่างน้อย 2 ขั้น	3.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่เว้นรอยย่นอย่างน้อย 2 ชั้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อน	1.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรง	2.การวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนอย่างน้อย 2 ขั้น	3.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่เว้นรอยย่นอย่างน้อย 2 ชั้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อน
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 1 ให้ความสนใจกับโคมของจริง การดูคลิปวีดีโอและฟังการเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรงได้ด้วยตัวเอง สามารถวาดภาพสี่เหลี่ยมโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ เมื่อแจกกรรไกรให้เด็กคนที่ 1 คุ้นเคยกับการโดนฝึกให้ตัดกระดาษอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งไม่ใช่การตัดตามเส้นรอบรูป จึงเข้าใจว่าผู้วิจัยต้องการให้ตัดตามแบบที่ตนเองเคยฝึกมาทำให้ไม่สามารถตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่วาดขึ้นได้ภายในเวลา 5 นาทีได้ สามารถม้วนกระดาษโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 1 สามารถเล่าเรื่องได้ว่าประเพณีลอยโคมนี้เป็นของภาคอะไร และวิธีการปล่อยโคมขึ้นสู่ท้องฟ้าได้อย่างไร หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 1 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับสีเทียน

และใช้ด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรงได้ด้วยตัวเองส่วนใหญ่จะเลือกใช้แต่สีขาวเพราะค่อนข้างเห็นชัดกว่าสีอื่นๆ แต่ก็มีสีส้มสีเหลืองแทรกอยู่บ้าง น้ำหนักในการลากเส้นชัดเจน สามารถวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยตัวเองอย่างน้อย 2 ชิ้นภายในเวลา 5 นาที สามารถตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่วาดขึ้นโดยตัดกระดาษเรียบกว่าครั้งแรก อาจมีรอยฉีกขาดหรือรอยย่นเล็กน้อยของกระดาษโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถม้วนกระดาษได้ด้วยตัวเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 10 ผลงานทุ่งกุลาร้องไห้ของเด็กคนที่ 1

กิจกรรมที่ 4 เรื่อง ทุ่งกุลาร้องไห้

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 โดยอิสระ	2.การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ โดยลากเส้นบนสองข้างให้สีไปประมาณ 3 สีบนกระดาษโดยอิสระ	3.การประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วห่อแม่มือก้านิ้วชี้วางที่ละเม็ดจนครบจำนวน10 เม็ด	4. การประกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นรถโดยใส่สีและใส่ลาย	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 4 ก้อน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 โดยอิสระ	2.การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ โดยลากเส้นบนสองข้างให้สีไปประมาณ 3 สีบนกระดาษโดยอิสระ	3.การประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วห่อแม่มือก้านิ้วชี้วางที่ละเม็ดจนครบจำนวน10 เม็ด	4. การประกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นรถโดยใส่สีและใส่ลาย	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 4 ก้อน
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 1 ให้ความสนใจกับการสัมผัสเมล็ดข้าว และตั้งใจฟังนิทานพื้นบ้านเรื่องทุ่งกุลาร้องไห้ ดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำโดยการใช้ฟองน้ำระบายสีในกรอบที่

กำหนดให้ยังไม่เรียบร้อยเต็มพื้นที่ สามารถเขียนภาพด้วยนิ้วมือโดยลากเส้นบนลงล่างบนกระดาษ โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ลักษณะของเส้นที่ลากจะค่อนข้างเบา น้ำหนักที่เห็นชัดจะเป็นเพียงปลายนิ้วที่จุดในการเริ่ม สามารถประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดจนครบจำนวน 10 เม็ด ได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที สามารถปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้น ทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปหุ่นไล่กาได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ลักษณะของภาพหุ่นไล่กาจะจัดเรียงตำแหน่งสลับกันในส่วนของรูปทรงสี่เหลี่ยมคางหมูมาวางคั่นระหว่างวงกลมและรูปเสื้อ สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 4 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 1 สามารถเล่าถึงลักษณะและความสำคัญของทุ่งกุลาร้องไห้ได้หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 1 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้ด้วยตนเอง สามารถเขียนภาพด้วยนิ้วมือโดยลากเส้นบนลงล่างใช้สีเขียวเข้ม สีเขียวอ่อนและสีเหลืองบนกระดาษโดยอิสระ สามารถประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดมากกว่า10 เม็ด ตกแต่งบนผลงานที่มีกาวได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที สามารถปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนไม้ไอศกรีมที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปหุ่นไล่กาภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 4 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง และนำมาทากาวตกแต่งที่เสื้อของหุ่นไล่กา สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 11 ผลงานผีตาโขนของเด็กคนที่ 1

กิจกรรมที่ 5 เรื่อง ผีตาโขน

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ อย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่กำหนดโดยดูความสม่ำเสมอของการกดนิ้ว	2.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	3. การปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปทรงต่างๆ	4.การปะติษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบ	5.การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู	1.การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ อย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่กำหนดโดยดูความสม่ำเสมอของการกดนิ้ว	2.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	3. การปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปทรงต่างๆ	4.การปะติษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบ	5.การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 1 ให้ความสนใจคลิปวีดีโอ ภาพประกอบ และตั้งใจฟังเรื่องเล่าดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือกดให้มีความสม่ำเสมอของน้ำหนักสีอย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่ที่กำหนดโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นคล้ายรูปสี่เหลี่ยม อย่างน้อย 5 ชิ้น ภายในเวลา10นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยออกนอกเส้นขอบเขตรูปทรงต่างๆบ้างเกิน 1 เซนติเมตรโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเองสามารถร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู ภายในเวลา 5 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 1 สามารถเล่าถึงที่มาและการละเล่นของผีตาโขนได้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 1 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือกดให้มีความสม่ำเสมอของน้ำหนักอย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่ที่กำหนดภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเองสามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยม อย่างน้อย 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้ด้วยตนเอง โดยกระดาษสีที่ปะอยู่นอกขอบเขตรูปทรงต่างๆอยู่บ้าง และออกแบบผลงานโดยการนำเศษกระดาษที่ฉีกมาตกแต่งรอบๆหน้ากากอีกด้วย การประดิษฐ์จากเศษวัสดุสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ดีมาก อย่างน้อย 4 แบบได้ด้วยตนเอง และนำรูปทรงดังกล่าวมาตกแต่งที่หน้ากากในช่องที่กำหนด สามารถร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 12 ผลงานอุทยานแห่งชาติผาแต้มของเด็กคนที่ 1

กิจกรรมที่ 6 เรื่อง อุทยานแห่งชาติผาแต้ม

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์ 2 สีคือสีแดง และสีเหลือง ผสมกันโดยเด็กสามารถบอกได้ว่าผสมกันแล้วสีอะไร	2.การปั้นแป้งโด้คลึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปทรงใดก็ได้	3.การวาดภาพวงกลมให้ได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมจนเต็ม	1.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์ 2 สีคือสีแดง และสีเหลือง ผสมกันโดยเด็กสามารถบอกได้ว่าผสมกันแล้วสีอะไร	2.การปั้นแป้งโด้คลึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปทรงใดก็ได้	3.การวาดภาพวงกลมให้ได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมจนเต็ม
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	ดี	ปรับปรุง	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 1 ให้ความสนใจดู ภาพประกอบ และตั้งใจฟังเรื่องเล่าดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีที่กำหนดผสมกันได้ด้วยตนเองและสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีส้มโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวน้อยกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพ โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถวาดภาพวงกลมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเองแต่ไม่สามารถใช้กรรไกรตัดเป็นรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้เลย สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดบนลงบนรูปวงกลมจนเต็มภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 1 สามารถเล่าถึงที่ตั้งของอุทยานแห่งชาติผาแต้มได้ว่าอยู่ภาคอะไรและความเป็นมาได้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 1 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีที่กำหนดผสมกันได้ด้วยตนเองแต่สียังไม่เชื่อมต่อกันได้ดีเท่าที่ควร แต่สามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีส้ม สามารถปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพไม่ได้เนื่องจากแป้งโดว์ที่เตรียมมาเมื่อโดนอาการเย็นของห้องแอร์ทำให้มีความแข็งตัวจึงยากต่อการใช้แรงกดสำหรับเด็ก สามารถวาดภาพวงกลมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง สามารถใช้กรรไกรตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดบนลงบนรูปวงกลมที่เป็นพระอาทิตย์ไม่เต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 13 ผลงานพระบรมมหาราชวังของเด็กคนที่ 1

กิจกรรมที่ 7 เรื่อง พระบรมมหาราชวัง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตปะปนกัน	2.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	3.การลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและ / เส้นเฉียงด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	5.การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนด	1.การจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตปะปนกัน	2.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	3.การลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและ / เส้นเฉียงด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	5.การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนด
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	ดี	ดี
ผลงาน	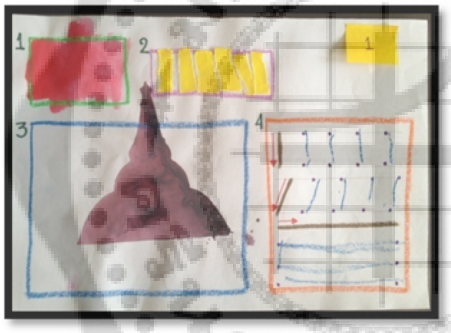									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 1 ให้ความสนใจดูภาพประกอบ และตั้งใจฟังเรื่องเล่าดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีออกนอกขอบเขตปะปนกันบ้างโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น มีความสม่ำเสมอของสีในการกดแม่พิมพ์ โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถลากเส้น แนวตั้ง แนวนอน และเส้นเฉียงด้วยสีเทียนได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยม อย่างน้อย 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษติดลงบนภาพให้อยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนดโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 1 สามารถเล่าถึงความสำคัญของพระบรมมหาราชวังได้และบอกผู้วิจัยได้ว่าพระบรมมหาราชวังอยู่ในภาคกลาง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 1 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนด สีออกนอกขอบเขตและปะปนกันบ้างโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำลักษณะ

ผลงานเด็กคนที่ 1 ยังจับพู่กันไม่ถนัด สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นมีความสม่ำเสมอของสีในการกดแม่พิมพ์ ได้ด้วยตนเอง ผลงานเด็กคนที่ 1 ได้เลือกใช้แม่พิมพ์ทั้ง 2 แบบ พิมพ์ลงในตำแหน่งที่เหนือกำแพงขึ้นไปเล็กน้อย และใช้สีปริมาณค่อนข้างมากทำให้บางตำแหน่งมีสีนองอยู่ เด็กคนที่ 1 สามารถลากเส้น แนวตั้ง ด้วยตัวเองแต่เส้นแนวนอนและเส้นเฉียงนั้นต้องมีผู้อื่นคอยแนะนำ ซึ่งเส้นแนวเฉียงลากค่อนข้างสั้นและใช้สีเขียวมีน้ำหนักเบามากจนลงสีโปสเตอร์ทับทำให้มองไม่ค่อยเห็นเท่าที่ควร สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยม มากกว่า 10 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตของกำแพงได้ด้วยตนเอง ตกแต่งผลงานโดยใช้สำลีตกแต่งเป็นก้อนเมฆบนท้องฟ้า สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 14 ผลงานตลาดน้ำอัมพวาของเด็กคนที่ 1

กิจกรรมที่ 8 เรื่อง ตลาดน้ำอัมพวา

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นให้ตั้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยมิเสียระ	3.การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จริงตาม เช่น ส้ม มังคุด เงาะ อย่างน้อย 3 ชนิด	4.การระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	5.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นให้ตั้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยมิเสียระ	3.การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จริงตาม เช่น ส้ม มังคุด เงาะ อย่างน้อย 3 ชนิด	4.การระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	5.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน						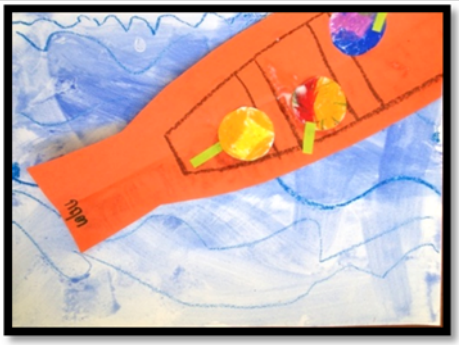				

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 1 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าดีมากช่างซักถามในสิ่งที่ตนเองนั้นสนใจ เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้นโดยมีเส้นปะแนะนำภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำการระบายสีนั้นยังออกนอกกรอบพื้นที่ที่กำหนดอยู่บ้างเล็กน้อย สามารถวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลองที่กำหนดอย่างน้อย 2 ชนิดโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ จากผลงานการวาด เงาะมีการเติมเส้นโดยรอบวงกลมด้วยสีเขียวดี แต่ภาพมังคุดยังดูไม่ค่อยออกแต่ก็มีลายเส้นที่พยายามวาดวงกลม 2 วงและขีดที่ภาพ สามารถระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตนเอง สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ ภายในเวลา 5 นาที โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 1 สามารถเล่าถึงลักษณะของตลาดน้ำอัมพวาได้และบอกได้ว่าสถานที่แห่งนี้อยู่ในภาคกลาง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 1 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ เนื่องจากเด็กวัยนี้การลากเส้นโค้งแบบคลื่นโดยไม่มีเส้นปะแนะนำให้ลากตาม จึงค่อนข้างยากในการลากเส้นด้วยตัวเองสามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระได้ด้วยตนเอง สามารถวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลองที่กำหนดอย่างน้อย 3 ชนิดได้ด้วยตนเอง จากผลงานการวาดและระบายสีเงาะ มีการผสมสีแดงและสีส้มเข้าด้วยกันอีกทั้งยังเติมเส้นตรงขีดโดยรอบผลวงกลมด้วยสีเขียว ผลส้มมีการผสมสีเหลืองและสีส้มเข้มเข้าด้วยกัน มังคุดมีการผสมสีม่วงและสีน้ำเงินและเติมวงกลมสีเขียวเพื่อเป็นจุก ผลไม้ทั้ง 3 ชนิดนี้ เด็กคนที่ 1 ได้ตกแต่งทำก้านเพิ่มเติมจากกระดาษสีเขียวที่ผู้วิจัยวางไว้ให้เลือก สามารถระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตนเอง สามารถพับกระดาษที่เป็นรูปเรือทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยได้ด้วยตัวเอง และนำภาพผลไม้มาจัดวางลงในเรือ ได้อยู่ในขอบเขตดี เลือกวางตำแหน่งของเรือ ออกนอกกระดาษที่ให้เล็กน้อย สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 15 ผลงานสะพานข้ามแม่น้ำแควของเด็กคนที่ 1

กิจกรรมที่ 9 เรื่อง สะพานข้ามแม่น้ำแคว

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มด้วยตนเองบนกระดาษขนาด A3 ได้	2.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้ง	3.รู้จักการลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน	4.การประดิษฐ์โดยการเลียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีม อย่างน้อย 5 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพาน	5.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มด้วยตนเองบนกระดาษขนาด A3 ได้	2.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้ง	3.รู้จักการลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน	4.การประดิษฐ์โดยการเลียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีม อย่างน้อย 5 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพาน	5.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 1 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์2 สีผสมกันสีน้ำเงินและสีม่วงโดยทั่วบนกระดาษ ได้ด้วยตนเอง สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียงเส้นโค้ง ได้ด้วยตนเอง สามารถลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียนได้ด้วยตนเอง สามารถประดิษฐ์โดยใช้ไม้ไอศกรีม อย่างน้อย 5 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพานได้ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์ ภายในเวลา 10 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 1 สามารถเล่าถึงที่มาของสะพานข้ามแม่น้ำแควได้ บอกได้ว่าสถานที่นี้อยู่ในภาคกลางและบรรยายผลงานว่าภาพที่ทำเป็นช่วงเวลากลางคืนมีการจุดพลุบนท้องฟ้า หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 1 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์2 สีผสมกันคือสีน้ำเงินและสีม่วงโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้ด้วยตนเอง สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียงเส้นโค้ง ได้ด้วยตนเอง สามารถลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียนได้ด้วยตนเองและสามารถเปรียบเทียบสีที่ลงได้ว่าเหมือนกับสีของเหล็ก สามารถประดิษฐ์โดยใช้ไม้ไอศกรีม 12 ชิ้นทากาววางลงในตำแหน่งโครงสะพานได้ดีภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยเห็นการพิมพ์ไม่ค่อยชัดเท่าที่ควรเพราะใช้สีปริมาณค่อนข้างมากทำให้สีไหลเข้าหากัน โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 16 ผลงานหนังตะลุงของเด็กคนที่ 1

กิจกรรมที่ 10 เรื่อง หนังตะลุง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การลากเส้น I แนวตั้งเส้นแนวนอนแนวทแยงตั้งและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	2.การระบายสีเทียนให้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2เซนติเมตร	3.การจับฟู่กันให้ถูกต้องและระบายสีได้ผลงานจนเต็มพื้นที่	4.การวาดลายละเอียดของใบหน้า ตา คิ้ว หู ปาก ได้ครบ 4 อย่าง	5.การใช้ปากเป่าฟู่กันหรือหัวดัดลายเป็นรูป วงกลม, สี่เหลี่ยม, สามเหลี่ยม และลวดลายเหมาะสม	1.การลากเส้น I แนวตั้งเส้นแนวนอนแนวทแยงตั้งและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	2.การระบายสีเทียนให้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2เซนติเมตร	3.การจับฟู่กันให้ถูกต้องและระบายสีได้ผลงานจนเต็มพื้นที่	4.การวาดลายละเอียดของใบหน้า ตา คิ้ว หู ปาก ได้ครบ 4 อย่าง	5.การใช้ปากเป่าฟู่กันหรือหัวดัดลายเป็นรูป วงกลม, สี่เหลี่ยม, สามเหลี่ยม และลวดลายเหมาะสม
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้
ผลงาน	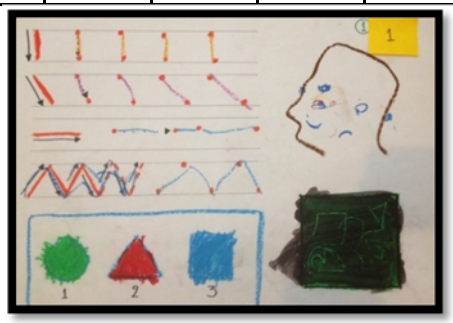									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 1 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าเรื่องดีมาก มีการซักถามตามความสนใจบ้างเป็นระยะ เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง สามารถระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปนิดหน่อยแต่ไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตนเอง สามารถจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง สามารถวาดรายละเอียดของใบหน้าได้รวม 4อวัยวะ คือ ตา คิ้ว หู และปาก เด็กคนที่ 1 พยายามวาดตาและหูให้มีรายละเอียดโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้ปลายพู่กันขูดสีเป็นรูปวงกลม,สี่เหลี่ยม, สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 1 สามารถเล่าถึงลักษณะของหนังตะลุง บอกได้ว่าเป็นการละเล่นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 1 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง สามารถระบายสีเทียนเห็นน้ำหนักที่เข้มและชัดเจนโดยออกนอกเส้นขอบรูปนิดหน่อยแต่ไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตนเอง สามารถจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีดำบนผลงานจนเต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง สามารถวาดรายละเอียดของใบหน้าได้รวม 4 อวัยวะ คือ ตา คิ้ว หู และปากให้มีรายละเอียดแบบที่ผู้วิจัยแนะนำโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้ปลายพู่กันขูดสีเป็นรูปวงกลม สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 17 ผลงานนกกรงหัวจุกของเด็กคนที่ 1

กิจกรรมที่ 11 เรื่อง นกกรงหัวจุก

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	2.การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง	3.การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู	4.การร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด	5.การปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนด	1.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	2.การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง	3.การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู	4.การร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด	5.การปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนด
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	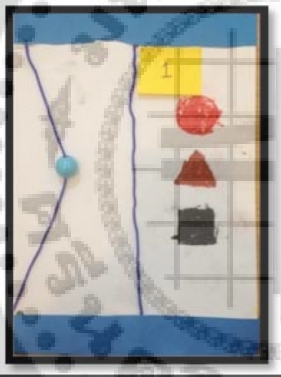									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 1 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตนเอง สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง ได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำสามารถร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู ภายในเวลา 10 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด ภายในเวลา 10 นาที ได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นตามขอบเขตที่กำหนดภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 1 สามารถเล่าถึงวัฒนธรรมพื้นบ้านของนกกรงหัวจุกได้ และบอกได้ว่าเป็นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว

เด็กคนที่ 1 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปเกิน 1-2 เซนติเมตรได้ด้วยตนเอง สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรงได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพเป็นกรงนกได้ 10 รู ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้ 5 เม็ดภายในเวลา 10 นาที ตกแต่งเป็นกรงนกด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า 2 ชิ้นตามขอบเขตที่กำหนดคือด้านบนและล่างของกรงนกภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง ออกแบบตกแต่งผลงานกรงนกจากเศษวัสดุที่ผู้วิจัยได้เตรียมไว้ให้ โดยทากาวจัดเรียง เลื่อมหลากสี รูปทรงต่างๆกระดุม และปอมปอมเป็นระเบียบบนกระดาษที่เป็นขอบบนและล่างของกรงนก สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 18 ผลงานเรือกอและของเด็กคนที่ 1

กิจกรรมที่ 12 เรื่อง เรือกอและ

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นให้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3ได้	3.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความเหมาะสมของสีของภาพกับแม่พิมพ์	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกังวลเป็นรอยหรือไม่มีรอยย่นอย่างน้อย 3ชิ้น	5.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 2 ชิ้น	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นให้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3ได้	3.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความเหมาะสมของสีของภาพกับแม่พิมพ์	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกังวลเป็นรอยหรือไม่มีรอยย่นอย่างน้อย 3ชิ้น	5.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 2 ชิ้น
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 1 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ จากการสังเกตความสม่ำเสมอของสีในการกดแม่พิมพ์ใช้ปริมาณสีค่อนข้างมาก ทำให้สีไหลเข้าหากัน สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวอาจมีรอยกรีดเป็นรอยหรือมีรอยยับย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปสี่เหลี่ยมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 2 ชิ้นได้ภายในเวลา 5 นาทีด้วยตนเองสรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 1 สามารถบอกถึงลักษณะและจุดเด่นของเรือกอและได้ และบอกได้ว่าเป็นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 1 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเองลักษณะของเส้นจะวาดเพียงตรงกลางของภาพทำให้เห็นเส้นคลื่นไม่เต็มพื้นด้านหลังเท่าที่ควร สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ที่เลือกใช้คือสีเขียวโดยทั่วบนกระดาษที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ จากการสังเกตดูความสม่ำเสมอของสี การกดแม่พิมพ์ยังใช้ปริมาณสีค่อนข้างมาก ทำให้ไม่สามารถเห็นลวดลายของแม่พิมพ์ที่เลือก คือรูปสี่เหลี่ยมและรูปดาวได้ชัดเจน สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวติดกับหลอดได้ 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปสี่เหลี่ยมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 2 ชิ้นได้ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

เด็กคนที่ 2 เพศ ชาย อายุ 3 ปี 8 เดือน เป็นเด็กที่อายุต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดในชั้นเรียน บุคลิก เป็นเด็กที่ยังโฟกัสกับงานไม่ค่อยได้ ไม่รู้จักควบคุมตนเอง ครูประจำชั้นแจ้งว่าเด็กคนที่ 2 พึ่งย้ายเข้ามาเรียนในช่วงเทอม 2 จากข้อมูลที่ได้รับแจ้ง สถานศึกษาที่เดิม ได้เลี้ยงเด็กคนที่ 2 ร่วมกับเด็กพิเศษเป็นระยะเวลานาน จึงมีส่วนส่งผลทำให้มีบุคลิกภาพของเด็กคนที่ 2 ไม่สามารถนั่งอยู่กับที่ได้เป็นเวลานาน หรือนั่งฟังอยู่ในบริบทเดิมได้เป็นเวลานาน

ตาราง 19 ผลงานร่มบ่อสร้างของเด็กคนที่ 2

กิจกรรมที่ 1 เรื่อง ร่มบ่อสร้าง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร	5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน	1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร	5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน
ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง	ปรับปรุง	พอใช้	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	พอใช้	ดี	ดี
ผลงาน	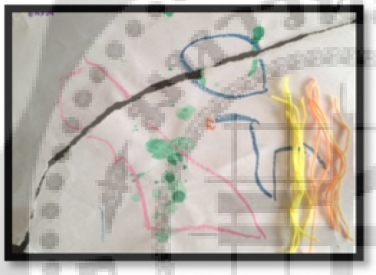									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 2 ไม่ค่อยมีสมาธิในการฟังการเล่าเรื่องเท่าที่ควร สนใจที่จะขอดูภาพและอุปกรณ์ที่คุณครูเตรียมมามากกว่า เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ครูยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ ผู้วิจัยต้องแนะนำวิธีการการใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกัน เด็กคนที่ 2 สามารถตัดได้จำนวน 10 เส้น การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวได้ไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรและขั้นตอนของการออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน เด็กคนที่ 2 ยังไม่สามารถควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกตามขั้นตอนได้เพราะชินกับการจับพู่กันจิ้มลงบนผลงานและระบายมากกว่าการหยดสี และยังไม่สามารถวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้คุณครูต้องใช้จุดช่วยในการแนะนำสร้างรูปสามเหลี่ยม แต่เด็กคนที่ 2 สนใจที่จะวาดรูปทรงอื่นที่ตนเองสนใจมากกว่า สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 2 ระดับคุณภาพพอใช้

หลังการทดลอง (Posttest) เมื่อผู้วิจัยถามถึงที่มาของร่มบ่อสร้าง เด็กคนที่ 2 สามารถตอบได้อย่างฉะฉาน และบอกได้ว่ารูปร่มที่ทำนั้นมาจากรูปทรงเรขาคณิตรูปทรงใดบ้างและชอบที่จะ

เล่าเรื่องประสบการณ์ของตัวเองในการได้ไปเที่ยวภาคเหนือให้เพื่อนๆฟัง หลังจากที่ครูผู้สอนอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 2 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกได้ด้วยตนเองแต่ก็ยังมีการใช้พู่กันจุดสีลงบนที่กระดาษอยู่บ้าง ค่อนข้างเลือกใช้สีน้อยจะเลือกใช้แต่สีที่ตนเองชอบคือสีแดงในการหยดสี สามารถฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาทีและสามารถออกแบบตกแต่งลวดลายบนร่มได้ด้วยตนเองได้อย่างน่าสนใจคือ นำเชือกมาติดที่ปลายร่มและใช้เลื่อมตกแต่งให้ดูเป็นระบายที่ปลายเชือก เลื่อมที่เหลือถูกนำมาจัดวางอย่างเป็นระเบียบอยู่ในด้านร่มและบนตัวร่ม ในส่วนของการวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนและการใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้นยังต้องมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 20 ผลงานกะเหรี่ยงคอยาวของเด็กคนที่ 2

กิจกรรมที่ 2 เรื่อง กะเหรี่ยงคอยาว

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ได้รวม 5 อวัยวะ	2.การปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวขนาดใดก็ได้ อย่างน้อย 2 เส้น	3.การฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ครูกำหนด	4.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบ	5.การร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพนาน กระดาษเข้าได้ 5 เส้น	1.การใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ได้รวม 5 อวัยวะ	2.การปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวขนาดใดก็ได้ อย่างน้อย 2 เส้น	3.การฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ครูกำหนด	4.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบ	5.การร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพนาน กระดาษเข้าได้ 5 เส้น
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ดี	ดี	ปรับปรุง	ปรับปรุง	ดี	ดี	ดี	พอใช้	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 2 ให้ความสนใจในการดูคลิปวีดีโอและฟังการเล่าเรื่องค่อนข้างดีในช่วงต้นแต่จะขอดูภาพประกอบซ้ำๆเป็นเวลานาน เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้าโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำอยู่บ้างตำแหน่งของอวัยวะแต่ละส่วนถูกต้องขาดเพียงรายละเอียดเช่น ตา จมูก หู จะวาดเป็นวงกลมส่วนปากและคิ้วจะขีดเป็นเส้นตรง สามารถปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาว โดยมีผู้วิจัยยังช่วยแนะนำเล็กน้อยสามารถฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ผู้วิจัยกำหนดได้ดีแต่ต้องแนะนำในการสังเกตอยู่บ้าง ไม่สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบตามแบบโดยพับมุมกระดาษบิดเบี้ยวไม่ตรงกันและไม่สามารถกรีดเป็นรอยพับได้เรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง โดยผู้วิจัยต้องทำให้ดูเป็นตัวอย่างก่อนจึงเข้าใจไม่สามารถร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 รูได้ด้วยตนเอง สามารถร้อยได้เพียง 3 รูในเวลาที่กำหนด สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เมื่อผู้วิจัยถามถึงถิ่นฐานและความเชื่อของกะเหรี่ยงคอยาวเด็กคนที่ 2 สามารถบอกเหตุผลได้ว่าทำไมต้องใส่ห่วงที่คอหลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 2 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับสีเทียนได้ถูกต้องและวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว หู จมูก ปาก ได้รวม 5 อวัยวะได้ด้วยตนเองโดยภาพมีรายละเอียดมากขึ้นกว่าช่วงแรก ดวงตามีรายละเอียดและมีการใส่อารมณ์เพิ่มให้กับภาพ แต่ตาอีกข้างวาดเพียงรูปวงกลมเบาๆ 2 วง จมูกยังวาดเป็นรูปทรงวงกลม ปากยังคงขีดเป็นเพียงเส้นตรงเหมือนในช่วงต้น สามารถใช้ฝ่ามือปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวอย่างน้อย 2 เส้นตามเวลาที่กำหนด ได้ด้วยตนเองและใช้ปลายเล็บกดตกแต่งลวดลายที่แป้งโดว์ให้เป็นลวดลายของคอเสื้อ สามารถฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ผู้วิจัยกำหนดได้ โดยไม่ห่างจากรอยเส้นที่กำหนดเกิน 0.5 เซนติเมตรได้ด้วยตนเอง สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบตามแบบโดยพับมุมกระดาษยังไม่ตรงกันเท่าที่ควรแต่สามารถกรีดเป็นรอยพับได้เรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง ภายในเวลา 5นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 เส้นภายในเวลา 10 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 21 ผลงานลอยโคมของเด็กคนที่ 2

กิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลอยโคม

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรง	2.การวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนอย่างน้อย 2 ขั้น	3.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 2 ชิ้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อน	1.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรง	2.การวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนอย่างน้อย 2 ขั้น	3.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 2 ชิ้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อน
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ปรับปรุง	ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี
ผลงาน	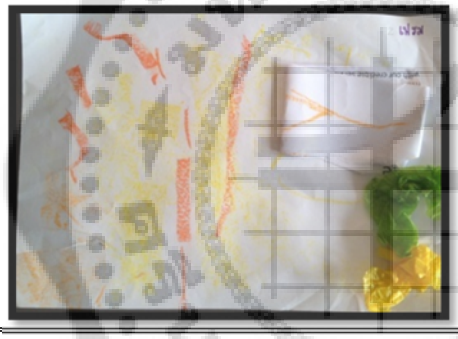									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 2 ให้ความสนใจมากกับการสัมผัสโคมของจริง การดูคลิปวีดีโอและฟังการเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรงโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ เด็กคนที่ 2 ยังไม่ค่อยคุ้นชินกับการใช้ด้านข้างของสีเทียน ไม่สามารถวาดภาพสี่เหลี่ยมตามขั้นตอนได้ ไม่สามารถตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่วาดขึ้นได้ สามารถม้วนกระดาษโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเองมี 1 ก้อนที่ขยำไม่ค่อยเรียบร้อยเท่าที่ควร สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 2 ระดับคุณภาพพอใช้

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 2 สามารถตอบได้ว่าประเพณีลอยโคมนี้เป็นของภาคอะไร และวิธีการปล่อยโคมขึ้นสู่ท้องฟ้าได้อย่างไร หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 2 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับสีเทียน

และใช้ด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรงได้ด้วยตัวเองแต่จะลากเป็นเส้นยาวจากบนลงล่าง มีการผสมสีเข้าด้วยกันโดยการนำสีส้มและสีเหลืองมาระบายทับสีขาว น้ำหนักในการลากเส้นค่อนข้างเบาไม่สม่ำเสมอ สามารถวาดภาพสี่เหลี่ยมโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำและมีการออกแบบตกแต่งได้น่าสนใจ คือวาดลวดลายบนภาพสี่เหลี่ยม จากคำบอกเล่ารูปที่วาดคือรูปพระอาทิตย์ สามารถตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่วาดขึ้นโดยตัดกระดาษเรียบกว่าครั้งแรก อาจมีรอยฉีกขาดหรือรอยย่นเล็กน้อยของกระดาษโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำอยู่บ้าง สามารถม้วนกระดาษได้ด้วยตัวเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 22 ผลงานทุ่งกุลาร้องไห้ของเด็กคนที่ 2

กิจกรรมที่ 4 เรื่อง ทุ่งกุลาร้องไห้											
	ก่อนการทดลอง						หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 โดยอิสระ	2.การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ โดยลากเส้นบนหลังด้วยสีประมาณ 3 สีบนกระดาษโดยอิสระ	3.การประดิษฐ์สู้ โดยการยีบแผ่นสีด้วยข้างด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้ว่างที่ละเอียดจนครบจำนวน 10 เม็ด	4. การประดิษฐ์รูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปใดก็ได้ตามใจชอบ	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 4 ก้อน		1.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 โดยอิสระ	2.การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ โดยลากเส้นบนหลังด้วยสีประมาณ 3 สีบนกระดาษโดยอิสระ	3.การประดิษฐ์สู้ โดยการยีบแผ่นสีด้วยข้างด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้ว่างที่ละเอียดจนครบจำนวน 10 เม็ด	4. การประดิษฐ์รูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปใดก็ได้ตามใจชอบ	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 4 ก้อน
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	ดี	ปรับปรุง	ดี		ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน											

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 2 ให้ความสนใจกับการสัมผัสเมล็ดข้าว และตั้งใจฟังนิทานพื้นบ้านเรื่องทุ่งกุลาร้องไห้ เป็นบางช่วง เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำโดยสามารถใช้ฟองน้ำระบายสีเต็มในกรอบที่กำหนดให้ สามารถเขียนภาพด้วยนิ้วมือโดยลากเส้นบนลงล่างบนกระดาษโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำลักษณะของเส้นที่ลากน้ำหนักเข้มเป็นเส้นยาว สามารถประดิษฐ์โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดจนครบจำนวน10 เม็ด ได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที สามารถปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปหุ่นไล่กาได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ลักษณะของภาพหุ่นไล่กาจะจัดเรียงตำแหน่งสลับกันโดยนำเสื้อไว้ด้านบนสุด งอบอยู่ตรงกลางระหว่างเสื้อและรูปทรงวงกลมที่เป็นหน้า สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 4 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 2 สามารถเล่าถึงลักษณะและความสำคัญของทุ่งกุลาร้องไห้ได้หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 2 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้ด้วยตนเอง สามารถเขียนภาพด้วยนิ้วมือโดยลากเส้นบนลงล่างที่เห็นลายนิ้วมือที่ชัดเจนส่วนใหญ่จะเป็นสีเขียวอ่อนสีเหลืองและสีเขียวเข้มแทรกนิดหน่อย บนกระดาษโดยอิสระ สามารถประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดมากกว่า10 เม็ด ตกแต่งบนผลงานที่มีกาวได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที สามารถปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนไม้ไอศกรีมที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปหุ่นไล่กาภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเองซึ่งตำแหน่งและการวางหุ่นไล่กาในครั้งนี้ดีกว่าครั้งแรกมาก สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 4 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง และนำมาทากาวตกแต่งที่เสื้อของหุ่นไล่กา สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 23 ผลงานผีตาโขนของเด็กคนที่ 2

กิจกรรมที่ 5 เรื่อง ผีตาโขน

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ อย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่กำหนดโดยดูความสม่ำเสมอของการกดนิ้ว	2.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	3. การปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยอยู่ในเส้นขอบเขตรูปทรงต่างๆ	4.การประดิษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบ	5.การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู	1.การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ อย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่กำหนดโดยดูความสม่ำเสมอของการกดนิ้ว	2.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	3. การปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยอยู่ในเส้นขอบเขตรูปทรงต่างๆ	4.การประดิษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบ	5.การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	พอใช้	ดี	พอใช้
ผลงาน	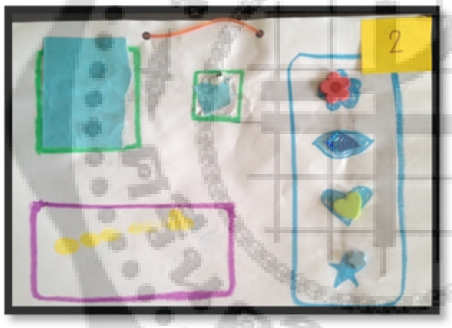									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 2 ให้ความสนใจดูคลิปวีดีโอ ภาพประกอบจะขอดูภาพซ้ำและดูนาน และตั้งใจฟังเรื่องเล่าดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือกดมีความสม่ำเสมอของน้ำหนัก 5 จุด ในพื้นที่ที่กำหนดโดย โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นคล้ายรูปสี่เหลี่ยม 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาที โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยอยู่ในเส้นขอบเขตรูปทรงต่างๆโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบภายในเวลา 5 นาทีได้โดยผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู ภายในเวลา 5 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 2 สามารถเล่าถึงที่มาและการละเล่นของผีตาโขนได้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 2 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือกดให้มีความสม่ำเสมอของน้ำหนัก 5 จุด ในพื้นที่ที่กำหนดโดย ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเองสามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยม อย่างน้อย 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยผู้อื่นแนะนำ โดยกระดาษสีที่ปะอยู่นอกขอบเขตรูปทรงต่างๆอยู่บ้าง และออกแบบผลงานโดยการนำเศษกระดาษที่ฉีกมาตกแต่งรอบๆหน้ากากอีกด้วย การประดิษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ดี อย่างน้อย 4 แบบได้ด้วยตนเอง และนำรูปทรงดังกล่าวมาตกแต่งที่หน้ากากในช่องที่กำหนด สามารถร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู ภายในเวลา 5 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 24 ผลงานอุทยานแห่งชาติผาแต้มของเด็กคนที่ 2

กิจกรรมที่ 6 เรื่อง อุทยานแห่งชาติผาแต้ม

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำจะบายสีไปสเตอร์ 2 สีคือสีแดง และสีเหลือง ผสมกันโดยเด็กสามารถบอกได้ว่าผสมกันแล้วเป็นสีอะไร	2.การปั้นแป้งโด้ดึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแต่เป็นแผ่นในรูปทรงใดก็ได้	3.การวาดภาพงกดมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การใช้กรรไกรปลายมนตัดดูปทรงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปทรงกลมจนเต็ม	1.การใช้ฟองน้ำจะบายสีไปสเตอร์ 2 สีคือสีแดง และสีเหลือง ผสมกันโดยเด็กสามารถบอกได้ว่าผสมกันแล้วเป็นสีอะไร	2.การปั้นแป้งโด้ดึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแต่เป็นแผ่นในรูปทรงใดก็ได้	3.การวาดภาพงกดมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การใช้กรรไกรปลายมนตัดดูปทรงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปทรงกลมจนเต็ม
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 2 ให้ความสนใจดูภาพประกอบ และตั้งใจฟังเรื่องเล่าแค่บางช่วง เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีที่กำหนดผสมกันและสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีส้มโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวน้อยกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพ โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถวาดภาพวงกลมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้กรรไกรตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้นได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดบนลงบนรูปวงกลมจนเต็มภายในเวลา 5 นาทีได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 2 ระดับคุณภาพพอใช้

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 2 สามารถตอบได้ถึงที่ตั้งของอุทยานแห่งชาติผาแต้มนั้นว่าอยู่ภาคอีสานและบอกเล่าถึงความเป็นมาของอุทยานแห่งชาติผาแต้มได้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 2 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีที่กำหนดผสมกันได้ด้วยตนเองและสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีส้ม สามารถปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวได้แต่ไม่สามารถแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพได้ผู้วิจัยจึงต้องคอยแนะนำและเนื่องจากแป้งโดว์ที่เตรียมมาเมื่อโดนอากาศเย็นของห้องแอร์ทำให้มีความแข็งตัวจึงยากต่อการใช้แรงกดสำหรับเด็ก สามารถวาดภาพวงกลมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง สามารถใช้กรรไกรรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดบนลงบนรูปวงกลมที่เป็นพระอาทิตย์จนเต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 25 ผลงานพระบรมมหาราชวังของเด็กคนที่ 2

กิจกรรมที่ 7 เรื่อง พระบรมมหาราชวัง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตปะปนกัน	2.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	3.การลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและ// เส้นเฉียงด้วยสีเทียนได้ตามขั้นตอน	4.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	5.การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนด	1.การจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตปะปนกัน	2.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	3.การลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและ// เส้นเฉียงด้วยสีเทียนได้ตามขั้นตอน	4.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	5.การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนด
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	ดี	ดี
ผลงาน	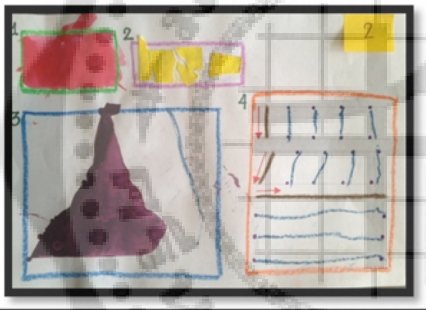									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 2 ให้ความสนใจดูภาพประกอบมาก แต่ไม่ค่อยตั้งใจฟังเรื่องเล่าเท่าที่ควร เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดมีสีออกนอกขอบเขตปะปนกันบ้างโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น มีความสม่ำเสมอของสีในการกดแม่พิมพ์ โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงด้วยสีเทียนได้ด้วยตัวเอง สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยม อย่างน้อย5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ เพราะลักษณะการฉีกจะเป็นเศษเสี้ยวมากกว่ารูปสี่เหลี่ยม สามารถปะกระดาษติดลงบนภาพให้อยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนดได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 2 สามารถตอบผู้วิจัยเมื่อเวลาตั้งคำถามถึงความสำคัญของพระบรมมหาราชวังได้ และสถานที่นี้อยู่ในภาคกลาง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 2 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับพู่กัน

ระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดมีสีออกนอกขอบเขตและปะปนกันบ้างโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำลักษณะผลงานของเด็กคนที่ 2 ยังจับพู่กันไม่ถนัดและ มักจะลืมปาดพู่กัน ทำให้มีสีหยดเลอะเทอะ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น สังเกตจากความสม่ำเสมอของสีในการกดแม่พิมพ์ สามารถทำได้ด้วยตนเอง ผลงานของเด็กคนที่ 2 ได้เลือกแม่พิมพ์ทั้ง 2 แบบ พิมพ์ลงในตำแหน่งที่ทับกำแพงนิดหน่อยและใช้สีปริมาณค่อนข้างมากไปทำให้บางตำแหน่งมีสีนองอยู่ เด็กคนที่ 2 สามารถลากเส้น แนวตั้ง เส้นแนวนอนและเส้นเฉียงต้องมีผู้อื่นคอยแนะนำจากผลงานลักษณะของเส้นไม่ค่อยมีทิศทางในการลาก แต่มีน้ำหนักในการลากที่เข้มและเห็นชัดเจน สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยม มากกว่า 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษติดลงบนภาพได้ด้วยตนเอง ลักษณะการปะติดนั้นออกนอกขอบเขตของกำแพงนิดหน่อย ตกแต่งผลงานด้วยสำลีแต่งเป็นก้อนเมฆบนท้องฟ้า สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 26 ผลงานตลาดน้ำอัมพวาของเด็กคนที่ 2

กิจกรรมที่ 8 เรื่อง ตลาดน้ำอัมพวา

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นในแนวตั้งแนวนอนและเส้นเฉียงได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระ	3.การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลอง เช่น ส้ม มังคุด เงาะ อย่างน้อย 3 ชนิด	4.การระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	5.การฉีกกระดาษเป็นชิ้นๆ แล้วฉีกเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นในแนวตั้งแนวนอนและเส้นเฉียงได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระ	3.การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลอง เช่น ส้ม มังคุด เงาะ อย่างน้อย 3 ชนิด	4.การระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	5.การฉีกกระดาษเป็นชิ้นๆ แล้วฉีกเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 2 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าเรื่องเป็นบางช่วง เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้นโดยมีเส้นปะแนะนำ ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์เต็มพื้นที่ที่กำหนดได้ด้วยตัวเองการระบายสีนั้นยังออกนอกกรอบพื้นที่ที่กำหนดอยู่บ้างเล็กน้อย สามารถวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลองที่กำหนดอย่างน้อย 2 ชนิดโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ จากผลงานการวาด เงาะมีการเติมเส้นตรงโดยรอบวงกลมด้วยสีเขียว ภาพมังคุดมีการระบายเติมวงกลมเข้ม 2 วงและเส้นขีดตรงอยู่ตรงกลางระหว่างวงกลมสีเขียวเพื่อให้เป็นจุกและก้าน สามารถระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ ภายในเวลา 5 นาที โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 2 สามารถเล่าถึงลักษณะของตลาดน้ำอัมพวาได้และบอกได้ว่าสถานที่นี้อยู่ในภาคกลาง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 2 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระได้ด้วยตนเอง สามารถวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลองที่กำหนดอย่างน้อย 3 ชนิดได้ด้วยตนเอง จากผลงานการวาดและระบายสีเงาะ มีการผสมสีแดง สีส้มอ่อนเข้าด้วยกันและเติมเส้นตรงขีดโดยรอบผลวงกลมด้วยสีเขียว ผลส้มมีการผสมสีเหลืองอ่อนและสีส้มเข้าด้วยกัน มังคุดมีการผสมสีม่วงและสีน้ำเงินและเติมวงกลมสีเขียวเข้มด้านบนเพื่อเป็นจุก ผลไม้ทั้ง 3 ชนิดนี้เด็กคนที่ 2 ได้ตกแต่งทำก้านเพิ่มเติมจากกระดาษสีเขียวที่ผู้วิจัยวางไว้ให้สามารถระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตนเอง สามารถพับกระดาษที่เป็นรูปเรือทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยได้ด้วยตัวเอง และนำภาพผลไม้มาจัดวางในพื้นที่ของเรือได้ดีไม่ออกนอกพื้นที่ เลือกวางตำแหน่งของเรืออยู่มุมพื้นที่ของกระดาษ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 27 ผลงานสะพานข้ามแม่น้ำแควของเด็กคนที่ 2

กิจกรรมที่ 9 เรื่อง สะพานข้ามแม่น้ำแคว

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	2.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้ง	3.รู้จักการลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน	4.การประดิษฐ์โดยการเรียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีมอย่างน้อย 5 ชิ้นทากาวลงตำแหน่งโครงสะพาน	5.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความเข้มอ่อนของสีจากการกดแม่พิมพ์	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	2.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้ง	3.รู้จักการลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน	4.การประดิษฐ์โดยการเรียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีมอย่างน้อย 5 ชิ้นทากาวลงตำแหน่งโครงสะพาน	5.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความเข้มอ่อนของสีจากการกดแม่พิมพ์
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้
ผลงาน	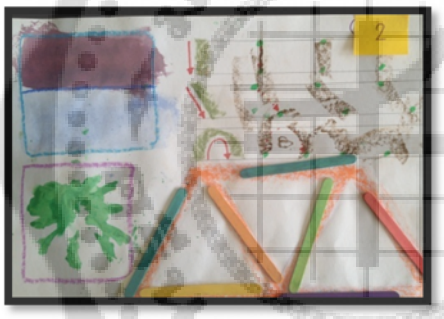									

กิจกรรมที่ 9 เรื่อง สะพานข้ามแม่น้ำแคว ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 2 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์2 สีผสมกันสีน้ำเงินและสีม่วงจนทั่วบนกระดาษ โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้ง ได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียนได้ด้วยตนเอง สามารถประดิษฐ์โดยใช้ไม้ไอศกรีม อย่างน้อย 5 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพานได้ภายในเวลา 10 นาทีได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ จากผลงานลักษณะการวางไม้ไอศกรีมออกนอกพื้นที่กำหนดบ้างเล็กน้อย สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำภาพที่พิมพ์มีปริมาณของสีค่อนข้างมากจึงดูไม่ค่อยออกว่าเป็นพลุ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 2 สามารถเล่าถึงที่มาของสะพานข้ามแม่น้ำแคว ได้บอกได้ว่าสถานที่นี้อยู่ในภาคกลางและบรรยายผลงานว่าภาพที่ทำเป็นช่วงเวลากลางคืนมีการจุดพลุบนท้องฟ้า หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 2 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์2 สีผสมกันคือสีน้ำเงินและสีม่วงโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้ด้วยตนเอง สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียงเส้นโค้ง ได้ด้วยตนเอง สามารถลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียนได้ด้วยตนเอง สามารถประดิษฐ์โดยใช้ไม้ไอศกรีม 12 ชิ้นทากาววางลงในตำแหน่งโครงสะพานได้ดีภายในเวลา 10 นาทีด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ภาพในการพิมพ์ไม่ค่อยเห็นเป็นพลุชัดเท่าที่ควรเพราะใช้สีปริมาณค่อนข้างมากทำให้สีไหลเข้าหากันและตกแต่งเพิ่มเติมด้วยกากเพชร สีม่วง สีเขียว และสีเงินตรงกลางภาพ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 28 ผลงานหนังตะลุงของเด็กคนที่ 2

กิจกรรมที่ 10 เรื่อง หนังตะลุง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การวาดภาพสีเทียนและฟื้นไปตามขั้นตอน	2.การระบายสีโปสเตอร์	3.การจัดวางตำแหน่งโครงสะพาน	4.การวาดภาพสีเทียนในน้ำ	5.การใช้แม่พิมพ์	1.การวาดภาพสีเทียนและฟื้นไปตามขั้นตอน	2.การระบายสีโปสเตอร์	3.การจัดวางตำแหน่งโครงสะพาน	4.การวาดภาพสีเทียนในน้ำ	5.การใช้แม่พิมพ์
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้
ผลงาน	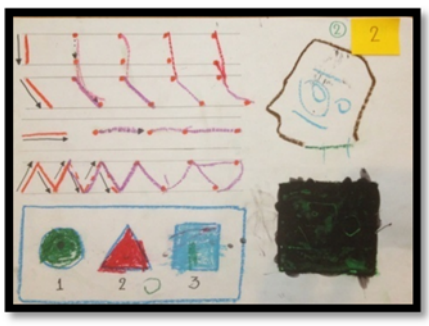									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 2 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าเรื่องเป็นบางช่วงของกิจกรรม เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ เด็กคนที่ 2 สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง สามารถระบายสีเทียนได้ด้วยตนเองโดยออกนอกเส้นขอบรูปบ้าง แต่ไม่เกิน 1-2 เซนติเมตรและบางภาพระบายสีไม่เต็มพื้นที่ สามารถจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง สามารถวาดรายละเอียดของใบหน้าได้รวม 4อวัยวะ คือ ตา คิ้ว หู และปาก เด็กคนที่ 2 พยายามวาดตาเป็นรูปทรงวงกลมเล็กและใหญ่ซ้อนกัน เส้นตรงขีดเป็นแนวนอนคือคิ้วและปาก เส้นโค้งเป็นหู โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้ปลายพู่กันขูดสีเป็นรูปวงกลม,สี่เหลี่ยม, สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 2 สามารถเล่าถึงลักษณะของหนังตะลุง บอกได้ว่าเป็นการละเล่นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 2 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเองโดยเส้นต่างๆนี้ ได้ออกแบบเป็นลวดลายลงไปที่ผลงาน สามารถระบายสีเทียนได้ด้วยตนเองโดยออกนอกเส้นขอบรูปบ้างแต่ไม่เกิน 1-2 เซนติเมตรในช่วงต้นชั่วโมงเด็กคนที่ 2 ระบายสีค่อนข้างเข้ม หลังจากสร้างผลงานไปสักระยะผู้วิจัยต้องคอยกระตุ้นให้ระบายสีจนเต็มพื้นที่ ที่กำหนด สามารถจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง สามารถวาดรายละเอียดของใบหน้าได้รวม 4อวัยวะ คือ ตา คิ้ว หู และปาก หลังจากที่แนะนำให้สังเกตวิธีการวาดแล้ว เด็กคนที่ 2 พยายามวาดตาให้มีรายละเอียดมากยิ่งขึ้นคือ วาดเป็นเส้นโค้งบนและล่าง มีวงกลมซ้อนกันข้างในเป็นตาดำและตาขาว เส้นโค้งขีดเป็นคิ้ว ปาก และหูที่มีเส้นโค้งซ้อนกัน โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้ปลายพู่กันขูดสีเป็นรูปวงกลม สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 29 ผลงานนกกรงหัวจุกของเด็กคนที่ 2

กิจกรรมที่ 11 เรื่อง นกกรงหัวจุก

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	2.การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง	3.การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู	4.การร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด	5.การปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนด	1.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	2.การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง	3.การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู	4.การร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด	5.การปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนด
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี
ผลงาน	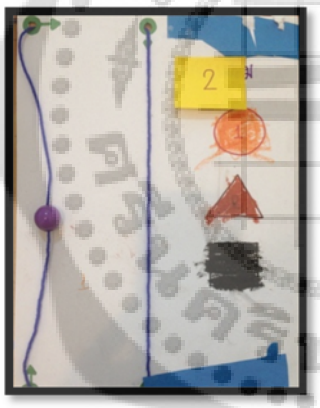									

กิจกรรมที่ 11 เรื่อง นกกรงหัวจุก ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 2 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่องเป็นบางช่วงของกิจกรรมแต่มีสมาธิในการนั่งฟังได้นานขึ้นกว่าในกิจกรรมช่วงแรกๆ เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถระบายสีเทียนได้แต่ออกนอกเส้นขอบรูปเกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตนเอง ไม่สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรงตามขั้นตอนได้ สามารถร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น -ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู ภายในเวลา 10 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นตามขอบเขตที่กำหนดภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 2 สามารถเล่าถึงวัฒนธรรมพื้นบ้านของนกกรงหัวจุกได้ และบอกได้ว่าเป็นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 2 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตรได้ด้วยตนเอง สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรงได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพเป็นกรงนกได้ 10 รูภายในเวลา 10 นาที ได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้ 7 เม็ดภายในเวลา 10 นาทีตกแต่งเป็นกรงนกได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า 2 ชิ้นตามขอบเขตที่กำหนดคือด้านบนและล่างของกรงนกภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง ออกแบบตกแต่งผลงานกรงนกจากเศษวัสดุที่ผู้วิจัยได้เตรียมไว้ให้ โดยทากาวจัดเรียง เลื่อมหลากสี รูปทรงต่างๆ กระดุม และปอมปอมเป็นระเบียบบนกระดาษที่เป็นขอบบนและล่างของกรงนก สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 30 ผลงานเรือกอและของเด็กคนที่ 2

กิจกรรมที่ 12 เรื่อง เรือกอและ

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.กางใช้เทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.กางใช้พู่จุ่มน้ำระบายสีไปเสตอร์ โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	3.กางพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่เตรียมไว้ ในการพิมพ์ดูความสม่ำเสมอของสีของกางดแม่พิมพ์	4.กางม้วนกระดาษให้ม้วนยาวต่อเนื่องกันโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือ ไม่เรียงยับย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น	5.กางตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 2 ชิ้น	1.กางใช้เทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.กางใช้พู่จุ่มน้ำระบายสีไปเสตอร์ โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	3.กางพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่เตรียมไว้ ในการพิมพ์ดูความสม่ำเสมอของสีของกางดแม่พิมพ์	4.กางม้วนกระดาษให้ม้วนยาวต่อเนื่องกันโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือ ไม่เรียงยับย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น	5.กางตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 2 ชิ้น
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	พอใช้
ผลงาน	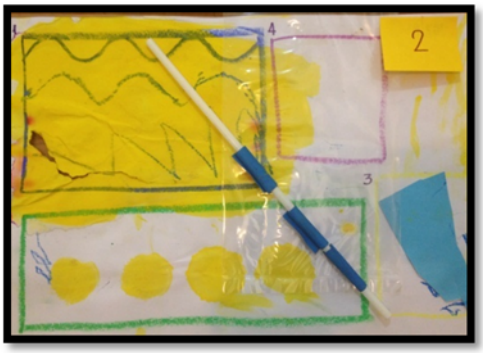									

กิจกรรมที่ 12 เรื่อง เรือกอและ ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 2 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้ 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง ลักษณะการลากเส้น 3 เส้นแรกเป็นเส้นโค้งแบบคลื่นถูกต้อง 2 เส้นหลังเหมือนเส้นฟันปลา สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ จากการสังเกตจากความสม่ำเสมอของสี การกดแม่พิมพ์ใช้ปริมาณสีค่อนข้างน้อย ทำให้ไม่ค่อยเห็นลวดลายเท่าที่ควร สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวอาจมีรอยกรีดเป็นรอยหรือมีรอยยับย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปสี่เหลี่ยมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 2 ชิ้นได้ภายในเวลา 5 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 2 สามารถบอกถึงลักษณะและจุดเด่นของเรือกอและได้ และบอกได้ว่าเป็นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 2 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเองลักษณะเส้นจะวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 3 เส้น สลับกับเส้นโค้งที่มีมุมเกือบแหลมเป็นฟัน 2 เส้น สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ที่เลือกใช้คือสีเหลือง โดยทั่วบนกระดาษที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ดูจากความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์ยังใช้ปริมาณสีค่อนข้างมาก ทำให้ไม่สามารถเห็นลวดลายของแม่พิมพ์ที่เลือก คือรูปวงกลมไม่ชัดเจนสีไหลเข้าหากัน สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวติดกับหลอดได้ 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปสี่เหลี่ยมให้ขาดออกจากกันได้ 2 ชิ้นได้ภายในเวลา 5 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

เด็กคนที่ 3 เพศ หญิง อายุ 3 ปี 3 เดือน เป็นเด็กที่อายุต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดในชั้นเรียนบุคลิก เป็นเด็กที่เรียบร้อย ประณีต ทำงานค่อนข้างเป็นระเบียบ สามารถเข้าใจคำสั่งและเรียนรู้ได้เร็ว ครูประจำชั้นแจ้งว่าเด็กคนที่ 3 พึ่งย้ายเข้ามาเรียนในช่วงเทอม 2 จากข้อมูลที่ได้รับแจ้งเด็กย้ายมาจากสถานศึกษาเดิมที่เข้มงวดมาก และที่บ้านมีแต่ผู้ใหญ่ ส่งผลให้เด็กคนที่ 3 มีความเป็นระเบียบวินัยเคร่งครัดในตัวเองสูงมาก และมีความกลัวที่ตนเองจะทำผิด หรือกลัวการถูกซักถามจากคุณครู

ตาราง 31 ผลงานร่มบ่อสร้างของเด็กคนที่ 3

กิจกรรมที่ 1 เรื่อง ร่มบ่อสร้าง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่เต็มกว่า 5 เซนติเมตร	5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน	1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่เต็มกว่า 5 เซนติเมตร	5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน
ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง	ปรับปรุง	พอใช้	ปรับปรุง	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี
ผลงาน	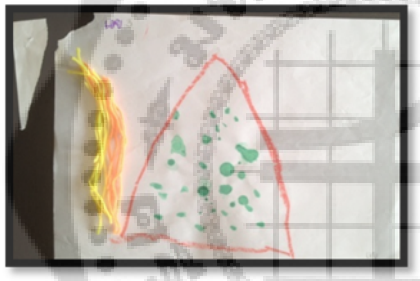									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 3 ให้ความสนใจตั้งใจฟังการเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ ผู้วิจัยยังต้องแนะนำวิธีการการใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกัน เด็กคนที่ 3 สามารถตัดได้จำนวน10 เส้น ขั้นตอนของการออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน การวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนเมื่อผู้วิจัยแนะนำทำให้มั่นใจในการลากเส้นวาดภาพสามเหลี่ยมได้เป็นอย่างดี เด็กคนที่ 3 ยังไม่สามารถควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกตามขั้นตอนได้เพราะชินกับการจับพู่กันจิ้มลงบนผลงานและระบายมากกว่าการหยดสี และไม่มั่นใจในการฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวจึงเลือกฉีกกระดาษแค่มุมออกมาสรุประดับเกณฑ์การประเมิน 2 ระดับคุณภาพพอใช้

หลังการทดลอง (Posttest) เมื่อผู้วิจัยถามถึงที่มาของร่มบ่อสร้างเด็กคนที่ 3 สามารถตอบได้ และบอกได้ว่ารูปร่มที่ทำนั้นมาจากรูปทรงเรขาคณิตรูปทรงใดบ้าง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 3 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถ

ฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที สามารถควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกได้ด้วยตนเองแต่ก็ยังมีการใช้พู่กันจุดสีลงบนที่กระดาษอยู่บ้าง เลือกใช้สีในการสร้างผลงานค่อนข้างน้อย ใช้แต่เพียงสีเขียว มีสีแดงเข้ามาแทรกเล็กน้อย และไม่กระจายตัวในการหยดสีจะหยดแค่บริเวณตรงกลางของภาพเท่านั้นและสามารถออกแบบตกแต่งลวดลายบนร่มได้ด้วยตนเองได้อย่างน่าสนใจคือ นำเชือกมาติดเรียงเป็นเส้นตามแนวนอนที่ปลายร่ม นำไม้ไอศกรีมมาตกแต่งเป็นด้ามร่ม และเลือกเลื่อมสีม่วงขนาดและรูปทรงที่แตกต่างมาตกแต่งเป็นลวดลายของร่มและด้ามในส่วนของการวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนและการใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้นยังต้องมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 32 ผลงานกะเหรี่ยงคอยาวของเด็กคนที่ 3

กิจกรรมที่ 2 เรื่อง กะเหรี่ยงคอยาว

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีนิ้วมือวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ให้ครบ 5 อย่างละ	2.การปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวขนาดใดก็ได้ อย่างน้อย 2 เส้น	3.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า	4.การพับกระดาษสี่เหลี่ยมจัตุรัสเป็นรูปร่ม 1 หุบ	5.การร้อยเชือกเข้ากับรูของปกภาพหุบกระดาษเข้าไว้ 5 เส้น	1.การใช้สีนิ้วมือวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ให้ครบ 5 อย่างละ	2.การปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวขนาดใดก็ได้ อย่างน้อย 2 เส้น	3.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า	4.การพับกระดาษสี่เหลี่ยมจัตุรัสเป็นรูปร่ม 1 หุบ	5.การร้อยเชือกเข้ากับรูของปกภาพหุบกระดาษเข้าไว้ 5 เส้น
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 3 ให้ความสนใจในการดูคลิปวีดีโอและฟังการเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้าได้ด้วยตัวเองซึ่งมีรายละเอียดที่ชัดเจน น้ำหนักเข้มมั่นใจในการลากเส้นดีมาก ตำแหน่งของอวัยวะแต่ละส่วนถูกต้องครบถ้วน สามารถปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวได้ด้วยตัวเอง สามารถฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ผู้วิจัยกำหนดได้ด้วยตัวเอง สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบตามแบบได้ด้วยตัวเอง โดยพับมุมตรงกันและกรีดเป็นรอยพับได้เรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง สามารถร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 รูโดยมีผู้วิจัยคอยแนะนำบ้าง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เมื่อผู้วิจัยถามถึงถิ่นฐานและความเชื่อของกะเหรี่ยงคอยาว เด็กคนที่ 3 สามารถบอกเหตุผลได้ว่าทำไมต้องใส่ห่วงที่คอหลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 3 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับสีเทียนได้ถูกต้องและวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้รวม 5 อวัยวะได้ด้วยตนเอง โดยภาพมีรายละเอียดมากขึ้นกว่าช่วงแรก ดวงตามีตาในและตานอก จมูก คิ้ว ปาก และหูยังคงวาดเหมือนช่วงต้น สามารถใช้ฝ่ามือปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาว 2 เส้นตามเวลาที่กำหนด ได้ด้วยตนเอง สามารถฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ผู้วิจัยกำหนดได้โดยไม่ห่างจากรอยเส้นที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบได้ด้วยตัวเอง สามารถพับตามแบบโดยพับมุมตรงกันและกรีดเป็นรอย พับได้เรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง สามารถร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 เส้นภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 33 ผลงานลอยโคมของเด็กคนที่ 3

กิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลอยโคม

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรง	2.การวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนอย่างน้อย 2 ขั้น	3.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 2 ชั้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อน	1.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรง	2.การวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนอย่างน้อย 2 ขั้น	3.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 2 ชั้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อน
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 3 ให้ความสนใจตื่นเต้นมากกับการสัมผัสโคมของจริง และเล่าประสบการณ์ของตัวเองในการลอยโคมให้เพื่อนๆฟัง มีสมาธิในการดูคลิปวีดีโอและฟังผู้วิจัยเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรงโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ เด็กคนที่ 3 ยังไม่ค่อยคุ้นชินกับการใช้ด้านข้างของสีเทียนในการลากเส้นจะระบายสีกดน้ำหนักให้เห็นสีเข้มมากกว่า สามารถวาดภาพสี่เหลี่ยมตามขั้นตอนได้ด้วยตัวเอง สามารถตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่วาดขึ้นได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ แต่รูปสี่เหลี่ยมที่ตัดออกมานั้นฉีกขาดแยกออกจากกันทำให้ม้วนกระดาษลำบาก ทำให้ผู้วิจัยต้องคอยแนะนำในการม้วนกระดาษ สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 2 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเองมีสรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 3 สามารถตอบได้ว่าประเพณีลอยโคมนี้เป็นของภาคเหนือ และวิธีการปล่อยโคมขึ้นสู่ท้องฟ้านั้นใช้ความร้อนโดยการจุดไฟ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 3 มีการพัฒนาทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับสีเทียนและใช้ด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรงได้ด้วยตัวเองแต่จะลากเป็นเส้นยาวและสั้นสลับกันบ้าง จากบนลงล่าง เลือกใช้สีที่หลากหลายโดยเลือกใช้ สีขาว สีส้มและสีเหลือง น้ำหนักในการลากเส้นค่อนข้างเข้ม สามารถวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยตัวเอง สามารถตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่วาดขึ้นโดยตัดกระดาษเรียบร้อยกว่าครั้งแรกมาก สามารถม้วนกระดาษได้ด้วยตัวเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 2 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 34 ผลงานทุ่งกุลาร้องไห้ของเด็กคนที่ 3

กิจกรรมที่ 4 เรื่อง ทุ่งกุลาร้องไห้

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 โดยอิสระ	2.การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ โดยลากเส้นบนสีต่างๆที่ละประมาณ 3 สีบนกระดาษโดยอิสระ	3.การประดิษฐ์ รู้ โดยการทับเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้ข้างที่ละเม็ดจนครบจำนวน10เม็ด	4. การประดิษฐ์ดอกไม้ไหวพริบจากเศษกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปดอกไม้ที่ชื่นชอบและใส่สีตามใจชอบ	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 4 ก้อน	1.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 โดยอิสระ	2.การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ โดยลากเส้นบนสีต่างๆที่ละประมาณ 3 สีบนกระดาษโดยอิสระ	3.การประดิษฐ์ รู้ โดยการทับเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้ข้างที่ละเม็ดจนครบจำนวน10เม็ด	4. การประดิษฐ์ดอกไม้ไหวพริบจากเศษกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปดอกไม้ที่ชื่นชอบและใส่สีตามใจชอบ	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 4 ก้อน
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	ดี	ปรับปรุง	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 3 ให้ความสนใจกับการสัมผัสเมล็ดข้าว และตั้งใจฟังนิทานพื้นบ้านเรื่องทุ่งกุลาร้องไห้ดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำโดยสามารถใช้ฟองน้ำระบายสีจนเต็มในกรอบที่กำหนด สามารถเขียนภาพด้วยนิ้วมือโดยลากเส้นบนลงล่างบนกระดาษโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ลักษณะของเส้นที่ลากน้ำหนักเข้มเป็นเส้นสั้นๆ สามารถประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดจนครบจำนวน10 เม็ด ได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที สามารถปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปหุ่นไล่กาได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ลักษณะของภาพหุ่นไล่กาจะจัดเรียงตำแหน่งถูกต้องในตำแหน่ง รูปวงกลมและเสื้อ แต่ งอบอยู่ผิดตำแหน่ง คืออยู่ล่างสุดของภาพ สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 4 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 3 สามารถเล่าถึงลักษณะและความสำคัญของทุ่งกุลาร้องไห้ได้หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 3 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆ ขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้ด้วยตนเอง สามารถเขียนภาพด้วยนิ้วมือโดยลากเส้นจากบนลงล่างเห็นลายนิ้วมือที่ชัดเจน และสีที่เลือกใช้ส่วนใหญ่จะเป็นสีเหลือง สีเขียวอ่อนและสีเขียวเข้มแทรกนิดหน่อย บนกระดาษโดยอิสระ สามารถประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดมากกว่า 10 เม็ด ตกแต่งบนผลงานที่มีกาวได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที สามารถปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนไม้ไอศกรีมที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปหุ่นไล่กาภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเองซึ่งตำแหน่งและการวางหุ่นไล่กาในครั้งนี้ถูกต้องแต่ตำแหน่งที่ทากาวติดบนไม้ไอศกรีมค่อนข้างเอียงไปทางขวาด้านล่างของภาพ สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 4 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง และนำมาทากาวตกแต่งที่เสื้อของหุ่นไล่กา สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 35 ผลงานผีตาโขนของเด็กคนที่ 3

กิจกรรมที่ 5 เรื่อง ผีตาโขน

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ อย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่กำหนดโดยดูความสม่ำเสมอของการกดนิ้ว	2.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	3. การปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยที่อยู่ในขอบเขตรูปทรงต่างๆ	4.การปะกระดาษสีจากวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบ	5.การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู	1.การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ อย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่กำหนดโดยดูความสม่ำเสมอของการกดนิ้ว	2.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	3. การปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยที่อยู่ในขอบเขตรูปทรงต่างๆ	4.การปะกระดาษสีจากวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบ	5.การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	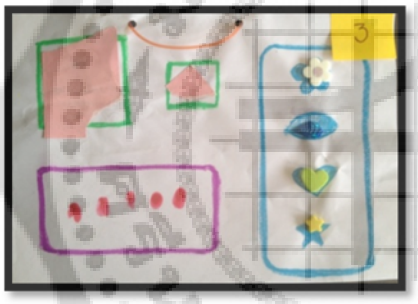									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 3 ให้ความสนใจคลิปวีดีโอ ภาพประกอบ และตั้งใจฟังเรื่องเล่าดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือกดน้ำหนัก จากการสังเกตสีที่กดยังไม่ค่อยมีความสม่ำเสมอจึงต้องมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นคล้ายรูปสี่เหลี่ยมได้ 5 ชิ้น โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยออกนอกเส้นขอบเขตรูปทรงอยู่บ้างโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบโดยผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 3 สามารถเล่าถึงที่มาและการละเล่นของผีตาโขนได้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 3 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือกดสีให้มีความสม่ำเสมอของน้ำหนักดีขึ้นมากกว่าครั้งแรก ในพื้นที่ที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยม ได้ด้วยตัวเอง สามารถปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้ด้วยตัวเอง โดยกระดาษสีที่ปะอยู่นอกขอบเขตรูปทรงต่างๆอยู่บ้างเล็กน้อยแต่ไม่เกิน 1 เซนติเมตร และออกแบบผลงานโดยการนำเศษกระดาษที่ฉีกมาตกแต่งรอบๆหน้ากากอีกด้วย การประดิษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ด้วยตนเอง และนำรูปทรงดังกล่าวมาตกแต่งจัดเรียงเป็นแถวอย่างมีระเบียบที่หน้ากากในช่องที่กำหนด สามารถร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 36 ผลงานอุทยานแห่งชาติผาแต้มของเด็กคนที่ 3

กิจกรรมที่ 6 เรื่อง อุทยานแห่งชาติผาแต้ม

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์ 2 สีคือสีแดง และสีเหลือง ผสมกันโดยเด็กสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีอะไร	2.การปั้นแป้งโดว์ดึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแต่เป็นแผ่นในรูปภาพได้	3.การวาดภาพวงกลมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การใช้การฉีกปลายนิ้วดูรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมเต็ม	1.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์ 2 สีคือสีแดง และสีเหลือง ผสมกันโดยเด็กสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีอะไร	2.การปั้นแป้งโดว์ดึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแต่เป็นแผ่นในรูปภาพได้	3.การวาดภาพวงกลมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การใช้การฉีกปลายนิ้วดูรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมเต็ม
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 3 ให้ความสนใจดูภาพประกอบ และตั้งใจฟังเรื่องเล่าเรื่องดีมากและเล่าประสบการณ์ของตัวเองที่เคยดูพระอาทิตย์ตกกับครอบครัวให้เพื่อนๆในชั้นฟัง เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีที่กำหนดผสมกันและสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีส้มโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวน้อยกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพ ได้ด้วยตัวเอง สามารถวาดภาพวงกลมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้กรรไกรตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้ 1 ชิ้นได้ด้วยตัวเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดบนลงบนรูปวงกลมจนเต็มภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 3 สามารถตอบได้ถึงที่ตั้งของอุทยานแห่งชาติผาแต้มนั้นว่าอยู่ที่ภาคอีสานและเล่าถึงความเป็นมาของอุทยานแห่งชาติผาแต้มได้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 3 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีที่กำหนดผสมกันได้ด้วยตนเองและสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีส้ม สามารถปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวได้ด้วยตัวเองแต่ไม่สามารถแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพได้เนื่องจากแป้งโดว์ที่เตรียมมาเมื่อโดนอาการเย็นของห้องแอร์ทำให้มีความแข็งตัวจึงยากต่อการใช้แรงกดสำหรับเด็ก สามารถวาดภาพวงกลมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง สามารถใช้กรรไกรรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้ด้วยตนเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดบนลงบนรูปวงกลมที่เป็นพระอาทิตย์จนเต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 37 ผลงานพระบรมมหาราชวังของเด็กคนที่ 3

กิจกรรมที่ 7 เรื่อง พระบรมมหาราชวัง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตปะปนกัน	2.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	3.การลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงด้วยสีเทียนด้วยตัวเอง	4.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	5.การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนด	1.การจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตปะปนกัน	2.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	3.การลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงด้วยสีเทียนด้วยตัวเอง	4.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	5.การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนด
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	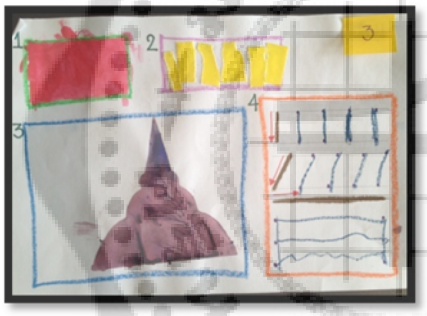									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 3 ให้ความสนใจดูภาพประกอบและตั้งใจฟังเรื่องเล่ามาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดมีสีออกนอกขอบเขตปะปนกันบ้างโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นสังเกตจากภาพมีความสม่ำเสมอของสีในการกดแม่พิมพ์ดี โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงด้วยสีเทียนได้ด้วยตัวเอง สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยม 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถปะกระดาษติดลงบนภาพอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนดโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 3 สามารถเล่าถึงความสำคัญของพระบรมมหาราชวังได้ และบอกได้ว่าสถานที่นี้อยู่ในภาคกลาง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 3 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับพู่กันระบายสีในพื้นที่

ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตและปะปนกันได้ด้วยตัวเอง ลักษณะผลงานของเด็กคนที่ 3 สามารถจับพู่กันได้ถูกต้องและใช้พู่กันค่อนข้างดีมาก สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นมีความสม่ำเสมอของสีในการกดแม่พิมพ์ ได้ด้วยตนเอง ผลงานของเด็กคนที่ 3 ได้เลือกแม่พิมพ์ทั้ง 2 แบบพิมพ์ลงในตำแหน่งบนกำแพงเอียงเล็กน้อย และใช้สีปริมาณค่อนข้างมากไปทำให้บางตำแหน่งมีสีนองอยู่ สามารถลากเส้น แนวตั้ง เส้นแนวนอนและเส้นเฉียงด้วยตัวเองจากผลงานลักษณะของเส้นมีน้ำหนักในการลากที่เข้มและเห็นชัดเจน สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยมมากกว่า 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษติดลงบนภาพได้ด้วยตนเองไม่ออกนอกขอบเขตพื้นที่ของกำแพง ตกแต่งผลงานด้วยสำลีมาทำเป็นก้อนเมฆบนท้องฟ้า สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 38 ผลงานตลาดน้ำอัมพวาของเด็กคนที่ 3

กิจกรรมที่ 8 เรื่อง ตลาดน้ำอัมพวา

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นให้ต่อยาวน้อย 5 เส้น	2.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระ	3.การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลอง เช่น ส้ม มังคุด เงาะ อย่างน้อย 3 ชนิด	4.การระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	5.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นให้ต่อยาวน้อย 5 เส้น	2.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระ	3.การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลอง เช่น ส้ม มังคุด เงาะ อย่างน้อย 3 ชนิด	4.การระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	5.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	พอใช้	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้นโดยมีเส้นปะแนะนำภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ได้ด้วยตนเอง การระบายสีนั้นยังออกนอกกรอบพื้นที่ที่กำหนดอยู่บ้างเล็กน้อย สามารถวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลองที่กำหนดอย่างน้อย 2 ชนิด โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ จากผลงานการวาด เงาะมีการเติมเส้นโดยรอบวงกลมด้วยสีเขียว ภาพมังคุดวาดวงกลมสีเขียว 3 วงและเติมก้านตรงกลางตามที่ผู้วิจัยแนะนำให้สังเกตจากผลไม้จำลอง สามารถระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตนเอง สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ ภายในเวลา 5 นาที โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 3 สามารถเล่าถึงลักษณะของตลาดน้ำอัมพวาได้และเล่าเรื่องเชื่อมโยงกับประสบการณ์จริงของตัวเอง ได้ดี หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 3 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระได้ด้วยตนเอง สามารถวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลองที่กำหนดอย่างน้อย 3 ชนิดได้ด้วยตนเอง จากผลงานการวาดและระบายสี เงาะ มีการผสมสีแดง สีส้มเข้าด้วยกันและเติมเส้นตรงขีดโดยรอบผลวงกลมด้วยสีเขียว ผลส้มมีการผสมสีเหลืองและสีส้มเข้มเข้าด้วยกัน มังคุดมีการผสมสีม่วงและสีน้ำเงินและเติมวงกลมสีเขียวเข้ม 3 วงและก้านเพื่อเป็นจุก ผลไม้ทั้ง 3 ชนิดนี้เด็กคนที่ 3 ได้ตกแต่งทำก้านเพิ่มเติมจากกระดาษสีเขียวที่ผู้วิจัยวางไว้ให้เลือก สามารถระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตนเอง สามารถพับกระดาษที่เป็นรูปเรือทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยได้ด้วยตัวเอง และนำภาพผลไม้มาจัดวางลงในเรือเลือกวางเพียงด้านเดียวของเรือคือด้านขวา เลือกวางตำแหน่งของเรือ อยู่ในพื้นที่กระดาษ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 39 ผลงานสะพานข้ามแม่น้ำแควของเด็กคนที่ 3

กิจกรรมที่ 9 เรื่อง สะพานข้ามแม่น้ำแคว

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำกระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	2.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้ง	3.รู้จักการลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน	4.การประดิษฐ์โดยการเรียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีมอย่างน้อย 5 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพาน	5.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความเข้มอ่อนของสีจากการกดแม่พิมพ์	1.การใช้ฟองน้ำกระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	2.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้ง	3.รู้จักการลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน	4.การประดิษฐ์โดยการเรียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีมอย่างน้อย 5 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพาน	5.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความเข้มอ่อนของสีจากการกดแม่พิมพ์
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้
ผลงาน	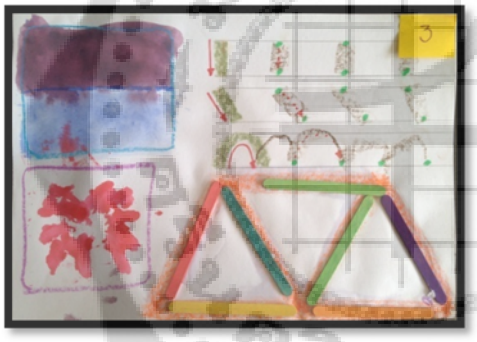									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 3 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันคือสีน้ำเงินและสีม่วงจนทั่วบนกระดาษได้ด้วยตัวเอง สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียงเส้นโค้ง ได้ด้วยตัวเอง สามารถลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียนได้ด้วยตนเอง สามารถประดิษฐ์โดยใช้ไม้ไอศกรีม อย่างน้อย 5 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพานภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง จากผลงานลักษณะการวางไม้ไอศกรีมจัดวางอย่างเป็นระเบียบอยู่ในพื้นที่ที่กำหนดดีมาก สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำภาพที่พิมพ์มีปริมาณของสีค่อนข้างมากจึงดูไม่ค่อยออกว่าเป็นพลุ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 3 สามารถเล่าถึงที่มาของสะพานข้ามแม่น้ำแควได้ บอกได้ว่าสถานที่เที่ยวนี้อยู่ในภาคกลางและบรรยายผลงานว่าภาพที่ทำเป็นช่วงเวลากลางคืนมีการจุดพลุบนท้องฟ้า หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 3 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันคือสีน้ำเงินและสีม่วงโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้ด้วยตนเอง สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียงเส้นโค้ง ได้ด้วยตนเอง สามารถลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียนได้ด้วยตนเองจนเต็มพื้นที่สะพาน สามารถประดิษฐ์โดยใช้ไม้ไอศกรีม 12 ชิ้นทากาววางลงในตำแหน่งโครงสะพานได้เป็นระเบียบเรียบร้อยดีมากภายในเวลา 10 นาทีด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ภาพในการพิมพ์ไม่ค่อยเห็นเป็นพลุชัดเท่าที่ควรเพราะใช้สีปริมาณค่อนข้างมากทำให้สีไหลเข้าหากันและตกแต่งเพิ่มเติมด้วยกากเพชร เป็นพลุกระจายเต็มท้องฟ้า สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 40 ผลงานหนังตะลุงของเด็กคนที่ 3

กิจกรรมที่ 10 เรื่อง หนังตะลุง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การลากเส้น I แนวตั้งแนวนอนและเส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนขนาดใหญ่	2.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2เซนติเมตร	3.การจับฟู่กันให้ถูกต้องและระบายสีน้ำผลงานจนเต็มพื้นที่	4.การวาดรายละเอียดของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้รวม 4 อวัยวะ	5.การใช้ปลายฟู่กันหรือวัตถุที่มีขนนุ่มสีเป็นรูป วงกลม, สี่เหลี่ยม, สามเหลี่ยม และลอดลายเมฆได้	1.การลากเส้น I แนวตั้งแนวนอนและเส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนขนาดใหญ่	2.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2เซนติเมตร	3.การจับฟู่กันให้ถูกต้องและระบายสีน้ำผลงานจนเต็มพื้นที่	4.การวาดรายละเอียดของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้รวม 4 อวัยวะ	5.การใช้ปลายฟู่กันหรือวัตถุที่มีขนนุ่มสีเป็นรูป วงกลม, สี่เหลี่ยม, สามเหลี่ยม และลอดลายเมฆได้
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	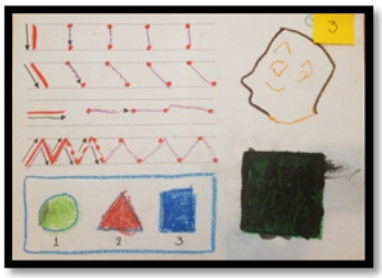									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 3 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง สามารถระบายสีเทียนได้ด้วยตนเองโดยออกนอกเส้นขอบรูปนิดหน่อยแต่ไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร สามารถจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง สามารถวาดรายละเอียดของใบหน้าได้รวม 4อวัยวะ คือ ตา คิ้ว หู และปาก เด็กคนที่ 3 พยายามวาดตาเป็นเส้นโค้ง 2เส้นบนล่างเข้าหากัน คิ้วและปากใช้เส้นโค้งสื่อความหมาย หูมีรายละเอียดที่ดีคือมีเส้นโค้งสั้นและยาวซ้อนกัน สื่อเป็นหูชั้นในและชั้นนอกได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้ปลายพู่กันขูดสีเป็นรูปวงกลม สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 3 สามารถเล่าถึงลักษณะของหนังตะลุง บอกได้ว่าเป็นการละเล่นของภาคใต้ เปรียบเทียบได้ว่าเหมือนกับการดูที่วีหรือดูหนังในปัจจุบัน หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 3 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเองโดยเส้นต่างๆนี้ได้ออกแบบเป็นลวดลายลงไปที่ผลงาน สามารถระบายสีเทียนได้ด้วยตนเองโดยออกนอกเส้นขอบรูปนิดหน่อยแต่ไม่เกิน 1-2 เซนติเมตรมีความพยายามที่ลงสีเข้มและเรียบร้อยทุกช่องจนผลงานเสร็จสมบูรณ์ สามารถจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง สามารถวาดรายละเอียดของใบหน้าได้รวม 4อวัยวะ คือ ตา คิ้ว หู และปาก หลังจากที่แนะนำให้สังเกตวิธีการวาดแล้ว เด็กคนที่ 3 พยายามวาดตาให้มีรายละเอียดมากยิ่งขึ้นคือวาดเป็นเส้นโค้งบนและล่าง มีวงกลมซ้อนกันข้างในเป็นตาดำและตาขาว เส้นโค้งขีดเป็นคิ้ว ปาก และหูที่มีเส้นโค้งซ้อนกัน ได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้ปลายพู่กันขูดสีเป็นรูปวงกลม สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 41 ผลงานนกกรงหัวจุกของเด็กคนที่ 3

กิจกรรมที่ 11 เรื่อง นกกรงหัวจุก

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	2.การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง	3.การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู	4.การร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด	5.การปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนด	1.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	2.การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง	3.การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู	4.การร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด	5.การปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนด
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 3 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตนเอง สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรงตามขั้นตอนได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น -ลงรอบรูปภาพได้ 10 รูภายในเวลา10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้ 5 เม็ด ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นตามขอบเขตที่กำหนดภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 3 สามารถเล่าถึงวัฒนธรรมพื้นบ้านของนกกรงหัวจุกได้ และบอกได้ว่าเป็นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 3 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้น

ขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตรได้ด้วยตนเอง สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรงได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพเป็นกรงนกได้ 10 รูภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้ 5 เม็ดภายในเวลา 10 นาทีตกแต่งเป็นกรงนกได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า 2 ชิ้นตามขอบเขตที่กำหนดคือด้านบนและล่างของกรงนกภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเองออกแบบตกแต่งผลงานกรงนกจากเศษวัสดุที่ผู้วิจัยได้เตรียมไว้ให้ โดยทากาวจัดเรียง เลื่อมหลากสี รูปทรงต่างๆกระดุม และปอมปอมเป็นระเบียบบนกระดาษที่เป็นขอบบนและล่างของกรงนกอย่างสวยงาม สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 42 ผลงานเรือกอและของเด็กคนที่ 3

กิจกรรมที่ 12 เรื่อง เรือกอและ

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นให้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	3.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความเข้มข้นของสีของการกดแม่พิมพ์	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น	5.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 2 ชิ้น	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นให้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	3.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความเข้มข้นของสีของการกดแม่พิมพ์	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น	5.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 2 ชิ้น
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้	ดี
ผลงาน	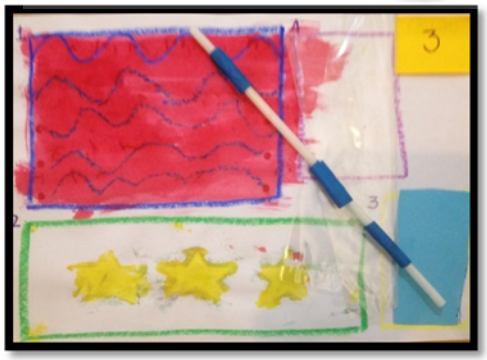									

กิจกรรมที่ 12 เรื่อง เรือกอและ ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 3 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ดูจากความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์ใช้ปริมาณสีค่อนข้างน้อยไปทำให้ไม่ค่อยเห็นลวดลายเท่าที่ควร สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาว 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปสี่เหลี่ยมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 2 ชิ้นได้ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 3 สามารถบอกถึงลักษณะและจุดเด่นของเรือกอและได้ และบอกได้ว่าเป็นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 3 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ที่เลือกใช้คือสีเหลือง โดยทั่วบนกระดาษที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นได้ด้วยตัวเอง ดูจากความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์เห็นลวดลายที่เลือกคือ สี่เหลี่ยมได้ชัดเจน สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวติดกับหลอดได้ 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปสี่เหลี่ยมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 2 ชิ้นได้ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

เด็กคนที่ 4 เพศ ชาย อายุ 3 ปี 2 เดือน เป็นเด็กที่อายุต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด บุคลิก เป็นเด็กที่ต้องการความสนใจ ขี้อ้อน สามารถดูแลตัวเองได้ดี มีสมาธิในการนั่ง ฟัง และทำกิจกรรมได้นาน มีความพยายามสูง ทักษะในการฟังคำสั่ง การลำดับความเข้าใจยังไม่ค่อยดีนัก ผู้วิจัยต้องสื่อสารให้ช้าลง และแสดงตัวอย่างประกอบ หรือตั้งคำถามเพื่อเป็นการทบทวนเมื่อให้ทำกิจกรรม

ตาราง 43 ผลงานร่มบ่อสร้างของเด็กคนที่ 4

กิจกรรมที่ 1 เรื่อง ร่มบ่อสร้าง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร	5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน	1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร	5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ปรับปรุง	พอใช้	ดี	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี
ผลงาน	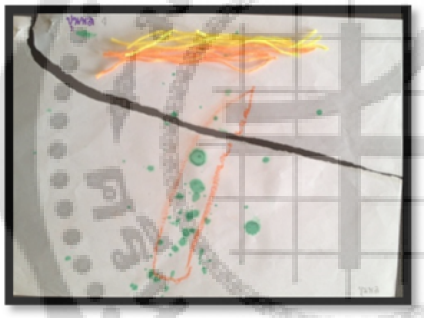					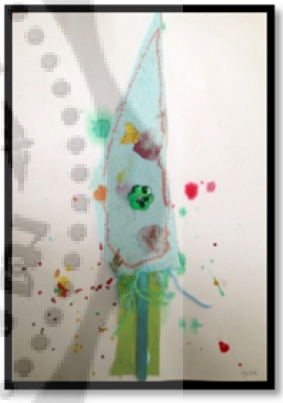				

ก่อนการทดลอง (Pretest)) เด็กคนที่ 4 ไม่ค่อยมีสมาธิในการฟังการเล่าเรื่องเท่าที่ควร สนใจที่จะวาดจรวดตั้งแต่ต้นชั่วโมงก่อนที่จะเริ่มกิจกรรม เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ เด็กคนที่ 4 สามารถฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวได้ไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที ส่วนกิจกรรมต่อไปนี้ผู้วิจัยยังต้องแนะนำวิธีการควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกตามขั้นตอน การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้นและการออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงานและสุดท้ายไม่สามารถวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้เพราะสนใจจะวาดจรวดเท่านั้น สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เมื่อผู้วิจัยถามถึงที่มาของร่มบ่อสร้าง เด็กคนที่ 4 สามารถตอบได้ และบอกได้ว่ารูปร่มที่ทำนั้นมาจากรูปทรงเรขาคณิตรูปทรงใดบ้าง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบาย

วิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 4 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกได้ด้วยตนเองโดยเน้นหยดสีตรงกลางของผลงานแต่ก็ยังมีการใช้พู่กันจุดสีลงบนที่กระดาษอยู่บ้างเป็นจุดเล็กๆกระจายอยู่ด้านล่าง การวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนสามารถทำได้ด้วยตนเองและเล่าให้ผู้วิจัยฟังว่าร่มหุบอยู่ยังไม่โดนกางออกเลย เหมือนกับจรวด สามารถฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที สามารถใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน10 เส้น ได้ด้วยตนเองและสามารถออกแบบตกแต่งลวดลายบนร่มได้ด้วยตนเองได้อย่างน่าสนใจคือ นำเชือกมาติดเรียงเป็นเส้นที่ปลายร่ม นำไม้ไอศกรีมมาตกแต่งเป็นด้ามร่ม และเลือกเลื่อมรูปดอกไม้มาตกแต่งเป็นลวดลายของร่ม สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 44 ผลงานกะเหรี่ยงคอยาวของเด็กคนที่ 4

กิจกรรมที่ 2 เรื่อง กะเหรี่ยงคอยาว

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ได้รวม 5 อวัยวะ	2.การปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวขนาดใดก็ได้ อย่างน้อย 2 เส้น	3.การฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ครูกำหนด	4.การพับกระดาษตามครั้งที่ครูกำหนดได้ 1 ทบ	5.การร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพหนา กระดาษแข็งได้ 5 เส้น	1.การใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ได้รวม 5 อวัยวะ	2.การปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวขนาดใดก็ได้ อย่างน้อย 2 เส้น	3.การฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ครูกำหนด	4.การพับกระดาษตามครั้งที่ครูกำหนดได้ 1 ทบ	5.การร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพหนา กระดาษแข็งได้ 5 เส้น
ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 4 ให้ความสนใจในการดูคลิปวีดีโอและฟังการเล่าเรื่องค่อนข้างดีขึ้นกว่ากิจกรรมแรก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ ไม่สามารถใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ได้ถึง 5 อวัยวะ แต่ตำแหน่งของแต่ละอวัยวะแต่ละส่วนถูกต้อง ตา จมูก วาดเป็นวงกลมปลายเปิด คิ้วและปากลากเป็นเส้นโค้ง สามารถปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวได้ด้วยตัวเอง สามารถฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ผู้วิจัยกำหนดได้โดยมีผู้วิจัยแนะนำอยู่บ้าง สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบตามแบบโดยพับมุมตรงกันและกรีดเป็นรอยพับได้เรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง สามารถร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้เพียง 3 รูโดยมีผู้วิจัยคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เมื่อผู้วิจัยถามถึงถิ่นฐานและความเชื่อของกะเหรี่ยงคอยาวเด็กคนที่ 4 สามารถตอบได้ถูกต้อง จากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 4 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับสีเทียนได้ถูกต้องและวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้รวม 5 อวัยวะได้ด้วยตนเองโดยภาพมีรายละเอียดจากคำบอกเล่าว่าผู้หญิงคนนี้กำลังหันหน้าด้านข้างอยู่ นั้นคือสาเหตุที่ภาพอวัยวะเอียงไปทางหนึ่งของภาพและมีผมลงมาปรกคลุมในใบหน้า ดวงตามีวงกลมในและนอกมีรายละเอียดเพิ่มมากขึ้นจากตอนแรก จมูกและหูเป็นรูปวงกลม คิ้ว ปาก เป็นเส้นโค้ง สามารถใช้ฝ่ามือปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวอย่างน้อย 2 เส้นตามเวลาที่กำหนด ได้ด้วยตนเอง สามารถฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ผู้วิจัยกำหนดได้โดยไม่ห่างจากรอยเส้นที่กำหนดเกิน 0.5 เซนติเมตรได้ด้วยตนเอง สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบตามแบบโดยพับมุมตรงกันและกรีดเป็นรอยพับได้เรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่งโดยมีผู้วิจัยคอยแนะนำอยู่บ้าง สามารถร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 เส้นภายในเวลา 10 นาทีได้โดยมีผู้วิจัยคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 45 ผลงานลอยโคมของเด็กคนที่ 4

กิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลอยโคม

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรง	2.การวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนอย่างน้อย 2 ขั้น	3.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 2 ชั้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อน	1.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรง	2.การวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนอย่างน้อย 2 ขั้น	3.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 2 ชั้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อน
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	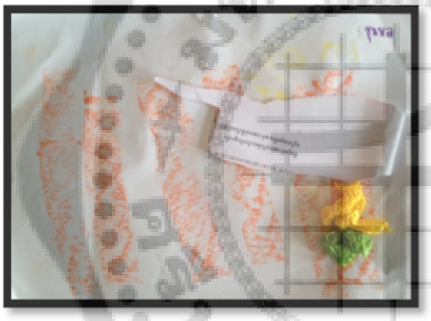									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 4 ให้ความสนใจตื่นเต้นมากกับการสัมผัสโคมของจริง มีสมาธิในการดูคลิปวีดีโอและฟังผู้วิจัยเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรงจากบนลงล่างได้ด้วยตัวเอง สามารถวาดภาพสี่เหลี่ยมตามขั้นตอนได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่วาดขึ้นได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถม้วนกระดาษได้ด้วยตนเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเองมี สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) สามารถเล่าให้ผู้วิจัยฟังได้ว่าประเพณีลอยโคมนี้เป็นของภาคเหนือ และวิธีการปล่อยโคมขึ้นสู่ท้องฟ้าได้อย่างไร หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 4 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับสีเทียน

และใช้ด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรงได้ด้วยตัวเอง รู้จักที่จะผสมสีเข้าด้วยกัน โดยจากภาพเด็กคนที่ 4 ใช้ด้านข้างของสีเทียนสีขาวลากจากบนลงล่างก่อนแล้วจึงใช้สีส้มลงทับ น้ำหนักในการลากเส้นค่อนข้างเข้ม ชัดมาก สามารถวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยตัวเอง สามารถตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่วาดขึ้นโดยตัดกระดาษเรียบร้อยกว่าครั้งแรกมาก สามารถม้วนกระดาษได้ด้วยตัวเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 46 ผลงานทุ่งกุลาร้องไห้ของเด็กคนที่ 4

กิจกรรมที่ 4 เรื่อง ทุ่งกุลาร้องไห้

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 โดยอิสระ	2.การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ โดยลากเส้นบนลงล่างใช้สีประมาณ 3 สีบนกระดาษโดยอิสระ	3.การประดิษฐ์ โดยการทเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดจนครบจำนวน10 เม็ด	4. การปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นหากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปคนใส่สีตามใจชอบ	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 4 ก้อน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 โดยอิสระ	2.การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ โดยลากเส้นบนลงล่างใช้สีประมาณ 3 สีบนกระดาษโดยอิสระ	3.การประดิษฐ์ โดยการทเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดจนครบจำนวน10 เม็ด	4. การปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นหากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปคนใส่สีตามใจชอบ	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 4 ก้อน
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	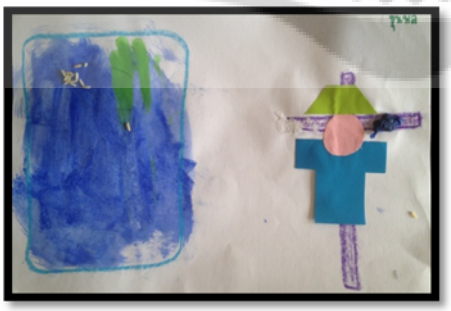									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 4 ให้ความสนใจกับการสัมผัสเมล็ดข้าว และตั้งใจฟังนิทานพื้นบ้านเรื่องทุ่งกุลาร้องไห้ดีแต่จะฟุบนอนบนโต๊ะในขณะที่ฟังการเล่าเรื่องตลอดจึงสอบถามครูประจำชั้นทราบว่า ทางบ้านบอกว่าเมื่อคืนเด็กคนที่ 4 นอนดึกมากและหลับมาตลอดทางจนถึง

โรงเรียน กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมแรกในช่วงเช้าเด็กคนที่ 4 จึงมีอาการง่วงนอนตลอดกิจกรรม เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำโดยสามารถใช้ฟองน้ำระบายสีไม่เต็มพื้นที่ในกรอบที่กำหนด สามารถเขียนภาพด้วยนิ้วมือโดยลากเส้นบนลงล่างบนกระดาษได้ด้วยตัวเอง ลักษณะของเส้นที่ลากเข้มเป็นเส้นสั้นใช้นิ้วในการลากแค่ 3 นิ้วและทำในตำแหน่งเดียวในภาพ สามารถประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดจนครบจำนวน 10 เม็ด ได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที สามารถปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปหุ่นไล่กาได้ด้วยตัวเอง ลักษณะของภาพหุ่นไล่กาจัดเรียงลำดับ ตำแหน่งรูปทรงต่างๆได้ถูกต้อง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 4 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 4 สามารถตอบผู้วิจัยได้ถึงลักษณะและความสำคัญของทุ่งกุลาร้องไห้ได้ถูกต้องหลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 4 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้ด้วยตนเอง สามารถเขียนภาพด้วยนิ้วมือโดยลากเส้นบนลงล่างที่เห็นลายนิ้วมือที่ชัดเจน และเลือกใช้สีผสมกันไล่น้ำหนักได้น่าสนใจคือสีเหลือง สีเขียวอ่อนและสีเขียวเข้ม บนกระดาษโดยอิสระ สามารถประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดมากกว่า 10 เม็ด และตกแต่งเพิ่มเติมบนผลงานที่มีกาวได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที สามารถปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนไม้ไอศกรีมที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปหุ่นไล่กาภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 4 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเองและนำมาทากาวตกแต่งที่เสื้อของหุ่นไล่กา สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 47 ผลงานผีตาโขนของเด็กคนที่ 4

กิจกรรมที่ 5 เรื่อง ผีตาโขน

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ อย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่กำหนดโดยดูความสม่ำเสมอของการกดนิ้ว	2.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	3. การปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยที่อยู่ในขอบเขตสำหรับพื้นที่ต่างๆ	4.การปะกระดาษสีจากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบ	5.การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู	1.การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ อย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่กำหนดโดยดูความสม่ำเสมอของการกดนิ้ว	2.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	3. การปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยที่อยู่ในขอบเขตสำหรับพื้นที่ต่างๆ	4.การปะกระดาษสีจากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบ	5.การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	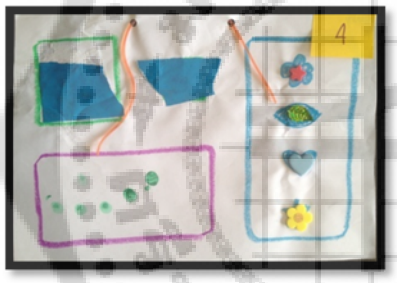									

กิจกรรมที่ 5 เรื่อง ผีตาโขน ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 4 ให้ความสนใจคลิปวีดีโอ ภาพประกอบ และตั้งใจฟังเรื่องเล่าดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือกดน้ำหนักโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ โดยลักษณะของสีที่กดยังไม่ค่อยมีความสม่ำเสมอน้ำหนักค่อยๆจางหายไป สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ลักษณะกระดาษที่ฉีกเป็นชิ้นคล้ายรูปสี่เหลี่ยม สามารถปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ โดยลักษณะการปะกระดาษออกนอกเส้นขอบเขตสำหรับในพื้นที่เล็กเท่านั้น ส่วนพื้นที่ใหญ่สามารถปะกระดาษได้อยู่ในพื้นที่ที่กำหนดได้ดี สามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบด้วยตัวเอง สามารถร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) สามารถเล่าถึงที่มาและการละเล่นของผีตาโขนได้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 4 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือกดให้มีความสม่ำเสมอของน้ำหนักดีขึ้นมากกว่าครั้งแรก ในพื้นที่ที่กำหนดได้ด้วยตนเองสามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยม โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้ด้วยตัวเอง โดยกระดาษสีที่ปะอยู่นอกขอบเขตรูปทรงต่างๆ บ้างเล็กน้อยแต่ไม่เกิน 1 เซนติเมตร และออกแบบผลงานโดยการนำเศษกระดาษที่ฉีกมาตกแต่งรอบๆ หน้ากากส่วนล่างของคางอีกด้วย การประดิษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ด้วยตนเอง และนำรูปทรงดังกล่าวมาตกแต่งจัดเรียงที่หน้ากากในช่องที่กำหนด สามารถร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 48 ผลงานอุทยานแห่งชาติผาแต้มของเด็กคนที่ 4

กิจกรรมที่ 6 เรื่อง อุทยานแห่งชาติผาแต้ม

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำละบายสีไปสเตอร์ 2 สีคือสีแดง และสีเหลือง ผสมกันโดยเด็กสามารถบดโดยผสมกันเป็นสีส้ม	2.การปั้นแป้งโด้วสีผสมกันเป็นสีส้มให้ได้ยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปทรงที่	3.การวาดภาพงกลมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมเต็ม	1.การใช้ฟองน้ำละบายสีไปสเตอร์ 2 สีคือสีแดง และสีเหลือง ผสมกันโดยเด็กสามารถบดโดยผสมกันเป็นสีส้ม	2.การปั้นแป้งโด้วสีผสมกันเป็นสีส้มให้ได้ยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปทรงที่	3.การวาดภาพงกลมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมเต็ม
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ดี	ดี	ปรับปรุง	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้	ดี
ผลงาน	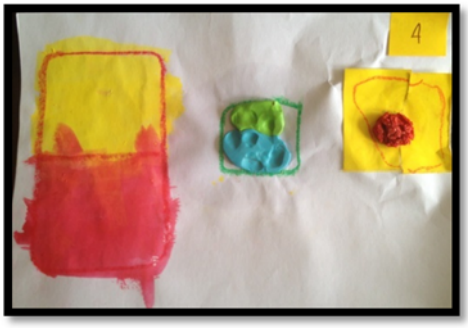									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 4 ให้ความสนใจดูภาพประกอบ และตั้งใจฟังเรื่องเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีที่กำหนดผสมกันและสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีส้มโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวน้อยกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพ ได้ด้วยตัวเอง สามารถวาดภาพวงกลมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตัวเอง ไม่สามารถใช้กรรไกรตัดรอบรูปวงกลมได้ จากผลงานเด็กคนที่ 4 สามารถตัดกระดาษเป็นเส้นตรงให้ขาดออกจากกัน สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดบนลงบนรูปวงกลมไม่เต็มพื้นที่ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 4 สามารถตอบได้ถึงที่ตั้งของอุทยานแห่งชาติผาแต้มนั้นว่าอยู่ภาคอีสานและเล่าถึงความเป็นมาของอุทยานแห่งชาติผาแต้มได้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 4 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีที่กำหนดผสมกันได้ด้วยตนเองและสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีส้ม สามารถปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวได้ด้วยตัวเองแต่ไม่สามารถแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพได้ เนื่องจากแป้งโดว์ที่เตรียมมาเมื่อโดนอาการเย็นของห้องแอร์ทำให้มีความแข็งตัวจึงยากต่อการใช้แรงกดสำหรับเด็ก สามารถวาดภาพวงกลมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง สามารถใช้กรรไกรตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดบนลงบนรูปวงกลมที่เป็นพระอาทิตย์ไม่เต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 49 ผลงานพระบรมมหาราชวังของเด็กคนที่ 4

กิจกรรมที่ 7 เรื่อง พระบรมมหาราชวัง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตปะปนกัน	2.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	3.การลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	5.การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนด	1.การจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตปะปนกัน	2.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	3.การลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	5.การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนด
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	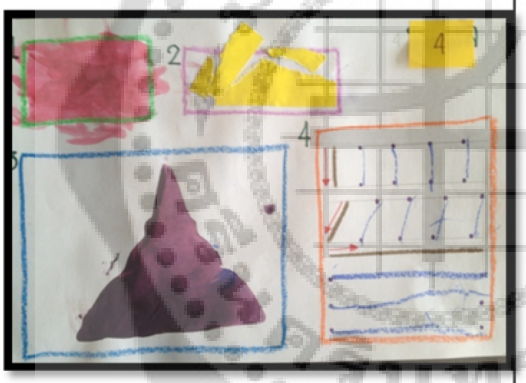									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 4 ให้ความสนใจดูภาพประกอบและตั้งใจฟังเรื่องเล่าดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดมีสีออกนอกขอบเขตปะปนกันบ้างโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นมีความสม่ำเสมอของสีในการกดแม่พิมพ์ โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถลากเส้น แนวตั้งได้ด้วยตัวเองแต่เส้นแนวนอนและเส้นเฉียงนั้นต้องมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยม 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถปะกระดาษติดลงบนภาพอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนดโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 2 ระดับคุณภาพพอใช้

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 4 สามารถเล่าถึงความสำคัญของพระบรมมหาราชวังได้และบอกได้ว่าสถานที่นี้อยู่ในภาคกลาง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจ

แล้วเด็กคนที่ 4 มีพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีออกนอกขอบเขตและปะปนกันบ้างนิดหน่อยโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นมีความสม่ำเสมอของสีในการกดแม่พิมพ์ ได้ด้วยตนเอง ผลงานของเด็กคนที่ 4 นั้นได้เลือกแม่พิมพ์ทั้ง 2 แบบพิมพ์ลงในตำแหน่งสูงขึ้นไปเหนือกำแพง และใช้สีปริมาณค่อนข้างมากไปทำให้บางตำแหน่งมีสีนองอยู่ สามารถลากเส้นแนวตั้ง เส้นแนวนอนและเส้นเฉียงได้ด้วยตัวเอง จากผลงานลักษณะของเส้นมีน้ำหนักในการลากที่เข้มและเห็นชัดเจน สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยมมากกว่า 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษติดลงบนภาพได้ด้วยตนเอง ออกนอกขอบเขตพื้นที่ของกำแพงบ้างเล็กน้อย ตกแต่งผลงานด้วยสำลีมาทำเป็นก้อนเมฆบนท้องฟ้า สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 50 ผลงานตลาดน้ำอัมพวาของเด็กคนที่ 4

กิจกรรมที่ 8 เรื่อง ตลาดน้ำอัมพวา

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นให้หนาแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้ฟองน้ำละบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยมิสระ	3.การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จริงคล้าย เช่น ส้ม มังคุด เงาะ อย่างน้อย 3 ชนิด	4.การระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	5.การพับกระดาษทีละครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นให้หนาแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้ฟองน้ำละบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยมิสระ	3.การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จริงคล้าย เช่น ส้ม มังคุด เงาะ อย่างน้อย 3 ชนิด	4.การระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	5.การพับกระดาษทีละครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 4 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้นโดยมีเส้นปะภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์เต็มพื้นที่ที่กำหนด ได้ด้วยตัวเองการระบายสีนั้นยังออกนอกกรอบพื้นที่ที่กำหนดอยู่บ้างเล็กน้อย สามารถวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลองที่กำหนดอย่างน้อย 2 ชนิดโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ จากผลงานการวาด เงาะมีการเติมเส้นโดยรอบวงกลมด้วยสีเขียว แต่ภาพมังคุดยังดูไม่ค่อยออก จากลายเส้นเด็กคนที่ 4 พยายามวาดวงกลม 2 วงและขีดเหนือวงกลมเป็นลายเส้นที่ภาพ สามารถระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปเกิน1-2 เซนติเมตร สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบภายในเวลา 5 นาที โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 4 สามารถเล่าถึงลักษณะของตลาดน้ำอัมพวาได้และบอกได้ว่าสถานที่นี้อยู่ในภาคกลาง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 4 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ เนื่องจากเด็กวัยนี้การลากเส้นโค้งแบบคลื่นโดยไม่มีเส้นปะแนะนำให้ลากตาม จึงค่อนข้างยากในการลากเส้นด้วยตัวเองเส้นที่ออกมาจึงค่อนข้างเป็นเส้นเตรงขึ้นลงเหมือนเส้นฟันปลามากกว่า สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระได้ด้วยตนเอง สามารถวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลองที่กำหนดอย่างน้อย 3 ชนิดได้ด้วยตนเอง จากผลงานการวาดและระบายสีเงาะมีการผสมสีแดง สีส้มเข้มเข้าด้วยกันและเติมเส้นตรงขีดโดยรอบผลวงกลมด้วยสีเขียว ผลส้มมีการผสมสีเหลืองและสีส้มเข้มเข้าด้วยกัน มังคุดมีการผสมสีม่วงและสีน้ำเงินและเติมวงกลมสีเขียวเข้มตรงกลางเพื่อเป็นจุก ผลไม้ทั้ง 3 ชนิดนี้เด็กคนที่ 4 ได้ตกแต่งทำก้านเพิ่มเติมจากกระดาษสีเขียวที่ผู้วิจัยวางไว้ให้เลือก สามารถระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตนเอง สามารถพับกระดาษที่เป็นรูปเรือทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยได้ด้วยตัวเอง และนำภาพผลไม้มาจัดวางเรียงตัวกันตรงกลางของเรือ เลือกวางตำแหน่งของเรือ อยู่ในพื้นที่กระดาษได้ดี สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 51 ผลงานสะพานข้ามแม่น้ำแควของเด็กคนที่ 4

กิจกรรมที่ 9 เรื่อง สะพานข้ามแม่น้ำแคว

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มโดยมีน้ำผสมบนกระดาษขนาด A3 ได้	2.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษให้เต็มแนวเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้ง	3.รู้จักการลงน้ำหนักเส้นและการลากเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน	4.การประดิษฐ์โดยการเลียงแบบน้ำหนักสะพานด้วยไม้ไอศกรีมอย่างน้อย 5 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพาน	5.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความเข้มจางของสีเทียน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มโดยมีน้ำผสมบนกระดาษขนาด A3 ได้	2.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษให้เต็มแนวเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้ง	3.รู้จักการลงน้ำหนักเส้นและลากด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน	4.การประดิษฐ์โดยการเลียงแบบน้ำหนักสะพานด้วยไม้ไอศกรีมอย่างน้อย 5 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพาน	5.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความเข้มจางของสีจากการลงแม่พิมพ์
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ดี	ดี	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	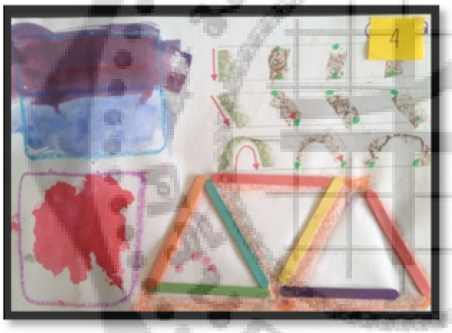									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 4 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์2 สีผสมกันสีน้ำเงินและสีม่วงจนทั่วบนกระดาษ โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำสีที่ใช้ระบายออกนอกพื้นที่เล็กน้อย สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียงเส้นโค้ง ได้ด้วยตัวเองโดยเส้นที่ลากมีน้ำหนักที่เข้มเห็นได้ชัดเจนว่าเป็นเส้นอะไร สามารถลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียนได้ด้วยตนเอง สามารถประดิษฐ์โดยใช้ไม้ไอศกรีม อย่างน้อย 5 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพานได้ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง จากภาพการวางบางตำแหน่งของไม้ไอศกรีมออกนอกพื้นที่บ้างเล็กน้อย สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำภาพที่พิมพ์มีปริมาณของสีค่อนข้างมากจึงดูไม่ค่อยออกว่าเป็นพลุ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 4 สามารถเล่าถึงที่มาของสะพานข้ามแม่น้ำแคว ได้บอกได้ว่าสถานที่ท่องเที่ยวนี้อยู่ในภาคกลางและบรรยายผลงานว่าภาพที่ทำเป็นช่วงเวลากลางคืนมีการจุดพลุบนท้องฟ้า หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 4 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์2 สีผสมกันคือสีน้ำเงินและสีม่วงโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้ด้วยตนเอง สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียงเส้นโค้ง ได้ด้วยตนเองมีน้ำหนักที่เข้มเห็นได้ชัดเจน สามารถลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียนได้ด้วยตนเองจนทั่วผลงาน สามารถประดิษฐ์โดยใช้ไม้ไอศกรีม 12 ชิ้นทากาววางเรียงเป็นระเบียบลงในตำแหน่งโครงสะพานได้ดีภายในเวลา 10 นาทีด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น ได้ด้วยตัวเอง และตกแต่งเพิ่มเติมด้วยกากเพชร หลากสีเป็นพลุบนท้องฟ้าอีกด้านหนึ่งที่ไม่ได้พิมพ์ภาพลงไป สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 52 ผลงานหนังตะลุงของเด็กคนที่ 4

กิจกรรมที่ 10 เรื่อง หนังตะลุง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การลากเส้น I แนวตั้งแนวนอนและเส้นเฉียงและฟิ้นปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	2.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2เซนติเมตร	3.การจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีในผลงานจนเต็มพื้นที่	4.การวาดรายละเอียดของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้ครบ 4 อวัยวะ	5.การใช้ปลายพู่กันหรือวัตถุที่มีปลายมนจุ่มสีเป็นจุดวงกลม, สี่เหลี่ยม, สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพได้	1.การลากเส้น I แนวตั้งแนวนอนและเส้นเฉียงและฟิ้นปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	2.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2เซนติเมตร	3.การจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีในผลงานจนเต็มพื้นที่	4.การวาดรายละเอียดของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้ครบ 4 อวัยวะ	5.การใช้ปลายพู่กันหรือวัตถุที่มีปลายมนจุ่มสีเป็นจุดวงกลม, สี่เหลี่ยม, สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพได้
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้
ผลงาน	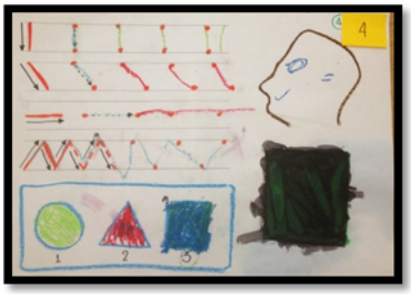									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 4 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าเรื่องดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงส่วนเส้นฟันปลายังลากไม่ค่อยคล่องเท่าที่ควร ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง สามารถระบายสีเทียนได้ด้วยตนเองโดยออกนอกเส้นขอบรูปนิดหน่อยแต่ไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร บางภาพยังระบายสีไม่เต็มพื้นที่ สามารถจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง สามารถวาดรายละเอียดของใบหน้าได้รวม 3 อวัยวะ คือ ตา หู และปาก เด็กคนที่ 4 พยายามวาดตาเป็นวงกลมเล็กใหญ่ซ้อนกัน เส้นโค้งเป็นปาก ขีดแนวนอน 2 เส้นเป็นหู ได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้ปลายพู่กันขูดสีเป็นรูปวงกลม สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ น้ำหนักในการขูดสีค่อนข้างเบามากจึงไม่ค่อยเห็นเส้นเด่นชัดเท่าที่ควร สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 4 สามารถเล่าถึงลักษณะของหนังตะลุง บอกได้ว่าเป็นการละเล่นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 4 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเองโดยเส้นต่างๆนี้ได้ออกแบบเป็นลวดลายลงไปที่ผลงาน สามารถระบายสีเทียนได้ด้วยตนเองโดยออกนอกเส้นขอบรูปนิดหน่อยแต่ไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร สามารถจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง สามารถวาดรายละเอียดของใบหน้าได้รวม 4 อวัยวะ คือ ตา คิ้ว หู และปาก หลังจากที่แนะนำให้สังเกตวิธีการวาดแล้ว เด็กคนที่ 4 พยายามวาดอวัยวะได้ครบตามที่กำหนด คือตามีรายละเอียดมากยิ่งขึ้น วาดเป็นเส้นโค้งบนและล่าง มีวงกลมซ้อนกันข้างในเป็นตาดำและตาขาว เส้นโค้งขีดเป็นคิ้ว ปาก และหูที่มีเส้นโค้งได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้ปลายพู่กันขูดสีเป็นรูปวงกลมสี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพส่วนที่เป็นโสร่งได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 53 ผลงานนกกรงหัวจุกของเด็กคนที่ 4

กิจกรรมที่ 11 เรื่อง นกกรงหัวจุก

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	2.การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง	3.การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู	4.การร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด	5.การปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนด	1.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	2.การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง	3.การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู	4.การร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด	5.การปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนด
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

กิจกรรมที่ 11 เรื่อง นกกรงหัวจุก ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 4 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่องดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตรแต่บางภาพยังระบายสีไม่เต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง ตามขั้นตอนได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำสามารถร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น -ลงรอบรูปภาพได้ 10 รูภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วจำนวน 5 เม็ดภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นตามขอบเขตที่กำหนดภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 4 สามารถเล่าถึงวัฒนธรรมพื้นบ้านของนกกรงหัวจุกได้ และบอกได้ว่าเป็นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 4 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตรได้ด้วยตนเอง สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรงได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพเป็นกรงนกได้ 10 รูภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้ 5 เม็ดภายในเวลา 10 นาทีตกแต่งเป็นกรงนกได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า 2 ชิ้นตามขอบเขตที่กำหนดคือด้านบนและล่างของกรงนกภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง ออกแบบตกแต่งผลงานกรงนกจากเศษวัสดุที่ผู้วิจัยได้เตรียมไว้ให้ โดยทากาวจัดเรียง เลื่อมหลากสี รูปทรงต่างๆกระดุม และปอมปอมวางเป็นระเบียบบนกระดาษที่เป็นขอบบนและล่างของกรงนก สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 54 ผลงานเรือกอและของเด็กคนที่ 4

กิจกรรมที่ 12 เรื่อง เรือกอและ

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นให้ครบแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	3.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีของการกดแม่พิมพ์	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น	5.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 2 ชิ้น	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นให้ครบแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	3.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีของการกดแม่พิมพ์	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น	5.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 2 ชิ้น
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้	ดี
ผลงาน	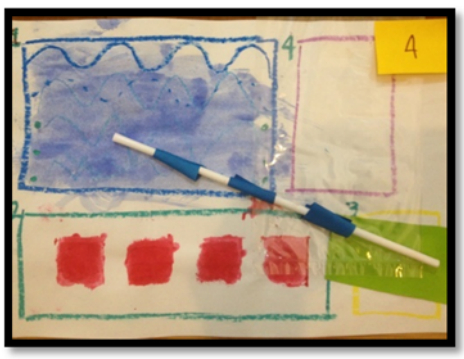									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 4 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่องดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้น ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ดูจากความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์ใช้ปริมาณสีค่อนข้างมากไป ทำให้สีไหลออกมาผสมกันจึงไม่สามารถเห็นลวดลายชัดเจน สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาว 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปสี่เหลี่ยมให้ขาดออกจากกัน 2 ชิ้นภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 4 สามารถบอกถึงลักษณะและจุดเด่นของเรือกอและได้ และบอกได้ว่าเป็นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 4 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ที่เลือกใช้คือสีเขียว โดยทั่วบนกระดาษที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นได้ด้วยตัวเอง ดูจากความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์เห็นลวดลายที่เลือกคือ รูปทรงวงกลมได้ชัดเจน สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวติดกับหลอดได้ 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปสี่เหลี่ยมให้ขาดออกจากกัน 2 ชิ้นภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

เด็กคนที่ 5 เพศ ชาย อายุ 3 ปี 4 เดือน เป็นเด็กที่อายุต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดในชั้นเรียน บุคลิก เป็นเด็กที่ค่อนข้างเงียบ ไม่บอกความต้องการของตัวเอง ถ้าไม่พอใจจะแยกตัวออกจากกลุ่มและนั่งร้องไห้ ไม่ชอบการทำตามคำสั่ง มักจะแสดงพฤติกรรมตรงกันข้ามกับที่ให้ปฏิบัติ แต่เมื่อพูดเป็นการขอความช่วยเหลือ จะให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมดีมาก

ตาราง 55 ผลงานร่มบ่อสร้างของเด็กคนที่ 5

กิจกรรมที่ 1 เรื่อง ร่มบ่อสร้าง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร	5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน	1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร	5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ปรับปรุง	ปรับปรุง	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 5 ไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมเท่าที่ควร ไม่มีสมาธิในการฟังการเล่าเรื่อง เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ ผู้วิจัยยังต้องแนะนำวิธีการควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียก การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร และในขั้นตอนของการออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงานในช่วงแรกไม่มั่นใจในการทำงานจะรอให้ผู้วิจัยบอกจึงจะกล้าลงมือปฏิบัติ ส่วนการวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอน และการใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน10 เส้นนั้นยังไม่สามารถทำได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 2 ระดับคุณภาพพอใช้

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 5 เมื่อผู้วิจัยขอความช่วยเหลือให้เล่าเรื่อง ร่มบ่อสร้าง สามารถเล่าได้ดี และบอกได้ว่ารูปร่มที่ทำนั้นมาจากรูปทรงเรขาคณิตรูปทรงใดบ้าง หลังจากที่ผู้วิจัย

สอนอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 5 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกได้ด้วยตนเอง ภาพผลงานมีการใช้สีสันได้สวยงามมีการกระจายของสีและเรียนรู้เทคนิคการใช้ระดับสูงต่ำของการหยดสี สามารถฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้ด้วยตนเองและนำมาตกแต่งเป็นด้ามร่มและสามารถออกแบบตกแต่งลวดลายบนร่มได้ด้วยตนเอง โดยการนำเลื่อมดอกไม้มาตกแต่งที่ร่ม และเลื่อมรูปทรงต่างๆ นำมาตกแต่งที่ด้ามร่มพร้อมกับไม้ไอศกรีม ในส่วนของการวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนต้องให้มีผู้อื่นคอยแนะนำ และสามารถใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้นผู้วิจัยยังต้องช่วยกระตุ้นในการสร้างผลงาน สรุประดับเกณฑ์การประเมิน3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 56 ผลงานกะเหรี่ยงคอยาวของเด็กคนที่ 5

กิจกรรมที่ 2 เรื่อง กะเหรี่ยงคอยาว

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ได้รวม 5 อวัยวะ	2.การปั่นแป้งโด(ว์)เป็นเส้นยาวขนาดใดก็ได้ อย่างน้อย 2 เส้น	3.การฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ครูกำหนด	4.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบ	5.การร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 เส้น	1.การใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ได้รวม 5 อวัยวะ	2.การปั่นแป้งโด(ว์)เป็นเส้นยาวขนาดใดก็ได้ อย่างน้อย 2 เส้น	3.การฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ครูกำหนด	4.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบ	5.การร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 เส้น
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ดี	ปรับปรุง	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 5 ให้ความสนใจในการดูคลิปวีดีโอและฟังการเล่าเรื่องค่อนข้างดีขึ้นกว่าครั้งแรกในการทำกิจกรรม เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ครูยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ได้ไม่ถึง 5 อวัยวะโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำโดยภาพที่วาดส่วนใหญ่จะใช้รูปทรงวงกลมในการสื่อความหมายของ ตา จมูก แก้ม ซึ่งเด็กคนที่ 5 บอกว่าสังเกตแก้มจากผู้วิจัยจึงถ่ายทอดออกมาเป็นเช่นนี้ และปากวาดเป็นเส้นโค้ง แต่ตำแหน่งของแต่ละอวัยวะแต่ละส่วนใกล้เคียงกับความเป็นจริง ภาพตามีตำแหน่งที่สูงไป และปาก ค่อนข้างต่ำไปจนติดคาง สามารถปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวได้ด้วยตัวเอง ไม่สามารถฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ครูกำหนดได้ สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบตามแบบโดยพับมุมตรงกันและกรีดเป็นรอยพับได้เรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง สามารถร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 รู ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เมื่อผู้วิจัยขอความช่วยเหลือเด็กคนที่ 5 ให้เล่าถึงถิ่นฐานและความเชื่อของกะเหรี่ยงคอยาวสามารถเล่าได้ถูกต้อง จากที่ครูผู้สอนอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 5 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับสีเทียนได้ถูกต้องและวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้รวม 5 อวัยวะได้ด้วยตนเองโดยภาพมีรายละเอียดของภาพมากกว่าในช่วงต้นมาก ดวงตามีการเลียนแบบเหมือนตาจริง คือเป็นเส้นโค้งบนและล่างมีวงกลมอยู่ด้านใน จมูกจากเดิมที่วาดเป็นวงกลม มีการพัฒนาวาดเป็นเส้นตั้งฉากให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากขึ้น แต่ก็ยังคงวาดวงกลมที่แก้มจากการสังเกตลักษณะเด่นของผู้วิจัย สามารถใช้ฝ่ามือปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวอย่างน้อย 2 เส้นตามเวลาที่กำหนด ได้ด้วยตนเอง สามารถฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ครูกำหนดได้โดยไม่ห่างจากรอยเส้นที่กำหนดเกิน 0.5 เซนติเมตรได้ด้วยตนเอง สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบตามแบบโดยพับมุมตรงกันและกรีดเป็นรอยพับได้เรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่งได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 เส้นภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 57 ผลงานลอยโคมของเด็กคนที่ 5

กิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลอยโคม

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนตรงเป็นเส้นตรง	2.การวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนอย่างน้อย 2 ขั้น	3.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 2 ขั้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อน	1.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนตรงเป็นเส้นตรง	2.การวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนอย่างน้อย 2 ขั้น	3.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 2 ขั้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อน
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	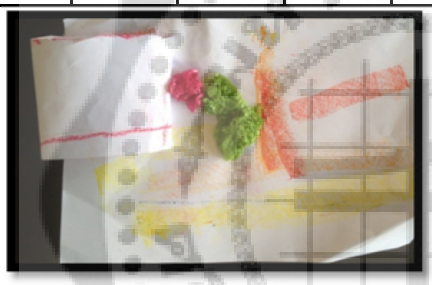					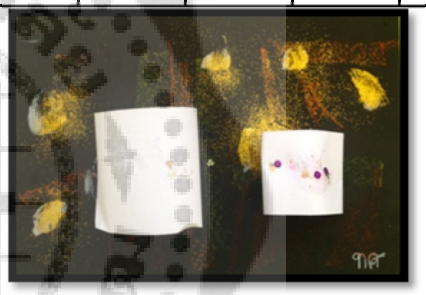				

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 5 ให้ความสนใจตื่นเต้นมากกับการสัมผัสโคมของจริง มีสมาธิในการดูคลิปวีดีโอและฟังผู้วิจัยเล่าเรื่องดีขึ้นมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรงจากบนลงล่างได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถวาดภาพสี่เหลี่ยมตามขั้นตอนได้ด้วยตัวเอง สามารถตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่วาดขึ้นได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถม้วนกระดาษได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 2 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเองมี สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 5 สามารถเล่าให้ผู้วิจัยฟังได้ว่าประเพณีลอยโคมนี้เป็นของภาคเหนือ และวิธีการปล่อยโคมขึ้นสู่ท้องฟ้าได้ด้วยความร้อน หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 5 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับสีเทียนและใช้ด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรงได้ด้วยตัวเอง รู้จักที่จะผสมสีเข้าด้วยกัน โดย

จากภาพเด็กคนที่ 5 ใช้ด้านข้างของสีเทียนสีส้มและสีเหลืองผสมกัน ทำให้เห็นน้ำหนักในการลากเส้นค่อนข้างเข้ม ชัดมาก สามารถวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยตัวเอง สามารถตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่วาดขึ้นโดยตัดกระดาษเรียบร้อยกว่าครั้งแรกมาก สามารถม้วนกระดาษได้ด้วยตัวเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 2 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 58 ผลงานทุ่งกุลาร้องไห้ของเด็กคนที่ 5

กิจกรรมที่ 4 เรื่อง ทุ่งกุลาร้องไห้

	ก่อนการทดลอง						หลังการทดลอง					
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 โดยอิสระ	2.การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ โดยลากเส้นแนวตั้งสร้างใช้สีประมาณ 3 สีบนกระดาษโดยอิสระ	3.การประดิษฐ์รู้ โดยการทับแม่พิมพ์ข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้ทำจนครบ ๑ เม็ด	4. การประกอบรูปโครงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมไว้ประกอบเป็นรูปใดใส่สีตามอิสระ	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 4 ก้อน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 โดยอิสระ	2.การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ โดยลากเส้นแนวตั้งสร้างใช้สีประมาณ 3 สีบนกระดาษโดยอิสระ	3.การประดิษฐ์รู้ โดยการทับแม่พิมพ์ข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้ทำจนครบ ๑ เม็ด	4. การประกอบรูปโครงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมไว้ประกอบเป็นรูปใดใส่สีตามอิสระ	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 4 ก้อน
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 5 ให้ความสนใจกับการสัมผัสเมล็ดข้าว และตั้งใจฟังนิทานพื้นบ้านเรื่องทุ่งกุลาร้องไห้ดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ โดยสามารถใช้ฟองน้ำระบายสีได้เต็มพื้นที่ใน

กรอบที่กำหนด สามารถเขียนภาพด้วยนิ้วมือโดยลากเส้นบนลงล่างบนกระดาษได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ลักษณะของเส้นที่ลากน้ำหนักเข้มชัดเป็นเส้นยาวสีเขียวเข้มใช้นิ้วในการลาก 5 นิ้วลากยาวจากบนลงล่าง สามารถประดิษฐ์โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดจนครบจำนวน10 เม็ด ได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที สามารถปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปหุ่นไล่กาได้ด้วยตัวเอง ลักษณะของภาพหุ่นไล่กาจัดเรียงลำดับ ได้ถูกต้อง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 4 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 5 สามารถบอกเล่าได้ถึงลักษณะและความสำคัญของทุ่งกุลาร้องไห้ได้ถูกต้องหลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจเด็กคนที่ 5 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้ด้วยตนเอง สามารถเขียนภาพด้วยนิ้วมือโดยลากเส้นบนลงล่าง เห็นลายนิ้วมือที่ชัดเจนเป็นเส้นยาวทั้ง 5 นิ้ว และเลือกใช้สีที่ผสมเข้าด้วยกัน คือมีสีเขียวเข้ม สีเขียวอ่อนและ สีเหลือง สามารถประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดมากกว่า10 เม็ด และตกแต่งเพิ่มเติมโดยวางเมล็ดกระจายอยู่ตรงกลางของผลงานที่มีกาวได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที สามารถปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนไม้ไอศกรีมที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปหุ่นไล่กาภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเองโดยตำแหน่งของหุ่นไล่กาที่จัดวางบนผลงานจะค่อนข้างสูงไปทางมุมบนทางด้านซ้ายของภาพผลงาน สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 4 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง และนำมาทากาวตกแต่งที่เสื้อของหุ่นไล่กา สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 59 ผลงานผีตาโขนของเด็กคนที่ 5

กิจกรรมที่ 5 เรื่อง ผีตาโขน

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ อย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่กำหนดโดยดูความสม่ำเสมอของการกดนิ้ว	2.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	3. การปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยที่ดอยู่ในขอบเขตรูปทรงต่างๆ	4.การปะดิษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบ	5.การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู	1.การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ อย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่กำหนดโดยดูความสม่ำเสมอของการกดนิ้ว	2.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	3. การปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยที่ดอยู่ในขอบเขตรูปทรงต่างๆ	4.การปะดิษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบ	5.การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	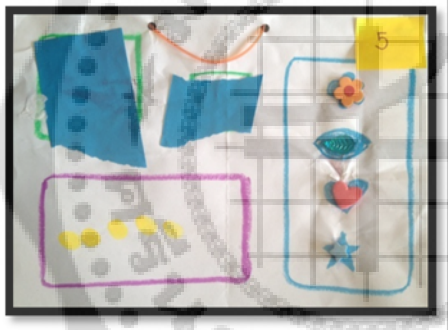									

กิจกรรมที่ 5 เรื่อง ผีตาโขน ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 5 ให้ความสนใจคลิปวีดีโอ ภาพประกอบ และตั้งใจฟังเรื่องเล่าดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือกดน้ำหนักโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ โดยลักษณะของสีที่กดมีความสม่ำเสมอน้ำหนักเข้มและชัด สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ลักษณะกระดาษที่ฉีกเป็นชิ้นคล้ายรูปสี่เหลี่ยม ไม่สามารถปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้เลย หรือปะโดยออกนอกเส้นขอบเขตรูปทรงต่างๆหมดทุกช่อง สามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้อย่างน้อย 4 แบบด้วยตัวเอง สามารถร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 5 สามารถเล่าถึงที่มาและการละเล่นของผีตาโขนได้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 5 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือกดให้มีความสม่ำเสมอของน้ำหนักดีขึ้นมากกว่าครั้งแรก ในพื้นที่ที่กำหนดได้ด้วยตนเองสามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยม ได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้ด้วยตัวเอง โดยกระดาษสีที่ปะอยู่นอกขอบเขตรูปทรงต่างๆอยู่บ้างเล็กน้อยแต่ไม่เกิน 1 เซนติเมตร และออกแบบผลงานโดยการนำเศษกระดาษที่ฉีกมาตกแต่งรอบๆหน้ากากส่วนล่างของคางจากการบอกเล่าในชั้นเรียน เด็กคนที่ 5 เล่าว่าส่วนที่แปะรอบๆคางคือหนวด การประดิษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ด้วยตนเอง และนำรูปทรงดังกล่าวมาตกแต่งจัดเรียงเป็นระเบียบที่หน้ากากในช่องที่กำหนด สามารถร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 60 ผลงานอุทยานแห่งชาติผาแต้มของเด็กคนที่ 5

กิจกรรมที่ 6 เรื่อง อุทยานแห่งชาติผาแต้ม

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีคือสีแดง และสีเหลือง ผสมกันโดยเด็กสามารถบอกได้ว่าผสมกันแล้วเป็นสีอะไร	2.การปั้นแป้งโด้คลึงเป็นเส้นยาวได้ยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพได้	3.การวาดภาพงกลงได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้น	5.การฉีกกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมเต็ม	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีคือสีแดง และสีเหลือง ผสมกันโดยเด็กสามารถบอกได้ว่าผสมกันแล้วเป็นสีอะไร	2.การปั้นแป้งโด้คลึงเป็นเส้นยาวได้ยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพได้	3.การวาดภาพงกลงได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้น	5.การฉีกกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมเต็ม
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	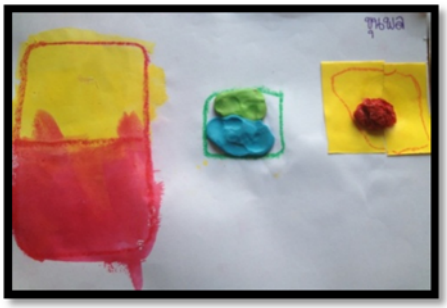									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 5 ให้ความสนใจดูภาพประกอบ และตั้งใจฟังเรื่องเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีที่กำหนดผสมกันและสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีส้มโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวน้อยกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพ ได้ด้วยตัวเอง สามารถวาดภาพวงกลมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้กรรไกรตัดรอบรูปวงกลมได้ด้วยตัวเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดบนลงบนรูปวงกลมไม่เต็มพื้นที่ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เมื่อผู้วิจัยขอให้ เด็กคนที่ 5 เล่าถึงที่ตั้งของอุทยานแห่งชาติผาแต้ม สามารถเล่าได้ถูกต้องบอกได้ว่าอยู่ภาคอีสานและเล่าถึงความเป็นมาของอุทยานแห่งชาติผาแต้มได้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 5 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีที่กำหนดผสมกันได้ด้วยตนเองและสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีส้ม สามารถปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวได้ด้วยตัวเองแต่ไม่สามารถแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพได้เนื่องจากแป้งโดว์ที่เตรียมมาเมื่อโดนอากาศเย็นของห้องแอร์ทำให้มีความแข็งตัวจึงยากต่อการใช้แรงกดสำหรับเด็กสามารถวาดภาพวงกลมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง สามารถใช้กรรไกรตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้ด้วยตนเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดบนลงบนรูปวงกลมที่เป็นพระอาทิตย์ไม่เต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง มีการตกแต่งเพิ่มเติมคือทากาวตกแต่งโรยกากเพชรลงไปที่แป้งโดว์ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 61 ผลงานพระบรมมหาราชวังของเด็กคนที่ 5

กิจกรรมที่ 7 เรื่อง พระบรมมหาราชวัง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตปะปนกัน	2.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	3.การลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	5.การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนด	1.การจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตปะปนกัน	2.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	3.การลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	5.การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนด
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ดี	ดี	พอใช้	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	พอใช้
ผลงาน	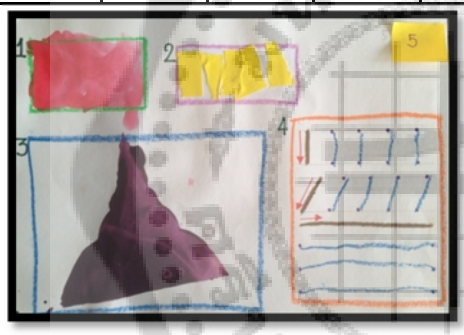					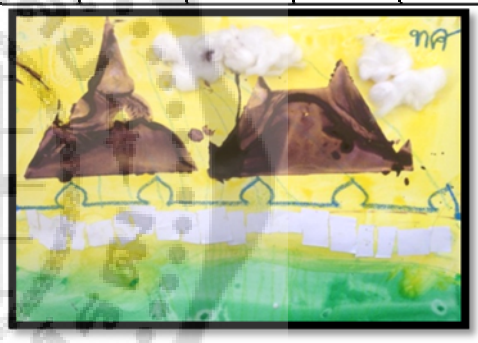				

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 5 ให้ความสนใจดูภาพประกอบและตั้งใจฟังเรื่องเล่าดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดมีสีออกนอกขอบเขตปะปนกันบ้างโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นได้ด้วยตัวเอง มีความสม่ำเสมอของสีในการกดแม่พิมพ์ดี สามารถลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงได้ด้วยตัวเอง สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยม 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถปะกระดาษติดลงบนภาพอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนดได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 5 สามารถเล่าถึงความสำคัญของพระบรมมหาราชวังได้และบอกได้ว่าอยู่ในภาคกลาง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 5 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดย

สีออกนอกขอบเขตและปะปนกันบ้างนิดหน่อยโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นมีความสม่ำเสมอของสีในการกดแม่พิมพ์ ได้ด้วยตนเอง ผลงานของเด็กคนที่ 5 นั้นได้เลือกแม่พิมพ์ทั้ง 2 แบบพิมพ์ลงในตำแหน่งสูงขึ้นไปเหนือกำแพง และใช้สีปริมาณค่อนข้างมากไปทำให้บางตำแหน่งมีสีนองอยู่ สามารถลากเส้น แนวตั้ง เส้นแนวนอนและเส้นเฉียงได้ด้วยตัวเอง จากผลงานลักษณะของเส้นมีน้ำหนักในการลากที่ค่อนข้างเบา และเห็นไม่ค่อยชัดเจน สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยมมากกว่า 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษติดลงบนภาพได้ด้วยตนเอง ไม่ออกนอกขอบเขตพื้นที่ของกำแพงแต่ก็ไม่เต็มพื้นที่ที่กำหนด ตกแต่งผลงานด้วยสำลีมาทำเป็นก้อนเมฆบนท้องฟ้า สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 62 ผลงานตลาดน้ำอัมพวาของเด็กคนที่ 5

กิจกรรมที่ 8 เรื่อง ตลาดน้ำอัมพวา

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นในลักษณะต่างๆอย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้ฟองน้ำละบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระ	3.การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จริงตาม มุมคุดเงาะต่างน้อย 3 ชนิด	4.การระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	5.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นในลักษณะต่างๆอย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้ฟองน้ำละบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระ	3.การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จริงตาม มุมคุดเงาะต่างน้อย 3 ชนิด	4.การระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	5.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 5 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าเป็นอย่างดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้ 5 เส้นโดยมีเส้นปะภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์เต็มพื้นที่ที่กำหนด ได้ด้วยตัวเองการระบายสีนั้นยังออกนอกกรอบพื้นที่ที่กำหนดอยู่บ้างเล็กน้อย สามารถวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลองที่กำหนดอย่างน้อย 2 ชนิดโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ จากผลงานการวาด เงาะมีการเติมเส้นตรงยาวโดยรอบวงกลมด้วยสีเขียว แต่ภาพมังคุดยังดูไม่ค่อยออก สามารถระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปเกิน1-2 เซนติเมตร สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ ภายในเวลา 5 นาที โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 5 สามารถเล่าถึงลักษณะของตลาดน้ำอัมพวาได้และบอกได้ว่าสถานที่แห่งนี้อยู่ในภาคกลาง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 5 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ เนื่องจากเด็กวัยนี้การลากเส้นโค้งแบบคลื่นโดยไม่มีเส้นปะแนะนำให้ลากตาม จึงค่อนข้างยากในการลากเส้นด้วยตัวเองเส้นที่ออกมาจึงค่อนข้างเป็นเส้นเตรงขึ้นลงเหมือนเส้นฟันปลามากกว่า สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 โดยอิสระได้ด้วยตนเอง สามารถวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลองที่กำหนดอย่างน้อย 3 ชนิดได้ด้วยตนเอง จากผลงานการวาดและระบายสีเงาะ มีการผสมสีแดงสีส้มเข้าด้วยกันและเติมเส้นตรงขีดโดยรอบผลวงกลมด้วยสีเขียว ผลส้มมีการผสมสีเหลืองอ่อนและสีส้มเข้าด้วยกัน มังคุดมีการผสมสีม่วงและสีน้ำเงินและเติมวงกลมสีเขียวเข้มตรงกลางเพื่อเป็นจุกผลไม้ทั้ง 3 ชนิดนี้เด็กคนที่ 5 ได้ตกแต่งทำก้านเพิ่มเติมจากกระดาษสีเขียวที่ผู้วิจัยวางไว้ให้เลือก สามารถระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตนเอง สามารถพับกระดาษที่เป็นรูปเรือทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยได้ด้วยตัวเอง และนำภาพผลไม้มาจัดวางเรียงตัวกันอยู่ในพื้นที่ของเรือ เลือกวางตำแหน่งของเรืออยู่กลางพื้นที่กระดาษ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 63 ผลงานสะพานข้ามแม่น้ำแควของเด็กคนที่ 5

กิจกรรมที่ 9 เรื่อง สะพานข้ามแม่น้ำแคว

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	2.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้ง	3.รู้จักการลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน	4.การประดิษฐ์โดยการเรียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีมอย่างน้อย 5 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพาน	5.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	2.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้ง	3.รู้จักการลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน	4.การประดิษฐ์โดยการเรียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีมอย่างน้อย 5 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพาน	5.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	ดี	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้
ผลงาน	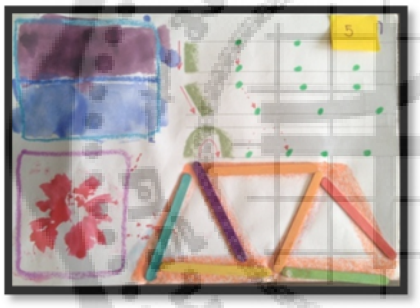									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 5 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าดีเป็นบางช่วง เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันคือสีน้ำเงินและสีม่วงจนทั่วบนกระดาษได้ด้วยตัวเอง สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียงเส้นโค้ง ได้โดยมีผู้อื่นแนะนำ สามารถลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียนได้ด้วยตนเอง สามารถประดิษฐ์โดยใช้ไม้ไอศกรีม อย่างน้อย 5 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพานภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง จากผลงานลักษณะการวางไม้ไอศกรีมจัดวางอย่างเป็นระเบียบอยู่ในพื้นที่ที่กำหนดดีมาก สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำภาพที่พิมพ์มีปริมาณของสีค่อนข้างมากจึงดูไม่ค่อยออกว่าเป็นพลุ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 5 สามารถเล่าถึงที่มาของสะพานข้ามแม่น้ำแควได้ บอกได้ว่าสถานที่เที่ยวนี้อยู่ในภาคกลางและบรรยายผลงานว่าภาพที่ทำเป็นช่วงเวลากลางคืนมีการจุดพลุบนท้องฟ้า หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 5 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์2 สีผสมกันคือสีน้ำเงินและสีม่วงโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้ด้วยตนเอง สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียงเส้นโค้ง ได้ด้วยตนเอง สามารถลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียนได้ด้วยตนเองจนเต็มพื้นที่สะพาน สามารถประดิษฐ์โดยใช้ไม้ไอศกรีม 12 ชิ้นทากาววางลงในตำแหน่งโครงสะพานได้เป็นระเบียบเรียบร้อยดีมากภายในเวลา 10 นาทีด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ภาพในการพิมพ์ไม่ค่อยเห็นเป็นพลุชัดเท่าที่ควรเพราะใช้สีปริมาณค่อนข้างมากทำให้สีไหลเข้าหากันและตกแต่งเพิ่มเติมด้วยกากเพชร เป็นพลุกระจายเต็มท้องฟ้า สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 64 ผลงานหนังตะลุงของเด็กคนที่ 5

กิจกรรมที่ 10 เรื่อง หนังตะลุง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การลากเส้น เส้นตรง เส้นเฉียง และฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	2.การระบายสีเทียนโดยใช้ด้านข้างของสีเทียนได้ครบเต็มพื้นที่	3.การจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีได้งานจนเต็มพื้นที่	4.การวาดตาละเอียดของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้ครบ 4 องค์ประกอบ	5.การใช้ไปยฟองน้ำจิ้มสีได้ถูกต้องเป็นลูกคลื่น, ดวงดาว, สี่เหลี่ยม, ตาข่าย และลวดลายต่างๆได้	1.การลากเส้น เส้นตรง เส้นเฉียง และฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	2.การระบายสีเทียนโดยใช้ด้านข้างของสีเทียนได้ครบเต็มพื้นที่	3.การจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีได้งานจนเต็มพื้นที่	4.การวาดตาละเอียดของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้ครบ 4 องค์ประกอบ	5.การใช้ไปยฟองน้ำจิ้มสีได้ถูกต้องเป็นลูกคลื่น, ดวงดาว, สี่เหลี่ยม, ตาข่าย และลวดลายต่างๆได้
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้
ผลงาน	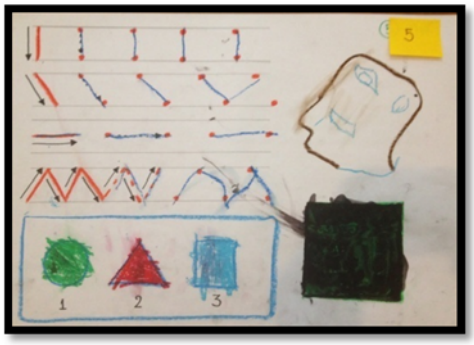									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 5 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าเรื่องเป็นบางช่วง เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนเส้นเฉียง และฟันปลา ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง สามารถระบายสีเทียนได้ด้วยตนเองโดยออกนอกเส้นขอบรูปนิดหน่อยแต่ไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร บางภาพยังระบายสีไม่เต็มพื้นที่ สามารถจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง สามารถวาดรายละเอียดของใบหน้าได้รวม 3 อวัยวะ คือ ตา หู และปาก เด็กคนที่ 5 พยายามวาดตาเป็นเส้นโค้งบนและล่างมีวงกลมซ้อนอยู่ด้านใน สี่เหลี่ยมเป็นปาก วงกลมปลายเปิดเป็นหู ได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้ปลายพู่กันขูดสีเป็นรูปวงกลม สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ น้ำหนักในการขูดสีค่อนข้างเบาจึงไม่ค่อยเห็นเส้นเด่นชัดเท่าที่ควร สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 5 สามารถเล่าถึงลักษณะของหนังตะลุง บอกได้ว่าเป็นการละเล่นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 5 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเองโดยเส้นต่างๆนี้ได้ออกแบบเป็นลวดลายลงไปที่ผลงาน สามารถระบายสีเทียนได้ด้วยตนเองโดยออกนอกเส้นขอบรูปนิดหน่อยแต่ไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร สามารถจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง สามารถวาดรายละเอียดของใบหน้าได้รวม 4อวัยวะ คือ ตา คิ้ว หู และปาก หลังจากที่แนะนำให้สังเกตวิธีการวาดแล้ว เด็กคนที่ 5 พยายามวาดอวัยวะได้ครบตามที่กำหนด คือตามีรายละเอียดมากยิ่งขึ้น วาดเป็นวงกลมซ้อนกันเล็กใหญ่ เส้นโค้งขีดเป็นคิ้ว ปาก และหูที่มีเส้นโค้งได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้ปลายพู่กันขูดสีเป็นเส้นแนวนอน ฟันปลา และลวดลายบนภาพส่วนที่เป็นโสร่งได้โดยมีผู้อื่นแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 65 ผลงานนกกรงหัวจุกของเด็กคนที่ 5

กิจกรรมที่ 11 เรื่อง นกกรงหัวจุก

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	2.การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง	3.การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู	4.การร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด	5.การปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนด	1.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	2.การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง	3.การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู	4.การร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด	5.การปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนด
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	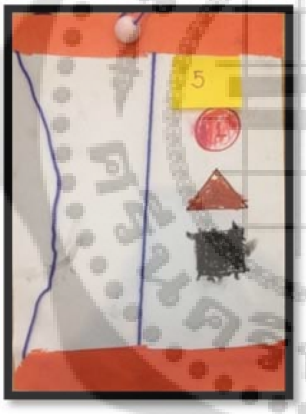									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 5 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่องดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตรแต่บางภาพยังระบายสีไม่เต็มพื้นที่ ได้โดยมีผู้อื่นแนะนำ สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรงตามขั้นตอนได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น - ลงรอบรูปภาพได้ 10 รูภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วจำนวน 5 เม็ดภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นตามขอบเขตที่กำหนดภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 5 สามารถเล่าถึงลักษณะเด่นของนกกรงหัวจุกได้และบอกได้ว่าเป็นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 5 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตรได้ด้วยตนเองแต่บางพื้นที่ยังระบายสีไม่เต็มตัวของนก สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรงได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพเป็นกรงนกได้ 10 รูภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้ 5 เม็ดภายในเวลา 10 นาทีตกแต่งเป็นกรงนกได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า 2 ชิ้นตามขอบเขตที่กำหนดคือด้านบนและล่างของกรงนกภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง ออกแบบตกแต่งผลงานกรงนกจากเศษวัสดุที่ผู้วิจัยได้เตรียมไว้ให้ โดยทากาวจัดเรียงเลื่อมหลากสี รูปทรงต่างๆกระดุม และปอมปอมวางเป็นระเบียบบนกระดาษที่เป็นขอบบนและล่างของกรงนก สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 66 ผลงานเรือกอและของเด็กคนที่ 5

กิจกรรมที่ 12 เรื่อง เรือกอและ

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	3.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีของการกดแม่พิมพ์	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น	5.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 2 ชิ้น	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	3.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีของการกดแม่พิมพ์	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น	5.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 2 ชิ้น
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 5 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่องดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีได้โดยมีผู้อื่นแนะนำลักษณะเส้นโค้งแบบคลื่นที่ลาก ในช่วงต้นลากได้ดีแต่เส้นที่ 3-5 จะเหมือนเส้นฟันปลา สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษที่กำหนดได้ด้วยตนเองโดยเลือกการลงสีแบบผสมกัน 2 สีคือสีแดงและสีเขียว สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ดูจากความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์ใช้ปริมาณสีที่ดี ทำให้เห็นลวดลายชัดเจน สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวได้ 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปสี่เหลี่ยมให้ขาดออกจากกัน 2 ชิ้นได้ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 5 สามารถบอกถึงลักษณะและจุดเด่นของเรือกอและได้ และบอกได้ว่าเป็นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 5 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง ลักษณะของเส้น 2 เส้นแรกมีความโค้งแบบคลื่นแต่ 3 เส้นหลัง มีความถี่ของเส้นโค้งค่อนข้างมากและแหลม จึงเหมือนเส้นฟันปลา สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ที่เลือกใช้คือสีเหลือง โดยทั่วบนกระดาษที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นได้ด้วยตัวเอง ดูจากความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์เห็นลวดลายที่เลือกคือ รูปทรงวงกลมได้ค่อนข้างชัดเจนมีบางตำแหน่งที่ใช้ปริมาณสีค่อนข้างมากจึงทำให้สีไหลออกมา สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวติดกับหลอดได้ 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปสี่เหลี่ยมให้ขาดออกจากกัน 2 ชิ้นได้ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

เด็กคนที่ 6 เพศ ชาย อายุ 4 ปี 6 เดือน มีความปกติที่สายตาคือ ตาเข และกล้ามเนื้อมืออ่อนแรง ข้อมูลจากครูประจำชั้น ในช่วงเทอม 1 การลากเส้นค่อนข้างเบาแทบไม่เห็นน้ำหนัก แต่มีความชอบและสนใจในศิลปะ เมื่อมีกิจกรรมนี้ทำให้ทุกเย็นเด็กคนที่ 6 จะฝึกใช้กรรไกรหลังเลิกเรียนกับครูประจำชั้น บุคลิก เป็นเด็กที่มีความพยายามสูง ช่วยเหลือตัวเองได้ดี ไม่ค่อยชอบให้ใครทำอะไรให้ เป็นเด็กที่ชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ๆตลอดเวลา

ตาราง 67 ผลงานร่มบ่อสร้างของเด็กคนที่ 6

กิจกรรมที่ 1 เรื่อง ร่มบ่อสร้าง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร	5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน	1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร	5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน
ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง	ปรับปรุง	ปรับปรุง	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	ปรับปรุง	พอใช้	พอใช้
ผลงาน	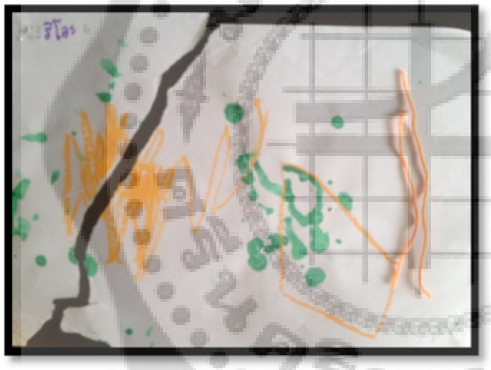									

ก่อนการทดลอง (Pretest)) เด็กคนที่ 6 ไม่ค่อยมีสมาธิในการฟังการเล่าเรื่องเท่าที่ควร สนใจที่จะวาดและระบายสีที่กระดาษทันที่โดยที่ไม่ฟังคำสั่ง เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ ผู้วิจัยยังต้องแนะนำวิธีการฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาทีและการออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน ไม่สามารถควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกตามขั้นตอนได้ผู้วิจัยต้องช่วยจับมือในการเขย่าข้อมือหยดสี ไม่สามารถวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้เพราะเด็กคนที่ 6 สนใจที่จะระบายสีบนกระดาษมากกว่าวาดรูปทรงตามกำหนดและไม่สามารถใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออก จากกันได้เลยผู้วิจัยต้องช่วยจับมือในการใช้กรรไกรสรุประดับเกณฑ์การประเมิน 2 ระดับคุณภาพพอใช้

หลังการทดลอง (Posttest) เมื่อผู้วิจัยถามถึงที่มาของว่มบ่อสร้างเด็กคนที่ 6 สามารถตอบได้ และบอกได้ว่ารูปร่มที่ทำนั้นมาจากรูปทรงเรขาคณิตรูปทรงใดบ้าง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 6 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำแต่เด็กคนที่ 6 ไม่ปาดพู่กันสีก่อนที่จะหยดสีทำให้ได้หยดสีที่มีขนาดดวงใหญ่มากและมีน้ำเจิ่งนองผู้วิจัยจึงสอดแทรกให้ลองเทคนิคการกลิ้งสีบนกระดาษ สามารถวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำโดยผู้วิจัยใช้จุดช่วยฝึกให้เด็กคนที่ 6 ลากเส้นเชื่อมโยง 3 จุดเข้าด้วยกัน สามารถฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำภายในเวลา 5 นาที สามารถออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงานโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ โดยเด็กคนที่ 6 หันไปดูผลงานของเด็กคนที่ 3 จึงได้เกิดการเลียนแบบวางเชือกเรียงเป็นแนวด้านล่างของว่ม แต่ไม่เลือกใช้อุปกรณ์ใดๆตกแต่งเพิ่มเติม และไม่สามารถใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้เลยสรุประดับเกณฑ์การประเมิน 2 ระดับคุณภาพพอใช้

ตาราง 68 ผลงานกะเหรี่ยงคอยาวของเด็กคนที่ 6

กิจกรรมที่ 2 เรื่อง กะเหรี่ยงคอยาว

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ได้รวม 5 อวัยวะ	2.การปั่นแป้งโด(วิ่งเป็นเส้นยาวขนาดใดก็ได้ อย่างน้อย 2 เส้น	3.การฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ครูกำหนด	4.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบ	5.การร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพหน้ากระดาษแข็งได้ 5 เส้น	1.การใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ได้รวม 5 อวัยวะ	2.การปั่นแป้งโด(วิ่งเป็นเส้นยาวขนาดใดก็ได้ อย่างน้อย 2 เส้น	3.การฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ครูกำหนด	4.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบ	5.การร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพหน้ากระดาษแข็งได้ 5 เส้น
ระดับคุณภาพ	ปรับปรุง	ดี	พอใช้	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 6 เป็นคนเดียวในห้องเมื่อดูภาพก่อนการสอน สามารถบอกได้ว่าภาพที่เห็นคือ กะเหรี่ยง ให้ความสนใจในการดูคลิปวีดีโอและฟังการเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ ไม่สามารถใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ได้ถึง 5 อวัยวะโดยรายละเอียดของภาพที่วาดส่วนใหญ่จะใช้รูปทรงวงกลมในการสื่อความหมายของ ตา แก้ม หู คิ้ววาดเป็นรูปสามเหลี่ยม จมูกลากเป็นเส้นตรง และปากลากเป็นเส้นโค้ง ซึ่งเด็กคนที่ 6 บอกว่าสังเกตแก้มจากผู้วิจัยจึงถ่ายทอดลักษณะเด่นออกมาเป็นรูปวงกลม สามารถปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวได้ด้วยตัวเอง สามารถฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ผู้วิจัยกำหนดได้โดยมีผู้วิจัยคอยแนะนำในการสังเกตเส้นอยู่บ้าง สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบตามแบบโดยพับมุมตรงกันและกรีดเป็นรอยพับได้เรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่งโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ไม่สามารถร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ถึง 5 รู โดยสามารถร้อยได้ 2 รูแรกติดกัน และทิ้งช่วงห่าง 1 รูและร้อยขึ้นมาในรูที่ 4 สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 2 ระดับคุณภาพพอใช้

หลังการทดลอง (Posttest) เมื่อผู้วิจัยถามถึงถิ่นฐานและความเชื่อของกะเหรี่ยงคอยาว เด็กคนที่ 6 สามารถตอบได้ถูกต้องชัดเจน จากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 6 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับสีเทียนได้ถูกต้องและวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้รวม 5 อวัยวะได้ด้วยตนเองโดยภาพมีรายละเอียดของภาพมากกว่าในช่วงต้นมาก ดวงตามีการเลียนแบบเหมือนตาจริง คือมีวงกลมตาในและตานอก จมูกจากเดิมที่วาดเป็นวงกลม มีการพัฒนาวาดเป็นเส้นโค้งมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากขึ้น คิ้ววาดเป็นวงกลมเล็กๆ 2 วง และปากวาดเป็นเส้นโค้ง สามารถใช้ฝ่ามือปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาว 2 เส้นตามเวลาที่กำหนด ได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำเล็กน้อย สามารถฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ครูกำหนดได้โดยห่างจากรอยเส้นที่กำหนดเกิน 0.5 เซนติเมตรได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบตามแบบโดยพับมุมตรงกันและกรีดเป็นรอยพับได้เรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่งได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำให้สังเกต สามารถร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 เส้นภายในเวลา 10 นาทีได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 69 ผลงานลอยโคมของเด็กคนที่ 6

กิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลอยโคม

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนตรงเป็นเส้นตรง	2.การวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนอย่างน้อย 2 ขั้น	3.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 2 ชั้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อน	1.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนตรงเป็นเส้นตรง	2.การวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนอย่างน้อย 2 ขั้น	3.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 2 ชั้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อน
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ดี	ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน						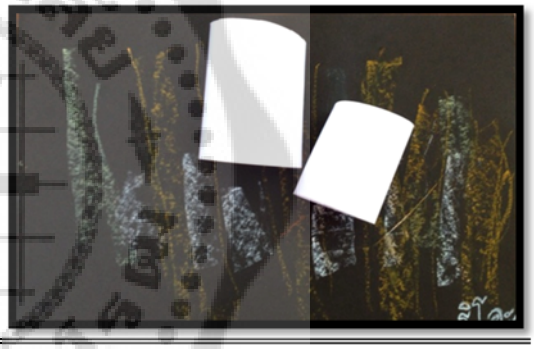				

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 6 ให้ความสนใจโคมของจริง มีสมาธิในการดูคลิปวีดีโอและฟังผู้วิจัยเล่าเรื่องดีมากและบอกเล่าประสบการณ์ของตัวเองให้เพื่อนในชั้นฟัง เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรงจากบนลงล่างได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำแต่ยังคงจับสีเทียนแบบตั้งขึ้นสลับกับใช้ด้านข้างของสีเทียน สามารถวาดภาพสี่เหลี่ยมตามขั้นตอนได้ด้วยตัวเอง ไม่สามารถตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่วาดขึ้นได้โดยคุณครูต้องช่วยประคองมือและแนะนำวิธีในการตัดตามเส้นรอบรูปจนสำเร็จ สามารถม้วนกระดาษโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเองมี สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 6 สามารถเล่าให้ผู้วิจัยฟังได้ว่าประเพณีลอยโคมนี้เป็นของภาคเหนือและอธิบายวิธีการปล่อยโคมขึ้นสู่ท้องฟ้าได้ถูกต้อง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 6 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถ

จับสีเทียนและใช้ด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรงได้ด้วยตัวเอง มีการเลือกใช้สีที่หลากหลายคือ สีขาว สีเหลืองและสีส้ม น้ำหนักในการลากเส้นค่อนข้างเข้ม สามารถวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยตัวเอง สามารถตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่วาดขึ้นโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถม้วนกระดาษได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 2 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 70 ผลงานทุ่งกุลาร้องไห้ของเด็กคนที่ 6

กิจกรรมที่ 4 เรื่อง ทุ่งกุลาร้องไห้

	ก่อนการทดลอง						หลังการทดลอง					
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยพ่นบนกระดาษขนาด A3 โดยอิสระ	2.การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ โดยลากเส้นบนลงล่างให้สีประมาณ 3 สีบนกระดาษโดยอิสระ	3.การประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วห้วแม่มือกับนิ้วชี้ จำนวน10 เม็ด	4. การประกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นหากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นเสื้อและใส่สบาย	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 4 ก้อน		1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยพ่นบนกระดาษขนาด A3 โดยอิสระ	2.การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ โดยลากเส้นบนลงล่างให้สีประมาณ 3 สีบนกระดาษโดยอิสระ	3.การประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วห้วแม่มือกับนิ้วชี้ จำนวน10 เม็ด	4. การประกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นหากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นเสื้อและใส่สบาย	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 4 ก้อน
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ดี	ดี	พอใช้	ดี		ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	
ผลงาน												

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 6 ให้ความสนใจกับการสัมผัสเมล็ดข้าว และตั้งใจฟังนิทานพื้นบ้านเรื่องทุ่งกุลาร้องไห้ดี และมักจะมีการตั้งคำถามที่ตัวเองสนใจอยากรู้ตลอดชั่วโมง เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำโดยสามารถใช้ฟองน้ำระบายสีไม่เต็มพื้นที่ในกรอบที่กำหนด สามารถเขียนภาพด้วยนิ้ว

มือโดยลากเส้นบนลงล่างบนกระดาษได้ด้วยตัวเอง ลักษณะของเส้นที่ลากน้ำหนักเข้มชัดเป็นเส้นยาว ใช้นิ้วในการลาก 5 นิ้วและทำในตำแหน่งเดียวในภาพ สามารถประดิษฐ์โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดจนครบจำนวน10 เม็ด ได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที สามารถปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปหุ่นไล่กา โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ลักษณะของภาพหุ่นไล่กาจัดเรียงลำดับ ยังไม่ถูกต้องคือ ภาพเสื้อ และหน้าที่เป็นวงกลมอยู่ในระนาบเดียวกัน งอบที่เป็นรูปทรงสี่เหลี่ยมคางหมูอยู่ด้านบนแต่อยู่ตรงกลางระหว่างเสื้อและวงกลม สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 4 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 6 สามารถบอกเล่าได้ถึงลักษณะและความสำคัญของทุ่งกุลาร้องไห้ได้ถูกต้องหลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 6 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้ด้วยตนเอง สามารถเขียนภาพด้วยนิ้วมือโดยลากเส้นบนลงล่างแต่ก็มีบางเส้นที่ลากแบบถูกไปมา เห็นลายนิ้วมือที่ชัดเจน และเลือกใช้สีผสมกันไล่น้ำหนักได้น่าสนใจคือสีเหลือง สีเขียวอ่อนและสีเขียวเข้มบนกระดาษโดยอิสระ สามารถประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดมากกว่า10 เม็ด และตกแต่งเพิ่มเติมโดยวางเมล็ดข้าวเรียงตัวกันเป็นเส้นตามแนวนอนบนผลงานที่มีกาวได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที สามารถปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนไม้ไอศกรีมที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปหุ่นไล่กาภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง แต่ตำแหน่งของการวางภาพหุ่นไล่กาบนไม้ไอศกรีมค่อนข้างต่ำลงมา และจัดวางตำแหน่งของภาพเอียงมาทางมุมซ้ายล่าง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 4 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง และนำมาทากาวตกแต่งที่เสื้อของหุ่นไล่กา สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 71 ผลงานผีตาโขนของเด็กคนที่ 6

กิจกรรมที่ 5 เรื่อง ผีตาโขน

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ อย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่กำหนดโดยดูความสม่ำเสมอของการกดน้ำหนัก	2.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	3. การปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยที่อยู่ในขอบเขตรูปทรงต่างๆ	4.การประดิษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบ	5.การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู	1.การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ อย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่กำหนดโดยดูความสม่ำเสมอของการกดน้ำหนัก	2.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	3. การปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยที่อยู่ในขอบเขตรูปทรงต่างๆ	4.การประดิษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบ	5.การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ดี	พอใช้	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้
ผลงาน	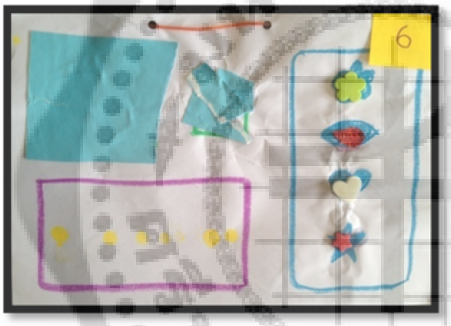									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 6 ให้ความสนใจคลิปวีดีโอ ภาพประกอบ และตั้งใจฟังเรื่องเล่าดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือกดน้ำหนักโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ โดยลักษณะของสีที่กดไม่ค่อยมีความสม่ำเสมอส่วนใหญ่จะมีน้ำหนักเข้มและชัด สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันด้วยตัวเอง ลักษณะกระดาษที่ฉีกเป็นชิ้นคล้ายรูปสี่เหลี่ยม สามารถปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยออกนอกเส้นขอบเขตรูปทรงบ้างแต่ไม่เกิน 1 เซนติเมตรได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบด้วยตัวเอง สามารถร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 6 สามารถเล่าถึงที่มาและการละเล่นของผีตาโขนได้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 6 มีการพัฒนาการทักษะ

ต่างๆ ขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือกดให้มีความสม่ำเสมอของน้ำหนักดีขึ้นมากกว่าครั้งแรก ในพื้นที่ที่กำหนดได้ด้วยตนเองชอบที่จะผสมสีเข้าด้วยกันโดยกันพิมพ์ภาพนิ้มมือซ้ำๆ สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยม ได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้ด้วยตัวเอง โดยกระดาษสีที่ปะอยู่นอกขอบเขตรูปทรงต่างๆ อยู่บ้างเล็กน้อยแต่ไม่เกิน 1 เซนติเมตร และออกแบบผลงานโดยการนำเศษกระดาษที่ฉีกมาตกแต่งรอบๆ หน้ากาก การประดิษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ด้วยตนเอง และนำรูปทรงดังกล่าวมาตกแต่งจัดเรียงแบ่งเป็นหมวดหมู่ เป็นระเบียบที่หน้ากากในช่องที่กำหนด สามารถร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู ภายในเวลา 5 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 72 ผลงานอุทยานแห่งชาติผาแต้มของเด็กคนที่ 6

กิจกรรมที่ 6 เรื่อง อุทยานแห่งชาติผาแต้ม

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์ 2 สีคือสีแดง และสีเหลือง ผสมกันโดยเด็กสามารถบอกได้ว่าผสมกันแล้วสีอะไร	2.การปั้นแป้งโด้ดึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแต่เป็นแต่ในรูปภาพได้	3.การวาดภาพงกลมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การใช้กรรไกรปลายมนตัดดูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมจนเต็ม	1.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์ 2 สีคือสีแดง และสีเหลือง ผสมกันโดยเด็กสามารถบอกได้ว่าผสมกันแล้วสีอะไร	2.การปั้นแป้งโด้ดึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแต่เป็นแต่ในรูปภาพได้	3.การวาดภาพงกลมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การใช้กรรไกรปลายมนตัดดูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมจนเต็ม
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 6 ให้ความสนใจดูภาพประกอบ และตั้งใจฟังเรื่องเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีที่กำหนดผสมกันและสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีส้มโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวน้อยกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพ โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถวาดภาพวงกลมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้กรรไกรตัดรอบรูปวงกลมได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดบนลงบนรูปวงกลมไม่เต็มพื้นที่ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest)เด็กคนที่ 6 สามารถตอบได้ถึงที่ตั้งของอุทยานแห่งชาติผาแต้มนั้นว่าอยู่ภาคอีสานและเล่าถึงความเป็นมาของอุทยานแห่งชาติผาแต้มได้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 6 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีที่กำหนดผสมกันได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ และสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีส้ม สามารถปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวได้ด้วยตัวเองแต่ไม่สามารถแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพได้เนื่องจากแป้งโดว์ที่เตรียมมาเมื่อโดนอาการเย็นของห้องแอร์ทำให้มีความแข็งตัวจึงยากต่อการใช้แรงกดสำหรับเด็กสามารถวาดภาพวงกลมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง สามารถใช้กรรไกรตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดบนลงบนรูปวงกลมที่เป็นพระอาทิตย์เต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง มีการตกแต่งเพิ่มเติมคือทากาวตกแต่งโรยกากเพชรสีเขียว สีชมพูและสีม่วงลงไปที่แป้งโดว์ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 73 ผลงานพระบรมมหาราชวังของเด็กคนที่ 6

กิจกรรมที่ 7 เรื่อง พระบรมมหาราชวัง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตปะปนกัน	2.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	3.การลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและ// เส้นเฉียงด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	5.การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนด	1.การจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตปะปนกัน	2.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	3.การลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและ// เส้นเฉียงด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	5.การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนด
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	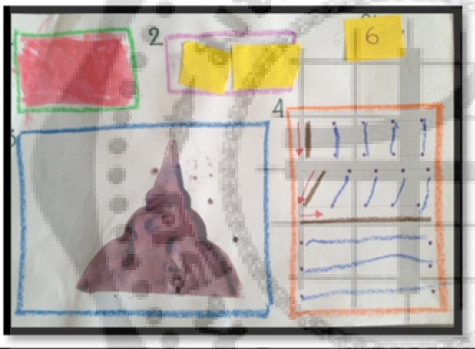									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 6 ให้ความสนใจดูภาพประกอบและตั้งใจฟังเรื่องเล่าดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดสีไม่ออกนอกขอบเขตปะปนกันโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ มีความสม่ำเสมอของสีในการกดแม่พิมพ์ดี สามารถลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยม 2 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถปะกระดาษติดลงบนภาพอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนดได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 2 ระดับคุณภาพพอใช้

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 6 สามารถเล่าถึงความสำคัญของพระบรมมหาราชวังได้และบอกได้ว่าสถานที่นี้อยู่ในภาคกลาง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 6 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่

กำหนดโดยสีออกนอกขอบเขตและปะปนกันบ้างนิดหน่อยได้ด้วยตัวเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นน้ำหนักไม่ค่อยมีความสม่ำเสมอของสีในการกดแม่พิมพ์ รูปเจดีย์มีบางส่วนที่พิมพ์ไม่ติด โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถลากเส้น แนวตั้ง เส้นแนวนอนและเส้นเฉียงได้ด้วยตัวเอง จากผลงานลักษณะของเส้นมีน้ำหนักในการลากที่ค่อนข้างเข้ม และเห็นชัดเจน สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยมมากกว่า10 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษติดลงบนภาพได้ด้วยตนเอง ไม่ออกนอกขอบเขตพื้นที่ของกำแพง ตกแต่งผลงานด้วยสำลีมาทำเป็นก้อนเมฆบนท้องฟ้า สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 74 ผลงานตลาดน้ำอัมพวาของเด็กคนที่ 6

กิจกรรมที่ 8 เรื่อง ตลาดน้ำอัมพวา

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นให้ตั้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้ฟองน้ำละบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระ	3.การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลอง เช่น ส้ม มังคุด เงาะ อย่างน้อย 3 ชนิด	4.การระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	5.การฉีกกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นให้ตั้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้ฟองน้ำละบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระ	3.การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลอง เช่น ส้ม มังคุด เงาะ อย่างน้อย 3 ชนิด	4.การระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	5.การฉีกกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 6 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าดี พร้อมกับเล่าเรื่องและประสบการณ์การนั่งเรือให้เพื่อนๆในชั้นฟัง เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้นโดยมีเส้นปะภายในเวลา 5 นาทีได้มีผู้อื่นแนะนำ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์เต็มพื้นที่ที่กำหนด ได้ด้วยตัวเองการระบายสีนั้นยังออกนอกกรอบพื้นที่ที่กำหนดอยู่บ้างเล็กน้อยและบางจุดก็ยังระบายไม่เต็มในพื้นที่ สามารถวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลองที่กำหนดอย่างน้อย 2 ชนิดโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ จากผลงานการวาด เงาะมีการเติมเส้นตรงสั้น ยาวสลับกันโดยรอบวงกลมด้วยสีเขียว ภาพมังคุดมีการระบายเติมวงกลมเข้ม 2 วงและวงรีตรงกลางเพื่อให้เป็นจุก สามารถระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ ภายในเวลา 5 นาที โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำสรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 6 สามารถเล่าถึงลักษณะของตลาดน้ำอัมพวาได้ และบอกได้ว่าสถานที่นี้อยู่ในภาคกลาง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 6 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ เนื่องจากเด็กวัยนี้การลากเส้นโค้งแบบคลื่นโดยไม่มีเส้นปะแนะนำให้ลากตาม จึงค่อนข้างยากในการลากเส้นด้วยตัวเอง สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระได้ด้วยตนเอง สามารถวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลองที่กำหนดอย่างน้อย 3 ชนิดได้ด้วยตนเอง จากผลงานการวาดและระบายสีเงาะ มีการผสมสีแดง สีส้มอ่อนเข้าด้วยกันและเติมเส้นตรงขีดโดยรอบผลวงกลมด้วยสีเขียว ผลส้มมีการผสมสีเหลืองอ่อนและสีส้มเข้าด้วยกัน มังคุดมีการผสมสีม่วงและสีน้ำเงินและเติมวงกลมสีเขียวเข้มด้านบนเพื่อเป็นจุก ผลไม้ทั้ง 3 ชนิดนี้เด็กคนที่ 6 ได้ตกแต่งทำก้านเพิ่มเติมจากกระดาษสีเขียวที่ผู้วิจัยวางไว้ให้เลือก สามารถระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตนเอง สามารถพับกระดาษที่เป็นรูปเรือทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยได้ด้วยตัวเอง และนำภาพผลไม้มาจัดวางสับหว่าง เรียงตัวกันอยู่ในพื้นที่ของเรือ เลือกวางตำแหน่งของเรืออยู่มุมพื้นที่ของกระดาษ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 75 ผลงานสะพานข้ามแม่น้ำแควของเด็กคนที่ 6

กิจกรรมที่ 9 เรื่อง สะพานข้ามแม่น้ำแคว

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	2.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้ง	3.รู้จักการลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน	4.การประดิษฐ์โดยการเรียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีมอย่างน้อย 5 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพาน	5.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	2.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้ง	3.รู้จักการลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน	4.การประดิษฐ์โดยการเรียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีมอย่างน้อย 5 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพาน	5.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ปรับปรุง	ดี	ดี	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้
ผลงาน	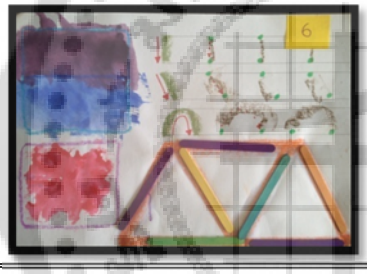									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 6 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีน้ำเงินและสีม่วงจนทั่วบนกระดาษ โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สีที่ใช้ระบายออกนอกพื้นที่เล็กน้อย ไม่สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้ง ตามขั้นตอนได้ สามารถลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียนได้ด้วยตนเอง สามารถประดิษฐ์โดยใช้ไม้ไอศกรีม อย่างน้อย 5 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพานได้ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง จากภาพการวางบางตำแหน่งของไม้ไอศกรีมวางเป็นระเบียบอยู่ในพื้นที่ดีมาก สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำภาพที่พิมพ์มีปริมาณของสีค่อนข้างมากจึงดูไม่ค่อยออกว่าเป็นพลุ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 6 สามารถเล่าถึงที่มาของสะพานข้ามแม่น้ำแควได้ บอกได้ว่าสถานที่นี้อยู่ในภาคกลางและบรรยายผลงานว่าภาพที่ทำเป็นช่วงเวลากลางคืนมีการจุดพลุ

บนท้องฟ้า หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 6 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันคือสีน้ำเงินและสีม่วงโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้ด้วยตนเอง สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียงเส้นโค้ง ได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ เพราะเด็กคนที่ 6 ยังชินกับการจับสีตั้งขึ้นและระบาย สามารถลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียนได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถประดิษฐ์โดยใช้ไม้ไอศกรีม 12 ชิ้นทากาววางเรียงเป็นระเบียบลงในตำแหน่งโครงสะพานได้ดีภายในเวลา 10 นาทีด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น ได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ภาพที่พิมพ์มีปริมาณสีค่อนข้างมากจึงทำให้สีไหลเข้าหากันจนดีไม่ออกว่าเป็นพลุ และตกแต่งเพิ่มเติมด้วยกากเพชร หลากสีเป็นพลุกระจายบนท้องฟ้าในภาพ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 76 ผลงานหนังตะลุงของเด็กคนที่ 6

กิจกรรมที่ 10 เรื่อง หนังตะลุง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การลากเส้น I แนวตั้งแนวนอนและเส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	2.การระบายสีเทียนให้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2เซนติเมตร	3.การจับฟู่กันให้ถูกต้องและระบายสีพื้นผลงานจนเต็มพื้นที่	4.การวาดตาละเอียดของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้รวม 4 อวัยวะ	5.การใช้โลยฟู่กันจิ้มสีแล้วตัดใยฟู่ไปลายเป็นรูป วงกลม, สี่เหลี่ยม, สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพได้	1.การลากเส้น I แนวตั้งแนวนอนและเส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	2.การระบายสีเทียนให้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2เซนติเมตร	3.การจับฟู่กันให้ถูกต้องและระบายสีพื้นผลงานจนเต็มพื้นที่	4.การวาดตาละเอียดของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้รวม 4 อวัยวะ	5.การใช้โลยฟู่กันจิ้มสีแล้วตัดใยฟู่ไปลายเป็นรูป วงกลม, สี่เหลี่ยม, สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพได้
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	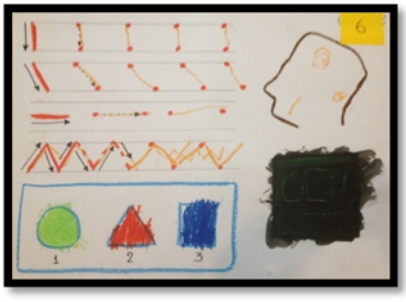									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 6 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าเรื่องดีมากมีความสนใจซักถามถึงเรื่องราวเกี่ยวกับหนังตะลุง เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนเส้นเฉียง และฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง สามารถระบายสีเทียนได้ด้วยตนเองโดยออกนอกเส้นขอบรูปนิดหน่อยแต่ไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร บางภาพยังระบายสีไม่เต็มพื้นที่ สามารถจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง สามารถวาดรายละเอียดของใบหน้าได้รวม 4 อวัยวะ คือ ตา คิ้ว หู และปาก เด็กคนที่ 6 พยายามวาดตาเป็นวงกลมเล็กใหญ่ซ้อนกัน เส้นโค้งเป็นคิ้ว ปากขีดเป็นเส้นเฉียง และหูเป็นเส้นโค้งซ้อนกัน ได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้ปลายพู่กันขูดสีเป็นรูปวงกลม สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ น้ำหนักในการขูดสีเข้มเห็นเส้นชัดเจน สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 6 สามารถเล่าถึงลักษณะของหนังตะลุง บอกได้ว่าเป็นการละเล่นของภาคใต้ และเปรียบเทียบการละเล่นนี้กับปัจจุบันได้ว่าเหมือนกับการดูที่วีหลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 6 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเองโดยเส้นต่างๆนี้ได้ออกแบบเป็นลวดลายลงไปที่ผลงาน สามารถระบายสีเทียนได้ด้วยตนเองโดยออกนอกเส้นขอบรูปนิดหน่อยแต่ไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร สามารถจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง สามารถวาดรายละเอียดของใบหน้าได้รวม 4อวัยวะ คือ ตา คิ้ว หู และปาก หลังจากที่แนะนำให้สังเกตวิธีการวาดแล้ว เด็กคนที่ 6 พยายามวาดอวัยวะได้ครบตามที่กำหนด คือตามีรายละเอียดมากยิ่งขึ้น วาดเป็นวงกลมซ้อนกันเล็กใหญ่ เส้นโค้งขีดเป็นคิ้ว ปาก และหูที่มีเส้นโค้งได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้ปลายพู่กันขูดสีเป็นเส้นแนวนอน ฟันปลา และลวดลายบนภาพตามลำตัวและส่วนที่เป็นโสร่งได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 77 ผลงานนกกรงหัวจุกของเด็กคนที่ 6

กิจกรรมที่ 11 เรื่อง นกกรงหัวจุก

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การระบายสีเทียนได้เรียบออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	2.การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง	3.การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู	4.การร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด	5.การปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนด	1.การระบายสีเทียนได้เรียบออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	2.การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง	3.การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู	4.การร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด	5.การปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนด
ระดับคุณภาพ	ดี	ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดี	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 6 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตัวเอง ไม่สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรงตามขั้นตอนได้ สามารถร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น -ลงรอบรูปภาพได้ 10 รูภายในเวลา 10 นาทีได้โดยมีผู้อื่นแนะนำ สามารถร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วจำนวน 5 เม็ดภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นตามขอบเขตที่กำหนดภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 6 สามารถเล่าถึงลักษณะเด่นของนกกรงหัวจุกได้และบอกได้ว่าเป็นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็ก

คนที่ 6 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตรได้ด้วยตนเองแต่บางพื้นที่ยังระบายสีไม่เต็มตัวของนก สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรงได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพเป็นกรงนกได้ 10 รูภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้ 5 เม็ดภายในเวลา 10 นาทีตกแต่งเป็นกรงนกได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า 2 ชิ้นตามขอบเขตที่กำหนดคือด้านบนและล่างของกรงนกภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง ออกแบบตกแต่งผลงานกรงนกจากเศษวัสดุที่ผู้วิจัยได้เตรียมไว้ให้ โดยทากาวจัดเรียง เลื่อมหลากสี รูปทรงต่างๆกระดุม และปอมปอมวางเป็นระเบียบบนกระดาษที่เป็นขอบบนและล่างของกรงนก สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 78 ผลงานเรือกอและของเด็กคนที่ 6

กิจกรรมที่ 12 เรื่อง เรือกอและ

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นให้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้฿องน้ำระบายสีไปเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3ได้	3.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีของการกดแม่พิมพ์	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกังวลเป็นรอยหรือไม่เรียบร้อยย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น	5.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 2 ชิ้น	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นให้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้฿องน้ำระบายสีไปเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3ได้	3.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีของการกดแม่พิมพ์	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกังวลเป็นรอยหรือไม่เรียบร้อยย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น	5.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 2 ชิ้น
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดี	ดี	พอใช้	ดี
ผลงาน	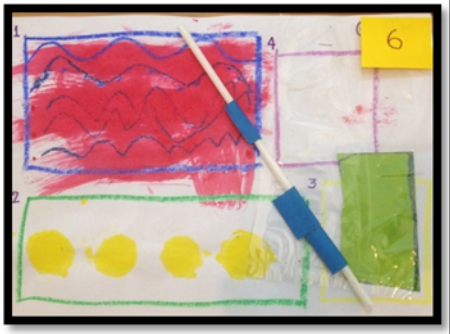									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 6 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่องดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้น ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเองลักษณะเส้นโค้งแบบคลื่นที่ลาก มีความสม่ำเสมอค่อนข้างดี สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ดูจากความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์ใช้ปริมาณสีที่ดี ทำให้เห็นลวดลายชัดเจน สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาว 1 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปสี่เหลี่ยมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 2 ชิ้นได้ภายในเวลา 5 นาทีได้โดยมีผู้อื่นแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 6 สามารถบอกถึงลักษณะและจุดเด่นของเรือกอและได้ และบอกได้ว่าเป็นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 6 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้น ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง ลักษณะของเส้น มีความโค้งแบบคลื่น สม่ำเสมอดีมาก เห็นน้ำหนักเส้นชัดเจนสามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ที่เลือกใช้คือสีแดง โดยทั่วบนกระดาษที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นได้โดยมีผู้อื่นแนะนำดูจากความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์เห็นลวดลายที่เลือกคือ รูปทรงวงกลมได้ค่อนข้างชัดเจน แต่รูปทรงสามเหลี่ยมในบางตำแหน่งที่ใช้ปริมาณสีค่อนข้างมากจึงทำให้สีไหลออกมาทำให้เห็นลวดลายได้ไม่ชัดเจน สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวติดกับหลอดได้ 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปสี่เหลี่ยมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 2 ชิ้นได้ภายในเวลา 5 นาทีได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

เด็กคนที่ 7 เพศ ชาย อายุ 3 ปี 1 เดือน เป็นเด็กที่อายุต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดและเป็นน้องเล็กสุดในชั้นเรียน มีปัญหาในเรื่องการพูด คือออกเสียงและพูดไม่ชัดไม่ส่งผลกับการเรียนแต่ส่งผลกับการสื่อสารในช่วงแรก แต่หลังจากที่ได้ใช้เวลาทำกิจกรรมร่วมกัน ผู้วิจัยเริ่มเข้าใจมากยิ่งขึ้น บุคลิกเป็นเด็กร่าเริง กล้าแสดงออก ช่างพูด ช่างเจรจาซักถาม มีความพยายามช่วยเหลือตัวเองดี มีความประณีตในการทำงาน และมีความภาคภูมิใจในผลงานของตัวเองมาก

ตาราง 79 ผลงานร่มบ่อสร้างของเด็กคนที่ 7

กิจกรรมที่ 1 เรื่อง ร่มบ่อสร้าง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร	5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน	1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร	5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ปรับปรุง	ปรับปรุง	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest)) เด็กคนที่ 7 ไม่ค่อยมีสมาธิในการฟังการเล่าเรื่องเท่าที่ควร สนใจที่จะตั้งคำถามว่าสิ่งที่ผู้วิจัยจะสอนคือเรื่องอะไร เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ ผู้วิจัยยังต้องแนะนำวิธีการควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกเด็กคนที่ 7 ยังใช้ปลายพู่กันในการจุดสีลงบนกระดาษมากกว่าการหยด ไม่สามารถวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ ยังวาดเป็นรูปวงกลมขนาดใหญ่ สามารถใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงานโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เมื่อผู้วิจัยถามถึงที่มาของร่มบ่อสร้างเด็กคนที่ 7 สามารถตอบได้ และบอกได้ว่ารูปร่มที่ทำนั้นมาจากรูปทรงเรขาคณิตรูปทรงใดบ้าง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 7 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถ

ควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกได้ด้วยตนเองเลือกใช้สี 3 สีและมักจะหยดสีให้เกิดการผสมกันในตำแหน่งเดิมๆตรงกลางภาพ สามารถวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง สามารถใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน10 เส้นได้ด้วยตนเอง สามารถฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้ด้วยตนเองและนำมาประกอบในภาพเป็นด้ามร่ม และสามารถออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงานได้ด้วยตนเองโดยการนำไหมพรมมาติดที่ปลายร่มนำเลื่อมหลากหลายแบบและสีมาตกแต่งที่ตรงกลางปลายร่ม และใช้ไม้ไอศกรีมตกแต่งเป็นด้ามร่ม สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 80 ผลงานกะเหรี่ยงคอยาวของเด็กคนที่ 7

กิจกรรมที่ 2 เรื่อง กะเหรี่ยงคอยาว

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ได้รวม 5 อย่าง	2.การปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวขนาดใดก็ได้ อย่างน้อย 2 เส้น	3.การฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ครูกำหนด	4.การพันกระดาษสิ่งของที่เป็นรอยได้ 1 หน	5.การจัดเรียงตามรอยและของปากพนม กระดาษชิ้นได้ 5 เส้น	1.การใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ได้รวม 5 อย่าง	2.การปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวขนาดใดก็ได้ อย่างน้อย 2 เส้น	3.การฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ครูกำหนด	4.การพันกระดาษสิ่งของที่เป็นรอยได้ 1 หน	5.การจัดเรียงตามรอยและของปากพนม กระดาษชิ้นได้ 5 เส้น
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 7 ให้ความสนใจในการดูคลิปวีดีโอและฟังการเล่าเรื่องดีสนใจที่จะซักถามผู้วิจัยเกี่ยวกับเรื่องราวของเรื่องตลอดเวลา เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ ไม่สามารถใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้าได้ถึง 5 อวัยวะโดยรายละเอียดของภาพที่วาดส่วนใหญ่จะใช้รูปทรงวงกลมในการสื่อความหมายของ ตา จมูก ปาก ส่วนหูลากเป็นเส้นตรงตามแนวนอนสั้นๆทั้ง 2 ข้างสามารถปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวได้ด้วยตัวเอง สามารถฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ผู้วิจัยกำหนดได้ด้วยตัวเอง ไม่สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบตามแบบ พับมุมไม่ตรงกันและไม่สามารถกรีดเป็นรอยพับได้เรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง สามารถร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ถึง 5 รู โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เมื่อผู้วิจัยถามถึงถิ่นฐานและความเชื่อของกะเหรี่ยงคอยาวสามารถตอบได้ถูกต้อง จากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 7 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับสีเทียนได้ถูกต้องและวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้รวม 5 อวัยวะได้ด้วยตนเองโดยภาพมีรายละเอียดของภาพมากกว่าในช่วงต้นมาก ดวงตามีการเลียนแบบเหมือนตาจริง คือมีเส้นโค้งขอบบนแล้วจึงมีวงกลมตาใน จมูกจากเดิมที่วาดเป็นวงกลม มีการพัฒนาวาดเป็นวงรีมีความพยายามที่จะให้เหมือนจริงมากขึ้น คิ้ววาดเป็นเส้นโค้งโดยตำแหน่งค่อนข้างสูงเมื่อกระดาษที่ตกแต่งเป็นหมวกนำมาวางจำปิดทับรูปภาพในบริเวณนี้ และปากวาดเป็นเส้นโค้ง สามารถใช้ฝ่ามือปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวอย่างน้อย 2 เส้นตามเวลาที่กำหนด ได้ด้วยตนเอง สามารถฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ผู้วิจัยกำหนดได้โดยห่างจากรอยเส้นที่กำหนดเกิน 0.5 เซนติเมตรได้ด้วยตัวเอง สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบตามแบบโดยพับมุมตรงกันและกรีดเป็นรอยพับได้เรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่งได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำให้สังเกต สามารถร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 เส้นภายในเวลา 10 นาทีได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 81 ผลงานลอยโคมของเด็กคนที่ 7

กิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลอยโคม

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนตากเป็นเส้นตรง	2.การวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนอย่างน้อย 2 ขั้น	3.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 2 ชิ้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อน	1.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนตากเป็นเส้นตรง	2.การวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนอย่างน้อย 2 ขั้น	3.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 2 ชิ้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อน
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน						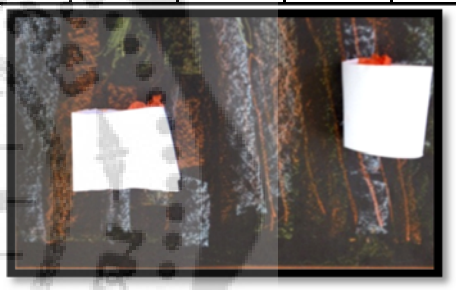				

กิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลอยโคม ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 7 ให้ความสนใจโคมของจริง มีสมาธิในการดูคลิปวีดีโอและฟังผู้วิจัยเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรงจากบนลงล่างได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำแต่ยังคงระบายสีมากกว่าการลากเส้น สามารถวาดภาพสี่เหลี่ยมตามขั้นตอนได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่วาดขึ้นได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำเล็กน้อย สามารถม้วนกระดาษโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อน ภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเองมี สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 7 สามารถตอบได้ว่าประเพณีลอยโคมนี้เป็นของภาคอะไร และอธิบายวิธีการปล่อยโคมขึ้นสู่ท้องฟ้าได้ถูกต้อง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 7 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับสีเทียนและใช้ด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรงได้ด้วยตัวเอง มีการเลือกใช้สีที่หลากหลายและผสม

สีเข้าด้วยกันคือสีขาว สีเหลืองและสีส้ม น้ำหนักในการลากเส้นค่อนข้างเข้ม สามารถวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยตัวเอง สามารถตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่วาดขึ้นด้วยตัวเอง สามารถม้วนกระดาษได้ด้วยตัวเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 82 ผลงานทุ่งกุลาร้องไห้ของเด็กคนที่ 7

กิจกรรมที่ 4 เรื่อง ทุ่งกุลาร้องไห้

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 โดยยืดระยะ	2.การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ โดยลากเส้นในแนวต่างใช้สีประมาณ 3 สีบนกระดาษโดยยืดระยะ	3.การประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดจนครบจำนวน10 เม็ด	4. การปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นหากาติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นแปลงใส่เมล็ดและใส่คน	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมให้ได้อย่างน้อย 4 ก้อน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 โดยยืดระยะ	2.การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ โดยลากเส้นในแนวต่างใช้สีประมาณ 3 สีบนกระดาษโดยยืดระยะ	3.การประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดจนครบจำนวน10 เม็ด	4. การปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นหากาติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นแปลงใส่เมล็ดและใส่คน	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมให้ได้อย่างน้อย 4 ก้อน
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 7 ให้ความสนใจกับการสัมผัสเมล็ดข้าว และตั้งใจฟังนิทานพื้นบ้านเรื่องทุ่งกุลาร้องไห้เป็นช่วงๆเพราะเด็กคนที่ 7 ให้ความสนใจและอยากรู้อุปกรณ์ที่ได้ถูกจัดเตรียมวางไว้บนโต๊ะมากกว่า ผู้วิจัยต้องคอยกระตุ้นให้กลับมามีสมาธิและสนใจหน้าชั้นเรียนเป็นระยะ เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ได้

ด้วยตัวเองโดยสามารถใช้ฟองน้ำระบายสีได้เต็มพื้นที่ในกรอบที่กำหนด สามารถเขียนภาพด้วยนิ้วมือโดยลากเส้นบนลงล่างบนกระดาษได้ด้วยตัวเอง ลักษณะของเส้นที่ลากน้ำหนักเข้มชัดเป็นเส้นยาวใช้นิ้วในการลาก 5 นิ้วและทำในตำแหน่งเดียวในภาพ สามารถประดิษฐ์โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดจนครบจำนวน10 เม็ด ได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที สามารถปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปหุ่นไล่กาได้ด้วยตัวเอง ลักษณะของภาพหุ่นไล่กาจัดเรียงลำดับ ถูกต้องคือ มีงอบที่เป็นรูปสี่เหลี่ยมคางหมูอยู่ด้านบนสุดตามลงมาคือวงกลมที่เป็นรูปหน้าและเสื้อเป็นลำดับสุดท้าย สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 4 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 7 สามารถบอกเล่าได้ถึงลักษณะและความสำคัญของทุ่งกุลาร้องไห้ได้ถูกต้อง ก่อนการทดลองเด็กคนที่ 7 มีทักษะทางศิลปะค่อนข้างดีหลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วยิ่งมีความเข้าใจและมีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้ด้วยตนเอง สามารถเขียนภาพด้วยนิ้วมือโดยลากเส้นบนลงล่าง เห็นลายนิ้วมือที่ชัดเจน และเลือกใช้สีที่แยกจากกันอย่างชัดเจนคือ สีเขียวอ่อนจะอยู่ทางด้านซ้ายมือของภาพ สีเหลืองจะอยู่กลางภาพ สีเขียวอยู่ด้านขวาของภาพ ลักษณะของเส้นที่ลากน้ำหนักเข้มชัดเป็นเส้นยาวใช้นิ้วในการลาก 5 นิ้ว บนกระดาษโดยอิสระ สามารถประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดมากกว่า 10 เม็ด และตกแต่งเพิ่มเติมโดยวางเมล็ดข้าวเรียงตัวกันอยู่ตรงกลางของผลงานที่มีกาวได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาทีจากการบอกเล่าเด็กคนที่ 7 เล่าให้ผู้วิจัยฟังว่า ที่เมล็ดข้าวอยู่ตรงต้นขาวสีเหลืองเท่านั้นเพราะข้าวตรงนี้โตแล้วเก็บได้ (หมายถึงแก่มากแล้วพร้อมที่จะเก็บเกี่ยว) สามารถปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนไม้ไอศกรีมที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปหุ่นไล่กาภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง แต่ตำแหน่งของการวางภาพหุ่นไล่กาบนไม้ไอศกรีมถูกต้อง และเด็กคนที่ 7 ทำท่าทางประกอบและเล่าให้เพื่อนๆฟังว่าหุ่นไล่กาที่ทำนี้จะไล่นกไม่ให้มากินข้าวของตัวเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 4 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง และนำมาทากาวตกแต่งที่เสื้อของหุ่นไล่กา สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 83 ผลงานผีตาโขนของเด็กคนที่ 7

กิจกรรมที่ 5 เรื่อง ผีตาโขน

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ อย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่กำหนดโดยดูความสม่ำเสมอของการกดน้ำ	2.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	3. การปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยที่อยู่ในขอบเขตรูปทรงต่างๆ	4.การปะกระดาษสีจากวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบ	5.การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู	1.การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ อย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่กำหนดโดยดูความสม่ำเสมอของการกดน้ำ	2.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	3. การปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยที่อยู่ในขอบเขตรูปทรงต่างๆ	4.การปะกระดาษสีจากวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบ	5.การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	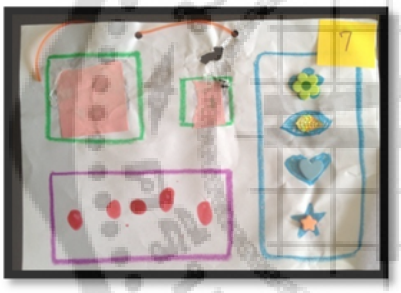									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 7 ให้ความสนใจคลิปวีดีโอ ภาพประกอบ และตั้งใจฟังเรื่องเล่าดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือกดน้ำหนักได้ด้วยตัวเอง โดยลักษณะของสีที่กดมีความสม่ำเสมอและมีน้ำหนักเข้มและชัด สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันด้วยตัวเอง ลักษณะกระดาษที่ฉีกเป็นชิ้นคล้ายรูปสี่เหลี่ยม สามารถปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยออกนอกเส้นขอบเขตรูปทรงบ้างแต่ไม่เกิน 1 เซนติเมตรได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบด้วยตัวเอง สามารถร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 7 สามารถเล่าถึงที่มาและการละเล่นของผีตาโขนได้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 7 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือกดให้มีความสม่ำเสมอของน้ำหนักดี การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือเรียงกันเป็นระเบียบเรียบร้อย ในพื้นที่ที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยม ได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้ด้วยตัวเอง โดยกระดาษสีที่ปะอยู่นอกขอบเขตรูปทรงต่างๆอยู่บ้างเล็กน้อยแต่ไม่เกิน 1 เซนติเมตร และออกแบบผลงานโดยการนำเศษกระดาษที่ฉีกมาตกแต่งรอบๆหน้ากาก การประดิษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ด้วยตนเอง และนำรูปทรงดังกล่าวมาตกแต่งจัดเรียงแบ่งเป็นหมวดหมู่ เป็นระเบียบที่หน้ากากในช่องที่กำหนด สามารถร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 84 ผลงานอุทยานแห่งชาติผาแต้มของเด็กคนที่ 7

กิจกรรมที่ 6 เรื่อง อุทยานแห่งชาติผาแต้ม

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีไปเสตอร์ 2 สีคือสีแดง และสีเหลือง ผสมกันโดยเด็กสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีอะไร	2.การปั้นแป้งโด์ดึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแต่เป็นแผ่นในรูปทรงใดก็ได้	3.การวาดภาพวงกลมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การใช้การไกรโลยมหนัดดูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมจนเต็ม	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีไปเสตอร์ 2 สีคือสีแดง และสีเหลือง ผสมกันโดยเด็กสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีอะไร	2.การปั้นแป้งโด์ดึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแต่เป็นแผ่นในรูปทรงใดก็ได้	3.การวาดภาพวงกลมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การใช้การไกรโลยมหนัดดูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมจนเต็ม
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	ดี	ปรับปรุง	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	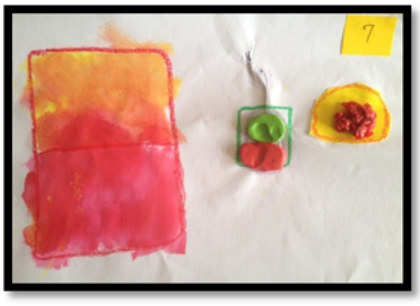									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 7 ให้ความสนใจดูภาพประกอบ และตั้งใจฟังเรื่องเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีที่กำหนดผสมกันและสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีส้มโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวน้อยกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพ โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถวาดภาพวงกลมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้กรรไกรตัดรอบรูปวงกลมได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดบนลงบนรูปวงกลมไม่เต็มพื้นที่ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest)เด็กคนที่ 7 สามารถตอบได้ถึงที่ตั้งของอุทยานแห่งชาติผาแต้มนั้นว่าอยู่ภาคอีสานและเล่าถึงความเป็นมาของอุทยานแห่งชาติผาแต้มได้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 7 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีที่กำหนดผสมกันได้ด้วยตัวเอง และสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีส้ม สามารถปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำแต่ไม่สามารถแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพได้เนื่องจากแป้งโดว์ที่เตรียมมาเมื่อโดนอาการเย็นของห้องแอร์ทำให้มีความแข็งตัวจึงยากต่อการใช้แรงกดสำหรับเด็กสามารถวาดภาพวงกลมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้กรรไกรตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดบนลงบนรูปวงกลมที่เป็นพระอาทิตย์ไม่เต็มพื้นที่ได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ มีการตกแต่งเพิ่มเติมคือทากาวตกแต่งโรยกากเพชรสีเขียว สีเงินและสีม่วงลงไปที่แป้งโดว์ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 85 ผลงานพระบรมมหาราชวังของเด็กคนที่ 7

กิจกรรมที่ 7 เรื่อง พระบรมมหาราชวัง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตปะปนกัน	2.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	3.การลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและ// เส้นเฉียงด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	5.การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนด	1.การจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตปะปนกัน	2.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	3.การลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและ// เส้นเฉียงด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	5.การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนด
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	ดี	ดี
ผลงาน	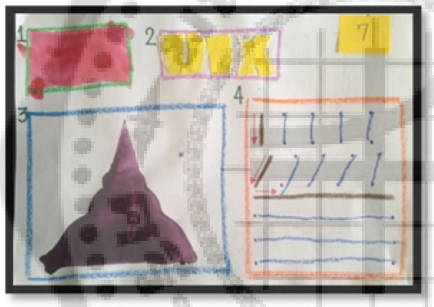									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 7 ให้ความสนใจดูภาพประกอบและตั้งใจฟังเรื่องเล่าดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดสีออกนอกขอบเขตปะปนกันเล็กน้อยโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นได้ด้วยตัวเอง ผลงานมีความสม่ำเสมอของสีในการกดแม่พิมพ์ดี สามารถลากเส้น แนวตั้ง แนวนอน และเส้นเฉียงได้ด้วยตัวเอง สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยม 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถปะกระดาษติดลงบนภาพอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนดได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 7 สามารถเล่าถึงความสำคัญของพระบรมมหาราชวังได้และบอกได้ว่าสถานที่นี้อยู่ในภาคกลาง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 7 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตและปะปนกันได้ด้วยตัวเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นได้ด้วยตัวเองผลงานการกดน้ำหนักมีความสม่ำเสมอของสีที่ดี ตำแหน่งของการพิมพ์ภาพค่อนข้างเอียง

และลอยขึ้นสูงจากกำแพงค่อนข้างมาก สามารถลากเส้น แนวตั้ง เส้นแนวนอนและเส้นเฉียงได้ด้วยตัวเอง จากผลงานลักษณะของเส้นมีน้ำหนักในการลากที่ค่อนข้างเข้ม และเห็นชัดเจน สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยมมากกว่า 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษติดลงบนภาพได้ด้วยตนเอง ไม่ออกนอกขอบเขตพื้นที่ของกำแพง ตกแต่งผลงานด้วยสำลีมาทำเป็นก้อนเมฆบนท้องฟ้าเรียงตัวกัน 3 ก้อน สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับ คุณภาพดี

ตาราง 86 ผลงานตลาดน้ำอัมพวาของเด็กคนที่ 7

กิจกรรมที่ 8 เรื่อง ตลาดน้ำอัมพวา

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้พู่กันระบายสีไปเสตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระ	3.การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จริงของ เช่น ส้ม มังคุด เงาะ อย่างน้อย 3 ชนิด	4.การระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	5.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้พู่กันระบายสีไปเสตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระ	3.การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จริงของ เช่น ส้ม มังคุด เงาะ อย่างน้อย 3 ชนิด	4.การระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	5.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	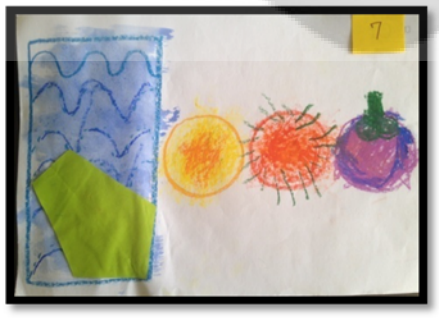									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 7 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าดี มีคำถามในสิ่งที่ตนเองนั้นสนใจตลอดเวลา เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้นโดยมีเส้นปะแนะนำภายใน

เวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำการระบายสีนั้นยังออกนอกกรอบพื้นที่ที่กำหนดอยู่บ้าง สามารถวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลองที่กำหนดอย่างน้อย 2 ชนิดโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ จากผลงานการวาด เงาะมีการเติมเส้นโดยรอบวงกลมด้วยสีเขียวดี แต่ภาพมังคุดยังดูไม่ค่อยออกแต่ก็มีลายเส้นที่พยายามวาดวงกลม 2 วงและขีดที่ภาพ สามารถระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตนเอง สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ ภายในเวลา 5 นาที โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 7 สามารถเล่าถึงลักษณะของตลาดน้ำอัมพวาได้และบอกได้ว่าสถานที่แห่งนี้อยู่ในภาคกลาง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 7 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ เนื่องจากเด็กวัยนี้การลากเส้นโค้งแบบคลื่นโดยไม่มีเส้นปะแนะนำให้ลากตาม จึงค่อนข้างยากในการลากเส้นด้วยตัวเองสามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระได้ด้วยตนเอง สามารถวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลองที่กำหนดอย่างน้อย 3 ชนิดได้ด้วยตนเอง จากผลงานการวาดและระบายสีเงาะ มีการผสมสีแดงและสีส้มเข้าด้วยกันอีกทั้งยังเติมเส้นตรงขีดโดยรอบผลวงกลมด้วยสีเขียว ผลส้มมีการผสมสีเหลืองและสีส้มเข้มเข้าด้วยกัน มังคุดมีการผสมสีม่วงและสีน้ำเงินและเติมวงกลมสีเขียวเพื่อเป็นจุก ผลไม้ทั้ง 3 ชนิดนี้ เด็กคนที่ 7 ได้ตกแต่งทำก้านเพิ่มเติมจากกระดาษสีเขียวที่ผู้วิจัยวางไว้ให้เลือก สามารถระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตนเอง สามารถพับกระดาษที่เป็นรูปเรือทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยได้ด้วยตัวเอง และนำภาพผลไม้มาจัดวางลงในเรือ ได้อยู่ในขอบเขตดี เลือกวางตำแหน่งของเรือ ออกนอกกระดาษที่ให้เล็กน้อย สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 87 ผลงานสะพานข้ามแม่น้ำแควของเด็กคนที่ 7

กิจกรรมที่ 9 เรื่อง สะพานข้ามแม่น้ำแคว

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	2.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้ง	3.รู้จักการลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน	4.การประดิษฐ์โดยการเรียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีมอย่างน้อย 5 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพาน	5.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	2.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้ง	3.รู้จักการลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน	4.การประดิษฐ์โดยการเรียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีมอย่างน้อย 5 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพาน	5.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้
ผลงาน	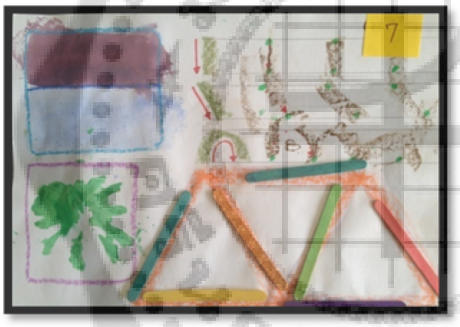									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 7 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีน้ำเงินและสีม่วงจนทั่วบนกระดาษ โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สีที่ใช้ระบายออกนอกพื้นที่เล็กน้อย สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้ง โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียนได้ด้วยตนเอง สามารถประดิษฐ์โดยใช้ไม้ไอศกรีม อย่างน้อย 5 ชิ้น ทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพานได้ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง จากภาพการวางบางตำแหน่งของไม้ไอศกรีมวางเป็นระเบียบอยู่ในพื้นที่ดีมาก สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำภาพที่พิมพ์มีปริมาณของสีค่อนข้างมากจึงดูไม่ค่อยออกว่าเป็นพลุ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 7 สามารถเล่าถึงที่มาของสะพานข้ามแม่น้ำแควได้ บอกได้ว่าสถานที่นี้อยู่ในภาคกลางและบรรยายผลงานว่าภาพที่ทำเป็นช่วงเวลากลางคืนมีการจุดพลุบนท้องฟ้า หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 7 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์2 สีผสมกันคือสีน้ำเงินและสีม่วง โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้ด้วยตนเอง สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียงเส้นโค้งได้ด้วยตนเอง สามารถลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียนได้ด้วยตนเอง สามารถประดิษฐ์โดยใช้ไม้ไอศกรีม 12 ชิ้นทากาววางเรียงเป็นระเบียบลงในตำแหน่งโครงสะพานได้ดีภายในเวลา 10 นาทีด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น ได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ภาพที่พิมพ์มีปริมาณสีค่อนข้างมากจึงทำให้สีไหลเข้าหากันจนดีไม่ออกว่าเป็นพลุ และตกแต่งเพิ่มเติมด้วยกากเพชร หลากสีเป็นพลุกระจายบนท้องฟ้าในภาพ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 88 ผลงานหนังตะลุงของเด็กคนที่ 7

กิจกรรมที่ 10 เรื่อง หนังตะลุง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การลากเส้น I แนวตั้งแนวนอนและเส้นเฉียง และฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	2.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2เซนติเมตร	3.การจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีในผลงานจนเต็มพื้นที่	4.การวาดรายละเอียดของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้รวม 4 อวัยวะ	5.การใช้ปลายพู่กันหรือวัตถุที่มีปลายแหลมจุดสีเป็นจุด วงกลม, สี่เหลี่ยม, สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพได้	1.การลากเส้น I แนวตั้งแนวนอนและเส้นเฉียง และฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	2.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2เซนติเมตร	3.การจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีในผลงานจนเต็มพื้นที่	4.การวาดรายละเอียดของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้รวม 4 อวัยวะ	5.การใช้ปลายพู่กันหรือวัตถุที่มีปลายแหลมจุดสีเป็นจุด วงกลม, สี่เหลี่ยม, สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพได้
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าเรื่องดีมากมีความสนใจซักถามถึงเรื่องราวเกี่ยวกับหนังตะลุง เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนเส้นเฉียง และฟันปลา ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง สามารถระบายสีเทียนได้ด้วยตนเองโดยออกนอกเส้นขอบรูปนิดหน่อยแต่ไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร สามารถจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง สามารถวาดรายละเอียดของใบหน้าได้รวม 4 อวัยวะ คือ ตา คิ้ว หู และปาก เด็กคนที่ 7 พยายามวาดตาเป็นวงกลมเล็กใหญ่ซ้อนกัน เส้นโค้งเป็นคิ้ว ปากขีดเป็นเส้นเฉียง และหูเป็นเส้นโค้งซ้อนกัน ได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้ปลายพู่กันขูดสีเป็นรูปวงกลม,สี่เหลี่ยม, สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ น้ำหนักในการขูดสีเข้มเห็นเส้นชัดเจน สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) สามารถเล่าถึงลักษณะของหนังตะลุง บอกได้ว่าเป็นการละเล่นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 7 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเองโดยเส้นต่างๆนี้ได้ออกแบบเป็นลวดลายลงไปที่ผลงาน สามารถระบายสีเทียนได้ด้วยตนเองโดยออกนอกเส้นขอบรูปนิดหน่อยแต่ไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร สามารถจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง สามารถวาดรายละเอียดของใบหน้าได้รวม 4 อวัยวะ คือ ตา คิ้ว หู และปาก หลังจากที่แนะนำให้สังเกตวิธีการวาดแล้ว เด็กคนที่ 7 พยายามวาดอวัยวะได้ครบตามที่กำหนด คือตามีรายละเอียดมากยิ่งขึ้น วาดเป็นวงกลมซ้อนกันเล็กใหญ่ เส้นโค้งขีดเป็นคิ้ว ปาก และหูที่มีเส้นโค้งได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้ปลายพู่กันขูดสีเป็นเส้นแนวนอน ฟันปลา และลวดลายบนภาพตามลำตัวและส่วนที่เป็นโสร่งได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 89 ผลงานนกกรงหัวจุกของเด็กคนที่ 7

กิจกรรมที่ 11 เรื่อง นกกรงหัวจุก

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	2.การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง	3.การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู	4.การร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด	5.การปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนด	1.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	2.การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง	3.การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู	4.การร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด	5.การปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนด
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	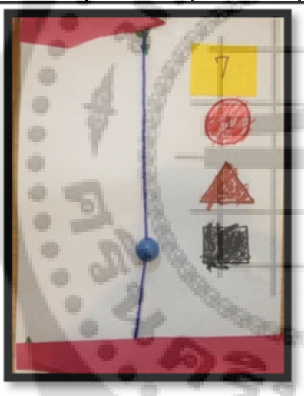									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 7 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรงตามขั้นตอนได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น -ลงรอบรูปภาพได้ 10 รูภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นตามขอบเขตที่กำหนดภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 7 สามารถเล่าถึงลักษณะเด่นของนกกรงหัวจุกได้และบอกได้ว่าเป็นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 7 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบ

รูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตรได้ด้วยตนเอง สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรงได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพเป็นกรงนกได้ 10 รูภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้ 5 เม็ดภายในเวลา 10 นาทีตกแต่งเป็นกรงนกได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า 2 ชิ้นตามขอบเขตที่กำหนดคือด้านบนและล่างของกรงนกภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง ออกแบบตกแต่งผลงานกรงนกจากเศษวัสดุที่ผู้วิจัยได้เตรียมไว้ให้ โดยทากาวจัดเรียง เลื่อมหลากสี รูปทรงต่างๆกระดุม และปอมปอมวางเป็นระเบียบบนกระดาษที่เป็นขอบบนและล่างของกรงนก สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 90 ผลงานเรือกอและของเด็กคนที่ 7

กิจกรรมที่ 12 เรื่อง เรือกอและ

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	3.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีของการกดแม่พิมพ์	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น	5.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 2 ชิ้น	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	3.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีของการกดแม่พิมพ์	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น	5.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 2 ชิ้น
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 7 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่องดีมาก มีความสนใจซักถามเรื่องเล่าเป็นระยะ เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเองลักษณะเส้นโค้งแบบคลื่นที่ลาก มีความสม่ำเสมอค่อนข้างดีใน 2 เส้นแรก เส้นที่ 3 -5 มีลักษณะหยักเป็นฟันปลา สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ดูจากความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์ใช้ปริมาณสีที่มากไปทำให้เห็นลวดลายไม่ชัดเจน สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาว 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปสี่เหลี่ยมให้ขาดออกจากกัน 2 ชิ้นได้ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 7 สามารถบอกถึงลักษณะและจุดเด่นของเรือกอและได้ และบอกได้ว่าเป็นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 7 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง ลักษณะของเส้น มีความโค้งแหลมคล้ายฟันปลา มีน้ำหนักเข้มเห็นชัดพียง 2 เส้น ส่วนเส้นที่ 3-5 น้ำหนักค่อนข้างเบา สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ที่เลือกใช้คือสีน้ำเงิน โดยทั่วบนกระดาษที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นได้ด้วยตัวเอง ดูจากความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์เห็นลวดลายที่เลือกคือ รูปทรงวงกลมได้ค่อนข้างชัดเจน แต่รูปทรงสี่เหลี่ยมใช้ปริมาณสีค่อนข้างมากจึงทำให้สีไหลออกมาทำให้เห็นลวดลายได้ไม่ชัดเจน สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวติดกับหลอดได้ 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปสี่เหลี่ยมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 2 ชิ้นได้ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

เด็กคนที่ 8 เพศ ชาย อายุ 3 ปี 4 เดือน เป็นเด็กที่อายุต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด บุคลิก เป็นเด็กที่อยู่ในกรอบ มีความกังวลสูงกลัวการทำผิดพลาดจากคำสั่ง เมื่อให้ทำงานอิสระหรือคิดอิสระจะไม่มีความมั่นใจ ไม่กล้าตัดสินใจทำเอง ลักษณะการระบายสีในช่วงแรกจะมีลักษณะการเกร็งมือ ใช้แรงของแขนในการระบายสีมากกว่าข้อมือ เมื่อผู้วิจัยแนะนำเทคนิควิธีการระบายสี ทำให้เด็กคนที่ 8 มีการระบายสีที่ดีขึ้นสามารถระบายสีให้อยู่ในขอบเขตที่กำหนดได้

ตาราง 91 ผลงานร่มบ่อสร้างของเด็กคนที่ 8

กิจกรรมที่ 1 เรื่อง ร่มบ่อสร้าง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร	5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน	1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร	5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ปรับปรุง	ปรับปรุง	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้
ผลงาน	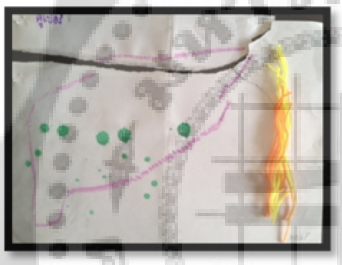									

ก่อนการทดลอง (Pretest)) เด็กคนที่ 8 ให้ความสนใจตั้งใจฟังการเล่าเรื่องเป็นอย่างดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ ผู้วิจัยยังต้องแนะนำกิจกรรมดังนี้วิธีการควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียก การวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอน การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงานโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำบ้างเล็กน้อย สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เมื่อผู้วิจัยถามถึงที่มาของร่มบ่อสร้างเด็กคนที่ 8 สามารถตอบได้ และบอกได้ว่ารูปร่มที่ทำนั้นมาจากรูปทรงเรขาคณิตรูปทรงใดบ้าง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 8 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกได้ด้วยตนเองจะหยดสีกระจายทั่วผลงาน แต่กระดาษแห้งค่อนข้าง

เร็วทำให้สีที่หยดบางจุดไม่เกิดการแตกตัวกับน้ำ สามารถวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยยังต้องแนะนำการใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน10 เส้น และการฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรและนำมาประกอบในภาพเป็นด้ามร่ม และสามารถออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงานได้ด้วยตนเองโดยการนำไหมพรมมาติดที่ปลายร่มโดยเน้นติดไปทางด้านขวามือมากกว่า นำเลื่อม 1 ชิ้นมาตกแต่งบนร่มและใช้ไม้ไอศกรีมตกแต่งเป็นด้ามร่ม สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 92 ผลงานกะเหรี่ยงคอยาวของเด็กคนที่ 8

กิจกรรมที่ 2 เรื่อง กะเหรี่ยงคอยาว

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ได้รวม 5 อวัยวะ	2.การปั่นแป้งโด(ว์)เป็นเส้นยาวขนาดใดก็ได้ อย่างน้อย 2 เส้น	3.การฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่คุณกำหนด	4.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบ	5.การร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 เส้น	1.การใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ได้รวม 5 อวัยวะ	2.การปั่นแป้งโด(ว์)เป็นเส้นยาวขนาดใดก็ได้ อย่างน้อย 2 เส้น	3.การฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่คุณกำหนด	4.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบ	5.การร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 เส้น
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้
ผลงาน	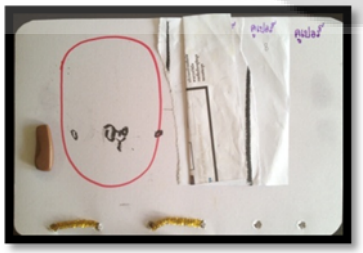									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 8 ให้ความสนใจในการดูคลิปวีดีโอและฟังการเล่าเรื่องดีเมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ ไม่สามารถใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้าได้ถึง 5 อวัยวะโดยรายละเอียดของภาพที่วาดส่วนใหญ่จะใช้รูปทรงวงกลม เส้นโค้ง เส้นตรง

รวมกันตรงกลางภาพในการสื่อความหมายของ ตา จมูก ปาก หู สามารถปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ไม่สามารถฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ผู้วิจัยกำหนดได้ ไม่สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบตามแบบ และพับมุมไม่ตรงกันไม่สามารถกรีดเป็นรอยพับได้เรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง ไม่สามารถร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ถึง 5 รู ในเวลาที่กำหนดสามารถร้อยเชือกได้ 4 รูโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 2 ระดับคุณภาพพอใช้

หลังการทดลอง (Posttest) เมื่อผู้วิจัยถามถึงถิ่นฐานและความเชื่อของกะเหรี่ยงคอยาว เด็กคนที่ 8 สามารถตอบได้ถูกต้อง จากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 8 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับสีเทียนได้ถูกต้องและวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้รวม 5 อวัยวะได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำโดยภาพมีรายละเอียดของภาพมากกว่าในช่วงต้นมาก ดวงตามีวงกลมในและนอกการเลียนแบบเหมือนตาจริง จมูกวาดเป็นเส้นตรงและโค้งประกอบกัน และปากวาดเป็นเส้นโค้ง สามารถใช้ฝ่ามือปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวอย่างน้อย 2 เส้นตามเวลาที่กำหนด ได้ด้วยตนเอง สามารถฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ผู้วิจัยกำหนดได้โดยห่างจากรอยเส้นที่กำหนดเกิน 0.5 เซนติเมตรได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบตามแบบโดยพับมุมตรงกันและกรีดเป็นรอยพับได้เรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่งได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำให้สังเกต สามารถร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 เส้นภายในเวลา 10 นาทีได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 93 ผลงานลอยโคมของเด็กคนที่ 8

กิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลอยโคม

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนตรงเป็นเส้นตรง	2.การวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนอย่างน้อย 2 ขั้น	3.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 2 ชั้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อน	1.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนตรงเป็นเส้นตรง	2.การวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนอย่างน้อย 2 ขั้น	3.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 2 ชั้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อน
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	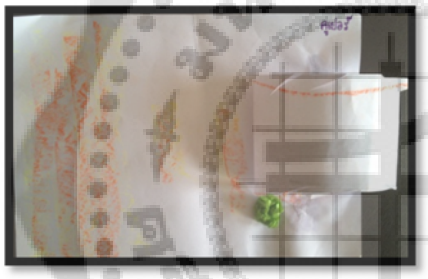									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 8 ให้ความสนใจโคมของจริง มีสมาธิในการดูคลิปวีดีโอและฟังผู้วิจัยเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรงจากบนลงล่างได้ด้วยตัวเอง มีเส้นขนาดสั้นและยาวสลับกัน สามารถวาดภาพสี่เหลี่ยมตามขั้นตอนได้ด้วยตัวเอง สามารถตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่วาดขึ้นได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถม้วนกระดาษได้ด้วยตัวเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 2 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเองมี สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 8 สามารถตอบได้ว่าประเพณีลอยโคมนี้เป็นของภาคอะไร และอธิบายวิธีการปล่อยโคมขึ้นสู่ท้องฟ้าได้ถูกต้อง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 8 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับสีเทียนและใช้ด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรงได้ด้วยตัวเอง ส่วนใหญ่ในภาพจะใช้สีส้มเพราะมี

น้ำหนักที่เข้มและเห็นได้ชัด ลักษณะของเส้นจะมีเส้นสั้นและยาวผสมกัน น้ำหนักในการลากเส้นค่อนข้างเข้ม สามารถวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยตัวเอง สามารถตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่วาดขึ้นด้วยตัวเอง สามารถม้วนกระดาษได้ด้วยตัวเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 2 ก้อน ภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 94 ผลงานทุ่งกุลาร้องไห้ของเด็กคนที่ 8

กิจกรรมที่ 4 เรื่อง ทุ่งกุลาร้องไห้

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 โดยอิสระ	2.การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ โดยลากเส้นบนลงล่างให้สีประมาณ 3 สีบนกระดาษโดยอิสระ	3.การประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วห้านิ้วมือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดจนครบจำนวน 10 เม็ด	4. การปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประดิษฐ์เป็นรูปใดก็ได้ตามใจชอบ	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมให้ได้อย่างน้อย 4 ก้อน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 โดยอิสระ	2.การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ โดยลากเส้นบนลงล่างให้สีประมาณ 3 สีบนกระดาษโดยอิสระ	3.การประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วห้านิ้วมือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดจนครบจำนวน 10 เม็ด	4. การปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประดิษฐ์เป็นรูปใดก็ได้ตามใจชอบ	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมให้ได้อย่างน้อย 4 ก้อน
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 8 ให้ความสนใจกับการสัมผัสเมล็ดข้าว และตั้งใจฟังนิทานพื้นบ้านเรื่องทุ่งกุลาร้องไห้ดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ โดยสามารถใช้ฟองน้ำระบายสีได้เต็มพื้นที่ในกรอบที่กำหนด สามารถเขียนภาพด้วยนิ้วมือโดยลากเส้นบนลงล่างบนกระดาษได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ลักษณะของเส้นที่ลากน้ำหนักเข้มชัดเป็นเส้นยาวสีเหลืองใช้นิ้วในการลาก 5 นิ้วและทำ

ในตำแหน่งเดียวในภาพ สามารถประดิษฐ์โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดจนครบจำนวน10 เม็ด ได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที สามารถปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปหุ่นไล่กาโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ลักษณะของภาพหุ่นไล่กาจัดเรียงลำดับ ไม่ถูกต้องคือ ตำแหน่งของงอบที่เป็นรูปสี่เหลี่ยมคางหมูอยู่ตรงกลางระหว่างวงกลมที่เป็นรูปหน้าอยู่ด้านบนสุดและเสื้ออยู่ด้านล่างสุด สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 4 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 8 สามารถบอกเล่าได้ถึงลักษณะและความสำคัญของทุ่งกุลาร้องไห้ได้ถูกต้องหลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจเด็กคนที่ 8 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้ด้วยตนเอง สามารถเขียนภาพด้วยนิ้วมือโดยลากเส้นบนลงล่าง เห็นลายนิ้วมือที่ชัดเจนเป็นเส้นยาวทั้ง 5 นิ้ว และเลือกใช้สีที่แยกจากกันคือเรียงสีจากทางซ้ายมือของภาพเป็นสีเขียวเข้ม สีเขียวอ่อนและ สีเหลืองตามลำดับ สามารถประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดมากกว่า10 เม็ด และตกแต่งเพิ่มเติมโดยวางเมล็ดข้าวเรียงตัวเป็นเส้นแนวนอนอยู่ตรงกลางของผลงานที่มีกาวได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที สามารถปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนไม้ไอศกรีมที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปหุ่นไล่กาภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 4 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเองและนำมาทากาวตกแต่งที่เสื้อของหุ่นไล่กา สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 95 ผลงานผีตาโขนของเด็กคนที่ 8

กิจกรรมที่ 5 เรื่อง ผีตาโขน

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ อย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่กำหนดโดยดูความสม่ำเสมอของการกดนิ้ว	2.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	3. การปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยที่ไม่ออกนอกเส้นขอบรูปทรงต่างๆ	4.การปะเศษวัสดุจากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบ	5.การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู	1.การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ อย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่กำหนดโดยดูความสม่ำเสมอของการกดนิ้ว	2.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	3. การปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยที่ไม่ออกนอกเส้นขอบรูปทรงต่างๆ	4.การปะเศษวัสดุจากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบ	5.การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	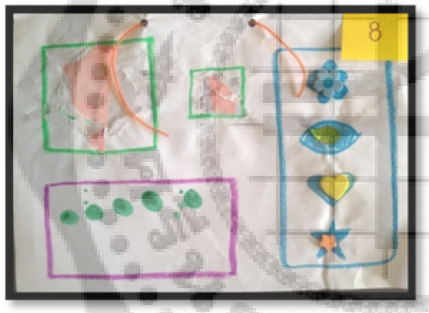									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 8 ให้ความสนใจคลิปวีดีโอ ภาพประกอบ และตั้งใจฟังเรื่องเล่าดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือกดน้ำหนักโดนมีผู้อื่นคอยแนะนำ โดยลักษณะของสีที่กดมีความสม่ำเสมอและมีน้ำหนักเข้มและชัด ไม่สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยมได้เลย สามารถปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยไม่ออกนอกเส้นขอบเขตรูปทรงได้ด้วยตัวเอง สามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบด้วยตัวเอง สามารถร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู ได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 8 สามารถเล่าถึงที่มาและการละเล่นของผีตาโขนได้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 8 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือกดให้มีความสม่ำเสมอของน้ำหนักดี การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือเรียงกันเป็นระเบียบเรียบร้อย ในพื้นที่ที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยม ได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้ด้วยตัวเอง และออกแบบผลงานโดยการนำเศษกระดาษที่ฉีกมาตกแต่งรอบๆหน้ากาก การประดิษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ด้วยตนเอง และนำรูปทรงดังกล่าวมาตกแต่งจัดเรียง เป็นระเบียบที่หน้ากากในช่องที่กำหนด สามารถร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู ภายในเวลา 5 นาทีได้โดยมีผู้อื่นแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 96 ผลงานอุทยานแห่งชาติผาแต้มของเด็กคนที่ 8

กิจกรรมที่ 6 เรื่อง อุทยานแห่งชาติผาแต้ม

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์ 2 สีคือสีแดง และสีเหลือง ผสมกันโดยเด็กสามารถบอกได้ว่าผสมกันแล้วสีอะไร	2.การปั้นแป้งโด้คลึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปทรงใดก็ได้	3.การวาดภาพวงกลมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การใช้กรรไกรปลายมนตัดดูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมจนเต็ม	1.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์ 2 สีคือสีแดง และสีเหลือง ผสมกันโดยเด็กสามารถบอกได้ว่าผสมกันแล้วสีอะไร	2.การปั้นแป้งโด้คลึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปทรงใดก็ได้	3.การวาดภาพวงกลมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การใช้กรรไกรปลายมนตัดดูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมจนเต็ม
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	ดี	ปรับปรุง	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน						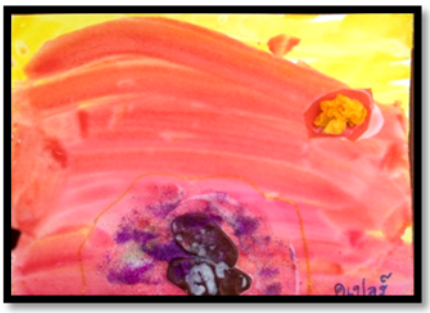				

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 8 ให้ความสนใจดูภาพประกอบ และตั้งใจฟังเรื่องเล่าเรื่องดีมากและเล่าเรื่องจากประสบการณ์การที่เคยเห็นพระอาทิตย์ตกให้เพื่อนๆในห้องฟัง เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีที่กำหนดผสมกันและสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีส้มโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวน้อยกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพ โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถวาดภาพวงกลมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้กรรไกรตัดรอบรูปวงกลมได้ด้วยตัวเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดบนลงบนรูปวงกลมไม่เต็มพื้นที่ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 8 สามารถตอบได้ถึงที่ตั้งของอุทยานแห่งชาติผาแต้มนั้นว่าอยู่ภาคอีสานและเล่าถึงความเป็นมาของอุทยานแห่งชาติผาแต้มได้ และบอกความหมายของคำว่าแต้มได้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 8 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีที่กำหนดผสมกันได้ด้วยตัวเอง และสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีส้ม สามารถปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวได้ด้วยตัวเอง แต่ไม่สามารถแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพได้เนื่องจากแป้งโดว์ที่เตรียมมาเมื่อโดนอาการเย็นของห้องแอร์ทำให้มีความแข็งตัวจึงยากต่อการใช้แรงกดสำหรับเด็กสามารถวาดภาพวงกลมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้กรรไกรตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้ด้วยตัวเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดบนลงบนรูปวงกลมที่เป็นพระอาทิตย์ไม่เต็มพื้นที่ได้ด้วยตัวเอง มีการตกแต่งเพิ่มเติมคือทากาวตกแต่งโรยกากเพชรสีม่วง และสีเงินลงไปที่แป้งโดว์และบนพื้นที่ที่ไม่สามารถกดแป้งโดว์ได้ให้เต็มเป็นก้อนหิน สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 97 ผลงานพระบรมมหาราชวังของเด็กคนที่ 8

กิจกรรมที่ 7 เรื่อง พระบรมมหาราชวัง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตปะไปกัน	2.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	3.การลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	5.การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนด	1.การจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตปะไปกัน	2.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	3.การลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	5.การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนด
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	ดี	ดี
ผลงาน	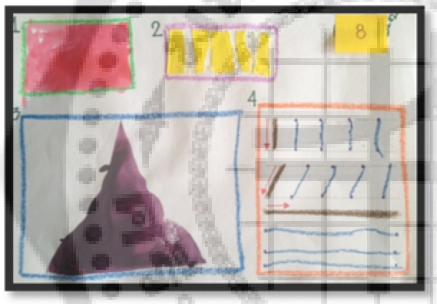					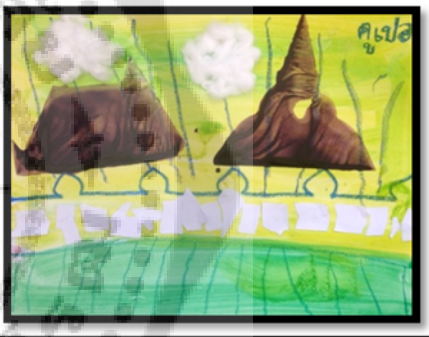				

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 8 ให้ความสนใจดูภาพประกอบและตั้งใจฟังเรื่องเล่าดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดมีสีออกนอกขอบเขตปะปนกันเล็กน้อยโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นได้ด้วยตัวเอง ผลงานมีความสม่ำเสมอของสีในการกดแม่พิมพ์ดี สามารถลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงได้ด้วยตัวเอง สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยม 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถปะกระดาษติดลงบนภาพอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนดได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 8 สามารถเล่าถึงความสำคัญของพระบรมมหาราชวังได้และบอกได้ว่าสถานที่นี้อยู่ในภาคกลาง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 8 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่

กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตและปะปนกันได้ด้วยตัวเองแต่เผลอใช้พู่กันอันเดิมไปจุ่มสีใหม่จึงทำให้สีเกิดการผสมกันในบริเวณท้องฟ้า สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นได้ด้วยตัวเอง ผลงานการกดน้ำหนักมีความสม่ำเสมอของสีค่อนข้างดี ตำแหน่งของการพิมพ์อยู่เหนือกำแพงเอียงไปทางซ้ายของภาพผลงาน สามารถลากเส้น แนวตั้ง เส้นแนวนอนและเส้นเฉียงได้ด้วยตัวเอง จากผลงานลักษณะของเส้นมีน้ำหนักในการลากที่ค่อนข้างเข้ม และเห็นชัดเจน สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยมมากกว่า 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษติดลงบนภาพได้ด้วยตนเอง ไม่ออกนอกขอบเขตพื้นที่ของกำแพง ตกแต่งผลงานด้วยสำลีมาทำเป็นก้อนเมฆบนท้องฟ้าเรียงตัวกัน 2 ก้อน สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 98 ผลงานตลาดน้ำอัมพวาของเด็กคนที่ 8

กิจกรรมที่ 8 เรื่อง ตลาดน้ำอัมพวา

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นให้คดเคี้ยวแบบคลื่นให้ได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยเรียบ	3.การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลอง เช่น ส้ม มังคุด เงาะ อย่างน้อย 3 ชนิด	4.การระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	5.การพักกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นให้คดเคี้ยวแบบคลื่นให้ได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยเรียบ	3.การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลอง เช่น ส้ม มังคุด เงาะ อย่างน้อย 3 ชนิด	4.การระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	5.การพักกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 8 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้นโดยมีเส้นปะภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์เต็มพื้นที่ที่กำหนดได้ด้วยตัวเองการระบายสีนั้นยังออกนอกกรอบพื้นที่ที่กำหนดอยู่บ้างเล็กน้อย สามารถวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลองที่กำหนดอย่างน้อย 2 ชนิดโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ จากผลงานการวาด เงาะมีการเติมเส้นตรงโดยรอบวงกลมด้วยสีเขียว ภาพมังคุดมีการระบายเติมวงกลมเข้ม 2 วงและเส้นตรงอยู่ตรงกลางระหว่างวงกลมสีเขียวเพื่อให้เป็นจุกและก้าน สามารถระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตนเอง สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ ภายในเวลา 5 นาที โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 8 สามารถเล่าถึงลักษณะของตลาดน้ำอัมพวาได้และบอกได้ว่าสถานที่นี้อยู่ในภาคกลาง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 8 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระได้ด้วยตนเอง สามารถวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลองที่กำหนดอย่างน้อย 3 ชนิดได้ด้วยตนเอง จากผลงานการวาดและระบายสีเงาะ มีการผสมสีแดงสีส้มอ่อนเข้าด้วยกันและเติมเส้นตรงขีดโดยรอบผลวงกลมด้วยสีเขียว ผลส้มมีการผสมสีเหลืองอ่อนและสีส้มเข้าด้วยกัน มังคุดมีการผสมสีม่วงและสีน้ำเงินและเติมวงกลมสีเขียวเข้มด้านบนเพื่อเป็นจุกผลไม้ทั้ง 3 ชนิดนี้เด็กคนที่ 8 ได้ตกแต่งทำก้านเพิ่มเติมจากกระดาษสีเขียวที่ผู้วิจัยวางไว้ให้เลือก สามารถระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตนเอง สามารถพับกระดาษที่เป็นรูปเรือทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยได้ด้วยตัวเอง และนำภาพผลไม้มาจัดวางในพื้นที่ของเรือได้ดีไม่ออกนอกพื้นที่ เลือกวางตำแหน่งของเรืออยู่มุมพื้นที่ของกระดาษ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 99 ผลงานสะพานข้ามแม่น้ำแควของเด็กคนที่ 8

กิจกรรมที่ 9 เรื่อง สะพานข้ามแม่น้ำแคว

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	2.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้ง	3.รู้จักการลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน	4.การประดิษฐ์โดยการเรียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีมอย่างน้อย 5 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพาน	5.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความเข้มอ่อนของสีจากการกดแม่พิมพ์	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	2.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้ง	3.รู้จักการลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน	4.การประดิษฐ์โดยการเรียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีมอย่างน้อย 5 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพาน	5.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความเข้มอ่อนของสีจากการกดแม่พิมพ์
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้
ผลงาน	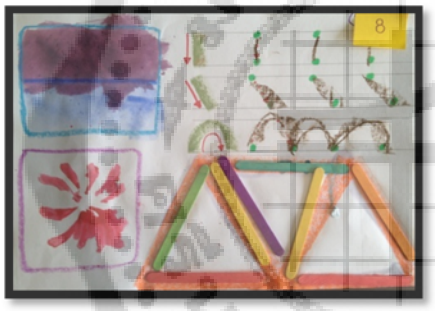									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 8 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์2 สีผสมกันสีน้ำเงินและสีม่วงจนทั่วบนกระดาษ โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สีที่ใช้ระบายออกนอกพื้นที่เล็กน้อย ไม่สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้ง ตามขั้นตอนได้ สามารถลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียนได้ด้วยตนเอง สามารถประดิษฐ์โดยใช้ไม้ไอศกรีม 10 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพานได้ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง จากภาพการวางบางตำแหน่งของไม้ไอศกรีมวางเป็นระเบียบอยู่ในพื้นที่ดีมาก สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำภาพที่พิมพ์มีปริมาณของสีค่อนข้างมากจึงดูไม่ค่อยออกว่าเป็นพลุ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 8 สามารถเล่าถึงที่มาของสะพานข้ามแม่น้ำแควได้ บอกได้ว่าสถานที่นี้อยู่ในภาคกลางและบรรยายผลงานว่าภาพที่ทำเป็นช่วงเวลากลางคืนมีการจุดพลุบนท้องฟ้า หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 8 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันคือสีน้ำเงินและสีม่วงโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้ด้วยตนเอง สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียงเส้นโค้ง ได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ เพราะเด็กคนที่ 8 ยังชินกับการจับสีตั้งขึ้นและระบาย สามารถลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียนได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถประดิษฐ์โดยใช้ไม้ไอศกรีม 12 ชิ้นทากาววางเรียงเป็นระเบียบลงในตำแหน่งโครงสะพานได้ดีภายในเวลา 10 นาทีด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น ได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ภาพที่พิมพ์มีปริมาณสีค่อนข้างมากจึงทำให้สีไหลเข้าหากันจนดีไม่ออกว่าเป็นพลุ และตกแต่งเพิ่มเติมด้วยกากเพชร หลากสีเป็นพลุกระจายบนท้องฟ้าในภาพ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 100 ผลงานหนังตะลุงของเด็กคนที่ 8

กิจกรรมที่ 10 เรื่อง หนังตะลุง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การลากเส้น ที่เส้นหนาและเส้นบางได้ และฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	2.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นน้อย รูปไม่เกิน 1-2เซนติเมตร	3.การจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีสม่ำเสมอ ผลงานจนเต็มพื้นที่	4.การวาดรายละเอียดของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้ครบ 4 อวัยวะ	5.การใช้ปลายฟองน้ำหรือวัตถุที่มีปลายแหลมจุ่มสีโปสเตอร์เป็นจุด เช่น ดอกหมาก, ดอกเสี้ยว, ดาวกระจาย ได้ตามความเหมาะสม	1.การลากเส้น ที่เส้นหนาและเส้นบางได้ และฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	2.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นน้อย รูปไม่เกิน 1-2เซนติเมตร	3.การจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีสม่ำเสมอ ผลงานจนเต็มพื้นที่	4.การวาดรายละเอียดของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้ครบ 4 อวัยวะ	5.การใช้ปลายฟองน้ำหรือวัตถุที่มีปลายแหลมจุ่มสีโปสเตอร์เป็นจุด เช่น ดอกหมาก, ดอกเสี้ยว, ดาวกระจาย ได้ตามความเหมาะสม
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้
ผลงาน	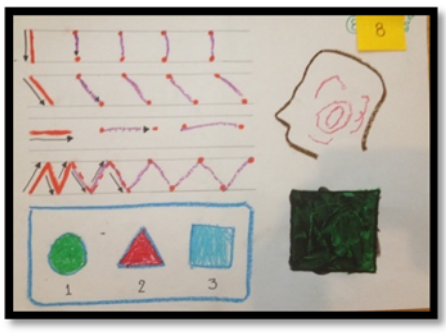									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 8 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าเรื่องดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนเส้นเฉียง และฟันปลา ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง สามารถระบายสีเทียนได้ด้วยตนเองโดยไม่ออกนอกเส้นขอบรูปเลย สามารถจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง สามารถวาดรายละเอียดของใบหน้าได้รวม 4 อวัยวะ คือ ตา คิ้ว หู และปาก เด็กคนที่ 8 พยายามวาดตาเป็นวงกลมเล็กใหญ่ซ้อนกัน เส้นโค้งเป็นคิ้ว ปาก และหูเป็นเส้นโค้งซ้อนกัน ได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้ปลายพู่กันขูดสีเป็นรูปวงกลม สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ น้ำหนักในการขูดสีเข้มเห็นเส้นชัดเจน สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 8 สามารถเล่าถึงลักษณะของหนังตะลุง บอกได้ว่าเป็นการละเล่นของภาคใต้ และเปรียบเทียบการละเล่นนี้กับปัจจุบันได้ว่าเหมือนกับการดูที่วีหลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 8 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเองโดยเส้นต่างๆนี้ได้ออกแบบเป็นลวดลายลงไปที่ผลงาน สามารถระบายสีเทียนได้ด้วยตนเอง สามารถจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง สามารถวาดรายละเอียดของใบหน้าได้รวม 4 อวัยวะ คือ ตา คิ้ว หู และปาก หลังจากที่แนะนำให้สังเกตวิธีการวาดแล้ว เด็กคนที่ 8 พยายามวาดอวัยวะได้ครบตามที่กำหนด คือตามีรายละเอียดมากยิ่งขึ้น วาดเส้นโค้งบนและล่างข้างในมีวงกลมซ้อนกันเล็กใหญ่ เส้นโค้งขีดเป็นคิ้ว ปาก มีความหนา 2 เส้น และหูที่มีเส้นโค้ง 2 เส้นสื่อเป็นหูชั้นในและชั้นนอกได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้ปลายพู่กันขูดสีเป็นเส้นแนวนอน ฟันปลา และลวดลายบนภาพตามลำตัวและส่วนที่เป็นโสร่งได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 101 ผลงานนกกรงหัวจุกของเด็กคนที่ 8

กิจกรรมที่ 11 เรื่อง นกกรงหัวจุก

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	2.การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง	3.การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู	4.การร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด	5.การปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนด	1.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	2.การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง	3.การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู	4.การร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด	5.การปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนด
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 8 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่องดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรงตามขั้นตอนได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น -ลงรอบรูปภาพได้ 10 รูภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้ว จำนวน 5 เม็ดภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นตามขอบเขตที่กำหนดภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 8 สามารถบอกเล่าถึงวัฒนธรรมพื้นบ้านของนกกรงหัวจุกได้ และบอกได้ว่าเป็นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจ

แล้วเด็กคนที่ 8 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตรได้ด้วยตนเอง สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรงได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพเป็นกรงนกได้ 10 รูภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้ 5 เม็ดภายในเวลา 10 นาทีตกแต่งเป็นกรงนกได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า 2 ชิ้นตามขอบเขตที่กำหนดคือด้านบนและล่างของกรงนกภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง ออกแบบตกแต่งผลงานกรงนกจากเศษวัสดุที่ผู้วิจัยได้เตรียมไว้ให้ โดยทากาวจัดเรียง เลื่อมหลากสี รูปทรงต่างๆกระดุม และปอมปอมวางเป็นระเบียบบนกระดาษที่เป็นขอบบนและล่างของกรงนก สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 102 ผลงานเรือกอและของเด็กคนที่ 8

กิจกรรมที่ 12 เรื่อง เรือกอและ

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์ โดยเน้นบนกระดาษขนาด A3 ได้	3.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความเข้มของสีของภาพกดแม่พิมพ์	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น	5.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 2 ชิ้น	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์ โดยเน้นบนกระดาษขนาด A3 ได้	3.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความเข้มของสีของภาพกดแม่พิมพ์	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น	5.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 2 ชิ้น
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 8 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่องดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้น ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเองลักษณะเส้นโค้งแบบคลื่นที่ลาก มีความสม่ำเสมอค่อนข้างดี สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ดูจากความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์ใช้ปริมาณสีที่มากไปทำให้เห็นลวดลายไม่ชัดเจน สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาว 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาที โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปสี่เหลี่ยมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 2 ชิ้นได้ภายในเวลา 5 นาทีได้โดยมีผู้อื่นแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 8 สามารถบอกถึงลักษณะและจุดเด่นของเรือกอและได้ และบอกได้ว่าเป็นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 8 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง เส้นมีน้ำหนักเข้มเห็นชัด สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ที่เลือกใช้คือสีน้ำเงิน โดยทั่วบนกระดาษที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นได้ด้วยตัวเอง ดูจากความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์เห็นลวดลายที่เลือกคือ รูปทรงวงกลมได้ค่อนข้างชัดเจน สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวติดกับหลอดได้ 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปสี่เหลี่ยมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 2 ชิ้นได้ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

เด็กคนที่ 9 เพศ ชาย อายุ 4 ปี 8 เดือน บุคลิก เป็นเด็กที่ ค่อนข้างเงียบ ไม่ค่อยพูด เรียนรู้ได้เร็ว มีศักยภาพในการทำงานดีมาก จากคำบอกเล่าของครูประจำชั้น เด็กคนที่ 9 มักจะนำเทคนิคที่ได้เรียนรู้จากชั่วโมงศิลปะมาฝึกและประยุกต์ใช้ในการทำกิจกรรมอื่นๆที่โรงเรียน เช่น เทคนิคการพับและม้วน กระดาษ นำไปประดิษฐ์หารูปแบบใหม่ๆมานำเสนอในห้องเรียน

ตาราง 103 ผลงานร่มบ่อสร้างของเด็กคนที่ 9

กิจกรรมที่ 1 เรื่อง ร่มบ่อสร้าง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร	5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน	1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร	5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ปรับปรุง	ปรับปรุง	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้
ผลงาน	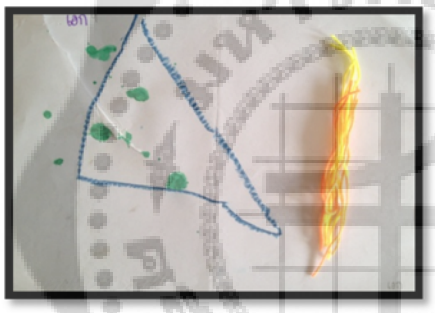									

ก่อนการทดลอง (Pretest)) เด็กคนที่ 9 มาเรียนค่อนข้างสายจึงไม่สามารถมาทันฟังการเล่าเรื่องในช่วงต้นชั่วโมง เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ ผู้วิจัยยังต้องแนะนำกิจกรรมดังนี้วิธีการควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียก การวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอน การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงานโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำบ้างเล็กน้อย สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เมื่อผู้วิจัยถามถึงที่มาของร่มบ่อสร้างเด็กคนที่ 9 สามารถตอบได้ และบอกได้ว่ารูปร่มที่ทำนั้นมาจากรูปทรงเรขาคณิตรูปทรงใดบ้าง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 9 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกได้ด้วยตนเองใช้สีได้หลากหลายกระจายทั่วผลงาน

สามารถวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง สามารถใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน10 เส้นสั้นๆ ได้ด้วยตนเอง และสามารถการฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้ด้วยตนเองและนำมาประกอบในภาพเป็นด้ามร่ม และสามารถออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงานได้ด้วยตนเองโดยการนำไหมพรมมาติดเรียงเป็นเส้นที่ปลายร่ม นำเลื่อมมาตกแต่งบนร่มเป็นลวดลายได้น่าสนใจและใช้ไม้ไอศกรีมตกแต่งเป็นด้ามร่ม สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 104 ผลงานกะเหรี่ยงคอยาวของเด็กคนที่ 9

กิจกรรมที่ 2 เรื่อง กะเหรี่ยงคอยาว

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ได้รวม 5 อวัยวะ	2.การปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวขนาดใดก็ได้ อย่างน้อย 2 เส้น	3.การฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ครูกำหนด	4.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบ	5.การร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 เส้น	1.การใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ได้รวม 5 อวัยวะ	2.การปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวขนาดใดก็ได้ อย่างน้อย 2 เส้น	3.การฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ครูกำหนด	4.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบ	5.การร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 เส้น
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 9 ให้ความสนใจในการดูคลิปวีดีโอและฟังการเล่าเรื่องดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้าได้ถึง 5 อวัยวะโดยรายละเอียดของภาพที่วาดมีรายละเอียดค่อนข้างดีมาก ตามีวงกลมในและนอก มีคิ้วที่อยู่ในตำแหน่งที่ถูกต้องใกล้เคียงกับความเป็นจริง จมูก หู และปากวาดเป็นเส้นโค้ง สามารถปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวได้ด้วยตนเอง สามารถฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ผู้วิจัยกำหนดได้โดยมีผู้อื่นแนะนำ สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบตามแบบโดยพับมุมไม่ตรงกันเล็กน้อยและสามารถกรีดเป็นรอยพับได้เรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง สามารถร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ถึง 5 รู ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เมื่อผู้วิจัยถามถึงถิ่นฐานและความเชื่อของกะเหรี่ยงคอยาว เด็กคนที่ 9 สามารถตอบได้ถูกต้อง จากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 9 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับสีเทียนได้ถูกต้องและวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้รวม 5 อวัยวะได้ด้วยตัวเองโดยภาพมีรายละเอียดของภาพดังนี้ ดวงตามีวงกลมในและนอกการเลียนแบบเหมือนตาจริง จมูกวาดเป็นเหมือนมุมฉากแต่วาดผิดด้านจากคำบอกเล่าจึงแก้ไขให้เป็นเหมือนรูปสี่เหลี่ยม และปากวาดเป็นเส้นโค้ง สามารถใช้ฝ่ามือปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวอย่างน้อย 2 เส้นตามเวลาที่กำหนด ได้ด้วยตนเอง สามารถฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ครูกำหนดได้โดยห่างจากรอยเส้นที่กำหนดเกิน 0.5 เซนติเมตรได้ด้วยตัวเอง สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบตามแบบโดยพับมุมตรงกันและกรีดเป็นรอยพับได้เรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่งได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 เส้นภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 105 ผลงานลอยโคมของเด็กคนที่ 9

กิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลอยโคม

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนตรงเป็นเส้นตรง	2.การวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนอย่างน้อย 2 ขั้น	3.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 2 ชั้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อน	1.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนตรงเป็นเส้นตรง	2.การวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนอย่างน้อย 2 ขั้น	3.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 2 ชั้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อน
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	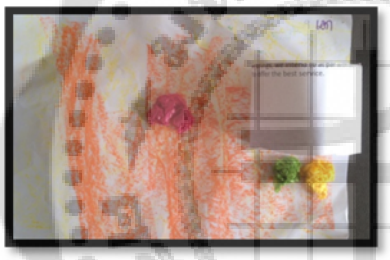					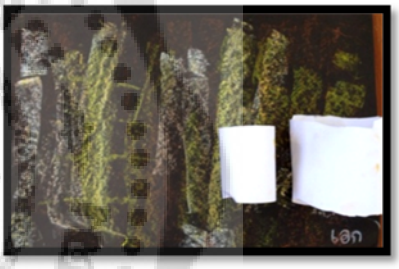				

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 9 ให้ความสนใจโคมของจริง มีสมาธิในการดูคลิปวีดีโอและฟังผู้วิจัยเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรงจากบนลงล่างได้ด้วยตัวเอง ส่วนใหญ่จะลากติดๆกันจนเหมือนระบายสีและส่วนใหญ่จะใช้แต่สีส้มในการลากเส้น สามารถวาดภาพสี่เหลี่ยมตามขั้นตอนได้ด้วยตัวเอง สามารถตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่วาดขึ้นได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถม้วนกระดาษได้ด้วยตัวเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อนภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเองมี สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 9 สามารถตอบได้ว่าประเพณีลอยโคมนี้เป็นของภาคอะไร และอธิบายวิธีการปล่อยโคมขึ้นสู่ท้องฟ้าได้ถูกต้อง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 9 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับสีเทียนและใช้ด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรงได้ด้วยตัวเอง ส่วนใหญ่ในภาพจะใช้สีเหลืองและสีขาว

ลักษณะของเส้นจะมีเส้นยาวลากจากบนลงล่างทั้งผลงาน น้ำหนักในการลากเส้นค่อนข้างเข้ม ชัดเจนมาก สามารถวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยตัวเอง สามารถตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่วาดขึ้นด้วยตัวเอง สามารถม้วนกระดาษได้ด้วยตัวเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 2 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเองสรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 106 ผลงานทุ่งกุลาร้องไห้ของเด็กคนที่ 9

กิจกรรมที่ 4 เรื่อง ทุ่งกุลาร้องไห้

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 โดยอิสระ	2.การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ โดยลากเส้นบนลงล่างให้สีประมาณ 3 สีบนกระดาษโดยอิสระ	3.การประดิษฐ์รู้ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางทีละเม็ดจนครบจำนวน 10 เม็ด	4. การปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นหากาติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นรถโดยใช้สีและใส่เลข	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมให้อย่างน้อย 4 ก้อน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 โดยอิสระ	2.การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ โดยลากเส้นบนลงล่างให้สีประมาณ 3 สีบนกระดาษโดยอิสระ	3.การประดิษฐ์รู้ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางทีละเม็ดจนครบจำนวน 10 เม็ด	4. การปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นหากาติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นรถโดยใช้สีและใส่เลข	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมให้อย่างน้อย 4 ก้อน
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest)เด็กคนที่ 9 ให้ความสนใจกับการสัมผัสเมล็ดข้าว และตั้งใจฟังนิทานพื้นบ้านเรื่องทุ่งกุลาร้องไห้ดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ โดยสามารถใช้ฟองน้ำระบายสีได้เต็มพื้นที่ในกรอบที่กำหนด สามารถเขียนภาพด้วยนิ้วมือโดยลากเส้นบนลงล่างบนกระดาษได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ลักษณะของเส้นที่ลากน้ำหนักเข้มชัดเป็นเส้นยาวสีเขียวเข้มใช้นิ้วในการลาก 5 นิ้วลากยาว

จากบนลงล่างและทำในตำแหน่งเดียวในภาพ สามารถประดิษฐ์โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดจนครบจำนวน10 เม็ด ได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที สามารถปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปหุ่นไล่กา ได้ด้วยตัวเอง ลักษณะของภาพหุ่นไล่กาจัดเรียงลำดับ ได้ถูกต้อง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 4 ก้อน ภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 9 สามารถบอกเล่าได้ถึงลักษณะและความสำคัญของทุ่งกุลาร้องไห้ได้ถูกต้องหลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจเด็กคนที่ 9 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้ด้วยตนเอง สามารถเขียนภาพด้วยนิ้วมือโดยลากเส้นบนลงล่าง เห็นลายนิ้วมือที่ชัดเจนเป็นเส้นยาวทั้ง 5 นิ้ว และเลือกใช้สีที่ผสมเข้าด้วยกัน คือมีสีเขียวเข้ม สีเขียวอ่อนและ สีเหลือง สามารถประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดมากกว่า10 เม็ด และตกแต่งเพิ่มเติมโดยวางเมล็ดกระจายอยู่ตรงกลางของผลงานที่มีกาวได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที สามารถปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนไม้ไอศกรีมที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปหุ่นไล่กาภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเองโดยตำแหน่งของหุ่นไล่กาที่จัดวางบนผลงานจะค่อนข้างสูงไปทางมุมบนทางด้านขวาของภาพผลงาน สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 4 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง และนำมาทากาวตกแต่งที่เสื้อของหุ่นไล่กาสรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 107 ผลงานผีตาโขนของเด็กคนที่ 9

กิจกรรมที่ 5 เรื่อง ผีตาโขน

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ อย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่กำหนดโดยดูความสม่ำเสมอของการกดน้ำ	2.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	3. การปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยที่อยู่ในขอบเขตต่างๆ	4.การปะติษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบ	5.การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู	1.การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ อย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่กำหนดโดยดูความสม่ำเสมอของการกดน้ำ	2.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	3. การปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยที่อยู่ในขอบเขตต่างๆ	4.การปะติษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบ	5.การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 9 ให้ความสนใจคลิปวีดีโอ ภาพประกอบ และตั้งใจฟังเรื่องเล่าดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือกดน้ำหนักโดนมีผู้อื่นคอยแนะนำ โดยลักษณะของสีที่กดไม่มีความสม่ำเสมอส่วนใหญ่มีน้ำหนักเข้มและชัด สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยมโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยออกนอกเส้นขอบเขตรูปทรงได้ด้วยตัวเอง สามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบด้วยตัวเอง สามารถร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู ได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 9 สามารถเล่าถึงที่มาและการละเล่นของผีตาโขนได้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 9 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือได้ด้วยตนเอง แต่ลักษณะกดไม่ค่อยมีความสม่ำเสมอของน้ำหนัก การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือเรียงกันเป็นระเบียบเรียบร้อยแต่ในบางพื้นที่ทำซ้ำๆ

ทับกันค่อนข้างมาก สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยม ได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้ด้วยตัวเอง และออกแบบผลงานโดยการนำเศษกระดาษที่ฉีกมาตกแต่งรอบๆหน้ากาก การประดิษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ด้วยตนเอง และนำรูปทรงดังกล่าวมาตกแต่งจัดเรียง เป็นระเบียบที่หน้ากากในช่องที่กำหนด สามารถร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 108 ผลงานอุทยานแห่งชาติผาแต้มของเด็กคนที่ 9

กิจกรรมที่ 6 เรื่อง อุทยานแห่งชาติผาแต้ม

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีคือสีแดง และสีเหลือง ผสมกันโดยเด็กสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีอะไร	2.การปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพได้	3.การวาดภาพงกลไม้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมจนเต็ม	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีคือสีแดง และสีเหลือง ผสมกันโดยเด็กสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีอะไร	2.การปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพได้	3.การวาดภาพงกลไม้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมจนเต็ม
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	ดี	ปรับปรุง	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 9 ให้ความสนใจดูภาพประกอบ และตั้งใจฟังเรื่องเล่าเรื่องดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีที่กำหนดผสมกันและสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีส้มโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถปั้นแป้งโดว์

คลึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวน้อยกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพ โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถวาดภาพวงกลมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้กรรไกรตัดรอบรูปวงกลมได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดบนลงบนรูปวงกลมไม่เต็มพื้นที่ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 9 สามารถเล่าให้เพื่อนในชั้นฟังถึงที่ตั้งของอุทยานแห่งชาติผาแต้มนั้นว่าอยู่ในภาคอีสานและเล่าถึงความเป็นมาของอุทยานแห่งชาติผาแต้มได้ และบอกความหมายของคำว่าแต้มได้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 9 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีที่กำหนดผสมกันได้ด้วยตัวเอง และสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีส้ม สามารถปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวได้ด้วยตัวเองแต่ไม่สามารถแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพได้เนื่องจากแป้งโดว์ที่เตรียมมาเมื่อโดนอาการเย็นของห้องแอร์ทำให้มีความแข็งตัวจึงยากต่อการใช้แรงกดสำหรับเด็ก สามารถวาดภาพวงกลมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้กรรไกรตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้ด้วยตัวเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดบนลงบนรูปวงกลมที่เป็นพระอาทิตย์ไม่เต็มพื้นที่ได้ด้วยตัวเอง มีการตกแต่งเพิ่มเติมคือทากาวตกแต่งโรยกากเพชรสีม่วง และสีเงินลงไปที่แป้งโดว์และพื้นที่ที่เหลือ ที่ไม่สามารถกดแป้งโดว์ให้เต็มพื้นที่ได้ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 109 ผลงานพระบรมมหาราชวังของเด็กคนที่ 9

กิจกรรมที่ 7 เรื่อง พระบรมมหาราชวัง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตปะปนกัน	2.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	3.การลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	5.การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนด	1.การจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตปะปนกัน	2.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	3.การลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	5.การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนด
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	ดี	ดี
ผลงาน	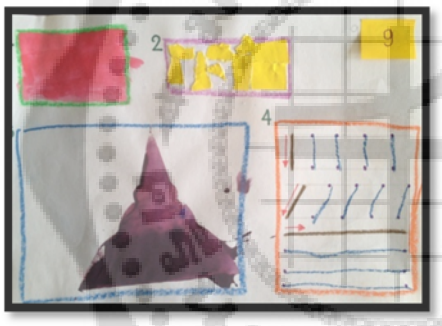									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 9 ให้ความสนใจดูภาพประกอบและตั้งใจฟังเรื่องเล่าดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดมีสีออกนอกขอบเขตปะปนกันเล็กน้อยโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นได้ด้วยตัวเอง ผลงานมีความสม่ำเสมอของสีในการกดแม่พิมพ์ดีแต่ใช้สีในปริมาณที่มากไปทำให้มีน้ำนองในบางตำแหน่ง สามารถลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงได้ด้วยตัวเอง สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยม 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถปะกระดาษติดลงบนภาพอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนดได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 9 สามารถเล่าถึงความสำคัญของพระบรมมหาราชวังได้และบอกได้ว่าสถานที่นี้อยู่ในภาคกลาง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 9 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่

กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตและปะปนกันได้ด้วยตัวเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นได้ด้วยตัวเองแต่ใช้ปริมาณของสีค่อนข้างมากจึงทำให้สีไหลออกมาจากภาพที่พิมพ์ ทำให้เด็กคนที่ 9 นำผ้าที่ผู้วิจัยให้เอาไว้เช็ดมือนำมาเช็ดที่ภาพผลงานของตัวเอง สามารถลากเส้น แนวตั้ง เส้นแนวนอนและเส้นเฉียงได้ด้วยตัวเอง จากผลงานลักษณะของเส้นมีน้ำหนักในการลากที่ค่อนข้างเข้ม และเห็นชัดเจน สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยม มากกว่า 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษติดลงบนภาพได้ด้วยตนเอง ไม่ออกนอกขอบเขตพื้นที่ของกำแพง ตกแต่งผลงานด้วยสำลีมาทำเป็นก้อนเมฆบนท้องฟ้าเรียงตัวจนเต็มท้องฟ้า สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 110 ผลงานตลาดน้ำอัมพวาของเด็กคนที่ 9

กิจกรรมที่ 8 เรื่อง ตลาดน้ำอัมพวา

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นให้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้พู่กันระบายสีในเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระ	3.การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลอง เช่น ส้ม มังคุด เงาะ อย่างน้อย 3 ชนิด	4.การระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	5.การฉีกกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นให้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้พู่กันระบายสีในเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระ	3.การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลอง เช่น ส้ม มังคุด เงาะ อย่างน้อย 3 ชนิด	4.การระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	5.การฉีกกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 9 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้นโดยมีเส้นปะภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์เต็มพื้นที่ที่กำหนดได้ด้วยตัวเองการระบายสีนั้นยังออกนอกกรอบพื้นที่ที่กำหนดอยู่บ้างเล็กน้อย สามารถวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลองที่กำหนดอย่างน้อย 2 ชนิดโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ จากผลงานการวาด เงาะมีการเติมเส้นตรงโดยรอบวงกลมและข้างในจนเต็มด้วยสีเขียว ภาพมังคุดมีการระบายเติมวงกลมเข้ม 2 วงและสี่เหลี่ยมอยู่ตรงกลางระหว่างวงกลมสีเขียวเพื่อให้เป็นจุกและก้าน สามารถระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตรได้ด้วยตนเอง สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ ภายในเวลา 5 นาที โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 9 สามารถเล่าถึงลักษณะของตลาดน้ำอัมพวาได้และบอกได้ว่าสถานที่นี้อยู่ในภาคกลาง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 9 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระได้ด้วยตนเอง สามารถวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลองที่กำหนดอย่างน้อย 3 ชนิดได้ด้วยตนเอง จากผลงานการวาดและระบายสีเงาะ มีการผสมสีแดงสีส้มอ่อนเข้าด้วยกันและเติมเส้นตรงขีดโดยรอบผลวงกลมด้วยสีเขียวและข้างในวงกลมจนเต็ม ผลส้มมีการผสมสีเหลืองและสีส้มเข้าด้วยกัน มังคุดมีการผสมสีม่วงและสีน้ำเงินและเติมวงกลมสีเขียวเข้มและอ่อนด้านบนเพื่อเป็นจุก ผลไม้ทั้ง 3 ชนิดนี้เด็กคนที่ 9 ได้ตกแต่งทำก้านเพิ่มเติมจากกระดาษสีเขียวที่ผู้วิจัยวางไว้ให้เลือก สามารถระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตนเอง สามารถพับกระดาษที่เป็นรูปเรือทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยได้ด้วยตัวเอง และนำภาพผลไม้มาจัดวางในพื้นที่ของเรือเอียงไปซีกเดียว เลือกวางตำแหน่งของเรืออยู่มุมพื้นที่ของกระดาษ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 111 ผลงานสะพานข้ามแม่น้ำแควของเด็กคนที่ 9

กิจกรรมที่ 9 เรื่อง สะพานข้ามแม่น้ำแคว

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	2.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้ง	3.รู้จักการลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน	4.การประดิษฐ์โดยการเรียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีมอย่างน้อย 5 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพาน	5.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความเข้มอ่อนของสีจากการกดแม่พิมพ์	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	2.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้ง	3.รู้จักการลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน	4.การประดิษฐ์โดยการเรียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีมอย่างน้อย 5 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพาน	5.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความเข้มอ่อนของสีจากการกดแม่พิมพ์
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้
ผลงาน	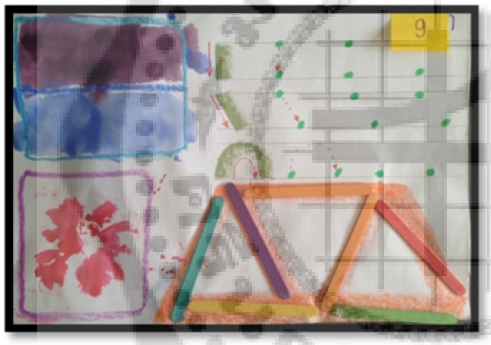									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 9 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์2 สีผสมกันสีน้ำเงินและสีม่วงจนทั่วบนกระดาษ โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สีที่ใช้ระบายออกนอกพื้นที่เล็กน้อยและไม่เต็มพื้นที่ในบางส่วน สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้งโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียนได้ด้วยตนเอง สามารถประดิษฐ์โดยใช้ไม้ไอศกรีม 10 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพานได้ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง จากภาพการวางบางตำแหน่งของไม้ไอศกรีมอยู่นอกพื้นที่ที่กำหนดบ้างนิดหน่อย สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำภาพที่พิมพ์มีปริมาณของสีค่อนข้างมากจึงดูไม่ค่อยออกว่าเป็นพลุ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 9 สามารถเล่าถึงที่มาของสะพานข้ามแม่น้ำแคว ได้บอกได้ว่าสถานที่นี้อยู่ในภาคกลางและบรรยายผลงานว่าภาพที่ทำเป็นช่วงเวลากลางคืนมีการจุดพลุบนท้องฟ้า หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 9 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์2 สีผสมกันคือสีน้ำเงินและสีม่วงโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้ด้วยตนเอง สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียงเส้นโค้ง ได้ด้วยตัวเอง สามารถลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียนได้ด้วยตัวเอง สามารถประดิษฐ์โดยใช้ไม้ไอศกรีม 12 ชิ้นทากาววางเรียงเป็นระเบียบลงในตำแหน่งโครงสะพานได้ดีภายในเวลา 10 นาทีด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น ได้ด้วยตัวเอง และตกแต่งเพิ่มเติมด้วยกากเพชร หลากสีเป็นพลุกระจายบนท้องฟ้าในภาพ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 112 ผลงานหนังตะลุงของเด็กคนที่ 9

กิจกรรมที่ 10 เรื่อง หนังตะลุง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การตวดเส้น I แนวตั้งแนวนอนและเส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	2.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2เซนติเมตร	3.การจับฟู่กันได้ถูกต้องและระบายสีพื้นผลงานจนเต็มพื้นที่	4.การวาดตาละเอียดของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้ครบ 4 อวัยวะ	5.การใช้โลหะฟันหนีอัดตัดกระดาษสีเป็นรูป วงกลม, สี่เหลี่ยม, สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพได้	1.การตวดเส้น I แนวตั้งแนวนอนและเส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	2.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2เซนติเมตร	3.การจับฟู่กันได้ถูกต้องและระบายสีพื้นผลงานจนเต็มพื้นที่	4.การวาดตาละเอียดของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้ครบ 4 อวัยวะ	5.การใช้โลหะฟันหนีอัดตัดกระดาษสีเป็นรูป วงกลม, สี่เหลี่ยม, สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพได้
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้
ผลงาน	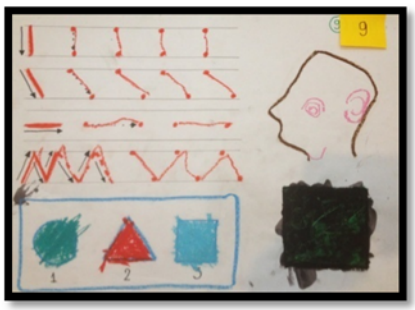									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 9 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าเรื่องดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนเส้นเฉียง และฟันปลา ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง สามารถระบายสีเทียนได้ด้วยตนเองโดยออกนอกเส้นขอบรูปนิดหน่อยแต่ไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร สามารถจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง สามารถวาดรายละเอียดของใบหน้าได้รวม 4 อวัยวะ คือ ตา คิ้ว หู และปาก แต่ตำแหน่งของอวัยวะยังไม่ถูกต้อง เด็กคนที่ 9 พยายามวาดตาเป็นวงกลมเล็กใหญ่ซ้อนกัน เส้นโค้งเป็นคิ้ว ปากโดยตำแหน่งของปากอยู่ที่คอ และหูเป็นเส้นโค้งซ้อนกัน ได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้ปลายพู่กันขูดสีเป็นรูปวงกลม สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ น้ำหนักในการขูดสีเข้มเห็นเส้นชัดเจน สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 9 สามารถเล่าถึงลักษณะของหนังตะลุง บอกได้ว่าเป็นการละเล่นของภาคใต้ และเปรียบเทียบการละเล่นนี้กับปัจจุบันได้ว่าเหมือนกับการดูที่วีหลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 9 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเองโดยเส้นต่างๆนี้ได้ออกแบบเป็นลวดลายลงไปที่ผลงาน สามารถระบายสีเทียนได้ด้วยตนเองโดยออกนอกเส้นขอบรูปนิดหน่อยแต่ไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร สามารถจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง สามารถวาดรายละเอียดของใบหน้าได้รวม 4อวัยวะ คือ ตา คิ้ว หู และปาก แต่ตำแหน่งของอวัยวะยังไม่ถูกต้องในภาพที่ปรากฏ หลังจากที่แนะนำให้สังเกตวิธีการวาดแล้ว เด็กคนที่ 9 พยายามวาดอวัยวะได้ครบตามที่กำหนด คือตามีรายละเอียดมากยิ่งขึ้น วาดเป็นวงกลมซ้อนกันเล็กใหญ่ เส้นโค้งขีดเป็นคิ้ว ปาก ตำแหน่งของปากยังคงอยู่ที่บริเวณลำคอ และหูที่มีเส้นโค้งซ้อนกันได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้ปลายพู่กันขูดสีเป็นเส้นแนวนอน ฟันปลาและลวดลายบนภาพตามลำตัวและส่วนที่เป็นโสร่งได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 113 ผลงานนกกรงหัวจุกของเด็กคนที่ 9

กิจกรรมที่ 11 เรื่อง นกกรงหัวจุก

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	2.การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง	3.การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู	4.การร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด	5.การปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนด	1.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	2.การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง	3.การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู	4.การร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด	5.การปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนด
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 9 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรงตามขั้นตอนได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น -ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วจำนวน 5 เม็ดภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นตามขอบเขตที่กำหนดภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 9 สามารถบอกเล่าถึงวัฒนธรรมพื้นบ้านของนกกรงหัวจุกได้ และบอกได้ว่าเป็นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจ

แล้วเด็กคนที่ 9 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตรได้ด้วยตนเอง สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรงได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพเป็นกรงนกได้ 10 รูภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้ 5 เม็ดภายในเวลา 10 นาทีตกแต่งเป็นกรงนกได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า 2 ชิ้นตามขอบเขตที่กำหนดคือด้านบนและล่างของกรงนกภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง ออกแบบตกแต่งผลงานกรงนกจากเศษวัสดุที่ผู้วิจัยได้เตรียมไว้ให้ โดยทากาวจัดเรียง เลื่อมหลากสี รูปทรงต่างๆกระดุม และปอมปอมตกแต่งด้านบนของกรงจนอุปกรณ์เกือบหมด จึงทำให้ด้านล่างมีอุปกรณ์ตกแต่งเล็กน้อย สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 114 ผลงานเรือกอและของเด็กคนที่ 9

กิจกรรมที่ 12 เรื่อง เรือกอและ

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3ได้	3.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีของการกดแม่พิมพ์	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นหลอดยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น	5.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 2 ชิ้น	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3ได้	3.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีของการกดแม่พิมพ์	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นหลอดยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น	5.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 2 ชิ้น
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 9 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้น ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเองลักษณะเส้นโค้งแบบคลื่นที่ลาก มีความสม่ำเสมอค่อนข้างดี สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นได้ด้วยตัวเอง ดูจากความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์ใช้ปริมาณสีที่มากไปทำให้เห็นลวดลายไม่ชัดเจน สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวอาจมีรอยกรีดเป็นรอยหรือมีรอยยับย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปสี่เหลี่ยมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 2 ชิ้นได้ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 9 สามารถบอกถึงลักษณะและจุดเด่นของเรือกอและได้ และบอกได้ว่าเป็นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 9 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้น ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง เส้นมีน้ำหนักเข้มเห็นชัด สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ที่เลือกใช้คือสีแดง โดยทั่วบนกระดาษที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นได้ด้วยตัวเอง ดูจากความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์เห็นลวดลายที่เลือกคือ รูปทรงสี่เหลี่ยม ปริมาณสีค่อนข้างน้อยและพิมพ์ไม่เต็มช่อง ทำให้เห็นลวดลายไม่ค่อยชัดเจน สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวติดกับหลอดได้ 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปสี่เหลี่ยมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 2 ชิ้นได้ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

เด็กคนที่ 10 เพศ ชาย อายุ 3 ปี 4 เดือน เป็นเด็กที่อายุต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด บุคลิก เป็นเด็กที่มีโลกส่วนตัวของตัวเองสูง มักจะอยู่กับจินตนาการของตัวเอง ค่อนข้างเหม่อลอย ขาดความสนใจกับสิ่งที่ตัวเองทำ จึงต้องคอยกระตุ้นตลอดเวลา การอธิบายด้วยคำพูดจะทำให้เด็กคนที่ 10 ไม่ค่อยเข้าใจ ต้องเน้นปฏิบัติ หรือทำให้ดูจะเข้าใจมากกว่า ในช่วงแรกของการทำกิจกรรม จะไม่ชอบการระบายสี แต่หลังจากได้ทำกิจกรรมร่วมกันหลายๆครั้งมีความสนใจและชอบในศิลปะมากขึ้น

ตาราง 115 ผลงานร่มบ่อสร้างของเด็กคนที่ 10

กิจกรรมที่ 1 เรื่อง ร่มบ่อสร้าง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร	5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน	1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร	5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ปรับปรุง	ปรับปรุง	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้
ผลงาน	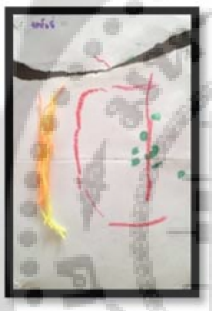					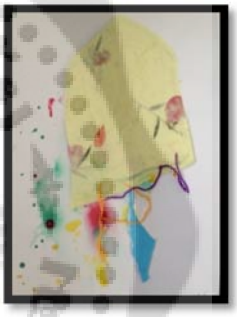				

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 10 มีอาการค่อนข้างเหม่อลอยไม่ค่อยให้ความสนใจตั้งใจฟังการเล่าเรื่องเท่าที่ควร เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ ผู้วิจัยยังต้องแนะนำกิจกรรมดังนี้วิธีการควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียก ไม่สามารถวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ สามารถใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้นโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงานโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำบ้างเล็กน้อยสรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เมื่อผู้วิจัยถามถึงที่มาของร่มบ่อสร้างเด็กคนที่ 10 สามารถตอบได้ และบอกได้ว่ารูปร่มที่ทำนั้นมาจากรูปทรงเรขาคณิตรูปทรงใดบ้าง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 10 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกได้ด้วยตนเองใช้สีได้หลากหลายกระจายแต่ทางด้านซ้ายของผลงาน สามารถวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง สามารถใช้กรรไกรตัด

ไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้นได้ด้วยตนเอง และสามารถการฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้ด้วยตนเองและนำมาประกอบในภาพเป็นด้ามร่ม และสามารถออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงานได้ด้วยตนเองโดยการนำไหมพรมมาติดเรียงเป็นเส้นที่ปลายร่ม สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 116 ผลงานกะเหรี่ยงคอยาวของเด็กคนที่ 10

กิจกรรมที่ 2 เรื่อง กะเหรี่ยงคอยาว

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ได้ครบ 5 อวัยวะ	2.การปั้นแป้งโด(ว์)เป็นเส้นยาวขนาดใดก็ได้ อย่างน้อย 2 เส้น	3.การฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ครูกำหนด	4.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบ	5.การร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 เส้น	1.การใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ได้ครบ 5 อวัยวะ	2.การปั้นแป้งโด(ว์)เป็นเส้นยาวขนาดใดก็ได้ อย่างน้อย 2 เส้น	3.การฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ครูกำหนด	4.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบ	5.การร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 เส้น
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 10 ไม่ค่อยให้ความสนใจในการดูคลิปวีดีโอและฟังการเล่าเรื่องเท่าที่ควรมีอาการเหม่อลอยเป็นบางครั้งทำให้ผู้วิจัยต้องคอยกระตุ้นเป็นระยะ เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ ไม่สามารถใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้าได้ถึง 5 อวัยวะโดยรายละเอียดของภาพที่วาดมีรายละเอียดดังนี้ ตามีวงกลมในและนอก จมูกและหูลากเป็นเส้นตรง 2 เส้น แนวตั้งขนานกัน ปากวาดเป็นวงกลม ส่วนตำแหน่งอวัยวะต่างๆมีความใกล้เคียง

กับความเป็นจริง สามารถปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวได้ด้วยตนเอง ไม่สามารถฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ผู้วิจัยกำหนดได้โดยฉีกตามใจชอบจากกระดาษที่ได้ไป ไม่สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบตามแบบโดยพับมุมให้ตรงกันและไม่สามารถกรีดเป็นรอยพับได้เรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง สามารถร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ถึง 5 รู ได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 2 ระดับคุณภาพพอใช้

หลังการทดลอง (Posttest) เมื่อผู้วิจัยถามถึงถิ่นฐานและความเชื่อของกะเหรี่ยงคอยาว เด็กคนที่ 10 สามารถตอบได้ถูกต้อง จากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 10 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับสีเทียนได้ถูกต้องและวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้รวม 5 อวัยวะได้ด้วยตัวเองโดยภาพมีรายละเอียดของภาพดังนี้ ดวงตามีวงกลมในและนอกมีการเลียนแบบเหมือนตาจริงแต่ยังมีการทับซ้อนของดวงตาจากคำบอกเล่าคือ วงกลมแรกที่วาดไปไม่เอาแต่ไม่สามารถลบออกได้ จึงวาดวงกลมใหม่ขึ้นมาในภาพจึงดูเหมือนมี3 ตา จมูกและคิ้ววาดเป็นเส้นโค้งโดยพยายามเลียนแบบให้เหมือนจริง ส่วนหูวาดเป็นรูปวงกลม และปากวาดเป็นเส้นโค้ง สามารถใช้ฝ่ามือปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวอย่างน้อย 2 เส้นตามเวลาที่กำหนด ได้ด้วยตนเอง สามารถฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ผู้วิจัยกำหนดได้โดยห่างจากรอยเส้นที่กำหนดเกิน 0.5 เซนติเมตรได้ด้วยตัวเอง สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบตามแบบโดยพับมุมตรงกันและกรีดเป็นรอยพับได้เรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่งได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 เส้นภายในเวลา 10 นาที ได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 117 ผลงานลอยโคมของเด็กคนที่ 10

กิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลอยโคม

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนตากเป็นเส้นตรง	2.การวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนอย่างน้อย 2 ขั้น	3.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 2 ขั้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อน	1.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนตากเป็นเส้นตรง	2.การวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนอย่างน้อย 2 ขั้น	3.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 2 ขั้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อน
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน						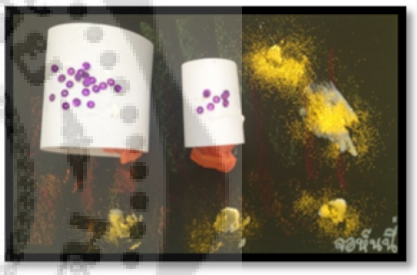				

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 10 ให้ความสนใจโคมของจริง มีสมาธิในการดูคลิปวีดีโอและฟังผู้วิจัยเล่าเรื่องเป็นบางช่วง เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรงจากบนลงล่างได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ส่วนใหญ่จะลากทับๆกันเพื่อให้สีผสมกัน สามารถวาดภาพสี่เหลี่ยมตามขั้นตอนได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่วาดขึ้นได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถม้วนกระดาษได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 2 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเองมี สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 10 สามารถตอบได้ว่าประเพณีลอยโคมนี้เป็นของภาคอะไร และอธิบายวิธีการปล่อยโคมขึ้นสู่ท้องฟ้าได้ถูกต้อง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 10 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับ

สีเทียนและใช้ด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรงได้ด้วยตัวเอง ส่วนใหญ่ในภาพจะใช้สีเหลืองและสีส้ม ลักษณะของเส้นจะมีเส้นยาวลากจากบนลงล่างทั้งผลงาน น้ำหนักในการลากเส้นค่อนข้างเข้มชัดเจนมาก สามารถวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยตัวเอง สามารถตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่วาดขึ้นด้วยตัวเอง สามารถม้วนกระดาษได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 2 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 118 ผลงานทุ่งกุลาร้องไห้ของเด็กคนที่ 10

กิจกรรมที่ 4 เรื่อง ทุ่งกุลาร้องไห้

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 โดยอิสระ	2.การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ โดยลากเส้นบนลงล่างให้สีประมาณ 3 สีบนกระดาษโดยอิสระ	3.การประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วห้วแม่มือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดจนครบจำนวน10 เม็ด	4. การประกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปโดยใส่สีและใส่ลาย	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมให้ได้อย่างน้อย 4 ก้อน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 โดยอิสระ	2.การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ โดยลากเส้นบนลงล่างให้สีประมาณ 3 สีบนกระดาษโดยอิสระ	3.การประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วห้วแม่มือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดจนครบจำนวน10 เม็ด	4. การประกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปโดยใส่สีและใส่ลาย	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมให้ได้อย่างน้อย 4 ก้อน
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	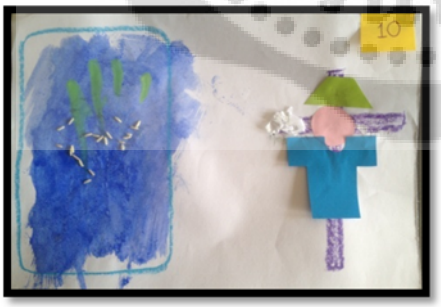									

ก่อนการทดลอง (Pretest)เด็กคนที่ 10 ให้ความสนใจกับการสัมผัสเมล็ดข้าว และตั้งใจฟังนิทานพื้นบ้านเรื่องทุ่งกุลาร้องไห้เป็นบางช่วง เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ได้ด้วยตัวเอง โดยสามารถใช้ฟองน้ำระบายสีไม่เต็มพื้นที่ในกรอบที่กำหนด สามารถเขียนภาพด้วยนิ้วมือโดยลากเส้นบนลงล่างบนกระดาษด้วยตัวเอง ลักษณะของเส้น

ที่ลากน้ำหนักเข้มชัดเป็นเส้นสั้นสีเขียวอ่อนใช้นิ้วในการลาก 4 นิ้วลากมุมบนของผลงาน สามารถประดิษฐ์โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดจนครบจำนวน10 เม็ด ได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที สามารถปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปหุ่นไล่กาได้ด้วยตัวเอง ลักษณะของภาพหุ่นไล่กาจัดเรียงลำดับได้ถูกต้อง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 4 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 10 สามารถบอกเล่าได้ถึงลักษณะและความสำคัญของทุ่งกุลาร้องไห้ได้ถูกต้องหลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจเด็กคนที่ 10 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆที่ดีอยู่แล้วในช่วงต้นแต่เมื่อเข้าใจวิธีการใช้อุปกรณ์ก็มีพัฒนาการที่ดีขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้ด้วยตนเอง สามารถเขียนภาพด้วยนิ้วมือโดยลากเส้นบนลงล่าง เห็นลายนิ้วมือที่ชัดเจนเป็นเส้นยาวทั้ง 5 นิ้ว และเลือกใช้สีที่แยกออกจากกันโดยเรียงลำดับตามนี้ คือมีสีเขียวเข้ม สีเขียวอ่อนและ สีเหลือง สามารถประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางที่ละเม็ดมากกว่า10 เม็ด และตกแต่งเพิ่มเติมโดยวางเมล็ดเรียงตัวเป็นเส้นตามแนวนอนอยู่ตรงกลางของผลงานที่มีกาวได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที สามารถปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนไม้ไอศกรีมที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปหุ่นไล่กาภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเองโดยตำแหน่งของหุ่นไล่กาที่จัดวางบนผลงานจะอยู่ตรงกลางของภาพผลงาน สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 4 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง และนำมาทากาวตกแต่งที่เสื้อของหุ่นไล่กา สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 119 ผลงานผีตาโขนของเด็กคนที่ 10

กิจกรรมที่ 5 เรื่อง ผีตาโขน

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ อย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่กำหนดโดยดูความสม่ำเสมอของการกดนิ้ว	2.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	3. การปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยอยู่ในขอบเขตรูปทรงต่างๆ	4.การปะติษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบ	5.การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู	1.การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ อย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่กำหนดโดยดูความสม่ำเสมอของการกดนิ้ว	2.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	3. การปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยอยู่ในขอบเขตรูปทรงต่างๆ	4.การปะติษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบ	5.การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	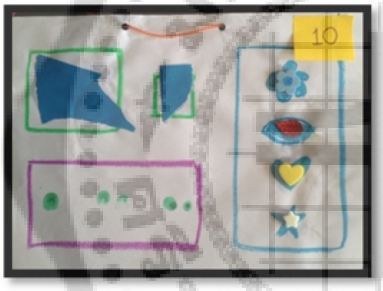									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 10 ให้ความสนใจคลิปวีดีโอ ภาพประกอบ และตั้งใจฟังเรื่องเล่าดีเป็นบางช่วง เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือกดน้ำหนักโดนมีผู้อื่นคอยแนะนำ โดยลักษณะของสีที่กดไม่มีความสม่ำเสมอส่วนใหญ่มีน้ำหนักอ่อน สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยมโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยออกนอกเส้นขอบเขตรูปทรงเล็กน้อยโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 2ระดับคุณภาพพอใช้

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 10 สามารถเล่าถึงที่มาและการละเล่นของผีตาโขนได้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 10 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือได้ด้วยตนเอง ลักษณะกดมีความสม่ำเสมอของน้ำหนัก มีสีที่เข้ม ชัดเจน เรียงกันเป็นระเบียบเรียบร้อย สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยม ได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้ด้วยตัวเอง และออกแบบผลงานโดยการนำเศษกระดาษที่ฉีกมาตกแต่งรอบๆหน้ากาก การประดิษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ด้วยตนเอง และมีการออกแบบอย่างน่าสนใจคือนำรูปทรงรูปดาวติดที่หัวและท้ายส่วนด้านในจะเป็นรูปดอกไม้เรียงตัวกันเป็นระเบียบที่หน้ากากในช่องที่กำหนด สามารถร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 120 ผลงานอุทยานแห่งชาติผาแต้มของเด็กคนที่ 10

กิจกรรมที่ 6 เรื่อง อุทยานแห่งชาติผาแต้ม

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีคือสีแดง และสีเหลือง ผสมกันโดยเด็กสามารถบอกได้ว่าผสมกันแล้วสีจะเป็นสีอะไร	2.การปั้นแป้งโด้ดึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปทรงใดก็ได้	3.การวาดภาพพวงกลมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมจนเต็ม	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีคือสีแดง และสีเหลือง ผสมกันโดยเด็กสามารถบอกได้ว่าผสมกันแล้วสีจะเป็นสีอะไร	2.การปั้นแป้งโด้ดึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปทรงใดก็ได้	3.การวาดภาพพวงกลมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมจนเต็ม
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	ดี	ปรับปรุง	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	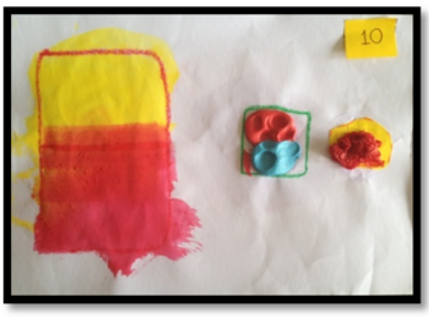									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 10 ให้ความสนใจดูภาพประกอบ และตั้งใจฟังเรื่องเล่าเรื่องดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีที่กำหนดผสมกันและสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีส้มโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวน้อยกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพ โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถวาดภาพวงกลมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้กรรไกรตัดรอบรูปวงกลมได้โดยมีผู้อื่นแนะนำ สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดบนลงบนรูปวงกลมไม่เต็มพื้นที่ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 10 สามารถบอกได้ถึงที่ตั้งของอุทยานแห่งชาติผาแต้มนั้นว่าอยู่ในภาคอีสานและเล่าถึงความเป็นมาของอุทยานแห่งชาติผาแต้มได้ และบอกความหมายของคำว่าแต้มได้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 10 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีที่กำหนดผสมกันได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำนิดหน่อย และสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีส้ม สามารถปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำแต่ไม่สามารถแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพได้เนื่องจากแป้งโดว์ที่เตรียมมาเมื่อโดนอาการเย็นของห้องแอร์ทำให้มีความแข็งตัวจึงยากต่อการใช้แรงกดสำหรับเด็กสามารถวาดภาพวงกลมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้กรรไกรตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้ด้วยตัวเองสามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดบนลงบนรูปวงกลมที่เป็นพระอาทิตย์ไม่เต็มพื้นที่ได้ด้วยตัวเอง มีการตกแต่งเพิ่มเติมคือทากาวตกแต่งโรยกากเพชรสีม่วง และสีเงินลงไปที่แป้งโดว์และพื้นที่ที่เหลือ ที่ไม่สามารถกดแป้งโดว์ให้เต็มพื้นที่ได้ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 121 ผลงานพระบรมมหาราชวังของเด็กคนที่ 10

กิจกรรมที่ 7 เรื่อง พระบรมมหาราชวัง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตปะปนกัน	2.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	3.การลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	5.การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนด	1.การจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตปะปนกัน	2.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	3.การลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	5.การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนด
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	ดี	ดี
ผลงาน	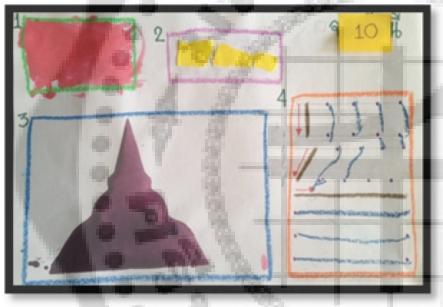									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 10 ให้ความสนใจดูภาพประกอบและตั้งใจฟังเรื่องเล่าดีขึ้น เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดมีสีออกนอกขอบเขตปะปนกันเล็กน้อยโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นได้ด้วยตัวเอง ผลงานมีความสม่ำเสมอของสีในการกดแม่พิมพ์ดี สามารถลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงได้โดยมีผู้อื่นแนะนำ สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยม 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีได้โดยมีผู้อื่นแนะนำ สามารถปะกระดาษติดลงบนภาพอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนดได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 10 สามารถเล่าถึงความสำคัญของพระบรมมหาราชวังได้และบอกได้ว่าสถานที่นี้อยู่ในภาคกลาง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 10 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตและปะปนกันได้ด้วยตัวเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นได้ด้วยตัวเอง ผลงานการกดน้ำหนักมีความสม่ำเสมอของสีค่อนข้างดี ตำแหน่งของการพิมพ์อยู่เหนือกำแพงการจัดวางตำแหน่งในภาพผลงานดี สามารถลากเส้น แนวตั้ง เส้นแนวนอนและเส้นเฉียงได้ด้วยตัวเอง จากผลงานลักษณะของเส้นมีน้ำหนักในการลากที่ค่อนข้างเข้ม และเห็นชัดเจน สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยมมากกว่า 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษติดลงบนภาพได้ด้วยตนเอง ไม่ออกนอกขอบเขตพื้นที่ของกำแพง ตกแต่งผลงานด้วยสำลีมาทำเป็นก้อนเมฆบนท้องฟ้า 1 ก้อน สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3ระดับคุณภาพดี

ตาราง 122 ผลงานตลาดน้ำอัมพวาของเด็กคนที่ 10

กิจกรรมที่ 8 เรื่อง ตลาดน้ำอัมพวา

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้พู่กันระบายสีไปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระ	3.การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จริงตอง เช่น ส้ม มังคุด เงาะ อย่างน้อย 3 ชนิด	4.การระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	5.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้พู่กันระบายสีไปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระ	3.การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จริงตอง เช่น ส้ม มังคุด เงาะ อย่างน้อย 3 ชนิด	4.การระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	5.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 10 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้ 5 เส้นโดยมีเส้นปะภายในเวลา 5 นาทีได้โดยมีผู้อื่นแนะนำ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์เต็มพื้นที่ที่กำหนดได้โดยมีผู้อื่นแนะนำการระบายสีนั้นยังออกนอกกรอบพื้นที่ที่กำหนดอยู่บ้างเล็กน้อย สามารถวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลองที่กำหนดอย่างน้อย 2 ชนิดโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ จากผลงานการวาด เงาะมีการเติมเส้นตรงโดยรอบวงกลมด้วยสีเขียว ภาพมังคุดมีการระบายเติมวงกลมเข้ม 2 วงและสี่เหลี่ยมอยู่ตรงกลางระหว่างวงกลมสีเขียวเพื่อให้เป็นจุกและก้าน สามารถระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ ภายในเวลา 5 นาที โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำสรุประดับเกณฑ์การประเมิน 2 ระดับคุณภาพพอใช้

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 10 สามารถเล่าถึงลักษณะของตลาดน้ำอัมพวาได้และบอกได้ว่าสถานที่นี้อยู่ในภาคกลาง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 10 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ เนื่องจากเด็กวัยนี้การลากเส้นโค้งแบบคลื่นโดยไม่มีเส้นปะแนะนำให้ลากตาม จึงค่อนข้างยากในการลากเส้นด้วยตัวเอง สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระได้ด้วยตนเอง สามารถวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลองที่กำหนดอย่างน้อย 3 ชนิดได้ด้วยตนเอง จากผลงานการวาดและระบายสีเงาะ มีการผสมสีแดง สีส้มอ่อนเข้าด้วยกันและเติมเส้นตรงขีดโดยรอบผลวงกลมด้วยสีเขียว ผลส้มมีการผสมสีเหลืองและสีส้มเข้าด้วยกัน มังคุดมีการผสมสีม่วงและสีน้ำเงินและเติมวงกลมสีเขียวอ่อนด้านบนเพื่อเป็นจุก ผลไม้ทั้ง 3 ชนิดนี้เด็กคนที่ 10 ได้ตกแต่งทำก้านเพิ่มเติมจากกระดาษสีเขียวที่ผู้วิจัยวางไว้ให้เลือก สามารถระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตนเอง สามารถพับกระดาษที่เป็นรูปเรือทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยได้ด้วยตัวเอง และนำภาพผลไม้มาจัดวางในพื้นที่ของเรือด้านล่างของภาพ เลือกวางตำแหน่งของเรืออยู่มุมพื้นที่ของกระดาษ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3ระดับคุณภาพดี

ตาราง 123 ผลงานสะพานข้ามแม่น้ำแควของเด็กคนที่ 10

กิจกรรมที่ 9 เรื่อง สะพานข้ามแม่น้ำแคว

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มและสีม่วงจนทั่วบนกระดาษโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สีที่ใช้ระบายออกนอกพื้นที่เล็กน้อยและไม่เต็มพื้นที่ในบางส่วน A3ได้	2.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้งได้ด้วยตัวเอง	3.รู้จักการลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียนได้ด้วยตนเอง	4.การประดิษฐ์โดยการเลียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีมอย่างน้อย 5 ชิ้นทากาวจนวางตำแหน่งโครงสะพานได้ภายในเวลา 10 นาที	5.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความเข้มของสีจากการเลียนแบบแม่พิมพ์	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มและสีม่วงจนทั่วบนกระดาษโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สีที่ใช้ระบายออกนอกพื้นที่เล็กน้อยและไม่เต็มพื้นที่ในบางส่วน A3ได้	2.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้งได้ด้วยตัวเอง	3.รู้จักการลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน	4.การประดิษฐ์โดยการเลียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีมอย่างน้อย 5 ชิ้นทากาวจนวางตำแหน่งโครงสะพานได้ภายในเวลา 10 นาที	5.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความเข้มของสีจากการเลียนแบบแม่พิมพ์
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 10 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์2 สีผสมกันสีน้ำเงินและสีม่วงจนทั่วบนกระดาษ โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สีที่ใช้ระบายออกนอกพื้นที่เล็กน้อยและไม่เต็มพื้นที่ในบางส่วน สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้งได้ด้วยตัวเอง สามารถลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียนได้ด้วยตนเอง สามารถประดิษฐ์โดยใช้ไม้ไอศกรีม 10 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพานได้ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง จากภาพการวางบางตำแหน่งของไม้ไอศกรีมอยู่ในพื้นที่ที่กำหนดดีมาก สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำภาพที่พิมพ์มีปริมาณของสีค่อนข้างมากจึงดูไม่ค่อยออกว่าเป็นพลุ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 10 สามารถเล่าถึงที่มาของสะพานข้ามแม่น้ำแควได้ บอกได้ว่าสถานที่นี้อยู่ในภาคกลางและบรรยายผลงานว่าภาพที่ทำเป็นช่วงเวลากลางคืนมีการจุดพลุบนท้องฟ้า หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 10 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์2 สีผสมกันคือสีน้ำเงินและสีม่วงโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้ด้วยตนเอง สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียงเส้นโค้งได้ด้วยตัวเอง สามารถลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียนได้ด้วยตัวเอง สามารถประดิษฐ์โดยใช้ไม้ไอศกรีม 12 ชิ้นทากาววางเรียงเป็นระเบียบลงในตำแหน่งโครงสะพานได้ดีภายในเวลา 10 นาทีด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น ได้ด้วยตัวเอง และตกแต่งเพิ่มเติมด้วยกากเพชร หลากสีเป็นพลุบนท้องฟ้าในภาพ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3ระดับคุณภาพดี

ตาราง 124 ผลงานหนังตะลุงของเด็กคนที่ 10

กิจกรรมที่ 10 เรื่อง หนังตะลุง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การลากเส้น I แนวตั้งแนวนอนและเส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	2.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2เซนติเมตร	3.การจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีสม่ำเสมอผลงานจนเต็มพื้นที่	4.การวาดรายละเอียดของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้ครบ 4 อวัยวะ	5.การใช้ปลายพู่กันหรือวัตถุที่มีปลายมนจุดสีเป็นรูป วงกลม, สี่เหลี่ยม, สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพได้	1.การลากเส้น I แนวตั้งแนวนอนและเส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	2.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2เซนติเมตร	3.การจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีสม่ำเสมอผลงานจนเต็มพื้นที่	4.การวาดรายละเอียดของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้ครบ 4 อวัยวะ	5.การใช้ปลายพู่กันหรือวัตถุที่มีปลายมนจุดสีเป็นรูป วงกลม, สี่เหลี่ยม, สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพได้
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้
ผลงาน	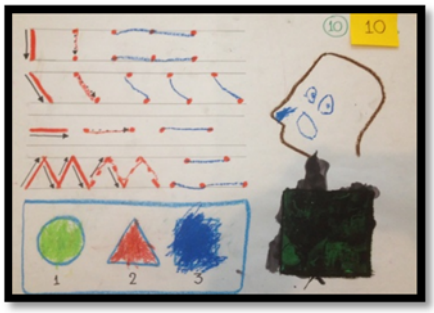									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 10 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าเรื่องเป็นบางช่วง เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงส่วนฟันปลายังลากไม่ถูกต้อง ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง สามารถระบายสีเทียนได้ด้วยตนเองโดยออกนอกเส้นขอบรูปนิดหน่อยแต่ไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร สามารถจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง สามารถวาดรายละเอียดของใบหน้าได้รวม 4 อวัยวะ คือ ตา คิ้ว หู และปาก เด็กคนที่ 10 พยายามวาดตาเป็นวงกลมและมีจุดสีเข้มเป็นวงกลมเล็กสื่อถึงตาดำข้างใน ปากเป็นรูปวงกลม หูเป็นเส้นโค้งและมีจุดสีดำอยู่ด้านใน จมูก ระบายเป็นสีเข้มสื่อถึงรูจมูก ได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ ไม่สามารถใช้ปลายพู่กันขูดสีเป็นรูปวงกลม,สี่เหลี่ยม, สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพได้ตามขั้นตอน สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 10 สามารถเล่าถึงลักษณะของหนังตะลุง บอกได้ว่าเป็นการละเล่นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 10 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเองโดยเส้นต่างๆนี้ได้ออกแบบเป็นลวดลายลงไปที่ผลงาน สามารถระบายสีเทียนได้ด้วยตนเองโดยออกนอกเส้นขอบรูปนิดหน่อยแต่ไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร สามารถจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง สามารถวาดรายละเอียดของใบหน้าได้รวม 4 อวัยวะ คือ ตา คิ้ว หู และปาก หลังจากที่แนะนำให้สังเกตวิธีการวาดแล้ว เด็กคนที่ 10 พยายามวาดอวัยวะได้ครบตามที่กำหนด คือตามีรายละเอียดมากยิ่งขึ้น วาดเป็นเส้นโค้งบนและล่างมีวงกลมซ้อนกันเล็กใหญ่ เส้นโค้งขีดเป็นคิ้ว ปาก และหูที่มีเส้นโค้งซ้อนกันได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้ปลายพู่กันขูดสีเป็นเส้นแนวนอน ฟันปลา และลวดลายบนภาพตามลำตัวและส่วนที่เป็นโสร่งได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 125 ผลงานนกกรงหัวจุกของเด็กคนที่ 10

กิจกรรมที่ 11 เรื่อง นกกรงหัวจุก

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	2.การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง	3.การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู	4.การร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด	5.การปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนด	1.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	2.การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง	3.การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู	4.การร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด	5.การปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนด
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	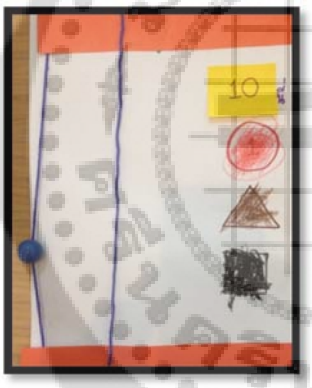									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 10 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่องดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรงได้โดยมีผู้อื่นแนะนำ สามารถร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น -ลงรอบรูปภาพได้ 10 รูภายในเวลา 10 นาทีได้โดยมีผู้อื่นแนะนำ สามารถร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย5 เม็ดภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นตามขอบเขตที่กำหนดภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 10 สามารถบอกเล่าถึงวัฒนธรรมพื้นบ้านของนกกรงหัวจุกได้ และบอกได้ว่าเป็นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจ

แล้วเด็กคนที่ 10 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตรได้ด้วยตนเอง สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรงได้โดยมีผู้อื่นคอยชี้นำ สามารถร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพเป็นกรงนกได้ 10 รูภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้ 5 เม็ดภายในเวลา 10 นาทีตกแต่งเป็นกรงนกได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า 2 ชิ้นตามขอบเขตที่กำหนดคือด้านบนและล่างของกรงนกภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง ออกแบบตกแต่งผลงาน กรงนกจากเศษวัสดุที่ผู้วิจัยได้เตรียมไว้ให้ โดยทากาวจัดเรียง เลื่อมหลากสี รูปทรงต่างๆกระดุม และปอมปอมตกแต่งบนกระดาษสีที่เป็นขอบกรงนกบนและล่างเป็นระเบียบเรียบร้อยจนเต็มพื้นที่ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 126 ผลงานเรือกอและของเด็กคนที่ 10

กิจกรรมที่ 12 เรื่อง เรือกอและ

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นให้ได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์ โดยเน้นบนกระดาษขนาด A3 ได้	3.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความเข้มเงาสีของสีของภาพกดแม่พิมพ์	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น	5.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 2 ชิ้น	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นให้ได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์ โดยเน้นบนกระดาษขนาด A3 ได้	3.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความเข้มเงาสีของสีของภาพกดแม่พิมพ์	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น	5.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 2 ชิ้น
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 10 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่องดีเป็นบางช่วง เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเองลักษณะเส้นโค้งแบบคลื่นที่ลาก ค่อนข้างคล้ายกับเส้นฟันปลา สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นได้โดยมีผู้อื่นชี้นำ ดูจากความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์ใช้ปริมาณสีที่มากไปทำให้เห็นลวดลายไม่ชัดเจน สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวอาจมีรอยกรีดเป็นรอยหรือมีรอยยับย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยชี้นำ สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปสี่เหลี่ยมให้ขาดออกจากกัน 2 ชิ้นได้ภายในเวลา 5 นาทีได้โดยมีผู้อื่นคอยชี้นำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 10 สามารถบอกถึงลักษณะและจุดเด่นของเรือกอและได้ และบอกได้ว่าเป็นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 10 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง เส้นที่ลากเป็นเส้นโค้งแบบคลื่นน้ำเพียง 2 เส้น อีก 3 เส้นมีความหยักเหมือนเส้นฟันปลา สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ที่เลือกใช้คือสีแดง โดยทั่วบนกระดาษที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นได้ด้วยตัวเอง ดูจากความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์เห็นลวดลายที่เลือกคือ รูปทรงสามเหลี่ยมปริมาณสีค่อนข้างน้อยและพิมพ์ไม่เต็มช่อง ทำให้เห็นลวดลายไม่ค่อยชัดเจน สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวติดกับหลอดได้ 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีได้โดยมีผู้อื่นคอยชี้นำ สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปสี่เหลี่ยมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 2 ชิ้นได้ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

เด็กคนที่ 11 เพศ ชาย อายุ 4 ปี 10 เดือน บุคลิก เป็นเด็กที่ชอบการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ มีความกระตือรือร้น สนใจทุกครั้งเมื่อให้ทำกิจกรรม การเรียนรู้จากการปฏิบัติจะดีกว่าการเรียนรู้แบบฟังอย่างเดียว เช่น เวลาให้ปฏิบัติงานจะสามารถนั่งนิ่งมีความจดจ่อในสิ่งที่ทำได้ดี แต่ถ้าเรียนรู้จากการฟังอย่างเดียวจะลุกเดิน หรือให้ความสนใจกับสิ่งรอบข้าง

ตาราง 127 ผลงานร่มบ่อสร้างของเด็กคนที่ 11

กิจกรรมที่ 1 เรื่อง ร่มบ่อสร้าง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร	5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน	1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร	5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ปรับปรุง	ปรับปรุง	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้
ผลงาน										

กิจกรรมที่ 1 เรื่อง ร่มบ่อสร้าง ก่อนการทดลอง (Pretest)) เด็กคนที่ 11 ให้ความสนใจตั้งใจฟังการเล่าเรื่องเป็นอย่างดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ ไม่สามารถควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกตามขั้นตอนได้ และผู้วิจัยยังต้องชี้นำกิจกรรมดังนี้วิธีการวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอน การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร และการออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เมื่อผู้วิจัยถามถึงที่มาของร่มบ่อสร้างเด็กคนที่ 11 สามารถตอบได้ และบอกได้ว่ารูปร่มที่ทำนั้นมาจากรูปทรงเรขาคณิตรูปทรงใดบ้าง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 11 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกได้ด้วยตนเองโดยใช้สีได้หลากหลายกระจายทั่วผลงาน

สามารถวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง สามารถใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้นได้ด้วยตนเอง และสามารถการฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้ด้วยตนเองและนำมาประกอบในภาพเป็นด้ามร่ม และสามารถออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงานได้ด้วยตนเองโดยการนำไหมพรมมาติดที่ปลายร่มและนำเลื่อมรูปทรงต่างๆหลากหลายสีมาตกแต่งบนร่มใช้ไม้ไอศกรีมตกแต่งเป็นด้ามร่ม สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 128 ผลงานกะเหรี่ยงคอยาวของเด็กคนที่ 11

กิจกรรมที่ 2 เรื่อง กะเหรี่ยงคอยาว

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ได้ครบ 5 อวัยวะ	2.การปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวขนาดใดก็ได้ อย่างน้อย 2 เส้น	3.การฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ครูกำหนด	4.การพับกระดาษครึ่งแล้วใช้กรรไกรตัดได้ 1 ทบ	5.การร้อยเชือกตกแต่งรอยเจาะกระดาษเข้าได้ 5 เส้น	1.การใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ได้ครบ 5 อวัยวะ	2.การปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวขนาดใดก็ได้ อย่างน้อย 2 เส้น	3.การฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ครูกำหนด	4.การพับกระดาษครึ่งแล้วใช้กรรไกรตัดได้ 1 ทบ	5.การร้อยเชือกตกแต่งรอยเจาะกระดาษเข้าได้ 5 เส้น
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 11 ให้ความสนใจในการดูคลิปวีดีโอและฟังการเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้าได้ถึง 5 อวัยวะโดยรายละเอียดของภาพที่วาดมีรายละเอียดค่อนข้างดีมาก ตามีวงกลมใน

และนอกจากคำบอกเล่า ภาพที่วาดเค้าใส่แว่นด้วยจึงมี วงกลมใหญ่อยู่ด้านนอกสุด จมูกและ หู มีความพยายามวาดให้เหมือนจริงมากโดยใส่รายละเอียดที่จมูกจะมีรูจมูก 2 รูด้วยการวาดวงกลมเล็กๆ ส่วนหูก็มีวงกลมเล็กและระบายสีเข้มๆเพื่อให้รู้ว่าเป็นรูหู และปากวาดเป็นเส้นโค้ง สามารถปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวได้ด้วยตนเอง สามารถฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ผู้วิจัยกำหนดได้ด้วยตัวเอง สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบตามแบบโดยพับมุมตรงกันและสามารถกรีดเป็นรอยพับได้เรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่งได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ถึง 5 รู ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เมื่อผู้วิจัยถามถึงถิ่นฐานและความเชื่อของกะเหรี่ยงคอยาว เด็กคนที่ 11 สามารถตอบได้ถูกต้อง จากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 11 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับสีเทียนได้ถูกต้องและวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้รวม 5 อวัยวะได้ด้วยตัวเองโดยภาพมีรายละเอียดของภาพดังนี้ ดวงตามีวงกลมในและนอกการเลียนแบบเหมือนตาจริงและยังคงวาดแว่นตาอย่างที่วาดในช่วงแรก จมูกวาดเป็นวงกลมแต่ไม่มีรูจมูกเหมือนในช่วงต้น แต่หูยังมีรายละเอียดรูหูเหมือนเดิม และปากวาดเป็นเส้นโค้ง สามารถใช้ฝ่ามือปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวอย่างน้อย 2 เส้นตามเวลาที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ผู้วิจัยกำหนดได้โดยห่างจากรอยเส้นที่กำหนดเกิน 0.5 เซนติเมตรได้ด้วยตัวเอง สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบตามแบบโดยพับมุมตรงกันและกรีดเป็นรอยพับได้เรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่งได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 เส้นภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 129 ผลงานลอยโคมของเด็กคนที่ 11

กิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลอยโคม

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนตรงเป็นเส้นตรง	2.การวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนอย่างน้อย 2 ขั้น	3.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 2 ขั้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อน	1.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนตรงเป็นเส้นตรง	2.การวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนอย่างน้อย 2 ขั้น	3.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 2 ขั้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อน
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 11 ให้ความสนใจโคมของจริง มีสมาธิในการดูคลิปวีดีโอและฟังผู้วิจัยเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรงจากบนลงล่างได้ด้วยตัวเอง ส่วนใหญ่จะลากทับๆกันเพื่อให้สีผสมกันระหว่างสีส้มและสีเหลือง สามารถวาดภาพสี่เหลี่ยมตามขั้นตอนได้ด้วยตัวเอง สามารถตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่วาดขึ้นได้ด้วยตัวเอง สามารถม้วนกระดาษได้โดยมีผู้อื่นคอยชี้นำ สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 2 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเองมี สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 11 สามารถตอบได้ว่าประเพณีลอยโคมนี้เป็นของภาคอะไร และอธิบายวิธีการปล่อยโคมขึ้นสู่ท้องฟ้าได้ถูกต้อง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 11 มีพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับสีเทียนและใช้ด้านข้างของ

สีเทียนลากเป็นเส้นตรงได้ด้วยตัวเอง ส่วนใหญ่ในภาพจะใช้สีเหลืองและสีแดง ลักษณะของเส้นจะมีเส้นยาวลากจากบนลงล่างทั้งผลงาน น้ำหนักในการลากเส้นค่อนข้างเห็นได้ชัด สามารถวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยตัวเอง สามารถตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่วาดขึ้นด้วยตัวเอง สามารถม้วนกระดาษได้ด้วยตัวเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 2 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง ตกแต่งผลงานเพิ่มเติมด้วยเลื่อมหลากสีบนโคม และกากเพชรบนกระดาษสีดำที่เป็นท้องฟ้า สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 130 ผลงานทุ่งกุลาร้องไห้ของเด็กคนที่ 11

กิจกรรมที่ 4 เรื่อง ทุ่งกุลาร้องไห้

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยพ่วบนกระดาษขนาด A3 โดยอิสระ	2.การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ โดยลากเส้นบนลงล่างให้สีประมาณ 3 สีบนกระดาษโดยอิสระ	3.การประดิษฐ์โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วห้แมือกับนิ้วชี้วางทีละเม็ดจนครบจำนวน10 เม็ด	4. การประกระดาษฐูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นเรื่องราวโดยใช้สีเทียนและใส่งลาย	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 4 ก้อน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยพ่วบนกระดาษขนาด A3 โดยอิสระ	2.การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ โดยลากเส้นบนลงล่างให้สีประมาณ 3 สีบนกระดาษโดยอิสระ	3.การประดิษฐ์โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วห้แมือกับนิ้วชี้วางทีละเม็ดจนครบจำนวน10 เม็ด	4. การประกระดาษฐูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นเรื่องราวโดยใช้สีเทียนและใส่งลาย	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 4 ก้อน
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน						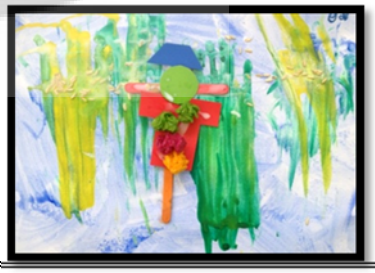				

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 11 ให้ความสนใจกับการสัมผัสเมล็ดข้าว และตั้งใจฟังนิทานพื้นบ้านเรื่องทุ่งกุลาร้องไห้ดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ได้โดยมีผู้อื่นคอยชี้นำ โดยสามารถใช้ฟองน้ำระบายสีได้เต็มพื้นที่ในกรอบที่กำหนด สามารถเขียนภาพด้วยนิ้วมือโดยลากเส้นบนลงล่างบนกระดาษโดยมีผู้อื่นคอยชี้นำ

ลักษณะของเส้นที่ลากน้ำหนักเข้มชัดเป็นเส้นสั้นสีเหลืองใช้นิ้วในการลาก 5 นิ้วลากเป็นเส้นทแยงมุมซ้ายบนไปขวาล่างของผลงานแต่ เมื่อผู้วิจัยกลับมาดู เด็กคนที่ 11 นำผ้ามาถูที่ผลงานทำให้สีผสมกัน สามารถประดิษฐ์โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางทีละเม็ดจนครบจำนวน 10 เม็ด ได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที สามารถปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปหุ่นไล่กาโดยมีผู้อื่นคอยชี้นำ ลักษณะของภาพหุ่นไล่กาจัดเรียงลำดับไม่ถูกต้อง โดยงอบอยู่ตรงกลางระหว่างหน้าที่เป็นวงกลมซึ่งจัดวางอยู่ด้านบนและเสื้อที่อยู่ด้านล่าง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 4 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 11 สามารถบอกเล่าได้ถึงลักษณะและความสำคัญของทุ่งกุลาร้องไห้ได้ถูกต้องหลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจเด็กคนที่ 11 มีพัฒนาการที่ดีขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้ด้วยตนเอง สามารถเขียนภาพด้วยนิ้วมือโดยลักษณะการลากเส้นนั้นเด็กคนที่ 11 ไม่กางนิ้วมือจึงต้องคอยชี้นำในการสร้างผลงานเส้นที่ลากเป็นการลากแบบนิ้วติดกันบนลงล่าง เห็นลายนิ้วมือที่ชัดเจนเป็นเส้นยาวทั้ง 5 นิ้ว และเลือกใช้สีที่ผสมทับกันบ้างมี สีเขียวเข้ม สีเขียวอ่อนและ สีเหลือง สามารถประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางทีละเม็ดมากกว่า10 เม็ด และตกแต่งเพิ่มเติมโดยวางเมล็ดเรียงตัวเป็นเส้นตามแนวนอนอยู่ตรงกลางของผลงานที่มีกาวได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที สามารถปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนไม้ไอศกรีมที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปหุ่นไล่กาภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเองโดยตำแหน่งของหุ่นไล่กาที่จัดวางบนผลงานจะอยู่ตรงกลางของภาพผลงาน สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 4 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง และนำมาทากาวตกแต่งที่เสื้อของหุ่นไล่กาสรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

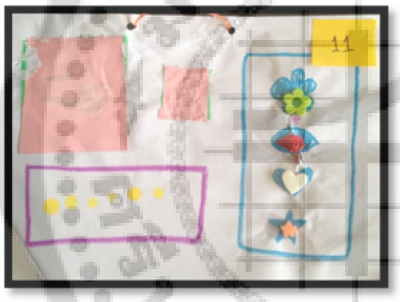

ตาราง 131 ผลงานผีตาโขนของเด็กคนที่ 11

กิจกรรมที่ 5 เรื่อง ผีตาโขน										
	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ อย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่กำหนดโดยดูความสม่ำเสมอของการกดนิ้ว	2.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	3. การปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยที่อยู่ในขอบเขตรูปทรงต่างๆ	4.การประดิษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบ	5.การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู	1.การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ อย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่กำหนดโดยดูความสม่ำเสมอของการกดนิ้ว	2.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	3. การปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยที่อยู่ในขอบเขตรูปทรงต่างๆ	4.การประดิษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบ	5.การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 11 ให้ความสนใจคลิปวีดีโอ ภาพประกอบ และตั้งใจฟังเรื่องเล่าดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือกดน้ำหนักโดนมีผู้อื่นคอยชี้นำ โดยลักษณะของสีที่กดมีความสม่ำเสมอส่วนใหญ่มีน้ำหนักเข้ม สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยมโดยมีผู้อื่นคอยชี้นำ สามารถปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้ด้วยตัวเอง สามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบด้วยตัวเอง สามารถร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู ได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 11 สามารถเล่าถึงที่มาและการละเล่นของผีตาโขนได้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 11 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือได้ด้วยตนเอง ลักษณะกดส่วนใหญ่มี

ความสม่ำเสมอของน้ำหนัก มีสีที่เข้ม ชัดเจน เรียงกันเป็นระเบียบเรียบร้อย สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยม ได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้ด้วยตัวเอง และออกแบบผลงานโดยการนำเศษกระดาษที่ฉีกมาตกแต่งรอบๆหน้ากาก การประดิษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ด้วยตนเอง และมีการออกแบบอย่างเป็นระเบียบที่หน้ากากในช่องที่กำหนด สามารถร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับ คุณภาพดี

ตาราง 132 ผลงานอุทยานแห่งชาติผาแต้มของเด็กคนที่ 11

กิจกรรมที่ 6 เรื่อง อุทยานแห่งชาติผาแต้ม

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีคือสีแดง และสีเหลือง ผสมกันโดยเด็กสามารถบอกได้ว่าผสมกันแล้วสีอะไร	2.การปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพได้	3.การวาดภาพงานกลมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การใช้กรรไกรปลายมนตัดวงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมจนเต็ม	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีคือสีแดง และสีเหลือง ผสมกันโดยเด็กสามารถบอกได้ว่าผสมกันแล้วสีอะไร	2.การปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพได้	3.การวาดภาพงานกลมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การใช้กรรไกรปลายมนตัดวงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมจนเต็ม
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	ดี	ปรับปรุง	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 11 ให้ความสนใจดูภาพประกอบ และตั้งใจฟังเรื่องเล่าเรื่องดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีที่กำหนดผสมกันและสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีส้มโดยมีผู้อื่นคอยชี้นำ สามารถปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวน้อยกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพได้ด้วย

ตัวเอง สามารถวาดภาพวงกลมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้โดยมีผู้อื่นคอยชี้นำ สามารถใช้กรรไกรตัดรอบรูปวงกลมได้ด้วยตัวเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดบนลงบนรูปวงกลมไม่เต็มพื้นที่ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 11 สามารถบอกได้ถึงที่ตั้งของอุทยานแห่งชาติผาแต้มนั้นว่าอยู่ในภาคอีสานและเล่าถึงความเป็นมาของอุทยานแห่งชาติผาแต้มได้ และบอกความหมายของคำว่าแต้มได้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 11 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีที่กำหนดผสมกันได้ด้วยตัวเอง และสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีส้ม สามารถปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวได้ด้วยตัวเอง แต่ไม่สามารถแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพได้เนื่องจากแป้งโดว์ที่เตรียมมาเมื่อโดนอาการเย็นของห้องแอร์ทำให้มีความแข็งตัวจึงยากต่อการใช้แรงกดสำหรับเด็กสามารถวาดภาพวงกลมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้กรรไกรตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้ด้วยตัวเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดบนลงบนรูปวงกลมที่เป็นพระอาทิตย์ไม่เต็มพื้นที่ได้ด้วยตัวเอง จากการบอกเล่าในชั้นเรียน เด็กคนที่ 11 เล่าว่า ตำแหน่งพระอาทิตย์ของเค้านั้นคือกำลังจะตกดิน มีการตกแต่งเพิ่มเติมคือทากาวตกแต่งโรยกากเพชรสีม่วง ลงไปที่แป้งโดว์และพื้นที่ที่เหลือ ที่ไม่สามารถกดแป้งโดว์ให้เต็มพื้นที่ได้ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 133 ผลงานพระบรมมหาราชวังของเด็กคนที่ 11

กิจกรรมที่ 7 เรื่อง พระบรมมหาราชวัง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตและปะปนกัน	2.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นโดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	3.การลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	5.การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนด	1.การจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตและปะปนกัน	2.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นโดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	3.การลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	5.การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนด
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	ดี	ดี
ผลงาน	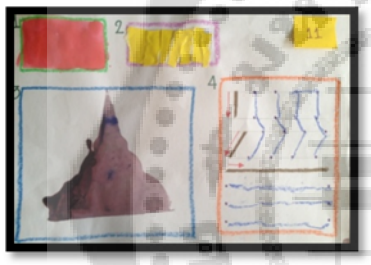									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 11 ให้ความสนใจดูภาพประกอบและตั้งใจฟังเรื่องเล่าดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดสีไม่ออกนอกขอบเขตและปะปนกันโดยมีผู้อื่นคอยชี้นำ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นได้ด้วยตัวเอง ผลงานมีความสม่ำเสมอของสีในการกดแม่พิมพ์ดีแต่ใช้สีในปริมาณที่มากไปทำให้สีไหลออกมานอกผลงานเล็กน้อย สามารถลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงได้ด้วยตัวเอง สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยม 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถปะกระดาษติดลงบนภาพอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนดได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 11 สามารถเล่าถึงความสำคัญของพระบรมมหาราชวังได้และบอกได้ว่าสถานที่นี้อยู่ในภาคกลาง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 11 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่

กำหนดโดยสีออกนอกขอบเขตและปะปนกันเล็กน้อยได้ด้วยตัวเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นได้ด้วยตัวเอง แต่ใช้สีในปริมาณที่มากไปทำให้สีเจิ่งนองในบางตำแหน่ง ผลงานการกดน้ำหนักมีความสม่ำเสมอของสีค่อนข้างดี ตำแหน่งของการพิมพ์อยู่เหนือกำแพงการจัดวางตำแหน่งในภาพผลงานดีจากการบอกเล่าเด็กคนที่ 11 เล่าว่าเจดีย์อยู่ด้านหน้าสุด และวัดอยู่ด้านหลัง สามารถลากเส้นแนวตั้ง เส้นแนวนอนและเส้นเฉียงได้ด้วยตัวเอง จากผลงานลักษณะของเส้นมีน้ำหนักในการลากที่ค่อนข้างเข้ม และเห็นชัดเจน สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยมมากกว่า 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษติดลงบนภาพโดยมีผู้อื่นชี้นำ ออกนอกขอบเขตพื้นที่ของกำแพงเล็กน้อย ตกแต่งผลงานด้วยสำลีมาทำเป็นก้อนเมฆกระจายบนท้องฟ้า สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 134 ผลงานตลาดน้ำอัมพวาของเด็กคนที่ 11

กิจกรรมที่ 8 เรื่อง ตลาดน้ำอัมพวา

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นในแนวตั้งแนวนอนให้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยจุ่มน้ำบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระ	3.การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จริงของ เช่น ส้ม มังคุด เงาะ อย่างน้อย 3 ชนิด	4.การระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	5.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วฉีกเป็นชิ้นย่อยเรียงร้อยตามแนวแนวตั้งครึ่ง 1 ทบ	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นในแนวตั้งแนวนอนให้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยจุ่มน้ำบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระ	3.การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จริงของ เช่น ส้ม มังคุด เงาะ อย่างน้อย 3 ชนิด	4.การระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	5.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วฉีกเป็นชิ้นย่อยเรียงร้อยตามแนวแนวตั้งครึ่ง 1 ทบ
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 11 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้นโดยมีเส้นปะภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์เต็มพื้นที่ที่กำหนดได้ด้วยตัวเอง การระบายสีนั้นยังออกนอกกรอบพื้นที่ที่กำหนดอยู่บ้างเล็กน้อย สามารถวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลองที่กำหนดอย่างน้อย 2 ชนิดโดยมีผู้อื่นคอยชี้นำ จากผลงานการวาด เงาะมีการเติมเส้นตรงยาวโดยรอบวงกลมด้วยสีเขียว ภาพมังคุดมีการระบายเติมวงกลมใหญ่สีเขียวเข้ม 2 วงและเส้นตรงอยู่ตรงกลางระหว่างวงกลมสีเขียวเพื่อให้เป็นจุกและก้าน สามารถระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปเกิน1-2 เซนติเมตร สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ ภายในเวลา 5 นาที โดยมีผู้อื่นคอยชี้นำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 11 สามารถเล่าถึงลักษณะของตลาดน้ำอัมพวาได้และบอกได้ว่าสถานที่นี้อยู่ในภาคกลาง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 11 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง เนื่องจากเด็กวัยนี้การลากเส้นโค้งแบบคลื่นโดยไม่มีเส้นปะชี้นำให้ลากตาม จึงค่อนข้างยากในการลากเส้นด้วยตัวเอง สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระได้ด้วยตนเอง สามารถวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลองที่กำหนดอย่างน้อย 3 ชนิดได้ด้วยตนเอง จากผลงานการวาดและระบายสีเงาะ มีการผสมสีแดง สีส้มอ่อนเข้าด้วยกันและเติมเส้นตรงขีดโดยรอบผลวงกลมด้วยสีเขียว ผลส้มมีการผสมสีเหลืองและสีส้มเข้าด้วยกัน มังคุดมีการผสมสีม่วงและสีน้ำเงินและ ผลไม้ทั้ง 3 ชนิดนี้เด็กคนที่ 11 ได้ตกแต่งทำก้านเพิ่มเติมจากกระดาษสีเขียวที่ผู้วิจัยวางไว้ให้เลือก สามารถระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตนเอง สามารถพับกระดาษที่เป็นรูปเรือทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยได้ด้วยตัวเอง และนำภาพผลไม้มาจัดวางในพื้นที่ของเรือได้ดี เลือกวางตำแหน่งของเรืออยู่มุมพื้นที่ของกระดาษ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 135 ผลงานสะพานข้ามแม่น้ำแควของเด็กคนที่ 11

กิจกรรมที่ 9 เรื่อง สะพานข้ามแม่น้ำแคว

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	2.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษและลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้ง	3.รู้จักการลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน	4.การประดิษฐ์โดยการเรียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีมอย่างน้อย 10 ชิ้นหากการวางตำแหน่งโครงสะพาน	5.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	2.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษและลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้ง	3.รู้จักการลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน	4.การประดิษฐ์โดยการเรียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีมอย่างน้อย 10 ชิ้นหากการวางตำแหน่งโครงสะพาน	5.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้
ผลงาน	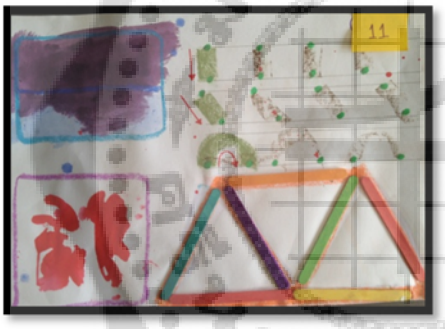									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 11 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์2 สีผสมกันสีน้ำเงินและสีม่วงจนทั่วบนกระดาษ โดยมีผู้อื่นคอยชี้นำ สีที่ใช้ระบายออกนอกพื้นที่เล็กน้อย สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้งได้ด้วยตัวเอง สามารถลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียนได้ด้วยตนเอง สามารถประดิษฐ์โดยใช้ไม้ไอศกรีม 10 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพานได้ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง จากภาพการวางบางตำแหน่งของไม้ไอศกรีมอยู่ในพื้นที่ที่กำหนดดีมาก สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยมีผู้อื่นคอยชี้นำภาพที่พิมพ์มีปริมาณของสีค่อนข้างมากจึงดูไม่ค่อยออกว่าเป็นพลุ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 11 สามารถเล่าถึงที่มาของสะพานข้ามแม่น้ำแควได้ บอกได้ว่าสถานที่นี้อยู่ในภาคกลางและบรรยายผลงานว่าภาพที่ทำเป็นช่วงเวลากลางคืนมีการจุดพลุบนท้องฟ้า หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 11 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์2 สีผสมกันคือสีน้ำเงินและสีม่วง โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้ด้วยตนเอง สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียงเส้นโค้งได้ด้วยตัวเอง สามารถลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียนได้ด้วยตัวเอง สามารถประดิษฐ์โดยใช้ไม้ไอศกรีม 12 ชิ้นทากาววางเรียงเป็นระเบียบลงในตำแหน่งโครงสะพานได้ดีภายในเวลา 10 นาทีด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น ได้ด้วยตัวเอง และตกแต่งเพิ่มเติมด้วยกากเพชร หลากสีเป็นพลุบนท้องฟ้าในภาพ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 136 ผลงานหนังตะลุงของเด็กคนที่ 11

กิจกรรมที่ 10 เรื่อง หนังตะลุง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การลากเส้น I แนวตั้งแนวนอนและเส้นเฉียง และฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	2.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2เซนติเมตร	3.การจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีสม่ำเสมอ ผลงานเต็มพื้นที่	4.การวาดรายละเอียดของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้ครบ 4 อวัยวะ	5.การใช้ปลายพู่กันหรือวัตถุที่มีปลายแหลมชุบสีเป็นจุด วงกลม, สี่เหลี่ยม, สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพได้	1.การลากเส้น I แนวตั้งแนวนอนและเส้นเฉียง และฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	2.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2เซนติเมตร	3.การจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีสม่ำเสมอ ผลงานเต็มพื้นที่	4.การวาดรายละเอียดของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้ครบ 4 อวัยวะ	5.การใช้ปลายพู่กันหรือวัตถุที่มีปลายแหลมชุบสีเป็นจุด วงกลม, สี่เหลี่ยม, สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพได้
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้
ผลงาน	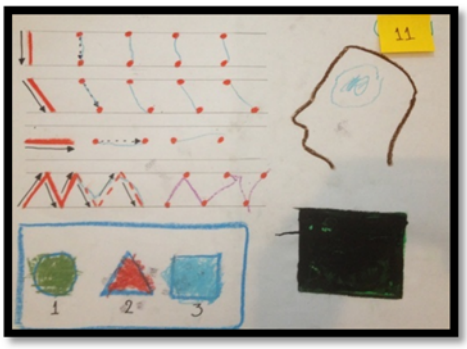									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 11 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าเรื่องเป็นบางช่วง เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงส่วนฟันปลายังลากไม่ถูกต้อง ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง สามารถระบายสีเทียนได้ด้วยตนเองโดยออกนอกเส้นขอบรูปนิดหน่อยแต่ไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร บางภาพยังระบายสีไม่เต็มพื้นที่ สามารถจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่ได้โดยมีผู้อื่นคอยชี้นำ สามารถวาดรายละเอียดของใบหน้าได้แต่ไม่ครบ 4 อวัยวะ คือ ได้เพียงรูป ตา เด็กคนที่ 11 พยายามวาดตาเป็นวงกลมซ้อนกัน 2 วงโดยที่วงกลมด้านในระบายสีเข้มเป็นตาดำ ไม่สามารถใช้ปลายพู่กันขูดสีเป็นรูปวงกลม สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพได้ตามขั้นตอน สรุประดับเกณฑ์การประเมิน2 ระดับคุณภาพพอใช้

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 11 สามารถเล่าถึงลักษณะของหนังตะลุง บอกได้ว่าเป็นการละเล่นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 11 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเองโดยเส้นต่างๆนี้ได้ออกแบบเป็นลวดลายลงไปที่ผลงาน สามารถระบายสีเทียนได้ด้วยตนเองโดยออกนอกเส้นขอบรูปนิดหน่อยแต่ไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร สามารถจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง สามารถวาดรายละเอียดของใบหน้าได้รวม 4อวัยวะ คือ ตา คิ้ว หู และปาก หลังจากที่แนะนำให้สังเกตวิธีการวาดแล้ว เด็กคนที่ 11 พยายามวาดอวัยวะได้ครบตามที่กำหนด คือตามีรายละเอียดมากยิ่งขึ้น วาดเป็นเส้นโค้งบนและล่างมีวงกลมซ้อนกันเล็กใหญ่ เส้นโค้งขีดเป็นคิ้ว ปาก และหูที่มีเส้นโค้งซ้อนกันได้ด้วยตัวเอง แต่เส้นที่ลากค่อนข้างมีน้ำหนักเบาจึงเห็นไม่ค่อยชัดเจน สามารถใช้ปลายพู่กันขูดสีเป็นเส้นแนวนอน ฟันปลา และลวดลายบนภาพตามลำตัวและส่วนที่เป็นโสร่งได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 137 ผลงานนกกรงหัวจุกของเด็กคนที่ 11

กิจกรรมที่ 11 เรื่อง นกกรงหัวจุก

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	2.การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง	3.การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู	4.การร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด	5.การปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนด	1.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	2.การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง	3.การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู	4.การร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด	5.การปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนด
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน						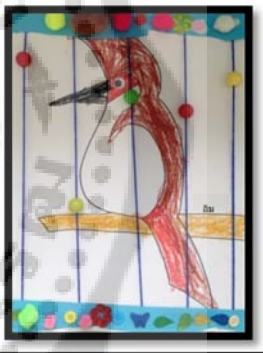				

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 11 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่องดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรงได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น -ลงรอบรูปภาพได้ 10 รูภายในเวลา 10 นาที ได้โดยมีผู้อื่นชี้นำ สามารถร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ดภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นตามขอบเขตที่กำหนดภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 11 สามารถบอกเล่าถึงวัฒนธรรมพื้นบ้านของนกกรงหัวจุกได้ และบอกได้ว่าเป็นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจ

แล้วเด็กคนที่ 11 มีพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตรได้ด้วยตนเอง สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรงได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพเป็นกรงนกได้ 10 รูภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้ 5 เม็ดภายในเวลา 10 นาทีตกแต่งเป็นกรงนกได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า 2 ชิ้นตามขอบเขตที่กำหนดคือด้านบนและล่างของกรงนกภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง ออกแบบตกแต่งผลงาน กรงนกจากเศษวัสดุที่ผู้วิจัยได้เตรียมไว้ให้ โดยทากาวจัดเรียง เลื่อมหลากสี รูปทรงต่างๆกระดุม และปอมปอมตกแต่งบนกระดาษสีที่เป็นขอบกรงนกบนและล่างเป็นระเบียบเรียบร้อยจนเต็มพื้นที่ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 138 ผลงานเรือกอและของเด็กคนที่ 11

กิจกรรมที่ 12 เรื่อง เรือกอและ

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นให้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยเน้นที่กระดาษขนาด A3 ได้	3.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความเข้มข้นของสีของการกดแม่พิมพ์	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่เรียงรอยยับย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น	5.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 2 ชิ้น	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นให้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยเน้นที่กระดาษขนาด A3 ได้	3.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความเข้มข้นของสีของการกดแม่พิมพ์	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่เรียงรอยยับย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น	5.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 2 ชิ้น
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี
ผลงาน	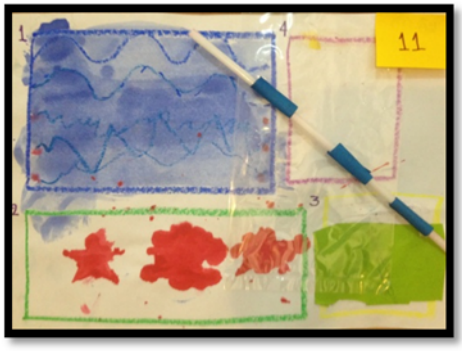									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 11 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่องดีเป็นบางช่วง เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเองลักษณะเส้นโค้งแบบคลื่นที่ลากค่อนข้างคล้ายกับเส้นฟันปลา สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นได้โดยมีผู้อื่นชี้นำ ดูจากความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์ใช้ปริมาณสีที่มากไปทำให้เห็นลวดลายไม่ชัดเจน สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาว 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยชี้นำ สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปสี่เหลี่ยมให้ขาดออกจากกัน 2 ชิ้นได้ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 11 สามารถบอกถึงลักษณะและจุดเด่นของเรือกอและได้ และบอกได้ว่าเป็นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 11 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง เส้นที่ลากเป็นเส้นที่มีความหยักเหมือนเส้นฟันปลา สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ที่เลือกใช้คือสีเหลือง โดยทั่วบนกระดาษที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นได้โดยมีผู้อื่นชี้นำ ดูจากความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์เห็นลวดลายที่เลือกคือ รูปทรงวงกลมปริมาณสีค่อนข้างดีรอยพิมพ์เห็นเด่นชัด สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวติดกับหลอดได้ 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีได้โดยมีผู้อื่นคอยชี้นำ สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปสี่เหลี่ยมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 2 ชิ้นได้ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

เด็กคนที่ 12 เพศ ชาย อายุ 4 ปี 9 เดือน บุคลิก เป็นเด็กที่เข้าใจคำสั่งได้ดี เรียนรู้เร็ว สามารถทำงานตามขั้นตอนได้ดีมาก เป็นเด็กที่มีทัศนะคติไม่เหมือนคนอื่น เป็นตัวของตัวเอง มีความคิดสร้างสรรค์ และมีความคิดเชื่อมโยงในสิ่งที่เรียนรู้กับชีวิตประจำวันได้ดีมาก

ตาราง 139 ผลงานร่มบ่อสร้างของเด็กคนที่ 12

กิจกรรมที่ 1 เรื่อง ร่มบ่อสร้าง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร	5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน	1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร	5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ปรับปรุง	ปรับปรุง	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้
ผลงาน	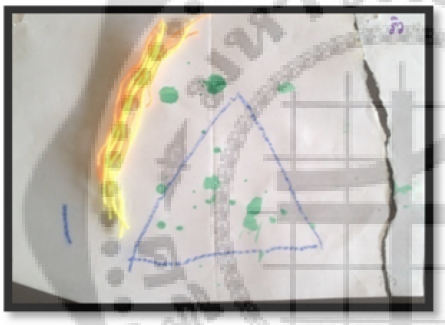									

ก่อนการทดลอง (Pretest)) เด็กคนที่ 12 ให้ความสนใจตั้งใจฟังการเล่าเรื่องเป็นอย่างดี เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยยังต้องชี้นำกิจกรรมดังนี้วิธีการควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกตามขั้นตอนได้ การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตร และการออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เมื่อผู้วิจัยถามถึงที่มาของร่มบ่อสร้างเด็กคนที่ 12 สามารถตอบได้ และบอกได้ว่ารูปร่มที่ทำนั้นมาจากรูปทรงเรขาคณิตรูปทรงใดบ้าง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 12 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกได้ด้วยตนเองโดยใช้สีได้หลากหลายกระจายทั่วผลงาน

สามารถวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง สามารถใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน10 เส้นได้ด้วยตนเอง และสามารถการฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้ด้วยตนเองและนำมาประกอบในภาพเป็นด้ามร่ม และสามารถออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงานได้ด้วยตนเองโดยการนำไหมพรมมาติดที่ปลายร่มและนำเลื่อมรูปทรงต่างๆหลากหลายสีมาตกแต่งได้แตกต่างกับคนอื่นคือนำมาตกแต่งบนด้ามร่มเท่านั้นและใช้ไม้ไอศกรีมตกแต่งเพิ่มเติม สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 140 ผลงานกะเหรี่ยงคอยาวของเด็กคนที่ 12

กิจกรรมที่ 2 เรื่อง กะเหรี่ยงคอยาว

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ได้รวม 5 อวัยวะ	2.การปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวขนาดใดก็ได้ อย่างน้อย 2 เส้น	3.การฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ครูกำหนด	4.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบ	5.การร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 เส้น	1.การใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ได้รวม 5 อวัยวะ	2.การปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวขนาดใดก็ได้ อย่างน้อย 2 เส้น	3.การฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ครูกำหนด	4.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบ	5.การร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 เส้น
ระดับคุณภาพ	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 12 ให้ความสนใจในการดูคลิปวีดีโอและฟังการเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบ

ของใบหน้าได้ถึง 5 อวัยวะโดยรายละเอียดของภาพที่วาดมีรายละเอียดค่อนข้างดี ตาระบายสีเข้มๆ เต็มวงกลม จมูกมีวงกลมข้างในระบายสีเข้มๆ 1 วงเป็นรูจมูก มีแก้มเป็นวงกลมจากคำบอกเล่าบอกว่าวาดหน้าผู้วิจัยซึ่งมีลักษณะเด่นที่แก้ม มีปากและหูเป็นเส้นโค้ง มีการตกแต่งเติมรายละเอียดเส้นผมให้กับภาพ สามารถปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวได้ด้วยตนเอง สามารถฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ผู้วิจัยกำหนดได้ด้วยตัวเอง สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบตามแบบโดยพับมุมตรงกันและสามารถกรีดเป็นรอยพับได้เรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่งได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ถึง 6 รู ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เมื่อผู้วิจัยถามถึงถิ่นฐานและความเชื่อของกะเหรี่ยงคอยาว เด็กคนที่ 12 สามารถตอบได้ถูกต้องชัดเจน จากที่ครูผู้สอนอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้ว เด็กคนที่ 12 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับสีเทียนได้ถูกต้องและวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้รวม 5 อวัยวะได้ด้วยตัวเองโดยภาพมีรายละเอียดของภาพดังนี้ ดวงตามีวงกลมในระบายสีเข้มจากคำบอกเล่าว่าเป็นตาดำและวงกลมนอกเป็นตาขาว มีความพยายามในการเลียนแบบวาดให้เหมือนตาจริง จมูกวาดเป็นเส้นโต้งแต่ไม่มีรูจมูกเหมือนในช่วงต้น แต่หูยังมีรายละเอียดรูหูเหมือนเดิม และปากวาดเป็นเส้นโค้ง สามารถใช้ฝ่ามือปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวอย่างน้อย 2 เส้นตามเวลาที่กำหนด ได้ด้วยตนเอง สามารถฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ผู้วิจัยกำหนดได้โดยห่างจากรอยเส้นที่กำหนดเกิน 0.5 เซนติเมตรได้ด้วยตัวเอง สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบตามแบบโดยพับมุมตรงกันและกรีดเป็นรอยพับได้เรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่งได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 เส้นภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 141 ผลงานลอยโคมของเด็กคนที่ 12

กิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลอยโคม

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนตรงเป็นเส้นตรง	2.การวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนอย่างน้อย 2 ขั้น	3.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 2 ชั้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อน	1.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนตรงเป็นเส้นตรง	2.การวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนอย่างน้อย 2 ขั้น	3.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 2 ชั้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อน
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	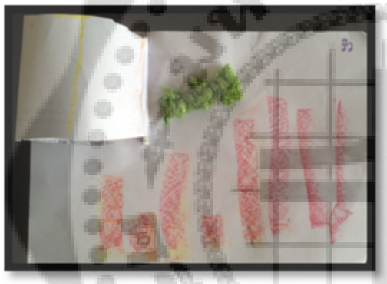									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 12 ให้ความสนใจโคมของจริง มีสมาธิในการดูคลิปวีดีโอและฟังผู้วิจัยเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรงจากบนลงล่างได้ด้วยตัวเอง น้ำหนักเส้นที่ลากเข้มเห็นได้ชัดเจน สามารถวาดภาพสี่เหลี่ยมตามขั้นตอนได้ด้วยตัวเอง สามารถตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่วาดขึ้นได้ด้วยตัวเอง สามารถม้วนกระดาษได้ด้วยตัวเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 2 ก้อน ภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเองมี สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 12 สามารถตอบได้ว่าประเพณีลอยโคมนี้เป็นของภาคอะไร และอธิบายวิธีการปล่อยโคมขึ้นสู่ท้องฟ้าได้ถูกต้อง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 12 มีพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับสีเทียนและใช้ด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรงได้ด้วยตัวเอง ส่วนใหญ่ในภาพจะใช้สีเหลืองและสีแดงและสีส้ม ลักษณะของเส้นจะมีเส้นยาวลากจากบนลงล่างทั้งผลงาน น้ำหนักในการลากเส้นค่อนข้าง

เห็นได้ชัด สามารถวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยตัวเอง สามารถตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่วาดขึ้นด้วยตัวเอง สามารถม้วนกระดาษได้ด้วยตัวเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 2 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง ตกแต่งผลงานเพิ่มเติมด้วยเลื่อมหลากสีบนโคมจากคำบอกเล่า เลื่อมที่นำมาตกแต่งนั้นเป็นรูปตาและปากกำลังยิ้มอยู่ และกากเพชรบนกระดาษสีดำที่เป็นท้องฟ้าคือดาวและโคมเล็กๆที่ลอย สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 142 ผลงานทุ่งกุลาร้องไห้ของเด็กคนที่ 12

กิจกรรมที่ 4 เรื่อง ทุ่งกุลาร้องไห้

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 โดยอิสระ	2.การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ โดยลากเส้นบนลงล่างให้สีประมาณ 3 สีบนกระดาษโดยอิสระ	3.การประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วห้วแม่มือกับนิ้วชี้วางทีละเม็ดจนครบจำนวน10 เม็ด	4. การประกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นฉลามใส่เสื้อและใส่ตา	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมให้อย่างน้อย 4 ก้อน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 โดยอิสระ	2.การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ โดยลากเส้นบนลงล่างให้สีประมาณ 3 สีบนกระดาษโดยอิสระ	3.การประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วห้วแม่มือกับนิ้วชี้วางทีละเม็ดจนครบจำนวน10 เม็ด	4. การประกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นฉลามใส่เสื้อและใส่ตา	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมให้อย่างน้อย 4 ก้อน
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 12 ให้ความสนใจกับการสัมผัสเมล็ดข้าว และตั้งใจฟังนิทานพื้นบ้านเรื่องทุ่งกุลาร้องไห้ดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ได้ด้วยตัวเอง โดยสามารถใช้ฟองน้ำระบายสีไม่เต็มพื้นที่ในกรอบที่กำหนด สามารถเขียนภาพด้วยนิ้วมือโดยลากเส้นบนลงล่างบนกระดาษได้ด้วยตัวเอง ลักษณะของ

เส้นที่ลากเข้มเป็นเส้นสั้นใช้นิ้วในการลาก 4 นิ้ว สามารถประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางทีละเม็ดจนครบจำนวน10 เม็ด ได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที สามารถปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปหุ่นไล่กาได้ด้วยตัวเอง ลักษณะของภาพหุ่นไล่กา จัดเรียงลำดับ ตำแหน่งรูปทรงต่างๆได้ถูกต้อง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 4 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 12 สามารถตอบผู้วิจัยได้ถึงลักษณะและความสำคัญของทุ่งกุลาร้องไห้ได้ถูกต้องหลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 12 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้ด้วยตนเอง สามารถเขียนภาพด้วยนิ้วมือโดยลากเส้นบนลงล่างที่เห็นลายนิ้วมือที่ชัดเจน และเลือกใช้สีผสมกันไล่น้ำหนักได้น่าสนใจคือสีเหลือง สีเขียวอ่อนและสีเขียวเข้ม บนกระดาษโดยอิสระ สามารถประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางทีละเม็ดมากกว่า 10 เม็ด และตกแต่งเพิ่มเติมบนผลงานที่มีกาวได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที สามารถปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนไม้ไอศกรีมที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปหุ่นไล่กาภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 4 ก้อนภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง และนำมาทากาวตกแต่งที่เสื้อของหุ่นไล่กา สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 143 ผลงานผีตาโขนของเด็กคนที่ 12

กิจกรรมที่ 5 เรื่อง ผีตาโขน

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ อย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่กำหนดโดยดูความสม่ำเสมอของการกดนิ้ว	2.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	3. การปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยตัวเองๆ	4.การประดิษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบ	5.การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู	1.การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ อย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่กำหนดโดยดูความสม่ำเสมอของการกดนิ้ว	2.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	3. การปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยตัวเองๆ	4.การประดิษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบ	5.การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	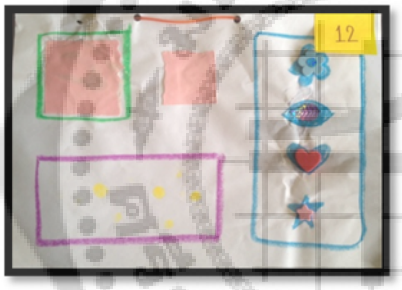					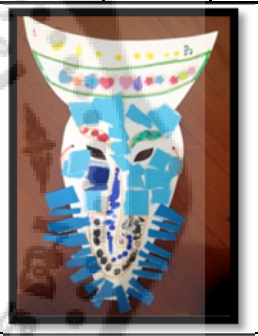				

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 12 ให้ความสนใจคลิปวีดีโอ ภาพประกอบ และตั้งใจฟังเรื่องเล่าดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือกดน้ำหนักโดนมีผู้อื่นคอยชี้นำ โดยลักษณะของสีที่กดไม่มีความสม่ำเสมอเท่าที่ควร สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยมโดยมีผู้อื่นคอยชี้นำ สามารถปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้ด้วยตัวเอง สามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบด้วยตัวเอง สามารถร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 12 สามารถเล่าถึงที่มาและการละเล่นของผีตาโขนได้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 12 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือได้ด้วยตนเอง ลักษณะกดส่วนใหญ่มี

ความสม่ำเสมอของน้ำหนัก มีสีที่เข้ม ชัดเจน เรียงกันเป็นระเบียบเรียบร้อย สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยม ได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้ด้วยตัวเอง และออกแบบผลงานโดยการนำเศษกระดาษที่ฉีกมาตกแต่งรอบๆ หน้ากาก การประดิษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ด้วยตนเอง และมีการออกแบบอย่างเป็นระเบียบที่หน้ากากในช่องที่กำหนด สามารถร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับ คุณภาพดี

ตาราง 144 ผลงานอุทยานแห่งชาติผาแต้มของเด็กคนที่ 12

กิจกรรมที่ 6 เรื่อง อุทยานแห่งชาติผาแต้ม

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์ 2 สีคือสีแดง และสีเหลือง ผสมกันโดยเด็กสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีอะไร	2.การปั้นแป้งโด้ดึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแต่เป็นแผ่นในรูปภาพได้	3.การวาดภาพพวงกลมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การใช้การร์ไกรปลายมนตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมจนเต็ม	1.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์ 2 สีคือสีแดง และสีเหลือง ผสมกันโดยเด็กสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีอะไร	2.การปั้นแป้งโด้ดึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแต่เป็นแผ่นในรูปภาพได้	3.การวาดภาพพวงกลมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	4.การใช้การร์ไกรปลายมนตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้น	5.การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมจนเต็ม
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	ดี	ปรับปรุง	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน	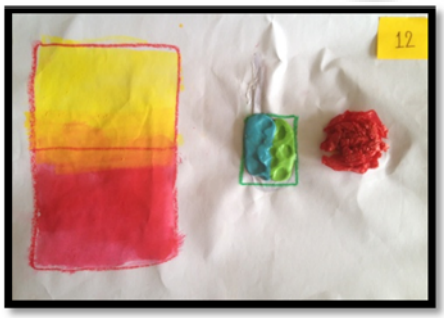									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 12 ให้ความสนใจดูภาพประกอบ และตั้งใจฟังเรื่องเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีที่กำหนดผสมกันและสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีส้มได้ด้วยตัวเอง สามารถปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวน้อยกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพได้ด้วยตัวเอง สามารถวาดภาพวงกลมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้กรรไกรตัดรอบรูปวงกลมได้ด้วยตัวเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดบนลงบนรูปวงกลมจนเต็มพื้นที่ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 12 สามารถบอกได้ถึงที่ตั้งของอุทยานแห่งชาติผาแต้มนั้นว่าอยู่ในภาคอีสานและเล่าถึงความเป็นมาของอุทยานแห่งชาติผาแต้มได้ และบอกความหมายของคำว่าแต้มได้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วจากเดิมเด็กคนที่ 12 มีการพัฒนาการทักษะดีอยู่แล้วยิ่งเมื่อได้ฟังวิธีการใช้อุปกรณ์และเทคนิคต่างๆทำให้มีการพัฒนาการทักษะขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีที่กำหนดผสมกันได้ด้วยตัวเอง และสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีส้ม สามารถปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวได้ด้วยตัวเอง แต่ไม่สามารถแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพได้เนื่องจากแป้งโดว์ที่เตรียมมาเมื่อโดนอากาศเย็นของห้องแอร์ทำให้มีความแข็งตัวจึงยากต่อการใช้แรงกดสำหรับเด็กสามารถวาดภาพวงกลมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้กรรไกรตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้ด้วยตัวเอง สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดบนลงบนรูปวงกลมที่เป็นพระอาทิตย์ไม่เต็มพื้นที่ได้ด้วยตัวเอง มีการตกแต่งเพิ่มเติมคือทากาวตกแต่งโรยกากเพชรสีม่วง สีเขียว และสีเงิน ลงไปที่แป้งโดว์ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 145 ผลงานพระบรมมหาราชวังของเด็กคนที่ 12

กิจกรรมที่ 7 เรื่อง พระบรมมหาราชวัง

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตปะปนกัน	2.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	3.การลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและ/เส้นเฉียงด้วยสีเท่ียมตามขั้นตอน	4.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	5.การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนด	1.การจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตปะปนกัน	2.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์	3.การลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและ/เส้นเฉียงด้วยสีเท่ียมตามขั้นตอน	4.การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น	5.การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนด
ระดับคุณภาพ	พอใช้	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 12 ให้ความสนใจดูภาพประกอบและตั้งใจฟังเรื่องเล่าดีขึ้น เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดมีสีออกนอกขอบเขตปะปนกันเล็กน้อยโดยมีผู้อื่นคอยชี้นำ สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นได้ด้วยตัวเอง ผลงานมีความสม่ำเสมอของสีในการกดแม่พิมพ์ดี สามารถลากเส้น แนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงได้โดยมีผู้อื่นชี้นำ สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยม 4 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถปะกระดาษติดลงบนภาพอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนดได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 12 สามารถเล่าถึงความสำคัญของพระบรมมหาราชวังได้และบอกได้ว่าสถานที่นี้อยู่ในภาคกลาง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่12 มีพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนด

โดยสีไม่ออกนอกขอบเขตและปะปนกันได้ด้วยตัวเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นได้ด้วยตัวเอง ผลงานการกดน้ำหนักมีความสม่ำเสมอของสีค่อนข้างดี ตำแหน่งของการพิมพ์อยู่เหนือกำแพงการจัดวางตำแหน่งในภาพผลงานดี สามารถลากเส้น แนวตั้ง เส้นแนวนอนและเส้นเฉียงได้ด้วยตัวเอง จากผลงานลักษณะของเส้นมีน้ำหนักในการลากที่ค่อนข้างเข้ม และเห็นชัดเจน สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยมมากกว่า 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษติดลงบนภาพได้ด้วยตนเอง ไม่ออกนอกขอบเขตพื้นที่ของกำแพง ตกแต่งผลงานด้วยสำลีมาทำเป็นก้อนเมฆบนท้องฟ้า 1 ก้อน สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3ระดับคุณภาพดี

ตาราง 146 ผลงานตลาดน้ำอัมพวาของเด็กคนที่ 12

กิจกรรมที่ 8 เรื่อง ตลาดน้ำอัมพวา

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นให้ได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระ	3.การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จริงเช่น ส้ม มังคุด เงาะ อย่างน้อย 3 ชนิด	4.การระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	5.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นให้ได้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้พู่กันระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระ	3.การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จริงเช่น ส้ม มังคุด เงาะ อย่างน้อย 3 ชนิด	4.การระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	5.การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 12 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้นโดยมีเส้นปะภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์เต็มพื้นที่ที่กำหนดได้ด้วยตัวเอง การระบายสีนั้นยังออกนอกกรอบพื้นที่ที่กำหนดอยู่บ้างเล็กน้อย สามารถวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลองที่กำหนดอย่างน้อย 2 ชนิดโดยมีผู้อื่นคอยชี้นำ จากผลงานการวาด เงาะมีการเติมเส้นตรงยาวโดยรอบวงกลมและด้านในวงกลมด้วยสีเขียว ภาพมังคุดมีการระบายเติมวงกลมสีเขียวเข้ม 2 วงและสี่เหลี่ยมอยู่ตรงกลางระหว่างวงกลมสีเขียวเพื่อให้เป็นจุกและก้าน สามารถระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตนเอง สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ ภายในเวลา 5 นาที โดยมีผู้อื่นคอยชี้นำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 12 สามารถเล่าถึงลักษณะของตลาดน้ำอัมพวาได้และบอกได้ว่าสถานที่นี้อยู่ในภาคกลาง หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 12 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3โดยอิสระได้ด้วยตนเอง สามารถวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลองที่กำหนดอย่างน้อย 3 ชนิดได้ด้วยตนเอง จากผลงานการวาดและระบายสีเงาะ มีการผสมสีแดง สีส้มอ่อนเข้าด้วยกันและเติมเส้นตรงขีดโดยรอบผลวงกลมและด้านในวงกลมด้วยสีเขียว ผลส้มมีการผสมสีเหลืองและสีส้มเข้าด้วยกัน มังคุดมีการผสมสีม่วงและสีน้ำเงินและวงกลมสีเขียว 2 วงด้านบน ผลไม้ทั้ง 3 ชนิดนี้เด็กคนที่ 12 ได้ตกแต่งทำก้านเพิ่มเติมจากกระดาษสีเขียวที่ผู้วิจัยวางไว้ให้เลือก สามารถระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตนเอง สามารถพับกระดาษที่เป็นรูปเรือทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยได้ด้วยตัวเอง และนำภาพผลไม้มาจัดวางในพื้นที่ของเรือได้ดี เลือกวางตำแหน่งของเรืออยู่มุมพื้นที่ของกระดาษ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 147 ผลงานสะพานข้ามแม่น้ำแควของเด็กคนที่ 12

กิจกรรมที่ 9 เรื่อง สะพานข้ามแม่น้ำแคว

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	2.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้ง	3.รู้จักการลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน	4.การประดิษฐ์โดยการเรียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีมอย่างน้อย 10 ชิ้นหากการวางตำแหน่งโครงสะพาน	5.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความเข้มอ่อนของสีจากการกดแม่พิมพ์	1.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้	2.การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้ง	3.รู้จักการลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน	4.การประดิษฐ์โดยการเรียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีมอย่างน้อย 10 ชิ้นหากการวางตำแหน่งโครงสะพาน	5.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความเข้มอ่อนของสีจากการกดแม่พิมพ์
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 12 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีน้ำเงินและสีม่วงจนทั่วบนกระดาษ ได้ด้วยตัวเอง สีที่ใช้ระบายออกนอกพื้นที่เล็กน้อย สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง เส้นโค้งได้ด้วยตัวเอง สามารถลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียนได้ด้วยตนเอง สามารถประดิษฐ์โดยใช้ไม้ไอศกรีม 10 ชิ้นทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพานได้ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง จากภาพการวางบางตำแหน่งของไม้ไอศกรีมอยู่ในพื้นที่ที่กำหนดดีมาก สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยมีผู้อื่นคอยชี้นำภาพที่พิมพ์มีปริมาณของสีค่อนข้างมากจึงดูไม่ค่อยออกว่าเป็นพลุ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 12 สามารถเล่าถึงที่มาของสะพานข้ามแม่น้ำแควได้ บอกได้ว่าสถานที่นี้อยู่ในภาคกลางและบรรยายผลงานว่าภาพที่ทำเป็นช่วงเวลากลางคืนมีการจุดพลุบนท้องฟ้า หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 12 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์2 สีผสมกันคือสีน้ำเงินและสีม่วง โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้ด้วยตนเอง สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียงเส้นโค้งได้ด้วยตัวเอง สามารถลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียนได้ด้วยตัวเอง สามารถประดิษฐ์โดยใช้ไม้ไอศกรีม 12 ชิ้นทากาววางเรียงเป็นระเบียบลงในตำแหน่งโครงสะพานได้ดีภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น ได้ด้วยตัวเอง และตกแต่งเพิ่มเติมด้วยกากเพชร หลากสีเป็นพลุบนท้องฟ้าในภาพ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 148 ผลงานหนังตะลุงของเด็กคนที่ 12

กิจกรรมที่ 10 เรื่อง หนังตะลุง										
	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การลากเส้น I แนวตั้งแนวนอนและเส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	2.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2เซนติเมตร	3.การจับฟู่กันได้ถูกต้องและระบายสีในผลงานจนเต็มพื้นที่	4.การวาดรายละเอียดของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้รวม 4 อวัยวะ	5.การใช้โลยฟู่กันหรือจัดวัตถุที่มีโลยมาประดิษฐ์เป็นรูป วงกลม, สี่เหลี่ยม, สามเหลี่ยม และลวดลายมาตกแต่งได้	1.การลากเส้น I แนวตั้งแนวนอนและเส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	2.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2เซนติเมตร	3.การจับฟู่กันได้ถูกต้องและระบายสีในผลงานจนเต็มพื้นที่	4.การวาดรายละเอียดของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้รวม 4 อวัยวะ	5.การใช้โลยฟู่กันหรือจัดวัตถุที่มีโลยมาประดิษฐ์เป็นรูป วงกลม, สี่เหลี่ยม, สามเหลี่ยม และลวดลายมาตกแต่งได้
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้
ผลงาน	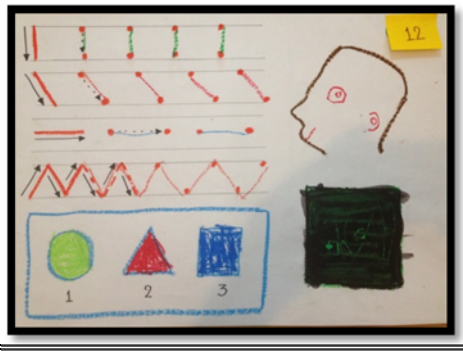									

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 12 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่อง และดูคลิปวีดีโอประกอบการเล่าเรื่องเป็นบางช่วง เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์ สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนเส้นเฉียงและเส้นฟันปลา ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง สามารถระบายสีเทียนได้ด้วยตนเองโดยออกนอกเส้นขอบรูปนิดหน่อยแต่ไม่เกิน 1-2เซนติเมตร บางภาพยังระบายสีไม่เต็มพื้นที่ สามารถจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่ได้ด้วยตัวเอง สามารถวาดรายละเอียดของใบหน้าได้ครบ 4 อวัยวะ คือ ตา คิ้ว จมูก ปาก และหู เด็กคนที่ 12 พยายามวาดตาเป็นวงกลมซ้อนกัน 2 วงโดยที่วงกลมด้านในเล็กกว่าเป็นตาดำ เส้นโค้งเป็นคิ้วและปาก ที่หูเป็นเส้นโค้ง 1 เส้นและมีวงกลมเล็กๆเป็นหูชั้นใน สามารถใช้ปลายพู่กันขูดสีเป็นรูปวงกลม สี่เหลี่ยมสามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพได้โดยมีผู้อื่นชี้นำ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 12 สามารถเล่าถึงลักษณะของหนังตะลุง บอกได้ว่าเป็นการละเล่นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 12 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเองโดยเส้นต่างๆนี้ได้ออกแบบเป็นลวดลายลงไปที่ผลงาน สามารถระบายสีเทียนได้ด้วยตนเองโดยออกนอกเส้นขอบรูปนิดหน่อยแต่ไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร สามารถจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่ได้ด้วยตนเอง สามารถวาดรายละเอียดของใบหน้าได้รวม 4 อวัยวะ คือ ตา คิ้ว หู และปาก หลังจากที่แนะนำให้สังเกตวิธีการวาดแล้ว เด็กคนที่ 12 พยายามวาดอวัยวะได้ครบตามที่กำหนด คือตามีรายละเอียดมากยิ่งขึ้น วาดเป็นเส้นโค้งบนและล่างมีวงกลมซ้อนกันเล็กใหญ่ เส้นโค้งขีดเป็นคิ้ว ปาก และหูที่มีเส้นโค้งซ้อนกันได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้ปลายพู่กันขูดสีเป็นเส้นแนวนอน ฟันปลา และลวดลายบนภาพตามลำตัวและส่วนที่เป็นโสร่งได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 149 ผลงานนกกรงหัวจุกของเด็กคนที่ 12

กิจกรรมที่ 11 เรื่อง นกกรงหัวจุก

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	2.การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง	3.การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู	4.การร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด	5.การปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนด	1.การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร	2.การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง	3.การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู	4.การร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด	5.การปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนด
ระดับคุณภาพ	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 12 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่องดีมาก เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร ได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรงได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น -ลงรอบรูปภาพได้ 10 รู ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วจำนวน 5 เม็ดภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นตามขอบเขตที่กำหนด ภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 12 สามารถบอกเล่าถึงวัฒนธรรมพื้นบ้านของนกกรงหัวจุกได้ และบอกได้ว่าเป็นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจ

แล้วเด็กคนที่ 12 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตรได้ด้วยตนเอง สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรงได้ด้วยตนเอง สามารถร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพเป็นกรงนกได้ 10 รูภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้ 5 เม็ดภายในเวลา 10 นาทีตกแต่งเป็นกรงนกได้ด้วยตนเอง สามารถปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า 2 ชิ้นตามขอบเขตที่กำหนดคือด้านบนและล่างของกรงนกภายในเวลา 5 นาที ได้ด้วยตนเอง ออกแบบตกแต่งผลงาน กรงนกจากเศษวัสดุที่ผู้วิจัยได้เตรียมไว้ให้ โดยทากาวจัดเรียง เลื่อมหลากสี รูปทรงต่างๆกระดุม และปอมปอมตกแต่งบนกระดาษสีที่เป็นขอบกรงนกบนและล่างเป็นระเบียบเรียบร้อยจนเต็มพื้นที่ สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

ตาราง 150 ผลงานเรือกอและของเด็กคนที่ 12

กิจกรรมที่ 12 เรื่อง เรือกอและ

	ก่อนการทดลอง					หลังการทดลอง				
รายการประเมิน	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นให้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3ได้	3.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีของการกดแม่พิมพ์	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกังวลเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น	5.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 2 ชิ้น	1.การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นให้อย่างน้อย 5 เส้น	2.การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3ได้	3.การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีของการกดแม่พิมพ์	4.การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกังวลเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น	5.การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 2 ชิ้น
ระดับคุณภาพ	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี	ดี	ดี	พอใช้	พอใช้	ดี
ผลงาน										

ก่อนการทดลอง (Pretest) เด็กคนที่ 12 ให้ความสนใจดูภาพประกอบฟังการเล่าเรื่องดีมากให้ความสนใจซักถาม เมื่อให้ปฏิบัติโดยที่ผู้วิจัยยังไม่แนะนำวิธีการใช้อุปกรณ์สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นได้ด้วยตัวเอง ดูจากความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์ใช้ปริมาณสีที่มากไปทำให้เห็นลวดลายไม่ชัดเจน สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาว 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีโดยมีผู้อื่นคอยชี้นำ สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปสี่เหลี่ยมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 2 ชิ้นได้ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

หลังการทดลอง (Posttest) เด็กคนที่ 12 สามารถบอกถึงลักษณะและจุดเด่นของเรือกอและได้ และบอกได้ว่าเป็นของภาคใต้ หลังจากที่ผู้วิจัยอธิบายวิธีการใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจแล้วเด็กคนที่ 12 มีการพัฒนาการทักษะต่างๆขึ้นตามลำดับดังนี้ สามารถใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ที่เลือกใช้คือสีแดงโดยทั่วบนกระดาษที่กำหนดได้ด้วยตนเอง สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นได้ด้วยตนเอง ดูจากความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์เห็นลวดลายที่เลือกคือ รูปทรงวงกลมปริมาณสีค่อนข้างดีรอยพิมพ์เห็นเด่นชัด สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวติดกับหลอดได้ 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาทีได้ด้วยตนเอง สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปสี่เหลี่ยมให้ขาดออกจากกัน 2 ชิ้นได้ภายในเวลา 5 นาทีได้ด้วยตัวเอง สรุประดับเกณฑ์การประเมิน 3 ระดับคุณภาพดี

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กระดับปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางศิลปะของเด็กระดับปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมของนักเรียนอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 12 คน แบบแผนการศึกษาวิจัยที่ใช้แบบ One group pretest posttest design มีการดำเนินการวิจัยซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กระดับปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะทางศิลปะของเด็กระดับปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

2. ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้ครูและผู้เกี่ยวข้องได้พัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพที่ครูสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านต่างๆได้

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นอนุบาล 1 โรงเรียนอนุบาลสิทธิศาสตร์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 ซึ่งได้จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) มา 1 ห้องเรียน มีจำนวน 12 คน

4. ขั้นตอนดำเนินการทดลอง

1. ขั้นก่อนการทดลอง ผู้วิจัยทำการประเมินความสามารถทักษะทางศิลปะก่อนการทดลอง (Pretest) โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการพัฒนาทักษะทางศิลปะที่ได้สร้างไว้

2. ขั้นดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจำนวน 1 คน รวมผู้ประเมิน 2 คน ดำเนินการทดลองโดยการนำชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่ม

ตัวอย่างจำนวน 12 คน โดยใช้ระยะเวลาระหว่างวันที่ 12 พฤศจิกายน 2556 - 19 ธันวาคม 2556 โดยดำเนินการจัดกิจกรรมในช่วงเวลา 09:30-10:30 น. ใช้เวลา 12 ครั้ง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน ได้แก่วันอังคาร และวันพฤหัสบดี

3. ขั้นหลังการทดลอง เมื่อสิ้นสุดการทดลองพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์แล้ว ผู้วิจัยทำการประเมินความสามารถทักษะทางศิลปะหลังการทดลอง (Posttest) โดยใช้แบบทดลองและวิธีการตรวจสอบให้คะแนนเช่นเดียวกับการทดลองก่อนการทดลอง

5. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

1. ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จำนวน 12 ชุดกิจกรรม ของเด็กปฐมวัยซึ่งผ่านการตรวจแก้ไขเกี่ยวกับความถูกต้องและความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ พร้อมทั้ง ได้ปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบประเมินทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยโดยการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ประเด็นการประเมิน จำนวน 12 กิจกรรม โดยสอดคล้องกับนิยามศัพท์ทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย

ทักษะทางศิลปะ หมายถึง ความสามารถของเด็กปฐมวัยในการ ขีด เขียน ระบายสี การปั้น การฉีก ปะ พับ การขยำ บิด การประดิษฐ์ ร้อยลูกปัด และ การพิมพ์ภาพ อันเป็นกิจกรรมที่จะช่วยพัฒนาการกล้ามเนื้อมือ การทำงานประสานสัมพันธ์กันร่วมกับสายตา และทำกิจกรรมต่างๆในชั่วโมงซึ่งวัดออกมาเป็นคะแนนโดยใช้แบบประเมินทักษะทางศิลปะ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลการทดลองมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติดังนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความสามารถทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ก่อนและหลังได้รับการฝึกกิจกรรมด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยใช้ค่าสถิติคะแนนเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตาฐาน (Standard Deviation)

2. เปรียบเทียบความสามารถทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ระหว่างก่อนและหลังได้รับการฝึกด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยใช้ t – test for dependent –samples

7. สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยสามารถสรุปผลได้ตรงตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ดังนี้

7.1 ผลการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยเนื้อหาการเรียนการสอนส่งเสริมให้เด็กรับรู้ถึงความงามทางสุนทรียศาสตร์และสนุกสนานไปกับกระบวนการหรือเทคนิควิธีการทางศิลปะและพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ประกอบด้วย การขีด เขียน ระบายสี การปั้น การฉีก ปะ พับการขยำ บิด การประดิษฐ์ ร้อยลูกปัด และการพิมพ์ภาพ บูรณาการผ่านเรื่องราวประเพณีและวัฒนธรรมไทย 4 ภาค แต่ละภาคมี 3 กิจกรรม รวมเป็น 12 กิจกรรม สำหรับเด็กชายและเด็กหญิง อายุระหว่าง 3 - 4 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 จำนวน 12 คน โรงเรียนอนุบาลสิทธิศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โดยดำเนินการจัดกิจกรรมในช่วงเวลา 09:30-10:30 น. ใช้เวลา 12 ครั้ง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน ได้แก่วันอังคาร และวันพฤหัสบดี เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 1 จำนวน 1 ชุดมี 12 กิจกรรม มีคู่มือครู 1 เล่ม มีคำชี้แจง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์การสร้างผลงานทางศิลปะสร้างสรรค์ ตารางการจัดกิจกรรมการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรม มาตรฐาน การเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ ทั้งด้านความรู้ด้านทักษะกระบวนการ ด้านคุณลักษณะ เนื้อหาสาระ เวลาที่ใช้ สถานที่ สื่อการเรียนรู้ ตัวชี้วัด คำอธิบายรายวิชา มีแผนการเรียนรู้จำนวน 12 แผน เวลา 12 ชั่วโมง และจากการประเมินผลการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ พบว่าเด็กมีการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ประกอบด้วย การขีด เขียน ระบายสี การปั้น การฉีก ปะ พับการขยำ บิด การประดิษฐ์ร้อยลูกปัด และ การพิมพ์ภาพ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับดี

7.2 ผลการทดลองใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

ดังนั้น ผลการเปรียบเทียบทักษะทางศิลปะของเด็กระดับปฐมวัยก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ พบว่านักเรียนมีการพัฒนาทักษะทางศิลปะเพิ่มขึ้นโดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ ($\overline{X}$=24.70)คะแนน คิดเป็นร้อยละ82.34% คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ($\overline{X}$=28.52)คะแนน คิดเป็นร้อยละ 95.07% โดยมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 3.82 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 12.74% (t = 14.33) เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลการพัฒนาทักษะทางศิลปะของนักเรียนก่อนและหลังด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์พบว่า ผลการพัฒนาทักษะทางศิลปะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยชุดกิจกรรม

ศิลปะสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาความแตกต่างและการเปลี่ยนแปลงของคะแนนพัฒนาการด้านทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยแยกเป็นรายด้านในแต่ละกิจกรรม ได้ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 เรื่อง ร่มบ่อสร้าง กลุ่มตัวอย่าง มีพัฒนาการทักษะทางศิลปะโดยมีคะแนนค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 21.5 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 71.67% คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 26.67 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88.89% และคะแนนค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 5.17 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 17.22%

จากการทดลองและการสังเกตในกิจกรรมนี้พบว่า

1. **การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียก** ก่อนการทดลองเด็กส่วนใหญ่สามารถควบคุมมือในการหยดสีได้ดี แต่เด็กคนที่ 2 3 6 และคนที่ 11จะไม่รู้เทคนิควิธีในการจับพู่กันและการหยดสี เมื่อผู้วิจัยได้แนะนำถึงวิธีการจับพู่กันที่ถูกต้อง ระดับในการยกแขนหยดสีหรือการเขย่าข้อมือส่งผลให้หลังการทดลองเด็กส่วนใหญ่สามารถควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษได้ดีขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

2. **การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน** ก่อนการทดลองพบว่าเด็กครึ่งห้องสามารถวาดภาพสามเหลี่ยมตามขั้นตอนได้แต่เด็กอีกครึ่งห้องไม่สามารถวาดภาพสามเหลี่ยมได้ เมื่อผู้วิจัยแนะนำวิธีในการวาด พบว่าหลังการทดลองเด็กส่วนใหญ่สามารถวาดภาพสามเหลี่ยมได้ดีขึ้นและเกณฑ์การประเมินในทักษะการวาดภาพสามเหลี่ยมอยู่ในระดับดี

3. **การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกัน** ก่อนการทดลอง พบว่าเด็กส่วนใหญ่สามารถใช้กรรไกรได้ดี แต่เด็กคนที่ 1,5,และ 6 ไม่สามารถใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดจากกันได้เลย เมื่อผู้วิจัยแนะนำวิธีการจับกรรไกรขั้นตอนการใช้งานหลังการทดลองพบว่า เด็กส่วนใหญ่มีทักษะการใช้กรรไกรได้ดีขึ้นอยู่ในระดับที่ดีขึ้น

4. **การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาว** ก่อนการทดลองเด็กสามารถฉีกกระดาษได้เป็นชิ้นใหญ่ๆ บางคนไม่มั่นใจในการฉีกกระดาษและท่าทางการจับกระดาษไม่ค่อยถูกต้อง เมื่อได้รับคำแนะนำถึงวิธีการฉีกกระดาษเป็นเส้นยาว หลังการทดลองเด็กทุกคนสามารถจับกระดาษในท่าทางที่ถูกต้องและฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวได้ดีขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

5. **การออกแบบตกแต่ง** ในทักษะนี้เด็กส่วนใหญ่มีการออกแบบที่ดี ชอบที่จะตกแต่งผลงานเมื่อเด็กได้ดูภาพประกอบเรื่องราวของร่มบ่อสร้าง หลังการทดลองทำให้เด็กทุกคนออกแบบตกแต่งร่มของตัวเองตามจินตนาการอย่างอิสระ และเล่าเรื่องประกอบได้น่าสนใจมากยิ่งขึ้น

กิจกรรมที่ 1 เรื่อง ร่มบ่อสร้าง

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1		
2		
3	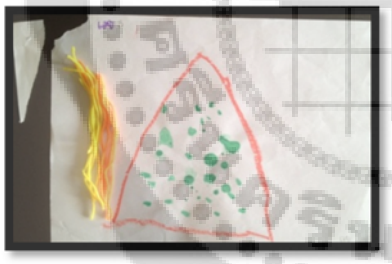	
4		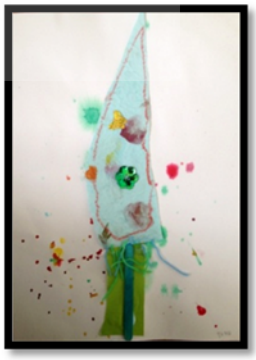

กิจกรรมที่ 1 เรื่อง ร่มบ่อสร้าง		
คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
5		
6	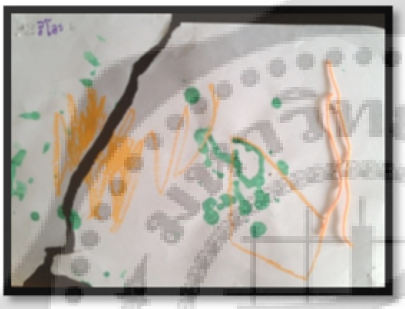	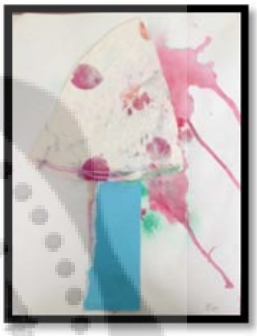
7	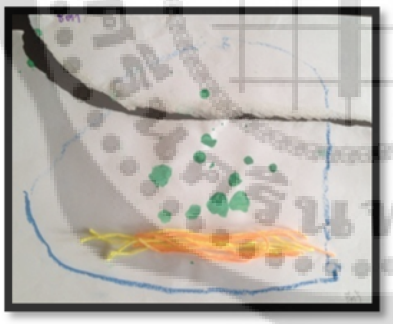	
8	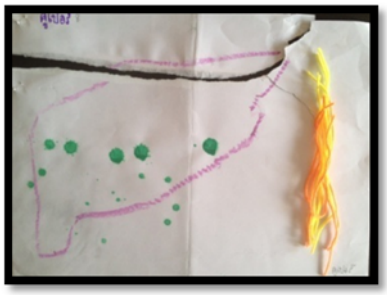	

กิจกรรมที่ 1 เรื่อง ร่มบ่อสร้าง		
คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
9	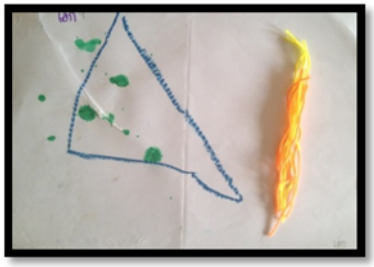	
10		
11	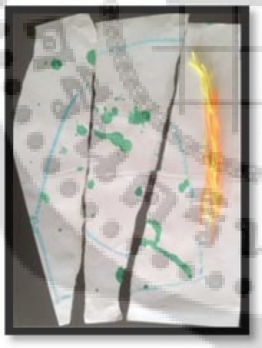	
12	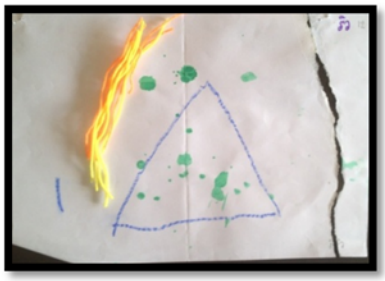	

กิจกรรมที่ 2 เรื่อง กะเหรี่ยงคอยาว กลุ่มตัวอย่าง มีพัฒนาการทักษะทางศิลปะโดยมีคะแนนค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 23.33 คะแนน คิดเป็นร้อยละ77.78% คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 27.91 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93.06% และคะแนนค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 4.58 คะแนน คิดเป็นร้อยละ15.28%

จากการทดลองและการสังเกตในกิจกรรมนี้พบว่า

1. **การใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หู ได้รวม 5 อวัยวะ** ก่อนการทดลองเด็กส่วนใหญ่สามารถวาดส่วนประกอบของใบหน้าได้ครบ 5 อวัยวะ และพบว่าเด็กส่วนหนึ่งสามารถขีดเขียนอธิบายบอกความหมายของอวัยวะบนใบหน้าได้แต่ไม่สามารถวาดออกมาเป็นภาพอวัยวะจนครบตามที่กำหนด เมื่อผู้วิจัยแนะนำวิธีการวาดอวัยวะในส่วนต่างๆบนใบหน้า ทำให้เด็กมีทักษะในการวาดส่วนประกอบของใบหน้าได้ดีขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

2. **การปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาวขนาดใดก็ได้อย่างน้อย 2 เส้น** ก่อนการทดลองพบว่าเด็กส่วนใหญ่สามารถปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นสั้นๆจำนวน 2 เส้น เมื่อผู้วิจัยแนะนำให้นวดและคลึงแป้งให้นิ่มก่อนที่จะปั้นทำให้หลังการทดลองเด็กทั้งห้องมีทักษะในการปั้นแป้งโดว์ที่ดีขึ้นและสามารถปั้นเป็นเส้นยาวได้จำนวนมากกว่าก่อนการทดลอง

3. **การฉีกกระดาษตามรอยเส้น โดยการฉีกจะต้องไม่ห่างจากรอยเส้นที่กำหนดเกิน 0.5 เซนติเมตร**ก่อนการทดลอง พบว่าเด็กส่วนใหญ่สามารถฉีกกระดาษตามรอยเส้นได้ดีและถูกต้องแต่เด็กคนที่ 5 8 และคนที่ 10 ฉีกกระดาษห่างจากรอยเส้นที่กำหนดเกิน 0.5เซนติเมตร เมื่อผู้วิจัยได้แนะนำวิธีการ และเด็กได้ฝึกทักษะนี้ซ้ำๆหลายครั้ง หลังการทดลองพบว่า เด็กทั้งห้องมีทักษะการฉีกกระดาษตามรอยเส้นอยู่ในระดับที่ดีขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

4. **การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบ** ก่อนการทดลองเด็กส่วนใหญ่สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบ แต่ การพับมุมกระดาษให้ตรงกันและกรีดเป็นรอยพับยังไม่เรียบร้อยเท่าที่ควร พบว่าเด็กคนที่ 2 7 8 และคนที่ 10 ไม่สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ตามที่กำหนด เมื่อได้รับคำแนะนำ หลังการทดลองพบว่าเด็กทุกคนมีทักษะการพับกระดาษทบครึ่งโดยที่มุมกระดาษตรงกันและกรีดเป็นรอยพับได้ 1 ทบดีกว่าก่อนการทดลอง

5. **การร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ 5 เส้น** ก่อนการทดลองเด็กบางส่วนมีทักษะการร้อยเชือกได้ดี และเด็กบางส่วนต้องการคำแนะนำในการร้อยเชือก แต่เด็กคนที่ 2 6 และคนที่ 8 ไม่สามารถร้อยเชือกตามรอยเจาะได้เลย เมื่อผู้วิจัยแนะนำวิธีการร้อยเชือก ให้เด็กฝึกการสังเกตเรื่องของทิศทางในการร้อย พบว่าหลังการทดลองเด็กส่วนใหญ่สามารถร้อยเชือกได้ดีขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

กิจกรรมที่ 2 เรื่อง กะเหรี่ยงคอยาว		
คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1		
2		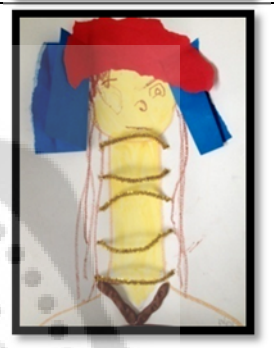
3		
4		

กิจกรรมที่ 2 เรื่อง กะเหรี่ยงคอยาว		
คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
5		
6	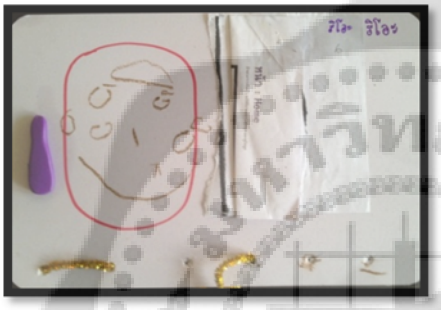	
7		
8	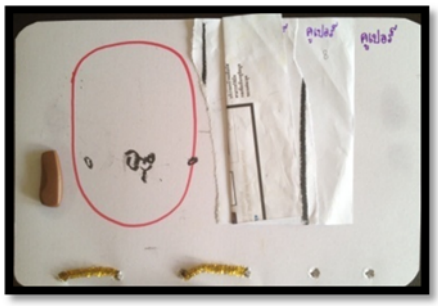	

กิจกรรมที่ 2 เรื่อง กะเหรี่ยงคอยาว		
คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
9		
10	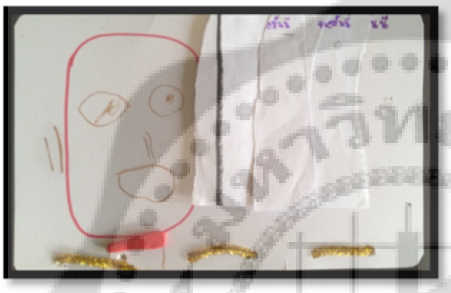	
11	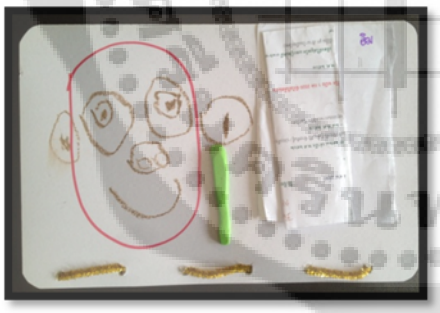	
12		

กิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลอยโคม กลุ่มตัวอย่าง มีพัฒนาการทักษะทางศิลปะโดยมีคะแนนค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 24.58 คะแนน คิดเป็นร้อยละ81.94% คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 29.25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 97.50% และคะแนนค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 4.67 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 15.56%

จากการทดลองและการสังเกตในกิจกรรมนี้พบว่า

1. **การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรง** ก่อนการทดลองเด็กส่วนใหญ่สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรงได้ด้วยตัวเองมีบางคนที่ยังคุ้นชินกับการจับสีตั้งขึ้นแล้วลากเส้น เมื่อผู้วิจัยแนะนำวิธีการจับสีวางราบกับกระดาษแล้วลากเส้น หลังการทดลองพบว่าเด็กทุกคนสามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรงได้ดีขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

2. **การวาดภาพสี่เหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอนอย่างน้อย 2 ชิ้นภายในเวลา 5 นาที** ก่อนการทดลองพบว่าเด็กส่วนใหญ่สามารถวาดภาพสี่เหลี่ยมตามขั้นตอนได้ 2 ชิ้นตามเวลาที่กำหนด แต่เด็กคนที่ 2 ไม่สามารถวาดภาพสี่เหลี่ยมตามขั้นตอนได้เลย เมื่อผู้วิจัยแนะนำอธิบายวิธีการวาดหลังการทดลองพบว่าเด็กส่วนใหญ่มีทักษะในการวาดภาพสี่เหลี่ยมตามขั้นตอนภายในเวลา 5 นาทีได้จำนวนมากกว่า 2 ชิ้น

3. **การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 2 ชิ้นภายในเวลา 5 นาที** ก่อนการทดลอง พบว่าเด็กส่วนใหญ่สามารถตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม จำนวน 2 ชิ้นในเวลาที่กำหนด แต่เด็กคนที่ 1 2 และคนที่ 6 ไม่สามารถตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมในเวลาที่กำหนดได้ เมื่อผู้วิจัยได้แนะนำวิธีการ จับกรรไกร และการหมุนกระดาษให้สัมพันธ์กัน และเด็กได้ฝึกทักษะนี้ซ้ำๆหลายครั้ง หลังการทดลองพบว่า เด็กส่วนใหญ่มีทักษะการตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมอยู่ในระดับที่ดีขึ้นกว่าก่อนการทดลอง และสามารถตัดได้จำนวนมากกว่า 2 ชิ้นในเวลาที่กำหนด

4. **การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 2 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาที** ก่อนการทดลองเด็กส่วนใหญ่สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวได้แต่มีรอยยับย่นบ้าง จำนวน 2 ชิ้นในเวลาที่กำหนด เมื่อผู้วิจัยแนะนำเทคนิคและการจับกระดาษม้วน หลังการทดลองพบว่าเด็กส่วนใหญ่มีทักษะการม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่มีรอยกรีด หรือไม่มีรอยยับย่นมากกว่า 2 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาที

5. **การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 2 ก้อนภายในเวลา 5 นาที** ทักษะนี้เด็กทุกคนสามารถทำได้ดีมากโดยการขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้มากกว่า 2 ก้อนภายในเวลา 5 นาที

กิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลอยโคม

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1		
2		
3		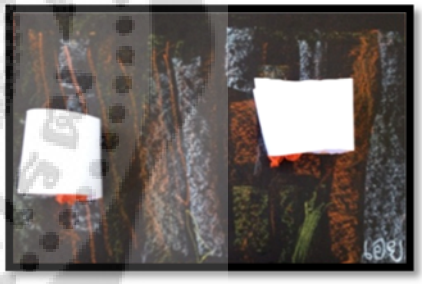
4		

กิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลอยโคม

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
5		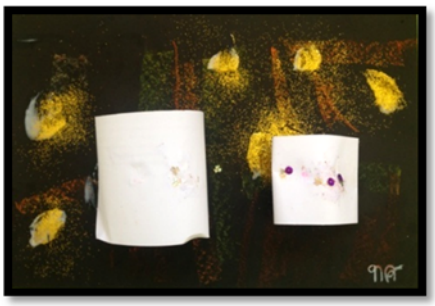
6	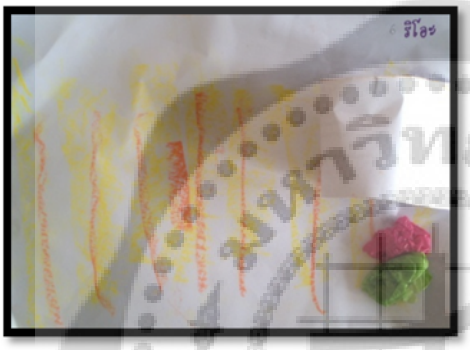	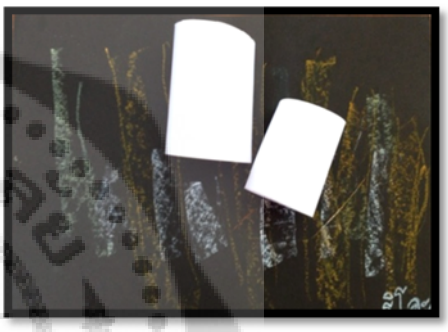
7		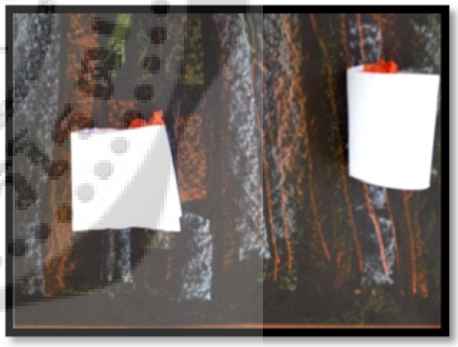
8		

กิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลอยโคม		
คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
9	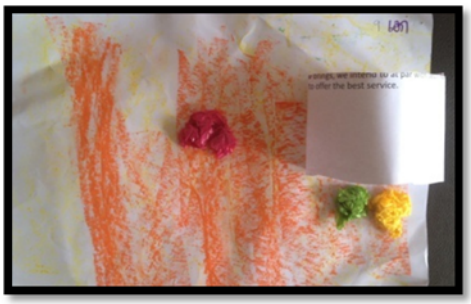	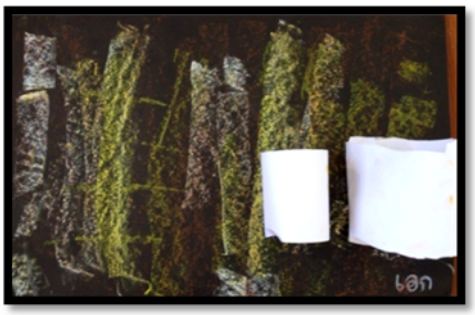
10	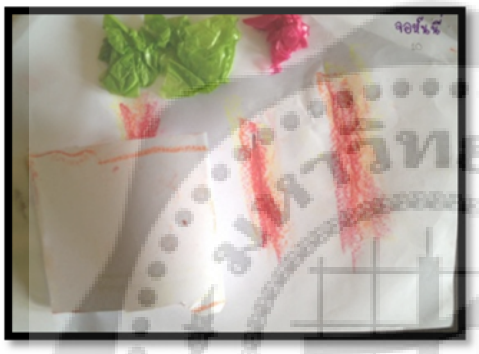	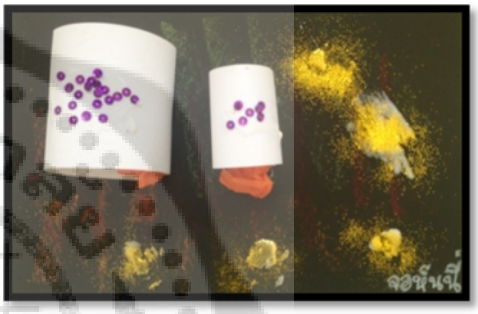
11		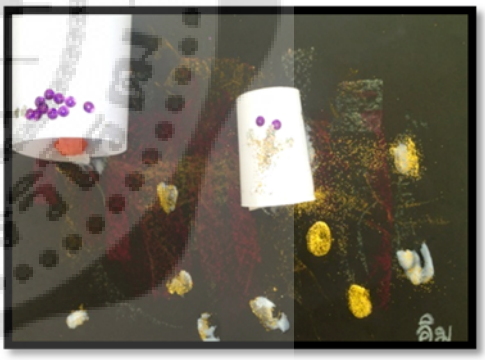
12		

กิจกรรมที่ 4 เรื่อง ทุ่งกุลาร้องไห้ กลุ่มตัวอย่าง มีพัฒนาการทักษะทางศิลปะโดยมีคะแนนค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 26.42 คะแนน คิดเป็นร้อยละ88.06% คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 27.33 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 91.11% และคะแนนค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 3.42 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 11.39%

จากการทดลองและการสังเกตในกิจกรรมนี้พบว่า

1. **การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 โดยอิสระ** ก่อนการทดลองเด็กส่วนใหญ่สามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษที่กำหนดได้ดีในช่วงแรก เด็กไม่ค่อยมั่นใจในการใช้ฟองน้ำเพราะกลัวมือเลอะสี เมื่อผู้วิจัยแนะนำเทคนิคการใช้ฟองน้ำและปริมาณของสีเพื่อไม่ให้น้ำนองบนกระดาษ หลังการทดลองพบว่าเด็กทุกคนสามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 โดยอิสระ ได้ดีขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

2. **การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ โดยลากเส้นบนลงล่างใช้สีประมาณ 3 สีบนกระดาษโดยอิสระ** ก่อนการทดลองพบว่าในช่วงแรกเด็กส่วนใหญ่ไม่มั่นใจเพราะกลัวมือเลอะสี แต่เมื่อได้ลงมือปฏิบัติ เด็กส่วนใหญ่ทำได้ดีมากและสนุกกับการฝึกทักษะนี้

3. **การประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางทีละเม็ดจนครบจำนวน10 เม็ด ตกแต่งบนผลงานที่มีกาวภายในเวลา 5 นาที** ก่อนการทดลอง พบว่าเด็กส่วนใหญ่สามารถประดิษฐ์ โดยการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางทีละเม็ดจนครบจำนวน10 เม็ด ในเวลาที่กำหนด เมื่อให้ฝึกทำซ้ำๆและให้อิสระในการออกแบบตกแต่งทุ่งข้าวของตัวเอง หลังการทดลองพบว่า เด็กทุกคนมีทักษะการประดิษฐ์ที่ดีขึ้น โดยสังเกตจากการหยิบเมล็ดข้าวด้วยนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้วางทีละเม็ดได้มากกว่า 10 เม็ด ในเวลาที่กำหนด

4. **การปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตจำนวน 3 ชิ้นทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ประกอบเป็นรูปคนใส่เสื้อและใส่งอบภายในเวลา 5 นาที** ก่อนการทดลองเด็กส่วนใหญ่สามารถปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตประกอบเป็นรูปหุ่นไล่กาได้ แต่เด็กคนที่ 2 และคนที่ 3 ไม่สามารถปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตประกอบเป็นรูปหุ่นไล่กาได้เลย ผู้วิจัยได้แนะนำวิธีการสังเกตภาพหุ่นไล่กาและให้ลำดับภาพว่าอะไรอยู่บนหรือล่าง หลังการทดลองพบว่า เด็กทุกคนสามารถ ปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตประกอบเป็นรูปหุ่นไล่กาได้ดีขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

5. **การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้อย่างน้อย 4 ก้อนภายในเวลา 5 นาที** ทักษะนี้เด็กทุกคนสามารถทำได้ดีมากโดยการขยำกระดาษเป็นก้อนกลมได้มากกว่า 4 ก้อนภายในเวลา 5 นาที

กิจกรรมที่ 4 เรื่อง ทุ่งกุลาร้องไห้		
คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1		
2		
3		
4	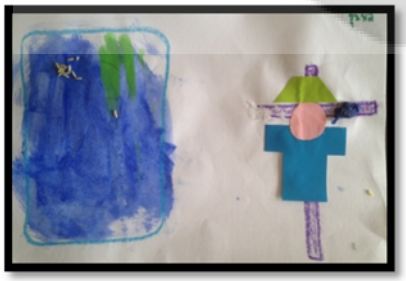	

กิจกรรมที่ 4 เรื่อง ทุ่งกุลาร้องไห้		
คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
5		
6	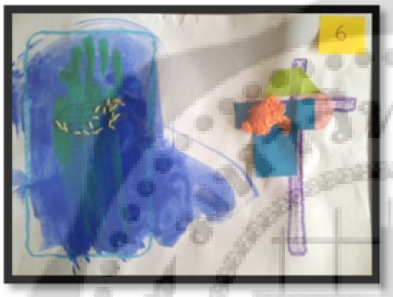	
7		
8		

กิจกรรมที่ 4 เรื่อง ทุ่งกุลาร้องไห้		
คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
9		
10	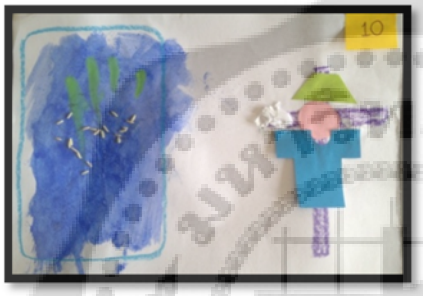	
11		
12		

กิจกรรมที่ 5 เรื่อง ผีตาโขน กลุ่มตัวอย่าง มีพัฒนาการทักษะทางศิลปะโดยมีคะแนนค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 24.42 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.39% คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 29 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 96.67% และคะแนนค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 4.58 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 15.28%

จากการทดลองและการสังเกตในกิจกรรมนี้พบว่า

1. **การพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ อย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่กำหนดโดยดูความสม่ำเสมอของการกดนิ้ว ภายในเวลา 5 นาที** ก่อนการทดลองเด็กส่วนใหญ่สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมืออย่างน้อย 5 จุด ในพื้นที่ที่กำหนดได้แต่ ความสม่ำเสมอของการกดนิ้วยังไม่ค่อยดีนักเด็กบางคนใช้ปริมาณสีที่มากไปหรือน้อยไปบ้าง เมื่อผู้วิจัยแนะนำเทคนิควิธีการ หลังการทดลองพบว่าเด็กทุกคนสามารถ พิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ มากกว่า 5 จุด ในพื้นที่ที่กำหนดได้ดีขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

2. **การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นรูปสี่เหลี่ยม อย่างน้อย 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาที** ก่อนการทดลองเด็กส่วนใหญ่สามารถฉีกกระดาษได้แต่ไม่ค่อยมั่นใจว่าตัวเองฉีกได้ถูกต้องหรือมีขนาดที่เหมาะสมหรือไม่ เมื่อผู้วิจัยแนะนำการจับกระดาษและการฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูป สี่เหลี่ยมโดยไม่กำหนดว่าจะมีขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ หลังการทดลองพบว่า เด็กส่วนใหญ่สามารถฉีกกระดาษเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยมได้ดีขึ้นกว่าก่อนการทดลองและได้จำนวน มากกว่า 5 ชิ้นในเวลาที่กำหนด

3. **การปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้โดยที่อยู่ในขอบเขตรูปทรงต่าง ๆภายในเวลา 20 นาที** ก่อนการทดลอง เด็กส่วนใหญ่สามารถปะกระดาษสีลงบนพื้นที่ที่แตกต่างกันได้ดี แต่เด็กคนที่ 4 และคนที่ 5 ไม่สามารถปะกระดาษให้อยู่ในขอบเขตพื้นที่ที่แตกต่างกันได้เลย เมื่อผู้วิจัยแนะนำให้สังเกตในการกะขนาดว่าเล็กหรือใหญ่ควรวางลงในพื้นที่ใดให้สัมพันธ์กัน หลังการทดลองพบว่า เด็กทุกคนมีทักษะในการปะกระดาษสีลงบนพื้นที่ที่แตกต่างกันได้ดีกว่าก่อนการทดลอง

4. **การประดิษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบภายในเวลา 5 นาที** ทักษะนี้เด็กทุกคนสามารถทำได้ดีมากโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ และนำเศษวัสดุที่จำแนกนั้นมาประดิษฐ์ตกแต่งผลงานได้ดี

5. **การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู ภายในเวลา 5 นาที** ก่อนการทดลอง เด็กส่วนใหญ่สามารถร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ แต่ไม่มั่นใจว่าควรร้อยในทิศทางใด เมื่อผู้วิจัยแนะนำ หลังการทดลองพบว่าเด็กส่วนใหญ่สามารถ ร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็งได้ 2 รู เสร็จก่อนเวลาที่กำหนด

กิจกรรมที่ 5 เรื่อง ผีตาโขน

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1		
2		
3	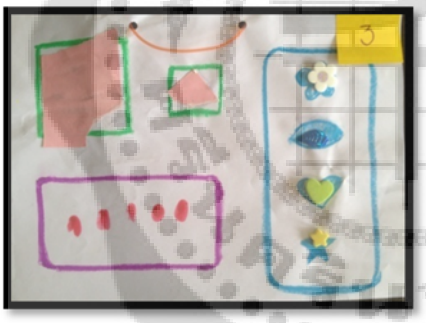	
4	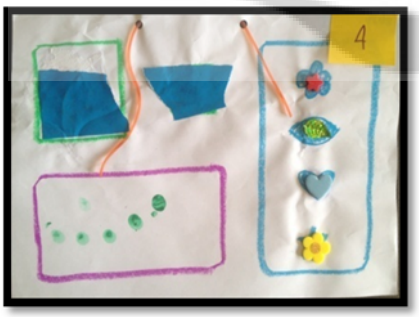	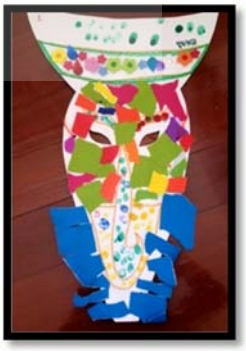

กิจกรรมที่ 5 เรื่อง ผีตาโขน		
คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
5	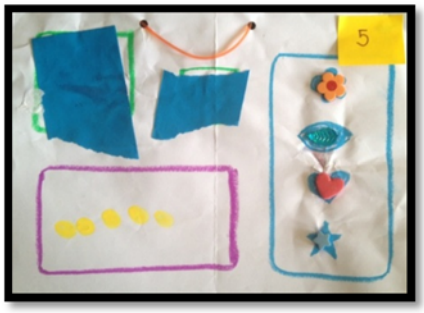	
6	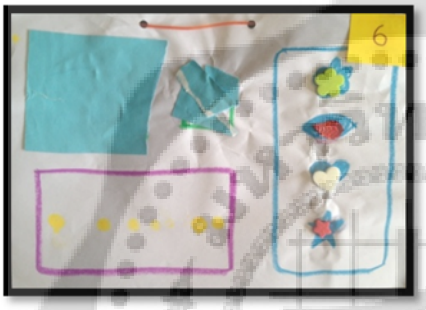	
7		
8	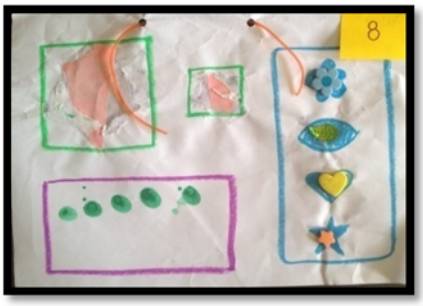	

กิจกรรมที่ 5 เรื่อง ผีตาโขน		
คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
9	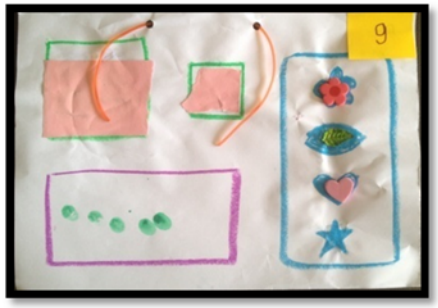	
10		
11		
12	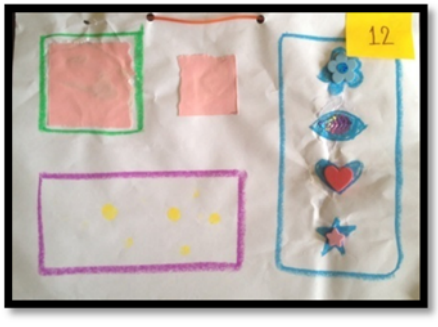	

กิจกรรมที่ 6 เรื่อง อุทยานแห่งชาติผาแต้ม กลุ่มตัวอย่าง มีพัฒนาการทักษะทางศิลปะ โดยมีคะแนนค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.33% คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 28.08 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93.61% และคะแนนค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 3.08 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 10.28%

จากการทดลองและการสังเกตในกิจกรรมนี้พบว่า

1. **การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีคือสีแดง และสีเหลือง ผสมกันเป็นสีส้มบนกระดาษขนาด A3 โดยเด็กสามารถบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีอะไร** ก่อนการทดลองเด็กส่วนใหญ่จะกลัวมือเลอะสีและจับฟองน้ำไม่ถนัดเพราะขนาดที่ยาวเกินไปทำให้ควบคุมมือลำบากในการระบายสี เมื่อได้ลงมือปฏิบัติ เด็กสามารถระบายสีโปสเตอร์ผสมกันและบอกได้ว่าผสมกันเป็นสีส้ม หลังการทดลองพบว่าเมื่อผู้วิจัยเปลี่ยนขนาดของฟองน้ำให้เหมาะสมกับมือเด็ก ทำให้เด็กส่วนใหญ่ใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ผสมกันบนกระดาษขนาด A3 ได้ดีกว่าก่อนการทดลอง

2. **การปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้น แล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพได้ภายในเวลา 20 นาที** แป้งโดว์ที่ผู้วิจัยเตรียมมาโดนอากาศเย็นในห้องแอร์ทำให้ค่อนข้างแข็ง ทำให้ยากกับการฝึกทักษะนี้ เด็กต้องออกแรงค่อนข้างมากในการกดแผ่แป้งโดว์ให้เป็นแผ่นจนเต็มพื้นที่ เมื่อผู้วิจัยแนะนำให้บีบนวดแป้งโดว์เพื่อให้นิ่มก่อนที่จะคลึงเป็นเส้นยาว ผลการทดลองพบว่าเมื่อผู้วิจัยเปลี่ยนชนิดของแป้งโดว์ที่ไม่แข็งจนเกินไป เด็กส่วนใหญ่สามารถ ปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาวโดยมีความยาวมากกว่า 10 เซนติเมตรได้ 5 เส้นแล้วแผ่เป็นแผ่นในรูปภาพได้ดีกว่าก่อนการทดลอง

3. **การวาดภาพวงกลมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน** ก่อนการทดลอง เด็กส่วนใหญ่สามารถวาดภาพวงกลมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้แต่ภาพอาจจะไม่กลมมากมีบูดเบี้ยวบ้าง เมื่อได้ฝึกทักษะการวาดวงกลมซ้ำหลายๆครั้ง หลังการทดลอง พบว่าเด็กทุกคนสามารถวาดภาพวงกลมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ดีขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

4.**การใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้น** ก่อนการทดลอง เด็กส่วนใหญ่สามารถใช้กรรไกรตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้อย่างน้อย 1 ชิ้น แต่เด็กคนที่ 4 ไม่สามารถใช้กรรไกรตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้เลย เมื่อผู้วิจัยแนะนำวิธีการจับกรรไกรที่ถูกต้อง การสังเกตเส้นวงกลม การหมุนข้อมือให้สัมพันธ์กัน หลังการทดลองพบว่า เด็กส่วนใหญ่สามารถใช้กรรไกรตัดรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้ดีกว่าก่อนการทดลองและตัดรูปวงกลมได้มากกว่า 1 ชิ้น

5. **การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมจนเต็มภายในเวลา 5 นาที** ทักษะการขยำกระดาษเป็นก้อนกลมเด็กส่วนใหญ่ทำได้ดีมาก แต่เมื่อให้ทากาวติดลงบนรูปวงกลมจนเต็มภายในเวลา 5 นาที เด็กบางคนไม่สามารถติดกระดาษที่ขยำจนเต็มรูปวงกลมได้ หลังการทดลองพบว่า เด็กส่วนใหญ่สามารถขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมจนเต็มได้ดีกว่าก่อนการทดลอง

กิจกรรมที่ 6 เรื่อง อุทยานแห่งชาติผาแต้ม

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1		
2		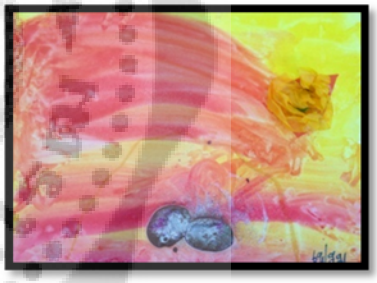
3		

กิจกรรมที่ 6 เรื่อง อุทยานแห่งชาติผาแต้ม		
คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
4		
5	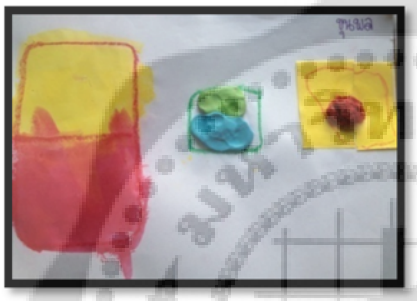	
6	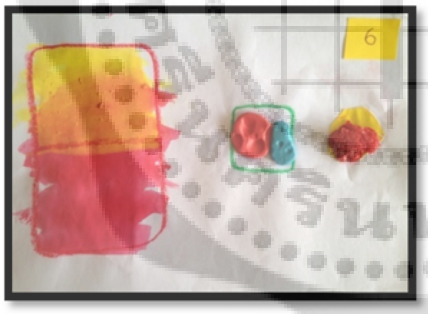	
7	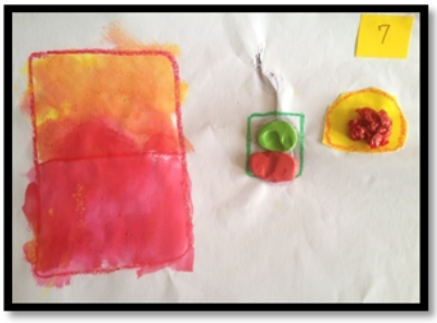	

กิจกรรมที่ 6 เรื่อง อุทยานแห่งชาติผาแต้ม

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
8		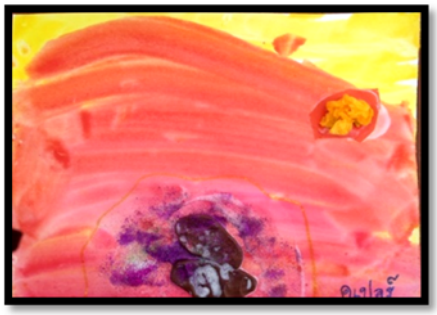
9		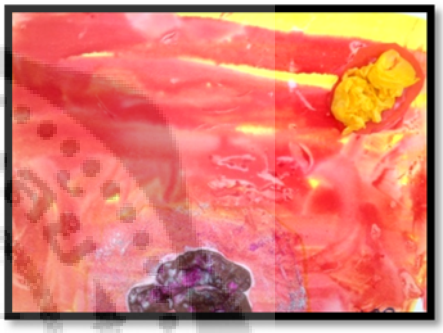
10	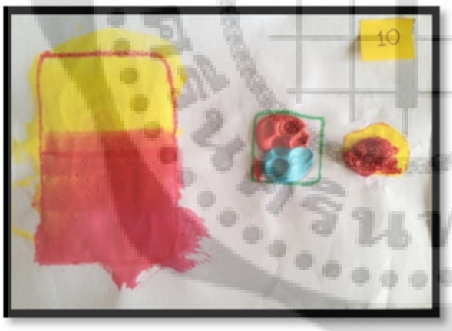	
11	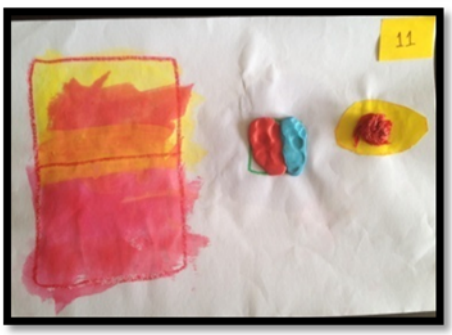	

กิจกรรมที่ 6 เรื่อง อุทยานแห่งชาติผาแต้ม		
คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
12	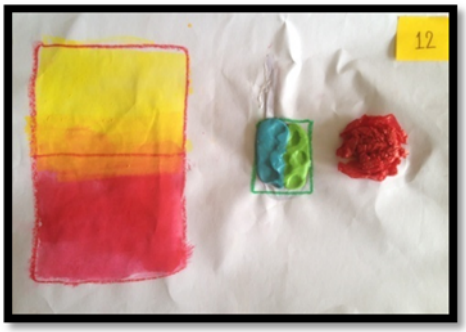	

กิจกรรมที่ 7 เรื่อง พระบรมมหาราชวัง กลุ่มตัวอย่าง มีพัฒนาการทักษะทางศิลปะโดยมีคะแนนค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 24.58 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.94% คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 29 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 96.67% และคะแนนค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 4.42 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 14.72%

จากการทดลองและการสังเกตในกิจกรรมนี้พบว่า

1. **การจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตปะปนกัน** ก่อนการทดลองเด็กส่วนใหญ่จะทำไม่ค่อยได้ เพราะยังไม่ค่อยคุ้นชินกับการจับพู่กันและควบคุมมือระบายสีในพื้นที่ที่กำหนด เมื่อผู้วิจัยสาธิตวิธีการจับพู่กันและเทคนิค หลังการทดลองพบว่าเด็กส่วนใหญ่จับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยสีไม่ออกนอกขอบเขตปะปนกันได้ดีกว่าก่อนการทดลอง

2. **การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์ ภายในเวลา 10 นาที** ก่อนการทดลองเด็กครึ่งห้องสามารถพิมพ์ภาพโดยมีความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์ได้ด้วยตัวเอง และอีกครึ่งห้องไม่มั่นใจในการปฏิบัติ ว่าควรใช้ปริมาณสีมากน้อยเท่าไหร่หรือ ควรพิมพ์ในตำแหน่งใด เมื่อผู้วิจัยแนะนำและสาธิตให้ดูถึงเทคนิคการพิมพ์ภาพ หลังการทดลองพบว่าเด็กส่วนใหญ่สามารถพิมพ์ภาพโดยมีความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์ได้ด้วยตัวเอง ภายในเวลาที่กำหนดได้ดีกว่าก่อนการทดลอง

3. **การลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงด้วยสีเทียนตามขั้นตอน** ก่อนการทดลองเด็กส่วนใหญ่สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตัวเองเป็นอย่างดี และมีเด็กบางส่วนที่ต้องการคำแนะนำและสาธิตให้ดู หลังการทดลอง พบว่าเด็กส่วนใหญ่สามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตัวเองดีกว่าก่อนการทดลอง

4. **การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยมโดยไม่กำหนดว่าจะมีขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ อย่างน้อย 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาที** ก่อนการทดลอง เด็กส่วนใหญ่สามารถฉีกกระดาษเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยมอย่างน้อย 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาที แต่เด็กคนที่ 6 และคนที่ 10 สามารถฉีกกระดาษคล้ายรูปสี่เหลี่ยม 3 ชิ้นภายในเวลาที่กำหนด เมื่อผู้วิจัยสาธิตเทคนิควิธีการจับกระดาษฉีกให้ดูเป็นตัวอย่างและให้เด็กฝึกทักษะนี้ซ้ำๆจนเกิดความมั่นใจและชำนาญ หลังการทดลองพบว่า เด็กทุกคนสามารถฉีกกระดาษเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยมมากกว่า 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาที ดีกว่าก่อนการทดลอง

5. **การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนด** ทักษะนี้ เด็กส่วนใหญ่ทำได้ดีมาก และได้ฝึกทักษะนี้ซ้ำๆจนเกิดความชำนาญ หลังการทดลองพบว่า เด็กส่วนใหญ่ปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่กำหนด ได้ดีกว่าก่อนการทดลอง

กิจกรรมที่ 7 เรื่อง พระบรมมหาราชวัง

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	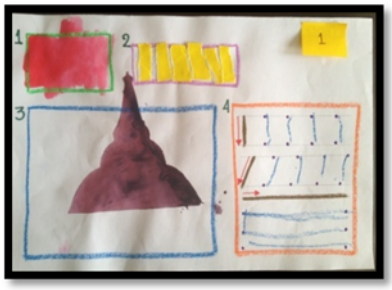	
2		
3	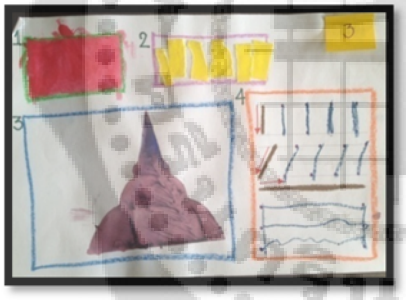	
4	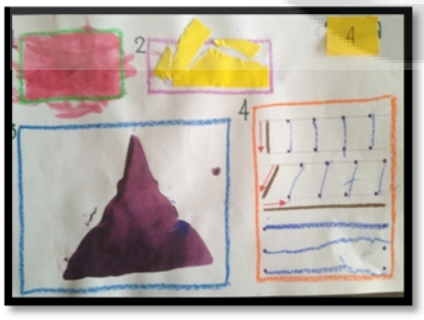	

กิจกรรมที่ 7 เรื่อง พระบรมมหาราชวัง

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
5	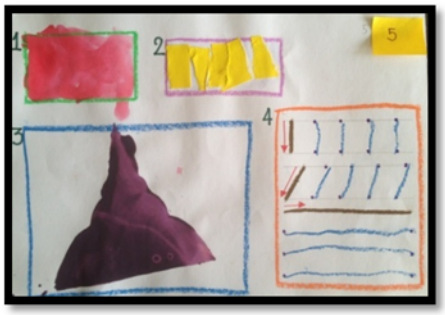	
6	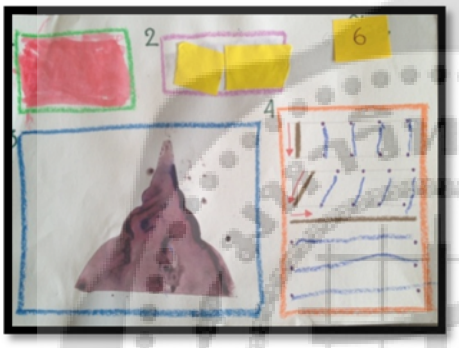	
7	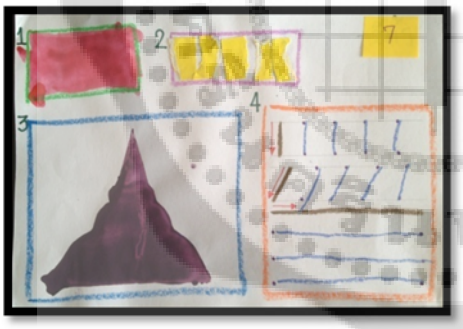	
8	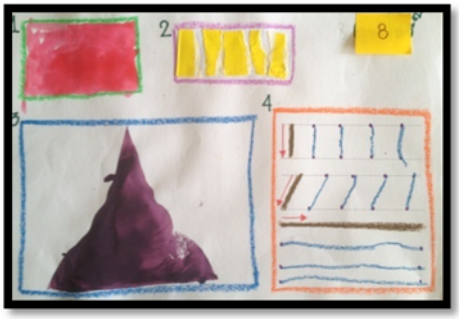	

กิจกรรมที่ 7 เรื่อง พระบรมมหาราชวัง

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
9	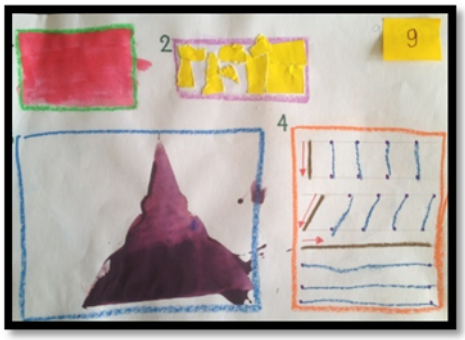	
10	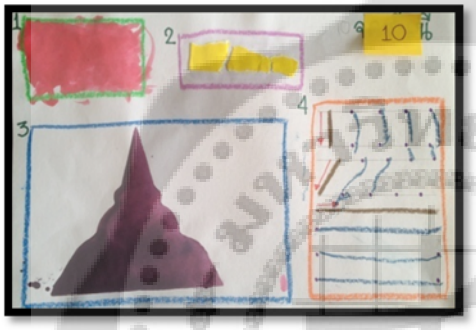	
11	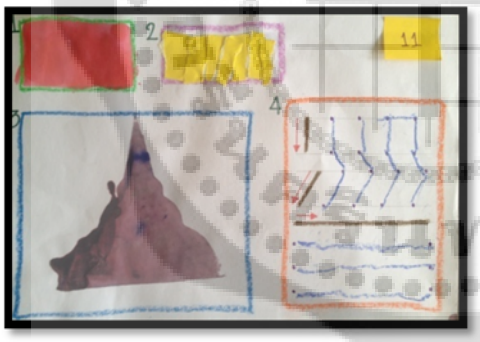	
12	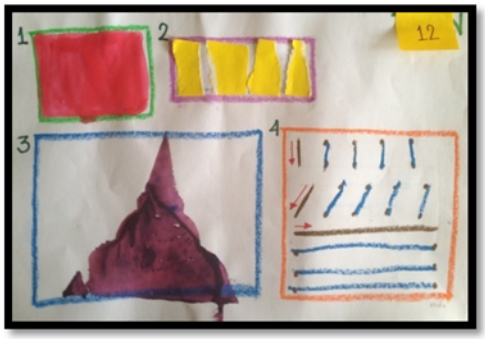	

กิจกรรมที่ 8 เรื่อง ตลาดน้ำอัมพวา กลุ่มตัวอย่าง มีพัฒนาการทักษะทางศิลปะโดยมีคะแนนค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 23.67 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 78.89% คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 29 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 96.67% และคะแนนค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 5.33 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 17.78%

จากการทดลองและการสังเกตในกิจกรรมนี้พบว่า

1. **การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้นภายในเวลา 5 นาที** ทักษะนี้เด็กส่วนใหญ่ทำได้ดีมาก และฝึกทักษะนี้ซ้ำๆจนเกิดความชำนาญในการลากเส้นโค้งแบบคลื่น หลังการทดลองพบว่า เด็กส่วนใหญ่ใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้มากกว่า 5 เส้นภายในเวลา 5 นาที ดีกว่าก่อนการทดลอง

2. **การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด** A3**โดยอิสระ** ทักษะนี้เด็กส่วนใหญ่ทำได้ดีมาก เริ่มไม่กลัวมือที่จะเลอะสี และสามารถควบคุมมือในการใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนพื้นที่ที่กำหนดได้ด้วยตัวเอง เมื่อได้ฝึกซ้ำๆจนเกิดความชำนาญและมั่นใจหลังการทดลองพบว่าเด็กทุกคนสามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 โดยอิสระดีกว่าก่อนการทดลอง

3. **การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลอง เช่น ส้ม มังคุด เงาะ อย่างน้อย 3 ชนิด** ก่อนการทดลอง เด็กเข้าใจว่าผลไม้ชนิดนี้คืออะไรแต่ไม่สามารถสื่อออกมาเป็นภาพได้ เมื่อผู้วิจัยแนะนำให้สังเกตและวาดให้ดูบนกระดาษเป็นตัวอย่าง หลังการทดลองพบว่าทุกคนสามารถวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลอง 3 ชนิดได้ด้วยตัวเองดีกว่าก่อนการทดลอง

4. **การระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร** ก่อนการทดลองเด็กส่วนใหญ่สามารถระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร แต่เด็กคนที่ 4 5 และคนที่ 11 ระบายสีออกนอกเส้นขอบรูปเกิน 1-2 เซนติเมตร ผู้วิจัยแนะนำให้ฝึกทักษะนี้เริ่มจากพื้นที่ที่ใหญ่ขึ้นและค่อยๆให้พื้นที่เล็กลง โดยการพูดให้กำลังใจ หลังการทดลอง พบว่าทุกคนสามารถควบคุมมือในการระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตรได้ดีกว่าก่อนการทดลอง

5. **การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ ภายในเวลา 5 นาที** ทักษะนี้ เด็กส่วนใหญ่ไม่มั่นใจในการพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ เมื่อผู้วิจัยแนะนำการสังเกตและให้เด็กฝึกทักษะการพับกระดาษทบครึ่งนี้ซ้ำๆจนเกิดความชำนาญ และมั่นใจ หลังการทดลองพบว่า เด็กทุกคนสามารถ พับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง 1 ทบ ภายในเวลาที่กำหนดได้ดีกว่าก่อนการทดลอง

กิจกรรมที่ 8 เรื่อง ตลาดน้ำอัมพวา

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1		
2		
3	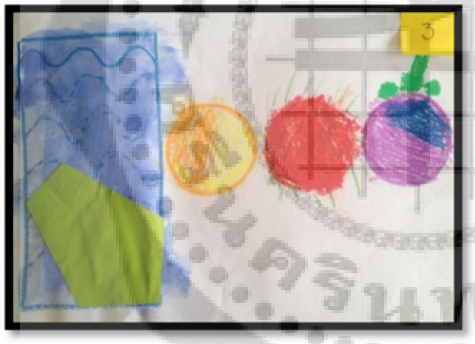	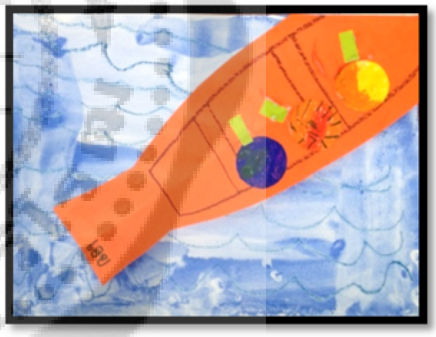
4		

กิจกรรมที่ 8 เรื่อง ตลาดน้ำอัมพวา

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
5		
6	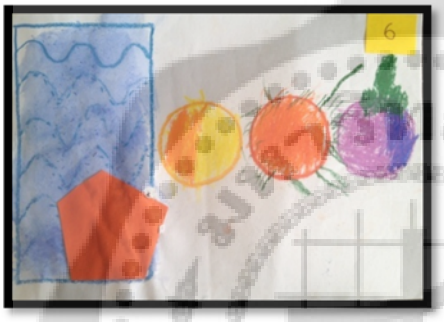	
7	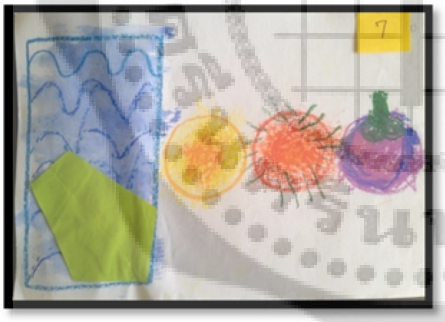	
8		

กิจกรรมที่ 8 เรื่อง ตลาดน้ำอัมพวา

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
9		
10		
11	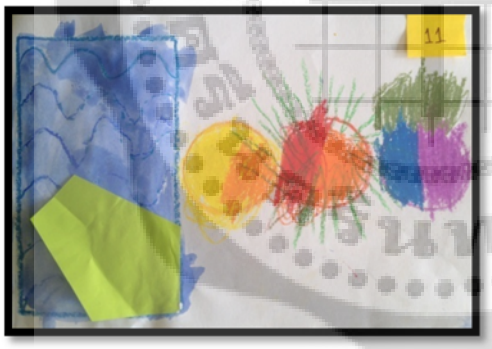	
12		

กิจกรรมที่ 9 เรื่อง สะพานข้ามแม่น้ำแคว กลุ่มตัวอย่าง มีพัฒนาการทักษะทางศิลปะ โดยมีคะแนนค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.33% คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 28.67 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 95.56% และคะแนนค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 3.67 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 12.22%

จากการทดลองและการสังเกตในกิจกรรมนี้พบว่า

1. **การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3**ทักษะนี้ เด็กส่วนใหญ่ทำได้ดีไม่กลัวมือที่จะเลอะสี และสามารถควบคุมมือในการใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์โดยทั่วบนพื้นที่ที่กำหนดได้ด้วยตัวเอง แต่ต้องการคำแนะนำในการผสมสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มเข้าด้วยกันว่าควรทำอย่างไร เมื่อผู้วิจัยแนะนำเทคนิควิธีการผสมสีเข้าด้วยกันแล้ว และเด็กได้ฝึกทำจนเกิดการเรียนรู้ในการผสมสีด้วยตัวเอง หลังการทดลองพบว่าเด็กทุกคนสามารถใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ 2 สีผสมกันสีฟ้าและสีน้ำเงินเข้มโดยทั่วบนกระดาษขนาด A3ดีกว่าก่อนการทดลอง

2. **การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียงและเส้นโค้ง** ก่อนการทดลองทักษะนี้ เด็กส่วนใหญ่ทำได้ดี แต่เด็กคนที่ 6 และคนที่ 8 ไม่สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียงและเส้นโค้งได้เพราะเด็กทั้ง 2 คนไม่ออกแรงกล้ามเนื้อนิ้วชี้และนิ้วโป้งที่ต้องจับสีวางราบกับกระดาษ ในการกดน้ำหนัก เมื่อผู้วิจัยแนะนำเทคนิคและให้เด็กฝึกลากเส้นโค้งจนเกิดความชำนาญหลังการทดลองพบว่าเด็กส่วนใหญ่สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียงและเส้นโค้งดีกว่าก่อนการทดลอง

3. **รู้จักการลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน** ทักษะนี้หลังจากที่เด็กได้ฝึกการลากเส้นมาก่อนแล้ว และเมื่อได้ฝึกการลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน ทำให้เด็กมั่นใจ รู้จักการควบคุมนิ้วมือในการกดน้ำหนักได้ดีขึ้นเมื่อได้ฝึกซ้ำๆ

4. **การประดิษฐ์โดยการเลียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีมอย่างน้อย 10 ชิ้น ทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพานภายในเวลา 10 นาที** ทักษะนี้เด็กส่วนใหญ่สนุกและชอบการประดิษฐ์ แต่ไม่สามารถวางไม้ไอศกรีมได้ถึง 10 ชิ้นในเวลาที่กำหนดได้ เมื่อผู้วิจัยให้เด็กฝึกซ้ำและหาวิธีประดิษฐ์วางไม้ไอศกรีมอย่างน้อย 10 ชิ้นเมื่อเด็กเกิดการเรียนรู้และฝึกทำซ้ำด้วยตัวเอง หลังการทดลองพบว่า เด็กสามารถประดิษฐ์โดยการเลียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีมได้มากกว่า 10 ชิ้น ทากาววางลงตำแหน่งโครงสะพานภายในเวลาที่กำหนดได้ดีกว่าก่อนการทดลอง

5. **การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์ ภายในเวลา 10 นาที** ทักษะนี้ เด็กส่วนใหญ่ไม่มั่นใจในการพิมพ์ภาพ ว่าควรทำอย่างไร ต้องใช้ปริมาณสีแค่ไหน เด็กต้องการคำแนะนำ เมื่อผู้วิจัยได้แนะนำเทคนิคนี้และให้เด็กฝึกทำจนเกิดความเข้าใจและชำนาญในการใช้ปริมาณของสีและตำแหน่งในการพิมพ์ภาพ หลังการทดลองพบว่าเด็กส่วนใหญ่สามารถ พิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยมีความสม่ำเสมอของสีจากการกดแม่พิมพ์ ภายในเวลาที่กำหนดได้ดีกว่าก่อนการทดลอง

กิจกรรมที่ 9 เรื่อง สะพานข้ามแม่น้ำแคว		
คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1		
2		
3	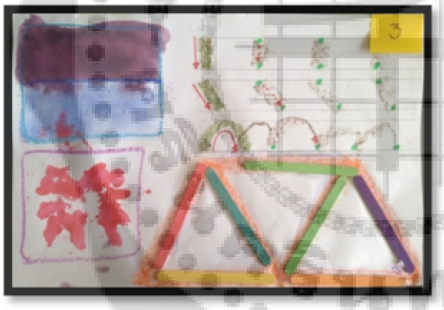	
4		

กิจกรรมที่ 9 เรื่อง สะพานข้ามแม่น้ำแคว		
คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
5		
6	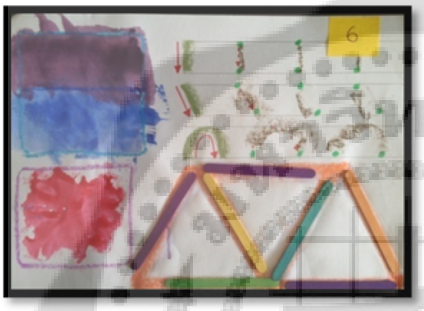	
7		
8		

กิจกรรมที่ 9 เรื่อง สะพานข้ามแม่น้ำแคว		
คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
9		
10		
11		
12		

กิจกรรมที่ 10 เรื่อง หนังตะลุง กลุ่มตัวอย่าง มีพัฒนาการทักษะทางศิลปะโดยมีคะแนนค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 25.83 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 86.11% คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 28.33 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 94.44% และคะแนนค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 2.5 คะแนน คิดเป็นร้อยละ8.33%

จากการทดลองและการสังเกตในกิจกรรมนี้พบว่า

1. **การลากเส้นแนวตั้ง แนวนอน เส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอน** ทักษะนี้เด็กได้ฝึกมาหลายกิจกรรมทำให้เด็กทุกคนเกิดความชำนาญและสามารถลากเส้นแนวตั้ง แนวนอน เส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตัวเอง เป็นอย่างดีทั้งก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

2. **การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร** ทักษะนี้เด็กได้ฝึกมาหลายกิจกรรม ทำให้สามารถควบคุมมือในการระบายสีอยู่ในพื้นที่ที่กำหนดโดยไม่ออกนอกเส้นขอบรูปเกิน 1-2 เซนติเมตร เมื่อเกิดการฝึกซ้ำๆในหลายกิจกรรมรูปแบบที่แตกต่างกันทำให้เด็กเกิดการพัฒนาทักษะนี้ได้ดีขึ้นเรื่อยๆตามลำดับ

3. **การจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่** ทักษะนี้เด็กได้ฝึกมาหลายกิจกรรม ทำให้เด็กมีทักษะในการควบคุมมือจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่ ผู้วิจัยพบว่าเด็กเกิดการฝึกทักษะนี้ซ้ำๆในรูปแบบที่แตกต่างการทำให้เด็กเกิดการพัฒนาทักษะดีขึ้นเรื่อยๆตามลำดับ

4. **การวาดรายละเอียดของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้รวม 4 อวัยวะ** ก่อนการทดลองเด็กส่วนใหญ่สามารถวาดรายละเอียดของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้รวม 4 อวัยวะ ได้ดี แต่เด็กคนที่ 11 ไม่สามารถ วาดรายละเอียดของใบหน้าได้ครบ4 อวัยวะ เมื่อผู้วิจัยแนะนำให้เด็กรู้จักการสังเกตและฝึกวาดอวัยวะต่างๆซ้ำๆจนเด็กเกิดความเข้าใจและชำนาญ หลังการทดลองพบว่า เด็กส่วนใหญ่สามารถวาดรายละเอียดของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก ได้รวม 4 อวัยวะ ดีกว่าก่อนการทดลอง

5. **การใช้ปลายพู่กันหรือวัตถุที่มีปลายมนขูดสีเป็นรูป วงกลม สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพได้** ก่อนการทดลองเด็กส่วนใหญ่สามารถ ใช้ปลายพู่กันหรือวัตถุที่มีปลายมนขูดสีเป็นรูปวงกลมสี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพได้ แต่เด็กคนที่ 10 และคนที่ 11 ไม่สามารถใช้ปลายพู่กันหรือวัตถุที่มีปลายมนขูดสีเป็นรูปดังกล่าวตามขั้นตอนได้ ผู้วิจัยแนะนำให้กดน้ำหนักของวัตถุปลายมนหรือปลายพู่กันขูดสีให้เข้มขึ้นเพื่อจะได้เห็นลวดลายที่ชัดเจน หลังการทดลองพบว่า เด็กส่วนใหญ่สามารถใช้ปลายพู่กันหรือวัตถุที่มีปลายมนขูดสีเป็นรูป วงกลม สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพได้ดีกว่าก่อนการทดลอง

กิจกรรมที่ 10 เรื่อง หนังตะลุง

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	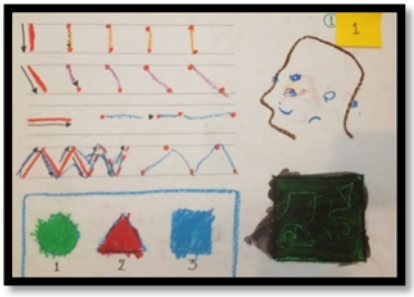	
2	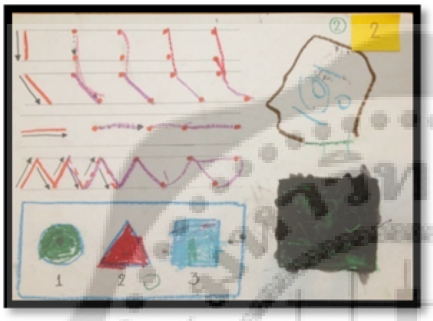	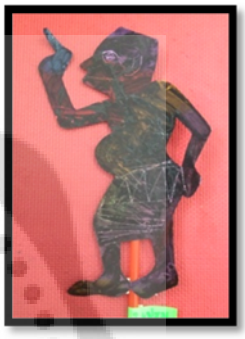
3		
4		

กิจกรรมที่ 10 เรื่อง หนังตะลุง

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
5	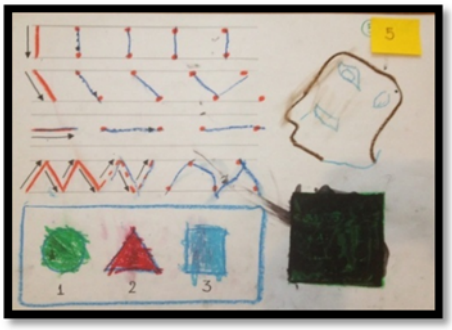	
6	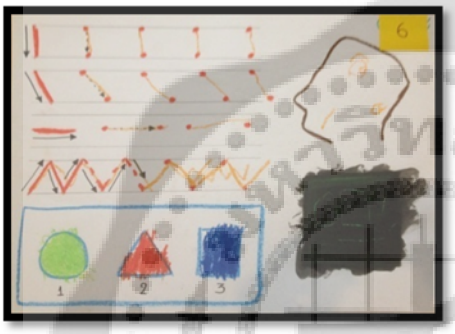	
7	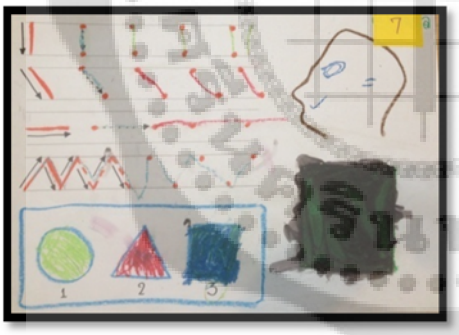	
8	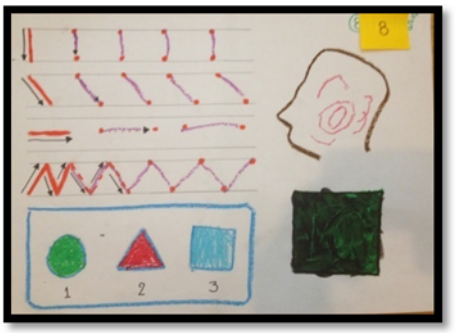	

กิจกรรมที่ 10 เรื่อง หนังตะลุง

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
9	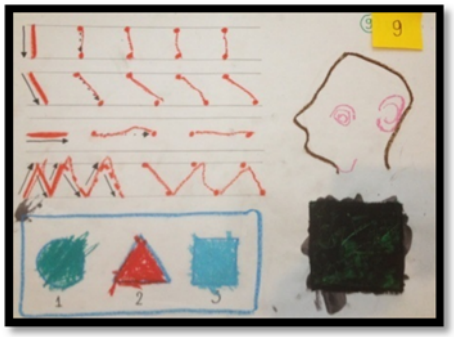	
10	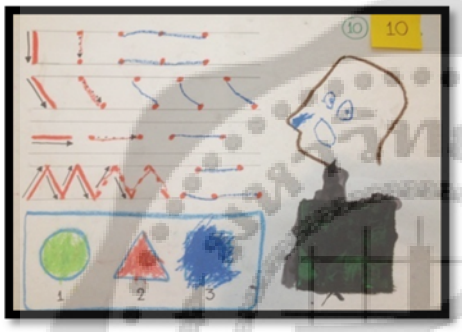	
11	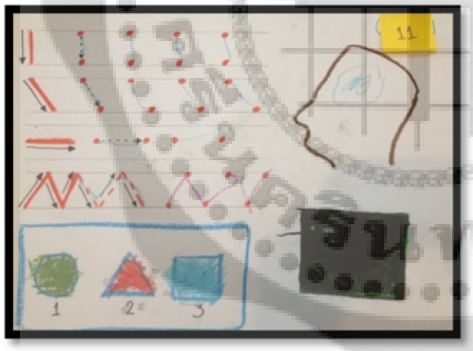	
12	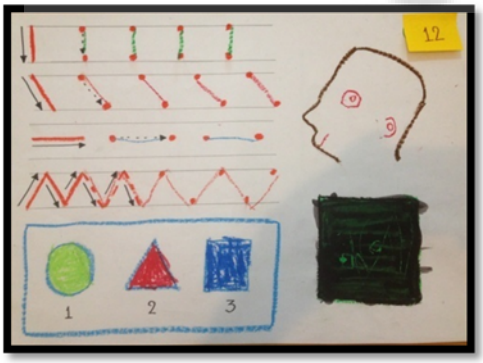	

กิจกรรมที่ 11 เรื่อง นกกรงหัวจุก กลุ่มตัวอย่าง มีพัฒนาการทักษะทางศิลปะโดยมีคะแนนค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 26.58 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88.61% คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 28.83 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 96.11% และคะแนนค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 2.25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 7.5%

จากการทดลองและการสังเกตในกิจกรรมนี้พบว่า

1. **การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร** ทักษะนี้เด็กได้ฝึกมาหลายกิจกรรม ทำให้สามารถควบคุมมือในการระบายสีอยู่ในพื้นที่ที่กำหนดโดยไม่ออกนอกเส้นขอบรูปเกิน 1-2 เซนติเมตร เมื่อเกิดการฝึกซ้ำๆในหลายกิจกรรมรูปแบบที่แตกต่างกันทำให้เด็กเกิดการพัฒนาทักษะนี้ได้ดีขึ้นเรื่อยๆตามลำดับ

2. **การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง** ก่อนการทดลองเด็กส่วนใหญ่สามารถใช้กรรไกรตัดตามรอยเส้นตรงได้ดีแต่เด็กคนที่ 2 และคนที่ 6 ไม่สามารถใช้กรรไกรตัดตามรอยเส้นตรงได้ ผู้วิจัยแนะนำการจับกรรไกรและสังเกตเส้นตรงให้สัมพันธ์กับการตัด เมื่อเด็กได้ฝึกซ้ำๆจนเกิดความชำนาญขึ้น หลังการทดลองพบว่า เด็กส่วนใหญ่สามารถใช้กรรไกรตัดตามรอยเส้นตรงได้ดีกว่าก่อนการทดลอง

3. **การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รูภายในเวลา 10 นาที** ทักษะนี้เด็กส่วนใหญ่สนุกและชอบมากและสามารถร้อยเชือกสอดผ่านรูได้ดีเมื่อผู้วิวัยแนะนำการสังเกตในเรื่องทิศทาง ของการร้อยเชือก และให้เด็กได้ฝึกและเรียนรู้ด้วยตัวเอง หลังการทดลองพบว่า เด็กส่วนใหญ่สามารถร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้น-ลงรอบรูปภาพได้ 10 รูโดยเสร็จก่อนเวลา 10 นาที

4. **การร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ดภายในเวลา 10 นาที** ทักษะนี้เด็กๆชอบและสนุกในการร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ดภายในเวลาที่กำหนด เมื่อให้เด็กๆฝึกซ้ำๆจนเกิดความชำนาญทำให้ หลังการทดลองพบว่า เด็กทุกคนสามารถร้อยลูกปัดขนาดเล็กครึ่งนิ้วได้ 5 เม็ดเสร็จก่อนเวลา 10 นาที

5. **การปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนดภายในเวลา 5 นาที** ทักษะนี้เด็กได้ฝึกมาหลายกิจกรรมในรูปแบบที่แตกต่างกันทำให้เกิดความชำนาญและเรียนรู้ที่จะสังเกต เพิ่มมากขึ้น เมื่อเกิดการฝึกซ้ำๆในหลายกิจกรรมทำให้เด็กเกิดการพัฒนาทักษะนี้ได้ดีขึ้นเรื่อยๆตามลำดับ

กิจกรรมที่ 11 เรื่อง นกกรงหัวจุก		
คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	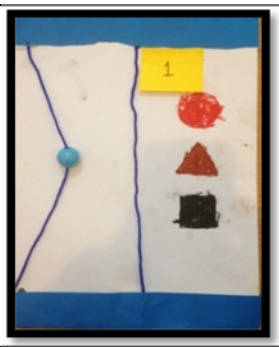	
2	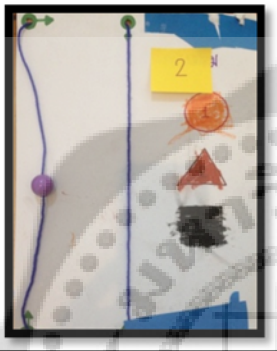	
3	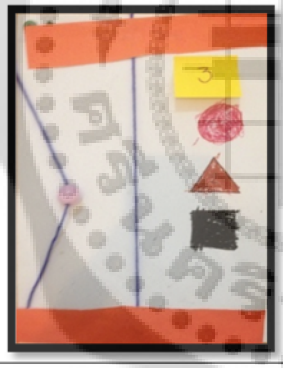	
4		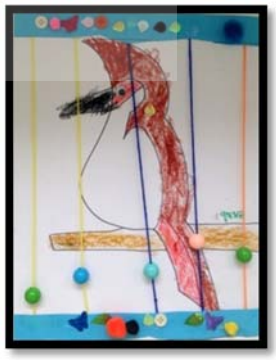

กิจกรรมที่ 11 เรื่อง นกกรงหัวจุก		
คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
5		
6	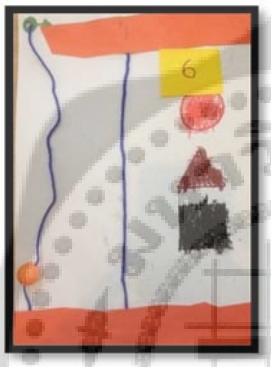	
7	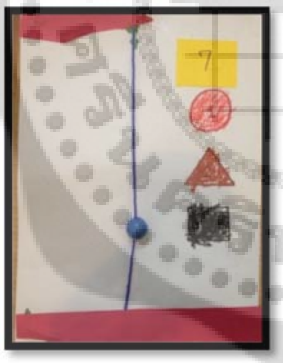	
8		

กิจกรรมที่ 11 เรื่อง นกกรงหัวจุก		
คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
9		
10	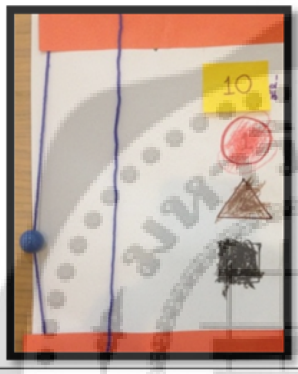	
11		
12	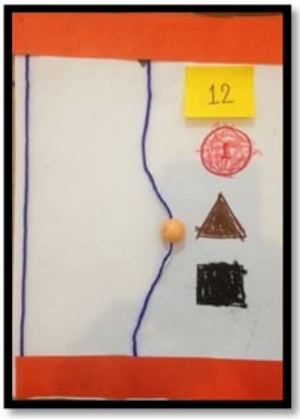	

กิจกรรมที่ 12 เรื่อง เรือกอและ กลุ่มตัวอย่าง มีพัฒนาการทักษะทางศิลปะโดยมีคะแนนค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 25.5 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 85% คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 27.67 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 92.22% และคะแนนค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 2.17 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 7.22%

จากการทดลองและการสังเกตในกิจกรรมนี้พบว่า

1. **การใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้นภายในเวลา 5 นาที** ทักษะนี้เด็กได้ฝึกการลากเส้นโค้งแบบคลื่นมาหลายกิจกรรม เมื่อได้ฝึกทักษะทำซ้ำๆ ในหลายกิจกรรม ผู้วิจัยพบว่าหลังการทดลองเด็กทุกคนสามารถควบคุมมือในการใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้มากกว่า 5 เส้นภายในเวลา 5 นาทีเด็กเกิดการพัฒนาทักษะนี้ได้ดีขึ้นเรื่อยๆตามลำดับ

2. **การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3ได้** ทักษะนี้เด็กได้ฝึกมาหลายกิจกรรมจนคุ้นเคยเกิดความชำนาญและไม่กลัวมือเลอะสี ผู้วิจัยพบว่าเด็กทุกคนมีทักษะการใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ที่ดีขึ้นและพัฒนาขึ้นตามลำดับ

3. **การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีของการกดแม่พิมพ์ ภายในเวลา 10 นาที** ก่อนการทดลองทักษะนี้เด็กส่วนใหญ่คุ้นเคยกับการพิมพ์ภาพแล้วจากหลายๆกิจกรรม จึงทำให้เด็กส่วนใหญ่สามารถพิมพ์ภาพได้ด้วยตัวเอง แต่ยังไม่สามารถควบคุมปริมาณของสีได้ดี ผู้วิจัยให้เด็กฝึกการควบคุมปริมาณของสีที่ใช้ และมือทั้งสองข้างในการกดแม่พิมพ์จะต้องสัมพันธ์กัน หลังการทดลองพบว่า เด็กส่วนใหญ่สามารถพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นโดยมีความสม่ำเสมอของสีในการกดแม่พิมพ์ เสร็จก่อนเวลา 10 นาที

4. **การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาที** ก่อนการทดลองเด็กส่วนใหญ่สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่กรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาที แต่เด็กคนที่ 6 สามารถม้วนกระดาษได้ 1 ชิ้นในเวลาที่กำหนด เมื่อผู้วิจัยให้ฝึกม้วนกระดาษซ้ำๆ หลายครั้งจนเกิดความชำนาญ หลังการทดลองพบว่า เด็กส่วนใหญ่สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่กรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่น 3 ชิ้น เสร็จก่อนเวลา 10 นาที

5. **การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่เด็กวาดขึ้นโดยตัดกระดาษต้องเรียบไม่มีรอยฉีกขาดหรือรอยย่นของกระดาษที่แสดงให้เห็นว่าเด็กใช้มือข้างหนึ่งช่วยดึงให้กระดาษแยกออกจากกันอย่างน้อย 2 ชิ้นภายในเวลา 5 นาที** ทักษะนี้เด็กได้ฝึกมาหลายกิจกรรมในรูปแบบที่แตกต่างกันทำให้เกิดความชำนาญในการใช้กรรไกร ควบคุมมือในการตัดกระดาษ และเรียนรู้ที่จะสังเกต เพิ่มมากขึ้น เมื่อเกิดการฝึกซ้ำๆในหลายกิจกรรมทำให้เด็กเกิดการพัฒนาทักษะนี้ได้ดีขึ้นเรื่อยๆตามลำดับ

กิจกรรมที่ 12 เรื่อง เรือกอและ

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1	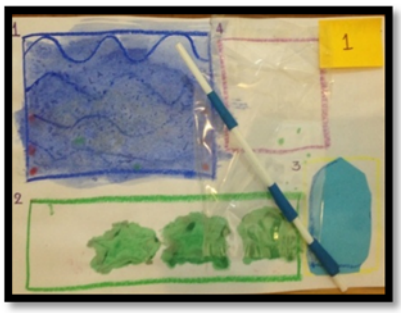	
2	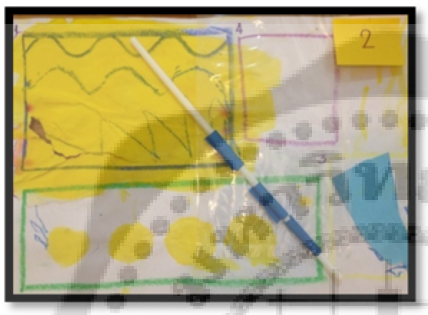	
3	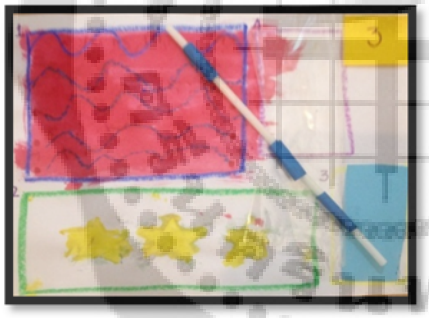	
4	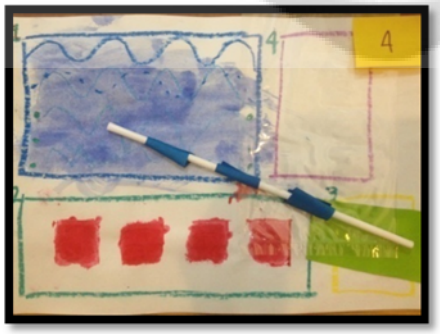	

กิจกรรมที่ 12 เรื่อง เรือกอและ

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
5	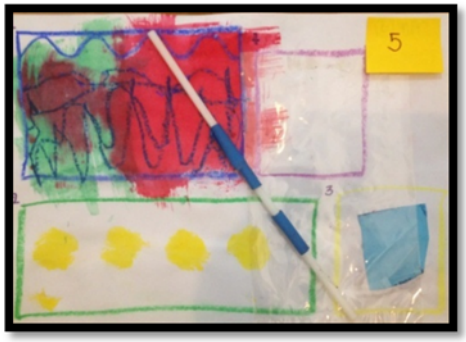	
6	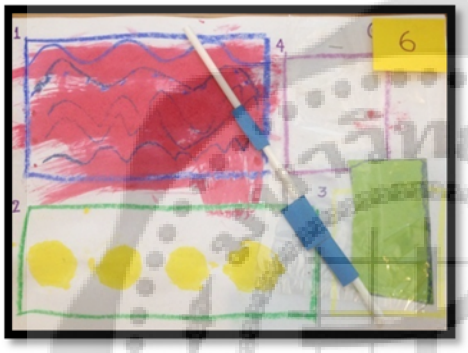	
7	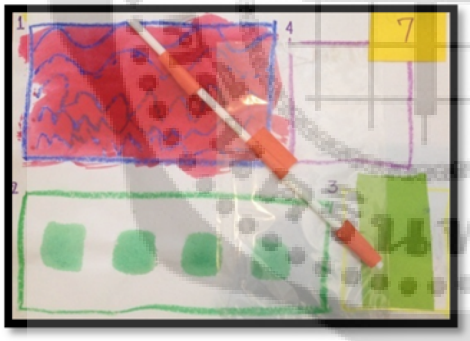	
8		

กิจกรรมที่ 12 เรื่อง เรือกอและ

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
9		
10		
11	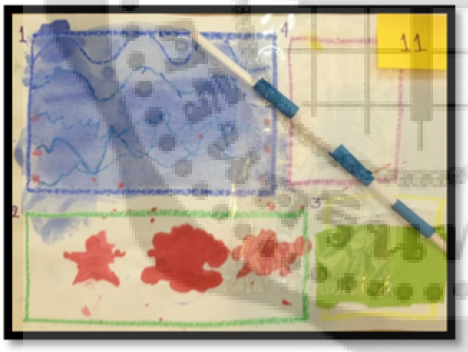	
12		

จากที่กล่าวมา การพัฒนาทักษะทางศิลปะโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้มีประสบการณ์ตรง ได้ใช้ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ที่หลากหลาย แตกต่างจากกิจกรรมสร้างสรรค์รูปแบบปกติในชั้นเรียนที่เด็กต้องทำงานศิลปะให้เสร็จสิ้นเป็นเรื่องเดียวชิ้นเดียว เช่น วาดภาพด้วยสีเทียน การเป่าสี การปะตัดภาพด้วยกระดาษสี เด็กต้องทำงานแยกเป็นชิ้นจึงขาดความต่อเนื่องและความสนใจต่อผลงาน โดยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้ บูรณาการระหว่างประเพณี และวัฒนธรรมไทย 4 ภาค เพื่อให้เด็กระดับปฐมวัยได้มีโอกาสรู้จักสถานที่ท่องเที่ยว รู้จักวัฒนธรรมหลากหลายอีกทั้งเป็นการปลูกฝังให้เด็กได้เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทยด้วย โดยแบ่งชุดกิจกรรมออกเป็น 4 ภาค และแต่ละภาคมี 3 กิจกรรม จะเป็นการเล่าเรื่องราว มีภาพและคลิปวีดีโอประกอบเพื่อช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ในแต่ละกิจกรรม และการเรียนการสอนที่เน้นทักษะ ขีด เขียน ระบายสี การปั้น การฉีก ปะ พับ การขยำ บิด การประดิษฐ์ ร้อยลูกปัด และ การพิมพ์ภาพ อันเป็นกิจกรรมที่จะช่วยพัฒนากล้ามเนื้อมือ การทำงานประสานสัมพันธ์กันร่วมกับสายตา ในการลงมือปฏิบัติการเรียนรู้ทักษะทางศิลปะใหม่ๆตามขั้นตอน ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ จึงส่งผลทำให้พัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยเพิ่มสูงขึ้น

8.อภิปรายผล

จากผลการศึกษาพบว่าทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย หลังการใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และอยู่ในระดับดีทุกทักษะโดยเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลองเป็นไปตามสมติฐานที่ตั้งไว้แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ส่งผลให้เด็กอนุบาลปีที่ 1 มีทักษะทางศิลปะสูงขึ้นซึ่งสามารถอภิปรายได้ดังนี้

8.1 ผลการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยโดยใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยกำหนด ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์โดยเนื้อหาการเรียนการสอนส่งเสริมให้เด็กรับรู้ถึงความงามทางสุนทรียศาสตร์และสนุกสนานไปกับกระบวนการหรือเทคนิควิธีการทางศิลปะและพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ประกอบด้วย การขีด เขียน ระบายสี การปั้น การฉีก ปะ พับการขยำ บิด การประดิษฐ์ ร้อยลูกปัด และ การพิมพ์ภาพ บูรณาการผ่านเรื่องราวประเพณีและวัฒนธรรมไทย 4 ภาค แต่ละภาคมี 3 กิจกรรม รวมเป็น 12 กิจกรรม เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มีพัฒนาการเฉลี่ย เพิ่มขึ้นจากก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ทั้งนี้เนื่องจาก การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นการจัดกิจกรรมที่เน้นภาคปฏิบัติโดยเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกประสบการณ์ในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เด็กได้ใช้กล้ามเนื้อมือ นิ้วมือ ฝ่ามือ และการประสานสัมพันธ์กันระหว่างมือและตา ในการหยิบ จับ วัสดุอุปกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับ วิรุณ ตั้งเจริญ (2526: 40) ได้กล่าวว่า การพัฒนาทักษะทางศิลปะ คือ ศิลปะที่เด็กแสดงออกตามสภาพความสนใจในการรับรู้ และความพร้อมของเด็กแต่ละคนโดยที่การแสดงออกนั้นจะแสดงออกด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง ผ่านวัสดุที่เหมาะสม และปรากฏเป็นผลงานศิลปะที่รับรู้ด้วยประสาทตา และสอดคล้องกับประเทิน มหาขันธ์ (จักรพงศ์ สุวรรณรัศมี. 2535: 4; อ้างอิงจาก ประเทิน มหาขันธ์. 2509) ได้ให้ความเห็นว่า พัฒนาการทางศิลปะคือ งานของเด็กที่เกิดขึ้นจากความสนใจ ความต้องการ และประสบการณ์ของเด็ก และอุบล ตู้จินดา (2532: 4) ได้กล่าวว่า พัฒนาการทางศิลปะคือ การสร้างสรรค์งานที่แสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิด เป็นการสำรวจตรวจสอบสิ่งต่าง ๆ ที่มาประกอบงานศิลปะชี้ให้เห็นถึงแบบแผนของความคิด และความรู้สึกส่วนตัวของแต่ละคน โดยเน้นความสนุกสนานเพลิดเพลิน ซึ่งทั้ง 12 กิจกรรม นั้นได้ส่งเสริมกระบวนการหรือเทคนิควิธีการทางศิลปะและพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย ประกอบด้วย การขีด เขียน ระบายสี การปั้น การฉีก ปะ พับการขยำ บิด การประดิษฐ์ ร้อยลูกปัด และ การพิมพ์ภาพ บูรณาการผ่านเรื่องราวประเพณีและวัฒนธรรมไทย 4 ภาคส่งเสริมการทำงานของกล้ามเนื้อมือ นิ้วมือ ฝ่ามือ ตามขั้นตอน ซึ่งส่งผลให้เพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อมือ และการพัฒนาทักษะทางศิลปะในการใช้มือ นิ้วมือให้ทำงานได้คล่องแคล่วขึ้นทำให้พัฒนาการของเด็กมีการเปลี่ยนแปลง และสามารถพัฒนาเด็กได้อย่างต่อเนื่อง ด้วยเหตุผลดังกล่าว การใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จึงส่งผลทำให้พัฒนาการทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยตลอด12 กิจกรรม ช่วง 6 สัปดาห์ มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มสูงขึ้นก่อนการจัดกิจกรรม

8.2 ผลการทดลองใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างและการเปลี่ยนแปลงของคะแนนการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยแยกเป็นรายด้านในแต่ละกิจกรรม พบว่า เด็กปฐมวัยมีการเปลี่ยนแปลงและความแตกต่างของคะแนนพัฒนาการทักษะทางศิลปะแยกเป็นรายด้านก่อนการทดลองและหลังการทดลอง นักเรียนมีการพัฒนาทักษะทางศิลปะเพิ่มขึ้นโดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ($\overline{X}$=24.70) คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.34% คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ($\overline{X}$ =28.52) คะแนน คิดเป็นร้อยละ 95.07% โดยมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 3.82 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 12.74% (t = 14.33) พบว่า ผลการพัฒนาทักษะทางศิลปะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นอนุบาล 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สามารถพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยให้พัฒนาในระดับสูงขึ้นอภิปรายได้ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 เรื่อง ร่มบ่อสร้าง ผู้วิจัยใช้การสังเกต จากสภาพจริงที่สามารถชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของพัฒนาการและความสามารถของเด็กแต่ละคน จึงช่วยให้เด็ก สามารถพัฒนาด้านการหยดสี การวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียน การใช้กรรไกรตัดไหมพรม การฉีกกระดาษ การออกแบบตกแต่ง ได้เร็วขึ้น ซึ่งในระยะแรกของการทดลอง จากการสังเกต การวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เด็กคนที่ 1,2,3,4,5,6 และ คนที่10ไม่สามารถวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ ผู้วิจัยต้องแนะนำด้วยการใช้จุด หรือวาดให้ดูเป็นตัวอย่างซึ่งสอดคล้องกับ พีระพงษ์ กุลพิศาล (2531: 32) ได้กล่าวถึง พัฒนาการทางศิลปะ พัฒนาการดังกล่าวจะดำเนินไปช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับพื้นฐานความสนใจ และความสามารถทางศิลปะประกอบกับสิ่งแวดล้อมและแรงจูงใจของแต่ละบุคคล พัฒนาการทางศิลปะจะมีลักษณะเป็นสากล เด็กยังคงใช้รูปเรขาคณิตเป็นสัญลักษณ์ แต่ก็พยายามปรับปรุงให้สอดคล้องกับประสบการณ์จริงมากขึ้น และจากการสังเกตเด็กคนที่ 2,3,6 และคนที่ 11 ไม่สามารถควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกตามขั้นตอนได้ เนื่องจากเด็กยังคุ้นเคยกับการจับพู่กันลากเส้นขีดเขียน ผู้วิจัยจึงแนะนำด้วยการจับมือเด็กให้ยกสูงขึ้นและให้ฝึกเขย่าข้อมือเบาๆ จนเด็กเกิดความมั่นใจในการทำเองซึ่งพฤติกรรมนี้สอดคล้องกับ อุบล ตู้จินดา (2532: 23) ได้เสนอแนวคิดการพัฒนาพฤติกรรมของเด็กทางศิลปะว่าเด็กจะแสดงออกโดยใช้มือป้าย หรือละเลงสิ่งเลอะเทอะ โคลน น้ำ แป้ง ฯลฯ หรือขีดเขียนเส้นที่ไม่เป็นรูปร่างโดยลากจากซ้ายไปขวา ขวามาซ้าย บนไปล่าง ถูไปถูมา หรือขีดเขียนเส้นที่ไม่เป็นรูปร่าง เด็กจะสนใจต่อการเคลื่อนไหวของมือเท่านั้น และจากการสังเกตเด็กคนที่ 1,5 และ คนที่ 6 ไม่สามารถใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออก จากกันได้เลย ผู้วิจัยต้องคอยช่วยแนะนำถึงวิธีการจับกรรไกร ขั้นตอนการใช้กรรไกร ซึ่งสอดคล้องกับ เกศินี นิสสัยเจริญ (2527: 5-6) ได้กล่าวถึงรูปแบบของกิจกรรมพัฒนาทักษะทางศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย กิจกรรมฉีก ปะ และตัดกระดาษ เป็นกิจกรรมสร้างและพัฒนาการควบคุมกล้ามเนื้อมือในการบังคับ เวลาตัด หรือฉีก สร้างความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาและเพื่อพัฒนาการใช้กรรไกร และควบคุมทิศทางจึงต้องมีการฝึกและทำซ้ำๆจนให้เกิดความเคยชิน กิจกรรมการออกแบบตกแต่งลวดลายบนร่ม จากการสังเกตเด็กส่วนใหญ่สามารถทำได้ดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีพัฒนาการทางศิลปะของเด็กของโลเวนเฟลด์และบริตเตน (Lowenfeld; & Brittain. 1987) ได้กล่าวถึงการออกแบบ ประสบการณ์ของเด็กจะทำให้การออกแบบดีขึ้น เป็นธรรมชาติขึ้นรู้จักการวางหน้าที่ของวัตถุต่าง ๆ

หลังการทดลอง ผู้วิจัยได้แนะนำและสาธิตการใช้อุปกรณ์และเทคนิคทางศิลปะให้เด็กได้ดูและทดลองทำตามเด็กเกิดความมั่นใจมากขึ้น ในการลงมือกระทำ ทำให้เด็กได้ฝึกฝนการใช้มือและนิ้วมือ มีความคล่องแคล่วเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น จึงส่งผลทำให้เด็กส่วนใหญ่ระดับเกณฑ์การประเมินดียกเว้นเด็กคนที่ 6 ระดับเกณฑ์การประเมิน พอใช้ เนื่องจากครูประจำชั้นแจ้งมาว่าเด็กมีพัฒนาการทางกล้ามเนื้อมือไม่ค่อยแข็งแรง สรุปแล้วกลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยพัฒนาการทักษะทางศิลปะหลังการทดลอง ในกิจกรรมที่ 1 ร่มบ่อสร้างเพิ่มสูงขึ้น

กิจกรรมที่ 2 เรื่อง กะเหรี่ยงคอยาว ผู้วิจัยใช้การสังเกต จากสภาพจริงที่สามารถชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของพัฒนาการและความสามารถของเด็กแต่ละคน จึงช่วยให้เด็ก สามารถพัฒนาด้านการใช้สีเทียนวาดอวัยวะทั้ง 5 ส่วนประกอบบนใบหน้า การปั้นแป้งโดว์เป็นเส้นยาว การฉีกกระดาษตามรอยเส้น การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ การร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพ ซึ่งในระยะแรกของการทดลอง จากการสังเกต การใช้สีเทียนวาดอวัยวะทั้ง 5 ส่วนประกอบบนใบหน้าของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เด็กคนที่ 4,6,7,8 และ คนที่ 10 ไม่สามารถใช้สีเทียนวาดส่วนประกอบของใบหน้า ตา คิ้ว จมูก ปาก หูได้ถึง 5อวัยวะ ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีพัฒนาการทางศิลปะของเด็กของโลเวนเฟลด์ และบริตเตน (Lowenfeld; & Brittain. 1987) ได้กล่าวถึง ขั้นเริ่มขีดเขียน (Pre-Schematic Stage) (4-7 ปี) เป็นระยะเริ่มต้นการขีดเขียนภาพ อย่างมีความหมาย การขีดเขียนจะปรากฏเป็นรูปร่างขึ้น สัมพันธ์กับความจริงของโลกภายนอก มากขึ้น มีความหมายกับเด็กมากขึ้น ซึ่งจะสังเกตได้จากคนที่วาดอาจเป็น พ่อ แม่ พี่ น้อง ตุ๊กตาที่รัก จากผลงานที่ผู้วิจัยสังเกตเด็กจะบอกเล่าว่าเส้นตรงนี้หมายถึง ปาก วงกลมนี้คือหู การขีดเขียนภาพอวัยวะตามกำหนดดังกล่าวมีความหมายและเด็กไม่สามารถวาดได้ครบได้ได้ถึง 5 อวัยวะในเวลาที่กำหนด และจากการสังเกตเด็กคนที่ 2,7,8 และคนที่ 10 ไม่สามารถพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยได้ 1 ทบตามแบบและไม่สามารถพับมุมกระดาษตรงกันและกรีดเป็นรอยพับได้เรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่ง ภายในเวลา 5 นาที ผู้วิจัยต้องแนะนำวิธีการพับและให้เด็กค่อยๆสังเกตและทำตามซึ่งสอดคล้องกับ เกศินี นิสสัยเจริญ (2527: 5-6) ได้กล่าวถึงรูปแบบของกิจกรรมพัฒนาทักษะทางศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย งานพับกระดาษ เป็นการประดิษฐ์กระดาษที่ต้องอาศัยการทำงานประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อตา จึงต้องใช้เวลาในการฝึกทักษะทำซ้ำๆในการฝึกทักษะในด้านนี้ ส่วนทักษะการฉีกกระดาษตามรอยเส้น เด็กคนที่ 5,8 และคนที่ 10 ไม่สามารถฉีกกระดาษตามรอยเส้นที่ครูกำหนดได้ภายในเวลา 5 นาทีและฉีกกระดาษห่างจากรอยเส้นที่กำหนดเกิน 0.5 เซนติเมตร และทักษะการร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพ เด็กคนที่ 2,6 และคนที่ 8 ไม่สามารถร้อยเชือกตามรอยเจาะของรูปภาพบนกระดาษแข็งได้ครบ 5 เส้นภายในเวลา 10 นาที ผู้วิจัยจึงต้องแนะนำวิธีการร้อยเชือกและแนะนำให้ฝึกการสังเกตในเรื่องของทิศทาง

หลังการทดลอง ผู้วิจัยได้แนะนำและสาธิตการใช้อุปกรณ์และเทคนิคทางศิลปะให้เด็กได้ดูและทดลองทำตามเด็กเกิดความมั่นใจมากขึ้น ในการลงมือกระทำ ทำให้เด็กได้ฝึกฝนการใช้มือและนิ้วมือ มีความคล่องแคล่วเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น จึงส่งผลทำให้เด็กทั้งหมดมีระดับเกณฑ์การประเมิน ดี สรุปแล้วกลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยพัฒนาการทักษะทางศิลปะหลังการทดลอง ในกิจกรรมที่ 2 เรื่อง กะเหรี่ยงคอยาว เพิ่มสูงขึ้น

กิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลอยโคม ผู้วิจัยใช้การสังเกต จากสภาพจริงที่สามารถชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของพัฒนาการและความสามารถของเด็กแต่ละคน จึงช่วยให้เด็ก สามารถพัฒนาทักษะการใช้ด้านข้างของสีเทียนลากเป็นเส้นตรง การวาดภาพสี่เหลี่ยม การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม การม้วนกระดาษ การขยำกระดาษเป็นก้อนกลม ซึ่งในระยะแรกของการทดลอง จากการสังเกต การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เด็กคนที่ 1,2 และ คนที่ 6 ไม่สามารถตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยมที่เด็กวาดขึ้นได้ภายในเวลา 5 นาที ผู้วิจัยต้องแนะนำและฝึกทักษะการทำงานประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อตาและมือ จึงต้องใช้เวลาในการฝึกทักษะทำซ้ำๆในการฝึกทักษะในด้านนี้ และทักษะการวาดภาพสี่เหลี่ยม พบว่า เด็กคนที่ 2 ไม่สามารถวาดภาพสี่เหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ ผู้วิจัยจึงแนะนำด้วยการใช้จุดและนิ้วชี้ให้เด็กคนที่ 2 สังเกตและลากเส้นตาม ซึ่งสอดคล้องกับ โบรแมน (หรรษา นิลวิเชียร. 2535: 184; อ้างอิงจาก Broman. 1982) ได้เสนอทักษะทางศิลปศึกษาของเด็กเล็ก ก่อนเข้าชั้นเรียนประถมศึกษาปีที่หนึ่ง ดังนี้คือ เด็กสามารถลอกแบบสี่เหลี่ยม วงกลม รูปไข่ สี่เหลี่ยมผืนผ้า และเส้นได้ทักษะในการวาดรูปทรงต่างๆเหล่านี้จึงมีสอดแทรกในทุกๆกิจกรรมเพื่อให้ฝึกในการทำซ้ำเพื่อให้เกิดความเคยชิน ในกิจกรรมนี้จากการสังเกต และดูจากคะแนนการปฏิบัติ ทักษะการขยำกระดาษเป็นก้อนกลม เด็กทุกคนทำได้ดีมาก

หลังการทดลอง ผู้วิจัยได้แนะนำและสาธิตการใช้อุปกรณ์และเทคนิคทางศิลปะให้เด็กได้ดูและทดลองทำตามเด็กเกิดความมั่นใจมากขึ้น ในการลงมือกระทำ ทำให้เด็กได้ฝึกฝนการใช้มือและนิ้วมือ มีความคล่องแคล่วเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น จึงส่งผลทำให้เด็กทั้งหมดมีระดับเกณฑ์การประเมิน ดี สรุปแล้วกลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยพัฒนาการทักษะทางศิลปะหลังการทดลอง ในกิจกรรมที่ 3 เรื่อง ลอยโคม เพิ่มสูงขึ้น

กิจกรรมที่ 4 เรื่อง ทุ่งกุลาร้องไห้ ผู้วิจัยใช้การสังเกต จากสภาพจริงที่สามารถชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของพัฒนาการและความสามารถของเด็กแต่ละคน จึงช่วยให้เด็ก สามารถพัฒนาทักษะการใช้ฟองน้ำระบายสี การเขียนภาพด้วยนิ้วมือ การประดิษฐ์ผลงานโดยใช้เมล็ดข้าว การปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตประกอบเป็นรูปภาพ และการขยำกระดาษเป็นก้อนกลม ซึ่งในระยะแรกของการทดลอง จากการสังเกตทักษะ การปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตประกอบเป็นรูปภาพ พบว่า เด็กคนที่ 2 และ คนที่ 3 ไม่สามารถปะกระดาษรูปทรงเรขาคณิตทากาวติดลงบนกระดาษที่เตรียมให้ได้เลย ผู้วิจัยต้องแนะนำให้สังเกตภาพของหุ่นไล่กา ว่ารูปทรงใดมีรูปร่างคล้ายกับหมวก หน้า และเสื้อ และควรวางตามลำดับอย่างไร ซึ่งสอดคล้องกับ โลเวนเฟลด์และบริตเตน.(Lowenfeld; & Briltain. 1987) ได้จัดระบบพัฒนาการศิลปะของเด็กปฐมวัย ไว้ว่าใช้รูปร่างเรขาคณิตในการสื่อความหมายสิ่งที่ตนวาด พิจารณาจัดวางวัตถุและ เริ่มใส่ใจเรื่องขนาดของวัตถุที่วาด ในกิจกรรมนี้จากการสังเกต และดูจากคะแนนการปฏิบัติ ทักษะการขยำกระดาษเป็นก้อนกลม 4 ก้อนในเวลา 5 นาที เด็กทุกคนทำได้ดีมาก

และการเขียนภาพด้วยนิ้วมือโดยลากเส้นบนลงล่างใช้สี 3 สีบนกระดาษโดยอิสระ เด็กส่วนใหญ่จะไม่มั่นใจในช่วงแรกเพราะกลัวมือเลอะแต่เมื่อได้ลงมือปฏิบัติส่วนใหญ่ทำได้ดีมากและสนุกกับการฝึกทักษะนี้ ซึ่งสอดคล้องกับ เกศินี นิสสัยเจริญ (2527: 5-6) ได้กล่าวถึงรูปแบบของกิจกรรมพัฒนาทักษะทางศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย กิจกรรมวาดภาพระบายสี การเล่นกับสีแบบต่างๆ กิจกรรมวาดภาพระบายสีนั้นเด็กจะสนุกสนานกับ การเล่นกับสีแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการทับสี การเป่าสี การละเลงสีด้วยนิ้วมือ จุดมุ่งหมายของกิจกรรมวาดภาพระบายสี เพื่อช่วยพัฒนาการทำงานของประสาทสัมผัสกับกล้ามเนื้อ เพื่อส่งเสริมให้เด็กรู้จักการทำงานด้วยมือ การใช้นิ้ว

หลังการทดลอง ผู้วิจัยได้แนะนำและสาธิตการใช้อุปกรณ์และเทคนิคทางศิลปะให้เด็กได้ดูและทดลองทำตามเด็กเกิดความมั่นใจมากขึ้น ในการลงมือกระทำ ทำให้เด็กได้ฝึกฝนการใช้มือและนิ้วมือ มีความคล่องแคล่วเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น จึงส่งผลทำให้เด็กทั้งหมดมีระดับเกณฑ์การประเมิน ดี สรุปแล้วกลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยพัฒนาการทักษะทางศิลปะหลังการทดลอง ในกิจกรรมที่ 4 เรื่อง ทุ่งกุลาร้องไห้ เพิ่มสูงขึ้น

กิจกรรมที่ 5 เรื่อง ผีตาโขน ผู้วิจัยใช้การสังเกต จากสภาพจริงที่สามารถชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของพัฒนาการและความสามารถของเด็กแต่ละคน จึงช่วยให้เด็ก สามารถพัฒนาทักษะการพิมพ์ภาพโดยใช้นิ้วมือ การฉีกกระดาษเป็นรูปสี่เหลี่ยม การทากาวและปะกระดาษติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้ การสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้อย่างน้อย 4 แบบ การร้อยเชือกผ่านรูที่เจาะบนกระดาษแข็ง ซึ่งในระยะแรกของการทดลอง จากการสังเกตทักษะ การทากาวและปะกระดาษติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันโดยให้อยู่ในขอบเขตรูปทรงต่างๆภายในเวลา 20 นาที พบว่า เด็กคนที่ 4 และ คนที่ 5 ไม่สามารถปะกระดาษสีและทากาวติดลงบนกระดาษที่มีพื้นที่แตกต่างกันได้เลยหรือปะโดยออกนอกเส้นขอบเขตรูปทรงต่างๆหมดทุกช่อง ผู้วิจัยต้องคอยแนะนำให้สังเกตในการกะขนาดของกระดาษว่าเล็กหรือใหญ่ และควรวางในพื้นที่ใดเพื่อไม่ให้ออกนอกพื้นที่ ซึ่งการฝึกทักษะนี้สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2536: 38– 40) กล่าวถึงทักษะในการใช้กล้ามเนื้อมือ วัย 4 – 5 ปี เด็กจะมีความสามารถในการใช้ทักษะกล้ามเนื้อมือ ดังนี้ สามารถกะขนาดรูปร่าง ของสิ่งของรู้ว่าอะไรเล็กหรือใหญ่ และสอดคล้องกับ โลเวนเฟลด์และบริตเตน (Lowenfeld; & Briltain. 1987) ได้จัดระบบพัฒนาการศิลปะของเด็กปฐมวัย ไว้ว่า บางครั้งคาดว่าเด็กวาดขนาดของวัตถุให้เหมาะกับเนื้อที่ๆ มีอยู่ และจากการสังเกตการฝึกทักษะ การฉีกกระดาษเป็นรูปสี่เหลี่ยม เด็กคนที่ 8 ไม่สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยมได้เลยผู้วิจัยจึงแนะนำเทคนิคและวิธีการจับกระดาษและการฉีก และให้ฝึกซ้ำๆจนเกิดความมั่นใจและเคยชิน ซึ่งจุดมุ่งหมายการฝึกทักษะนี้สอดคล้องกับ เกศินี นิสสัยเจริญ (2527: 5-6) ได้กล่าวถึงรูปแบบของกิจกรรมพัฒนาทักษะทางศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย จุดมุ่งหมายของกิจกรรม ฉีก ปะ และตัดกระดาษ

เพื่อสร้างและพัฒนาการควบคุมกล้ามเนื้อมือในการบังคับ เวลาตัด หรือฉีก สร้างความสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ในกิจกรรมนี้จากการสังเกต และดูจากคะแนนการปฏิบัติ ทักษะการประดิษฐ์จากเศษวัสดุโดยสามารถจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันได้ อย่างน้อย 4 แบบภายในเวลา 5 นาที เด็กทุกคนทำได้ดีมาก การฝึกทักษะนี้สอดคล้องกับ เกศินี นิสสัยเจริญ (2527: 5-6) ได้กล่าวถึงรูปแบบของกิจกรรมพัฒนาทักษะทางศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย งานประดิษฐ์เศษวัสดุ เป็นการรวบรวมเศษวัสดุมาประดิษฐ์ตามแบบอย่าง หรือความคิดอิสระและใช้วัสดุอื่นๆ ในการประกอบตกแต่งเพิ่มเติม เพื่อให้งานออกมาสมบูรณ์ และการฝึกทักษะจำแนกรูปทรงที่แตกต่างกันสอดคล้องกับ แบรนด์ (พนิดา ชาตยาภา. 2544: 33; อ้างอิงจาก Brand. 1975: 226-229) กล่าวถึง แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะทางศิลปะให้ความรู้ในด้านศิลปะ เช่น เรื่องสี ขนาด และรูปร่างแก่เด็ก สอดคล้องกับ โบรแมน (หรรษา นิลวิเชียร. 2535: 184; อ้างอิงจาก Broman. 1982) ได้เสนอทักษะทางศิลปศึกษาของเด็กเล็ก ก่อนเข้าชั้นเรียนประถมศึกษาปีที่หนึ่ง ดังนี้คือ เด็กสามารถแยกสิ่งของตามลักษณะของสี

หลังการทดลอง ผู้วิจัยได้แนะนำและสาธิตการใช้อุปกรณ์และเทคนิคทางศิลปะให้เด็กได้ดูและทดลองทำตามเด็กเกิดความมั่นใจมากขึ้น ในการลงมือกระทำ ทำให้เด็กได้ฝึกฝนการใช้มือและนิ้วมือ มีความคล่องแคล่วเพิ่มมากขึ้น ผู้วิจัยมีบทบาทในการสังเกตความสามารถในการใช้มือและนิ้วมือในขณะที่เด็กทำกิจกรรม ทำให้ผู้วิจัยสามารถมองเห็นพัฒนาการของเด็กแต่ละคน และถ้าพบว่าเด็กคนไหนมีปัญหาในด้านความยืดหยุ่นของมือและนิ้วมือ หรือไม่เข้าใจขั้นตอนเทคนิควิธีการ ผู้วิจัยจะเข้าไปแนะนำวิธีการพร้อมกับกระตุ้นให้เด็กทำกิจกรรม สามารถทำให้ผู้วิจัยเห็นพัฒนาการของเด็กได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้วิจัยสามารถที่จะนำมาแก้ไขปรับปรุงพัฒนาได้ทันที จึงส่งผลทำให้เด็กทั้งหมดมีระดับเกณฑ์การประเมิน ดี สรุปแล้วกลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยพัฒนาการทักษะทางศิลปะหลังการทดลอง ในกิจกรรมที่ 5 เรื่อง ผีตาโขน เพิ่มสูงขึ้น

กิจกรรมที่ 6 เรื่อง อุทยานแห่งชาติผาแต้ม ผู้วิจัยใช้การสังเกต จากสภาพจริงที่สามารถชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของพัฒนาการและความสามารถของเด็กแต่ละคน จึงช่วยให้เด็ก สามารถพัฒนาทักษะการใช้ฟองน้ำระบายสีผสมกัน การปั้นแป้งโดว์คลึงเป็นเส้นยาว การวาดภาพวงกลม การใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปวงกลมให้ขาดจากกันได้ การขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมจนเต็ม จากการสังเกตทักษะการใช้กรรไกรปลายมนตัดรูปวงกลมให้ขาดจากกันได้ พบว่า เด็กคนที่ 4 ไม่สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดเป็นรูปวงกลมให้ขาดออกจากกันได้เลย ผู้วิจัยจึงต้องแนะนำวิธีการจับกรรไกรที่ถูกต้อง การสังเกตเส้นวงกลม การหมุนข้อมือให้สัมพันธ์กับการตัดรอบรูปวงกลม การฝึกทักษะนี้สอดคล้องกับแนวคิดของโบรแมน (หรรษา นิลวิเชียร. 2535: 184; อ้างอิงจาก Broman. 1982) ได้เสนอทักษะทางศิลปศึกษาของเด็กเล็ก ก่อนเข้าชั้นเรียนประถมศึกษาปีที่หนึ่ง ดังนี้คือ เด็กสามารถใช้กรรไกรตัดกระดาษได้ และสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการ

ประถมศึกษาแห่งชาติ (2536: 38– 40) กล่าวถึง ทักษะในการใช้กล้ามเนื้อมือ ไว้ดังนี้ เด็กวัย 4 – 5 ปี เด็กจะมีความคล่องในการใช้กรรไกรตัดกระดาษเป็นรูป ? O ซึ่งทักษะเหล่านี้ต้องมีการฝึกฝนและทำซ้ำๆจนเกิดความชำนาญ จากการสังเกตทักษะการใช้ฟองน้ำระบายสีผสมกัน เด็กส่วนใหญ่ยังทำไม่ค่อยได้อาจเป็นเพราะขนาดฟองน้ำที่ยาวเกินไปทำให้ควบคุมมือในการระบายสีลำบากและเด็กกลัวมือเลอะสี ผู้วิจัยจึงนำปัญหานี้มาศึกษาและปรับปรุงแก้ไขขนาดของฟองน้ำใหม่ในการทดลองครั้งต่อไป ในกิจกรรมนี้จากการสังเกต และดูจากคะแนนการปฏิบัติ ทักษะการขยำกระดาษเป็นก้อนกลมและทากาวติดลงบนรูปวงกลมจนเต็ม เด็กทุกคนทำได้ดีมาก

หลังการทดลอง ผู้วิจัยได้แนะนำและสาธิตการใช้อุปกรณ์และเทคนิคทางศิลปะให้เด็กได้ดูและทดลองทำตามเด็กเกิดความมั่นใจมากขึ้น ในการลงมือกระทำ ทำให้เด็กได้ฝึกฝนการใช้มือและนิ้วมือ มีความคล่องแคล่วเพิ่มมากขึ้น ความถูกต้องและความสามารถในการควบคุมมือของกลุ่มตัวอย่างมีพัฒนาการด้านทักษะต่างๆดีขึ้น มีกล้ามเนื้อที่ดีขึ้น และมีความสามารถในการควบคุมในแต่ละกิจกรรมเพิ่มสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรม ในช่วงสัปดาห์แรกของการจัดกิจกรรมเด็กยังไม่สามารถใช้มือหยิบ จับ วัสดุอุปกรณ์ หรือเทคนิคต่างๆได้ดีเท่าที่ควร เช่น การวาดภาพสามเหลี่ยม สี่เหลี่ยมด้วยสีเทียน การใช้กรรไกรตัดไหมพรม การฉีก การปะกระดาษ การควบคุมมือในการหยดสี ทักษะการร้อยเชือก การพับกระดาษทบครึ่ง กิจกรรมนี้ผ่านมาครึ่งทางแล้วจึงเห็นได้ชัดว่า มีการพัฒนาทักษะทางศิลปะในด้านต่างๆดีขึ้นตามลำดับ การควบคุมการทำงานของมือ นิ้วมือได้ถูกต้องและดีขึ้นตามลำดับ จึงส่งผลทำให้เด็กทั้งหมดมีระดับเกณฑ์การประเมิน ดี สรุปแล้วกลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยพัฒนาการทักษะทางศิลปะหลังการทดลอง ในกิจกรรมที่ 6 เรื่อง อุทยานแห่งชาติผาแต้ม เพิ่มสูงขึ้น

กิจกรรมที่ 7 เรื่อง พระบรมมหาราชวัง ผู้วิจัยใช้การสังเกต จากสภาพจริงที่สามารถชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของพัฒนาการและความสามารถของเด็กแต่ละคน จึงช่วยให้เด็ก สามารถพัฒนาทักษะการจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยไม่ออกนอกขอบเขตปะปนกัน การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น การลากเส้นแนวตั้ง แนวนอนและเส้นเฉียงด้วยสีเทียน การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นเล็กๆคล้ายรูปสี่เหลี่ยม การปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่ที่กำหนด จากการสังเกตทักษะ การฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นเล็กๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยม พบว่าเด็กคนที่ 6 และ คนที่ 10 สามารถฉีกกระดาษให้ขาดจากกันเป็นชิ้นๆ คล้ายรูปสี่เหลี่ยมโดยไม่กำหนดว่าจะมีขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ ได้อย่างน้อย 3 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาที จากที่กำหนดว่า ได้อย่างน้อย 5 ชิ้น ภายในเวลา 10 นาที ผู้วิจัยจึงแนะนำเทคนิควิธีการจับกระดาษและฉีกกระดาษให้ดูเป็นตัวอย่างและให้เด็กฝึกทำซ้ำๆจนเกิดความมั่นใจและชำนาญ การฝึกทักษะนี้สอดคล้องกับ เกศินี นิสสัยเจริญ. (2527: 5-6) ได้กล่าวถึงรูปแบบของกิจกรรมพัฒนาทักษะทางศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย กิจกรรมฉีก ปะ

และตัดกระดาษ เป็นกิจกรรมที่ใช้กระดาษต่างๆ มาฉีก ตัด และนำมาติดบนกระดาษทำให้เป็นภาพ ฉีกกระดาษเป็นรูปเรขาคณิต เช่น สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม ฯลฯ และทักษะนี้สอดคล้องกับ โบรแมน (หรรษา นิลวิเชียร. 2535: 184; อ้างอิงจาก Broman. 1982) ได้เสนอทักษะทางศิลปศึกษาของเด็กเล็กก่อนเข้าชั้นเรียนประถมศึกษาปีที่หนึ่ง ดังนี้คือ เด็กสามารถทำภาพปะติด (Collages) จากวัสดุต่าง ๆ ได้ จากการสังเกตทักษะการจับพู่กันระบายสีในพื้นที่ที่กำหนดโดยไม่ออกนอกขอบเขตปะปนกัน เด็กส่วนใหญ่ยังทำไม่ค่อยได้ เด็กอาจจะยังไม่ค่อยคุ้นชินกับการจับพู่กันและใช้ในช่วงแรก บวกกับการควบคุมมือในการระบายสีในพื้นที่ที่กำหนด ซึ่งการฝึกทักษะนี้สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2536: 38– 40) กล่าวถึง ทักษะในการใช้กล้ามเนื้อมือ ไว้ดังนี้วัย 3 – 4 ปี เป็นวัยที่เด็กเริ่มเข้าโรงเรียน เด็กในวัยนี้มีความสามารถดังนี้ คือ จับดินสอได้ถูกต้อง ระบายสีได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1 – 2 เซนติเมตร ในกิจกรรมนี้จากการสังเกต และดูจากคะแนนการปฏิบัติทักษะการปะกระดาษติดลงบนภาพโดยอยู่ในขอบเขตพื้นที่ที่กำหนด เด็กส่วนใหญ่ทำได้ดีมาก

หลังการทดลอง ผู้วิจัยได้แนะนำและสาธิตการใช้อุปกรณ์และเทคนิคทางศิลปะให้เด็กได้ดูและทดลองทำตามเด็กเกิดความมั่นใจมากขึ้น ในการลงมือกระทำ ทำให้เด็กได้ฝึกฝนการใช้มือและนิ้วมือ มีความคล่องแคล่วเพิ่มมากขึ้น ผู้วิจัยมีบทบาทในการสังเกตความสามารถในการใช้มือและนิ้วมือในขณะที่เด็กทำกิจกรรม ทำให้ผู้วิจัยสามารถมองเห็นพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ถ้าพบว่าเด็กคนไหนมีปัญหาในด้านความยืดหยุ่นของมือและนิ้วมือ หรือไม่เข้าใจขั้นตอนเทคนิควิธีการ ผู้วิจัยจะเข้าไปแนะนำวิธีการพร้อมกับกระตุ้นให้เด็กทำกิจกรรม สามารถทำให้ผู้วิจัยเห็นพัฒนาการของเด็กได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้วิจัยสามารถที่จะนำมาแก้ไขปรับปรุงพัฒนาได้ทันที จึงส่งผลทำให้เด็กทั้งหมดมีระดับเกณฑ์การประเมิน ดี สรุปแล้วกลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยพัฒนาการทักษะทางศิลปะหลังการทดลอง ในกิจกรรมที่ 7 เรื่องพระบรมมหาราชวังเพิ่มสูงขึ้น

กิจกรรมที่ 8 เรื่อง ตลาดน้ำอัมพวา ผู้วิจัยใช้การสังเกต จากสภาพจริงที่สามารถชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของพัฒนาการและความสามารถของเด็กแต่ละคน จึงช่วยให้เด็ก สามารถพัฒนาทักษะการใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้ การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ การวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลอง การระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร การพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่งได้ จากการสังเกตการระบายสีเทียนได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตร พบว่า เด็กคนที่ 4,5 และ คนที่ 11 สามารถระบายสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปเกิน1-2 เซนติเมตร ผู้วิจัยจึงแนะนำและฝึกทักษะในการระบายสีให้อยู่ในพื้นที่ที่กำหนด โดยเริ่มจากให้พื้นที่ที่ใหญ่ขึ้นและค่อยๆกำหนดพื้นที่ในการระบายสีให้เล็กลง คำพูดในการให้ระบายสีจะไม่ใช่คำสั่งแต่เป็นการพูดเชิงให้กำลังใจและให้เด็กพยายามควบคุมมือในการระบายสีให้อยู่ในพื้นที่ ซึ่งทักษะนี้สอดคล้องกับ สำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วย

การศึกษาฯ สหประชาชาติ (2539: 23 – 27) ได้กล่าวถึง ทักษะในการใช้กล้ามเนื้อมือ วัย 3 – 4 ปี เป็นวัยที่เด็กเริ่มเข้าโรงเรียน เด็กในวัยนี้มีความสามารถดังนี้ คือ สามารถระบายสีได้โดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1 – 2 เซนติเมตร จากการสังเกตการฝึกทักษะการวาดภาพผลไม้จากรูปทรงวงกลมโดยการสังเกตจากผลไม้จำลอง เด็กยังต้องการคำแนะนำในการทำ เด็กเข้าใจว่าผลไม้ชนิดนี้คืออะไรแต่ไม่สามารถสื่อเป็นภาพออกมาได้ แต่ถ้าหากผู้วิจัยเริ่มวาดให้ดูบนกระดาษเป็นตัวอย่าง เช่น วงกลม เมื่อเติมเส้นตรงขีดรอบๆก็จะเป็นเงาะ หรือ วงกลมเมื่อเติม วงกลมเล็กๆด้านบนและขีดเส้นตรงขึ้นไปเป็นจุกก็จะเป็นรูปมังคุด เป็นต้น ซึ่งการฝึกทักษะนี้สอดคล้องกับ เกศินี นิสสัยเจริญ (2527: 5-6) ได้กล่าวถึงรูปแบบของกิจกรรมพัฒนาทักษะทางศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย จุดมุ่งหมายของกิจกรรมวาดภาพระบายสี ช่วยกระตุ้นการแสดงออกและความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ และส่งเสริมให้เด็กกล้าแสดงออกอย่างเชื่อมั่นในตนเอง และทักษะการการพับกระดาษทบครึ่งแล้วกรีดเป็นรอยเรียบร้อยตามแนวแบ่งครึ่งผู้วิจัยยังต้องแนะนำในการทำกิจกรรมนี้อยู่บ้าง ในกิจกรรมนี้จากการสังเกต และดูจากคะแนนการปฏิบัติ ทักษะการใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่น เด็กส่วนใหญ่ทำได้ดีมาก

หลังการทดลอง ผู้วิจัยได้แนะนำและสาธิตการใช้อุปกรณ์และเทคนิคทางศิลปะให้เด็กได้ดูและทดลองทำตามเด็กเกิดความมั่นใจมากขึ้น ในการลงมือกระทำ ทำให้เด็กได้ฝึกฝนการใช้มือและนิ้วมือ มีความคล่องแคล่วเพิ่มมากขึ้น ความถูกต้องและความสามารถในการควบคุมมือของกลุ่มตัวอย่างมีพัฒนาการด้านทักษะต่างๆดีขึ้น มีกล้ามเนื้อที่ดีขึ้น และมีความสามารถในการควบคุมในแต่ละกิจกรรมเพิ่มสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรม มีการพัฒนาทักษะทางศิลปะในด้านต่างๆดีขึ้นตามลำดับ การควบคุมการทำงานของมือ นิ้วมือได้ถูกต้องและดีขึ้นตามลำดับ จึงส่งผลทำให้เด็กทั้งหมดมีระดับเกณฑ์การประเมิน ดี สรุปแล้วกลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยพัฒนาการทักษะทางศิลปะหลังการทดลอง กิจกรรมที่ 8 เรื่อง ตลาดน้ำอัมพวา เพิ่มสูงขึ้น

กิจกรรมที่ 9 เรื่อง สะพานข้ามแม่น้ำแคว ผู้วิจัยใช้การสังเกต จากสภาพจริงที่สามารถชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของพัฒนาการและความสามารถของเด็กแต่ละคน จึงช่วยให้เด็ก สามารถพัฒนาทักษะ การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์และผสมสีเข้าด้วยกัน การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียง และเส้นโค้ง การรู้จักลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน การประดิษฐ์โดยการเลียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีมและการพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นโดยดูความสม่ำเสมอของสีของการกดแม่พิมพ์ จากการสังเกต การระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง เส้นเฉียงและเส้นโค้งพบว่า เด็กคนที่ 6 และ คนที่ 8 ไม่สามารถระบายสีด้วยด้านข้างของสีเทียนโดยวางราบกับกระดาษแล้วลากเป็นเส้นตรง ,เส้นเฉียง,เส้นโค้ง ตามขั้นตอนได้ เนื่องจากกล้ามเนื้อนิ้วชี้และนิ้วโป้งที่ต้องจับสีวางราบกับกระดาษไม่มีแรงในการกด และทักษะในการลากเส้น ตรงและเฉียง สามารถลาก

ได้บ้างถ้ามีคนคอยแนะนำแต่เส้นโค้งไม่สามารถใช้ข้อมือในการลากเส้นดังกล่าวได้ ผู้วิจัยจึงแนะนำให้วาดเส้นโค้งตามเส้นประที่กำหนด และค่อยๆลดจำนวนเส้นประลง หลังจากนั้นให้เด็กฝึกทักษะนี้ซ้ำๆ จนกว่าจะเกิดความเคยชิน การฝึกทักษะนี้สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536: 38– 40) กล่าวถึง ทักษะในการใช้กล้ามเนื้อมือ เด็กวัย 3 – 4 ปี เป็นวัยที่เด็กเริ่มเข้าโรงเรียน เด็กในวัยนี้มีความสามารถดังนี้ คือ สามารถเลียนแบบเขียนเส้นต่าง ๆ ได้ เช่น → ↙ ↘ ← และสามารถเขียนเส้น (ตามรอยประ) จากการสังเกตการฝึกทักษะการพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้นโดยดูความสม่ำเสมอของสีของการกดแม่พิมพ์ ผู้วิจัยต้องแนะนำในการทำกิจกรรมนี้ เพราะเด็กไม่มั่นใจว่าควรกดแม่พิมพ์ในตำแหน่งใด หรือควรทำอย่างไรเมื่อมีการแนะนำเทคนิควิธีการจึงทำให้เด็กเกิดความเข้าใจและมั่นใจในการฝึกทักษะนี้มากขึ้น การฝึกทักษะนี้สอดคล้องกับ เกศินี นิสสัยเจริญ (2527: 5-6) ได้กล่าวถึงรูปแบบของกิจกรรมพัฒนาทักษะทางศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย การพิมพ์ เป็นกิจกรรมที่ฝึกการวางแผนและการออกแบบ ในกิจกรรมนี้จากการสังเกต และดูจากคะแนนการปฏิบัติ ทักษะการรู้จักลงน้ำหนักเข้มและเบาด้วยเส้นที่ลากจากด้านข้างของสีเทียน และทักษะการประดิษฐ์โดยการเลียนแบบการทำสะพานด้วยไม้ไอศกรีม เด็กส่วนใหญ่ทำได้ดีมาก

หลังการทดลอง ผู้วิจัยได้แนะนำและสาธิตการใช้อุปกรณ์และเทคนิคทางศิลปะให้เด็กได้ดูและทดลองทำตามเด็กเกิดความมั่นใจมากขึ้น ในการลงมือกระทำ ทำให้เด็กได้ฝึกฝนการใช้มือและนิ้วมือ มีความคล่องแคล่วเพิ่มมากขึ้น ความถูกต้องและความสามารถในการควบคุมมือของกลุ่มตัวอย่างมีพัฒนาการด้านทักษะต่างๆ ดีขึ้น มีกล้ามเนื้อที่ดีขึ้น และมีความสามารถในการควบคุมในแต่ละกิจกรรมเพิ่มสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรม มีการพัฒนาทักษะทางศิลปะในด้านต่างๆดีขึ้นตามลำดับ การควบคุมการทำงานของมือ นิ้วมือได้ถูกต้องและดีขึ้นตามลำดับ จึงส่งผลทำให้เด็กทั้งหมดมีระดับเกณฑ์การประเมิน ดี สรุปแล้วกลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยพัฒนาการทักษะทางศิลปะหลังการทดลอง กิจกรรมที่ 9 เรื่อง สะพานข้ามแม่น้ำแคว เพิ่มสูงขึ้น

กิจกรรมที่ 10 เรื่อง หนังตะลุง ผู้วิจัยใช้การสังเกต จากสภาพจริงที่สามารถชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของพัฒนาการและความสามารถของเด็กแต่ละคน จึงช่วยให้เด็ก สามารถพัฒนาทักษะการลากเส้นแนวตั้ง แนวนอน เส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอน การระบายสีด้วยสีเทียน การจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่ การวาดรายละเอียดของใบหน้าและการใช้ปลายพู่กันหรือวัตถุที่มีปลายมนขูดสีเป็นรูปวงกลม สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพได้ จากการสังเกต การใช้ปลายพู่กันหรือวัตถุที่มีปลายมนขูดสีเป็นรูปวงกลม สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพ พบว่า เด็กคนที่ 10 และ คนที่ 11 ไม่สามารถใช้ปลายพู่กันหรือวัตถุที่มีปลายมนขูดสีเป็นรูปวงกลม,สี่เหลี่ยมสามเหลี่ยม และลวดลายบนภาพได้ตามขั้นตอน ผู้วิจัยจึง

แนะนำในการกดน้ำหนักของปลายพู่กันหรือวัตถุที่มีปลายมนขูดสีให้เข้มขึ้นเนื่องจากถ้าไม่กดน้ำหนักจึงทำให้ไม่เห็นเส้นลวดลายดังกล่าว และแนะนำในการวาดรูปทรงต่างๆ ทักษะนี้สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2536: 38– 40) กล่าวถึง ทักษะในการใช้กล้ามเนื้อมือ เด็กวัย 3 – 4 ปี เป็นวัยที่เด็กเริ่มเข้าโรงเรียน เด็กในวัยนี้มีความสามารถดังนี้ คือ สามารถวาดรูป O □ และ △ ลงใน แผ่นไม้ตามมุมได้ เด็กวัย 4 – 5 ปี เด็กจะมีความสามารถในการใช้ทักษะกล้ามเนื้อมือสามารถเขียนรูป △ หรือ □ ตามแบบได้ สอดคล้องกับ โลเวนเฟลด์และบริตเตน.(Lowenfeld: & Briltain. 1987) ได้จัดระบบพัฒนาการศิลปะของเด็กปฐมวัย ไว้ว่า ใช้รูปร่างเรขาคณิตในการสื่อความหมายสิ่งที่ตนวาดพิจารณาจัดวางวัตถุและ เริ่มใส่ใจเรื่องขนาดของวัตถุที่วาด โบรแมน (หรรษา นิลวิเชียร. 2535: 184; อ้างอิงจาก Broman. 1982) ได้เสนอทักษะทางศิลปศึกษาของเด็กเล็ก ก่อนเข้าชั้นเรียนประถมศึกษาปีที่หนึ่ง ดังนี้คือเด็กสามารถลอกแบบสี่เหลี่ยมวงกลม รูปไข่ สี่เหลี่ยมผืนผ้า และเส้นได้ ในกิจกรรมนี้จากการสังเกต และดูจากคะแนนการปฏิบัติทักษะการลากเส้นแนวตั้ง แนวนอน เส้นเฉียงและฟันปลาด้วยสีเทียนตามขั้นตอน ทักษะการระบายสีด้วยสีเทียนโดยออกนอกเส้นขอบรูปไม่เกิน 1-2 เซนติเมตรและ ทักษะการจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่เด็กส่วนใหญ่ทำได้ดีมากและเห็นได้ชัดว่า ทักษะการจับพู่กันได้ถูกต้องและระบายสีบนผลงานจนเต็มพื้นที่นั้นเด็กมีพัฒนาการตามลำดับที่ดีขึ้นมากจากกิจกรรมที่ 7 ผลการทดลองปฏิบัติในครั้งนั้นเด็กส่วนใหญ่ยังไม่สามารถทำได้ ผู้วิจัยต้องแนะนำการจับพู่กันการควบคุมมือการใช้พู่กัน

หลังการทดลอง ผู้วิจัยได้แนะนำและสาธิตการใช้อุปกรณ์และเทคนิคทางศิลปะให้เด็กได้ดูและทดลองทำตามเด็กเกิดความมั่นใจมากขึ้น ในการลงมือกระทำ ทำให้เด็กได้ฝึกฝนการใช้มือและนิ้วมือ มีความคล่องแคล่วเพิ่มมากขึ้น ผู้วิจัยมีบทบาทในการสังเกตความสามารถในการใช้มือและนิ้วมือในขณะที่เด็กทำกิจกรรม ทำให้ผู้วิจัยสามารถมองเห็นพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ถ้าพบว่าเด็กคนไหนมีปัญหาในด้านความยืดหยุ่นของมือและนิ้วมือ หรือไม่เข้าใจขั้นตอนเทคนิควิธีการ ผู้วิจัยจะเข้าไปแนะนำวิธีการพร้อมกับกระตุ้นให้เด็กทำกิจกรรม สามารถทำให้ผู้วิจัยเห็นพัฒนาการของเด็กได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้วิจัยสามารถที่จะนำมาแก้ไขปรับปรุงพัฒนาได้ทันที จึงส่งผลทำให้เด็กทั้งหมดมีระดับเกณฑ์การประเมิน ดี สรุปแล้วกลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยพัฒนาการทักษะทางศิลปะหลังการทดลอง ในกิจกรรมที่ 10 เรื่อง หนังตะลุง เพิ่มสูงขึ้น

กิจกรรมที่ 11 เรื่อง นกกรงหัวจุก ผู้วิจัยใช้การสังเกต จากสภาพจริงที่สามารถชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของพัฒนาการและความสามารถของเด็กแต่ละคน จึงช่วยให้เด็ก สามารถพัฒนาทักษะการระบายสีด้วยสีเทียน การใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรงได้ การร้อยเชือกสอดผ่านรูตามรอยเจาะบนกระดาษแข็งขึ้นลงรอบรูปภาพได้ 10 รู การร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย

5 เม็ด และ การปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนด จากการสังเกตทักษะการใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรง พบว่า เด็กคนที่ 2 และ คนที่ 6 ไม่สามารถใช้กรรไกรปลายมนตัดตามรอยเส้นตรงตามขั้นตอนได้ ผู้วิจัยจึงแนะนำการจับกรรไกรให้ถูกวิธี ขั้นตอนการใช้กรรไกร การฝึกทักษะนี้สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536: 38–40) กล่าวถึง ทักษะในการใช้กล้ามเนื้อมือ เด็กวัย 3 – 4 ปี เป็นวัยที่เด็กเริ่มเข้าโรงเรียน เด็กในวัยนี้มีความสามารถดังนี้ คือ สามารถใช้กรรไกรตัดกระดาษเป็นเส้นยาว ๆ ได้ ในกิจกรรมนี้จากการสังเกตและดูจากคะแนนการปฏิบัติ ทักษะการร้อยลูกปัดขนาดเล็ก ครึ่งนิ้วได้อย่างน้อย 5 เม็ด และ ทักษะการปะกระดาษรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าอย่างน้อย 2 ชิ้นได้ตามขอบเขตที่กำหนดเด็กทุกคนมีพัฒนาการในทักษะนี้ดีมากสามารถทำได้เองโดยที่ไม่ต้องแนะนำ และทักษะระบายสีด้วยสีเทียนโดยไม่ออกนอกเส้นขอบรูป 1-2 เซนติเมตร เด็กส่วนใหญ่สามารถควบคุมมือระบายสีให้อยู่ในพื้นที่ได้ดีมาก

หลังการทดลอง ผู้วิจัยได้แนะนำและสาธิตการใช้อุปกรณ์และเทคนิคทางศิลปะให้เด็กได้ดูและทดลองทำตามเด็กเกิดความมั่นใจมากขึ้น ในการลงมือกระทำ ทำให้เด็กได้ฝึกฝนการใช้มือและนิ้วมือ มีความคล่องแคล่วเพิ่มมากขึ้น ผู้วิจัยมีบทบาทในการสังเกตความสามารถในการใช้มือและนิ้วมือในขณะที่เด็กทำกิจกรรม ทำให้ผู้วิจัยสามารถมองเห็นพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ถ้าพบว่าเด็กคนไหนมีปัญหาในด้านความยืดหยุ่นของมือและนิ้วมือ หรือไม่เข้าใจขั้นตอนเทคนิควิธีการ ผู้วิจัยจะเข้าไปแนะนำวิธีการพร้อมกับกระตุ้นให้เด็กทำกิจกรรม สามารถทำให้ผู้วิจัยเห็นพัฒนาการของเด็กได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้วิจัยสามารถที่จะนำมาแก้ไขปรับปรุงพัฒนาได้ทันที จึงส่งผลทำให้เด็กทั้งหมดมีระดับเกณฑ์การประเมิน ดี สรุปแล้วกลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยพัฒนาการทักษะทางศิลปะหลังการทดลอง ในกิจกรรมที่ 11 เรื่องนกกรงหัวจุก เพิ่มสูงขึ้น

กิจกรรมที่ 12 เรื่อง เรือกอและ ผู้วิจัยใช้การสังเกต จากสภาพจริงที่สามารถชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างของพัฒนาการและความสามารถของเด็กแต่ละคน จึงช่วยให้เด็ก สามารถพัฒนาทักษะการใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้น การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 ได้ การพิมพ์ภาพโดยใช้แม่พิมพ์ที่ครูทำขึ้น โดยดูความสม่ำเสมอของสีของการกดแม่พิมพ์ การม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น และ การตัดกระดาษตามเส้นรอบรูปสี่เหลี่ยม จากการสังเกต ทักษะการม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวโดยไม่ต้องกรีดเป็นรอยหรือไม่มีรอยยับย่นอย่างน้อย 3 ชิ้น พบว่า เด็กคนที่ 6 สามารถม้วนกระดาษให้กลายเป็นท่อยาวอย่างน้อย 1 ชิ้นผู้วิจัยแนะนำเทคนิควิธีการม้วนและให้เด็กคนที่ 6 ฝึกม้วนเองซ้ำหลายๆ ครั้งจนเกิดความชำนาญ ทักษะในกิจกรรมนี้สอดคล้องกับ โบรแมน (หรรษา นิลวิเชียร. 2535: 184; อ้างอิงจาก Broman. 1982) ได้เสนอทักษะทางศิลปศึกษาของเด็กเล็ก ก่อนเข้าชั้นเรียนประถมศึกษาปีที่หนึ่ง ดังนี้คือ เด็กสามารถแสดงความสนใจในงานฝีมือ และเด็กแสดงความสนใจ

และถามคำถามเกี่ยวกับการระบายสี การพิมพ์ การ ม้วน การปั้น และ การถักทอ ในกิจกรรมนี้จากการสังเกต และดูจากคะแนนการปฏิบัติ ทักษะการใช้สีเทียนวาดเส้นโค้งแบบคลื่นได้อย่างน้อย 5 เส้น การใช้ฟองน้ำระบายสีโปสเตอร์ โดยทั่วบนกระดาษขนาด A3 เด็กทุกคนสามารถทำได้เองและดีมากโดยไม่ต้องแนะนำ

หลังการทดลอง ผู้วิจัยได้แนะนำและสาธิตการใช้อุปกรณ์และเทคนิคทางศิลปะให้เด็กได้ดูและทดลองทำตามเด็กเกิดความมั่นใจมากขึ้น ในการลงมือกระทำ ทำให้เด็กได้ฝึกฝนการใช้มือและนิ้วมือ มีความคล่องแคล่วเพิ่มมากขึ้น ผู้วิจัยมีบทบาทในการสังเกตความสามารถในการใช้มือและนิ้วมือในขณะที่เด็กทำกิจกรรม ทำให้ผู้วิจัยสามารถมองเห็นพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ถ้าพบว่าเด็กคนไหนมีปัญหาในด้านความยืดหยุ่นของมือและนิ้วมือ หรือไม่เข้าใจขั้นตอนเทคนิควิธีการ ผู้วิจัยจะเข้าไปแนะนำวิธีการพร้อมกับกระตุ้นให้เด็กทำกิจกรรม สามารถทำให้ผู้วิจัยเห็นพัฒนาการของเด็กได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้วิจัยสามารถที่จะนำมาแก้ไขปรับปรุงพัฒนาได้ทันที จึงส่งผลทำให้เด็กทั้งหมดมีระดับเกณฑ์การประเมิน ดี สรุปแล้วกลุ่มตัวอย่าง มีคะแนนเฉลี่ยพัฒนาการทักษะทางศิลปะหลังการทดลอง ในกิจกรรมที่ 12 เรื่อง เรือกอและ เพิ่มสูงขึ้น

จากการศึกษาการแสดงออกทางศิลปะพัฒนาไปตามลำดับขั้น ตามแนวคิดทฤษฎีของวิคเตอร์ โลเวนเฟลด์ (Victor Lowenfeld) ค้นคว้าศึกษาหลักการต่างๆจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย และคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของกรมวิชาการ วิธีการสร้างชุดกิจกรรม ของชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523: 122-123) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ และหลักจิตวิทยาของ บลูม (Bloom. 1976: 115 – 124) เพื่อเป็นแนวทางในการช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น และจากการที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์กับเด็กปฐมวัย ทำให้เด็กเกิดการพัฒนาทักษะทางศิลปะ หมายถึง ความสามารถของเด็กปฐมวัยในการ ขีด เขียน ระบายสี การปั้น การฉีก ปะ พับ การขยำ บิด การประดิษฐ์ ร้อยลูกปัด และการพิมพ์ภาพ อันเป็นกิจกรรมที่จะช่วยพัฒนาการกล้ามเนื้อมือการทำงานประสานสัมพันธ์กันร่วมกับสายตา และทำกิจกรรมต่างๆในชั่วโมง ซึ่งวัดออกมาเป็นคะแนนโดยใช้แบบประเมินทักษะทางศิลปะที่ผู้วิจัยพัฒนามาจากโรงเรียนโรงเรียนอนุบาลสิทธิศาสตร์ซึ่งสอดคล้องกับ นภเนตร ธรรมบวร (2540: 73) กล่าวว่า พัฒนาการทางศิลปะหมายถึงการทำงานประสานกันระหว่างตากับมือ ในกิจกรรมดังนี้ การวาดภาพ การลากเส้น การตัดกระดาษ การร้อยลูกปัด และการลากเส้นตามรอยปะสอดคล้องกับ ออเดร (ญาณิศา บุญพิมพ์. 2552: 14; อ้างอิงจาก Audrey. 1998: 76) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางศิลปะคือ การใช้อวัยวะโดยเฉพาะมือและนิ้วในการทำกิจกรรม เช่น การตัด การเขียนหลักการทำงานที่สำคัญ คือ ความสามารถในการควบคุมการประสานสัมพันธ์กันของมือ นิ้วมือ และ ตา พีรพงษ์ กุลพิศาล (2531: 29 – 32) ได้กล่าวว่า พัฒนาการทางศิลปะเป็นกระบวนการแสดงออกทางศิลปะที่มีลักษณะเฉพาะ

ของเด็ก ดังจะเห็นได้จากพัฒนาการทางศิลปะของเด็กนั้น จะเริ่มต้นจากการเขียนภาพเป็นเส้นขยุกขยิก จนสามารถลากเส้นตรงได้ เพราะกล้ามเนื้อแขนและมือได้รับการควบคุมดีขึ้น จากการวิเคราะห์ผลงานศิลปะของเด็กนักเรียนจำนวน 12 คนตามทฤษฎีของ วิคเตอร์ โลเวนเฟลด์ (Victor Lowenfeld. 1987) ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายเกี่ยวกับลำดับขั้นของทฤษฎีพัฒนาการทางศิลปะของเด็ก ขั้นที่ 1 ระยะเส้นยุ่ง (Scribbing stage) อายุ2-4 ขวบ ในระยะนี้เด็กจะแสดงออกโดยลากเส้นยุ่งๆลงในกระดาษ ฝาผนัง หรือบนพื้นดินฯลฯ ซึ่งเรียกว่า งานขีดเขี่ย หรือเส้นยุ่ง ขั้นที่ 2 ระยะก่อนสัญลักษณ์ (Pre Symbolic stage) อายุระหว่าง 4-7 ในช่วงนี้เด็กจะเริ่มวาดภาพโดยใช้วิธีต่างๆ และรู้สึกกับการสร้างรูปแบบหรือสัญลักษณ์ต่างๆขึ้น ในขั้นนี้เรียกว่า ขั้นก่อนสัญลักษณ์เพราะเด็กจะเปลี่ยนสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้อยู่เสมอระยะนี้จะเริ่มต้นเมื่อเด็กสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เขาวาดกับความเป็นจริง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เยาวพา เดชะคุปต์ (2542: 107-108) กล่าวว่าครูสามารถจัดประสบการณ์ทางศิลปะให้เด็กแบ่งขั้นตอนของพัฒนาการศิลปะไว้ 2 ระยะ ที่ได้ศึกษาพัฒนาการทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยตามทฤษฎีของ วิคเตอร์ โลเวนเฟลด์ (Victor Lowenfeld .1987) สอดคล้องกับ อุบล ตู้จินดา (2532: 23) เด็กจะแสดงออกทางศิลปะตั้งแต่อายุราว 2 ขวบ และระหว่างอายุ 2-4 ขวบ เด็กจะแสดงออกโดยใช้มือป้าย หรือละเลงสิ่งเลอะเทอะ โคลน น้ำ แป้ง ฯลฯ หรือขีดเขียนเส้นที่ไม่เป็นรูปร่างโดยลากจากซ้ายไปขวา ขวามาซ้าย บนไปล่างถูไปถูมา หรือขีดเขียนเส้นที่ไม่เป็นรูปร่าง จากผลการวิจัยที่กล่าวมาแล้วพอสรุปได้ว่า เด็กในวัย 2-4 ปี เป็นไปตามขั้นพัฒนาการทางศิลปะขั้นที่ 1 และ 2 ของ วิคเตอร์ โลเวนเฟลด์ (Victor Lowenfeld .1987) โดยในบางลักษณะ เด็กสามารถแสดงออกได้มากเป็นไปตามขั้นพัฒนาการทางศิลปะของเด็ก ขั้นที่ 1 และ 2 และบางลักษณะเด็กแสดงออกได้น้อยซึ่งแสดงให้เห็นถึงพื้นฐานและประสบการณ์ การเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่เด็กได้เรียนรู้มาบนพื้นฐานสภาพครอบครัวที่เด็กได้เรียนรู้ต่างกัน ในการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยนี้ได้ยึดหลักจิตวิทยาของ บลูม (Bloom. 1976: 115 – 124) มาใช้ในชุดกิจกรรมโดยมุ่งเน้น ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถ จากง่ายไปหายากตามลำดับ เน้นผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม เร้าความสนใจด้วยสื่อที่หลากหลาย การเสริมแรง เช่น สิ่งของ การกล่าวติชมหรือการเสริมแรงภายในตัวนักเรียนเอง เช่น ความอยากรู้อยากเห็น ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับ ราศี ทองสวัสดิ์ (พนิดา ชาตยาภา. 2544: 33; อ้างอิงจาก ราศี ทองสวัสดิ์. 2529: 103) การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะทางศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการคิดอย่างอิสระและคิดอย่างมีจินตนาการ ไม่ได้มุ่งเพื่อให้เด็กทำงานออกมาสวยงามเหมือนจริง แต่เป็นการช่วยพัฒนาอารมณ์จิตใจให้เด็กมี ความอดทนมีสมาธิ ในการทำงาน และรู้จักรับผิดชอบ การทำงานเป็นกลุ่มช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ การเข้าสังคม การแบ่งปัน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ทำให้เด็กรู้จักคิด มีเหตุผลในการทำงาน ครูผู้สอนจึงควรให้กำลังใจในการทำงานกับเด็กอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เด็กเกิดความมั่นใจ กล้าคิด

และกล้าแสดงออกอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับ แบรนด์ (พนิดา ชาตยาภา. 2544: 33; อ้างอิงจาก Brand. 1975: 226-229) กล่าวถึง ให้ความสำคัญในกระบวนการทำงานของเด็กมากกว่าคำนึงถึงผลงานของเด็ก และ แสดงความชื่นชมต่อผลงานและความก้าวหน้าของเด็ก

เมื่อพิจารณาการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยที่แยกออกเป็นรายกิจกรรม ตามด้านแล้วพบว่ามีการพัฒนาเพิ่มสูงอย่างสอดคล้องสัมพันธ์กัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก วิรุณ ตั้งเจริญ (2526: 94-95)กล่าวว่าศิลปะช่วยพัฒนาการด้านต่างๆ ได้ดี และยังเป็นประสบการณ์ที่ดีต่อเด็ก ศิลปะที่ส่งเสริมการรับรู้และการแสดงออกจะช่วยให้เกิดความรู้สึกนึกคิดหรือสติปัญญา ที่เฉียบคม ฉับไวต่อการรับรู้และการแสดงออก อีกทั้งยังส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์และที่สำคัญคือ พัฒนาการทางการทำงานด้วยมือคือการปฏิบัติ ซึ่งระหว่างการแสดงออกทางศิลปะนั้น เด็กจะต้องใช้มือปฏิบัติงานให้สัมพันธ์กับมองเห็น สัมพันธ์กับความคิดและจินตนาการ การทำงานเช่นนี้ จึงเป็นการพัฒนาพฤติกรรมหลายๆ ด้านไปพร้อมกัน การพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยเป็นพัฒนาการที่มีการพัฒนาเป็นไปตามลำดับขั้นของพัฒนาการอย่างต่อเนื่องและมีการพัฒนาอย่างสัมพันธ์กัน และในขณะปฏิบัติกิจกรรมผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย ได้ใช้วิธีการสังเกต การบันทึกพัฒนาการ ทำให้สะท้อนเห็นถึงพัฒนาการและความสามารถของเด็กได้ดี การสังเกต คือการแสวงหาข้อเท็จจริงที่ต้องการทราบ ด้วยการเฝ้ามองจาก สถานการณ์จริง ติดต่อกันเป็นเวลานาน ทั้งนี้เพื่อต้องการทราบความเปลี่ยนแปลงพัฒนาการด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในตัวเด็ก จะได้ทราบ เข้าใจสาเหตุ และแก้ปัญหานั้นได้ (สัญญลักษณ์ สุวรรณรัศมี. 2533: 23-24; อ้างอิงจาก กระทรวงศึกษาธิการ. 2529: 4-6) เพราะการสังเกตและจดบันทึกจะแสดงให้เห็นหลักฐานการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กทุกด้าน สามารถมองเห็นประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดขึ้น และยังช่วยให้ผู้วิจัยเห็นเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็กบางคนต้องการเอาใจใส่จากผู้ใหญ่ด้วยหลายเหตุผล การสังเกตเด็กว่ามีความพร้อมทางศิลปะหรือไม่ อาจสังเกตจากความสามารถในเรื่อง การแสดงออกเกี่ยวกับงานศิลปะ ดังนี้ (จักรพงษ์ สุวรรณรัศมี. 2553: 22; อ้างอิงจาก สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2525: 49) ความสนใจต่อธรรมชาติทั่ว ๆ ไป, การแสดงออกทางความคิดริเริ่มสร้างสรรค์, การแสดงออกตามความถนัด และความสามารถ, ผลงาน และพัฒนาการด้านผลงาน ถ้าครูดูแลอย่างใกล้ชิดและดูแลความต้องการของพวกเขา จะช่วยให้ครูช่วยเหลือเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษได้อย่างรวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ไม่ปล่อยให้เป็นปัญหาเนิ่นนานค่อยแก้ไข

จากการศึกษาวิจัยการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ซึ่งมีทั้งหมด 12 กิจกรรมโดยมีการประเมินกิจกรรมละ 5 ด้าน โดยมีเด็กทั้งหมด 12 คนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อยู่ในระดับดี จากการที่เด็กเริ่มต้นกิจกรรมด้วยตนเองและผู้วิจัยเฝ้าสังเกตทักษะพื้นฐานด้านการ ขีด เขียน ระบายสี การปั้น การฉีก ปะ พับ การขยำ บิด การประดิษฐ์ ร้อยลูกปัด

และ การพิมพ์ภาพ ของเด็กแต่ละคน เด็กบางคนสามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตัวเองแต่หลังจากผู้วิจัยได้แนะนำการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ เทคนิคและทักษะในด้านต่างๆให้กับเด็ก และได้นำชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ มาทดลองใช้กับเด็กทั้ง 12 คน ปรากฏว่าบางกิจกรรมเด็กเกิดการเรียนรู้แตกต่างกันไป เมื่อผู้วิจัยสังเกตพบจึงให้ความช่วยเหลือและแนะนำ ให้เด็กปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง โดยใช้เกณฑ์การประเมินที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาวัดและประเมินผล ผู้วิจัยพบว่าชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กระดับปฐมวัยได้ดีขึ้น ในเวลาที่ผู้วิจัยได้กำหนดและสังเกตพบว่า เด็กบางคนที่มีพื้นฐานเกี่ยวกับทักษะทางศิลปะดีอยู่แล้วสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดด้านทักษะศิลปะสูงกว่าระดับนี้ได้อีก

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ในช่วงปฐมวัยเป็นระยะที่เด็กกำลังพัฒนาอย่างรวดเร็ว ครูควรเปิดโอกาสให้เด็กได้รับการปฏิบัติกิจกรรมกับวัตถุที่อยู่รอบตัว โดยให้เด็กเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้

2. ครูสามารถที่จะปรับกิจกรรมและใช้สื่อ อุปกรณ์ที่มีอยู่หาได้ง่ายมาใช้ทดแทนกิจกรรมและสื่ออุปกรณ์ที่ระบุไว้ในแผนการสอนกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ครูสามารถปรับกิจกรรมและสื่ออุปกรณ์ให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นได้ ซึ่งสามารถส่งผลต่อความสามารถทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยได้เท่าเทียมกันในทุกสภาพท้องถิ่น

3. การให้เด็กได้ออกมานำเสนอเล่าเรื่องผลงานของตนเองหน้าชั้นเรียน และมีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรม จะทำให้นักเรียนมีความภูมิใจในผลงานของตนเอง ส่งเสริมบุคลิกภาพในการมีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออก และสนุกสนานที่จะปฏิบัติกิจกรรมในครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ในรูปแบบอื่นๆ ให้กับเด็ก ปฐมวัยเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านอื่นๆ ของเด็กปฐมวัย หรือพัฒนาทักษะและความรู้ด้านอื่น ประกอบการสอนในกิจกรรมศิลปะเพื่อให้เกิดประโยชน์เพิ่มมากขึ้นเช่น วิชาคณิตศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคม ความรู้รอบตัว เป็นต้น

2. ในการจัดกิจกรรมศิลปะ ควรมีความร่วมมือกันระหว่างนักศิลปศึกษากับนักจิตวิทยาเพื่อช่วยให้จัดกิจกรรมศิลปะและวิธีการวิเคราะห์ผลงานได้อย่างละเอียดลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่การเข้าใจในตัวเด็กเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆของเด็กให้สูงยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2539). *คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา การสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.

----------. (2540). *หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

----------. (2546). *หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

----------. (2542). *คู่มือหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540. (อายุ 3 - 6 ปี)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

กรกฎ แพทย์หลักฟ้า. (2552). *การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ของเด็กระดับปฐมวัย ก่อน และ หลังการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อ พัฒนาความสามารถด้านมิติสัมพันธ์*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (ศิลปศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

กรรณิกา ไผทฉันท์. (2541). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมตามวิธีการวิจัยในการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเจตคติต่อสิ่งแวดล้อมตามวิธีการวิจัยในกิจกรรมชุมนุมวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). *แนวทางการดำเนินระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์(ร.ส.พ.).

กระทรวงสาธารณสุข, กรมสุขภาพจิต. (2543). *คู่มือความฉลาดทางอารมณ์*. นนทบุรี: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

----------. (2544). *อีคิว: ความฉลาดทางอารมณ์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี: สำนักพัฒนาสุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2543). *งานเทศกาลประเพณีที่น่าสนใจทางการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

เกศินี นิสสัยเจริญ. (2527). "การสอนศิลปะสำหรับเด็กเล็ก," ใน*เอกสารการอบรมผู้ดูแลเด็ก รุ่น 2*. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ของเล่นเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กพิเศษวัย 0-3 ปี. (2011). *ลักษณะพฤติกรรมเด็กวัย 1-3 ปี*. สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2555, จาก http://www.clinicdek.com)

คมเพชร ฉัตรศุภกุล; และผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2544). *การสร้างมาตรประเมินและปกติวิสัยของความฉลาดทางอารมณ์สำหรับวัยรุ่นไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา.

คณะอนุกรรมการพัฒนาการสอนและผลิตวัสดุอุปกรณ์การสอนคณิตศาสตร์. (2524). *ชุดการเรียนการสอนสำหรับครูคณิตศาสตร์*. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.

จักรพงศ์ สุวรรณรัศมี. (2553). *คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ศิลปะเด็กปฐมวัย*. พิมพ์ครั้งที่ 2. ชลบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 3.

จริยา สันตานนท์. (2553). *การพัฒนาสัมพันธภาพทางสังคมของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมการวาดภาพต่อเติมจากภาพปะติดเป็นกลุ่ม*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

จงใจ ชัยกิจ. (2530). *การศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับอนุบาลที่เรียนวิชาศิลปศึกษาโดยวิธีกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2523). *นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาการสอน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ชัยณรงค์ เจริญพานิชกุล. (2532, มีนาคม-พฤษภาคม). จิตวิทยาศิลปศึกษา. *วารสารจดหมายข่วยครูศิลป์*. หน้า 110.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2544). *เทคนิคการใช□สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: เทพเนรมิตการพิมพ์.

ญาณิศา บุญพิมพ์. (2552). *การส่งเสริมพัฒนาการทางด้านกล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมประกอบอาหารประเภทขนมไทย*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ณัฐชุดา สาครเจริญ. (2548). *การพัฒนากระบวนการวิทยาศาสตร์พื้นฐานของเด็กปฐมวัยโดยการใช้รูปแบบกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์เพื่อการเรียนรู้*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ตรีดาว รองสวัสดิ์. (2549). *การพัฒนาทักษะการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเรียนได้ชั้นปฐมวัย โดยใช้กิจกรรมการปั้น*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ทศพร ประเสริฐสุข. (2542). ความฉลาดทางอารมณ์กับการศึกษา. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์*. 5(1): 19-39.

เทิดศักดิ์ เดชคง. (2542). *จากความฉลาดทางอารมณ์สู่สติและปัญญา*. กรุงเทพฯ: มติชน.

นงพะงา ลิ้มสุวรรณ. (2542). *เลี้ยงลูกถูกวิธีชีวีเป็นสุข*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: เมดอินโฟ จี.ดี.

นภเนตร ธรรมบวร. (2540). *การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์.

----------. (2546). *การประเมินผลพัฒนาการเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: ด่านสุทธาการพิมพ์.

เนื้อทอง นายี่. (2544). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมกระบวนการทางวิทยาศาสตร์กับการสอนโดยครูเป็นผู้สอนที่มีต่อทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และความวนใจทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2542). *นวัตกรรมการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2526). *การทดสอบแบบอิงเกณฑ์ : แนวคิดและวิธีการ*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร.

เบญจา แสงมะลิ. (2545). *การพัฒนาเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

ปทุมทิพย์ ไพศาล. (2547). *ผลของการใช้กิจกรรมเคลื่อนไหวเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็กของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนวัดหลักสี่ (ทองใบทิวารีวิทยา) เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ปัญหาพฤติกรรมของเด็กวัย 1-3 ปี. (2011). *ลักษณะพฤติกรรมเด็กวัย 1-3 ปี*. สืบค้นเมื่อ 17 กรกฎาคม 2555, จาก http://www.clinicdek.com.

พนิดา ชาตยาภา. (2544). *กระบวนการพัฒนาการสื่อความหมายของเด็กปฐมวัยโดยการสร้างเรื่องราวในกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์ตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติ*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พีระพงษ์ กุลพิศาล. (2531). *มโนภาพและการรับรู้ทางศิลปะ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.

----------. (2546). *สมองลูกพัฒนาด้วยศิลปะ*. กรุงเทพฯ: แปลนพับลิชชิ่ง.

พัฒนา ชัชพงศ์. (2530). *การจัดประสบการณ์และกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย*. (เอกสารประกอบการบรรยาย ชุดที่ 8 แผนกการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

----------. (2540, เมษายน). โครงการและการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาก่อนประถมศึกษา. *การศึกษาปฐมวัย*. 1(2): 15.

พัทยา สายหู. (2514). *ประวัติศาสตร□และวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ภรณี คุรุรัตนะ. (2535). *เด็กก่อนวัยเรียน เรียนรู้อะไร อย่างไร*. นนทบุรี: โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด.

----------. (2542). *การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

มะลิฉัตร เอื้ออานันท์. (2530). *การประกวดภาพศิลปะเด็กไทย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มานพ ถนอมศรี. (2546). *การเขียนหนังสือสารคดี บันเทิงคดี สำหรับเด็กและเยาวชน*. กรุงเทพฯ: สิปประภา.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2533). *พัฒนาการวัยรุ่นและการอบรม*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.

เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). *กิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: เอพี กราฟฟิกส์ ดีไซน์.

รติชน รัตนธรรม. (2548). *การศึกษาผลการใช้กิจกรรมศิลปะกับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายประเภทกล้ามเนื้ออ่อนแรง อายุระหว่าง 4-6 ปี*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (ศิลปศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ราศี ทองสวัสดิ์. (2523). *การจัดตารางกิจกรรมประจำวัน. เข้าใจเด็กก่อนวัยเรียน*. กรุงเทพฯ: ชมรมไทย – อิสราเอล.เอราวัณการพิมพ์

----------. (2529,เมษายน). "แนวคิดในการเตรียมความพร้อม," *รักลูก*. 4(39): 103.

ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

วรรณทิพา รอดแรงค้า; และพิมพันธ์ เดชะคุปต์. (2542). *การพัฒนาการคิดของครูด้วยกิจกรรมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์*. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมเนจเม้นท์.

วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2544). *การวิจัยการศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2542). *พลังการเรียนรู้ : ในกระบวนการทัศน์ใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วิจิตรา วิเศษสมบัติ. (2539). *ความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ความคิดรวบยอดประกอบการสนทนาในกิจกรรมการปั้น*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

วิรุณ ตั้งเจริญ. (2526). *ศิลปศึกษา*. กรุงเทพฯ: วิณวลอารต์.

วิมล จิโรจพันธุ์. (2549). *มาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ หมวดวิชาพัฒนาทักษะชีวิต1 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม. 3)*. ฉบับปรับปรุงใหม่. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ 1991.

----------. (2539). *ศิลปศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์.

วิณี ชิดเชิดวงศ์. (2545). *รายงานการวิจัย เรื่องการศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ของนิสิตปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.* ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

ศศศร เดชะกุล. (2553). *การพัฒนาชุดกิจกรรมทัศนศิลป์สร้างสรรค์ แบบเทคนิคซินเนคติกส์ สำหรับเด็กหญิง ระดับชั้นประถมศึกษา ของสถานแรกรับเด็กหญิงบ้านธัญญพร.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (ศิลปศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

ศิลปะกับพื้นฐานทางการศึกษา. (2554). *หนังสือศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย.* สืบค้นเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2557, จาก http://www.projectdekdee.com/article05.asp

ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2545). *จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย(เล่ม2).* วัยรุ่น-วัยสูงอายุ. พิมพ์ครั้งที่ 8 แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศุภชัย เอี่ยมสุวรรณ. (2553). *75 เทศกาล งานประเพณีทั่วไทยที่คนไทยต้องไปสักครั้ง.* กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.

สิริยา พันโสรี. (2546). *การพัฒนาการแสดงออกของพื้นฐานทางศิลปะของเด็กปฐมวัยด้วยกิจกรรมศิลปสร้างสรรค์.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. (2545). *การวัดและประเมินแนวใหม่ : เด็กปฐมวัย.* กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรการสอน สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2536). *เอกสารและผลงานวิจัยการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาในประเทศไทย.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

----------. (2541). *คู่มือการอบรมเลี้ยงดูเด็กระดับก่อนประถมศึกษา.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

สำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติ. (2539). *6 ปีแรกของชีวิต.* กรุงเทพฯ: อัมรินทร์การพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549 ข). *แนวทางการประกันคุณภาพในสถานศึกษา.* พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.

สุกิจ ศรีพรหม. (2541). ชุดการสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. *วารสารวิชาการ.*

สุจิตรา สุขเกษม. (2538). *ผลของการจัดกิจกรรมศิลปะที่มีต่อความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับเรียนได้.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ถ่ายเอกสาร.

เสาวนีย์ บุญยะฤทธิ์. (2539). *ผลของการสอนโดยวิธีการสังเกตที่มีต่อการรับรู้ทางศิลปะของเด็กอายุ 4 ถึง 6 ปี.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

เสาวลักษณ์ อนุดิตย์. (2542). *การพัฒนาโปรแกรมศิลปศึกษาเพื่อส่งเสริมการรับรู้ทางศิลปะสำหรับเด็กอนุบาล.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

สดใส ชนะกุล. (2538). *ผลของการจัดกิจกรรมภายนอกชั้นเรียนที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์และรับรู้การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเด็กปฐมวัย.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สมศรี แสงธนู. (2545). *ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการวาดภาพบนทรายเปียกแบบครูให้การเสริมแรง.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สงบ เพิ่มพงษ์พิพัฒน์. (2548). *การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดวังไคร้(วชิรานุกูลประชาสรรค์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2.* ผลงานทางวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2. ถ่ายเอกสาร.

สุทธิพรรณ ธีรพงศ์. (2534). *การศึกษาพฤติกรรมความร่วมมือของเด็กปฐมวัยทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกลุ่มแบบครูมีส่วนร่วมและแบบครูไม่มีส่วนร่วม.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สัญญลักษณ์ สุวรรณรัศมี. (2533). *คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ศิลปะเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 1.* กรุงเทพฯ: สำนักงานประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี.

หรรษา นิลวิเชียร. (2535). *ปฐมวัยศึกษา : หลักสูตรและแนวปฏิบัติ.* กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์.

webmaster. (2008). *องค์ความรู้เกี่ยวกับเด็กปฐมวัย.* สืบค้นเมื่อ 17 กรกฎาคม 2554, จาก http://www.baanmuslimah.com

หนังสือพิมพ์บ้านเมือง. (2552). *คิดกันหน่อยเรื่องศิลปศึกษา.* สืบค้นเมื่อ 7 พฤศจิกายน 2552, จาก http://www.ryt9.com

อารี พันธ์มณี. (2546). *จิตวิทยาสร้างสรรค์การเรียนการสอน.* กรุงเทพฯ: ใยไหมเอดดูเคท.

อารี เกษมรัตติ. (2533). *ผลการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์เป็นกลุ่มและกิจกรรมสร้างสรรค์ปกติที่มีต่อการเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดและแบบรักทะนุถนอม.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อุบล ตู้จินดา. (2532). *หลักและวิธีสอนศิลปะ.* กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮาส์.

โอภาส บุญครองสุข. (2535). *การเปรียบเทียบคะแนนความคิดสร้างสรรค์ระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาศิลปศึกษาโดยการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม กับการทำกิจกรรมเป็นรายบุคคล.* วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ศิลปศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

Burry-Stock. J.; Other. (1996, April). "Rater Agreement indexes for Performance Assessment," *Educational and Psychological Measurement.* 56(2): 256.

Bloom. B.S. (1976). *Human Characteristics and School Learning.* New York: McGraw – Hill Book Company.

Cooper, Robert K.; & Sawaf, Ayman. (1997). *Executive EQ: Emotional intelligence in leadership and organization*. New York: Berkley Publishing Group.

Dixon, D.; others. (1977). Training Disadvantaged Preschoolers on Various Fantasy Activities : Effect ion Cognitive Function and impulse Control," Child Development.

Froebell; & Badheka Gijoobhai, T. (2005). The role of toys in early childhood. Gayatri Menon, Faculty and Coordinator, Toy and Game design program, National Institute of Design, India.

Golman, D. (1998). *Working with emotional intelligence.* New York: Bantam Books.

Houston; et. Al. (1972). *Developing Instruction Modular System for Writing Module.* College of Education Texas: University of HOUSTON.

Kelley, Ramona M.; & Daniel. (1986, July). Effects of An Administrative Plan for Excellance in Creative Arts Experience on the Development of Creativity in first Graders," *Dissertation Abstracts International.* 44(01): 32 – A.

Lowanfeld, Viktor; & Brittain W. (1987). Lambert. *Creative and Mental Growth*. 7th ed. New York: Macmillan Publishing.

Liu, M. (2000). *Relationships among creativity, drawing ability, and visual / spatial intelligence in Elementary school children.* New York: Exposition Press.

Piaget, J. (1952). *The Original of Intelligence in Children*. New York: International University Press.

Rogers, C.R. (1969). Freedom to learn. Columbus : Charles E. Merrill Publishing Co.

Salovey, P.; & Mayer, J. D. (1990). Emotional intelligence. *Imagination, Cognition and*

Personality. 9: 185-211.

Schirrmacher,Robert. (1998). *Art and Creative Development for Young Children*. Boston: Delmar.

Spence, J.T.; Helmreich , R.L.; & Stapp , J. (1975). Ratings of self and peers on sex-role attributes and their relation to self-esteem and conceptions of masculinity and feminity. *Journal of Personality and Social Psychological*. 32(1): 29-39.

Williams, Charles Owen. (1972, March). "AnIn-Delphi Investigation of Explicit Task Performed by Selected Indiana Junior High School Principals", *Dissertation Abstacts International*. 32(9): 4909-A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- ตัวอย่างเกณฑ์การประเมิน ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เรื่อง ร่มบ่อสร้าง
- ตัวอย่างแบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคลของนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 1 เรื่อง ร่มบ่อสร้าง
- ตัวอย่างคู่มือการใช้แผนการจัดประสบการณ์ ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เรื่อง ร่มบ่อสร้าง
- ตัวอย่างแผนการจัดประสบการณ์ ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เรื่อง ร่มบ่อสร้าง
- ตัวอย่างภาพกิจกรรม

เกณฑ์การประเมิน ชุดกิจกรรมเรื่อง ร่มบ่อสร้าง

ระดับ 3 หมายถึง ดี คะแนน 21- 30 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง พอใช้ คะแนน 11- 20 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง ปรับปรุง คะแนน 2- 10 คะแนน

ภาคเหนือ เรื่อง ร่มบ่อสร้าง			
รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	สามารถควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกได้ด้วยตนเอง	สามารถควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ	ไม่สามารถควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกตามขั้นตอนได้
2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	สามารถวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง	สามารถวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ	ไม่สามารถวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้
3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	สามารถใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จานวน10 เส้นได้ด้วยตนเอง	สามารถใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้นโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ	ไม่สามารถใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้เลย
4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้ภายในเวลา 5 นาที	สามารถฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที	สามารถฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำภายในเวลา 5 นาที	ฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวต่ำกว่า 5 เซนติเมตรใช้เวลามากกว่า 5 นาที
5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน	สามารถออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงานได้ด้วยตนเอง	สามารถออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงานโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ	ไม่สามารถออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงานได้

- หมายเหตุ คะแนนเต็ม 30 คะแนนมาจากผู้ประเมิน 2 คน

แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคลของนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 1

แผนที่ 1 เรื่อง ร่มบ่อสร้าง

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน																รวม	ระดับเกณฑ์การประเมิน	สรุปผลการประเมิน
		การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน			การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน			การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน10เส้น			การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้ภายในเวลา 5 นาที			การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน					
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1			
1																			
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			
7																			
8																			
9																			
10																			
11																			
12																			
รวม																			
เฉลี่ย																			
ระดับคุณภาพ																			
เกณฑ์การประเมิน		สรุปผลการประเมินจากคะแนนเฉลี่ย																	
ระดับคุณภาพ 3 = ดี ระดับคุณภาพ 2 = พอใช้ ระดับคุณภาพ 1 = ปรับปรุง		ระดับดี คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.00 ผลสรุปผ่าน ระดับพอใช้ คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 ผลสรุปผ่าน ระดับปรับปรุง คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 ผลสรุปไม่ผ่าน																	

ลงชื่อ.....ผู้สังเกตการณ์

(.....)

คู่มือการใช้แผนการจัดประสบการณ์

การพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

หน่วยที่ 1 ชื่อกิจกรรม ร่มบ่อสร้าง

คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรม

1. ครูผู้สอนศึกษาจุดประสงค์และเนื้อหาสาระอย่างละเอียด

2. ครูผู้สอนปฏิบัติตามขั้นตอนในกิจกรรมพยายามหาวิธีการให้เด็กได้ทำกิจกรรมหลายกิจกรรม ไม่เลือกทำเพียงกิจกรรมเดียว

3. ครูผู้สอนต้องอธิบายวิธีใช้วัสดุและสาธิตให้ดูจนเข้าใจและคอยดูแลอย่างใกล้ชิด

4. กระตุ้นให้เด็กสนใจที่จะทำกิจกรรม โดยการพูดคุย ซักถามในการนำเข้าสู่บทเรียน กล่าวชมเชยให้กำลังใจและช่วยเหลือเด็กเมื่อต้องการความช่วยเหลือตามโอกาสเหมาะสม

5. การทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ครูมีบทบาทในการสังเกตความสามารถพัฒนาการทางศิลปะ การถามตอบในชั้น การพบปะพูดคุย การตรวจผลงานและการเขียนบันทึกเหตุการณ์โดยเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่องตามสภาพที่แท้จริงที่นักเรียนกำลังปฏิบัติกิจกรรม

1. สาระสำคัญ

ร่มบ่อสร้าง ของภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ มีความโดดเด่นที่สีสันและลวดลายบนผืนร่ม และเคล็ดลับภูมิปัญญาของชาวบ้านที่ทำให้ร่มบ่อสร้าง ซึ่งประดิษฐ์จากกระดาษสานั้นติดทนนาน ใช้งานได้จริงทนแดด ทนฝน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

1. เพื่อให้นักเรียนรู้ที่มาของร่มบ่อสร้าง
2. เพื่อให้นักเรียนรู้วิธีการสร้างสรรค์ร่มจากเศษวัสดุและรูปทรงเรขาคณิต
3. เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ และพัฒนาทักษะทางศิลปะ

ด้านทักษะ / กระบวนการ

1. การหยดสี
2. การวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียน
3. การใช้กรรไกรตัดไหมพรม
4. การฉีกกระดาษ
5. การออกแบบตกแต่ง

ด้านคุณลักษณะ

1. นักเรียนทำงานเป็นระบบ
2. นักเรียนมีระเบียบวินัย
3. นักเรียนมีความร่วมมือในการทำงานเป็นกลุ่มและกระตือรือร้น
4. นักเรียนมีความรับผิดชอบ
5.นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3. เนื้อหาสาระ

ร่มบ่อสร้าง การทำร่มบ่อสร้างมีมานับร้อยปี ชาวบ้านส่วนใหญ่จึงมีความถนัดในการทำร่มแตกต่างกันไปตามชิ้นส่วนที่ได้รับ มอบ หมายในการผลิต เช่น หมู่บ้านสันพระเจ้างาม ผลิตหัวร่มและตุ้มร่ม บ้านออนทำโครงร่ม บ้านหนองโค้งหุ้มร่ม และลงสี บ้านแม่ฮ้อยเงิน อำเภอดอยสะเก็ดผลิตด้ามร่ม บ้านต้นเปาผลิตกระดาษสาแต่การประกอบชิ้นส่วนของ ร่มทั้งหมดจะมารวมกันอยู่ที่บ่อสร้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการระบายลวดลาย และสีสันบนผืนร่มที่ถือว่าเป็น สัญลักษณ์อันเลื่องชื่อของร่มบ่อสร้าง มีกลเม็ดเคล็ดลับในการทำร่มอยู่ที่การใช้แป้งเปียกผสมน้ำมะโก้ติดผ้า หรือกระดาษเข้ากับร่มทำให้ติดทนนานไม่หลุดร่อนเร็ว และเวลาลงสีน้ำมันที่ต้องผสมกับน้ำมันมะมื้อ หรือน้ำมันตังอิ๊วที่ทำให้ร่มทนแดด ทนฝน และใช้งานได้จริงไม่ว่าหน้าฝนหรือหน้าร้อนเพราะฉะนั้น นอกจาก ร่มบ่อสร้าง จะเป็นของที่ ระลึกสวยงามแล้วยังสามารถคุ้มแดดคุ้มฝนได้เป็นอย่างดี

4. **เวลาที่ใช้** 50 นาที

5. **สถานที่** โรงเรียนอนุบาลสิทธิศาสตร์

6. **สื่อการเรียนรู้**

1. ภาพร่มบ่อสร้าง

2. ร่มขนาดเล็ก หรือร่มจำลอง

3. ใบความรู้ หน่วยที่ 1 เรื่อง ร่มบ่อสร้าง

7. **วัสดุอุปกรณ์การสร้างผลงานทางศิลปะ**

A อุปกรณ์หลักของแต่ละภาค

A1 ภาคเหนือ

ไหมพรมหลากสี

B อุปกรณ์เสริมในการออกแบบ

1) ไม้ไอศกรีม
2) เลื่อมหลากสีรูปทรงต่างๆ
3) ลูกปัด
4) ปอมปอม
5) กระดุม
6) กาวกากเพชร
7) กากเพชรคละสี

C อุปกรณ์สำหรับวาดรูปออกแบบ

1) สีเทียน
2) สีโปสเตอร์
3) พู่กัน
4) จานสี
5) กาว
6) กรรไกรปลายมน

D กระดาษแต่ละกิจกรรม

1) กระดาษร้อยปอนด์ขนาด A3
2) กระดาษสาขนาด A3
3) กระดาษสีโปสเตอร์บาง 2 หน้าคละสีขนาด A5

8. กิจกรรม

วิธีการดำเนินกิจกรรม ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆดังนี้

ขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรมร่มบ่อสร้าง

ขั้นนำ (เวลา 10 นาที)

ขั้นนำ

1) นำเข้าสู่กิจกรรมด้วยการสนทนา ดูภาพร่มบ่อสร้าง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจและสร้างความพร้อมก่อนเข้าสู่กิจกรรม

2) ครูตั้งคำถามเด็กๆว่าถ้าฝนตกเราควรทำอย่างไร และมีร่มที่ภาคเหนือไม่เหมือนกับร่มในมือที่คุณครูถืออยู่เพราะเค้าทำมาจากกระดาษสา มีลวดลายสีสันสวยงามมากๆเค้าเรียกว่า “ร่มบ่อสร้าง” คุณครูเน้นให้เด็กสนทนาพูดคุยถึงประสบการณ์ตัวเองที่เคยได้ไปเที่ยวเชียงใหม่หรือเคยได้เห็นร่มบ่อสร้างมา

3) เด็กและครูร่วมสนทนาถึงอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรม โดยให้เด็กลงมือปฏิบัติด้วยตนเองเพื่อทดสอบความรู้ก่อนเรียน เช่น การหยดสี การวาดภาพสามเหลี่ยม การใช้กรรไกร การฉีกกระดาษ

4) ครูแนะนำและสาธิตการใช้อุปกรณ์และเทคนิคทางศิลปะ

4.1) ครูสาธิตวิธีการจับพู่กันให้เด็กดูและสาธิตการหยดสีบนกระดาษเปียกให้เด็กดูเป็นตัวอย่าง

4.2) เมื่อเด็กจับพู่กันถูกต้องแล้ว ให้เด็กฝึกเขย่าข้อมือเป็นการหยดสีในอากาศอย่างอิสระ

4.3) ครูสาธิตวิธีการจับสีเทียนและการวาดภาพสามเหลี่ยม

4.4) เมื่อเด็กจับสีเทียนถูกต้องแล้ว ให้เด็กฝึกวาดภาพสามเหลี่ยมในอากาศอย่างอิสระ

4.5) ครูสาธิตวิธีการใช้กรรไกรปลายมนอย่างระมัดระวังให้เด็กดูเป็นตัวอย่าง

4.6) เมื่อเด็กจับกรรไกรได้ถูกต้องแล้ว ให้เด็กฝึกจับและขยับกรรไกรตามจังหวะ”อ้า” “หุบ”

4.7) ครูสาธิตวิธีการฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวให้เด็กดูเป็นตัวอย่าง

ขั้นดำเนินกิจกรรม (เวลา 30 นาที)

1) คุณครูแจกอุปกรณ์ให้เด็กแต่ละคนเพื่อสังเกตทักษะทางศิลปะด้วยกิจกรรมที่แตกต่างกันในแต่ละครั้งก่อนการเรียน

2) เด็กๆลงมือทำกิจกรรม โดยครูมีบทบาทในการให้คำแนะนำ และเปิดโอกาสให้เด็กได้สนทนาเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับการใช้วัสดุอุปกรณ์และประสบการณ์ตัวเองที่เคยได้ไปหรือเคยได้เห็นประเพณีและวัฒนธรรมไทยในเรื่องที่ทำ

3) คุณครูเก็บผลงานโดยระบุชื่อเด็กเอาไว้ที่ผลงานทุกชิ้น

4) เมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้ว เด็กๆและคุณครูร่วมกันเก็บอุปกรณ์และทำความสะอาด

ขั้นสรุป (เวลา 10 นาที)

เด็กและครูร่วมกันสรุปขั้นตอนในการสร้างผลงานเรื่อง ร่มบ่อสร้าง โดยที่ครูใช้คำถามปลายเปิดกระตุ้น ให้เด็กได้เสนอผลงาน และทบทวน กระบวนการทำงานรวมถึงทบทวนประเพณีและวัฒนธรรมไทยในเรื่องที่ได้ทำ

9. **การวัดและประเมินผล**

9.1 วิธีการวัด

1) การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน

2) การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน

3) การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น

4) การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้ภายในเวลา 5 นาที

5) การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน

9.2 เครื่องมือ แบบสังเกตพฤติกรรม

แผนการจัดประสบการณ์

กิจกรรมที่ 1 ชื่อหน่วย ร่มบ่อสร้าง (วันที่ 1)
กิจกรรมพัฒนาทักษะทางศิลปะด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เวลา 50 นาที
จัดกิจกรรมการเรียนการสอนวันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. .....
.....

1. สาระสำคัญ

ร่มบ่อสร้าง ของภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ มีความโดดเด่นที่สีสันและลวดลายบนผืนร่ม และเคล็ดลับภูมิปัญญาของชาวบ้านที่ทำให้ร่มบ่อสร้าง ซึ่งประดิษฐ์จากกระดาษสานั้นติดทนนาน ใช้งานได้จริงทนแดด ทนฝน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

1. เพื่อให้นักเรียนรู้ที่มาของร่มบ่อสร้าง
2. เพื่อให้นักเรียนรู้วิธีการสร้างสรรค์ร่มจากเศษวัสดุและรูปทรงเรขาคณิต
3. เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ และพัฒนาทักษะทางศิลปะ

ด้านทักษะ / กระบวนการ

1. การหยดสี
2. การวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียน
3. การใช้กรรไกรตัดไหมพรม
4. การฉีกกระดาษ
5. การออกแบบตกแต่ง

ด้านคุณลักษณะ

1. นักเรียนทำงานเป็นระบบ
2. นักเรียนมีระเบียบวินัย
3. นักเรียนมีความร่วมมือในการทำงานเป็นกลุ่มและกระตือรือร้น
4. นักเรียนมีความรับผิดชอบ
5.นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3. เนื้อหาสาระ

ร่มบ่อสร้าง การทำร่มบ่อสร้างมีมานับร้อยปี ชาวบ้านส่วนใหญ่จึงมีความถนัดในการทำร่มแตกต่างกันไปตามชิ้นส่วนที่ได้รับ มอบ หมายในการผลิต เช่น หมู่บ้านสันพระเจ้างาม ผลิตหัวร่มและตุ้มร่ม บ้านออนทำโครงร่ม บ้านหนองโค้งหุ้มร่ม และลงสี บ้านแม่ฮ้อยเงิน อำเภอดอยสะเก็ดผลิตด้ามร่ม บ้านต้นเปาผลิตกระดาษสาแต่การประกอบชิ้นส่วนของ ร่มทั้งหมดจะมารวมกันอยู่ที่บ่อสร้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการระบายลวดลาย และสีสันบนผืนร่มที่ถือว่าเป็น สัญลักษณ์อันเลื่องชื่อของร่ม

บ่อสร้าง มีกลเม็ดเคล็ดลับในการทำร่มอยู่ที่การใช้แป้งเปียกผสมน้ำมะโก้ติดผ้า หรือกระดาษเข้ากับร่มทำให้ติดทนนานไม่หลุดร่อนเร็ว และเวลาลงสีน้ำมันที่ต้องผสมกับน้ำมันมะมื้อ หรือน้ำมันตังอิ๊วที่ทำให้ร่มทนแดด ทนฝน และใช้งานได้จริงไม่ว่าหน้าฝนหรือหน้าร้อนเพราะฉะนั้น นอกจาก ร่มบ่อสร้าง จะเป็นของที่ ระลึกสวยงามแล้วยังสามารถคุ้มแดดคุ้มฝนได้เป็นอย่างดี

4. **เวลาที่ใช้** 50 นาที

5. **สถานที่** โรงเรียนอนุบาลสิทธิศาสตร์

6. **สื่อการเรียนรู้**

1. ภาพร่มบ่อสร้าง

2. ร่มขนาดเล็ก หรือร่มจำลอง

3. ใบความรู้ หน่วยที่ 1 เรื่อง ร่มบ่อสร้าง

7. **วัสดุอุปกรณ์การสร้างผลงานทางศิลปะ**

A อุปกรณ์หลักของแต่ละภาค

A1 ภาคเหนือ

ไหมพรมหลากสี

B อุปกรณ์เสริมในการออกแบบ

8) ไม้ไอศกรีม
9) เลื่อมหลากสีรูปทรงต่างๆ
10) ลูกปัด
11) ปอมปอม
12) กระดุม
13) กาวกากเพชร
14) กากเพชรคละสี

C อุปกรณ์สำหรับวาดรูปออกแบบ

7) สีเทียน
8) สีโปสเตอร์
9) พู่กัน
10) จานสี
11) กาว
12) กรรไกรปลายมน

D กระดาษแต่ละกิจกรรม

4) กระดาษร้อยปอนด์ขนาด A3
5) กระดาษสาขนาด A3
6) กระดาษสีโปสเตอร์บาง 2 หน้าคละสีขนาด A5

8. กิจกรรม

วิธีการดำเนินกิจกรรม ประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆดังนี้

ขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรมร่มบ่อสร้าง

ขั้นนำ (เวลา 10 นาที)

ขั้นนำ

1) นำเข้าสู่กิจกรรมด้วยการสนทนา ดูภาพร่มบ่อสร้าง เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจและสร้างความพร้อมก่อนเข้าสู่กิจกรรม

2) ครูตั้งคำถามเด็กๆว่าถ้าฝนตกเราควรทำอย่างไร และมีร่มที่ภาคเหนือไม่เหมือนกับร่มในมือที่คุณครูถืออยู่เพราะเค้าทำมาจากกระดาษสา มีลวดลายสีสันสวยงามมากๆเค้าเรียกว่า “ร่มบ่อสร้าง” คุณครูเน้นให้เด็กสนทนาพูดคุยถึงประสบการณ์ตัวเองที่เคยได้ไปเที่ยวเชียงใหม่หรือเคยได้เห็นร่มบ่อสร้างมา

3) เด็กและครูร่วมสนทนาถึงอุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรม โดยให้เด็กลงมือปฏิบัติด้วยตนเองเพื่อทดสอบความรู้ก่อนเรียน เช่น การหยดสี การวาดภาพสามเหลี่ยม การใช้กรรไกร การฉีกกระดาษ

4) ครูแนะนำและสาธิตการใช้อุปกรณ์และเทคนิคทางศิลปะ

4.1) ครูสาธิตวิธีการจับพู่กันให้เด็กดูและสาธิตการหยดสีบนกระดาษเปียกให้เด็กดูเป็นตัวอย่าง

4.2) เมื่อเด็กจับพู่กันถูกต้องแล้ว ให้เด็กฝึกเขย่าข้อมือเป็นการหยดสีในอากาศอย่างอิสระ

4.3) ครูสาธิตวิธีการจับสีเทียนและการวาดภาพสามเหลี่ยม

4.4) เมื่อเด็กจับสีเทียนถูกต้องแล้ว ให้เด็กฝึกวาดภาพสามเหลี่ยมในอากาศอย่างอิสระ

4.5) ครูสาธิตวิธีการใช้กรรไกรปลายมนอย่างระมัดระวังให้เด็กดูเป็นตัวอย่าง

4.6) เมื่อเด็กจับกรรไกรได้ถูกต้องแล้ว ให้เด็กฝึกจับและขยับกรรไกรตามจังหวะ”อ้า” “หุบ”

4.7) ครูสาธิตวิธีการฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวให้เด็กดูเป็นตัวอย่าง

ขั้นดำเนินกิจกรรม (เวลา 30 นาที)

1) คุณครูแจกอุปกรณ์ให้เด็กแต่ละคนเพื่อสังเกตทักษะทางศิลปะด้วยกิจกรรมที่แตกต่างกันในแต่ละครั้งก่อนการเรียน

2) เด็กๆลงมือทำกิจกรรม โดยครูมีบทบาทในการให้คำแนะนำ และเปิดโอกาสให้เด็กได้สนทนาเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับการใช้วัสดุอุปกรณ์และประสบการณ์ตัวเองที่เคยได้ไปหรือเคยได้เห็นประเพณีและวัฒนธรรมไทยในเรื่องที่ทำ

3) คุณครูเก็บผลงานโดยระบุชื่อเด็กเอาไว้ที่ผลงานทุกชิ้น

4) เมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้ว เด็กๆและคุณครูร่วมกันเก็บอุปกรณ์และทำความสะอาด

ขั้นสรุป (เวลา 10 นาที)

เด็กและครูร่วมกันสรุปขั้นตอนในการสร้างผลงานเรื่อง ร่มบ่อสร้าง โดยที่ครูใช้คำถามปลายเปิดกระตุ้น ให้เด็กได้เสนอผลงาน และทบทวน กระบวนการทำงานรวมถึงทบทวนประเพณีและวัฒนธรรมไทยในเรื่องที่ได้ทำ

9. การวัดและประเมินผล

9.1 วิธีการวัด

1) การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน

2) การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน

3) การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น

4) การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้ภายในเวลา 5 นาที

5) การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน

9.2 เครื่องมือ

แบบสังเกตพฤติกรรม

9.3 เกณฑ์การประเมิน

ระดับ 3	หมายถึง ดี	คะแนน	21- 30 คะแนน
ระดับ 2	หมายถึง พอใช้	คะแนน	11- 20 คะแนน
ระดับ 1	หมายถึง ปรับปรุง	คะแนน	2- 10 คะแนน

ภาคเหนือ เรื่อง ร่มบ่อสร้าง			
รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	สามารถควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกได้ด้วยตนเอง	สามารถควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ	ไม่สามารถควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกตามขั้นตอนได้
2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	สามารถวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง	สามารถวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ	ไม่สามารถวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้
3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	สามารถใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จานวน10 เส้นได้ด้วยตนเอง	สามารถใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้นโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ	ไม่สามารถใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้เลย
4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้ภายในเวลา 5 นาที	สามารถฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที	สามารถฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้โดยมีผู้อื่นคอยแนะนำภายในเวลา 5 นาที	ฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวต่ำกว่า 5 เซนติเมตรใช้เวลามากกว่า 5 นาที
5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน	สามารถออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงานได้ด้วยตนเอง	สามารถออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงานโดยมีผู้อื่นคอยแนะนำ	ไม่สามารถออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงานได้

- หมายเหตุ คะแนนเต็ม 30 คะแนนมาจากผู้ประเมิน 2 คน

แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคลของนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 1
แผนที่ 1 เรื่อง ร่มบ่อสร้าง

ที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน															รวม	ระดับคุณภาพ	สรุปผลการประเมิน
		การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน			การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน			การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน10เส้น			การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้ภายในเวลา 5 นาที			การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน					
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1			
1																			
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			
7																			
8																			
9																			
10																			
11																			
12																			
รวม																			
เฉลี่ย																			
ระดับคุณภาพ																			
เกณฑ์การประเมิน		สรุปผลการประเมินจากคะแนนเฉลี่ย																	
ระดับคุณภาพ 3 = ดี ระดับคุณภาพ 2 = พอใช้ ระดับคุณภาพ 1 = ปรับปรุง		ระดับดี คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.00 ผลสรุปผ่าน ระดับพอใช้ คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 ผลสรุปผ่าน ระดับปรับปรุง คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 ผลสรุปไม่ผ่าน																	

ลงชื่อ.....ผู้สังเกตการณ์

(.....)

ตัวอย่างภาพกิจกรรม

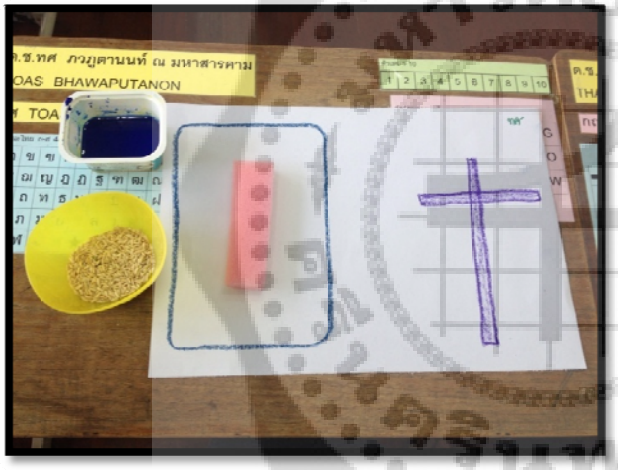

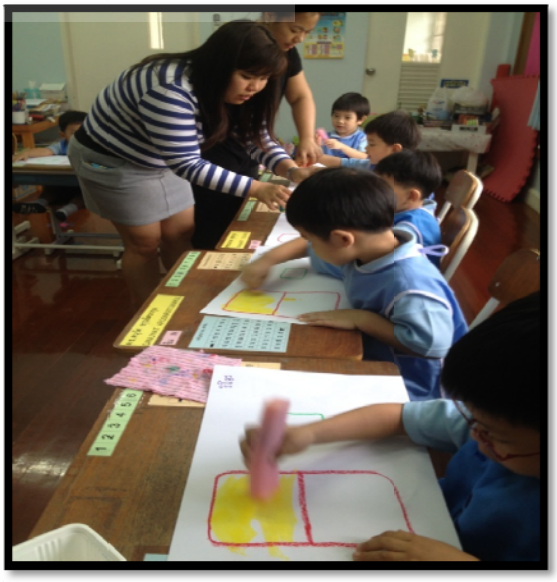

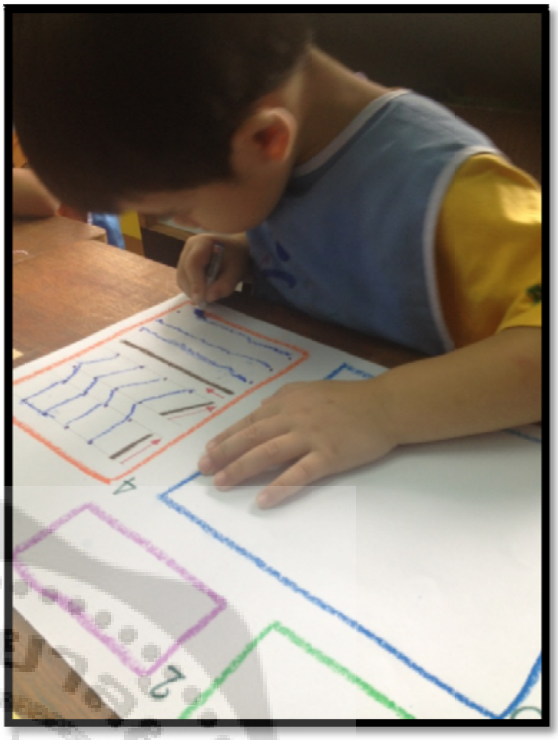

SIPPRAWIT LEKHA

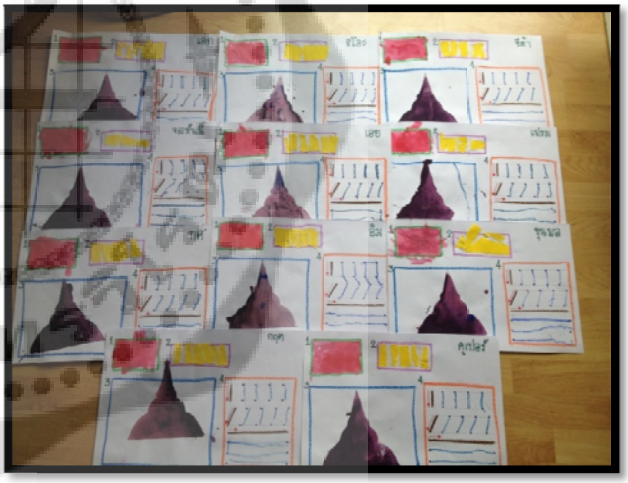

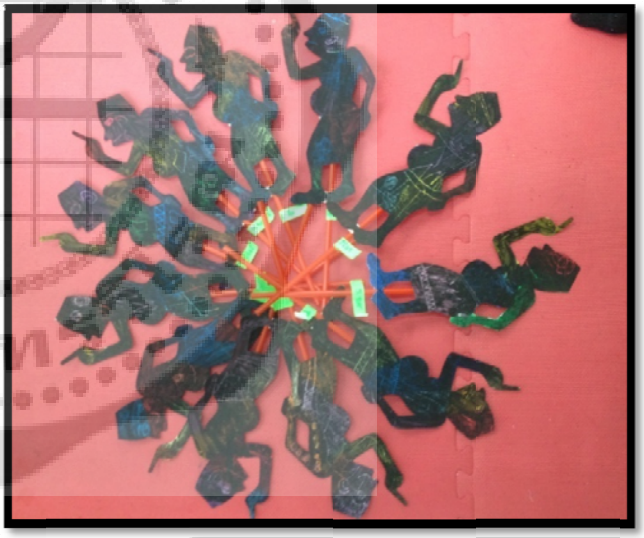

ภาคผนวก ข

- แบบประเมินความเหมาะสมของ แผนการจัดการเรียนรู้และชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ สำหรับผู้เชี่ยวชาญ
- ตัวอย่างแบบประเมินความถูกต้องความเหมาะสมทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย ด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

แบบประเมินความเหมาะสมของ แผนการจัดการเรียนรู้และชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่าการประเมินทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยมีความเหมาะสมสอดคล้องตามองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ที่กำหนดหรือไม่ โดยเขียน เครื่องหมาย √ ลงในช่อง “ระดับความเหมาะสมสอดคล้อง” ตามความ คิดเห็นของท่าน ดังนี้

ระดับความเหมาะสม 5 หมายถึง มากที่สุด
ระดับความเหมาะสม 4 หมายถึง มาก
ระดับความเหมาะสม 3 หมายถึง ปานกลาง
ระดับความเหมาะสม 2 หมายถึง น้อย
ระดับความเหมาะสม 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1.	**ด้านแผนการจัดการเรียนรู้** 1.1 มีองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ครบถ้วน					
	1.2 จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมด้านความรู้ทักษะกระบวนการทางศิลปะ					
	1.3 เนื้อหามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
	1.4 เนื้อหามีความละเอียดและชัดเจน					
	1.5 เนื้อหาเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน					
	1.6 เนื้อหามีความเหมาะสมกับเวลาเรียน					
	1.7 ขอบข่ายเนื้อหาสาระสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน					
	1.8 เนื้อหาที่กำหนดในกิจกรรมการเรียนการสอนเหมาะสมและมีประโยชน์ต่อผู้เรียน					
	1.9 กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลายและเอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
	1.10 สื่อการเรียนรู้ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย น่าสนใจ					
	1.11 กิจกรรมการเรียนการสอนมีขั้นตอนตามลำดับจากง่ายไปหายาก					
	1.12 กำหนดวิธีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา					
2	**ด้านการวัดและประเมินผล** 2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา					
	2.2 เกณฑ์การประเมินผลเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละชุด					
	2.3 การวัดและประเมินผลตรงกับการพัฒนาทักษะทางศิลปะ					
	2.4 เทคนิคการวัดและประเมินผลเหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน					
	2.5 วิธีการวัดและประเมินผลช่วยตรวจสอบการบรรลุจุดมุ่งหมายของชุดกิจกรรมได้จริง					
3.	**ด้านการออกแบบชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์** 3.1 เหมาะสม จัดแบ่งหมวดหมู่ ง่ายต่อการใช้งาน					
	3.2 ขนาดและความสวยงาม เหมาะกับการใช้งานของครูผู้สอน					
	3.3 การออกแบบสอดคล้องกับเนื้อหา ครบทุกชุดกิจกรรม					
4.	**ด้านชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์** 4.1 มีความถูกต้อง สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา					
	4.2 มีความหลากหลาย ที่ใช้ในแต่ละชุดกิจกรรมและมีความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
	4.3 มีสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละชุด					
	4.4 เหมาะสมกับผู้เรียน					
	4.5 กิจกรรมช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะทางศิลปะ					

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
5	**คู่มือการใช้ชุดกิจกรรม(สำหรับครู)** 5.1 มีคำแนะนำในการใช้ชุดกิจกรรมสำหรับครูสื่อความหมายชัดเจนเข้าใจง่าย					
	5.2 กำหนดจำนวนชุดกิจกรรมได้ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้					
	5.3 กำหนดบทบาทของครูผู้สอนได้ชัดเจน					
	5.4 กำหนดสิ่งที่ครูผู้สอนต้องเตรียมได้ชัดเจน					
	5.5 กำหนดแนวการประเมินผลการเรียนรู้ได้ชัดเจน					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง .....

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการประเมินทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย โดยการพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัยด้วยชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาว่าเนื้อหา ความเหมาะสมของประเด็นการประเมินและเกณฑ์การประเมินเพื่อพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย ของแต่ละกิจกรรมนั้นมีความสอดคล้อง(IOC)กับชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย ตามองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ที่กำหนดหรือไม่โดยเขียน เครื่องหมาย √ ลงในช่อง “ระดับความคิดเห็น” ตามความคิดเห็นของท่านดังนี้

+1 = สอดคล้อง ถ้าแน่ใจว่าประเด็นการประเมินสอดคล้องกับนิยามศัพท์ทักษะทางศิลปะ

0 = ไม่แน่ใจ ถ้าไม่แน่ใจว่าประเด็นการประเมินสอดคล้องกับนิยามศัพท์ทักษะทางศิลปะ

-1 = ไม่สอดคล้อง หรือแน่ใจว่าประเด็นการประเมินสอดคล้องกับนิยามศัพท์ทักษะทางศิลปะ

ทักษะทางศิลปะ หมายถึง ความสามารถของเด็กปฐมวัยในการ ขีด เขียน ระบายสี การปั้น การฉีก ปะ พับ การขยำ บิด การประดิษฐ์ ร้อยลูกปัด และ การพิมพ์ภาพ อันเป็นกิจกรรมที่จะช่วยพัฒนาการกล้ามเนื้อมือ การทำงานประสานสัมพันธ์กันร่วมกับสายตา และทำกิจกรรมต่างๆในชั่วโมงซึ่งวัดออกมาเป็นคะแนนโดยใช้แบบประเมินทักษะทางศิลปะที่ผู้วิจัยพัฒนามาจากโรงเรียนอนุบาลสิทธิศาสตร์

ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์มี 12 กิจกรรม คือ

1. ร่มบ่อสร้าง
2. กะเหรี่ยงคอยาว
3. ลอยโคม
4. ทุ่งกุลาร้องไห้
5. ผีตาโขน
6. อุทยานแห่งชาติผาแต้ม
7. พระบรมมหาราชวัง
8. ตลาดน้ำอัมพวา
9. สะพานข้ามแม่น้ำแคว
10. หนังตะลุง
11. นกกรงหัวจุก
12. เรือกอและ

กิจกรรมที่ 1 ภาคเหนือ เรื่องร่มบ่อสร้าง

กิจกรรม	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมิน
		3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)	+1	0	-1	
ภาคเหนือ เรื่องร่มบ่อสร้าง	1.การควบคุมมือในการหยดสีบนกระดาษเปียกได้ตามขั้นตอน	สามารถควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกได้ด้วยตนเอง	สามารถควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกได้โดยมีผู้อื่นคอยชี้นำ	ไม่สามารถควบคุมมือหยดสีบนกระดาษเปียกตามขั้นตอนได้				
	2.การวาดภาพสามเหลี่ยมได้ด้วยสีเทียนตามขั้นตอน	สามารถวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้ด้วยตนเอง	สามารถวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้โดยมีผู้อื่นคอยชี้นำ	ไม่สามารถวาดภาพสามเหลี่ยมด้วยสีเทียนตามขั้นตอนได้				
	3.การใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้น	สามารถใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้นได้ด้วยตนเอง	สามารถใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้จำนวน 10 เส้นโดยมีผู้อื่นคอยชี้นำ	ไม่สามารถใช้กรรไกรตัดไหมพรมให้ขาดออกจากกันได้เลย				
	4.การฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้ภายในเวลา 5 นาที	สามารถฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้ด้วยตนเองภายในเวลา 5 นาที	สามารถฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวไม่ต่ำกว่า 5 เซนติเมตรได้โดยมีผู้อื่นคอยชี้นำภายในเวลา 5 นาที	ฉีกกระดาษเป็นเส้นยาวต่ำกว่า 5 เซนติเมตรใช้เวลามากกว่า 5 นาที				
	5.การออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงาน	สามารถออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงานได้ด้วยตนเอง	สามารถออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงานโดยมีผู้อื่นคอยชี้นำ	ไม่สามารถออกแบบตกแต่งลวดลายบนผลงานได้				

ภาคผนวก ค

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบประเมินทักษะทางศิลปะของเด็กปฐมวัย แผนการจัดการเรียนรู้ และชุดกิจกรรม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.สาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง	อาจารย์สาขาวิชาศิลปะจินตทัศน์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ดร.กนกพร ฉันทนารุ่งภักดิ์	อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
อาจารย์ สุรางคนา บุญญถิร	ครูประจำชั้นระดับ Foundation โรงเรียนอำนวยศิลป์

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	ฝนทิพย์ มีชูธน
สถานที่เกิด	จังหวัดนครศรีธรรมราช
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	1/97 หมู่บ้านกรีนปาร์คโฮม ซ.กระทุ่มล้ม 2 ถ.พุทธมณฑลสาย 4 ต.กระทุ่มล้ม อ.สามพราน จ.นครปฐม 73220
ตำแหน่งหน้าที่ทำงานปัจจุบัน	อาชีพอิสระ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	1/97 หมู่บ้านกรีนปาร์คโฮม ซ.กระทุ่มล้ม 2 ถ.พุทธมณฑลสาย 4 ต.กระทุ่มล้ม อ.สามพราน จ.นครปฐม 73220

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2533	ระดับประถมศึกษา จาก โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ
พ.ศ. 2539	ระดับมัธยมศึกษา จาก โรงเรียนสตรีวัดระฆัง แผนกศิลป์การออกแบบ
พ.ศ. 2545	ระดับปริญญาตรี วิชาเอก ออกแบบนิเทศศิลป์ วิชาโท ออกแบบภาพประกอบ คณะมัณฑนศิลป์ จาก มหาวิทยาลัยศิลปากร (ศป.บ.)
พ.ศ. 2557	ระดับปริญญาโท (กศ.ม.) ศิลปศึกษา จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. ควรมีการพัฒนาชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาทักษะทางศิลปะให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และผู้เรียนในระดับช่วงชั้นอื่นๆ

4. ควรมีการปรับเปลี่ยนจำนวนครูผู้สอนในชั้นเรียนตามความเหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับการทำกิจกรรมในชั้นเรียน